

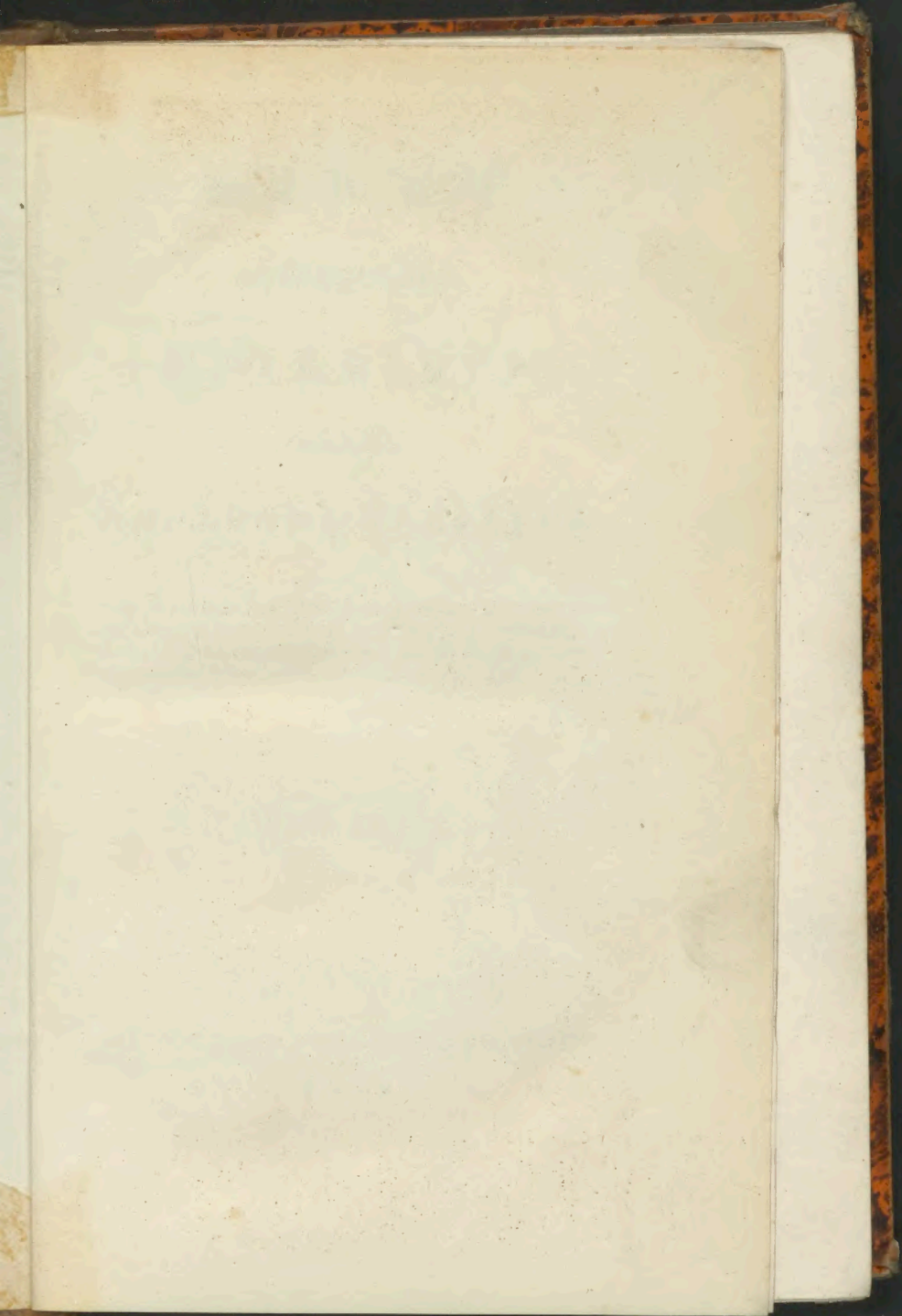
318

The image shows the front cover of an old book. The cover is decorated with a marbled paper pattern in shades of orange, brown, and cream. A light green rectangular label is pasted onto the top left corner, featuring the number '318' in a bold, black, serif font. The spine of the book is visible on the left side, showing a dark, textured material. The overall appearance is that of a well-used, antique volume.

~~2274~~

W. 318

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԻՅԼԷՍՕՖՈՒՆ

Ֆ Ի Ղ Ա Ն Լ Է Ր Ի

Ե Ա Խ Օ Տ

Ե Ո Ւ Ն Կ Ո Ւ Ն Կ Է Ճ Է Լ Է Ր Ի

ԽԿԻԿՁ ԼԻՍԱՆԻՆՏԵՆ ՖՐԱՆԿՍՈՂՁ ԼԻՍԱՆԻՆԷ՝ ԼԸ ԹՈՒՐՆԷՐՈՐ
ՆԱՄ ՖՐԱՆՉՍԻՆԸՆ ԷՅԼԷՏԻՑԻ ԹԷՐՃԻԻՄԷՏԵՆ, ԸՍԹԱՄՊՈԼ-
ՏԱ ՏԱՆԻՄԱՐԳԱ ՊԱՇ ԹԷՐՃՈՒՄԱՆԸ ՊԱՐՕՆ ՅՈՂԱՆՆԷՍ ԷՐԷ-
ՄԵՆԱ ԻՇՊՈՒ ԼԻՍԱՆԻ ԹԻՒՐԲԻՑԷ ԹԷՐՃԻԻՄԷ ԷՅԼԷՄԻՇ ՏԻՄ

ՃԻԼՏԻ ԷՎՎԷԼ

ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԱ ՊԱՄՄԱ

1858

1848

1848

1848

1848

1848

1848

1848

1848

1848

1848

Տ Ի Պ Ա Ճ Է

Ինկիլիզ քիլիսէսի քէլչլէրինտէն էտուարտ
Եունկ նամ Փէլլէսօֆ 1684 թարիխինտէ տիւ
նեայէ կէլիփ, կէնճլիքտէ իզթիզա էտէն իլիփէ
րի թահսիտէն սօնդրա, կէչէն տէվրին իպթի
տասընտա, պազը նատիտէ թէլիֆլէրի իւէ ա
տընը սէօլէթմէյէ պաշլատը: Անճազ զաթին
տէ մէրադի թապիաթ օլտուղունտան մանտա,
Փէլլէք տախի քէնտիյէ եար օլմայըփ, կէնճ եա
շընտա տիւնեայէ սէվտասը օլմուշ ուսա տա,
Փէլլէյին Փէլլաքէթլէրի քէնտիյի պիր հալէ զօ
մուշ տուր քի, տիւնեատէն իպա էտիփ, էօլմէ
տէն էվվէլ քէնտիյի մէզարէ կէօմմիւշ: Աէնճ
լիքտէ թալիպ օլտուղու մասլահաթլէրին հիշ պի
րինէ պէրմուրատ օլմատըղընտան պաշգա, եա
շընը ալտըզտան սօնդրա, օն սէնէտէն պէրի
թէսէլիսի օլան՝ էհլի Լուսիա, վէ էհլինին իքի
էվլատը՝ Ֆիլանտրոս վէ Նէրկիզէ իւշ այըն գար
Փընտա տիւնեալարըն թէպտիլ էտինճէ, օ ճան
աճըսըլլա տիւնեատէն քիւլլիյէն էլ չէքիփ, գա
թինտէ իսթիտատի օլան չիթ իլմինէ մէշղու օ
լուփ, օնոնլան մէրազընը տէֆ էտէրտի. օն
տան սօնդրա պիւթիւն էօմրինտէ զալէմ էլին.

տէն տիւշմէյիւի , կերէք շիր , կերէք նէսը չօզ
թէլիֆլէր էթմիշ տիր : Լաքին օ արգուսուն չէք-
տիյի էճէլ՝ ազըպէթ 1763 թարիխինտէ էօնիւնէ
չըզընճա , էօլէճէյինի տուլուփ , եինէ պիր մէ-
րազ դալէպէսի մի օլա . եօզսա տիւնեատէն իզ-
րազ էթմիշ , ինթիզամ ալմազ իչին մի օլա .
եօզսա ինկիլիզճէտէն Փրանզսըզճայա թէրճիւմէ
էտէն լը թուրնէօր ալիմին թախմինինճէ , էճէլ
տէօշէինտէ եաթմըշ ատամըն՝ տիւնեա շէյլէրին-
տէ կէօզիւ օլմամալը , օ սէպէպ իչին մի օլա .
եախօտ եազտըզը շէյլէր տահա թասհիհ օլմա-
մըշ , քէնտի էօլտիւքտէն սօնզրա էլէ կէշիփ տէ ;
օլան շէրէֆինէ զիւլ օլմայա տէյի մի օլա , էլ
եազըլարընը հէփ աթէշէ եազմըշ : Օնլարտան
մատա հալա էլտէ դալան պիր գաշ թէլիֆի վար
քի զայէթ թուհաֆ շէյլէր տիր : Եւ պոնլարըն
փէք ալասը՝ իչպու թէրճիւմէ օլունան Աէճէր
տիր քի , ախրէթին էպէտիլիյինի , վէ ճանըն
էօլմէզ օլտուզունու իսպաթ հազզընտա , չօզ ա-
ճաիպ պուլուչար ըլա սէօյլէր . վէ նասիհաթ վէ
թազիրլէրինի՝ նէքրէ թէմսիլէր իլէ կէշէր : Պու
ատամ պիր էօրնէքսիզ միւլէլիֆ տիր քի , թէլի-
ֆլէրինին ուտուլի հիչ քիմսէյէ պէնզէմէզ .
հաթթա սաիր միւլէլիֆլէր պիր պիրլէրինտէն
էօրնէք ալմըլար տէյի զէմմ էտէր . վէ թէլի-
ֆլէրինին պիրինտէ Նէ աճայիպ տիր քի , ին-
սանլար տօղտուրա զաման պիր պիրիկէ պէնզէմէզ
տօղար տա , էօլտիքլէրի զաման պիր պիրիկէ էօր-
նէք էօլիւր տէյի հիճվ էտէր : Քէնտի եազտըզը
շէյլէրին նէ նիզամը վար , նէ թէրթիպի վար , վէ
նէ պիր մատտէյէ մէպնի տիր . քիշինին ֆիքրի նէ
շէքիլ կէզէրսէ , պու ատամ զալէմինի տէ էօյլէ
կէզտիրմիշ տիր . պիր մատտէյի պաչար , օնու
պրազըր պիր դայրիսին սէօյլէր , պիր սէօյլէ-
տիլիինի թէքրարլար , պիր զայրի թապիր իլէ
եինէ սէօյլէր ; շէօյլէ քի օղույանըն ճանը սըզըլ-

մասըն տէյի , ինկիլիզճէտէն Փրանզսըզճայա
թէրճիւմէ էտէն ատամ՝ պիր րապըթայէ զօմագ
իչին , սօղուզ կէճէյի եիրմի տէօրտէ պէօլմիւ
իքէն , պազը խուրտէլէրինի թէքրար այըրըփ ,
հաշիյեէ իսմի իլէ հէր կէճէնին սօնունա պաշգա
պաշգա ա , բ , նիչանլէրի իլէ այրը եազմըլ տըր :
Պունտան մատա մահէր կիւնիւ իւզէրինէ իւշ
Փասլ պիր զասիտէսի , վէ պազը մատտէլէր
հազզընտա թէֆէքքիւրլէրի , իշպու քիթապըն
նիհայէթինէ իլավէ օլունմուշ տուր :

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines.

ԵՈՒՆԿ ՖԵՅԼԷՍՕՓՈՒՆ

ՖԻՂԱՆԼԵՐԻ

Ե Ա Ի Օ Տ

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԵԼԵՐԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԵՃԵ

Ա՛Տ, թաթը ույգու ա՛Տ . եօրղուն թա-
պիաթէ հայաթ վերիբսին . . . ա՛Տ , նէյ-
լէյիմ քի գաչայօր : () տա քէնտիյի տիւ-
նեայէ վերմիչէր կիպի, տերտլի օլանտան գա-
չայօր . իգպալին օլտուղու եէրտէն կէրի գալ-
մազ . ա՛Տ ու վա՛Տ սէսինտէն գաչար , գուշ
կիպի ուչար տա , վարրի գօնմաղա՝ եաշ ըլա
ըսլանմարշ կէօզէր արար :

Չօգտան պէրի տիր՝ րահաթ ույգու նէ
օլտուղուն պիլմէմ . պիր գաչ տագիգա ուչու-
գլանա ուչու գլանա ույուտուգտան սօնղրա ,
ույանըրրմ մութլու պիր տահա ույան
մայանլարա : | պքին օ տա պօշ . էյէր բույա .

նրն մեղարարա տա կիրտիյի սահիճ իսէ ,
 օնլարա տա մուծուլ օգուճագ պօշ տուր :

Ույգուճունն իջնտէ նէ գարըզգ տիւշ-
 լէր կէօրտիւմ . պիր մուսիպէթտէն պիր մու-
 սիպէթէ տիւշիւփ գալգարագ , խայալի տէր-
 տլէր իլէ մէյուս օլտում : Հէլէ այլտում ,
 ազլում պաշումն կէլտի ույանտում . ույանտում
 ամմն , էլիմէ նէ կիրտի : Սայ հալիմէ .
 տէրտիմի թէպտիլ էթտիմ , վէ սահիճի՛
 խայալիսինտէն պէթէր տէրտլէր պուլտում .
 տէրտիմի եանմաղա կիւնլէր փէք գըսսա
 տըր : Մ՛Տ . կէճէլէր նէ գատար գարանլըգ
 օլսա , պէնիմ հալիմ գատար մուսիպէթլի
 օլամազ , գալպիմ գատար դարա եասլը օլ-
 մազ :

Սլթէ , կէճէ՛ տէվրինին եարըսընա վար-
 տը . հավալարըն օրթասընտա , ապանօս
 թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ՝ պիր հէյ-
 պէթլի փատիշահ կիպի , գարանլըգ պիր
 գաֆէս արտընտան ույումուշ ճիհանէ տօ-
 զրու , գուրշուն առասըն սալմըշ : Մ՛Տ . պու
 նէ սուսլուգ տուր . պու նէ գարանլըգ տըր .
 կէօզլէր շէյ կէօրմէզ , գուլագլար սէն ի-
 շիթմէզ . պիւթիւն քեաինաթ ույգույա
 տալմըշ . տիւնեա էօլմիւշ տուրույօր : Տիւ-
 նեայր եաշատան հարէքէթ տուրմուշ կիպի՛
 թապիաթ ըահաթլանլըօր սանըրսըն . վայ
 գօրգունճ ըահաթլըգ վայ . տիւնեա սօնու-
 նու խապէր վէրէն թասվիր : Ալէլին իմտի
 կէլսին շու տիւնեա սօնու . էյ գատէր , էրրթ
 իմտի փէրտէնի . պէնիմ արթըգ պէքլէյէ-
 ճէք հալիմ գալմատը :

Եւ սուսուց , էյ գարանըզ . ազում էքի-
 զէր , հզէլի կէճէնին մուպարէք էվլատլա-
 րը . Թաթլը Ֆիքիրլէրին աթալարը , սիզ
 օլտուղունուզ եէրտէ , տիւշիւն աօաւիարը
 գալտըրը , ազլնա գուվլէթ վէրիսինիզ .
 պանա տա իմնատ էտին . սիզին Տիւքմիւ-
 նիւզ ծնտա տըր . քիւլիւ Թօփրաղը սիզին
 օլան՝ պու ալիլ վիւճուտ , չօղա վարմազ՝ տիւ-
 շիւփ Տէյպէթլի տէվլէթինիզէ պիաթ էտէ-
 ճէք տիր : Եւ քին սիզին Փախտէսիզ իմնա-
 տընըզ տիլէմէյլէ , էլիմէ նէ կիրիւր : Սիզ
 քիմսինիզ . էպէտի Տիլլէրէ պիր սէս էտիփ ,
 սապաճ երլտըզարընը եարատըփ , գուպպէի
 ասումանէ տիզէն , վէ Տէնուզ տօղան տիւ-
 նեայէ , եարատանընը խապէր վէրմէք իչին ,
 երլտըզարըն պինազիր տէվրինի պաշլատան՝
 գատըր ալլաճըն եանընտա սիզ նէ սինիզ :
 Սանա , եա Թաալ-ալլաճ , սանա նիյազ է-
 տէրիմ . շու կէօք էիւզիւնտէ փարլայան ա-
 Ֆիթապըն նուրունու վէրէն սէն սին . ճանը-
 մը տօգան . պէնիմ տէ ազլմա նուր վէր :
 Պու օ սապաթ տըր քի , ինսանլար ույգույա
 տալմը իքէն , խաօխ ատամ , մալինին եանը
 պաշընը պէքլէր . պէնիմ տէ մալիմ սէն սին .
 պէնիմ տէ կէօզիւմ սէնտէ տիր . պիր սըղը-
 նաճազ եէր՝ սէնտէ արարըմ :

Ճանըմ տա Տասսէլէրիմ կիպի գարան-
 լըգտա տուրույօր : Բէրէմ էյլէ էֆէնտիմ ,
 շու օլտուղում իքի գաթ գարանըգտան ի-
 չէրի՝ ճանըմա պիր նուր գըլլըճըրի կէծն-
 տէր , մաճղուն ճանըմա ըշըզ վէրսին , Թէ

սելլա էթսին - պէն աճըլարըմը պաստըրըրի , տէրտէրիմի ֆիքրիմտէն չըգարըրի , էօմը իւլէ էճէլէն ֆասըլլարընը սէյը էթմէյլէ , ֆաիտէմէնտ օլմագ նիյէ էթիւտէյիմ : Աէն էօնիւմէ տիւշ . հապգ օլմայլարը պանա կէօսօ թէր . տիլիմի տէ , ամէլիմի տէ սէն իտարէ էյլէ . ագըմա գուվլէթ վէր , էյիյի թանըլայըմ . կէօնիւմէ զօր էյլէ , էյլլի սէվէյիմ . պէնի ֆալիլէթէ պէնտ էյլէ , շիմ տիյէտէք պօրճիւ գալտըղըմ պագիյէէլէրի շիմտէն սօնղրա էտա էտէ պիլէյիմ . վէ սէնիւն ինթիգամ գատէհիւ՝ պու սէֆիլպա չըմտա թիւքէնիի , նաֆիլէյի տէօքիւլմիւշ օլմասըն :

Ալթէ սաաթ պիրի վուրույօր հայ հայ . պիզ սաաթլարը ղայպ էթտիքտէն սօնղրա սայարըզ : Այլէ իսէ վագթէ սէս չըգարթմագ , ինսանա պիր ագըլլըզ տըր : Թուճուն սէսի ճանըմտա էօթէր . մահչէր մէլէյիին սէսի կիպի , ճանըմը թիթիրէտիր տույարըմ : Աաաթ կէրչէք վուրտուճու . պու վուրան՝ էօմրիւմիւն սօն սաաթի տիր . պոււն տան էվլէլքի վուրանլար նիճէ օլտու . վարտը տիւնէանըն տօղտուղունու կէօրէն սէնէլէր իլէ պիր օլտու : Պու պիր նիշան տըր քի էօմրիւ թէլք էտէճէյիմի իսպէր վէրիյօր . ահ , տահա նէ գատար էափաճագ շէյիմ վար : Վօրգուլարըմ , իւմիտէրիմ պիր պիրինէ կէչմիշ . պիւթիւն ղաթիւմ գօրգու իւչիւտէ տիր . նէրէյէ կիտէյօրում շու զըսսաճըգ էօմրիւն քէնարընտան աշաղա տօ

զըռու պագար թիթիրերիմ: Մանն ալլահ, օ
 նէ տիպսիզ կիրտապ տըր . ա՛ Տիյպէթըլի է
 պէտիլը, կէօզիւմէ կէօրիւնէն սէն սին :
 Սէն պէնիմ զաթիմիլէ պիր օլաճագսըն . շիւպ
 հէմ եօզ . եա պէնիմ կիպի պիր սէֆիլ .
 պիր սաաթէ պիլէ սահիպ տէյիլ իքէն , պիր
 էպէտիլիյէ նիճէ մալիք օլա պիլէճէք :

Ինսան էվլատը չօգ աճախպ տիր . անղլա
 շըլմազ պիր զաթ վար ըսա , ալլահտան սօն
 դրա՛ ինսան տըր . ինսանը պիր էյի թանը
 մապ իչին , պիր պիրինէ զըտ կէօրիւնիւր՝
 պին շէքըլէ պիր եէրէ կէթիրիփ , էօյլէ պագ
 մալը : Պիր պիրինէ զըտ՝ նէ զէնկինլիք , նէ
 Փագըրըզ , նէ խօրլուպ , նէ պէօյիւքիւք .
 ինսան նէ խօր շէյ տիր , ինսան նէ պիւյիւք
 շէյ տիր . եա պու աճախպ մախլուգու եարա
 տան ալլահ՝ օ նասըլ շէյ տիր : Ինսանտա
 իքի մուխթէլիֆ թապիաթ պիր եէրէ կէլ
 միշ , ինսան՝ պիր պիրինէ զըտ իքի էպէտիլին
 հասըլ օլտուղու մէլքէզ տիր . իքի ուճու պիր
 եէրէ կէթիրէն իլմէք տիր . եարատան ալ
 լահտան հիչէրէ վարընճա , սայըրզ մա
 խլուգաթ զէնճիրինին օրթաորնտա՝ պիր
 փարլապ հալգա տըր . թանղըր նուրունուն՝
 սէօնիւք շաֆգը , միւթաալ զաթին թաս
 լապ թասվիրի , վէ պօզուլմուշ սուրէթի
 տիր . Փանի թօփրաղըն էվլատը , էպէտի
 իզգէթին վարիսի . պիր էօլմէզ զաիֆ , պիր
 էպէտի պէօճէք , պիր գուլտ , պիր թանղ
 ըր տըր : Քէնտիմտէն քէնտիմ գօրգուփ ,
 քէնտի գաթիմտէ քէնտիմի շաշըրըյօրում :

Ֆիբրիմ՝ օլտուղու եհրտէ եապանձը, պիւ-
 թիւն քէնտիմի կէզէր տօլաչըր, հէմ շա-
 շար, հէմ գօրգայրմ: Շանրմ քէնտիյի
 արար, վէ քէնտիյի կէօրմէյէ քէնտիյէ տէօ-
 նէր. կէօղիւնիւ տիքէր, քէնտիյէ սլազար, ճ
 շաչըրըր, քէնտի քէնտիյի թանըլամազ,
 գօրգոյյա տիւշէր: Ինսան էվլատը քէնտի
 քէնտիյէ նէ աճախոյ սըր տըր. շու օլտուղու
 սէֆիլ հալտէ, եինէ կէօրիւնէն վազարընա
 պագանրմըսըն: Շ ու չէքտիյի տէրտիքիւն ա-
 րասընտա, կէօսթէրտիյի զաֆէր սուրէթի-
 նէ պագանրմըսըն: Լ գլըմ՝ գօրգոյուլա սէ-
 վինձ արասընտա շաչմըշ գալմըշ, զաթիմին
 նէ օլտուղունու անղլայամայօր: Կեահ թա-
 աճճիւպ էտէր, սէվինձիւմտէն ուչարըմ.
 կեահ գօրգումտան քէնտիմի ալտըրըր, քէն-
 տիմտէն քէնտիմ թիթիրէրիմ. շու
 էօմրիւմիւ քիմ սագլայա պիլըր. հէլէ
 պիւր տէ, պու գաթիմի քիմլէր մահվ էտէ պի-
 լըր: Պիր մէլէք պէնի մէզարա կիրմէքտէն
 գուրթարամազ. լաքին մէլէքլէրին սիւրիւ-
 սիւ տէ պէնի մէզարտա մահպուս թու-
 թամազ:

Իսպըր, ճանըմըն էօրմէզ օլտուղու պիր պօշ
 թախմին տէյիլ տիր. թապիւթին հէր շէյ-
 ինտէն իսպաթըմ վար: Վուպպէի ասուման՝
 պէնի ատէմին էյլիյինէ մուգայէտ, նուր
 լարըլա ըըգ վէրսինլէր տէյի, եարատան
 եհր եհր երլորզլար տիզմիշ. պու պապտէ
 ոյգու պիլէ ինսանը թէրպիյէ էթմէյէ
 թայեին տիր: () թաթլը ոյգու՝ ոյուշ

մուշ ազալերիմի զապթ էթտիյի զաման ,
 ույանրդ ճանրմ եօրուլմագ պիլմէզ , հաս-
 սելերիմ իլլէմէզ իքէն , ճանրմ եինէ քէն-
 տի եօլունտան գալմագ : Կեահ չայըրլարը
 զիմէնլերի չիյնէր կեզէր , կեահ պիր իզսիզ
 օրման իչինտէ մէյուս վէ մահգուն տօլաշըր
 եաթըր , պիր եօլ իզի պօլլամագ . կեահ
 պիր թէփէտէն ուչար , տերէտէն տերէյէ
 թէքերլէնիր գօրգար . պիր տէ քէնտիյի պիր
 կէօլտէ պօլլուր , սույուն եիւզիւնտէ եիւզ-
 մէյէ պաշար , քէօփիւրմիւշ տայղալարըլլա
 կիւլէշիր տուրուր . հէլէ պիր սարպ գըլլա
 տիւշեր , տաղտան եուգարը թըրմանըր եա-
 թըր , չօգ տէֆ'ա հավատա ուչայօրում սա-
 նըր , էթրաֆընտա զարաիպ խայալլէր կէօ-
 ըիւր : Եւ պին իսթէր կէօրտիլիւ տիւշտէն
 խօշանանն , իսթէր կէօզիւնէ կէօրիւնէն
 խայալաթտէն գօրգսուն , եինէ քէնտի զա-
 թի' այաղում ալթընտան գայգան թօզտան
 ալա օլտուղունու՝ օ եալան գօրգուլարը , օ
 եալան սէվինճիլերի պիլէ խապէր վէրիւր :
 Չարըզանլըղընա գարար օլամագ . կէօզիւ
 տախնա եիւքսէքլէրէ չըգմատա տըր , հէման
 վաթանընա տօղրու եիւքսէլմէյէ պագար ,
 վէ աղըրլըղըլլա քէնտիյի եերէ եափըշտը-
 րան՝ էօլէճէք թէնտէ ուչուշուր տուրուր :
 Կէճէնին սուսուղու տախի ճանըն էօլմէզ
 օլտուղունու խապէր վէրիւր . գարանլըզ օլ-
 մասիլլա , պիր էպէտի կիւն խապէրի վէրիւր .
 հասսելերիմի ույուշտուրան ույգու՝ ապլմը
 թէրպիլէ էտէր , վէ պու պօշ րույալէրին է-

Թրաֆըմտա նուշտըղը՝ նաֆիլէ տէյիլ տիր :
 Կէճէնին ըույալէրի՝ պիզէ չօգ Ֆախտէլի
 տէրալէր վէրէ պիլիը : Ենսանա մուզիըր օլան՝
 քէնտի գուրտուղու ըույալէր տիր : Ընապա
 գանջ տէֆ՝ա ույգունուն ըապըթասըզ ըույա
 լէրինտէն պէթէր խիւլէալէր գուրմուշում :
 Պիր պիրինէ ույմազ շէյլէրի՝ պիր եէրէ կէ
 Թիրիփ , օլմազ շէյէ վիւճուտ վէրմէյէ չա
 լըշըրըմ : Հայ շաշգըն Հայ . շու տիւնեա
 նըն օյնազ հալինտէ , Թէմէլլի սէֆալար ու
 մանրտըմ . հօմրին Ֆըրթընալարընտա , լի
 մանըզ կիւնլէր պէքլէրտիմ . տիւնեա չալ
 քանթըլարընտա , ըահաթ տէվլէթ արար
 տըմ . կէնճ եաշըմտա՝ ֆիքրիմտէ նէ կիւ
 զէլ տիւնեա կէզէրտի . կէօրտիյիւմ շէյլէ
 րի՝ խայալիմ նէ կիւզէլ կէօսթէրթրտի . հէփ
 շաղըզ , տիւրլիւ սէվլինճլէր , պիրի պիրի ար
 տըսըրա՝ կէրիսի կէլմէզ սէֆալար : Շու
 գուրտուղում պինազիր տիւնեատէ՝ ֆէրն՝
 իչինտէ կէզէր տուրուրտում : Եփէք պէօճէի
 կիպի , ագըլըղըղըմ ըլա հօրտիյիւմ Թէ
 լին իչինէ գափանըփ , հագգը կէօրէճէք՝ ճա
 նըմըն էօնիւնէ չէքաիյիմ փէրտէյի գալըն
 լատըր եաթըրտըմ . ճանըմըն ըղըղընը ազար
 ազար քէսիփ , կէօզլէրինի էլիմլէ քէօր էթ
 տիմ , վէ իրատէթիմլէ գուրտուղում գա
 ըանըզա տիւշիփ , իչինտէ տէօնտիւքճէ՝
 զէնճիրիմ այագլարընա տօլանլէրտըր : Եթ
 տիյիմէ պէյէնիրտիմ , կէօնլիւմ տիւնեայէ
 եափըշըրը , իքիսի պիր Թէն օլմուշ , պիր պի
 ըինտէն այըրլմազ միւմքին տէյիլ իտի : Տէ

X

վլէթի պունտա պուլուրում տէյի, տէլիճէ
 իւմիտ իլէ, գալպիմի ավունտուրուփ տու-
 րոյօրքէն, պիր տէ անանսրզ էճէլ չանը-
 նըն քէսքին սէտասը պէնի ույգուտան ույան-
 տըրտը: Պու պիր չան տըր քի պիւլէիւն
 կիւն չալընըր, վէ չալընտըգճա օ տօյմազ է-
 ճէլին թէքքէսինէ պինպէրճէ ինսան գուր-
 պան կիտէր. գօրգուլա ույանըփ, պիր քէրրէ
 քէնտիմէ պագտըմ, նըսըֆ ճէնագէ օլմու-
 շում, քէնտիմտէն գօրգմաղա պաշլատըմ:
 Տանի օ իւմիւտ էթտիլիմ խայպլէր, օ
 գուրտուղում տէվլէթլէր, նէրէտէ գալտը.
 օ ճանըմըն մալք օլտուղու փատիշաՏըգ-
 տան, պու կիւն էլինտէ նէ գալտը: Սօ-
 փրագտան եափըմըր պիր չիւրիւք պինա, օ
 տա տէօրթ եանը խարապ օլմու՛ շ երգըմագ
 իւզրէ տիր: Պէլի. էօրիւմ ճէլին եափտը-
 ղը թէլ ինսանը տիւնէայէ, վէ տիւնէա տէ-
 վլէթինէ պաղլայան թէլին եանընտա, գա-
 լըն հալաթ տըր, ղիրա ինսանըն էօմիւր թէ-
 վի պիր բիւզկէար ըլա գըրըլըր:

Ը՛Տ, ճէննէթ, ճէննէթ, էօլմէզ օլան-
 լար՝ սէֆայը սէնտէ կէօրիւր. սէնին սէֆա-
 լէրինին նէ վագթինէ գարար օլուր, նէ էօլ
 չիւսիւնէ. տէվլէթ, իգպալ սէնտէն ղայրի
 եերտէ պուլունամագ: Սէնին տէվլէթինին
 սօնու օլսա, տէվլէթ սայըլմագ. սօնու կէլ-
 մէք գօրգուսու՝ ճէննէթէ կիրէ պիլսէ, տէվ-
 լէթ օնտան տա գաշար: Ը՛օգ, է՛օգ, տէվ-
 լէթ օնտա էմին տիր, ղիրա պաշըմըր իւզէ-
 րինտէ տէօնէն չարիսի Փէլէլին հիւքմիւ. օ

x

րալարա վարամազ . տէօնիւփ տէօնիւփ տէ
 աշաղաքի տիւնեալարը պիւլէսինճէ չէվիւրիփ ,
 ալթ իւսթ էթտիյի կիպի , օրայը տա պէլա
 լէրէ ուղըատամազ : Չարխըն կեահ ճալթ ,
 կեահ իւստ տէօնմէսի՝ պու տիւնեայէ մախ
 տուս տուր . պու Ֆանի տիւնեատէ , հէր
 սաաթ պիւրէր տիւրլիւ թէպտիլաթ փէյտա
 էտէր . հատարը հիւսապարը տիւրլիւ շէյլէր-
 տէ , էյիսի րասթ կէլմէք փէք նատիր շէյ
 տիր . րասթ կէլսէ պիլէ , էն չափուք կէչէն-
 լէր՝ օնլար օլուր : Չիւն վազթին էլինտէ
 պիւր պիւյիւք թըրփան վար , տէվլէթլէրի
 պիլէ չայըր օթու պիլէր կիպի՝ քէօքիւնտէն
 պիլէյօր . հէր սաաթին տէ էլինտէ պիւրէր
 պուտայըճը տահրասը վար : Օէվգիւմիզի
 պիլէր եաթըր , վէ էթրաֆըյըտա իգպալ
 օլաճագ ֆիլիսլէրի , զպիմանէ գըրըփ քէօր-
 լէմէյի՝ զէվգ աոտ էտէրլէր . պէն քէնտի
 իգպալիմի կէօրտիւմ , նէ չափուք թէնպիլ
 պուլտու , հիչ օլտու : Հայ հայ , ֆէլէքտէն
 կէլէն իգպալ ֆէլէք կիպի տէօնէք օլուր ,
 ինսանտան կէլէն իգպալ ինսան կիպի ֆա-
 նի օլուր (*) . տիւնեա եիւզիւնտէ իգպալ
 մը . պագ շու քիպրէ . իգպալ ներէտէ : Հէ
 լէ պէն , էլէ կէթիւրտիւմ սանտըմ , պիւր տէ
 պագտըմ , կէօլկէ իմիշ : Եօգ , եօգ , պու
 տիւնեատէ , ֆագիլէթտէն զայրի շէյտէ
 իգպալ եօգ . կիւնէշ՝ ըշըը քէնտի քէն-
 տիյէ վէրտիյի կիպի , իգպալ տէ ֆագիլէթ՝
 քէնտի քէնտիյէ վէրիւր . Ֆանի տիւնեանըն
 մալի զայպ օլմաղա , ֆագիլէթին իգպալ

ղայս օլմազ: Ը՛հ, քէշքի արգուլէրիմէ կէօն-
իււ վէրմէտէն, արգու էթտիյիմ՝ շէյլերի՝
պիր էյի վէզն էթմիշ օլայտրմ, շիմտի պու-
գատար աճը չէքմէզտիմ:

Եւս էճէլ, հէր վիւճուտուն սահիպ մութ-
լազը սըն. այաղըն ալթընտա տէվլէթլերի
մահվ էտիփ, երլտըզլարը սէօնտիւրմէք՝ սա-
նա վէրիւմիշ, կիւնէշի պիլէ չէքէճէյին պիր
էյեամ տըր: Պիր կիւն օլաճագ քի, ծու-
տա թախթընտան էնտիրիփ, գարանլըզլա-
րա պրագաճագսըն: Պէօյլէ ազիմ գուրպան-
լար ըլա, եինէ կէօզիւն տօյնմըմը. պէնիմ
կիպի պիր զէրրէ մագուլէսինին՝ նէ փիշինէ
տիւշմիւշ, էօվքէնի պէնտէն ալըօրսուն:

Եիւրէյիմի եարալամաղա՝ պիր օպուն էէ-
թիշմէզմի իտի քի, իւչիւնիւ պիրի պիրի
արտը սըրա Փըրլաթտըն: Ը՛ֆիթապըն
տէվրի՝ իւչ պուրճու թէքմիլ էթմէտէն,
սէն պէնիմ եիւրէյիմի իւչ եէրտէն եար-
տըն: Վագըթլար կէշէր, պէլի, սաաթլար
տէօնէր. լաքին լութֆու նէ. օթուրուր
գալգարըմ, եէր տէյիշիրիմ, հէփ նաֆիլէ
տիր. շաղըզ պէնտէն էիւզ չէվիրմիշ. կէ-
լիփ հիւչ պիր տիւշիւնճէմէ գաթըրմայօր.
հէր տիւշիւնճէմ եիւրէյիմէ չէօքիւփ, աճը
էօտլէր իչիրիօր: Ֆիքրիմ տուրմազ իշէր,
ասլա րահաթ վէրմէզ, զալիմ ֆիքիր, կէ-

1 Եունի ֆէյլէսօֆ էհլինի, վէ էօզ էվսաը կիպի սէ-
վէր՝ իքի էօյէ էվլատընը. իւչ այըն զարֆընտա թօփրա-
լա գօմուշ տուր:

Ճէնին սուսլուզունա գարանլըզնա պէքէր , սէնի թէսելլա էտէրիմ տէյերէք , կէչփչէրի կէօզլում էօնիւնէ կէթիրիւր : Վէն տէնէ շաշզըն ըմ քի , արտընա տիւշէր տէ , օ կէլմիշ կէչմիշ վագըթլարըն գարանլու սօ գազլարընը տօլաշըր էաթըրըմ . պէնի թէսէլլա էտէճէյի եհրտէ , խաին քէսիճի կիպի , պըչազլար վուրուր , պազըրմը տէլէր : Ելշի կիւճիւ՝ պանա հէր եիւզտէն աճըլար պուլմագ տըր : Վէնի ալըր , պիր զաման զէվզ էթտիյիմ եհրէրէ կէօթիւրիւր , վալըր օրասընը պիր գուրու չէօլ կէօրիւրիւմ . կէչէնլէրին խայալի կէօզլում էօնիւնէ կէլիւր , տէրտիմ թէփրէշիւր : Վէնճլիքտէ օլան տէվլէթիմի իթիրտիյիմի աճըրըմ , իզպալիմտէն գալան՝ տազընըգ փարչալարը կէօրիւր , աճ էտէր ազըսըրմ . խօշլանտըզըմ շէյլէրի , սէվէ սէվէ զէվզինի չըգարտըզըմ շէյլէրի՝ կէօրիւր թիթիրէրիմ . վէ էթտիյիմ զէվզլէրին հէր պիրի՝ պիրէր օզ օլուր , եիւրէյիմի տէլէր :

Եւքին սալթ քէնտիմի աճըմանըն սալընէ . տիւնէանըն մէշալէսի սալթ պէնիմ իչին մի էանայօր : Տիւնէատէ պէնտէն զայրի տէրտիւր եօգմու : Մ՛հ , աճ , աղլայըրփ սըզլա տըզըմ՝ պէնիմ թալիիմտէ օլան պինլէրճէ պին ինսանըն՝ գըրմէթի տիր . քիմինին պիր եիւզտէն , քիմինին օպիր եիւզտէն , հէր քէսին անա միրասը տըր . տէրտ տէտիյին՝ պիր սահիճ միրաս տըր քի , անա օլան էվլատըլլա պերապէր տիւնէայէ կէթիրիւր :

ՄՏ ինսան էվատորնրն պաշտնտա օլան
 տիւրիւ տէրտէր . սէֆէր, գրթլըգ, թաուն,
 Ֆրթթընա, էանդըն, նիզա . զալիմ հիւքիւմ
 տարէր, խալգը պիրի սօյար օպիրինէ վէ-
 ըրը . էէր ալթընտա պունճա ճանլար՝ մա-
 տէնլէրտէ իշէր, ըջգ կէօրտիւյիւ էօգ,
 տիւնէատէ կիւնէշ օլաուղուն պիլէ ունութ-
 մուշ . տէնիզ իւզէրինտէ նիչէ էօլմէյէճէք
 ճանլար : Օ ալիմ փատիշասըն էմրի իլէ,
 չէքտիրի փրանկասընա պաղլանմըշ միւճրիմ-
 լէր կիպի, էօմիւրլէրին քիւրէքտէ կէչի-
 ըրլէր, հէր նէֆէս ալտըգճա՝ ըիւզկէար-
 տան ըսըգ չալարլար, վէ գազանճլարը պիր
 իւմիտսիզլէք տիր : Վիմի մէրհամէթսիզ
 սասիպ էլինտէ գալմըշ, ճէնք իչինտէ սա-
 գաթ օլմուշ, պու կիւն օ ճէնքտէն արթու
 գալան գօլունու ուզաթմըշ, տիւշմէն էլին-
 տէն գուրթարտըղը մէմէքէթլէրի կէզլի,
 պիր լօգմա գարա էքմէք տիլէնիր էաթըր :
 Պիր էանտան էօգսուլուգ, պիր էանտան
 չարէսի պուլունմազ խասթէլէք, պիր սիւրիւ
 պի չարէ Ֆազըրը պասմըշ, մէզարտէն ղայ-
 ըրի սէլամէթլէրի էօգ : Ասաթախանէլէրէ
 պագ, նիչէ պին էօլմիւշլէրի դափուտան տիւ-
 շարը աթը աթը վէրիյօրլար . գափուսունու
 մուհասարա էթմիշ, էօլէնլէրին էէրինէ թա-
 լիպ օլան՝ էօլէճէքլէրին սիւրիւսիւնէ պագ :
 Աօմրիւնիւ զէվգտէ սէֆատէ կէչիւրիշ՝ պու
 կիւն նամէրտ էլինէ միւհթաճ՝ նիչէ էիւզ
 պին սէֆիլէ պագ . զանվալլըլար, պիր պա-
 գըպ աճըյան տա էօգ : Մ՛ զէվգէ մաիլ մուշ

տար ատամ, պարի զէվգտէն սեփատէն ուսանրի, ճաննն սրգըլտըղը զաման, կէլ կէօն լիւնիւ պիր տէ պու տէրտլի եհրլէրտէ կյլէն տիր . էթտիլին սեփաննն զէվգինի անղլա : մուգ իչին, շու պիչարէլէրին չէքտլի ճէֆայէ պուգ տա մէրհամէթէ կէլ, պիր քէրճրէ էլինի աչ . լաքին սէնտէ ութանմագ եօգ : ութանսան ութանսան՝ խայր ամէլ իչլէմէքտէն ութանրրսն :

Պարի տէրտէ տիւչէն՝ պէտ ամէլ օլսա . խայր . քիչլի տէրտտէն նէ խայր ամէլ գուրթարա պիլիօր, նէ պասիրէթ : Սպալթէլիք կէլիւր, փէրհիգքէարը տա վուրուր, փէրհիգսիգի տէ . վէ գապահաթըմը օլմայարագ՝ պէլասնն չէքէրիգ : Տաղլարա տա գաչսան նափիլէ տիր, տէրտին արտնն սըրա կէլիւր . չօգ տէֆ՝ա էթտիլիմիգ թէգայիւտ պիլէ, տահա զիստէ պէլայէ ուղրատըր, էճէլտէն գաչտըղըմըգ եհրտէ, վարըր գուճաղընա տիւչէրիգ : Սգպալին վէրտիլի՝ չէօհրէթի գատար շէյ տէյիլ . արատըղըմըգ իգպալ իլէ, պուլտուղումուլ շէյին Փարգընը՝ կէօրիւր թաաճճիւպ էտէրիգ : Մըղումուլ եհր պուլուր, գալպիմիգ եինէ գանմալ, փէք իգպալի քիմնէլէրին՝ եինէ տէրտի վար : Սնրահաթ էօմրիւմիւլ պիլէ՝ պիլի թաճիլգ էտէր . էն աղիլ տօսթումուլ՝ քէնտի իսթէմէյլէք խաթըրըմըղ ինճիտիր . կէրլի գապահաթիլի եօգ, լաքին լութիօն նէ, պիղիւմ ըահաթիմիլ պօղուլուր : Սէ մաճարապըգ մուսիպէթիլի, նէ տիւչմէնսիլ տիւչ

մէնլիքէր (բ) . ան , տէրտէրիմիզին հանկի պիրինի սէօլէյիմ , հէր նէֆէսիմտէ պիրինի սայաճագ օլսամ , եինէ ալտրղըմ նէֆէս եէ թիշմէզ :

Սնսան էվլատրնրն եաշատրղը տիւնեանըն թարաֆը՝ պիր տարաճըզ եէր տիր . պագըսը եապանէ տաղիսթան , գուրու սէնկիսթան , մահուֆ չէօլիսթան , տօնմուշ տէրեալէր , ըրըճագ գում օվալէրի , երլանլար չըղանլար ինլէրի , զէհիր թարլալարը , էճէլ եուվասը տըր : Պիրիմ տէ հօմրիւմիւզ՝ տիւնեամըզըն պու մուսիպէթի թասվիրինէ պէնզէր : Տիւնեանըն փատիշահըրզ տէյի պէպիրլէնիյօրուզ . պանգ շու փատիշահըղա , զէվգի էօլչիւլիւ , տէրտինին սայըսը եօզ , կէօնիւլ ազապը պիր եանտան , աղըը աճը պիր եանտան , նէֆտէրիմիզ ըահաթ գօմնազ . Ֆէլթ քէթ երպար խարապ էտէր , էճէլ գույուսու՝ այաղըմըզ ալթընտա , եու թարըմ տէյի աղըընը աչըրշ տուրուր : Այ մահիթապ էյ . պիրիմ պու տիւնեա սէնտէն չօզ տէօնէք արի : Արիզին սօլմուշ , մահզուն մահզուն աօլաշըօրսուն , աճապա պէնի ատէմին հալինի մի աճըյօրսուն :

Պէն սալթ քէնտի իւզէրիմէ աղլամսպ , նէ օլմալլտը . կիւճիւ եէթմէզ մաղսըմ , տէր տիմէնտ իխթիյար , էլ պէնի աճըր իւմիտի իրէ թէսէլլա օլուր : Թապիաթ՝ պիրգէ սնունլա եիւրէք երմշագըղը էօյրէտիր . եօզսա սալթ քէնտիյի աճըյան եիւրէք՝ հէր նէ չէքսէ մուսթահագ տըր . պիր զանի եիւրէք՝

ամմէնին տէրտինի կէօզիւնին եաշնա հիւսէտար էտէրսէ, էիւրէյինն երմչագլղը Ֆազիլէթ օլուր : Ալլէրի աճրտըղըրը էէրտէ, քէնտիմիզ թէնէլլա պուլուրուզ . էլլին տէրտինէ հէմտէրտ օլուրսագ, քէնտի տէրտիմիզ խաֆիֆլէնիը : Ալլին իմտի կէլլին, պէնիմ կիսի տէրտլլ օլանլար, շու կէօզլէրիմտէն ագըթտըղըմ եաշտան՝ սիզ տէ հիւսէնիզլլ ալլն :

Ալլէճէք վագթի պիր սաաթճըզ պիլլէ կէօրէ պիլլէճէք ատամն, պու տիւնեանն տէմի տէվլլէթի նէ Ֆագիր շէյ տիր : Ֆէլլէք սէնի զէվլլէնիյօր, Աօրէնցիոս՝ Ֆէլլէյին էիւզէ կիւլլւճիւլլիյիննէ գափըլլօրտուն . քէրէմլէրին ալտըզճա՝ էիւրէյին թիթիրէսին, զիրա օ հիլ պիրինի մէճճանէն վէրմէզ, հէի պահասըլլա սաթար : Աօրգու շէքմէյէ՝ Ֆըրթընա վագթինէ պէքլէմէ, լիմանըզ վագթի՝ տահա գօրգուլուտուր : Ֆէլլէյին վէրկիլէրի՝ իւճրէթ տէյլլ, թէճրիւպէ տիր . շիմտի էլլնտէ օլանը գուլլան, լաքին կէլլէճէքտէն գօրգ : Ալլէնիմ մէրամըմ՝ սէնին զէվլլինի հարամ էթմէք տէյիլ տիր, հաթթա գավլլէմէք տիր . պէն սէնին սէվլլնճինէ գափըլլամամ . պիլլըրիմ, քիւպրին իսթէր քի սանա ուղուր գատէմ օգույայրմ . լաքին մանղուր օլտուն, պէն պիր տօսթատամըմ, միւտահէնէ էտիի՝ սէնի ալտատա-

1 Եունկ Ֆէլլէսօֆ՝ քէնտիյի տիւլլէյէնէրէ պու իսմի վէրեր :

մամ: Հալա էլինտէ օլան զէվզ՝ չէքէճէյին X
 մէշագգաթըն փէհի տիր . պէշլիյին սալան .
 տրգճա՝ թաթը ույգու արասընտա , իգպալ
 լի տիւշէր կէօրիւյօրսուն . լաքին խապէրին
 օլսուն , պէշլիյին հէնտէք քէնարընտա տրր :
 Հիչ պիլմէզմիսին քի , իգպալլի ատամ՝ Ֆէ X
 լաքէթէ պօրճուլ օլուր . պօրճուն կէրի գալ
 տրգճա , մերհամէթսիզ ալաճագը կիպի ,
 Ֆաիղինի իւսթէ վուրուր ալաճաղըն էօյլէ
 իսթէր . կէչէն իգպալլինի էլինէ գամըն էտէր ,
 սէնի գօվալատրգճա , աճըսըն տահա զիա
 տէ տույուրուր : Ալէլ իմտի կէլ , տիւնեա
 զէվզինէ քէնտինի ալտըրմա . սէվինճինի X
 վէզն իլէ գուլանըրսան , չէշնիսին տահա
 էյի ալըրսըն . քէնտիմիզի փէք ալտըրըրսագ ,
 տէվլէթ էլիմիզտէ սէօնէր . վէ սէվինճիմի
 զի արթըրտրգճա՝ տէրտիմիզ զիատէ պա
 սար , տէվլէթի իթիրմէտէն պէթէր օլուր :
 (Ի) Կէմէլիզ սէֆալարըրը՝ սախթէ տօսթ
 լարա պէնպէր , օլան մուհապպէթլէրի՝ տիւշ
 մէսիլիէ թէպտիլ օլուր . վէ օգշատրգլա
 րը արգայը թըրմալայա թըրմալայա ըահա
 թընը զէհիրլէրլէր : Ա՛օրենցիոս , սէն խալ
 գըն տէվլէթ իգպալ տէտիյինտէն գօրգ (Գ):
 Անիմ իգպալլիմ սէնինլէ էօլտիւ , ա՛ սէվ
 տիյիմ Ֆիլանտրոս՝ , սէնին սօն նէֆէսին
 պէնիմ Ֆէրահըր սէօնտիւրտիւ , տիւնեա
 նըն սիհիր փէրտէսին երըթտը , կիւզէլլիյին
 գարարթտը : Ան օլտուղուն էէրտէ կէօր

1 Եունկուն էօյէ օլուր :

տիւրեւմ խիւլեալէր , գուրտուղում կիւզէլ
 լըքէր նհրէտէ գալար : Տիւնեա չէօլ օլմուշ .
 պիր գուրու թօիրագ դալմըշ . կէօզիւմիւն
 եաջը սէլ կիպի ագար . շու իխթիյար չազում
 տա՝ ալէմին եիւզիւնտէն տիւշմիւշիւմ , եիւ
 զիւմէ պիր պագան եօզ : Ը՛Տ , տիւնեանըն
 սիհիրպազը էօլտիւ . խայալի սուրէթի տէ
 մահ՛վ օլտու . ա՛Տ , տիւնեա նէ՛ ափ անսրզ
 թէսպտիլ օլտու . տիւն նէ իտի , պու կիւն նէ
 օլտու : Ը՛Տ ազիզ Ֆիլանտրոսում . սէն շիւմ
 տի իշէ եարամագ՝ պիր աուճ թօզ մու գալ
 տըն . մէզարըն շուգուրունու տօլտուրմագա՝
 պիր գուրու թօիրագ մը օլտուն : Պունճա
 զա՛Տմէթ , պունճա զայրէթ էթտիյին ար
 զույու՝ էլէ կէթիրմէք իւզրէ իտին . Ֆազի
 լէթէ նէ գատար աչգըն վարըտը՝ շու կէնճ՝
 եաջընտա՝ նէ՛ գատար էտինմիշ իտին . պիզ
 սէնին շէրէֆինէ հայրան օլտուղումուղ եեր
 տէ , մէյէր գալիւմ էճէլ՝ գօյունտա սագլը ,
 իւսթիւնէ կիւլէր իմիշ . այաղըն ալթընա
 կիզլի գույուլար գազըրփ , էօմրիւնէ գաստ
 էտէր իմիշ :

Ընսան էվլատը պիր շէյին սօնունու նէ
 գատար սայսա , եինէ էթտիյի միւլահազա՝
 պիր թախմին տիր . էթտիյի՝ պասիրէթմի
 համագաթմը , մատտէնին վուգուինտէն պէլ
 լի օլուր : Ըօզ տէֆ՝ա փէք սէվինէճէք շէյ՝
 աղլայաճագ աճըյա թէպտիլ օլուր . ազըմըզ
 նէ՛ գատար գըսսա տըր , կէօզիւմիւզ էօնիւն
 տէ օլանտան էօթ էյէ վարմագ . արտտան կէ
 լէն՝ պիր գալըն փէրտէ ալթընտա տըր . կէօ .

ընկնամ տէյի չալըջըրըզ, լաքին նաֆիլէ տիր :
 Ս ազթ տէտիյիմիզ՝ պիզէ փարչա փարչա վէ
 ըրլմիշ . թալիմիզէ տաիր օլանը՝ սըրը հտիփ
 սէօյլէմէմէյէ , հէր ան՝ գաղայէ եէմին էթ-
 միշ տիր , կէլիփ էօմրիւմիւզիւն միւստէթի-
 նէ գաթըլմայրնճա՝ սըր վէրմէզ . պու սըրըր
 սագլատըգլարը եէրտէ՝ հէր ան , հէր տա-
 գիգա , էպէտիլիյէ իպթիտա օլա պիլըր :

Երապիաթին հիւքմիւնէ կէօրէ , պաշմը
 զա հէր նէ կէլէ պիլըրսէ , հէր պուլունտու-
 ղումուզ անտէ զուհուր էտէ պիլըր : Սիր
 սաաթիմիզին հիւքմիւ՝ օպիրինէ կէչմէզ .
 ինսանըն գալպինտէ՝ իրթէյէ կիւվէնմէք կի-
 պի մաղըուրուգ իտտիասը օլամազ : Նանի
 օ իրթէ կիւն , նէրէտէ : Նայ հայ , նիչէ ա-
 տամլար իրթէյի վարըր էօթէ տիւնեատէ
 պուլըր . պու տիւնեատէ քիմնէնին էլինտէ
 տէյիլ . սայըսըզ իւմիտլէրիմիզի՝ պիր գալի
 թէմէլ իւզէրինէ գուրար կիպի , տիլէրտէ
 էզպէր էթտիյիմիզ պէլքիյէ պինա էտէրիզ ,
 էօմիւր թէլինին եումաղը քէնտի էլլմիզտէ
 տիր , իսթէտիյիմիզ գատար ուզատա պիլը-
 ըրիզ կիպի , սօնու կէլմէզ թէտպիրլէր գու-
 ըրըրզ . եարըն շունու եափաճաղըզ տէյի պէ-
 պիւրլէնիփ տուրուքէն , պու կիւն տիւշէր
 էօլիւրիւզ . . . (Դ) ա՛հ ա՛հ , Յիւանտրոսուն
 չաղը՝ թապուտունու ըամարլայաճագ գատար
 մըրտը :

Սիզիմ էն պիւյիւք գապահաթիմիզ՝ եա-
 շատըղըմիզը պիլմէտիյիմիզ տիր . կէչէն էօմ
 ըիւ սայմազ , պունտան սօնըրա եաշայաճա-

ղըզ տէյի տուրուրուզ . հէր քէս՝ պիր կիւն ազլըմ պաշըմա կէլիր տէր : Պու կիւնքի ա տամ՝ պունտան սողրա օլաճագ ատամա պէ յէնիր , վէ քիշինին քէնտի նէֆսինէ օլան մուհապպէթէ՝ պիր կիւն ազլըմնաճաղըմ տէյի՝ փիշինճէ՝ պիր միգտար քիպիր զախրի յիէ հտէր : () քեամիլ եաշայաճաղը նէ կիւզէլ էօմիւր օլաճագ , էյէր եաշայա պի լիրսէ , լաքին եաշայաճաղը եօգ : Նաշատը զըմըզ էօմիւր էլիմիզտէ իքէն , ըապըթասըզ շէյէրէ գուլլանըրըզ տա , գատէրին էլինտէ օլանը , քեամիլ եաշամաղա սագլարըզ (Ե) : Վէնճիքտէ գուլվէթիմիզ եէրինտէ իքէն , օլտուղումուզ վագթէ կիւվէնիր , կէլէճէք վագթի հիւ տուշիւնմէյիզ տէ , քէնտիմիզի պապալարըմըզտան ազլըլը սայարըզ : Վիշի օթուզ եաշնա վարընճա , ինսան թագսիւրաթ հտէ պիրլը տէյի վէսվէսէ հտէր . գըր գընտա իզամ օլուր , թէրթիպինի թէպտիլ հտէր : Վլիսինտէ իհմալ էթտիյինէ փիւշ ման օլուր , վէ ազլընը պաշընա կէթիրմէք նիյէէթինէ՝ ազրպէթ գարար վէրիւ . թէք ըար թէքըար թէքըարլար , միւքէրրէր է տէր . . . իճրասը՝ նէ զաման . եարըն . վէ եա ըրն եարըն տէյերէք , միգարա կիտէր : Պէօլէճէ սէնէ պէ սէնէ վագթիմիզի իհմա լիմիզէ չալտըրա չալտըրա թիւքէտիր , հպէ տի մասլահաթլարըմըզա կիւճ պէլա պիր ան պուլա պիրլիրիզ :

X Վնսան գըսմը ասլա էօլմէյէճէք կիպի եա շար , թուլթտուգլարը եօլա պագարսան , էօ

նիմ՝ Ֆիղանըմը՝ տիւնեատէ իշիտէն Եօզ .
 տիւնեայէ նէ իրլայան աշըզլար կէլմիշ քի ,
 Թաթըլը սէտալարը՝ հէր ասիրտէ Ֆէրահ
 վէրմիշ : Ը ու կէճէնին սուսլուղունտա ,
 տիւնեաննն քարանլըղընտա , պէն տէ օնլա-
 րըն աշգըլա Թէսէլլա օլմաղա պագարըմ ,
 օնլարըն Թէրէհննիւմիւլլէ գալպիմի ալընտը-
 րըփ , տէրտլէրիմի խաֆիֆլէԹմէյէ պագա-
 րըմ : Աշգլարընա հիսսէտար օլուրում , լա-
 քին նէշալէրինն վարամամ : Այ աղիզ հօ-
 մէրոս , էյ աղիզ Միլթօն , իքինիզ տէ կէօզ
 նուրունտան մահրում : չար նաչար գարան-
 լըգտա սէօյլէր իտինիզ . պէն կիւնիւն այ-
 տընլըղընտան ըսա՝ գարանլըգտա օլմայը , ի-
 րատէԹիմիէ իսԹէրիմ : Ահ , պէնիմ տէ
 գալպիմին աշգը , սիզի Էագան աԹէշ զա-
 տար օլմալը տէյիլմի իտի : Բում շայրինի՝
 տիրիլտէն հէմէհհրիմին՝ սէտասը՝ պէնտէ
 տէ օլմալը տէյիլմի իտի : Փօփ շաիր՝ ինսա-
 նը պէսԹէ էԹտի օգուտու . լաքին պէն էօլ-
 մէզ ինսանը օգուրում : Չօգ տէֆ՝ա պու-
 էօմիւրտէն էօթէյէ կէհէրիմ . զիրա պէն
 պունտան պէօյլէ , էպէտիլիքտէն զայրի՝ նէ-
 աէն խօշլանս պիլիրիմ . պէն պունտա փէք
 սէֆիլիմ : Հայ հայ , էյէր Փօփ շաիր պու-

1 Բում շաիր :

2 Ինկիլիզ շաիր :

3 Իքինիին տէ կէօղիւ կէօրմէզ իտի :

4 Հոմերոս :

5 Միլթօն :

6 Պու տա պիր ինկիլիզ շաիր տիր :

Փանի վագթին տաիրէսինտէ տուրաճա զընա, օլան աչգընըն գանատըլլա՝ եօլունու ալըրջ օլայտը, էպէտիրիք գափուսունատէք վարըրտը. վէ պէնիմ տիւշտիւլիւմ պալալէրտէ, Փօի՛ աչգընըն գանատըլլա հէ վալէրտէ տուրո՛ւրտու: Ինսանըն հօլմէզ օլ տուղունու օգուլուի, պէնի տէ, ճիւմիէ պէնի ատէմի տէ թէսէլլի էտէրտի:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Պու տիւնեատէ մութուլուգ իտախաը էթմէք՝ էարատանըն էմրինէ գուտրէթինէ գարըք գօմագ տըր:

(բ) Տիւնեատէ քիշի նէ գատար Փաղիլէթ սօհիպի օլսա, տիւշմէնի էքսիք օլմագ:

(գ) Իգպալինի էօլմէզ թէմէլ իւղէրինէ պինա էթմէնէն ատամ՝ էրգըլըն տէյի գուրմուշ օլուր:

(դ) Ինսանա մուսիպէթին էն պիւլիւլիւ՝ ուղուն վէ զաֆիլ էօլիւմ իւլէ էօլմէք տիր: Իճէլի իլէրիսինաէն կէօրմէյէ պոււնճա վագթիմիզ վար իքէն, կէլտիլի զաման զաֆիլ պուլունմագ, չօգ մուսիպէթլի շէյ տիր: Սէն պու կիւնտէն ագընը պաշընա կէթիւր, իրթէյէ պրագմագ տէլիլէք տիր: Սէն պու կիւնիւնիւ էարընա պրագըր, ագըլանմագ ճնոնըա էօլը էտէրսէն, վարա վարա ագընը պաշընա կէթիւրէճէք կիւնիւն գալմագ:

(է) Տէլինին պիրի օպիրինէ տէլի տիր տէք, լաքին քէնտի՛ տէլիլիլիտէն վագ կէլմէզ: Ինսանըն ագըլըպլ տա էքսէրիլէա օ տէլիտէն գալմագ:

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

S O U Թ Լ Ո Ի Գ

Քուլաղըմն հօրօզ սէսի կէտի : Հօրօզ պիր ույանըգ պէքճի տիր , կէճէլէրտէ ինսանը ույանտըրսըն , ետրատանընը խաթըրնա կէթիրսին տէյի , հագ թաալա ինսանըն եանընա գօմուշ : Հագ թաալանըն նազարը պիւթիւն ճիհանընտա իւզէրինտէ տիր , պէնիւ տէ Այ հալիմէ . աճապա պէն կէօզիւնտէ նէ սէֆիլ կէօրիւնիւյօրում : Իշ թէ կէօզէրիւմ եինէ եաշ ըլա սօլտու . . . տգըթսամմը աճապա . . . նիլին . քէնսիմի թուլթաճագ գատար զայրէթիւմ եօգ մու . եա պիր զայրէթսիզ ատամ՝ ատամտանմը սայըլըր : Ինսան էվլատընէ շարթ ըլա տիւնեայէ կէլըր պիւմէզմիլիւմ . տօղտուղու սաաթ միհնէթ չէքմէյի պօյնունա ալըր անճագ քիշի տէրտլէրինի խաֆիֆլէթ մէնին եօլու՝ կէլէնի գապուլէտիւմ , ըահաթ եիւրէյիլէ չէքմէք տիր :

Ի՛ պէնիւմ Ֆիլանտրօտում , սէնին նազիք միզաճըն՝ թէրպիլէ խազինէսի իտի . օ սէնին պիւլաիւլ տիլին՝ քէմալիյէթ խօճասըլտը սէնիլնէ պէրապէրնէ պէճիտ սէօհպէթլէր , նէ գայղըլը մատտէլէր սէօյլէշիր ի .

տիք . զէմանէ քիթապարընը տօլտուրան՝
 պօջ պիհուտէ թէՖէք.քիւրլերի պիր եանա
 աթարտըզ , էօյլէ մէալսիզ մատտէլերի ա-
 ըայան միւէլլիֆլերէ պրագը՛րըտըզ : (Ն)
 լար նէֆսլերի թահրիք էտիփ , շէհվէթէ
 էթպաա փէյտա էթտիքլերինէ , վէ ազլէ
 միւհթաճ՝ օլմամանննն եօլունու պուլտուզլա-
 ըրնա Փօտուլանըլար : Ֆիլանտրոս ուլա
 պէն , ազլմըղը թէրպիյէ էթմէք գայտըն-
 տայըտըզ , Փազիլէթիմիզի արթըրալմտէյի
 պիր պիրիմիզի սէվէրտիք : Այէ կիւզէլ եազ
 կիւնլերի կէջիրտիք , պիր սու քէնարընսու
 օթուրուր՝ հէր նէֆէս ալտըզճա , թաթլը
 պանտի սապահ ըլա , տօսթլուզ մուհապպէ-
 թի ալըր վէրիւրտիք : Այէ գըշ կիւնլերինի ,
 հարարէթլի մուպահէսէլեր իլէ , կիւնահարզ
 կէջիրիր իտիք :

Ա՛հ տօսթլուզ ա՛հ . սէն պիր թաթլը X
 մէյվէսին քի , ինսանլարըն Փերահը իչին ,
 եարատան՝ սէնի տիւնեայէ պրագմըշ , արը-
 նըն ելուզ պին ջիլէքտէն էմիփ , եափտըղը
 մաճունտան չօգ լէզիզ սին : Տէվլէթ կէօք-
 տէն էնիփ , պէնի ատէմի զիյարէթէ կիւ-
 տիյի զաման , գօնաճազ պիր բահաթ եէր
 արար , տօսթ գալպիտէն ղայրի՛ սըղընաճազ
 եէր պուլամազ : Պիր պիրինէ տայանմըշ ,
 բահաթ ույգու ույուր՝ միւթթէֆիզ էիւ-
 րէքլերտէն խօջանըր : Ա՛հ տօսթլուզ , սէ-
 նի՛ նէ վազըթլար իփրանտըրա պիլըր , նէ
 էճէլ էօլտիւրէ պիլըր . պէնիմ՝ տօսթու՛մ
 էօլտիւ կիթտի , սէն հալա գալպիմտէ եա-

շարսն . վերտիյն սէֆա՛ Փանի տէյիւ ,
պագի տիր . սէնի հէր պէյթիմտէ մէթհ էյ
տէր օգուրում :

X Երեսնցիոս , քիչի պիր ասութա՛ նէ
տիրլիւ խաղինէլէր էտինիր պիլըրմիսին .
իգպաւ իլէ քէմալիյէէթ էտինիր քի , թա-
պիաթտէ իքիսի պիր պիրինէ մախլութ օլ-
մուշ Ֆաղիլէթ տիր , իքիսի տէ պօղուլուփ
խարապ օլմայընճա , պիր պիրինտէն պրըլ-
մագ միւմքին տէյիւ : Ե իւճուտ՝ րահաթին
լէզզէթինի ալմագ իլին , հարէքէթէ միւհ-
թաճ տըր . ագըլ տա էթտիյի միւլահաղա-
լարտան մէյվէ չըգարմագ իլին , պիր պիրի
իլէ սէյլէշմէյէ միւհթաճ տըր . սալթ թէ-
ֆէքքիւրէ պաղլանըրսագ , հէմ իհթիյաճ
տէ գալըր , հէմ թէքէպպիւր փէյտա էտէ-
րիգ : Պիր աճէմի ֆիքիր եալընըզ գալըր-
սա , եօլունու շաշըրըր , ավարէ կէզէր ,
խիւլեպէրտէ եօրուլըր , պօշ շէյլէրտէ զայ
օլըր : Տօսթ ուլա գօնուշմատա՛ ֆիքրին
ազղընըզը զապթ օլըր , ագըլ տայիրէսին-
տէն չըգամամանըն եօլունու էյրէնիր , հէմ
աչըլըր հէմ գուլվիլէթ պուլըր : Գօնուշ-
տուղու տօսթա պէնդէմէք զայրէթի իւսթէ
կէլըր , քիչիյի տիրլէր , ագըլա էարտըմ
էտէր , լիսանէ էօյլէ թէսիր վէ նէզաքէթ
վէրիր քի , իթիպարէ շայէսթէ օլըր :

X Իքի քիլինին զըտ գըլասիլըրի պիր պիրինէ
չաթըշըփ , չագմագտան աթէշ չըգար կիպի ,
հագ օլան՝ զահիրէ չըգար : Հագգըր արայան
իքի տօսթ պիրլիքտէ օլըրսա , հէմ տահա

չափուք պուլունուր, հէմ տահա աշխբեար կէօրինիւր: Այէր սէնին եիւրէք աչաճագ պիր տօսթուն եօղ ուսա, քէնտին քէնտինէ գուրտուղուն Ֆիքիրլէր՝ հէմ թասլագ գալլը, հէմ քէօրլէնիւր: Ֆիքիր տէտիյին ալլընփ վէրիլմէյ իլէ՝ հէմ տիրիլիւր, հէմ հարէքէթ էտէր. եօգսա տիւշիւնտիյիւն շէյ՝ Ֆիքիրինտէ մահպուս օլուփ գալլըրսա (Խ) զայ օլըր, չօղա վարմաղ ունուտուլլըր:

Ինսանա սալթ տիւշիւնմէք քիֆայէթ էտէյտի, եարատան պիզէ լիսան վէրիւր մի իտի: Ֆիքիրլէրիմիզ տուտագտան կէչմէյլէ իֆրաղ օլըր. Ֆիքրի թէքմիլ էտէն՝ սէօղ տիւր. Ֆիքրի մատէնտէն չըգարան՝ տիլ տիր. ալթ ունու ճիւրիւֆիւնտէն այլըրըր, կէրէք զիյնէթ իչին, կէրէք գուլլանմագ իչին, ալթ եափար մէյտանա չըգարըր: Ախսանն սէօյլէյիչի պիր տամղա տըր, Ֆիքրէ՝ տէյէր տամղասընը պասար, էյէր այարըր էյի չըգարսա, սանտըղա գօնուր:

Եյ պիլմէք տէ՝ էյլէք էթմէք կիպի տիր. վէրմէյլէ գազանըրըզ. էօյրէթմէյլէ էօյրէնիւրիզ. քիչի պիլտիյինի տաղըթ մանղա գազանըր սահիպ օլըր: Ալիէ հագ մատտէլէր՝ պազը խույսուզ օգումուշարըն Ֆիքիրն տէ կէօմիւլիւ տուրուր, էյէր տօսթ ուլա գօնուշուփ, իֆրագէ գօսա, իւզէրինտէքի մուզիւր փաս չէօզիւլիւփ, հագգըն փարլագլըղը աշխբեար, վէ ալէմէ Փայտէսի օլաճագ տըր: Տուրղուն կէօլիւն սույու գօգու թուլթար, լաքին չալգանթըլը տէնիզտէ, պիր

տաղաննն քէօփիւյիւ՝ օպիրի իլէ տաղըլըր :
 Եւ յոյլէ օլտուգտան սօնզրա չըգալըմ կեաճ-
 տէ պիր տօսթուլա գօնուշալըմ քի, ագըլ-
 տան ագըլ էօյրէնէլըմ . եալընըզըզը պրա-
 գալըմ տա, տիւնեաննն զէվգինի չըգարձ
 մաղա՝ պիր տօսթ եանընա վարալըմ : Եւ
 զըզ, օ քիմնէ իլէ կէօրիւշմէք իսթ էմէյէն՝
 խույտուս մէրազըլարա . Ֆիլ-Տազիգա պիւ
 կիճլըք նէ տիր . քիչիյէ անձագ բաճաթըզ
 պուլմազ Տիւնէրինի էօյրէտէճէք թարիգ
 տիր . ծուռ եափամայան՝ տէլիտէն տէ տէլի
 տիր . նէ գօրգմազ պիլըր, նէ սէվինմէք :
 Պէլի, ագընըր գուլանամայան ատամ՝ աօրը
 տէլիտէն պէթէր տիր . ագըլը օլանլարնն՝
 տօսթըրը օլուր : Թապիաթ՝ ինսանլար
 պէյնինտէ տօսթըլուգ իսթէր . ծուռն իչլն
 իգպալին սէՓասընը չըգարմազ իսթէյէնէ՝
 օլան իգպալինի թագսիմ էթտիրիք : Եւ
 սա Տէփսինի քէնտիյէ սագլայրփ, էմալիւ
 նի մաճրում էտէն նամքեօրիւն իգպալինի՝
 եա ալըր, եա թէնզիլ էտէր : Եւ պալ տէ-
 տիրէրի պիր թիճարէթ տիր, պիր սէՓա
 տէյիչի տիր . եէք պաշընա եալընըզ օլան ա-
 տամ՝ էտինէ պիլտիյի գատար իգպալ էտի-
 նէմէմիշ տիր : Եւ Էնտի չէչնիմիզի ալըփ,
 քէնտիմիզտէն իօշլանմաղա, պիր տօսթա
 միւճթաճըզ . գալլիմիզէ պիր Ֆէրաճ կէ-
 լիփ, աշգսըզ, գուլէթսիզ գափանըր գալըր-
 սա, չափուճագ սէօնէր : Եւ քին թէքրար
 չըգար եայրըր, պիր տօսթ գալլինտէն կէ-
 չէր, թէքրար պիզէ կէլիրսէ, աճ, օ զաման

նէ խօշ օլոսր . գալսիմիզի ալէվլէնտիրիւր .
պէլը , իգալալ տէտիբլէրի՝ իբի քիշլէյէ մուհ-
թաճ տըր :

Սագըն ալտանմայասըն . սահիհ տօսթ-
լուգ՝ Փագղիլէթտէն կէլէն տիր . ազըլտան
կէլմէյէն տօսթլուգ՝ սէնտէն ուզագ օլսուն
զիրա էօյլէ տօսթլուգ՝ պէտիուլ մախսուլգ
տուր : Պիր մէքրուհ աշգ ըլա գալպ թու-
թուշուր եանար , լաքին աթէշի չափուք
սէօնէր , եինէ եիւրէք սօուր : Նիւրէյի գըզ-
տըրաճագ մուհապէթի՝ եօմրիւնէ սիւրէ-
ճէք Փագղիլէթտէն զայրի շէյտէ արամա :
Իբի ճան պիրլիքտէ էյլէք էթմէք՝ պիրլիքտէ
Փագղիլէթ իշլէթմէք , պիր կիւզէլ շէյ տիր .
պու զայրէթ , պու մէրտլիք , տօսթլուղուն
էն ալա փիշքէշի տիր . Փագղիլէթտէ պիր պի-
րինի պաստըրմանըն պու թաթլը զայրէթի՝
հէմ տօսթլուղու արթըրըր , հէմ իբի տօս-
թու քէմալիյէէթին պալա տէրէճէլէրինէ
գալտըրըր . թանղըր քիշլէյի էպէտէն մութ-
լու էտէճէյի գափույա՝ իքիսի պերապեր
կիրիր :

Սաքին հանի օ տօսթլուգ պուլան ա-
տամ : էլտէ տօսթլուգ պուլմաղա՝ քիշի
տօսթլուղու քէնտի մէշգ էթմէլը : Պիւյ-
իւք քիմնէլէր՝ նիշէ Փասիտ գըլասլերէ էսիր
օլմուշ , էգ ճիւմիէ օ մուպարէք տօսթլուգ՝
քէնտիլէրէ պիր գօլայ եէմլէմէ տիր զանն
էտէրլէր , տօսթլուգ տէտիբլէրի ալթունուն
փարըլթըսլըլա թութուլուր սանըրլար , պիր
քիպարըն կիւլիւմնէր եանաղընտա՝ պիր նա

զիք շիվէ վար քի , տօսթլուգ տայանամանգ
 գըլաս էտերլէր Փահիշէ գարը կիպի , էլէն-
 րին գալպինն տուզագլար գուրարլար , քէնտի
 գալպլէրինի քիմնէյէ վերմէզլէր : | Եթին ալ-
 թուն կիպի պիր չիւրիւք շէյտէն զայրի կէօս
 թէրէճէք եէմլէրի եօզ ուսա , պիւնլէր քի ,
 պիզ տէ գալպիմիզլի քէնտիլէրէ վերմէյիզ :
 | Ն՛յ զիւյիւրտ մալտար , սէնին նէֆսինն օլան
 տօսթլուգու մուզու , մալինին իրատունա մահ-
 սուպ էտերսէն , հիսապըն եանդլըշ օլուր :
 | Են տօսթլուգու՝ ալթունուլա սաթըն ալը-
 րըմ իւմիտինտէ սին . պանգ շու շաշգընլըլա .
 մուհասպպէթին պահասը մուհասպպէթ տիր .
 էլլէրին գալպինն իսթէրսէն , սէն տէ օ սէ-
 նի ազտըրան քիպրի էնտիր . տօսթ գալպի
 կէօսթէր : Պու մալի հէր քէս ալըր սաթար .
 լաքին տէյէր պահասընը վերէնլէր ազ տըր :
 X Եօսթլուգու էտինմէք նէ գատար կիւճ
 իւսէ , սագլամնսը տա օ գատար կիւճ տիր .
 տօսթլուգ կիպի նագլիք շէյ օլամանգ . իֆրաթ
 չսփուք ալընըր . պիր ճիզվի շէյտէն ինճի-
 նիր . կիւլ իւլէ տօգունսան , գափանմանգ
 եարալար ալըլըր , շէքինսէն եարալանըր ,
 շիւպհէ էթսէն էօլիւր : Շէր շէյի տօսթուն
 լա մէշվերէթ էլլէ . լաքին հէր շէյտէն էվ-
 վէլ , պիր սահիհ տօսթ պուլմանգ , քէնտին
 քէնտին իլէ մէշվերէթ էլլէ : Սանս տօսթ
 էիւզիւ կէօսթէրէն ատամըն հէփսինտէ՝
 վերէճէք տօսթ էիւրէյի օլմանգ . էիւզտէն
 կէօրիւնէնն գափըլմա . գալպտէ սագլը չիւ-
 րիւքլիւքտէն գօրգ : Չօգ վապըթ տիւշիւն .

վեզն էլի, աճելէ եթմէ, ահէսթէ սեչ .
 պիր քերրէ սեչտի՛նմի . շուպհէյի գալ
 տըր, քէնտինի ինան : Երեւելինի պիր քեր
 րէ վերիփ, սոնղրա եինէ կերի ալմագ, պիր
 քերրէ գարար վերիփ, թէքրար աճապայէ
 տիւշմէք՝ տելլիլք տիր : Վարար վերտիյին
 տօսթա՝ էօլլինճէյէտէք պաղլան . պէօյէ
 էմնիյէէթ էտէրսէն, սէնին շերէֆին տօս
 թունտան ղիյատէ օլուր : Վիր թէհլէքէն
 պիլէ օլսա, տիւշիւն քի, գարշլլըղ՝ տիւ
 նեանըն էն պիւյիւք էլլիյի տիր . հեր նէ
 պահայա ալսան, ուճուզ տուր :

Քիշիյէ պիր սատըգ տօսթ՝ X
 թախթ ու թաճտան էյի տիր .
 տօսթու օլմայան սուլթան՝
 խաղինէսի թէհի տիր :
 'Վէյէ եարար տէվլէթիմ՝ X
 էյեր տօսթում էօղ ուսա .
 պիր տօսթ էտինմէք իչին՝
 հեր նէ վերսէմ եերի տիր :

Ֆիլանտրոս պէնիմէ օթուրուփ գալչ
 տըգճա, պու պէյթլերի սեօյլեր իտի . պէնի
 կէսրտիւքճէ, աչգա կէլիւր, նէշաթի ար
 թար ըտը . ճէննէթ շերպէթի իչմիշ կիպի
 գալպիմիլ ֆերաս ըլա տօլարտը : Տօսթուգ
 գատէհի էլլմտէ՝ ֆիլանտրոսուն ֆազիլէ
 թինէ իչերտիմ . ահ, հագիգաթ, տօսթուգ
 պիր ճէննէթ շերպէթի տիր : Վաքին շէշնի

սի տէ՛ր թէքմիլ օլմաղա սէնէլէրէ միւհթաճ տըր . եհնի պաղլանան տօսթլուղուն՝ նէ չէնիսի օլուր , նէ գուվլէթի . պիգիմքի եիր մի սէնէտէ փիշմիշ իտի . եիրմի սէնէ՝ տօսթլուղուն զէվգինի էյի չըգարտըմ : Մ՛Տ , Քիլանտրոսուն խօշ թապիաթինի նէրէտէ պուլայըմ՝ , օ երմիագ եիւրէյի , օ ալիճէնապ մէշրէպի նէրէտէ պուլայըմ . օ սատըգ գալ պի՝ եալանճըլըգ պիւմէգ իտի : Աշիւղին տէ տօսթլուգ կիւլիւշիւ , գալպինտէ Փագլլէթ խաղինէսի , սատագաթըլլա տայիմա գալ պիմի շաղ էտէրտի , Մ՛Տ ճէննէթ սէֆասը , տիւնեատէ նատիր պուլունուր սէֆա . լէզլէթինի ալտըմ , լաքին չափուք իթիրտիմ ... ա՛հ , պունտան սօնղրա պանա պիր Ֆիլանտրոս տահա պուլունմնըմ :

Ղգիգիմ Ֆիլանտրոս , սէնի նէ գատար աղլասամ եէրի տիր , աճրմայըմը . աղլամայըմը չօգ սէվտիմ , վէ իթիրէլ տէն պէրի տահա չօգ սէվէյօրում . իթիրտիյիմ նէ օլտուղունու՝ էօլտիւյիւն կէօրիւրքէն անղլատըմ : Ղգիգ ճանը նէ մալ օլտուղունու , նէ Փագլլէթէ մալիք օլտուղունու՝ կէօղլում էօնիւնտէն ուչաճրքէն կէօրտիւմ . ճէննէթէ տօղրու չըգաճրքէն անղլատըմ : Պաճրի նէշաթըն պանա պրագայտը տա , էճէլ տէօշէյինտէ եաթտըղը հալի նագլ էտէ պիլէյտիմ : ինսան էվլատընըն օ ագիմ կէչիտին տէ կէօսթէրտիյի զայրէթի անղլատայտըմ : ինսան էվլատըմ էճէլ գուճաղընա տիւշտիւրք տէ , նէ աճրլաճագ հալ օլտուղունու , տահա

քիմնէ ըհամ էտէմէմիշ. օ ըհամի չիզմէք՝ քէ
 րամէթէ մախսուս տուր, մէլաիք գալէմինէ
 միւհթաճ տըր: Սէլէքլէր պունու կէօր-
 սիւ. մէլէքլէր սէվինէրէք կէլիւր, էյի էօ-
 չիւմիէ էօլէն ասամըն էթրաֆընը ալըր, վէ
 պիրէր իզզէթլի փօսթ կիպի, եաթաղըն
 քէնարընա տիզիլիւր: Սպքին պէն պու ըհամի
 չիզէճէք՝ աշգտան զայրի շէյիմ՝ էօգ, պէն
 նիճէ անղլատա պիլիւրիմ. էօգ, էօգ,
 պու ճիւմիէ իլէ տօսթոււմուն շանընը ունու-
 տուփ, շէրէֆինի պաթըրամամ: Սէսինի
 գալպիմտէ իշիտիյօրում. ալ էլինէ գալէմի,
 տօսթլուգ սանա էօլ կէօսթէրիւ տէյօր. . . .
 Տայտէ պագալըմ. իլաճի. եիւրէյիմ
 թիթիւրէյօր: Սիր այտընըգ եէրտէն պիր
 գարանըգ օրմանամը կիրտիմ. եէր ալթըն-
 տա ուճու պուճաղը էօգ՝ պիր վիրան մաղա-
 րայամը տիւշտիւմ, էօգսա էօլիւլէրին մէ-
 քեանընա վարտըմտա, պիր քէօր գանտիլ
 ըջըղլըլա՝ ունուտուլմուշ մէզարլարըմը կէօ-
 րիւյօրում. սէս սէտա էօգ. պունտա փատի-
 շաճարա պիլէ միւտաճէնէ էթմէյօրլար. . . .
 տուր պիր ազ. Ֆիքրիմի թօփլայըմ.
 իլթէ ֆիլանտրոսուն եաթտըզը մուպարէք
 եէրէ կէլտիմ. . . . նէ տիր շու կէօրիւնէն.
 էճէլ տէօշէյիմի. Տաշա. թանթի գաֆէր
 տիր: Աէօր իմտի շէրէֆինի. պագ քիշի
 քէնտիյի նիճէ էօլմէզ էտէր:

Աէրի տուրուն տիւնէա ատամլարը, պու
 եէրլէրէ եագլաշման: Սալիճ ատամ՝ էօմ-
 րիւնիւ գատէրինի թէքմիլ էթմէք իշին, գա-

փանտորը Տիւճրէ՛ պիր մուպարէք եէր տիր
քի, գափուսու ճէննէթէ աչըլըր : Հագ
մէշ՝ ալէսի ծնտա եանար . միւրախնին եիւզիւ
ծնտա աչըլըր, գալպէր աչիքեար կէօրիւնիւր .
հէր կէօրիւնէն՝ զաթինտէ օլտուղու կիպի
տիր : Պէլի . Փագիլէթ տէտիքլէրի՝ մէզարըն
քէնարընտա պէյան օլուր (է) . Թանղըր
փէրտէյի երրթար, տօսթու օլանլարը կէօու
թէրիր : Տիւնեա միւթէքէպպիրլէրինի՝ Փօ
տուլուգ հէր նէ վագարըլ գըպֆէթէ գօ
սա, պիւյիւքլիւքլէրի էյրէթի օլտուղու ծն
տա աչիքեար օլուր . էճէլին էլինէ կէչտիք
լէյն, պիւյիւքլիւք սալթ Փագիլէթտէ գա
լըր : Օ ալիմ էճէլին էլինտէ, Փագիլէթ սա
հիպինին պիւյիւքլիւյիւ արթար : Մ՛հ Ֆի
լանտրոս, օ զալիմ՝ սէնին պաշընա նէ ուգու
պէթլէր կէթիրմէտի :

Իլէրի խապէր վէրմէտէն, կիւնիւնիւն էօյ
լէսինտէ, իգպալին գուճաղընտա, ափ ան
սըզ պուստը, սէնի հէր սէվտիյինտէն չէքտի
այըրտըր : Պիւթիւն վիւճուտին խասթա,
եաթագտա ուզանմըշ՝ էօմրիւնիւ սէօքէն
աղըրլարըն աթէշի իլէ հիչ արա վէրմէյիփ,
սէնի գաուրտու : Սէն թիւքէնմէտէ, զաիֆ
թապիւթին գօրգուտա, պիր պիլմէտիյին
կիրտապա տիւշէյօրսուն, եիւրէյին օյնամա
տա . կիւնէշ տիր գարարըյօր, մէզար տըր ա
չըլըյօր, սէսին քէսիլըր . վէ սօն
ան՛հ, նասըլ սէօյլէյիմ, նասըլ անղլատայրմ :
Սէ սօն պիր տօսթուն սէսինին քէ
սիլմէսի իլանհի, նէ սէօյլէյօրում : Պու

գօրգուլար, պու մուսիպէթէր նէրէտէ, օ
էօլէնին եիւրէք օյնաթմասը նէրէտէ
պէն՝ էճէլէ միւպթէլա ատամ հագգընա
սէօլէյօրում սանտրմ օյուսա Ֆիլան
տրոս՝ արթըգ օնլարտան տէյիլ իտի :

Ղան չէքիշտիյի զաման, թապիաթ է-
ճէլ իլէ ճէնքլէշտիյի եէրտէ, ճանը թէն-
տէն այրըլըքէն, օ եիւզիւնտէ օլան շազ-
լըգ, օ դալպինտէ օլան ըահաթ, զաիֆ ին-
սան պո՛ւ մու տուր . էճէլէ միւպթէլա ատամ
պէօլէմի օլուր : խայր . Ֆիլանտրոս ինսան
լըզըն օ տէրէճէսինի աշըրմըշ ըտը . օ արա-
տա դատըր ալլահ էլինի ուզաթմըշ էարտըմ
էտէր, իզգէթինի պախշ էտէրտի : Փազի-
լէթի՝ տօսթլարընա քէնտի նասիհաթ է-
տէրտի, պիզի թէսէլլի էտիփ, էօրնէյինի
պիզէ միրաս պրագտը : Մ՛հ, եիւրէյիմիզին
աթէշինի նասըլ անղլատայըմ . եաթաղընըն
էթրաֆընտա՝ հայրան օլմուշ տուրուրուզ,
կէօզլէրիմիզի իւզէրինէ տիքմիշ հէմ աղլար .
հէմ թաաճճիւպ էտէրիզ . կէօզլէրիմիզտէն
ագան եաշ՝ քիմի աճը փունարընտան կէլլը,
քիմի սէվինճտէն պիր տէ օ մուսի-
պէթլի սաաթ կէլտի : Նըզըլըքէն պիլէ,
զաթինտէ եինէ ազամէթի վար ըտը . եէ-
նիլմէտի . անճագ ուլու ճանընը թէսլիմ է-
տիփ, գըսմէթի իլէ պերապեր քէնտի տէ
թէմամ օլտու : Մ՛յ էճէլէ միւպթէլա ին-
սան էվլատլարը, Փազիլէթէ իթիպար է-
տին : Փազիլէթի միւշէրլէֆ էտիփ իւճրէ-
թինի վէրէն՝ պիր ալլահ տըր, ինսանըն :

Կիւն անասընա կիրիբբէն , եէրտէն գալ
 քան պուշուլար , վէ հավատան էնէն գա
 ըանլըգ՝ տիւնեայր գապլայրփ , տաղլարը չիհ
 նէմէթտիյի զաման , պիր եիւքսէք գուլէ
 տէն , պիր տաղըն թէփէսինտէն , պաթան
 կիւնէշին տահա սոն շաֆգը կէօրիւնտիւյիւ
 կիպի , ճիւհէլանըն կէօզիւնիւ գօրգուտան՝
 էճէլ գարանլըղընըն մուսիպէթինտէ , Փիւ
 ընտրոսուն գալպի ըահաթ , վէ վազարը
 եէրինտէ , էճէլ գարանլըղընտա եինէ քէն
 տիյի կէօսթէրիր իտի : Գալպինին ըահա
 թի եիւզիւնտէն պէլլի իտի . Ճէննէթ իւ
 միտի չէհրէսինտէ փարլար ըտը . թէնինին
 իարապը՝ ճանընը տօնաթտը . պաշընա պիր
 նուր թաճ կիյտիրփ , էօյլէ զէյնէթ իլէ եա
 ըատանըն խաքի փայինէ թագտիմ էթտի :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Քիլի Ֆիբրինի իչէրիսինտէ փէք չօգ սագլարսա
 պօզուլուր . տիւշիւնճէ տէտիբլէրի տէնք պազլը էմ թիա
 կիպի ըիւզկեարլանըփ , կիւնէշէ եայրլմաղա միւհթաճ
 տըր :

(բ) Սալիս ստամըն եիւզիւ՝ էօրիւմ սաաթինտէ պիր
 աջգ քիթապ տըր . էյլք սահիպի ծնտա թէսէլա պու
 ըուր . կիւնահքեար օշան սէսսիգ օգուր , քէնտի ըէգա
 լէթիինի կէօրիւր , վէ հիճապընտան պէնզի սարարըր :

Ի Ի Ձ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Կ Է Ճ Է

Վ Ա Գ Թ

Լօրենցիոս, Ֆիլքրիմ սէնինլէ վագթ սէօհպէթի էթմէք տիր. սէնինլէ վագթի գուլլանմանրն եօլունու սէօյլէշմէք տիր: Քէրէմ ետիփ, գուլաղընը պանսա վէրերմի սին: Սէսիմ գալպինէ տէյիփ, պիր Փաի տէսին կէօրիւրսէն, պէնի մէսրուր էտէր սին, էթրաֆըմը գապլայան գարա պոլլուտ երթթըլլի, պիր աղ ըլլգ կէօրիւրիւմ. վէ քէնտի շէրէֆիմի՝ գալպիմին աճըսընտան չը գարմըջ օլուրում: Ֆիլանտրոսումուն մէգարընտան պիր աղ հագ մատտէլէր տէվլերէյիմ, կէօղիւն էօնիւնէ գօյում, իւզէրլէրինէ սէն Ֆիլքրինի իլլէթ: Տիւնեատէ պիր տօսթուն մէգարը կիպի՝ էհլի քէլամ օլամաղ. ծնունլա սէօյլէշէլիմ: () գուրու թօփրաղըն՝ կէրջի աղզը տիլի եօգ, լաքին ծնուն սուս տուրմասը, պիզի թէրպիյէ էտէր, չօգ գօրգաճագ նասիհաթլէր վէրիր:

Սէն՝ Ֆիլանտրոսու աճըրլմ տէյի էօյիւնիւրսիւն. լաքին ետշաման տա, կէօղ եաշընլա պերապէր էօյլէ սէօյլէրմի: Պիր էօլմիւշիւ եիւրէքտէն աճըմագ՝ էօլտիւյիւ սաաթտէ օլան մուրատը իւզրէ եաշամագ

X տրը Խ Կմէքէթտէ խըրսըզ վար ըմըշ Կվէրէ կերիյօրլար ըմըշ տէյի պիր հէվատիս չըզսա, խասիս ատամըն եիւրէյի օյնար, խըրսըզ նապլինի իշլթտիքճէ, քէնտի մալլէ իչին թիթիւէր, մալլինէ տահա զիատէ աշգ վէրիր, ույգուսունու սաթար, կէճէ կիւնտիւզ եանը պաշընը պէքլէր, մալլինի կէօզիւ էօնիւնտէն այրըմազ: Ա յա սէնին էթրաֆլինտա պու գատար ատամ զայ օլըյօր, օ մուսիպէթի կէօրիւյօրսուն. էճէլ օնլարտան չալլի տա, սէնին էլլինտէ հալա պրագտըզ վագթին իտարէսինէ՝ զիյատէ մուգայէէտ օլըյօրմուսուն:

() վագթ տէտիքլէրի մուպարէք մալ, ալթունտան գըմէթլի իքէն, ինսան էվլատընա պիր եիւք օլմուշ, ալչագ գուրշունտան զիյատէ պասայօր: Ա իզէ վէրիլէն կիւնիւ գըմէթ սիզ ալըր, հիսապա գօմայըզ. երլլարը մըզը պիրի պիրի արտը սըրա թէլէֆ էտէր, ֆագիլէթ պօրճունա հիչ զախրիյէ էթմէյիզ: Ա՛ ատամ, տիւնէատէ պիր տէմ նէ տէյէր պիլըրմիսին. վար էճէլ տէօշէյինտէ եաթանա սօր... տէլի գանլընըն վագթի՝ ազընա գօտուզու գատար չօգ տէյիլ: () էճէլ օ տէգպազ էճէլ գափունտա տուրուր. գարանլըգտա տուրմուշ՝ աի անսըզ պասաճագ վագթի կէօզէտիր. պիր քէրրէ եագան էլլինէ կէչէրսէ, արթըզ սէլամէթին էօգ. զիրա էլլինէ տիւշէն էսիրէ՝ գուրթուրուշ իւմիտի էօգ տուր, նիհայէթ սիզ էպէտիլլէր լալէսի պօղազընա թագըլըր: Ա է տօղարքէն

տէրիւհատէ էթտիյին պօրձու՝ եաշատրպճա
 իւսթէ գօտուղու մուրապահասըլլա էտա
 էթմէլիսին : Հէր շէյի իսրաֆ էտէլիմ՝ գար X
 տաշ, լաքին վագթիմիղէ խասիս օլլալմ :
 Տէյէր պահասընը ալմատրպճա, էօմրիւմիւ-
 զին պիր տէմինի վէրմէյէլիմ : Հէր սաաթի-
 միղի մալմիզտէն, գանըմըզտան վէրիը կի-
 պի, գրգգանարապ աճըլարապ սարֆ էտէլիմ,
 վէ մէյվէսին ալմաղա չալըչալմ. պաքալմ
 քի էօմրիւմիւզին հէր կիւնի՝ Փազիլէթիմի-
 զին խազինէսինի արթըրսըն :

Չօզ տէյիլ տիր, պէն տէ մէզարըն քէնա-
 րընտա սալլանըփ տուրոյօրտում, վէ կէչիը-
 տիյիմ էօմիւրտէն՝ օ իւմիտսիզլիք արասըն-
 տա, էօմրիւմիւ իթիրէճէյիմ աճըսընտան
 ղայրի շէյիմ եօղ ուտու : Վյ ալիմ մէատ՝
 պէրէքեաթ վէրսին սէնին ղայրէթինէ քի
 պու վագթիմ հալա էլտէ տիր : Վազրպ քի
 պանա պու ալլվէրտիին կիւնէրէ պէտէլ,
 սէնին շանընա շէրիֆինէ էպէտիլլիք վէրէ-
 մէմ : Վէշաթըմ մուրասըմն իթաաթ էթ-
 մէյօր. աշլըմ կիթտիքճէ կէվշէյօր, վէ պիր
 կիւն էօլէճէք տիր. սէնին սէնաաթինին իսէ
 ֆիքրիմի կէնճէլտէճէք պիր իլաճը եօզ :
 Վնճապ նիյէէթիմի գապուլ էյլէ, սանա օ-
 լան թէշէքքիւրիւմ՝ վիւճուտումուն գուվ-
 վէթի իլէ էքսիլէճէք տէյիլ տիր. հաթթա
 իթթիյարըզ պասըփ, խայալիմ գուվվէթ-
 տէն գալորըզ զաման պիլէ, եինէ խաթրըմ
 տան չըգմայաճապ տըր :

1 Եունկուն հէքիմի տիր :

Ինսան էվլատրնը Թերպիլյէ Էթմէք իչին, կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ տիւնեանրն պիր մէտրէսէսի վար . պու մէտրէսէստէ Տէր տէմ մէշգ օլունան՝ վագթի գուլլանմագ տէրսի տիր : Տէր ագշամ էօլիւրիւզ . Տէր սապահ տօզարըզ . Տէր կիւնիւմիւզ պիրէր Թէքմիլ էօմիւր տիւր . վէ Տէր պիրի պիրէր տիրլիւ տիւր : Պիզ պու Ֆարգը կէօրմէզ , պու կիւնիւմիւզիւ տիւնքինէ գաթարըզ . լաքին պիր ադար ըրմագտա իքի տէֆա եայգանմագ օլամատըզ կիպի , պիր էօմիւրտէ տէ իքի տէֆա տօզմագ օլամագ : Բգար ըրմաղ ըլաքիչինին էօմիւր տուրմայրի ագար , տէյիչիլիւր , լաքին տէյիչիլտիյի պէլլի օլմագ , պիզ նէ օ ըրմաղըն վարրփ էնկինլէրի գարըշան տալ զարարնա տրգգաթ էտէրիզ , նէ կէչէն վագըթ լարա գաթ ըլան սայըսըզ կիւնլէրի : Եօճուզ օյունճագլարնա ագըլ վէրմիչիզ , պիզի սիւրիւքլէյէն տալղալար ըլա կիւլիւփ օյնայարագ կիտէյօրուզ : Աէօզլէրիմիզի գափամըշ էճէլ գույուսունա եափճա եափճա էնէյօրուզ . պիր տէ ափ անսըզ քէօփիւրմիւշ տալղալար տաղըլըր , սույուն ալթընտա գափալը օլան տէօքիւնթիւ մէյտանա չրգտըզ լախ , Թիթիւրէմէյէ պաշարըզ . գօրգա գօրգա էթրաֆըմըզ պագարըզ . ճանըմըզ այըլըր , Թիթիւրէր տուրուր . . . չարէ նէ . նաւրին գայըզմըզ տէօքիւնթիւյէ չարփար , աճ չըլըր , փարալանըր , տարտաղըն օլուր :

Պու տիւնեա , չօգ Ֆէյէսօֆլար կէօրմիւշ , վագթին գըմէթի իւզէրինէ սէօյլէ .

միշէր, էյի գուլանմայր թէնպիճ էթմիշէր:
 | աքին վագթինին գըմէթինի պիլիփ, պա-
 Տասընը չըգարան քեամիլ՝ փէք նատիր տիր:
 «Պու ճիւմէ իլէ պիր փատիշահ կէլմիշ քի՛»,
 փատիշահ իքէն « պիր կիւն զայպ էթտիմ », 3
 տէյի աճրմըշ: «Վեյլէ պիր Ֆաղիլէթ սահի-
 պի՛ փատիշահ պիլէ օլմասա, եինէ ալէմէ
 Տիւքմ էթմէյէ լայըգ տըր:

«Պու սեյլէտիյի լագըրտը՝ ինսան գըսմը
 թարաֆընտան պիր իլչիլիյիտի. ապըն՝ Տեր
 ինսանա սեյլէտիյի սեօզ իւտիւ: | Գըլ
 տուրմայրփ չաղըրըր, պու ուչան վագթին
 տէյեր՝ պիր էպէտիլէք տիր տէր, զիրա է-
 պէտիլիյի վէրէն՝ վագըթ տըր. վագըթ՝ է-
 լմիլգտէ պիր ալաթ տըր, չօգ Տիքմէթէր
 եափար, Տէմ էյլէյին, Տէմ քէմիլէյին փու-
 նարը տըր տէյի նասիճաթ էտէր: «Պու Ֆա-
 նի տիւնէա էյլէքէրինտէ, քէնտի մալիմիզ
 օլարագ՝ վագըթ տէն զայրի շէյիմիզ էօգ. պա-
 գըսը գազայէ պաղը տըր տէր: | աքին ճան՝
 Տասսէլէրէ էսիր տիր, օ տա վագթէ՛ Տաս-
 սէլէր գատար իթիպար էտէր, կէօրէմէյէն-
 լէրին կէօղիւնէ, թուլթամայանլարըն էլինէ,
 վագըթ Տիչ կէօրիւնտիւյիւ կիպի, ճանա տա
 Տիչ կէլըր:

Օյ էթտիյիմիզ վագթի՛ թէքրար սա-
 թըն ալաճաղըմըզ եէրտէ, պաղըսընը տա
 թէլէֆ էթմէյէ՛ տաճա զիատէ մասրաֆ
 ըլա սէպէպլէր սաթըն ալըյօրուզ. Տաթ թա

1 Բօնա շատարը թիթոս վէսպասիանոս:

Տիւ աճըմնազ , օյունճազ շէյլէրէ սաթարըզ :
 Լօմբիւմիւզիւն միւտտէթինտէ , նիչէ նիչէ
 պօշ արալըզլար պրագըրըզ : Խայր , թապիա-
 թին պիղէ վերտիյի իպրէթ պու տէյիլ տիր :
 Թապիաթ՝ վազթին հէր տէմինի ամէլէ
 գօր , իշլէտիր : Վեամիլ ատամ տա թա-
 պիաթ կիպի չալըշղան համարաթ օլուր ,
 էօմբիւնիւն հէր տէմինի իշլէտիր , մահսու-
 լուն ալըր : Կերէք Ֆիքրի , կերէք ամէլի , հէր
 տաիմ ֆազիլէթ իշլէմէտէ օլուր : Կէշիճի
 էօմբիւնիւն հէր տէմինի իշլէտիր , էպէտի
 էտէր . հէր տէմի պիրէր քեար պրագմայըն-
 ճա կէջմէզ : Վեամիլ ատամ քէնտի սա-
 աթէրինին փատիշահը տըր , հէփօնտէն
 պաճ ալըր , վէ հէր սաաթ սէյիրտիփ կէջ-
 տիյի եէրտէ , պրագտըզ պաճտան՝ քէնտիյէ
 քիւլի իրատ հասըլ օլուր : Վիշի իսթէտիյի
 գատար էյիք էթմէյէ՝ իհթիմնալ քի գուտ-
 րէթի օլմայա , լաքին մննի տէյիլ . գալ-
 պինտէ վաճ մը . էթմիշ գատար օլուր : Վի-
 շինին մուրատը ամէլին եէրինի թուլթար ,
 զիրա գուտրէթ քէնտի էլինտէ տէյիլ տիր .
 պիր շէյ պաղըշլամատը տէյի , ճէօմէրտլը-
 տէն կէրի գալմազ : Լնսանըն ֆազիլէթի նէ
 գատար չօգ օլտա , իսայր ամէլլէրի եիննէ էօլ-
 չիւլիւ օլուր . լաքին մուրատընա էօլչիւ օլա-
 մազ . օ խուսուստա գուտրէթի աղատէ տիր ,
 վէ ճանը կիպի էօլչիւսիւզ տիր : Լնսանըն
 Ֆիքրինի քիմնէ թուլթամազ , քիմնէ կէօն-
 լիւննէ մանի օլամազ . էյ ատամ , սէնին ֆիք-
 րին ֆազիլէթտէ օլուրն սա , քէրիմալլահ
 գապուլ էտէր :

Պու քերէմ սահիպի ալլահը պէն նէրէտէ պուլուրում . ես աղիզ մէլայիքէ , եերի նէրէտի տիր , սիզ պիլիբրսինիզ , պանա սալըզ վերին . սիզ թախթընըն եանընտա սընըզ , սիզ գանաթլարընըզը եայմը՝ էթրաֆընը գուշատրի տուրույօրսունուզ : Մ՛Տ , օ նուր ճէմպիլնի պէն տէ կէօրէճէքմիլիմ . պաստըզը եերտէ աջըլան չիչէքլէրտէն , էօլմէզ այագլարընըն իզինի պուլա պիլէճէքմիլիմ : Կիլէճէք կիւնլէրին սահիպ մութլազը , կէչէնլէրին հաքիմի , ուշուի կիտէն սաաթլէր՝ միւտտէթինէ վազըթ գաթամատրզլարը՝ էպէտի ալլահը , պանա կէօսթերսէնիզ նէ :

Շ ու ինսան էվլատը , շու կէչիճի զաթ , էօմրիւնիւ նապէտիտ էտէն պիր գաչ սաաթին գարֆընտա , վազըթ խազինէսինի սէֆիհանէ թէլէֆ էտէր : Մշիզ օլտուղու մուզ զաման , օլ աղիզ վազըթ՝ պիզէ աղըր ճէզիրէ կիպի մէքրուհ կէօրիւնիւր : Մլիմիզ պօշ օլտուղու զաման , վազթին թէքէրլէքլէրի տուրմուշ՝ էօմրիւմիւզիւն աղըր եիւքիւնիւ պիզէ զօր ուլա սիւրիւքլէտիյօր սանըրըզ : Պիր սաաթին եիւքիւ ալթընտա ինլէր տուրուրուզ . օ ահէսթէ կէչէն սաաթլէրի չափուք տէվը էտիի , պիզի պիզտէն պիր ան էվլէլ գուրթարմաղա էօլ արար , խայպիմիզի իշքէնճէյէ գօրուզ . էլտէ օլան կիւնլէրիմիզի պօշ էյլէնճէլէրի սարֆ էթմէյէ՝ մալլիմիզի պիլէ թէլէֆ էտէրիզ : Ֆիքիր պիր զալիմ շէյ տիր կիպի , էլինտէն գուրթուլալլամ տէյի , տիւնեա եիւզիւնտէ ալարէ կէ-

զերիզ . տելլը կիսիլ սայըզլար , եարատաննա
 պիւհթան էտէրիզ . պիր եանտան էօմրիւ-
 միւզիւ գըսսա էթմիշ տէյի շիքեայէթ էտէ-
 ըրիզ , պիր եանտան կիւնլէրիմիզ ուզուն տուր
 տէյի ճանըմըզ սըզըլըր : Իքիտէ պիրտէ է-
 ճէլլ չաղըրըրըզ . էճէլ կէլլիփ , պիզի գուր-
 թարաճագ օլտուզլայն , մէրհամէթսիզ զա-
 լըմ տէյի կէրի գօվարըզ : Իճէլ կէլտիզ-
 լէյն , կէչէն կիւնլէր հէփ պիր էէրէ սըզը-
 շըր . պիր պիրինէ գարըշըր . կէչէն էօմրիւ-
 միւզ պիզէ պիր տագիգա պիլէ կէօրիւնմէզ :
 Ե պգթ՝ պիզէ տօղրու կէլլըր քէն . սէնէլէր
 պասմը՝ պիր տիւշկիւն իխթիյար կիսիլ ,
 սիւրիւքէնէ սիւրիւքէնէ կէլլյօր սանըրըզ :
 Գանաթլարընը արտընա չէվիրմիշ՝ կէօղիւ-
 միւզէ կէօրիւնմէզ : Աիզէ էէթիշտիքէյն ,
 պագ պիր քէրրէ , գանատընը նասըլ չափուք
 եայար տա , ըիւզկեարտան թիզ ուչար : Հայ
 հայ . հանի օ վագթ . օ նէրէյէ կիթտի ,
 պիզ նէրէտէ գալտըզ : Ինսան շաշըրըր գա-
 լըր , նէ չափուք կէչտի տէյի , արտը սըրա
 պէտտուա օգումաղա պաշար :

Աու նէ տէրտ տիր քի , հէմ շիմտիքի
 վագթտէն , հէմ կէչէնտէն թաճիզ օլուրուզ
 տա , պիզէ նէ էօմիւր եարար , նէ էօլլըմ :
 Ը ու պօշ կէչիրտիյիմիզ կիւնլէր՝ էլտէ իքէն
 նիշին տաթսըզ օլուր տա , կէչտիքտէն սօնը-
 րա թէքրար տէօնէր , խայալլէր իլէ պիզի
 թաճիզ էտէր : Իխշիյէ պիր ճան սըզընթը-
 սը զընտանտա հապս օլմագտան պէթէր
 տիր : Ե պգթին էիւքիւ՝ Ֆիքրինի իչէթ-

մէյէն պիր պօշ առամն՝ պիր էսիրին զէնճի
 րինտէն աղըր տըր : Պունլարըն սէպէպի նէ
 տիր : Սէպէպի քէնտիմիզտէ արայալըմ, Թա
 պիաթտէ Թագսիրաթ եօզ : Թապիաթ
 վագթի վերմէտէ խասիսլը Էթմէզ, իլա
 գուլանմատա՝ ինսան էվլատը սէֆիՏլը Է
 տէր . լաքին ճէզասընը տա շէքէր : ԸլլաՏըն
 էմրի տիր, վագթինի պօշա կէջիրիփ, Էօմ
 րինսիւ օյունճագ շէյլէրէ Թէլէֆ էտէն ա
 տամն՝ քէնտի եաշամասը քէնտիյէ ազապ
 օլուր :

Տագ Թաալա տինեատէ սէֆայը՝ վագ
 Թի իշլէթմէյէ պաղլամըշ, ճէզայը տա վագ
 Թի գայ էթմէյէ : Ղանըմըզ սըգըլըրսա, իշ
 սէյիրտէլըմ, չարէսի օ տուր : Սշտիզլէյի րա
 Տաթըզ տէյի պտանմայալըմ, քիշլէյէ սէֆա
 վէ Թէսէլլա՝ լազըմ օլան գայղըլար տըր :
 Վայղըսը օլմայան՝ պիր իշ պուլուփ, եարա
 տըփ, պօյնունա ալմալը, եօգսա էօմրիննիւ
 սէֆիլ կէջիրիր : Վիշինին ճանը՝ իշ իլէ ֆէ
 րաս պուլուր : Սշտիզ գալըրսա, կէօնիւ ա
 զապըլլա Թէփէլէնիր . Ֆէրաս պիր մաս
 սուլ տուր քի, իշլէնէն Թարլատա պիթէր
 եաշամագ՝ Ֆէրասլը օլմատըրգճա, եաշայա
 նա ազապ տըր :

Սպէտիլէյին Թէտարիք Էթտիյի Տիք
 մէթին՝ իճրասը սաաթինտէ, գատըր ալլաս
 եարաթմայը Թէրթիպ էտիփ, Տիչլէրէ գուվ
 վէթ վէրտիքտէ, վէ Թապիաթի րէսմ է
 տիփ, քեաինաթի գուրտուգտա, վէ պին
 լէրճէ պին տինեալէրէ քէնտի Տիքմէթինի

վերիսպ, մախլուզաթին միւտտեթինի պէյան
 էթմէք իլին, չարիսի Ֆէլէք սաաթինի տէվ-
 ըն գօտուղու անտէ, վագթլէր տէ իպթի-
 տա էթտի. վէ զըմրլտանմազ էպէտիլքտէն
 տէվըէ պաշայան վագթ՝ ճիհանէ տիւշիւսի
 գաշմաղա պաշատը : Ըրթըգ էյլէնէճէյի
 եօգ, սաաթլարը, կիւնլէրի, այլարը, երւ-
 լարը պիլէսինճէ սիւրիւքլէյի կիտէյօր :
 Եօրուլմազ պիլմէզ, էպէտիլլէյէ տօղրու երւ-
 տըրըմ՝ կիպի սէյրտիւր, էպէտիլլէյէ եէթիշ-
 մէյէ կիտէյօր : Ե է պու տիւնեալար՝ եարա-
 տանըն էմրի իլէ ալթ իւսթ օլուսի, երգը-
 լլի, քէնտի էմրի իլէ չըգտըգլարը հիւլէրէ
 տէօքիւլմէյինճէ, վագթին տէ տուրուսի րա-
 հաթլանաճաղը եօք : Ե է օ մուսիպէթլի
 սաաթ կէլինճէյէտէք, գայրիւզկեարըրը-
 լա, տէնիզ տալղալարըլղա պէրապէր ուչտուն,
 կէօքտէքի երլտըզլար ըլա տուրմայրլի տէօն-
 սիւն, ինսան էվլատընա պէքլէմէսին տէյի,
 եարատան էմր էթմիշ տիւր. պիլէսինճէ սէյ-
 իրթմէք՝ ինսանա տիւշէր : Ենսան էվլատը՝
 քէնտիլի էճէլէ տօղրու սիւրիւքլէյէն մէր-
 համէթսիզ վագթին աթըմընը ուֆալթմազ
 իսթէրմի. վէ էլտէ օլան վագթին սէֆասը-
 նը չըգարըլի, կէչտիքտէն սօնղրա աճըմմազ
 իսթէրմի. հէր վագթինի ֆաղլլէթէ գուր-
 պան էթսին : Ե ագթինի էյի գուլլանան ա-
 տամ՝ կէչտիլինի տուլմազ. քէնտի եօլունու
 թապիաթէ ույտուրուր, րահաթ եիւրէյլէ
 կիտէր, նէ վագթտէն շէքէայէթի օլուր,
 նէ էօմիւրտէն, վէ նէ էճէլտէն :

Ի աբին վագթինի պոչա կէջիւրէն շաջըն՝ հէմ վագթ իւն ճէնքլէշիր, հէմ ալլահա գարջը գոմանղա, հէմ քէնտի զաթինի զօրա գօր, հէմ էթտիյի պիհուտէ զօրուն սըզընթըսընը չէքէր: Ի չէրիսինտէ պիր իսթիրապ օլուր, արզուլէրի պիր պիրի իւն ճէնքլէշիր. արզուլէրին զըտտիյէթինտէ գալ պի էօրսէլէնիր: Պիզ իսէ հէմ երլլարը պօլ պօլ սարֆ էտէրիզ, հէմ էօմրիւմիւզիւ տէվէրիզ, հէմ վագթ պիզտէն ուզագ կիթսին տէյի զօր էտէրիզ. հէմ տէօնէր թէքրար չաղըրըրզ, էճէլի հէմ արար, հէմ գաչարըզ: Ղան ըլա թէն պիր էէրտէ իքէն, ույղունսուզ գարը գօճա կիպի իըրըլաչըր եաթըր. այրըմաղա կէլինճէ իքիսի տէ տէրտի օլուր, այրըրզ աճըսը չէքէր:

Ի վարէ ատէմին հալի օ տուր. ճան սըզընթըսընտան գաչար, ճան սըզընթըսըլլասայաղընա տօլանըր. պիւթիւն էօմրիւնտէ պիլէսինճէ սիւրիւքլէնիր եաթըր: Պազ շուէօան չէլէպիլէրէ, զէննէ կիպի կիյինիփ գուչանան միրասէտիլէրէ. զարիֆ բուպալար, մօտամնը գըլաֆէթլէր, թաղըփ թաղըշտըրըփ, քէնտիլէրին խալգա կէօսթէրէն թապիաթ սահիպի հաթ ունլարա. պիր ճիւզի զահմէթ՝ վիւճուտլէրին էօրար պիր իյ իյիրմէք՝ փարմաքլարըն ինճիտիր. եաշա տըգլարը էօմիւր պիլէ՝ քէնտիլէրէ աղըրըզ տըր: Ի յլէնճէլէրի հէր տաիւմ թէպտիլ օլուփ, ճանլարընը էլլէնտիրմէտիքճէ, ճան սըզընթըսընա տայանամազլար: Վիւն տայ-

անտրգձա , պունլար մէյտանտա կէզէր , էվ վէլ պահար կիւնէշնին շաֆգընտա , ուֆա ճրգ սինէք կիպի ուչուչուրլար տուրուրլար : Լյազըն կիւվէլ կիւնէրինտէ կիւնէշ ըջղը նը օնլար իչին վէրիւր . գըշ կիւնլէրի՝ չիչէյի պահարը օնլար իչին աչմալը տըր : Պատի տապահ՝ հավայա պիր Թաթլը ըիւզկեար տաչմալը . եօգսա Թազիրէ մազհար օլուր : Լաքի վէ եէնի տիւնեա՝ տիւրլիւ պուհուրլար , նազիք գօգուլու եաղլար , սուլար , սէֆալի սէտալար , էլ վիլայէթինտէ տօգունմուշ տիւրլիւ գումաչլար Թէտարիք էթմէյէ պօրճուլ տուր : Ե պու Թիւքէնմէզ ուչան կիւնիւ կէչիրիւի , էօմիւրլէրինին էիւքիւնիւ շիքեայէթսիզ սիւրիւքլէմէյէ մէտար օլմագ իչին , տէլլիլիքլէրի տուրմայրի Թէպտիլ օլմալը , եէնիտէն եէնիյէ Թէտալիլլէր իճաստ օլմալը , վէ Թազէտէն Թազէյէ սէֆալէր կէօրմէլի : Լյ չօճուգ , սէն հիչ պէօյիւմէզ միսին , Թագսիրաթլարըն սէնի պէշիյէ գօմուշ Թաթլը Թաթլը սալլայօր . հիչ տիւշիւնիւյօրմուսուն քի , պիր էօլմէզ ճանըն վար , օնունլա ուղրաչըրօսուն , ճէնք մէյտանընտա տուրմուշ , չօճուք կիպի օյունճաղ ըլա օյնայօրսուն : Սանա եաչամագ՝ էյլէնճէ տիր . լաքին էօլմէք տէ էյլէնճէ մի տիր . ճէվապ վէր : Լ ճէլ տէօշէյինէ եաթըրսան վագթիւնի նամսըլ կէչիրէճէքսին : Լյասթէլլիյինէ չարէ օլմատըղը պէյան օլտուգտան սօնղրա , ըուհլարըն հարէքէթտէն տուրուլի , տիւնեա սիհրինտէն գզըրթուլաճագ օլուրսան , տէմի

րին գօփարմը կէմի՝ քէնտիյի եուծաճագ
 ֆրըթընա տալըալարընըն էօնիւնէ տիւշմիշ,
 գօշուփ հնկինէ չըգտըգճա, գըլը քէնար, շէ-
 Տիր մէմէքէթ ուզագլանըր կիպի, սէնին
 տէ կէօգիւնտէն տիւնեա շէյլէրի ուզագլան-
 տըղը զաման, սէնին պօշ օյունճագլարըն,
 էյրէթի պիւյիւքիլէրին նէրէտէ գալըր Ի
 սէն քէնտին նէրէտէ գալըրսըն էօյլէ
 տէյիլ սէնին տաճա էթրաֆընտա գա-
 լապալըգ օլուր, սէնի աղըր ըուպալար ըլա
 կիլինտիրիլէր, սօնղրա իւղէրինէ պիր պիւյ-
 իւք մէրմէր թաշ պրագըրլար . . . Տայ Տայ .
 մէղարտա պիլէ պիւյիւքիւքէթ տիքտէն սօնղ-
 րա, սաղըգլարընտա էթտիլէրինէ՝ թաաճ .
 Ճիւպ օլուննըմու :

ՎՅ լօրէնցիօս, էճէլ սէնտէն ուզագմը
 տըր սօնըյօրսուն : Պաշըն իւսթիւնտէն կէ-
 չիպ, օգուճու սանա տօղըուլթտուղուն կէօր-
 մէտինմի : () սանա զէվգ էթտիրէճէք սէ-
 վինճիլի սաաթլար նէրէտէ գալտը . Տէփ սէյ-
 փրտիփ, օ եուծտուղունու չըգարմազ կիր-
 տապա սագլանտը : Վէչէրքէն սանա միրաս
 պրագտըղլարը մանասըզ շէօՏրէթ՝ նէնէ եա-
 րար քի, օ տա պրագանլար կիպի կէչիփ կի-
 տէճէք : () սաաթլարտան՝ ֆիքրինի թա-
 ճիգ էտէճէք՝ ընէքսիգ պօյասըզ թասլագ
 սուրէթլէրինտէն զայրի՝ խաթըրընտա նէ
 գալտը . վէ Տալա գատէրին սանա պրագտը-
 ղը սաաթլար տա վագթին արապասընա պի-
 նէյօր . էվվէքի կէչէնլէրին արտը սըրա
 սէյիրտիփ կիտէճէք : Ղրապանըն գօշմասը-

նա պագ . գուշ կիպի ուշայօր . Թէքերէքլէրին զարպընտան՝ տինկիլինտէն աթէշ ջըգայօր : Պիր ազ տահա , պիր ազ տահա . . . իշթէ կիւնէշ գարարտը , տիւնեա սանա կէօրիւմէզ օլտու ,

Երազըգ , եազըգ . պիղէ գօրգու վերմէյէ չէճէլ այազըմըզ ալթընտա կիւրիւլտէմէք մի լազըմ . կէօղիւմիւզ էօնիւնտէ իքի եիւրէք պիր պիրինտէն այրըմնիգ մը լազըմ . պիր տօսթ օպիրինին մէզարընը կէօզ եաշըլալալաթտըղընը կէօրմէք մի լազըմ : Նէր սաաթին թախթասը՝ տիվար եիւզիւնտէ եազըլը գըսմէթիմիզի կէօսթէրիր . սէօյլէմէզ տիլը իլէ պիղէ խապէր վէրիփ , անամ , տէվլէթին թամամ օլույօր . Տէր նէ գատար սիւրսէ , կէօլկէ գատար եօզ տուր տէր : Կնսան էվլատը գօրգուփ թիթրէյէրէք Փօտուլնաբուգողոնոսոր կիպի , տէվլէթիմի էլիմտէն ալաճնիգ քիմ տէյի Տայգըրըր : Եճէլին թօխումու պիզտէ տէյիլմի . պիզի էօլտիւրէճէք երլանը իչէրիմիզտէ պէսլէմէյօրմույուզ . նաֆազասըն պիզտէն էմէյօր . գուվլէթի կէլմէյէ պէքէր քի պիզի փարալայա :

Կիւնէշին կէօլկէսի էօմրիւմիւզիւն Տէմ էօյլիւսիւ տիւր , Տէմ էօրնէյի . իքիսի տէգըմըլտանմազ կիպի կէօրիւնիւր , օյուսա տուրմայըփ վազթին պիր ուճունտան պիր ուճունա սէյիրթմէտէ տիրլէր . Թէն կէօզիլլէ արտլարընտան եէթիլըմէզ . լաքին ազըլ կէօղիւ՝ օ տուրուր կիպի կէօրիւնէն Տալէրինտէ , տուրմազ Տարէքէթլէրին սէ .

չէր, վէ կէօլկէնին նէ չափուք կիթտիյինի կէօրիւր: Աօմբիւմիւզին սաաթի՛ անի վա-
հիտտէ տէվը օլուր, պիզ տէ օ սաաթ իլէ
պերապէր կէչէր կիտէրիզ:

Աքին էքսիքլիյիմիզ պիզի էօյլէ զապթը
նա ալմը թի, վէ խօշանտըղմըզ խույլարա
էօյլէ քէօրլէնմիշիզ թի, վազթին ուչտու-
ղունու՝ ճան կէօղիւմիւզ տէ թէնտէն զիա-
տէ կէօրմէյօր: Աէչէն երլլարըն սայըսընը՝
եաշատըղմըզ էօմիւրտէն հիսապ էթմէյիզ,
իլլ սայըսընը սայարըզ. օնուն իչին եաշը-
մըզը ալտըղմըզա ազլմըզ եաթմազ: Ղըշ
իչինտէ պիր աչըճագ կիւն կէօրսէք տահա
պահար այլարընտայըզ սանըրըզ: Ախթիյար-
ըզ պուրուշուզլարընա՝ սէվինէ սէվինէ կէնճ
լիք իւմիտլէրի էքէրիզ: Աօյլէ էօյլէ վազթ
տէտիյիմիզ պաշմըզ իւզէրինտէն խաֆիֆ-
ճէ գայար, պիզի տալտըղմըզ ըույալէրտէն
ույանտըրմատան կէչէր: Տիւնեատէ կիւ-
նիւնէ գափըրմազ ատամ եօզ. փէք քեամիլ
ատամըն պիլէ սաաթի կերի գալըր: Այ տօս-
թում, սէն տէ կիւնէշտէն կէրի գալըր-
տուն, սէն քէնտի եօլունտա՝ կիւնէշ իլէ
պերապէր կիթմէյօրտուն. տիւնեայէ հէր
կիւնէշ տօղտուգճա, սէնին տէ գալլինէ եա-
շամագ իւմիտի տօղայօր: Պու թագսիրա-
թմըզ տըր՝ պիզի հէփսինտէն սօնըրա թէրք
էտէր, վէ էօմբիւմիւզիւն հէր թագսիրա-
թընա թագվիյեթթ վէրիւր:

Վեամիլ ատամ կէչէն սաաթլէրի իլէ
սէօյլէշիւր. ատիլ ալլահա՝ քէնտի հագդըն.

տա նէ հիսապ վերտիբլէրինի սօրար : (Կն-
լարնն ճէվապընտան՝ պիզիմ թէճրիւպէ
տէտիյիմիզ չըգար : Եւ իխթիյար , օ թէճ
րիւպէ սանա նէ սէօյլէյօր . պու Ֆանի տինն
եանըն հեր շէյի պօշ տուր . սեֆասընր տաթ-
տըգճա , պօշ օլտուղու անղլաշըլըր . տինն
եանըն զէվգինէ մէսթ օլտուղումուզ պիլէ՝
տիննեա տէվլէթի խիւլեա օլտուղունու անղ-
լատըր տէյի չաղըրըյօր : Պու նասիհաթլէր-
տէն տէրս ալ , պաշընտաքի ագ սաշընտան
խապէր տինլէ տէ , ալ թէքնէնին տէմիրի-
նի , վար տահա գութլու պիր եէր արա .
պու տիննեատէն ֆիքըրինի այըր տա , էպէ-
տիլիյէ տօղրու եէլքէնլէ :

Պու՝ սեֆասընա քէնտիմիզի տէլիճէ ալ
տըրտըղըմըզ տիննեա նէ տիր . պիր պիւյլիք
եաա մէքեանը տըր , տէօշմէսի մէզարիս-
թան , տիվար զարլարը՝ էճէլին կէճէ կինն
տիւզ տօգուտուղու մաթէմ՝ նագըշարը .
միվթիմիզի կէթիրէն պուլուտ՝ կիննին էօյ-
լէսինտէ էնէր , քէնտիմիզի տէ , թէտպիր-
լէրիմիզի տէ , մէզարըն կէճէսինէ կէօմէր :
Պու օյնաշտըղըմըզ Ֆանի էօմրինն մէյտա-
նընտան , եէյիփ իչտիյիմիզ եէրտէ , կիւլիւփ
օյնատըղըմըզ եէրտէ , ափ անսըզ վուրուփ ,
պիզի ինսան էվլատընը եութան կիրտապա
աթը վէրիր : Սօփրագտան պիր նէֆէս ա-
լըր , պիր էյեամ պու եաշատըղըմըզ հավա-
տա սալլանըրըզ . ծնտան թէքըար վարըր ,
այաղըմըզ ալթընտա չիյնէտիյիմիզ՝ աթա-
լարըմըզն եաթտըղը թօփրաղա կիրիրիզ :

Պիղիմ տէ հվլատլարըմըզ կէլըր, պիզի ջեյ-
նէր, վէ թա եարատան ալլահ տիւնէայր
երգըրի, թօզունու թօփրաղընը սաուրուփ,
պիզ տէ պիր հպէտի կիւնիւն ըլըղլլա, քէն-
տիմիզի շալըրմը՝ մէզարըն երգընթըրըն-
տան գաչընճայա գատար, թօփրաղըն ալ
թընտա ույուր եաթըրըզ: Ինսան տօղար,
եաշատրղընա թաաճճիւպ հտէր. կէօզիւ-
նիւ էթրաֆա կէզտիրի, քէնտիտէն հվվէլ
կէլիփ կէչէնլէրին պիրի պիրի իւսթիւնէ մէ-
զար թաշարընը կէօրիւր, եազըլարընը օ-
գուր, եիւրէքտէն պիր ահ հտէր, քէնտիյի
ալտըրըր, ազըպէթ էլը աճըտըղը հալէ՝
քէնտի տէ կիրիֆտար օլուր: Հայ հայ,
պիղիմ գըսմէթիմիզ՝ պիր ազ վազըթ պիզ
էլը աղլամագ, պիր ազ տա էլ պիզի աղլամագ
տըր:

Ինսան գըսմը նէ շալզըն տըր: Ս ազըթ
գաչար, էճէլ գօշար, էօլիւմ չանլարը հա-
վայը էօթտիւրիւր՝ հպէտիլը գօրգուտուր,
տիւնեա հարէքէթտէ, հէփ գօրգուտա,
հէփ զօր էթմէտէ տիր. ճիւմիէ մախուգաթ
աճէլէ հտէր, ախըրընա տօղրու սէյիրտիր.
Ինսան տա ախըրընա տօղրու տօղրուլտուն
տէյի, հէփ խապէր վէրիլէր, զօր հտէր.

1 Քրիսթիյան մէմէքէթլէրինտէ պիր քրիսթիյան
ճան չէքիւմէյէ սաշատրղը գաման, մահալէլէյէ խապէր
վէրիփ, տուա էթտիրմէք իչին, մահալէ քիլսէսինին
չանը՝ էօլէնին սօն նէֆէսինէտէք՝ պիր մագամուա չալը-
նըր. վէ ճանընը թէպիմ էթտիլէյն, մագամը թէպտիլ
օլունմաղա, էօլտիւյիւ խապէր վէրիլըր:

լէ՞ք, պունկարըն արասընտա Փագաթ ինսան
 էվատոր ույուշուր տուրուր: Ամբիւ միւշէվ
 վէշ, տուրմայրի Թէպտիլ օլուր, մուգատ
 տէրի կէրի տէճնմէզ, կիրտապըն աղզընտա՝
 պիր ինճէ Թէլ իլէ ասըլը, պիր միգտար
 սալլանտըգտան սօնդրա տիւշէճէք իքէն, ա
 լէմին պու արպէտէսի արասընտա, եինէ րա
 Տաթ եիւրէյ իլէ ույուգլար եաթըր: Այան
 էյ զավալը ույան: Սախթարը Թաճարը
 պրագ տա, երլարընը սագլա. երլարընը ի
 տարէլի Թութ: Վաչան վագթի սըգը
 Թութ: Ապէտիլք պիր սաաթին զանատը
 նա պաղլը տըր: Աագթի էյլէնտիր, գա
 վրի գաչտըրը մուգատտէրինի էլլնտէն ճէք
 ալ: Այալար եագար, անտ վէր քի, օ էօ
 տիւնճ էթտիլի կիւնլէրի սանա Թէքրար
 վէրսին: Պու քէրամէթ՝ Փաղիլէթ պա
 սընտա օլմագ շէյ տէյիլ տիր: Մուգատտէմ
 զայ էթտիլիմիզ կիւնլէրի՝ պու կիւն Թէք
 րար Փաղիլէթ տիրիլտէ պիլիւր. պիր պիւ
 Թիւն էօմրիւն պէտէլինի՝ պիր տէմին տար
 վագթինէ սըղտըրա պիլիւր:

Այ ատամ, օյունճագլարա զայ էթտիլին
 սաաթլէրի Թէքրար էլէ կէթիրմէք իլին,
 Փաղիլէթէ տիւշ. պէտ խոյլարընլա զայ
 էթտիլին վագըլթարը՝ Փաղիլէթ իլէ Թէք
 րար տիրիլթ (*): Տիւշիւն քի վագթինի զայ
 էթմէք՝ զանընը զայ էթմէքտէն զիյատէ
 տիր, քէնտի քէնտիլի Թէփէլէմէք տիր,
 քէնտի նէֆսինի էօլտիւրմէք տիր:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Տիւնեա սայլաւարընտա չալգանան սաման չէօ֊
փիւնիւ՝ ճահիլէր փիշինէ տիւշիւփ , էլէ կէթիւրէլիւփ
տէյի պիր պիրինէ չէքիշիւրէր : Ագըլաւարընն նասիհա
թինէ նի՛չին գուլագ վերմէլէր . եիւրէքէրիւնի Ֆիւսիւ
տէյէն թանղըրըն սէսինի նի՛չին տինլէմէլէր : Քէնսի
էլիմիլտէ օլան իգպալլ՝ տիւնեատէն իսթէմինին աս
ընէ :

Վագթին էլինտէ չօգ գուտրէթ վար . վէ ապա նէ
մուհայէր տուրուր , նէ սիգայա : Վագթ տէտիլիմիլ
թէքմիլ վէ հլքմէթլի կպէտիլիք տայրէսինտէն այրըլփ ,
կէօյէրտէն աշաղա ինսան էվլտորնա իլէիլիլիլէ կէօն
տէրլտիլի՝ սայլթ վագթ օլմագ իչին տէյիլ տիր : Սասթ
լար , կիւնլէր , այլար , երլար , հէփ վագթին սպըսըգ
էվլտարըր սըր . քէնսի ուչուփ կիթտիլի եէրտէ՝ ծնար
էթրաֆընտա պիրէր գանաթ կիպի , եախտո հէր պիրի
գանաւարըն պիրէր տիւրիւ գալէմի կիպի սիլիլի տու
րուրլար :

Վագթին ուչուշու ապը աճէլէ , պիլ գտահա զիյատէ
էվտիրմէնին ապընէ տիր : Յիւնլէրիմիլ գաշարըր եէր
տէ , պիլ հէվալի զուրուրլարըրըլ ըլա տահա զիյատէ
գօվմանըն սէպէպի՝ նէ տիր : Ագըպէթ նէ օլուր պիլիւր
միսին : Ինսան վագթընտան գաշար , վագթ ինսանտան ,
պիրի պիր թարաֆա , օպիրի օպիր թարաֆա գաշմա
տան , չօգ տիւրմէլ պիր պիրինտէն էպէտ-էլ-ապատ այ
րըլմագ իգթիլագ էտէր :

Ինսան ուչգուտան օյանըրքէն , օ կէչէն կիւնլէր տա
հա կէլէճէք օլտա տէյի ահ էտէր : Պէլի , ալլահ պիլգէ
պու միւճիլգաթըր տա էտէր . տիւնլի կիւն՝ պու կիւն
քինտէ եինէ կէլաի . իլթէ , կէչէն թագսիրաթլարըրըլ
էտէյէճէք , տիւշտիւլիմիլիւլ էէրտէն պիլի գալըրըրա
ճագ տըր , պիլգէ լութ Ֆալը վէրի ի , եիւրէյիմիլիլ թահաթ
լասաճագ տըր : Սագըն պու տա տիւնլիլիլէ պէնղէ
մէյէ . թիւթիւն կիպի հավայա ուչուփ տա , կէչէլքէն
ճանըրըր գարարթմայա : Ետըլգ , եաղլգ . թանղըր
ըն ճէօմէրտ ճէօմէրտ վէրտիլի պունճա կիւնլէր , պիլի

սէֆիւ կ'ըմբէք իշին մի տիր : Ալլահ ճէօմերտլիքտէն վազ կէլմէզ տէյի, ինսան տա կիւնահատան վազ կէլմէ, մէլն մի :

Սաաթար պիղի գաչարքէն եարալար, տիւնեա տէլլէլքէրի՝ կէօղիւմիւզէ էճէլտէն էօթէյէ շէյ կէօսթէր. մէյիփ, կէլէճէ.ք վազթի պիղէ ունու.թտուրուրսա, էպէտի կ'լլէք սէվասաընը եիւրէյիմիզտէն գալարըրը, ճէն նէթ իլէ միւնասիպէթի քէսէր, ճանըմբզըն սէրպէս. թիյեէթիմի կ'սիր էսէր. հէր արզումնուզը. թէնէ պազլար, ճանըմբզըն էպէտիլիյէ ուչմագ իշին օլան գանատլարընը գըրար, վէ պիղի եէր եիւղիւնտէ սիւրթիւն. մէյէ մէճարըր էսէր : Օ զաման ինսան՝ վարաճաղը մէն. ղիլին աշլեբար հօրունու շաշըրըր գալըր : Գուտրէթէլ. րիմիզ հէփ հայվանի օլուր, տիւնեանըն չամուրունա կէօմիւլէրիւզ : Ճէնէթտէ հէր պիլի պիլէր թախթասա օ. թուրուփ էպէտէն ելլարզ կիպի փարլայաճագ էօլմէզ ճանլար՝ տիւնեա պաթաղընա պաթար գալըր : Ինսան կէրլն թօփրաղըն էօղիւնտէն եսփըլմըշարը, լաքին տիւ. շէրսէ, կէօյտէն տիւշէր :

X Ինսան չօգ միւ' թէպէր զաթ տըր, քէնտի գըլմէթիմի պիլէն՝ տիւնեայէ իթիպար էթմէզ :

Հէր կէլէն կիւնիւն խիւլեսար՝ թէքրար կէլըր էթրա. ֆըմըլ սօլաշըր. վէ կէլլրտիյիմիզ թարզա կէօրէ՝ եա մէլէք կիպի եիւղիւմիւզէ թաթըլ թաթըլ կիւլիւմնէր, եա շէյթան կիպի կէօղէրին տէվիլիփ պաշընը սալար :

Մահէր կիւնիւ տիւնեա հիչ օլտուղու զաման, այա. ղըմըլա եուվարըրըն պօգտուղումուզ գարընճա սիւ. րիւսիւ կիպի, հէր պիլրիմիզ չըգըլփ, քէնտի երատէի ճիւղիլիէմիզ իլէ իխթիյար էթտիլիմիզ՝ խայըրը վէ խայըրըլզ գըսմէթիմիղի վարըլփ ալաճաղըլ :

Կիւնէշ պաթարգլայն իրթիֆա թախթասը նաֆիլէ օլուր : Էճէլին վէրտիլի խապէրլէր տէ, ագըլ կիւնէ. շիտէն նուր ալան ատամա նաֆիլէ օլուր :

Վազթի նաֆիլէյէ կէլըմէք՝ սիր մէլէք սօղաճագ թօփուճու էգմէք տիր :

ՏԵՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ԿԵՃԷ

ՆԵՐԿԻՁԷ¹

Իշթէ եինէ ույանտում, գարըլըգ տիւշ
լէր ին Ֆիբրիմի շաշըրտան ույգուտան գալգ-
տում: Տիւնէայը գարանըգլար գապլամըշ .
ճանըմըն էօնիւնտէ՝ ագըլ մէշ՝ալէսինտէն
ղայրի ըլըգ եօգ: Մ՛Տ ա՛Տ, եինէ եաշ տէօք-
մէք իչին տիր քի, կէօղլէրիմ՝ պու գարան-
լըգտա աշըլըօր: Մ՛շըգ օլանըն գալպինտէ
պիր արգու օլուր, սէվտիյինի պուլմագ իւմի-
տի իլէ՝ օլտուղու եէրէ սէյիրտիր . պէն տէ
օնուն կիպի, տերտիմին պէքլէտիյի եէրէ՝
կէրի գալմագ վարըրում: Իշթէ սէօզ վէր-
տիյիմ սաաթ պու տուր . հէր կէճէ պու վա-
գըթ, տերտիմ իլէ պէն՝ ույանըր պիր եէրէ
կէլիր սէօյլէշիրիզ:

Մ՛Ջըգլը ճանլարըն թէսէլլասը, ա՛ կիւզէլ
մաճիթապ . կէճէլէրին սուս վագթինտէ՝
եըլտըգլարըն սիւրիւսիւնէ եալընըգ սէն
հիւքում էտէրսին . օ կիւմիւշ թախթընտան
էն, հավալարտան աշաղա՛ կէլ, կէլ պէնիմ
գալպիմէ՝ ճէննէթէ լայըգ կիւֆթէլէր իւ
համ էյլէ: Մ՛Ֆիթապըն տիւպէր գըգ գա-

¹ Եունկուն էօյէ գըգը տըր:

ըրնտաչը , կիւնէշ օլմատըղը զաման , չարխի
Ֆիլէյին կէճէքի տէվըրինի սէն չէվըրիբոսին ,
ասէնքըլերին սէն տինլերսին . ծնլարըն ասէն
կի ինսան գուլաղընա էրմէք մուհալ գապի-
լինստէն տիր : Ալէլ իմտի կէլ , պիր խայըրը
բուլամտէ սէմավի տիւզէնլերինի ճանրմա
էօթտիր . ծնլարըն նաղիք ասէնկի պէնիմ
Ֆիղանի նաղմէլէրիմէ թէսիր էթսին :

ՄՏ , տուլայօրում , սէնին սէվտակեր թէ-
սիրին՝ տերտլի ճանրմա տէյէյօր . սէօյլէյէ-
ճէյիմ մատտէտէն խօշլանըրսըն , սանա տա
տօգանըր . սէնին կիպի պիր մահճուպ տիւ-
պերի իթիրտիյիմի աղլայաճաղըմ . . . ս սէվ-
կիւլիւ ներկիղէմ , էիւղիւն սօլմուշ , քէնտին
մահզուն , կէօղիւմ էօնիւնտէ կէօրիւյօրում
սանըրըմ . սէսին ճանրմա տէյէյօր “ պանա
” կէճէ օլտու , պէնիմ կէնճըլիւմ , թաթը
” իւմիտլերիւմ՝ պիր էպէտի կէճէյէ կէօ-
” միւլաիւ ” տէյօրսուն սանըրըմ . . . խայր ,
Ֆիլանտրոսուն մէզարընտան չըգան կէճէ՝
պէօյլէ գարանըզ տէյիլ իտի . էթրաֆըմը
պունուն գատար տերտ պուղուսու գապլա-
մատը : Պագ շու տերտ զինճիրինէ , ասլա էա
լընըզ կէլմէզ . պիրի պիրի արտը սըրս՝ սիւ-
րիւյլէ կէզերլէր . պուլտուզլարը տերտլիյի
գալապալըղ ըլա զիյնէրլէր : Ֆիլանտրոսուն
մէզարը տահա գալիանմատան , ներկիղէմ
արտը սըրա կիթտի : Տօթումուն մէզարըն
տա աղլայրի Ֆիղան էտեր իքէն , պիր տէ
գըզըմըն իւզերինէ աղլամագ իգթիզա էթ-
տի : Ֆիլանտրոսուն էերինէ գըզըմ կէչտի ,

գնուն իչին տէօքտիւյիւմ եաշը՝ գըզըմ՝ իս-
թէյօր :

Օ ալլիւմ էճէլ պիրի պիրի իւսթիւնէ վու-
րուփ , ա՛հ ու զարիմի շաշըրըր . տերտէրիմի
պիր պիրինէ կէչիրի : Մճըմ նհրտէ գարար
էթսին , էվվէլ հանկիսին աղայրմ . պէն տէ
պիլմէմ : Մ՝ տօսթում . գըզըմ . իքինիզին ա-
րասընտա , եիւրէյիմ տօղըանըօր : Մ՝ գլիզ
Փիլանտրոս , էվլատըր իթիրէճէյիմին մու-
սիպէթ խապէրինի՝ սէնի իթիրտիյիմտէ՛նմի
ալաճաղ ըմըշմ . գըսմէթ պէօյլէ՛ մի իմիշ :
Սէնի վուրան էլ՝ պիր օգ տա պանա հազըր-
լամըշ . պաշըմ իւսթիւնտէ հարմանլայրփ
տօլաշըր . րահաթիմի պօզաճապ պիր ուղուր-
տուզ գուշ կիպի , էճէլ սէնի կէօյլիւմ էօ-
նիւնտէ փարալամնղա , պիր թութսագ տա
հա գուրպան էտէճէյինի խապէր վէրիւր ի-
միշ : Օ ալլիւմ էճէլ , ներկիզէմի թութտու ,
չաղընըն պահարընտա եաշայրի կիւն կէօր-
մէյէ պաշայաճաղը զամանտա , մէզարըն տի
պինէ աթտը : Սին կէօրմէք մի . հիչ պու-
տիւնեատէ օլուր շէյ մի տիր : Րահաթլըպ
տէտիքլէրի պիր մէյվէ տիր քի աճըզընը շէ-
քէն ատամա՝ եէմէսի եասագ տըր :

Մ՛հ նէ կիւզէլ իտի , նէ թաթլը թա-
պիաթի վար ըտը . սատէ տիլ մէշրէպի՝
էհհրէսինին կիւզէլլիյինի արթըրմըշ ըտը :
() նէ շերէմէթ , օ նէ շէն թապիաթ . իգ-
պալինտէ գուսուր եօղ ուտու : Տէվլէթտէ
Փագրէթտէ օլան էյլիքլէր՝ իւզերինէ զանի
զանի եաղարտը . ֆագաթ իճրասընա կիւն

խթեթի : Եազըգ , եազըգ . պու գատար
 էյլբէր՝ մէյեր էճէլն կէօզիւնէ տաճա չա
 փուբ կէօրիւնմէք իչին իմիշ (*) . աճ իգ-
 պալնն տամրնտան՝ ափ սնսրզ նաճըլ թէ-
 քէրլէնտի : Տաղլարը էօթտիւրէն նազիք
 սէտալը պիւլպիւլ՝ թաթըլը շազըրթըսըլա
 կիւլիսթանը շէնլէթտիյի եէրտէ , զալիմ
 ալճընըն խըշմընա պէօյլէ ուղըար , տէրտ-
 լի Ֆիղանը ազզընտա գալըր . . . օ էօթէն
 տաղլարտա՝ սէս սէտա գալմատը . օ նազիք
 աճէնկի իլէ շէնլէթտիյի օրմանճըղը՝ պիւր
 գարա եաս գապլատը : Ը՛ճ , գըզըմ գըզըմ .
 պապանը նաճըլ եալընըրզ պրագտըն : () գալ
 պիմէ տօզուճան սէսիսի՝ արթըգ իչիթմէյ-
 էճէքմիյիմ . տաճա սօն սէօզլէրին գուլա-
 ղըմտա իչլէյօր : Ը՛ճըմըն արասընտա եիւրէյ-
 իմին թիթիրէմէսինի հալա տույայօրում ,
 հալա գալպիմտէ սէվինճ իլէ գարըշըգ պիւր
 մաճգուճըլուգ վար . . . լաքին մաճգուճըլու-
 ղում չօգ զիյատէ տիր . . . աճ , գըզըմ . . .
 սէնի քէշքի ունուտա պիլսէմ :

Կէնճիլիք , կիւզէլիք , թաթըլը սէտա , շէն
 թապիաթ , սէվէճէք եիւրէք , վէ Ֆազի-
 լէթ . . . Ֆէլէյին ինսանա վէրէճէք պոււն-
 տան զիյատէ նէսի վար : Պուճարըն հէփ-
 սինի գըզըմա վէրմիշ իտի . գըզըմ պէնիմ
 խազինէմ իտի . պէն տէ . . . վայ հալիմէ .
 մութըլուարըն մութըլուսու պապայըտըրմ . . .
 պաճ շու ատըն կիւզէլիլինէ . նէ ալտատըրճը
 շէյ իմիշ քի , պէնի աթաճաղը տէրտ գույ-
 ուսունա գափագ օլմուշ ումուշ : Ը՛ճէլ պէ-

նիմ տէվլէթիմի զըսգանըփ , զուրտունա
իշարէթ էթմիշ , օ տա պիր տանէ կիւլիւմէ
էափըշտը . զօնչէ իբէն տալատը , աչըլմատան
գուրութտու : Մ՛Տ , անի վահիտտէ գուր-
պան օլտու կիթտի :

Մ՛Տ , տիւնեանըն էյլէյի նասըլ ալտատը-
ճը տըր . պիր ան րահաթ վէրիրսէ , արտը
սըրա ճէգասըն չէքտիրիր . պարտագ պար-
տագ էօտլէրինի իչիրիր : Մ՛Տ , այրըլզ աճը-
սը՝ սէֆասընտան չօգ աղըր տըր . պապալզ
ատը՝ տույտուղում աճը գատար սէվինճ վէր-
միշ տէյիլ իտի : Մ՛Տ , զըղըմը նէ հալտէ կէօր-
տիւմ . հէնուզ տիւյմէլէնմիշ չիչէյի տահա
զօնչէ իբէն , պիր գայ ըիւզկեարըլա տէվրիւ
միշ Ֆիտան կիպի , նէրկիզէմի էճէլին գու-
ճաղընտա՝ տահա ըէնկի իւթիւնտէ սէրիլ
կէօրտիւմ : Սօն նէֆէսինի վէրիրբէն , աղ-
լայրփ ըզըրմատան նէֆէսիմ քէսիլտի . էօլ
տիւյիւ սասթտա սէվտիյիմ կիպի՝ հիչ սէվ-
միշ տէյիլ իտիմ : Պէնիմ ան ու զարիմի
հանկի սէրթ մէշըէպ քէամիլ՝ էօզը էթմէզ
տէ այրալար : Տօսթլար , աղլամաղա ութա-
նան Ֆօտուլու այրալայրն . ինսանա կէօզ
էաշը տէօքմէք այրպ տէյիլ տիր : Մ՛Ճըսընը
տույան տէրտլիյէ՝ ազըլ տա աղլամաղա իզին
վէրիր . Փապաթ հատտէն թէճաուզ էթ-
մէյէ իզնի էօգ : Պէօյլէ պիր քէամիլ էվլատ
իթիրէն՝ հէր քիմ իսէն , պէնի սէն աճը :

Աէօզիւնիւն նուրու սէօնիւփ , պայղըն
պայղըն պագմաղա պաշլատըղըն կէօրտիւյ-
իւմ զաման , կիւլ էանագլարը սօլուփ , էիւ-

զինուհի էօլու պէնզի սարքի, կէօրէնէր իւ-
մտի գաթ էթտիլի զաման, ան, եիւզինէ
պագմատան տօյուլըրմույուտու: Վյէվլատ
սէվէն պապալար, էճէլ սօուղու կիպի գարա
եէլ էսէն վաթանըմտան, նէ աճէլէ իլէ
գաչըրքի, կիւնէշին ըրճաղընա եագըն կէօ
թիւրտիլիւմիւ, սիլ խայալ էտին: Աիւ-
նէշին ըրճագըղը՝ պէլքի տէվա վէրիւր տէյի
ումնարտմ: Վաքին կիւնէշին եիւրէի էօլէ
փէք իմիլ քի, պիւր կիւզէլին էօլմէսինի՝ պիւր
չիէլին գուրումասը գատար աճըօր. պաղ-
չէլէրիմիգտէ պիւր գամպապ չիէլի պաշընը
էյիւի, տէօքիւլտիլիւնիւ սէյիւր էթտիլի կի-
պի, նէրկիզէմ տէ պաշընը կէօքսիւմէ տայ-
այրի, գուճաղըմտա ճան վէրտիլինի՝ էօլէ
պի գայտ սէյր էթտի:

Աիւզէլ զամպագ, վէ տաղաբըմըզ շէն-
լէտէն չիէքլէր սիւրիւսիւ, սիզին եէտիլի-
նիզ ճէննէթ թաամը արը, իչտիլինիզ՝ սի-
զէ րէնք վէրէն կիւնէշին շաֆըր տըր, վէ
սապաչըն ագչամըն չիճի իլէ թագէլէսիւրսի-
նիզ. իսթէրիտինիզ քի սիզի գըղըմտէվչիւր-
սին, գըղըմըն էլինտէ կիւզէլիլինիզ արթար,
վէ կէնզինէ՝ ճանը կիպի նաղիք վէ սէֆալի
գօգուլար սաչարտընըզ: Վնսան էվլատընըն
մէքէանընը տօնաթմնագ իչին տօղար, ինսան
արասընտա եաշարսընըզ. կէչիճի կիւզէլլէ-
լէր, սէվիլիւր վիւճուտար. ան, սիզին թալիի-

1. Ինկիլթէրրատան գալտըրմըզ, Ֆրանչատա մօնփէ-
լէէ թարաֆընա կէօթիւրմիւլ:

նիզ՝ ինսանընքինտէն նէ գատար գուծլու
տուր : Ահրէք սիզ տէ ինսան էվլատը կիպի ,
պիր անտէ կէչէր կիտերսինիզ . լաքին սայը-
ւորզ աճըլարընը պարի չէքմէզսինիզ ա :

« Ահիմ աննըմըզն եազըսը պու տուր .
տիւնեատէ զէվզ էթմէյէ՝ քէնտիմիզի սէվ-
տալարա ալտըրմալըրզ : Աէվտալարըմըզ ը-
սա՝ կէչիճի շէյլէրէ մայիլ տիր քի , էրտէ
կէճտէ հէփ զայ օլուր , էէրինէ ճէֆա կէ-
լիր : Աքին պիր սէֆատան սօնդրա , ճէֆա
նէ աճը օլուր : Այ տիւնեա էիւզինտէ իզ-
պալ իտտիասը էտէն Փօտուլ , պու գուրու
թօփրագտա , պու միհնէթ թարլասընտա ,
իգպալ հասըլա կէլմէտիյինի տահա պիլմէյ-
օրմուսուն : Աօրէնցիոս , արզուլէրին սէնի
տուրմայրփ տավէթ էտէյօր , պէնիմ տէրտ-
լէրիմ սանա իպրէթ օլսուն : Տօսթունուն
մուսիպէթինտէն սէն քեամիլլիք էյօրէն .
տիւնեայէ տայանմա . զիրա կիւվէնէճէք էյ-
լիքէրի՝ գամըշտան երմչագ տըր , վէ էթրա-
ֆընտա սիվրի տիքէնլէրի վար , գաչարքէն
էիւրէյի տէլէր երըթար , վէ գանը ագա-
րագ՝ իւմիտսիզ պրագըր կէչէր :

Օալիմ Ֆիքիր , պրագ պէնի քէնտի հա-
լիմէ . տէրտիմէ տէրման եօզուսա , պարի գալ
պիմէ էզիյէէթ էթմէ . . . հէր նէ էթսէմ
պօշ տուր . գըզըմ իսաթըրմտան չըզմալ .
ճանըմտան այըրամայօրում . . . կէրի աթմա-
ղա չալըշտըղըմըզ Ֆիքիր՝ տահա գըզար ,
տէրտլէրիմիզի թահրիք էտէր , պիզի զէվզէ
ալըր . տէրտլէրիմիզի թէքրար թէքրար թա-

զէլէր . պիղի երգար խարապ էտէր : Ա՛հ
էվլատում, եաշընըն թագէլէյինտէ սէնի կէ-
լին էթմէյէ հազըրըզ կէօրիւյօրքէն, պախ
թըն իչէյիփ՝ պիր կիւվէյի սէվլնտիրէյօր-
քէն, տիւնեանըն զէվգինի կէօրիւփ, եա-
շամագ տէվլէթինի տատմաղա պաշլամըշ
իքէն, տիւնեանըն քէօր ինսանը՝ սէնին
պախթընը մէտ՛հ էթտիյի եէրտէ, սէնի ու-
շուրտում . . . քէմիքէրինի էլ վիլայէթին-
տէ պրագտում : Վ՝ արիպ եէրէրին թաշ եիւ-
րէքի էհայիսի պիլէ՝ կէօզ եաշընը զապթ
էտէմէտի՝ : Սէն ալլահա քէնտի թարիզէ-
րինտէ թափմագսըն տէյի, սէնի աճըտըզա-
րընա թաաճճիւպ էթտիլէր : Սիւրիւվլէթ-
սիզ ատամլար, կէօզ եաշը տէօքտիւլէր աւ-
մա, մէրհամէթ կէօսթէրմէտիլէր : Վէրկի
զէնին էօլիւսիւնէ՝ թապիաթլէրի զօր ուլա
կէօզ եաշը տէօքտիւրտիւ, լաքին մէզհէպլէ-
րինին Փասիտ իթիգատը՝ կէօմմէյէ մէզար
վէրմէտի :

Վ՛յ քէրէմ սահիպի ալլահըն՝ իքրահ էթ-
տիյի մէրհամէթսիզ տին զայրէթի . պիր
աուճ թօփրաղըն իւզէրինէ, պիր քիւրէք
թօփրագ աթմաղա իմթինա էթտիլէր .
պու պիր հիզմէթ իտիքի, էն ալլագ հայ-
վանա պիլէ էօզ տէնմէզ : () արատա պէն
նէ եափա պիլիթտիմ . քիմէ՞ եալլարայտում :
Չարէմ թիւքէնտի, տինճէ պիր խըրըզ-

1 Պուշար լթթան տըր տէյի, լաթիլէր էօլիւլէ
կէօմմէք իսթէմէմիշ օլալար . օ սէպէպ իչին ճան աճը-
սըլա պուշտա պիր ազ հատէս էտէր :

լըզ էթտիմ գրղըմա պիր կիզլի մէզար չաւ տըմ... լաքին էօլիւսիւնիւ խօրլատըմ: Պօր ճոււտա գուսուր էթտիմ: () աճըմըն արասընտա պիլէ, եիւրէյիմտէ էօյլէ գօրգու վարըտը քի, հէման աճէլէ մէզարա գօտոււմ: Աէճէ եարըսընտա, կէօզ կէօրմէզ գարանլըգտա, էլիմ այաղըմ թիթըէյէրէք, սէսիմ չըգմասըն տէյի՝ ըզգըրըղըմը թութարագ, գանլըսը պէն իմ կիպի, սօն վէտամը սէսսիզճէ գուլաղընա մըրըլտանըփ, խըրսըզ կիպի եանընտան գաչտըմ... ա թաշ եիւրէքլի պապա, ա ղայրէթսիզ ատամ. ա տընը օլոււն՝ մէզարըն իւզէրինէ եազմայը տէյիլմի իտի: Շ իմտի պիլէն էօզ. օ մէրհամէթսիզ էճնէպիլէրին այաղը ալթընտա՝ էվլատըն չիյնէնիփ, ունուտուլուփ կիտէճէք տիր: Այազըզ, ճէսարէթսիզ պուլունտոււմ, գապահամ իչլէտիմ: Պէն թապիւթին էն ազիմ էմըինէ իթաւթ էտէյօրտոււմ, հանկի տիւլմէնտէն գօրգար տըմ: Ա՛հ էվլատըմ, հալալ էյլէ. էօյլէ էթմէյէ մէճպուր ուտոււմ: Այազապ ըլա աճը՝ եիւրէյիմտէ ճէնքլէշիր տուրուրտու. տոււմա պէտ տուա գաթարտըմ. եարատանա սէճտէ էթտիյիմ եէրտէ՝ եարաթտըղը գուլա էօվքէլէնիթտիմ. սէնին ազիզ թէնինի եապանի եէրլէրտէ պրագտըղըմա, ղազապըմտան քէնտիմի եէր իտիմ: () մէրհամէթսիզ թօփրագլարը էօվքէ իլէ չիյնէտիմ, լաքին պու ճիւմիլէ իլէ էհալիսինտէն միւրիւվլէթլի չըգտըմ. զիրա օ աճըմըն արասընտա,

սէնտէն զըսգանտըզլարը մէզար՝ քէնտիլէրէ
զըսմէթ օլտուն տէյի տուա օգուտում :

Պապահաթիմ վաճար մը : Պապահաթ
էօլիլէրի խըրփալամագ տըր . էօլիլէր ազիզ
տիր , ծնարա իբրամըզըզ հարամ տըր :
Թօփրաղը թիզկեհա հօյուփ , իշէյիփ ,
մախլուգաթըն էն ալասը՝ ինսան էվատընը
եափան էլ , գուպպէի ասուամանի կէօք ըէնկէ
պօյայըրի , աֆիթապը ալթուն ուլա եալարզ
լայան էլ տէյիլմի : Թէմամ պէտ խոյլար
տուրուփ , ինսանիյէէթ ույանաճաղը զա-
ման , զարագլար ունուտուլուփ , տիւշմէնլէր
պարըշաճաղը զաման , Փասիտ իթիզատ պիր
էօլմիւշ թէնէ գաստ էտիփ , պի կիւնահ
թօփրաղը խօրլայըրի խըրփալամաղա՝ օ զա-
ման մը պաշ գալտըրըյօր :

Ինսան կիպի պաշը թալիսիզ՝ պիր ճինս
արասընտա , պու թարզ մուամէլէ՝ նէ գա-
տար իբրահ էտէճէք շէյ տիր : Պիր ճինս
քի մուհապպէթ իլէ տօղար , մուհապպէթ
իլէ եաշար , պիւթիւն տէվլէթի պիր պիրի-
նի սէվմէքտէ տիր , վէ պիր պիրինի սէվ-
մէյէ պիր ճիւզի վազթի վար , ծտան
սօղրա մուգատտէրի կէօթիւրիւր՝ էպէտի
կէճէլէրէ աթար : Պէօյլէ պիր ճինս՝ պիր
պիրինէ պու շէքիլ մուամէլէ էթմէք , իբրահ
էտէճէք շէյ տէյիլմի : Եօգ եօգ , տիւնեա-
տէ տէրտլի ատամը աճըմայան ատամ կիպի՝
թաշ եիւրէքլի ճանավար օլամագ : Ինսան
օղլու՝ չօգ տէֆ՝ա գարտաշընըն արգասընը
օգշատըղը եէրտէ պիլէ խըյանէթ էտէր .

գարտաշընա պիր եարտըմը տօգանսա , քիպ-
 ըինին իգթիզասը տըր՝ էյլէք էթտիյի եէր-
 տէ ըրզընա քէտէր էտէր : Սէրհամէթ
 էթմէյէ էլինի ուզաթտըղը եէրտէ , էտէ-
 ճէյի Ֆագըրըն ըրզընը եըգար . եա ինթի-
 գամ ալաճաղը զաման նէ էթմէզ : Այ հա-
 ղիմ մահիթապ , եիւզիւնիւ էօրթ , ա՛քէվ-
 քէպին նաղլէք եըլտըղլարը , գա՛շըն , գա՛շըն ,
 կէճէնին գարանլըղընտա սագլանըն քի , սէսի-
 մի իշտիի եիւրէյինիգտէ՛ծնմէյէ : Պէլի , ին-
 սանըն պաշընա՝ ինսան կիպի զագապ օլամազ .
 վէ պիր զագապ տըր քի սագընմագ միււքին
 տէյի : Ֆըրթընա պաշլամատան՝ պիր գա-
 սըրղա չըգար , հավայը գարարտըր : Պիր
 գուլէ եըգըլմատան՝ տիվարլէրի աշըլըր :
 Աէրտէն աթէշ չըգաճագ օլտա , եէր փաթ-
 լանատան՝ ալթընտա պիր կիւրիւլթիւ փէյ-
 տա օլուր : Օ էլզէլէ պիր եէրի պաթըրմա-
 տան՝ իպթիտա սարսար խապէր վէրիր : ()
 լաճագ եանղընը՝ կէօրիւնէն գարա թիւ-
 թիւն փիշին տույուրուր : Աքին ինսան է-
 լինտէն Ֆըրլայան եըլտըրըմ՝ նէ փարլար ,
 նէ կիւրիւլտէր . աի անսըզ՝ Ֆըրլայըփ վուր-
 մասը պիր օլուր : Հաթթա էլինտէքի պը-
 չաղը վուրաճաղը գուրպանըն պէօյրիւնէ
 տայայընճայա գատար , տօսթլուղուն էթէյի
 ալթընտա սագլար : Սուպալազա՛ մը էտէյ-
 օրում : Վէշքի էօյլէ օլայտը : Ինսանըն
 գալպինի չըպագ կէօրէն ալլահ , պու գօր-
 գունճ հալինի ինսան կէօյիւնտէն քէթմ
 էթմիշ տիր :

Լ՛ճապա ճանրմբն աճրսնա՝ քէնտիմի չօգ
 մու ալարտում: Լ՛Տ, պիր տօսթ ունուն հագ,
 դրնտա ճանր աճրյան ատամ՝ հարարեթլէն
 մէյիփ, պի գայտ օլա պիլիւրմի, եազրգ ին-
 սանլըգ ատրնա, եազրգ: Վեամիլ Ֆիլան-
 տրոսուն տա տիւշմէնլերի վար ըտը. օ տա
 տիւշմէն աճրլարը չէքտի իտի տույարտում.
 լաքին էյ հագ, էյ հագ, շիմտի նէ օ տույայ-
 օր, նէ պէն: Լ՛Տ ներկիղէմ, ներկիղէմ, եիւ-
 ղէյիմին թագէ եարասը. սէնին աճրն հէփ
 սինի ունու թտուրտու: Սէնի իթիրտիլիմ՝
 եիւրէյիմէ նէ եարալար աչտը քի, ղայրի շէյ
 տիւշիւնէճէք հալիմ եօգ. սէնին չէքտիլին
 տէրտլերին՝ հէր պիրի՝ գալլիմէ պիրէր օգ
 օլտու: Սանրըմ մուգատտէր սէնին պաշը-
 նա պունճա տէրտ պիրիքտիրտիլի՝ սէնին մէ-
 զարընը չուգուրլատըփ, պէնիմ աճրմը ար-
 թըրմագ իչին իտի: Լ՛Տ էվլատըմ, էյէր
 պապանըն սէսի տահա գուլաղընա կէլըյօր-
 սա, սէնին էօլմէնտէ՝ ատէթա էօլիւմէր-
 տէն այրը օլան հալլերի, պապան ըլա պէ-
 ղապէր Ֆիլերինտէ կէզտիր: Չէքտիլերին
 պէնիմ հէփ կէօղիւմ էօնիւնտէ տիր, հէր
 պիրի պիրէր եէտի պաշը աթտէր կիպի
 եիւրէյիմի պին եէրտէն պիրտէն սօգարլար.
 պունա թագաթ մը կէլիւր: Պունճա աճրյա
 պէն նիճէ տայանայրմ: Պու սօլմուշ եիւ-
 ղիւմտէն աշաղա՝ կէօզ եաշըմ սէլ օլմուշ ա-
 գար. այնիմէ Ֆիլերիմէ կէլէնլեր՝ հէփ կէօզ
 եաշըմը արթըրաճագ շէյլէր տիր: Պէն պու-
 կէօզ եաշընը հէր նէ գատար տէօքսէմ, փու-

նարը գուրումնազ . գալլիմէ թէսէլլա օլաճա
ղընա՝ աճըլարըն արթըրըր : Աօգ , եօգ ,
պէօյլէ պիր աթէշի սէօնտիւրմէյէ՝ նէ պէ-
նիմ կէօզ եաշըմ եէթիշիր , նէ սօսթլարը-
մընքի : Աէվկիւլիւ ներկիղէմ , աճըմը պէ-
մին գալլինէ թէսիր էթտիրէյիմ . սանա
պիւթիւն տիւնեանըն կէօզ եաշընը ալը վէ-
րէյիմ : Աէնին ատըն անըլտըղը եէրտէ , վէ
պէնիմ պու Ֆիղանլէրիմ սէօյլէնտիյի եէր-
տէ , աճը տույան երնհազ եիւրէքլէրին աճը՝
սանա սօղըուլուն : Տէլի գանլըլար՝ կէնճիլք
Հարարէթիւտէ , զէվգինին արասընտա , սէ-
վինճինէ արա վէրսին , սէնին Հալինի աճը-
սըն . մէյուս վէ մաճզուն՝ վարսըն մէզարլար
արասընտա սէնի տիւշիւնսիւն :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(*) Ճանլը վիւճուտ էօլտիւգլէյն ալըրըղը արթար .
քէզալք պիր շէյ էլտէն չըգտըգլայն , աճըսը՝ էլէ կէլէն
չէյին սէվինճինտէն զիյատէ օլուր :

Պ Է Շ Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

ԷՃԷԼ ԳՕՐԳՈՒՍՈՒՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻԼԱՃ

Է՛յ եօրգ շահատեմ՝, նեշաթըմ՝ սէ-
նին խաթի փայինէտէք չըգաճագ տըր . ճէ-
սարէթիմի աֆվ էյլէ, զիրա սէպէպի՝ սանա
օլան զլամէթիմ տիր : Կէրչի սէն եաշտա
կէնճ սին, պախթըն քիւշտտէ տիր, անճագ
պու սէօյլէյէճէյիմ՝ պէճիտ մատտէլէր տիր,
կիւճիւնէ կէլմէսին :

Ե՛ճէլ գօրգուսու ինսանըն գալպինտէ
փէք տէրին չիզլի տիր . պունուն չարէսին
օգույաճաղըմ . պէյթլէրիմէ գուլագ վէր :

Սութըն օ ստամա քի, պու չալզանթը-
լը տիւնեանըն սախթէ սէֆալէրինտէն ու-
սանլի, հագգը կէօրմէյէ՝ ճան կէօզիւմիւզէ
փէրտէ օլան օյունճագ շէյլէրտէն իպա է-
տիփ, իրատէթի իլէ վարըր, սէվիլէրին
գույթու կէօլկէսի ալթընտա, էճէլ մէշալէ-
սինին ըլըղըլա, մէզար թաշարընը օգուր,
թօիրագլարընը թարթար, մէզարլար ըլա
էյլէնիր : Ե՛ճէլ օ էրզընթըլար արասընտա
օթուրմուշ, օ գույթու տէվլէթտէ՝ քիշինին

1 Ինկիլթէրլու գըրլուընըն իքինճի օլունա եօրգ պէյի
տէրլէր :

Ճաննանա պիր րահաթ եէր կէօսթէրիր: Վի չի սրգճա սրգճա օ եէրէ վարրի, Ֆիքրինի կէզտիրմէլի: () եէրէրին՝ հագգա Փաիտէլի, վէ քիպրի պաստրրաճազ հալասը վար: Մ' ճաննամ, գորգմա, կէլ շու եէրէ կիրէլիմ: Մնսաննն պու գատար միւհթաճ օլտուզու թէսէլլայը՝ օնտա արայալըմ: Մամր իւլէ է՝ ճէլի վէ զն էտէլիմ. գորգմայրի, էճէլին եիւզիւնէ պագալըմ, վէ վէրտիյի գորգուլարը սայմայրի, մէզարլարըն իւզէրինտէն՝ պէհատրըրզ չէլէնքլէրի ալլի թագընալըմ: Պուլայքի տէրտլէրիմին՝ ազլմա Փաիտէսի օլա տա շու տէօքտիլիւմ կէօզ էաչլարըն պահասընը չըգարա պիլէմ (ա):

Պիլէմ ճէ կէլ, լօրէնցիոս, կէլ, նէրկիզէնին իւսթիւնիւ էօրթէն թաշըն իւզէրինի օգոյալըմ... նէ կիւզէլ ատապ տէրսլէրի վար էազըրը: () սէօյլէմէզ տիլի՝ նէ գատար թէսիլի տիր. հանկի էճիլ քէլամ տըր օ քի, պիր նագիք ճաննա՝ պունտան զիյատէ տօգունա պիլսին: Միսանըն սէօյլէյիշի՝ պիզի թահրիք էտէ պիլիլ. լաքին շու թաշը կէօրիւփ, թէսիրի գալպիմիզէ տէյտիքտէն սօնզրա, լիսանըն էսէրինտէ գուվլէթ մի գալըր. լիսանըն կէօսթէրտիլի սուրէթլէր՝ հէփ ճանսըզ էօլիւ կիպի տիր: Պու կէօրիւնէն թաշըն սէօյլէտիլի՝ սալթ ճաննա տէյեր. իւզէրինտէքի թարիխտէ, նէ սայըսըզ տէրուլըր վար... սօր, պիր քէրրէ սօր, տիւնէատէ կէնճիլք, կիւզէլլիք, վէ հէր սիվլիլէ՝ ճէք շէյ չօգ սիւրէր մի. էյ ատամ, տահա

էօմրիւնէ կիւվէնիրմիսին : Ե ու գատար մշգարտա եաթանլարըն իլինտէ , պէնտէն կէնճ օլմայան պիր . քիչի վարմը . օ տա կէլ տէյի պէնի չաղըրըյօր . . . պունա նիսպէթ , պիւթիւն աիւնեատէ , պէնի չաղըրըի՝ տիւ նեայէ պաղլայաճագ նէ պուլույօրում :

ՄՏ , պիր եէնի շէյ տահա կէօրիւյօրում . ներկիդէնին մշգարը՝ էօնիւմէ աջլար : Մքիմ հագ փարըլտայրի , շէֆագըն սալարագ՝ մու պարէք մշշըիգինտէն չըգայօր : Մշթէ իլէրի կէլիյօր , ճանրմա սօգանըյօր տույայօրում . խիւլէալէր տէֆ օլույօր , ագլմը քէօրլէյէն հէվաի նէֆա պուլութլարը՝ փարալանըյօր . պու հագ նուրոյլա կէօլկէ կէչտի , կէօզիւմ աջլար , վիւճուտիմ եէնիտէն գուտրէթլէր էտինիյօր : Աէօզէ կէօրիւնմէզ շէյլէր կէօրիւյօրում , փէք ուզագ շէյլէրի՝ էլիմէ սօգանըի տույայօրում . կէլէճէք վագըթ կէօզիւմ էօնիւնտէ հագըր տուրույօր : Տիւ նեա , տիւնեանըն եալանճը սէֆալարը , պուն տան սօնդրա պէնի ալտատամագ : (Տիւնեա սէֆալարընըն գըլմէթինի՝ քիչի տէրտլի վագըթինտէ պիլիր) : Պէտ խույուն չիչէքլէր ալթընտա գուրտուղու տուզագլար մէյտանա չըգտը . ֆագիլէթին փէրտէսի երըթըլար , կիւզէլլիյին կէօրիւյօրում : ՄՏ , էօմիր՝ կէօզիւմ էօնիւնտէն նէ չափուք կէչէյօր : Խայգ՝ ղագէլ եափրագը կիպի , պիրի պիրի արտը սըրա տէօքիւլիւյօր . արգու էթտիքլէրի շէյլէր , այագլարը ալթընտան գալգան թօզ կիպի-խաֆիֆ , չիյնէտիքլէրի թօփրագ

կիպի խօր շէյլէր տիր : Տիւնեա էօմբիւնիւ
տիւշիւնտիւքձէ՛ կէօզիւմէ պօշ կէօրիւ
նիւյօր :

Մ՛Տ, կէօզիւմ շիմտի աչըլլօր . էձէլին
պունձա զաման գուլաղըմա էօթ տիւրիւփ տէ,
պէն գուլագ արտընա պրագտըղըմ խայըր-
լը նասիհաթլէրի՛ շիմտի անղլայօրում : ()
նասիհաթլէրէ միւթէնէպաիհ Օլաձաղըմա,
պի դայտ, պի փէրվա տուրնուրտում : Տօսթ-
լարըմա վուրտուղու օզլար՝ պանա տէյտիյ-
ինի շիմտի տուլայօրում : Այտան չոգան օգ-
նէ գատար կէձ տիւշէրսէ, աչտըղը եարա օ
գատար պիւյիւք, օ գատար տէրին օլուր :
Մ՛լլա՛Տ, էօյլէ օգուն սիւլըիսի նէ գատար
քէսքին օլուր : Մ՛ձըսը ազալարըմա վուրտու,
պիւթիւն վիւձիւտիմի եագայօր . աղըսընը
քիմ՝ թէսքին էթսին : Պու զէհիւրը Փիքիւր
օգունու եիւրէյիմտէն չոգարըփ, եարալարը-
մա թէսէլլի մէհլէմի սիւրէձէք՝ պիւր խայըրլը
էլ էօգմու : Այա պէն եիւրէյիմի գալտըրումա-
տան՝ մէզարա պագամայաձագմըլըմ :

Մ՛լլին . էձէլ տիւշիւնձէսինէ՛ եիւրէյիմի
նիլին գալտըրայըմ : () կէջիտ՝ վէսվէսէ էթ-
տիյիմիզ գատար գօրգունձ տէյիլ : Մ՛էնտի-
միզէ գօրգու վէրմէյէ հիւնէրիմիզ չօգ օլ-
տուղունտան, գուրտուղումնղ խիւլեալէր ի-
լէ քէնտի քէնտիմիզի էօրսէլէրիզ . իպթիտա
կէօզիւմիւզ էօնիւնէ պիւր խայալի սուրէթ
կէթիրիփ, պիւր գօրգունձ շէյ տիր տէյի՛
խայալիմիզտէ գուրարըզ . ծնտան սօնղրա
քէնտի գուրունթումնղ օլտուղունու ունու

տուր , էծնինստէ թիթիրէրիզ , կէօզլւմիւ-
զիւ գալարրոբի , եիւզիւննէ պագմազա ճէսա-
րէթիմիզ գալմազ :

Պու քէնտի թախմինսիմիզ իլէ գուրտու-
ղումնուզ սուրէթին՝ պէլքի ասըլ զաթխսիննէ
Տիչ պէնդէր եէրի եօզ , սալթ քէնտի գուրուն-
թումնուզ օլա պիլիբ : Վ ազրա էճէլին սաՏիՏ
րէսմինի Տանկի թասվիրճի չիզէ պիլիչ . օ
զալիմ էճէլին պիր եէրտէ պիր ան տուրտու-
ղու եօզ . գօրգուտան՝ գալէմ էլիմիզտէ թի-
թիրէր . գուրունթումնուզ՝ գօրգույու պիլ-
իւտիւր . աճէմիլիլիմիզ՝ սուրէթի գարա
կէօսթէրիբ , ազլմըզը տա գօրգու ալըր :

Վ ճէլ նէրէտէ տիր . եա կէչմիշտէ տիր ,
եա կէլէճէքտէ . Տազըրտա օլտուգլայն՝ եօզ
տուր . զիրա իւմիտիմիզ քէսիլմէտէն՝ Տասսէ-
լէրիմիզ էօլիւր : Վ օյլէ օլտուգտան սօնըրա ,
գօրգունճ շէյլէր իլէ Ֆիքրիմիզի փիշին տօլ-
տուրմանըն ասլը՝ նէ : Վ ուրտուղու զաման՝
վուրուլուրուզ , լաքին աղըրսըն տույմայըզ ,
օ էօլիւ չանը , թապուլթ , գազմա , քիւրէք ,
մէզար չուգուրու , եաշ թօփրագ , գարան-
լըզլար , գուրտար , վէ էօմիլին ազշամընտա՝
իսթիլյարըն Ֆիքրինի պասան գօրգունճ շէյ-
լէրին Տէփիսի՝ էօլիւլէրի տէյիլ , սաղլարա
գօրգու վէրիբ շէյլէր տիր : Վ սան քէնտիլի
քէնտի րապըլթասըզ խիւլեասընա գուրպան
էթմիշ , շաշգընլըզլըլա մուսիպէթինի արթը-
րըթօր . պիր էճէլ իճատ էտէյօր քի , թապիւ-
թին եափտըզը տէյիլ . վէ պիր էճէլին գօր-
գուսունտան՝ պինիննէ միւպթէլա օլույթօր . շու

ալտատրձը սուրէթլերի՝ Ֆլեբրիմիզտէն չը-
 դարալմ. մէզարըն աղզը սըգը դափալը
 տըր , տիւնեատէ օլանլար սըրըընը անղա-
 մադ միւմքին տէյիլ տիր :

Ե՛ձէ՛լ՝ ըհամ էթտիյիմիզ գատար չիւբքին
 վէ գօրգունճ՝ օլսա պիւէ , իխթիյարըն նէ
 գօրգաճագ շէյի վար . էյեր եաշընը ալտըգ-
 ճա՝ քեամիլլէնմիշ իսէ , էձէլէ գարշը սէյիր-
 տիփ , գարանլըգ մէքեանլարընտա , պիր ըա-
 հաթ էտէճէք եէր իսթէմէլի : Եւմըիւն՝
 քիշլիյի պու գատար ճէլպ էտէճէք՝ շէյի մի
 վար : Եւլպիմիզտէ տայիմա եաշամագ ար-
 զուսու պուլլոյորմույուգ : ()գուտուղումուգ
 պէսթէլէր՝ հէփ շաղլըգ նաղմէլէրիմի տիր :
 Ե՛Յ , ա՛հ . ինսան էվլատը պիրքերրէ էթրա-
 Ֆընըր գուշատան մուսիպէթլէրի տիւշիւնէ-
 ճէք օլսա , տիւնեանըն պօշ վէ ֆանի օլմա-
 սընը , ինսանլարըն պէտխույունու , Ֆագիլէ-
 թին զա՛ֆինի , քեամիլ ատամլարըն պիւէ
 թագսիրաթինի , տիւշիւնէճէք օլսա , վէ պի-
 ըի պիրի արտը սըրա զուհուր էտէն պէլալէ-
 ըր , գուսուր վէ քէսիր էյլլէլէրի , վէ էյլլիյի
 պաշարքէն պիթմէսինի , վէ արտը սըրա
 պրագտըղը պիթմէզ էօլմէզ ազապլէրինի ,
 կէօղիւ էօնիւնէ կէթիրէճէք օլսա , հէր նէ
 գատար ճէսուր ատամ՝ օլուրսա օլուն , էլ
 պէթտէ մէյուս օլուր :

Ե՛լէյլէ պիր գուրու թաշլըղա , էյլլէքտէ
 պիր էյլլիյի եօգ , հէր թարաֆը տէրտ իլէ
 պէլա , թէփէլէրի տաիմա գասըրղալը , աշագ-
 լարը՝ ինսան էվլատընըն իւմիտլէրինի պա-

Թըրմնողա մէջնուր օլմուշ՝ գօրգունձ կիր-
տապլար , պէօյլէ պիր Թէհլէքէլն եէրէ , նի-
ճէ սարըլտրգճա սարըլա պիրլէյօրուզ :

Խնասնըն պի էյեի հալն միւպթէլա օլ-
տուղու պէլալէրտէն մասա , Թէշէքքիսիզ
պիր կիւն կէչիրտիյիմիզ վա՛ր մը . պիր կիւն
օլմուրնու քի , պիր քեամիլ ատամ՝ պիր եէնի
սըր պուլմասըն , պիր պիլնմէտիք պէլա կէօր-
մէսին , վէ պիրնի տահա կէօրմէյիմ տէյի՞
տիւնեատէն իպա էթմէսին : Հիլէքէտը
սաաթլար պիզի տէքքէ կէթիրիը . էլլմիզէ
կէլմէտէն՝ իւմիտէրիմիզի օզլար . տիւրլու
էյլլէքէր վատ էտէր : Խնասնըն ազը վա՛ր
մը . հէփ պիրի պիրի արտը սըրա պիզի ալ-
տատըր կէչէր . էյլլէք վէրէճէքէրի եէրտէ ,
հէր պիրի պիրէր տէրտ պրագըր տա , գաչան
եըլա գաթըրը կիտէր : Այու ճիւմիէ իլէ իւ-
սան եինէ իւմիտինի գաթ էթմէզ . ալտան-
տրգճա ինանըր , պիր ալտանտրղըր՝ օպիրի-
նէ տէյիշ էտէր . Թէճրիւպէսի նասիհաթ
օլմազ . եինէ կէլէճէք վագթի կէօզէտիր :
Աէօյլէ պէօյլէ սօն կիւնիւմիւզէտէք՝ էօմ-
րիւմիւզ տէ պիլէմիզճէ իղմազ էտէր տու-
րուր : Ալէլի , էօմիւմիւզիւն չէքտիյի պիր
սըր տըր քի , Փագաթ ճան չէքիշէն ատա-
մա իզըրար էտէր :

(Բ) Տաիմա պուրատա եաշամնոզ մը . նի-
չին . կէօրտիւյիւմիւզիւ Թէքրար կէօրմէք ,
իշիթտիյիմիզի Թէքրար իշիթմէք իչին մի .
պիր կէչտիյիմիզ եէրտէն՝ ճանըմըզ սըզըլա-
րագ՝ Թէքրար Թէքրար կէչիփ տէօմմէք ,

պիր չեմպէրին իշինտէ տօլաշլի, զարազտան մուհապպէթէ, մուհապպէթտէն զարազատէօնմէք իշին մի, տիւնքի արզումուզտան պուկիւն իպա էտիփ, պիր պիրինէ պէնզէր սէֆալարըմըզըն իւսթիւնէ էսնէյիփ տուրմանգ իշին մի. եօգսա պիր գարարտա օլտուղումուզա ուգանըփ, պարի հալիմիղի թէպտիլ էթմէք մուսիպէթի իլէ ճանըմըզըն սրգընթըսընը տէֆ էտէլիմ տէյի, պէլալէր արամաղա մէճ պուր օլմանգ իշին մի: Սէֆալարըմըզըն էննէ շէլի վագթիւտէ պիլէ, հէփսի պու գատա՛ր մը պունտան զայրի շէյ եօգ մու տէյի, սօրտուղումուզ ա՛ղ մը տըր: Պու տիւնէանըն սէֆա սընէ սագիլ շէյ տիր, նէ գատար աղ տըր: Իսլը հօմրիւմիւզ գըսսա, սէֆամըզ ըսա հօմրիւմիւզտէն էվլէլ էօլիւր, օնոն հօմրիւնէ գատար օլուր: Իօմրիւմիւզիւն եարըսնա վա՛րտըզլայն, հասսէլէրիմիգտէ սէֆա գալմանգ. հասսէլէրիմիգտէ պիր եէնի շէյ տույաճագ գուվլէթ գալմանգ: Պիր գարարտա եաշամագ սրգընթըսըլա, կէօրտիւքլէրիմիղի թէքրարլայա թէքրարլայա՝ կիւնլէրիմիղի կէջիւմէյէ մէճպուրուզ: Ե իմտիքի գամանտա կէջէնքիսին տատարզ չէշիսինի ալըրըզ. հասսէլէրիմիզ իմթիլա օլմուշ, թիթսինիրիզ: Իլք սէնէլէրիմիզ՝ միւսրիֆ պապալար կիպի, վարիպլէրինի մահրում էտէր, արտտան կէլէնլէրէ միրաս օլաճագ զէվգի սէֆայը՝ փիշին քէնտիլէր թէլէֆ էտէր:

Պիր տէ գօճամանգ պէլասը կէլիւր, հէր տէրտի պաստըրըր. օ գաման օլան կիւնլէր.

տէ սո՛ւ գաւըմարչ, պիղ էօզ չըգարմաղա չափ
 լըըրըզ: | Էզգէթ աչըմարչ, հասսէլէր էօլ-
 միւշ, զէմպէրէքէր կէվչէմիշ, մէսամաթլար
 թըգանմըշ, չարխար պօզուլմուշ, կեահ պի-
 ըի տուրուր, կեահ օպիրի: | յէտիյիմիզ նա-
 ֆագա՝ վիւճուտու պէսլէյէճէյինէ՝ էօլտիւ-
 ըիւր • քիշի նէ գատար փէրհիզքեար օլսա,
 փէրհիզ էթմէյէնին չէքտիյի սըգընթըլարը
 չէքէր, սէվինճի պիլէ թէհլէքէլի օլուր • է-
 վինէ պիր գատէհ ալսա, աճապա էճէլ՝ շու-
 նու նէ զաման էլիմտէն գափաճագ տըր
 տէյի, հէր սաաթ թիթիւրէր: | յօմիւր պիր
 գուրու թարա օլուր • արթըզ մահսու վէր-
 մէզ: | Էօյլէ միւրիւվլէ թսիզ կիւնլէրի շէն-
 լէթմէյէ, կէհմիշլէրի խաթըրա կէթիւրիփ,
 պիր վագըթ պուլունտուգլարը իշլէրին գուր-
 տուգլարը պի մանա թէտպիրլէրին նագլինէ
 միւհթաճ օլուրլար: | Էօյլէ պէօյլէ զէվզ սէ-
 ֆա ինսանը թէքք էտիփ, պիրի պիրի արտը
 սըրա գաչար • վէ գարնը տօյմամըշ սէֆիլի
 պիր գուրու չէօլտէ, վէ տիւնեանըն կէճէլէ-
 ըինտէն գարանլըզ պիր կէճէտէ, էանի էալը-
 նըզ պրազըր կիտէր: | Սութլու օնա քի, օ
 վագ թինտէ քէնտիյի ալէմին հաքիմինէ պէյ-
 էնտիրմէյէ իւմիտ էտէ պիրիւր • վէ ճանը թէն-
 տէն այրըլմաղա մէճպուր, պախթըն էյրէթի
 զիյնէթլէրինի կէրի վէրիփ, արգասընտաքի
 էթի սօյունուր, տիւնեանըն օյուն մէյտա-
 նընտան չըգար կիտէր:

| շթէ պէնիմ օ վագ թիմ կէլտի • էաչա-
 տըղըմ տիւնեա մահվ օլտու • էէրինէ պիր

եհնիսի կելտի, ընտա գուլլանըլան ատէթլէր
 տէ հէփ եհնի տիր : Մէյտանա պիր սիւրիւ
 խաֆիֆ ճանլը եապանճը օյունճուլար չըգ-
 տը , պէնի գովաճագլար մը , եօգսա պիլէմ
 ճէ էյլէնէճէքլէրմի : Պինի կէօրտիւլէր շա-
 շայօրլար , պէն տէ ընլարա շաշայօրում , եա-
 նըմտաքի քիմ օլտուղուն պիլմէմ : Մ՛Տ , ա՛հ
 պունտան զիյատէ կիւճիւմէ կէլէն՝ տիւնեա
 տէ չօգ եաշատըղըմ տըր . պունճա զաման
 էճէլտէն մահրում օլտուղում տուր : Քատիւ
 շահրմ պանա պիր զաման հիմմէթ էտէր-
 տի , շիմտի պէնի թանըմայօր՝ . պէ հայտէ
 շու տիւնեատէն չէքիլէլիմ . տիւնեատէն իպա
 էթմէյէ՝ պունտան զիատէ նէյէ պէքլէրիմ :

Միճէ . պու սալթ պանա՞ մը օլմուշ . շիմտի
 արթըգ ունուտուլտումմնու : Պէ տէ իմտի . օ
 գատար խաթըրա կէլմիշիմ քի , էլ վէրիւ .
 պիր շէյ փէք եագըն օլուրսա՝ կէօղիւ ալըր :
 Քէնտիյի կէօսթէրմէք սէվտասը կէօրիւն-
 մէմէյէ սէպէպ օլուր : Տէրտլէրիմի վարըփ
 րիճալէ նագլ էթտիյիմ զաման՝ գուլազ վէ-
 րիւլէր , տինլէյիփ խօշանըրլար , վէ էլիմի
 սըգըփ , եարըն եինէ կէլ տէյի րէճա էտէր-
 լէր : Մթիւնա տէտիքլէրի շէյ՝ պունտան
 զիյատէ ալտատըճը գըլաֆէթէ կիրէ պի-
 լիւրմի :

Ը ա՛հզատէմ , պունլարը սէօյլէմէմ իլէ ,
 պաշատըղըմ մատտէտէն այրըլտում սանմա .

1 Եունկ՝ իխթիյեարըղընտա եիւզտէն սիւշմիւշ
 իւփիւ :

պոչ սէօյլէտիբլէրիմ՝ էօմբինն գլամէթինի
 թէնզիլ էթմէք իչին տիր, էճէլին գօրգու
 սունու ազալթմադ իչին տիր : Քիչի տիւն
 եայէ նէ գատար պիգայտ օլուրսա, սէֆա
 սընը օ գատար զիյատէ չըգարըր :

Րոււմ միլէթի՝ էպի ըսթամպօլու զապթ
 էթմէյէ պէզլ էթտիյի գամանըն իքիսի գա
 տար, պէն տէվլէթին քերէմ գափուսունու
 մուհասարա էթտիմէ նաֆիլէ էերտէ տայ
 անտըմ տուրտում : Վաքին եազլիք . մալ
 քէսպ էթմէնին եօլու՝ կէօզիւ պէօյիւքտէ
 օլմադ տէյիլ իմիչ . հաթթա էլիմտէ օլան
 տան պիլէ մահրում օլտում, զիրա զէվգինի
 չըգարամատըմ : Րըզույէ տիւշմէնին ալը
 նէ . տիւնեատէ արզու կիպի էզիյէ էթլի մէշ
 զուլլիէթ օլամազ : Սէն պանա կիւճիս
 գուվլէթի էերինտէ տիր ատամ պուլ, վիւ
 ճուտի խասթէլէք կէօրմիւշ օլմասըն . պիր
 թամնա տիւշիւն տէ՛ պազ նէ չափուք սօ
 լար սարարըր, էթինի տէօքէր պէնիմ կի
 պի մէզար գազգընընա տէօնէր : Քէնի տիւն
 էանըն մալի՝ պիւթիւն սէնին օլսա, արզուն
 թամանըն օլտուգտան սօնըրա, էինէ Ֆագըր
 սըն : Վյ քէօյլէք էերին սէֆալարը, թէ
 միզ համլա, խաֆիֆ թաամ, պէնի տէվլէթ
 գափուլարընըն պուլաչըզ իլէթլէրինտէն՝
 սիգ գուրթարտընը :

Հայ մուպարէք օլտուն, պէնի պուֆա
 գըր գուլպէյէ կէթիլէն՝ ըապպինին քէ
 ըմի . ճանըմըն ըահաթինի պէն պունտա
 պուլտում : Տիւնեա պիր վազարը սէֆինէ

տիր, մուխաթարալը տէրեալէրտէ չալգանըր
 եաթըր . ուզագտան սէյրի սէֆալի տիր, լա-
 քին իւսթիւնէ վարմատա թէհլէքէսիզ օլա-
 մազ : Պունտա էմին իմ, պիր գուրու թախ
 թա իզէրինէ պրագըլը, խալզըն կիւրիւ-
 թիւսիւնիւ, ուզագտան տէնիզ ինիլթիսի կի-
 պի, եախօտ կէջմիշ Ֆըրթընանըն սօլուղան
 շամաթասը կիպի տինլէրիմ . վէ ըահաթ եիւ-
 ըէյ իլէ քէնտի պէճիտ մասլահաթըմը տիւ-
 շիւնիւզի, էճէլ գօրգուսունա՝ գարըլը գօնա-
 նըն եօլունու էօյրէնիւրիմ : Պունտա սօփա-
 սընա տայանմը՝ գավալըն իւֆիւրիւր չօպան
 կիպի, գուլիպէսինին պուճաղընտան սահրա-
 լարը սէյր էտէր կիպի, մէրհամէթսիզ թա-
 մաըն էթաթիյի ավլարը սէյիր էտէրիմ : Պա-
 դարըմ գաղար սիւրիւսիւ կիպի պիր ալայ
 աոամ՝ իւրիւփ ըրլայարագ հագ գափուլա-
 ըըն գըրըփ, աոալէթ սինօրլարըն պասըփ,
 գափմատա գուրտ, ալտաթմատա թիլքի ;
 կեահ գաչարլար, կեահ գօվարլար, վէ թա
 օ եօրուլմազ ալճը՝ էճէլ կէլիփ, հէփսինի
 քէնտի չուգուրունա աթընճայա գատար ;
 հէփ պիր պիրլէրինի եէմէտէ տիրլէր :

Պէօյլէ պիր գըսսա գաֆէր իչին, պու գա-
 տար զահմէթէ նէ մուճիպ : Օ էնկինին
 տէվլէթի, գահրամանըն շէօհըլէթի, փա-
 տիշահըն ազամէթի, հէփ « պունտա եա-
 թըր », այս է պապան հանգստեան տա պիթէր ;
 Տիւնեա տէֆթէրինին պիր եիւզիւ շէքիւն-
 ճէք տէրտէր, պիր եիւզիւ պրագըլաճագ
 էյլէքէր, վէ տիւնեա պիյիւքիւքլէրինին եէ-

քիւնիւ՝ Թօփրաղա Թօփրապ ճեմ՝ օլուր :
 Ելիւր պու սէյթ Թէրիմ՝ պիղտէն սօնղրա կէ-
 լէնէրին էլինէ կէչէճէք օլուրսա , անղար-
 լար քի տէվլէթ խատէմէսի պէյնիստէ եա-
 շամը՝ պէօյլէ պիր ատամ՝ զուհուր էթմիշ ,
 վէ ասըլ տօղուշու ինկիլթէրրալը իքէն , քի-
 շիյէ տէվլէթ՝ վագթինտէն պիր կիւն կէրի
 գալմագ իհթիմալինի միւլահագա էթմիշ :
 էճէլ տէօշէյինտէ՝ տիւնեա վէ տիւնեա մա-
 լը Թէրթիպլէրինէ վագթ կէշիրմէմիշ . վէ
 տիւնեատէն կէօշմէք իգթիզասը՝ տիւնեա
 մալինտէն եիւզ չէվլիրմէք սըգընթըրընը
 տէյէր օլտուղունու անղամըշ տէյէլէր :

Կէնճիլքտէ Թէճրիւպէ եօգ , տիւնեանըն
 ալտատըճը հալլէրինէ պագար , քիշի պին
 գատար պէլայէ տալար : Սօնղրա եաշը քէն
 տիյի Թէրպիյէ էտէր . զօճատըգճա կէօղի-
 աչըլըր . եաշամանըն եօլունու . էօյրէնիր .
 էօյրէնիր ամին էճէլ գափուլարը տա էօնիւ-
 նէ աչըլըր :

Կէօղիւ տօյմագ իխթիյարըգ տահա չա-
 ղըրըթօր րահա իիւն իսիէրիճ , րահա մալ իսիէ-
 րիճ , րահա սէֆա իսիէրիճ . էյ զավալը , հաս-
 սէլէր գուվլէթտէն գալտըգտան սօնղրա ,
 սէֆա օլմագ : Սէֆա՝ պիր շէյէ մալըգ օլ-
 մատա տէյիլ , քիշիտէ հասսէ օլմալը քի սէ-
 ֆայը տոյսուն : Խապիաթին՝ կէվէտիփ
 Թէլլէրինի պիրէր պիրէր գըրտըղը եայը՝
 Թէքրար կէրիփ գուրմաղա նաֆիլէ եօրու-
 լուրուզ . նէ տէլիլք տիր պու : Կիւնէշ պա-
 Թըս տօղրու էնտիքճէ՝ կէօլկէնին ուզան .

տողը կիպի, պիզիմ տէ կիւնիւմիզ ագշամլա-
տողձա՛ արզուլէրիմիզ արթայօր :

Օ կնկին էօլմէյէ թամն՛ էտէնլէր , պու
սիզինքի նէ՛ խրրս տըր : Ա՛ պէնիմ եաշ-
տաշլարմ . ա՛ քէնտինիզտէն արթա գալան
փարչալար . ա՛ մէզար քէնարընտա սալլանան՛
ինսան գըրընթըլարը . եաշըմըզը պտըրգձա ,
գօձամըշ աղաձլար կիպի , շու գուրու միհ-
նէթ թօփրաղընա՛ տահա տէրին քէօք սա-
լլի , տահա սըգըմը սարըլարմ : Պահան
խայալլէրի էլէ կէթիրմէք իչին , շու պու-
լուշնուշ էլլէրիմիզի՛ հէմ խրրստան , հէմ
իխթիյարլըգտան թիթիրէյէ թիթիրէյէ ,
պօշ հավալարա տօղրու՛ տահա ուզատալլըմ-
իը : Ինսանա լազըմ՛ օլան չօգ շէյ տէյիլ , օ
տա ազ վագըթ իչին տիր . չօղա վարմազ ,
թապիւթին պիր սաաթ իչին՛ էյրէթի վէր-
տիյի թօփրաղը կէրի վէրիրիզ :

Պու Փըրթընալար իչինտէ եաշատըղըն
էօմիւր էլ վէրիր , ա՛ սէֆիլ իխթիյար-
վար պարի լիմանտա էօլ : Ա՛ն շիմտի գալա-
պալըգտան գաշմալլտըն , սէնին հալինի կէօ-
րէն օլմանալլտը . էվինին պուձաղընտա գա-
փանրի , ագլընըն կէվշէմէսինի , մուրատընըն
զա՛ֆինի , վիւձուտունուն խարապընը խալգ-
տան սաղլամալլտըն : Կէլէձէք վագթինի
քէնտին քէնտինէ փիշին խապեր վէրիփ ,
էօլմէյի թալիմ էթմէլի իտին : Ա՛րըփ
քէնտին քէնտինէ՛ սէսսիզձէ միւլահազայէ
տուրամնա . օ թանըմատըղըն տերեալէրէ
տօղրու՛ պիր ազտան կէմիյէ պինիփ , էօլձու

օրաճաղըն գրչըլարտա կեղինսկնէ : Ղանընը տօնաթ . պինէճէյին կեմիյէ ֆաղիլէթ զախիրէսի տօլտուր տա , բահաթ էիւրէյ իլէ , սէնի պիր համէտէ օ ուզագ տիւնեալարա աթաճագ բիւզկեարա պէքիլէ : Մ՛Տ օ վիլայէթլէր ան . Ֆիքրի իլէ ուզագտան թասհիհէթ միշ օլմայան քիմեյլէրէ՝ նէ աճախպ կէօ . բիւնէճէքլէր :

Պու կէվշէմիշ էլիմիզտէն տիւնեա օյուն . Ճաղը՝ պիր քէրրէ գայրփ տիւշտիւքտէն սօնգրա , արթըգ հասսէլէրտէն իւմիտ եօգ . օնտան սօնգրա Ղանընը թէֆթիշ էթմէլի , տահա ալա սէֆալար՝ Ղանընտա արայրփ , Ղանընըն գուտրէթինի էօլմէզ շէյլէրէ պէզլ էթմէլի : () նտան ցօնգրա , իգպալի՝ էլտէ օլան վագրթտա արամալը տէյիլ , իլլա մէզարտան էօթէյէ պագմալը : () զաման տիւնեատէ ֆագաթ իթիպար ըլա բահահաթլըգ արամալը , զիրա էլտէ պու իքիտէն զպրի շէյ գալմազ : Վթիպար՝ քեամիլլէք շէօհրէթինէ վէրիլի , բահաթը՝ քեամիլ օլան էտինէ պիլի : Վյէր ճահիլլէքլէրիմիզ՝ քիսինի տէ էլիմիզտէն ալմաղա պրագըրտագ , ախըր վագթիմիզտէ նէ թէսէլլամըգ գալլըր : () կիւնլէրտէ պիլի սէվինտիրիփ , բահաթ էաշատաճագ՝ ֆաղիլէթտէն դայրի շէյ եօգ . ֆաղիլէթ իլէ տիրքի , էաշընը ալմիշ ատամ՝ մէզարա սէվինէրէք կիտէր : Պիր շէյտէն գօրգմատըղընտան մա՛տա , էօլմէյի արզուլէր պիլէ : Վօլլու՝ կիւնահքեալա գօրգոււնճ տուր . էճէլ գօրգուլու գըլա .

Ֆէթինի՝ կիւնաստան էյրէթի ալըր . էճէլին գըլըճընը պիլէյէն՝ կիւնաս տըր :

Ալլատըմ՝ ներկիզէ , կէլ պանա եարտըմ էյլէ , էճէլ իլէ պարըշայըմ . վէ շու արտըմ սըրա կէլմէյէճէք շէյլէրտէն կէօնլիւմիւ այըրայըմ : Աճէլ պէնի թօփրագլարը արթըրմաղա կէօնտէրմէտէն , պէնի տիւնէայէ պէնտ էտէն պաղլարը՝ պէն քէնտի էլիմիլէ գըրմըշ պուլունայըմ , վէ էճէլին գըլըճը՝ կիւնլէրիմին թէլինտէն զայրի քէսէճէք շէյ պուլամասըն : Ալլըմ ույուշմաղա փէք միւլթէլա տըր . վէ էյէր հէնտէյին քէնարընտա ույգույա տալարսամ , սէնին կէօլկէն էօնիպմէ կէլին , աճընլա պէնի ույանտըրսըն , վէ կէօգըլէրիմի եու մտուրմայրփ . կէլէն էճէլէ տօղըրու տիքիլի թու թտուրտուն : Աունտան սօնդըրա պէնիմ մասվ օլմամա՝ նէ զօր իսթէր նէ գազա . էօլ էմրիմի թապիաթ քէնտի պուրուրմուշ , էճէլին էլինէ վէրմիշ , օ տա պանա կէօսթէրմէյէ՝ պէլքի պիւր անտասա պէքըլէյէ :

Տէօնիւփ արտտա պրագտըղըմ կէչէն սէնէլէրէ պագարըմ ; կէօրտիւյիւմ՝ նիչէ պէնտէն կէնճ , պէնտէն գուվլէթիլ , վէ պէն գաւտար ճասիլտէյիլ , վէ չօգ սէնէլէր եաշամագիւմիտինտէ օլան քիմնէլէրի կէօրմէտիգճէպ պէն ծնարըն իւսթիւնէ նանըլ եաշայա պիւմիլիմ տէյի թաաճճիւպ էտէրիմ . : նիճէպ պէն եաշայօրմույոււմ . հաշա . էօլմէմի թէքըմիլ էտէյօրոււմ : Այ պիւմմէատ , պու եաշատըղըմ սագաթ էօմրիւ՝ պանա սէն ալը վէր .

տին . հալա ալարղըմ նէֆէս սէնին սէնաա .
 Թինին հիւնէրի տիր . անճագ պէն էօմրիւ .
 միւ չօգտան պերի՝ սինիրլէրիմին գուվլէթի
 իլէ , Ֆիքրիմին գուտրէթի իլէ , հէփ պերա .
 պեր մէզարա կէօմմիւշիւմ . իլութիյարըգ
 խասթէլիք եիւքիւ ալթընտա՝ վիւճուտիմ
 էրիլիփ ագայօր . կիւնլէրիմին Թօրթուսու .
 նու տա Թիւքէտիյօրում : Հասսէլէրիմ՝ ճա
 նըմին գափուլարընը գափատը . վէ ազլըմ
 ԹուԹուլտուզու եերտէ , պանա՝ Թապու .
 տունու հազըրլա , քէնտինի Թօփրաղա վէր
 տէյօր :

Վօմրիւմին հէր տէմինտէ կէօրտիւլիւմ
 հալ՝ պիր սօն տէֆ՝ա տա կէօրմէյէ գօր .
 գայլըմ մր : Վճէլ պանա պիր եէնի շէյ մի
 տիր . ինսան տօղա՛րքէն էօլմէյէ պաշար .
 էաշը արթտրգճա՝ էօմրիւ ազալըր . պիր մում
 տուր քի էանտրգճա Թիւքէնիր : Ղիւնքի է
 ճէլ կէնճիլիլիմի եէտի , գուվլէթիմի իփրան .
 տըրտը , գալանը տա քէնտինին օլտուն , նէ օ .
 նու աճրըրմ , նէ ուղուրտուզ սէսինտէն իւր .
 քէրիմ :

Վուլաղըմնա տօգանան՝ սէնին սէսին տիր ,
 էյ էօմրիւն վէ էճէլին սահիպ մուԹլաղը ,
 վէ Թապիտաթին էպէտի կիւնէշի . պէն պիր
 պէօճէքտէն պէթէր , վէ չլյնէտիլիմ Թօփ
 րագտան ալլագ իքէն , սէն պէնի քէնտի քէ
 ըէմինլէ՝ օլտուղում գարանլըգլարտան չըգա
 ըրփ , նուր իչինտէ աննըմ ալըգ կէզմէյէ ի
 վին վէրտին . պէնի լուԹֆունլա միւշէրրէֆ
 էթտին , վէ պանա պու վարըղը վէրտիլին՝

պէնի մուծլու էթմէք իչին տիր : Ան պէնի պիր պիլմէտիյիմ եերէ տավէթ էտեյօր սուն . սէվինէ սէվինէ իթաաթ էտեր , քէն տիմի սանա թէսլիմ էտերիմ : Արւվէնտիյիմ քիմ օլտուղուն պիլիւրիմ . մուրատրմ սէնտէ եաշամագ տրր : Ասըլ զաթիլիք սէնտէ տիր . տիւնեատէ օլանլար հէփ կէօլկէ տիր . քէզալիք՝ էօմիւր տէ պօշ շէյ տիր , էօլլւմ տէ :

Իօմրիւն հագգընա չօգ էյի սէօյլէնիր , (4) էճէլէ չօգ իֆթիրա օլունուր . քեամիլատամ՝ պիրինի գուլլանմանըն ուսուլինի պիլիւր , օպիրինտէն գօրգմամանըն էօլունու . պիր պիրինէ բուպար էտիփ , իքիսինին տէ հագգընը հագգ էտեր :

Ղան թէնտէ մահպուս՝ պու տիւնեատէ մէզարտա եաշար : Օէնճիրպէնտ էսիր կիպի , գարանլըգտա էզլիյեթ չէքեր , հասսէլէրին գալըն փերտէսի արտընտան՝ կիւճիւլէ պիր ճիւզի հագ ըլըղընը սէչեր : Աճէլ՝ թէնի մէզարա գօր , լաքին ճանը հափսինտէն գուրթարըր , էօնիւնտէքի պուլուտլարըր տաղըտըր , այտընլըղա չըգարըր , վէ էպէտիլիյէ ուչմաղա գանատ վէրիւր : Աճէլին հագգընա սէօյլէնէն մուսիպէթլէր՝ իսայալի տիր , թապիաթ հիչ պիրինի տույմաղ . լաքին էօմրիւն սահիհ պէլալէրի վարքի , տիւնեանըն ազլը՝ սագընմանըն էօլունու պուլամաղ :

Իմնա նիճէ՝ տէյէճէքսին . ինսան էվլատընըն էճէլէ հիչ սէօյլէյէճէյի էօգմու . էճէլին կէչտիյի էօլտա նէ երգընթըլար վար : Իչ պիր շէյէ միւրիւվլէթի էօգ . տէվլէթ ,

պիւլիւքիւք, հէփ եօլու իւզերինստէ երգար
պրազըր . նէ իլիմ պագար , նէ մարիֆիթ .
տիւնեայէ նուր օլաճագ՝ օ էպէտի գալմաղա
լայրգ ագրլարը զուլումբեար էլի իլէ սէօն .
տիւրիւր , տիւնեանրն խալգընը թ էքրար ճէ
հալէթ գարանլըղընա պըրագըր տէյէճէք ,
սին :

Կերէք , էճէլ ալիմլերի տէ , գահրաման
ատամլարը տա , փատիշահլարը տա խօրլար
թահագիր էտէր , ինքեար էթ մէմ . լաքին ա .
լիմլք , էիյիտլք , փատիշահլըգ իւնվանլա
ըր , պօշ լագըրսըլար տըր . չամնւրտան էափ .
մա թէնիմիզէ էափըլքի , թէնիմիզ իլէ չիւ
րիւյէճէք շէյլեր տիր : Աքին շու էպէտի
ճանըմըղը , ալլահըն սուրէթ ինէ էարատըլ
մըշ ճանըմըղը խօրլայան՝ պու տիւնեանըն
էօմրիւ տիր . մէզարըն գարանլըգ կէջիտին
ալքի , նուրուն մէքեանընա վարընճայա գա
տար , ճանըմըղը թահագիր էտէն՝ պու էօմիւր
տէյիլ մի :

Այ էճէլ , սէն էօմիւրտէն ալա սըն . գու
տու մուն մուպարէք օլուն . պանա պու էա
զընլարտա կէլէճէլինէ մէմնունում : Անին
գըլաղուզլարըն՝ իսթ իյարլըգ , խասթ էլք ,
սէնին էագըն օլտուղունու խապեր վէրիյօր
լար . պէնի էօմիւրէ պաղլայան տիւլիւմլերի
չէօզէյօրլար տույարըմ : Աիր գաչ կիւնէ .
տէք ծնլարըն հիզմէթի թամամ օլուր . չա
նըն տիլի գըմըլտանլար , գալան պիր գաչ
տօսթումու՝ չօգ կէչմէզ՝ ճէնաղէմէ տալէթ
էտէճէք , Աիրէյի երմէագ օլան՝ պէլքի պիր

գաշ տամբա եաշ ագրտա . լաքին ազլը քեա-
միլ օլան՝ էօլէնին պաշընտա զաղա չէլէնկի
կէօրիւր , էօլտիւյիւնէ մութլու վէրիւր :

ԸՆՏ , շու սիւրիւքլէտիյիմ՝ Թօփրաղը՝ նէ
սէվինճ՝ իլէ ըիւզկեարլարա վէրէճէյիմ : Ա է
պիր կիւն էնասիրին իչինտէն , Թապիաթին
կիրտապընտան , եինէ չէքիփ չըգարըրի , նուր
ուլա ալուտէ Թէնի Թէքրար Թագընըփ ,
Թէքմիլ վիւճուտումիա եէնիտէն էաշամա-
ղա պաշլայընճայա գատար , Թէնիմի Թօփ-
րաղա էմանէթ էտէրիմ : () վագըթ Տէր
տէրտի , Տէր մէզագգաթի եէնմիշ օլուրում .
աճըլարըմ՝ աղըրլարըմ պիթմիշ օլուր : Այ
էճէլ էճէլ , սէն օլմասան՝ Տիչ պիրինին սօ-
նու օլմազ . սէն օլմասան՝ Տէր Փագիլէթի-
միզ նաֆիլէ օլուր , Տէր չէքտիյիմիզ պօշա
կիտէր : Աքտիքլէրիմին իւճրէթ ինի սէնտէն
ալաճաղըմ : Տողարքէն պիր Տայգըրտըմ , պու
սէֆիլ էօմրիւ իսթէտիմ . պիր տաՏա պու էօ-
միւրտէն գուրթուլուփ , պիր էօմիւր տաՏա
էտինմէյէ նէ վագըթ Տայգըրաճաղըմ :
Խայր . էօմիւր՝ մէզարըն պերիսինտէ տէյիլ ,
էօթէսինտէ տիր : Աճէլ վուրուր եարա-
լարսա , պիզի սագլամագ իչին տիր . էճէլին
վուրտուղու քիշի՝ տիւչէր եինէ գալգար .
զէնճիրլէրի գըրըլըր , ազաս օլուր , տէվլէթ
սաՏիպի օլուր , ճէննէթի էտինիր (Դ) :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Տօսթլարն էօրիւմիւնտէն պիզ նէ մէյվէ չըգարա պիւրիիզ : Օնլարն էօրիւմիւ պիզի ույուշուգլուգտան ույանտըրմալը . գօրգուշու էիւրէյիմիգտէն չըգարմալը . քիպրիմիզի էէնմէյի . վէ պէտ ամէլտէն պիզի սագըն ալըրմալը : Էճէլի չօգճա տիւշիւն լըէնցիոս , պրագ քի Փայտէտի ճանրնա թէսիր էթսին : Սէնին ըապըթասըզ սէվինճիէրինի քէօրլէյիփ , սանա սահիհ սէվլէթ թէտա ըիք էտէճէք՝ էալընըղ օ տուր , պրագ քի հիւքմիւնիւ իճ ըա էթսին : Սէն օնուն հիւքմիւ ալթընտա օլուրսան , օ սէնին հէմ էիւրէյինին չարգանթըսընը պաստըրըր , հէմ սէնի էպէտի իզղէթէ նալլ էտէր , հէմ սէն շիմտիտէն ըահաթ կիւնլէր կէօրմէյէ պաշարսըն : Էօրիւմ տիւշիւն ճէպի քիշնին Ֆիքրինի աջար , վէ իւայր ամէլ իշէմէյէ նասիհաթ էտէր :

(Բ) Շու նագիք միգաճ շէլէպիլէրիմիզին մէղազը նէ սիր : Պու տիւնեատէ տաիմա էաշամագ : Վիշին . սալը էօմրիւն գափուստունու պէքլէյիփ , ապա իշէրի կիրէմէ մէք իշին մի . պու տիւնեանըն գարանըղընտա հասս օ լուփ , էպէտի ըջըղ աւա կէօրմէմէք իշին մի . սասթլա ըրն էաքիմիշ չարիւրլա հէր կիւն էնիփ չըգըփ , պիր էէ նի շէյ կէօրմէմէք իշին մի . մէրամլարը պոն մու տուր : Էյէր պոյուսա , վարսընլար հայվանլար ըլա իւնսիյէէթ էթսինլէր . էյէր հայվանլար քէնտիլէրտէն թէրպիյէլի տէյիլ իսէ : Փաղիլէթլէրի օլմատըղընտան , էանի , միւ լահագա էթմէտիքլէրինտէն , կէրշի քէնտիլէրէ սօրսան , հէր քէտտէն զիյատէ միւլահագալըրզ տէրլէր , լաքին օ թասալտըրլարը միւլահագալըյա նէյի միւնճէր օլուրլար : Պու Ֆանի տիւնեայը պիր սէվլիփ պիր իքրահ էտէրլէր . էօմիւրլէրինի պիր իւրփալալփ , պիր օղշարլար . օ գը ղըլճալը Փահիլէյէ պէնգէր էօմիւր՝ կիւնիւն հէր սաս թիւտէ պունլարը շաշըն կիպի գուլանըփ , պունլար տա պէթէրէ տիւշմէյէլիմ տէյիլ՝ Փէնայը մէտհ էտէրլէր : Վէօր իմտի սէվլիտիքլէրի շէյի : Հայ հայ . իշթէ օլունուն Փասընը թէպալլ էտէճէք վագըթ տըր , վագթի կէլիփ կէշէյօր պիլէ : Լաքին պունլարը նասըլ գանտըրփ տա :

պու խաչանորդարը չեքին հալտէն իբրա՛հ էթ տիրմէլն .
 օնա Փաղկէթանն զայրի չարէ եօգ : Փաղկէթ պիր քէ ,
 րամէթէ մալք տիր քի , տիւննանըն գուրու գայայարը
 նը չեքէքէր իլէ տօնատըր . ինասը տիւննանյալ պարըչ
 տըրըր . վէ ալէլ-խուտուս կիւնլէրին պիր պիրինէ պէն .
 զէտիյի՛ ճան սրգաճագ հալինէ՛ տիրլիւ սէֆալար վէ-
 րիր , վէ թապիաթին ուսանտըրըճը չէմպէրիննի՛ պիր ու-
 զուն եօլ եափար քի , քիչի կէզտիքճէ խաչանըր :

(Գ) Հաստէլէրին սէֆալարնասն զայրի շէյ տույմայլփ ,
 օնլարն արգուսուճտա եաշայան ատաւ՛ սէֆիլ էօմրիւ .
 նիւն հէր կիւնիւնիւ ճան սրգանթըսընտա կէչերիր . տաի-
 մա պիր մագամոտ էօթէն գուշար կիպի , մէֆիլիլէրին
 թէպտիլթինտէն հիչ խապէրի օլմազ : Ապին տիւննա
 եիւզունտէ կիւնէչին պիշիրտիյի մէյլէլէրէ իրթիքեապ
 էթմէյէն ալա ճանլար՝ կիւնլէրիննի հէր տէմինէ կիււր-
 ճիինն պօյնուճտաքի եալապուք թիւյլէր կիպի , տիրլիւ-
 րէնքէր փէյտա էտէր : Ելուրէքէրինտէքի կիւնահալք
 լըգ սէվինճի՛ հէր շէյի խօչ կէտսթէրիր , վէ օլան Փա-
 զլէթէրի՛ Փիքիլէրինէ կիւնէչ կիպի նուր վէրիր : Աւ-
 սանտագ նէ օլտուղուն պիլմեղէր . վէ արգու էթտիքէ-
 րի շէյ՝ եպիմէք պիլմեղ : Ճէննէթ իւմիտի իլէ պալալէր-
 տէ ուշուփ , հէր կիւնէչ տօղտուղճա , տէվէթի քէմա-
 լիյէէթի տահա եագքն կէօրիւփ , հէր կիւն պիրէր եէնի
 իզգէթ հիսս ետէրլէր.քի , Փաղկէթէ օլան զայրէթլէրի-
 նի արթըրըր : Բասպիաթին չարիսը՝ արսպա թէքէրի կի-
 պի տէօնաիւքճէ , քէնաի չըգտըգլարը եէրտէն աշաղա
 պագարլար , սասթտէն սասթէ պիրէր կիւզէլլէք կէօ-
 րիւրլէր : Քէնտի Փաղկէթլէրիննի եօլու՛ իգպալէ տօղ-
 րու տուր : Աէ էյլէ ճանլարն Փաղկէթի՛ տիննի կէտս-
 թէրտիյի տիր : Աէ իգպալէրի Փագաթ տիննի իճրու
 սլլա էտինիլէն տիր : Պիզ Փաղկէթ գաչգընըղը էտիփ
 տէ , գըսմէթիմիզ օլան իգպալի թէփէլլմփ :

Վերջի ալէմին իգրար էթտիյի շէյ տիր քի , տիրէթին
 իգպալիննէ պիգայտ օլանըն՝ տիւննատէ տէ սէֆասը ազ
 օլուր . լաքին տիլտէ սէյլէնիր , ամէյէ կէթիրէն փէք ազ
 տըր : Ալագըա պու էօմր նէ տիր . փէք աչըգ օլանլար
 պիլէ նէ օլտուղուն պիլմեղ . աչգըլա քէօրլէնմիշիզ , չօգ
 զիատէ սէվտիյիմիզէն՝ սէվիլմեղ էթմիշիզ . սայլըլփ տէ-
 լի կիպի գուճագլատըղըմզտան , գուճաղըմզտա պօ-
 ղայօրուգ . վէ կէջիտ էօլուճուղու՛ լիման տըր սանյօ-
 րուգ : Եյէր պու էօմիւրտէն իայրի շէյ եօղ ուսա , հիչ

սիր շէյ տէյիլ տիր . եօգ , էյէր պու հօմեր սիր զայրի հօմրէ սէպէպ իսէ , պահասը շէյ տիր : Պիւթիւնիւ զապթ էտէլիմ տէրսէք , հիջ տիր , վէ հիշատէն պէթէր տիր . տէրտ իլէ մէշագգաթտան խոարէթ տիր . սի գայտ օլուր , շէյ եէրինէ գօնողագ , պահասը հատտէն ա . շար . զիրա օ զաման թէսէլա վէ րահաթըգ մէքեանը օլուր . էպէտի իգպալէ չոգար սիր միւֆէրրիհ հօլ օլուր : Օ զաման հօմրիւն աորնը վէրմէտէ , իբրամ ըլա անըփ , սէնա էթմէլի . վէ խաթըրա կէլալիքճէ , եիւրէքտէ սէ . վինճ փէյտա օլուր : Օ զաման նէ կիւնլէրիմիգտէն ուսա . նըրըլ , նէ տիւնեանըն երևղիւ՝ գուրու չէօլիսթան կէօ . րիւնիւր . վէ հօմրիւ միւղիւն նէ երևղիւնտէ գըղըլճասը գալըր , նէ մէշէպինտէ թիթիղլիք : Պու տիւնեա պօշտուր ամմա , պօշ օլան ատամա : Պու հօմրիւն տէօնէք օլուր . լարընը նէյէ պէնղէտէյիմ . քի , տէյէրի մալում տէյիլ . կեսն պահա եէթիլմէլ օլուր , կեսն հիջ պահասը օլ . մաղ : Եյ աղը կէճէ , սէն տալմա պանա եար օրն , եինէ սէն եարտըմ էյլէ : Իօմրիւն օլուր ունու՝ այա թէշպիհ էտէյիմ . զաթիտտէ սիր գարսնղըգ թապագ քիւրէ . քէնտիտտէն երևքսէք սիր զայրի . քիւրէնին ըլըլըլա փար լար : Տիւնեանըն քիւրէսի՝ իքիսինին արասընա կիւտիլ սիրլէ , այ կէօկէտէ գալըր . ըլըլը թութուլուր . լաքին ըլըլընըն փէք փարըգ վագթիտտէ պիլէ , ըլըլընը ալըլըլ անթէշ չոգան միւշէրրէֆ քիւրէյի նիտպէթէն , քէն . տի նուրու սօլուր տուր : Պի այնիհի , այ , տիւնեա , վէ կիւնէշ նասըլ ըսա , հօմր , կիւնահ , վէ էպէտիլիք տէ պէյիլէրինտէ հօլլէ սիր :

(Դ) Իպէտի իղղէթ ուզագ տէյիլ տիր . էյլէք սահիւ սի ասամը՝ մէշաիք մէսնէտիմտէն այլըան փէրտէ՝ փէք ինճէ տիր : Գըսմէթիլի սիր օլմագա՝ պէլքի սիր տէմ պագար , պէլքի սիր եըլա պագար . եիւզ եըլ պիլէ օլ . սա , էպէտիլիլի տիւշիւնէնէ՝ օ եիւզ եըլ տա սիր տէմ տիր : Իվէթիլ սասթում , էվէթիլ , սէն տէ հալա ճէն . նէթտէ օլանլարըն սիր զաման տիւնեատէ օլուր գըրորտա պէնղէմէյի պագ : Գօրդագ թապիսթիմ՝ կէչիտտէն իւրքէյօրմու : Եւրքիւթմէքէտիլի . օ կէչիտ սէնի էպէ . տի տէվէթէ չոգարաճալընը ֆիքրիւնէ կէթիր տէ շոլ օլ : Օ կէչիտտէն չոգ ասամուր կէչիլ զօրգամարը , սէն ինչին գօրգայօրուն : Տիւն , զայրէթ , քէամիլիք , սանա իւմիտ էյլէ տէյօրլար . պու իւմիտ քիչինին գալալիտտէ կէրէյի կիսի եէրլէշտիքտէն սօնըրա , վատիտտէ տուրուր :

Էօմբ իւլէ էճելլ պիր քէրրէ բուպար էյլէ : Աճաիպ
 Թէչպիհ տէյլլ մի . պու ճիւմլէ իլէ , պիր սահիհ վէզնէ
 տէ Թարթըլսա , էճէլ էօմբուրտէն էյի տիր . չէլէնկի
 էօմբէ վերմէյի տէյլլ , էճէլէ վերմէլի : Էօլիւմ գօրգու
 սունու : էօմբիւն դաիֆլէյի փէյտա էտէր : Էօմբիւն սէ
 վինճլէրինսէ : էճէլլն Թէքմիլ էԹաիյինտէն զայրի՝ սա
 հիհ սէվինճ էօդ . էօմբուր տէտիքլէրի՝ մէզարըն պիր պօրճ
 լուսու սուր :

ՈւԹան լօրէնցիոս , ուԹան . էօմբիւ պու գատար սէվ
 տիլինէ ալ էյլէ . էօմբուր՝ ճէննէԹլիք ճանլարը ալչադ
 հիզմէԹլէրէ գուլանըր , հասսէլէրէ գուլ էտէր , էօլլէ
 սօֆրալարա հիզմէԹ էԹաիրիբ . քի , հայվանլար , պէօճէք
 լէր պիլէ քէնտի իւսԹ Թարաֆընա օԹուրուրլար , էա
 զլոգ , էազլոգ . ուԹանաճադ մէճլիսլէր : Պիր էօլմէդ
 ճան՝ քէնտիլի հայվանլարըն ալչադ հասսէսինէ ալըր
 սըն . ուԹան , էճէլտէն գօրգտուղունա ուԹան : Ճանը
 նը գանարաճադ ճէննէԹ չէրպէԹինի՝ սանա մէշաքէ
 նին էլլնտէն իջրէճէք՝ էճէլ պիր , սանա մէլէքլէր իլէ
 պէրապէր էպէտի տէվլէԹ , էպէտի սէֆա էԹտիրէճէք
 էճէլ սիր :

Էճէլ պիր զազլիլք տիր . էօմբիւն ազլըն պէլալէրինի
 էսիր էտէր . Թամա , չէհվէԹ , ինԹիգամ , խասիպլք ,
 հէփ զէնճիրպէնտ օլուփ , գուտրէԹինի իւրար էտէր
 լէր : էօլլէ իտէ . օ կիւնէ էօլտիւյիւմիզ կիւն տէմէյէլմ ,
 մահսուլ ալարըմըզ կիւն տէյէլմ . զիրա մահսուլըմուզ
 օ կիւն փիշէր : Էյլէր պիլէքքէն , Թահրա պիր էէրիմիզ
 չիզէրսէ , պիր Թէսիրլի մէլէմ էարայլ չափուք գտիար :

Էյլ էճէլ էյ . սէնի տիւշիւնտիւքճէ սէֆա տուչարմ .
 քիշինի Ֆիքրինէ ալա տիւշիւնճէլէր կէԹիքիփ . Փազի
 լէԹի նասիհաԹ էտէն սէն սին : Ինսանըն զէնճիրէրինի
 գըրըփ ազատ էտէն , վէ իւճրէԹինի ալը վէրիփ չիրազ
 էտէն սէն սին . հէր մէշադգաԹ սէնտէ պիլմէր . ճան
 լարը սէն սէվինտիրիսին . վէրտիլին սէվինճին սէֆաը
 էպէտի տիր . վէ օ սէֆանըն փունարը՝ էարատան քէնտի
 տիր : Էճէլ էօմբիւն քէմալիյէԹի տիր . պիլգմ էճէլ
 տէն գազանարըմըզ՝ հազմէԹի ատէմին իԹիրտիլինտէն
 զլյատէ տիր : Էճէլ կէլըքէն՝ պիր գօրգուճ էօրֆ սա
 հիպինէ պէնգէր . լաքին էազընտան պագարսադ , պիր
 միւլալմ սուլճան տըր : Ն՛հ ահ , շու տիւնէա քիպրին
 տէն , տիւնէա տէրաիտէն էօլլւմինտէն նէ զաման գուր
 Թուլաճաղըմ : Նէ զաման էօլլուփ տէ . . . էպէտէն էա
 շայտճաղըմ :

ՇԵՅԹԱՆԸՆ ԷԼԻՆՏԷՆ

Գ Ո Ւ Ր Թ Ո Ւ Լ Մ Ա Մ Ը Զ

Ինսանըն կինասը նետէն հասըլ օլուր :
Լ ճէլի ունութմատան : Տէյ վահ, պէն
փէք չօգ զաման ունութտում. շիտի էճէլի
տիւշունտիւքճէ, աճըսը եիւրէյիմի եարա-
լայօր : Լ՛Տ, շու եարամա մէլհեմ սիւրէճէք՝
պիր մէրհամէթլի էլ եօգմու : Ե՛ ար տըր վար,
կէօրիյօրում, ամնա գալլիմի՝ սէվլիտիր-
տիյի եէրտէ, պանա նիլէ թազիւր էտէյօր :
Լ՛յ հիքմէթլի թանդըր էլի, սէնին մէքեա,
նըն կէօյլէրտէ տիր . . . նէ սէօյլէյօրում.
էթտիլիմ քիւֆիւր տիւր : Պէնիմ խաթըրմ
իլին, օ պինա էթտիյի կէօյլէրտէն նէ գա-
տար աշաղա էնտի . պէնիմ իլին հալա գան-
լարը ագայօր . եարալարընտան պիր փէլէսէն
ագայօր քի, պէնիմ տէրտիմէ, անճագ օ տէ-
վա օլա պիլիւր : Լ՛յա գատըրը ալլահ, էվլատը-
նըն պէօյրիւնտէն շու զալիմ տէմիրի կէրի
չէք . . . ա՛ զավալլը . նէ տուա էտէյօրում :
Լ՛յօյլէ աճըյաճագ շէյէ պագա պիլիւրմիյիմ . . .
լարին պագմագտան տա կէօզիւմիւ զապթ
էտէ պիլիւրմիյիմ : Ինսանըն հէր իւմիտի ծնա
պաղլը տըր : Պու միւշէվլէշ տիւնեայը թու-
թան՝ օ մուպարէք էնքսէր տիր . օ օլմասա՛
պիզ կիրտապա տիւշէրտիք . օ օլմասա՛ հէր
իւմիտիմիզ քէսիլիլի, տիւնեա տօղանքէն
մահվ օլայտը տէյի, պէտ տուա օգուրտուգ :

Վէ՛ թէպտիլաթ տըր պու : Վէօք եիւզիւն տէ փարայան եըտըզլարը՝ այաղը ալթընտա՝ չալգանըր թօզ կիպի կէօրէն՝ շիմտի գարան լըզ փէրտէ ալթընտա տըր . վէ եաթտըզը եաթագ՝ տիւնեանըն թօփրաղը տըր . եարատան պիզի պունտան զիյատէ սէվէ պիլիրմի իտի : Մ՛Տ , օ հայաթ աղաճընտան նէ ինիլթի սէսլէրի չըգտը : Սայր . ալլահըն էվ լատը ինլէտի իսէ , օ աղաճըն իւզէրինիտէ տէյիլ , իլլա կիւնահարըմըզըն եիւքիւ ալ թընտա ինլէտի : Վապահաթ լը տիւնեա՝ քէնտի եիւքիւ ալթընտա էզիլմէսին տէյի , քէնտի իրատէթի իլէ եարտըմա կէլիփ , եիւքիւնիւ գալտըրտըզը եէրտէ ինլէտի : Պու պահայա պինլէրճէ պին տիւնեալար սա թըն ալընա պիլիրտի : Ղէննէթին մէլաիքէ սի կէօրմէտիյի շէյի կէօրիւփ , ահէնքլէրին քէստիլէր , վէ օլան սէֆալարընը թէխիր էթտիլէր :

Մ՛Տ , ծնրարըն սէտասը պէնտէ տէ օլմա լը տէյիլմի քի , պու մատտէյի լայըզը իւզրէ մէտ՛՛ էտէյիմ : Մ՛ կէճէ , շու ահէնքլէ չարիւլարընըն մագամընը գալպիմէ իլլէթ . փուլթփէրէսթ շաիրլէրին թէլիֆ էթտիյի պէյթլէրտէ աչգ աթէշի թուլթուշմուշ տուր տէրլէր տէ , պէն քրիսթիյանըն պիւյիւքլիւյնիւ պայղըն սէ՞ իլէ մի մէտ՛՛ էտէյիմ : Հայ հայ , էքսիքլէք աչգտա տէյիլ , գալպիլէրին փէքլիլիտէ տիր : Ույան էյ գալպիմույան . Սարատան ալլահ գուտրէթինի ինսանըն տէվլէթի ուղըունա սարֆ էթտիլինի , սէն

տիւշիւնմէզ ուշուշուր տուրուրսան, սէնի քիմ
ուշանտըրսըն : Վուծփերէսծիք քարանը-
ղընը տէՖ հտիփ, էպէտի նուր ուլա տիւն-
էայէ ըջզ վէրէն հագ՝ ճանընա թէսիր էթ-
սին : (Թ)էսիրինի տույարսան, աչքըն թու-
ծուշմամագ գապիլ տէյիլ . անճագ ծնուն
թէսիրի՝ սէնին ինանման ըլա օլուր :

Եւս քերիմ, վէ էօրֆ սահիպի թանղըրմ .
սէնին պիղէ օլան մուհապպէթին էօրֆիւ-
նիւ տահա զիյատէ արթըրըր : Սէն պիղի նէ
գատար չօգ սէվսէն, էսիրին օ գատար թէ-
քիտիլ օլույօր, վէ պիղիմ իսէանըմըղ օ գա-
տար գապահաթըլ օլույօր : Սէնին մուհապ-
պէթին իսթըրմա կէլտիքճէ, էիւրէյիմ
թիթիթէր . մատամ քի մէրհամէթինին էօլ
չիսիւ էօգ, ատալէթինին տէ շիտտէթինէ
գարար օլմագ : Հաչ աղաճընը էվլատընըն
գանըլլա պօյատըղըն՝ ատալէթինին ինթի-
գամընը իճրա էթմէք իչին իտի . վէ հէք-
մէթլէրինին էն պիւյիւյիւ՝ էվլատընըն էօլէ
պիլտիյի իտի : Ասթըրմա պիր դարիպ շէյ
կէլլիյօր ամմա, սէօյլէյիմ մի, սէօյլէմէյիմ
մի . պէօյլէ պիր ինթիգամ ըլա պէրապէր,
պէօյլէ պիր մուհապպէթէ սէպէպ օլան կիւ-
նահա՝ պէնի ատէմ էօյիւնսինմիւ, իքրահ
մը էթսին : Շ էտիտ ատալէթ, վէ թաթըլ
մուհապպէթ իթթիֆագ էտիփ, էլ էլէ
վէրիփ, կիւնահալարըմըղըն գօճա էրզընընը
գուլաթտըլար : Աքիսի պիրլէքտէ էպէ-
տի ալլահըն թախթընը՝ ազամէթինտէ միւ,
նէզզէհ թուծմուշար . պու իքիսինին իթ-

Թիֆլիզը օլմասա, եա ալլահըն ազամէթին տէ Թագսիրաթ օլուրտու, եախօտ ինսան գըրամը քիւլլիյէն զայ օլմագ իգթիզա էտեր տի: Պու իքի նէթիճէ պիր պիրինէ ույմագ միւմքին տէյիլ իքէն, իքիսինտէն պէօյլէ պիր Տիքմէթլի քերէմ փէյտա օլուփ, Տէմ ալլահըն ատալէթինի, Տէմ պէնի ատէմին տէվլէթինի միւնէզզէ՛ճ սագլամագ՝ պիր է պէտի Տիքմէթ սահիպինէ մախսուս տուր: Այ ալլահըն Տիքմէթլի Ֆիիլի, սանանէ ի սիմ վերէյիմ. սէն պիր Տիքմէթ սին քի, նէ ինսան ազլընա սըզարսըն, նէ մէլաիք ազլընա. վէ պու Տիքմէթ է օլման Թաաճճիւպիւ, սէնին՝ Տիքմէթի եարատան գուտրէթին պիլլ տէֆ էտէմէզ:

Ալլահըն Տեր գուտրէթի պիրէր էօլլիւ սիւզ քէմալլիյէէթ տիր: Տէփիսի պիրլիքտէ պիր տէվրի քէամիլէ օլուր քի, Տեր փէրթէվի պիր գարարտա տըր. օ քէմալլիյէէթլըրին պիրի զիյատէ, պիրի էքսիք տէմէք, մէրճամէթի ատալէթինտէն զիյատէ տիր տէմէք, ալլահըն քէմալլիյէթինտէ նօզսան պուլուփ, ալլահըլլգտան չըգարմագ տըր: Այլթ մէրճամէթ սահիպի ալլահ՝ ատալէթ սիւզ ալլահ օլուր: Ալլահը պու պաթըլ սիֆաթլըրտէ կէօսթէրէն ատամլար, պու զիւ միւնիւզիւ նէյլէ պինա էտերսինիզ: Ան սանըն փէնճիք պահասը էօտէնմիշ օլտուզու նու ունուտոյօրմուսունուզ: Անսանը սաթըն ալմագ իչին, ճէնէթին սերմայէսի սարֆ օլունտու, վէ մալի՝ ալլահա Տիսպարզ պա-

հայա օլտուղունու՝ խաթրընըզա կեթիրմէյ-
օրմուտունուզ : Ղէննէթին մէլաիբի վէ եա-
րատըլըլ ըուհլար հեփ պիր եերէ կելէսե,
օլան պահասընա գըլմէթ պիշէմէզ . օ պիր
սըր տըր քի սահիպինին գալպինտէ՝ էպէտ-
էլապատ սագըլը գալաճագ :

Պու պահա՝ քիմին իշին վէրիւմիշ : Եյ տե-
րէճէսիզ մուհապպէթ . ինսան իշին վէրիւմիշ,
ինսան իշին : Աիւնէշ պագամատը , օ ումոււ-
մագ հալի կէօրիւնճէ , գօրգուսունտան կերի
չէքիլտի , եիւզիւնիւ կէճէնին փերտէսի իլէ
հօրթտիւ : Պիր կէճէ օլտու օ քի , թա-
պիաթին պու եաիտըղը կէճէյէ պէնզէմէզ .
հաթթա թապիաթին գօրգուփ թիթիրէ-
տիյի կէճէ օլտու : Պիր կիւն թութոււմա-
սը քի , պըն կիւնէշին պիր պիրինէ գարշը
կէլմէսիյէ օլմատը , իլա եարատանըն տար-
ղըն պագըլըլա օլտու : Եյ աֆիթապ , սե-
նին գաշտըղըն՝ եարատանընըն չէքտիյինի
կէօրմէմէք իշին մի իտի , եօգսա հաշըն ա-
ղըրըղընտան՝ օլ միւպարէք պաշը էյտիրէն՝
ինսան կիւնահլարընըն չօղլուղունա պագմա-
մագ իշին մի իտի : Տիւնեանըն թէմէլի սար-
սըլըփ ինիլտէր , թօփրազլար եարըլըր , եեր-
լէր աշըլըր , կիօմիւլիւ հօլիւլէրի տիշարը
տէօքէր : Ղէհէննէմ ինիլէր , կէօքտէն եաշ
տէօքիւլիւր : Պէլի , ինսանըն եիւզիւ կիււ-
սիւն տէյի , ճէննէթ աղլատը : Ինսան էվլա-
տը էօլմէզ օլտուն տէյի պիր ալլահ էվլատը
էօլտիւ :

Պունտան սօղրա տահա՝ իպատէթ սե-

վնայ մը օլտուն . մէճպուրիյէթ օլմասըն մը :
 () նէ թաշ եիւրէք օլմալը քի , պու շէյ
 խաթըրնա կէլաիքճէ , երմշայրփ աչգ աթէ
 շի իլէ թուլթուշմայա : Վիշի պունլարը տիւ
 շունտիւքճէ , Փէրասը արթար . խաթըրնա
 կէլաիգլէյն քէնտիտէն չըգար , նէ շէքիւ
 թէշէքքիւր էտէճէյին պիլմէզ : Պէն պու
 Տիքմէթլէրի տիւշունտիւքճէ , զիճնիմ շա
 շայօր : Պանրմ՝ հալըն քէնտիյէ էթտիյի
 էյլքլէրէ հայրան օլմուշ , թաաճճիւպիւն
 տէն՝ էսիր կիպի պաղը տուրույօր : Մլաճ
 էվլատընըն էօմրիւ՝ պանա թուլթաճաղըմ
 էօլու կէօսթերիյօր . վէ օ էօլտա կիտեր
 սէմ՝ էօլիւմիւ՝ պանա նէ գաղանաճաղըմը
 պիլտիրիյօր . վէ կէօյէ չըգմասը՝ ճանրմըն
 էօլմէզ օլտուղունու թաստիգ էտէյօր . կէօյէ
 չըգտըղը սահիճ մի : Մյ , հալա սաղ միւ
 լէթլէր , վէ սիգ էօլիւլէր , իշտին . սահիճ
 տիր . պէլի . սահիճ տիր կէօյէ չըքտը . էճէլ
 գափուլարընը գըրտը : Մշըլըն էպէտի գա
 փուլար , աշըլըն փատիշահի ճէլալէթ իշերի
 կիրսին : Պու փատիշահի ճէլալէթ քիմտիր .
 թախթի իգլէթինտէն էնիսի , էօլմէյէ կէ
 լէն տիր . ինսան ճինսինի փարալայան՝ մէր
 համէթսիգ էճէլին էլլէրինի պաղլայան տըր .
 ինսանա օլան մու հապպէթի իլէ՝ ճէննէթի
 միւթէհայէիր էտէն տիր . վէ պու մու հապ
 պէթին անղլաշըլմազ սըրըրնա՝ մէլաիքէ պի
 լէ քէնտիլէրին շաշըրրփ , հայրան օլտուգլա
 րընա խօշլանան տըր :

Մճէլին գափուլարը տէվրիլտի , էլինտէն

սիրահը պընտը , թախթը՝ ալթը իւսթ իւնէ տէճնտիւ , վէ քէնտի՝ սճննէֆէսին վէրտի : Պէօյէ սէվինճէ քիմ տայանա պիլըր : Երէր լէր , կէօյէր , մէտճ էտին , սէնալէր օղոյունն . ինսանըն պաշընա եաղան քէրէմլէրէ՝ շիւքիւրլէր էտին : Իչթէ օ սաաթտա ինսան էվլատը գանաթլանտը , վէ մէզարտան ուչուփ , էօլմէզլիյէ վասըլ օլտու : Պունտան սճնդրա էօլէճէք՝ ինսան տէյիլ տիր , էճէլ քէնտի տիր : Իճէլ երգըլար , պիւ տաճա դալպաճաղը եօգ : Ինսանըն անընա էպէտիլիք տամղասը պասըլտը : Պէրէքէթին արթսըն էյ ճէօմէրտ ճէննէթ . պունճա քէրէմլէրին շանը շէրէֆի՝ սէնին տիր . վէ ինսան էվլատը սէնտէ էպէտի տէվլէթ էտինիյօր :

Իճ , սէվինճիմ պէնի նէրէլէրէ կէօթիւրիյօր : Պէնիմ էօլմէզ օլտուղում՝ մէշագ զաթ շէքմէք իչին իսէ , էօլմէզլիյիմին նէսինէ էօյիւնէյիմ : Պէլի էօյիւնիւրիւմ . էօմըիւմ սալթ կիւնաստան իպարէթ օլսա տախի , էինէ էօյիւնիւրիւմ . զիրա ալլաճ էվլատընըն էօլմէսի՝ կիւնաս իչին տիր , կիւնաս սըզըզ իչին տէյիլ . ճնուն էօլիւմիւնէ կիւնաստան դայրի ճագ էօյր եօգ տուր . լաքին կէրէք քի , էօլիւմիւ տէ , մէրճամէթի հուզուրունտա՝ կիւնասա էօյր էտէ : Երէր կիւնաստան իքրաս էտիփ , սասիճ նէտամէթ իլէ քէֆարէթին էօտէրսէմ , ճագ թաալա պէնիմ իսմիմի ճէննէթ տէֆթէրինէ , պէօրիւնիւ տէլիփ , գանընա պուլանան խըշթը

լա գայտ էտէր : Պէլի . ինսան էվլատը կիւ
նահա գարը ճէնքլէշմէյէ գուվլէթ ալա
ճագ փունարը աչան հարպա իլէ իշարէթ է
տէր : Վնսանըն եիւրէյինտէն էճէլ գորգու
տունու տէֆ էտէճէք՝ պու Ֆիքիրտէն զայ
րի եօգ :

Սլահի , պու նէ հիքմէթ տիր : (Թանդըը
նըն քէրէմ միւճիզաթլարընը պիր պիր
տիւշիւնէլիմ , հէլէ պէն հէր տիւշիւնտիւք
ճէ թաաճճիւպիւմ արթայօր . կիւնահըն
պիւրիքլիւյիւնէ գարար եօղ իքէն , հագ
թաալա աֆիլ էտէյօր . վէ աֆիլ էթմէյէ
պիր թարիգ գուլլանըյօր քի , աֆիլըն պահա
եէթ իշմէզ գըլմէթ ինի պէյան էտէյօր . աֆ
վըն պահասը՝ պիր ալլահ գանը տըր : Սլլահ
պէնիմ թապիաթիմէ թէնէզըիւլ էթմիշ ,
թապիաթիմի ալա էթմիշ իքէն , պէն անը
քէնտիմէ տիւշմէն էթմիշիմ . օ պանա տէվ
լէթ վէրմիշ , վէրտիյի տէվլէթի էյի սագ
լայըմ տէյի , էքսիքլիյիմի փէտէրանէ մու
հապպէթլէ թէտիպ էտէր , պէն ծնուն
տուրմայրի խաթըրընը երգարըմ . զազապլա
րընըն օրթասընտա պէն պիր ասի զօրպայըմ .
վէ եալընըզ պէն տէյիլ իմ , պիւթիւն տիւն
եա քէնտիյէ ասի տիր : Վնսան ճինսի հէփ
սիլահլը՝ քէնտիյէ գարըն ճէնքլէշի . կիւ
նահսըզ պիր ատամ եօք : Պու ճիւմլէ իլէ ,
էն քէօթիւ կիւնահքէարըն ուղըունա գուր
պան օլույօր . վէ կէօյա մախլուգաթըն էն
ալասը ինսան տըր , վէ ալլահըն ազամէթի՝
ինսանա էթտիյի քէրէմ գատար արթար կի

պի, քէնտինին էն պիւյիւք սէվինձի՝ կիւնահքեարըն էն քէօթիւսիւնիւ սաթըն ալ մազ տըր :

Այիւրէքէր սէվինսին, մուհապպէթ աթէշի իլէ թութուշուն : Այու նէ միւճիւզաթ զէնձիւրի տիր քի, պիր ուճու ճէննէթատէ, օպիր ուճու՝ ինսանլարընտա, մէլաիքին տէ ագլընտան Ֆիքրինտէն էօթէյէ տիր : Ա՛հ, օ զէնձիւրին պիր ուճունու թութա պիլսէմ տէ, հէր պիր հալգասընտա եարատանը պաշգա պաշգա մէտհ էթսէմ : Թաաճձիւպիւմ արա վէրիփ, ա՛ զապուն տիլմ, սէօյլէյէ պիլըրսէն, զալլիմին հարդէթը մէտհինի՝ տուրմայըփ սէօյլէթաթը պուհուրուն կէօյլէրէ չըգսըն, վէ արապիսթան պուհուրլարը հէփ պիրտէն եանար կիպի, թաթըլը գօգուլարըն ասուամանի գապլասըն :

Տէօն, տէօն, սէն եինէ էվլէքի աշգընա՛ տէօն, մուհապպէթ էլայրգ՝ եալընըզ օ տուր : Աէն պիր զաման օ մուհապպէթ էրագիպ գապուլ էթմէզ իտին . շիմոի եինէ տէօն, օ ճէննէթին մէլաիքէսի՝ էօնիւնտէ եէրէ գափանըփ, պիր գարար մէտհինի էթտիքէրի՝

1 Մէտհ՝ ճէննէթէ մաստուս պիր գըմէթըլ շէյիքէն էճէլէ միւպթէլա ինսան էվլասընըն գուլալըն օգշամալա թէնէզըլէլ էտէր . պիւյիւքէրին ճէպինէ էնէր, ի շինտէ շէքէար արար : Ալթունա եափըլան՝ ճէհէննէմ գարասը կիպի սիյահ էլի օգշար : Պէտ սէվալարըն էն պլալը՝ ալթուն աշգը, պիր փարշա չամուրլու էքմէք էտինմէք իշին, հապէշինին եիւզիւնիւ աղարտըփ, գարատընը էքէսինի կէօրիւնմէզ էթմէյէ չալըլը :

էզէլի գուտրէթէ տէօն : Ենսան ինսանա
 իբրամտէ իֆրաթ էթմէք՝ ալլահը նէ գա-
 տար սայմամագ տրր . նէ գօրգուսուս Ֆօ-
 տուլուգ տուր : Ելլահ, պիւթիւն ճէննէ-
 թին սանա իզզէթ էթմէքտէն ղայրի իշի եօղ
 իքէն, իպատէթին սէնտէն գրգզանան՝ եա-
 լընըզ ինսանուր օլտուն : Ելլահ, սէնին մէտօհին
 օրիլմտէն քէսիլտիյի անտէ, էօմրիւմ տէ
 տիւնեատէն քէսիլտին : Ելլահ փատիշահար
 փատիշահը, սէնին հիքմէթին ազամէթին
 վէ մէրհամէթին ազըլարա սըղմագ : Ելլահ
 ալթընտա սազըլ ալթուն, ճէվահիր, կէօք
 եւզիւնտէ փարլայան երլտրղար, սէնին էօ-
 նիւնտէ հէփ դարանըզ խօր շէյլէր տիր :
 Ելլահ իսթընըն էթրաֆընը տօնատրի, սէնին
 նուրոնըլա պէսլէնէն երլտրղարտան՝ շարի-
 լարընըն ահէնկինի իսթէմէք նաֆիլէ տիր
 ղըրա ծնլարըն՝ պէյթլէրիմէ վէրէճէյի աշգ՝
 սէնի մէտօհ էթմէյէ իզթիզա էտէն ահէնկէ
 լայըզ օլամագ :

Տաշա . սէնի մէտօհ էթմէք եալընըզ ին-
 սանա մախսուս տուր . սէնին տիւնեայէ էթ-
 տիլին քէրէմին միսլինի՝ ճէննէթտէ մէլէք-
 լէր կէօրմիւշ տէյիլ : Ելլահ էվլատարը, ճէն-
 նէթ էհալիսի, ալլահընըն ճէլլէթիի կէօր-
 ղէ Իսթըրիսիի, էնսանա պաֆըն : Ելլահ մէ-
 լէրլէրտէ գրգզանըլըզ օլա պիլտէ, էլպէթտէ
 ինսանը գրգզանըրլարտը . նիճէ քի գրգզա-
 նանլար զուհուր էթմիլ : Ելլահ էլլաքէնին հէր
 պիրի պիրէր թանղըր տըր, լաքին շէյթանըն
 էսիլիլինտէն սաթըն ալընմըշ տէյիլէր :

Ինսաննն զաֆէրի պուճտա տըր , վէ Թօփ-
 րաղը ճէննէթ իլէ վէղն օլա պիլիւր : Ղէն-
 նէթ՝ Եարաթմագ Տիքմէթ ինի օգուտու , օ-
 նա ինսան տա իլհայ տըր . լաքին շէյթաննն
 էլինտէն գուրթ ուլմագ մասլահաթը Եալընըզ
 ինսանն տըր : Ինսանը շէյթաննն էլինտէն
 գուրթարմագ , Եարաթմագտան զիյատէ պիր
 ինայէթ տիր . ծուռ մէտհ էթմէք՝ Եալընըզ
 ինսանա մախուս տուր : Պու մատտէնին
 հագգընա մէլաիք Եալընըզ պիր Թագսիմ
 էթտի , ինսան էվլատը Էպէտ-Էլ-Եպատ Փաս-
 լընը օգուամը : Պու մատտէ ինսանը ին-
 սան տէրէճէսինտէն ալա էտէր , վէ Եէր
 Եիւզիւնտէ մէլէք մէսնէտինէ գօր : Եսիր-
 լըտէն գուրթ ուլմագը՝ Եարատըլըլըմըզտան
 պիւլիւք մատտէ տիր . ծուռ իճատ էթմէյէ
 պիւթիւն ճէննէթ չալըլմը : Ելէ սէօյլէյօ-
 րում . պու մասլահաթ ճէննէթէ էօլիւմ
 սօգտու : Պէօյլէ պիր ազլա սըղմագ հագ
 մատտէյէ իման կէթիւմէք՝ տէլիլիք օլուր-
 տու , էյէր շիւպհէ էթմէք՝ տահա պիւլիւք
 տէլիլիք օլմասա :

Ե ուճտա պիր ազ էյլէնիփ , շու Տիքմէթի
 վէղն էտէլիւմ : Եյէր էօլիւմ ճէննէթտէ ի-
 տի իսէ , տիւնէատէ օլմն նէ իտի : Տիւն-
 Եատէ պու ազապէ նէտէնն օլտու : Հայ հայ
 ինսանը պու Եիւզտէն պագարսագ , ինսան
 նէ պիւլիւք շէյ իմիշ : Եպթիտասլըլա սօնու
 պիր պիրինէ նէ շէքիլ մութապըզ կէլմիշ :
 Ղէննէթ իլէ ինսաննն արասընտա օլան ու-
 զագըզ պագ նէ գատար գըսալըր . ինսան

մէլաիբէնէն գատար պէնդէր օլուր : Վքիսինի պիր պիրինտէն Փարգ էյլէ իմտի՝ կէօրէյիմ : Թէնտէն եափըլըլ, կիւնահ ըլա գարար մըլ իբէն, օ իքի տէֆ'ա տօղան ճէննէթ էվլատը՝ պագ եինէ նէ կիւզէլ փարլայօր : () ճէննէթ միրասընը՝ իքի դաթ հագ էտինմիլ իբէն, հիչ հագգընը տիւնեա տէլըլըյինէ ֆիտա էտէրմի, պիր տահա էլինտէն չըգարըր մը : () զանըլ հաչ ինսանա հեր շէյի վատ էթմիլ. տիւնեա տուրտուգճա քէրէմինի իգրար էթմիլ : Սէ ինսանըն ուղուրունա էօմրիւնիւ վէրէն՝ տահա նէսինի տիրիլ էտէր :

Վյ ատամ, քէնտի պիւյիւքըլիւնիւ թանը : Սէն սալթ քէնտինէ խօր կէօրիւնիյօր սուն. սէնին շէյ եէրինէ զօմասըղըն պիւյիւքըլիւէ՝ մէլէքէլը հայրան տըր : Վյ գատրինի պիլմէզ ատամ, թապիաթ քիթապը տայմա կէօղիւն էօնիւնտէ աչըզ տուրուփ տա, սէն սալա օղումաղա իրթ իքեապ էտէճէք տէյիլմիսին : Շ ու զաիֆ ազլընլա պիր քէրրէ տիւշիւնսէն, օ քիթապտա նէ հիքմէթլըր պուլմազըն. պիւթիւն թապիաթ՝ սէնին պիւյիւքըլիւնիւ թաֆսիլ էտէր պիր քիթապ տըր. իսպաթլարը ճէննէթտէ եազըլըլ. հաչըն իւզէրինտէ օղունմուշ տուր : Վէնտի քէնտիլի թէֆտիլ էտէ պիլէն ատամ՝ եէր եիւզիւնտէ թանըրը գուտրէթիւնէ պէնդէր՝ պիր գուտրէթ սահիպի օլտուղունու, վէ ծնուն կիպի էօլմէզ էօմրէ մալթը օլտուղունու կէօրմէմէք միւմքին տէյիլ : Սիր

ալլահ է վատը Էօրիւյօրսա. տէօքտիւյիւ գան՝
 պիր գուրտ, պիր պէօճէք ուղուրունա տէյիւ
 տիր:] Կպէտիւիք խաթրմա կէլտիքճէ, ճա-
 նրմտա պիր պիւմէտիւյիմ աչգ աթէչի տույ-
 արըմ, տիւնէայը ունուտուրում, հաթթա
 տիւնէատէն տահա զիատէ խօչանըրըմ,
 տիւնէա կէօյլումէ պաչգա կէօրիւնիւր, քէն
 տիմի ճէննէթտէ սանըրըմ: Պէն օ տէվլէ-
 թէ կէօչէքքէն, կիւնէչին նէ կէօրմէտիւյի
 մէմլէքէթլէրի տէվը էտէճէյիմ:

Պիր հագ սէօզ վար սէօյլէյէճէք, պէլ-
 քի չօգ ճէսարէթ տիր տէյի, սէօյլէմէք իս-
 թէմէմիչլէր. պէն նէտէն գօրգուփ տա
 սէօյլէմէյէճէյիմ: Սէլաիք տէ ինսան տըր,
 լաքին ճինսի տահա ալա տըր. թապիաթի
 տահա իաֆիֆ տիր, վէ կէօյլէրտէ կէզմէյէ՝
 գանատլարը վար:] նսանլար տա մէլաիք
 տիր, լաքին իւզէրլէրինտէ թէն եիւքիւ վար.
 պու պալըզըլ տէրէյի կէչինճէյէ գատար,
 պիր գաչ սաաթ պիլէլէրինճէ սիւրիւքլէյիփ,
 էարատըլըչն սօն տէրէճէսինէ տօղրու՝ այ-
 ազլարը գայարագ թըրմանլի կիթմէլի տիր
 լէր: Սէլաիքին թագսիրաթը վար, ինսան
 լարըն սէվապը վար:] նսանլար էազըլը աւ
 քէր տիր, չօգ կէզմէզ՝ հագ թաալա չաղը-
 րփ, ճէննէթտէքի նուրանի պայրաղըն ալ-
 թընա ճէմ էտէճէք: Պիզիմ կէօյլու էօլ-
 տաչլարըմը՝ միւթթէֆիլէրի օլան ինսանը
 ասլա խաթրտան չգարմաղլար, կէրչի էան
 լարընտա տէյիւ, կէօյլէրինտէն ուզաղըզ,
 լաքին կէօնիւլէրինտէն ուզագ տէյիլիզ:

Հազրէթի միտաւիլ պիղիմ իջն ճէնքիւշտի .
 Հազրէթի ըաֆաիլ պիղիմ զազամըլը օգու-
 տու . վէ Հազրէթի ճէպրաիլ պիղէ եարա-
 տաննն էմրինի կէթիրտի : Վյատամ, պէօլէ
 պիր մուպարէք ճինս իլէ պիր օլմուշուն, ա-
 գըլսրգ Հայվան տէրէճէսինէ էնիփ, Հայվան
 լարա գաթըշտըղնա ութան :

Վյ մուպարէք տին, սէն իգպալին ճանը
 սրն, վէ օլ ինէյէն գաղուլթա՝ տաղը՝ տի-
 նին ճանը տըր . Հազ օլանլար օ տաղնն պա-
 շընտա կէօրիւնիւր . ծնտա ճանա զօր եօգ,
 քէնտի մէճպուր օլուր . պիղի դօրգուտան
 մուհապպէթտէն զիյատէ նէ՛ շէյ մէճպուր
 էտէ պիլիւր : () տաղնն թէփէսինատէ ալլա-
 հըմ կէօզ եաշը տէօթաիւ . կէօզիւնիւն եա-
 շը՝ կիւնէշի սէծնտիւրտիւ . . . պիր ա՛հ էթ-
 տի . . . պու ա՛հ՝ տիւնեաննն թէմէլինի սարս-
 տը : Չիւն մուհապպէթի պու գատար էօրֆ
 լիւլիւսէ, եա զազապը նիճէ օլուր : Վ՛հ գա-
 տըր ալլահ, գարանըգտա ըշըղըմ, էօլիւմտէ
 էօմրիւմ, էօմիւրտէ իֆթիխարըմ, էպէտի-
 լիքտէ թաճըմ տէվլէթիմ, պիւթիւն ճիհա-
 նըմ, վէ հէր շէյիմ . աճապա ինճիթտիլիմ
 իսաթըրննն ինթիգամընը՝ տուամ ըլա գար-
 շըլայա պիլիւրիլիլիմ . . . ինսանլարա, վէ ին-
 սանլարըն էն էտնասընա օլան մուհապպէ-
 թիւնի տիւշիւնիւփ, սանա սէնա էթմէյէ՝ է-
 պէտիլիք փէք գըսսա տըր . . . հէլէ պէն .
 ա՛ պէնիմ գուրպանըմ՝ ալլահ : Պու նէ՛ թա-

1 Գողգոթա :

պիր տիր : Եւ սէն քիմ սին . իամինէ նկ
սէօյլէյիմ . մէլէքլէրին սանա վերտիյի իամի
պիլէ էօյրէնսէմ , ծնու տա պրագըր , տահա
ալասըն արարմու Պարի գալպիմտէ տույ-
տուզում իամի վերէյիմ . սէն մէլաիքին փէ-
տերի սին . լաքին ինսանըն տուծու տունս
եագուս կիպի՝ էվլատընըն էն քիւչիւյիւնիւ
հէփսինտէն զիյատէ սէվերսին :

Եյթանըն էլինտէն ինսանը սէն գուր-
թարտըն , նէֆալէրին աթէշինտէն տէ սէն
խէլաս էյլէ . օ եագըրի էրիտէն աթէշի՝ քէն-
տի գանրնլա սէօնտիւր : Պիղի քէրէմինտէ
ղարգ էտիփ , միննէթին ալթընտա ինլէթ-
մէք՝ խօշանտըղըն շէյ տիր . հէմ քէրէմ է-
տերսին , հէմ հիճապ ալթընա գօրսունս
իւմիտ էթտիյիմիզ շէյլէրի՝ հէմ եագլաշտը-
րըր , հէմ ուզագլանտըրըրըն . կեահ աշ-
գընլա պիղի եիւքսէլտիրսին , կեահս պօշ
պրագըր , քէնտի զաիֆլիյիմիզէ տիւշիւրիւր
սիւն : Վերէմլէրին օլ գատար չօգ տուրքի
պիղի զօր ուլա նաւքէօր էտէր . . . պիղիմ էն
ալա մէտհիմիզ պիլէ՝ սէնին խաթըրնը երգ-
մագ օլուր : Ընճագ չիւնքի պիղիմ զայրէթի-
միզ , վէ սատէ պիր մուրատըմըզ՝ սանա մագ-
պուլ օլույօր , էօյլէ իսէ գալպիմտէքի էճէլ
գօրգուտունու , պու սէնին մէտհինէ իհտա
էթտիյիմ՝ զայիֆնէշա պէյթլէրիմ ալթընա
կէօմէյիմ : Ըլահա փէք մագպուլ օլան՝ կէ-
լէճէք էօմիւն մէտհի տիր :

Ըլահա իպատէթ էթմէյէ , ճանըն հա-
րէքէթինէ հաճէթ սէյիլ տէյէն մէզհէպ-

սիզ , սէն իպատէթ էթտիյին եկրտէ Տիչ
 Գարարընը պօզմազսըն . պէնիմ պու աչգըմը
 զէվզլէնիրսին : Ենսանըն տէվլէթինի մէտՏ
 էտիփ , մէլաիքէնին աչգլըա կիւլէշմէյէ ,
 քէնտինէ զօր էթմէյէ սէն գօրգարսըն . պէն
 իսէ տաՏա փէք սօուգ , փէք զայիՓ իմ
 տէյի աճըօրում : ԿիւնաՏ ըլա իխթիյար-
 լըգ նէշաթիմի տօնտուրմուշ տէյի քէնտիմի
 աճըօրում : ԸՏ , շու պէյթլէրիմին զաՓի
 իլէ՝ խաթրընը ինճիթտիյիմ ալլաՏ , սէՓիւ
 գուստու շէրիՓի աճըան մէրՏամէթլի կէօզ
 լէրինի պանա չէվիր . վէ աչգըմըն սօուգըու-
 ղունու աՓվ էյլէ :

Իպատէթին սօուգու իպատէթսիզլըք տիր .
 ինսանըն իպատէթի աչգ ըլա օլուրսա , մէ-
 լէքլէր տէ քէնտի աՏէնքլէրի իլէ՝ աչգընա
 ճէվապ վէրիլէր . . . աՏ , պէն ծնլարա նէ
 զաման իլՏագ օլաճաղըմ : ԸՏ , ալլաՏըմըն
 էօլիւմիւ , պէնի ճէննէթէ մալիք էտէն սէն
 սին : Եյ ալիմ կէլէճէք վագթ , Տէմ կէչ
 միշ վագթին , Տէմ շիմտիքինին սուլթանը ,
 նէ զաման օլաճագ քի սէնին գափունտան ի-
 չէրի կիրիփ , եարատանըմա սէճտէ սուենամ :
 Վարտաշլարըմ ճէննէթ ճանլարը՝ ալիզ
 ըուՏլար ըլա պէրապէր , փէտէրիմիզին թախ-
 թը էթրաՓընտա նէ զաման պուլուշաճա-
 ղըմ : Փէտէրիմ տիր , պէլի , փէտէրիմ տիր .
 պէնիմ իչին ըէճա էտէն էվլատընը տինլէր ,
 վէ ծնուն եարալարընա պագըփ , ինսանը
 կէօրիւնճէ , քէնտիյէ փէտէր չաղըրմամը-
 զա իզին վէրիր : Վրիսթիյան օլանա՝ սէ-

վինձ՝ պուռ երևոյցն պորձ օլուր . պիր սա-
լիճ ատամ մահճուն օլմագ , տինսիգ օլմագ
կիպի տիր :

Այսօրտիննմիւ լօրէնցիոս , իւմիտիմից պի-
զի ներէյե չըգարըր : Տաշա եափըշմանղա
էօմր էտինիրիգ . պու պիր ինայէթ տիր քի ,
մէլաիքին Տիսսէսի էօգ : Պու պիր միւճի-
զէթ տիր քի , հիւլէրէ սո-րէի վերմէտէն ղեյ-
առէ տիր . գարտնւըը ըըըէ էմմէտէն ղեյառէ
տիր : Պու՝ ինսանա մախսուս պիր ինայէթ
տիր , վէ եալընըգ ինսանա սաղլըմըմըշ :
Սիւճիգաթլար զէնճիրինտէ , էն պէօյիւք
Տիքմէթ պու տուր : Տիա տիւնեանըն եա-
րատըլըշնտան , թապիաթին Տիքմէթիւ եէ-
քիւնինին պինասը , վէ եարատանըն իզը-
թինի աշիքեար էտէն Տիքմէթլէրին թեր-
թիպի , Տիգ պու զապի թէմէլէ պաղը տըր :
() Տաշտա պիր ըապպանի գուվիլէթ վար
քի , ճանըմըգա տօգունտուգլայն , Տեր իլէ-
թինի տէֆ էտէր , կիւնահըն ազապընը
կիւնահտան այըրըր , էճէլ գարանըլընտան՝
էպիտիլիք մէշալէսինի եագար , վէ տիւն-
եայր ճէննէթ էտէր :

Պիղիմ՝ իչին էօլիւմիւ իրթիգեապ էտէն՝
Տիմ ալլահ Տիմ ինսան . օպիր կէլիչին-
տէ նէ գատար թէպտիլ օլաճագ : Տանի օ
տէրտլէրի երևըլէնէն ատամ : Սըգ իւ ազա-
մէթի քէմալինտէ՝ պիր Տիյպէթիւ ալլահ
տըր , արտը սըրա թագըմ թագըմ սայը-
սըգ մէլէքլէր սալթանաթլա ալայ կէօսթէ-
րէճէքլէր :

Սէնին խայալին պու Ֆիբիրէ եաթամայօր . ալլահըն վատի իլէ օլաճագ շէյլերին առասընա պազը գարանլըգ շիւպհէլեր կիրիյօրսա , շիւպհէնի հալլ էթմէյէ վար իլիմ քիթապլարը տէվը էյլէ տէմէմ , Փագաթ թապիաթի օզու , օ տօղրու սէօյլեր . ինսանլարա քրիաթ իյանլըղը վազ էտիփ , իթիզատըմըզա եարտըմ էթմէյէ՝ վիւճուտլարըն ճիւմ լէսինէ թապիաթ էմը էտէր . գոյրոգլուեւլալըն ուզրոզոնոս հիշ կէօրաիյիտն էօգմն . պիլէ եաֆըն կէլէրիէն , օ նորանի գոյրոզրոզոնոս ուզրանլուզրանա գօրգոյոլա պագանլարը իֆրաթ իրիիտի : Տէլրինի էթիյիէերաէ , սայըսըլ կիտէլլեր թարլապարաֆ՝ վարըր էօլլիտիտի հալլարապա դայոյ օլուր . վէ պիր գաշ էիւլ սէնէ կէլտիտէն սօնըրա թէրար պէօնէր պիտէայէ կէլեր : Վիւլալիտ օ եւլալըլ թարլապան պա , պէլրինին վաթի կէլտիտէ պէօնիտի պիտէայէ կէլէճէր պիր . վէ օ կէլիշիտէ , պիլ պէ միլարապան մուպաֆֆեր չըգաճալըլ :

Եյլեր պու հապ մատտէտէ թապիաթին տիլի եօղուսա , վէ պիղէ պիր գօրգագ սէս իլէ՝ թախմինէն պիր մէշքեուք իւմիտ վերիւրսէ , տինիմիգ պիւլէնտ ալազ ըլա չաղըրըփ , փէք աշիքեար սէօյլեր քի , տինի զէհիրլէյէն երլանլար իշիտէ պիլիւր . լաքին իշիթմէյէլիմ տէյի , պաշլարըն չէքիփ , գարանլըգ ինլերէ սօզուլուրլար . պին՝ էճէլ գոյոստանոսն աղլընա պիր թէօրիտ ալմըլ , պիտէայը տիրէլէ պիլիշիտիշ , պիլի էօլէ եաֆայա թէկլիտիտի կէլերի . էճէլ գօրգուսու ինսանըն րահաթը-

նա սէտտ օլուր, լաքին տին օ սէտտի երգար :
Պիզի հիչ օլմագտան իսէլաս էտէր . վէ պիւհ
Թան էթտիյիմիզ մէզարը՝ գապահաթարզ
չըգարըր :

Սօրենցիոս , սէնին ինանմագլըղընըն ասը
նէ տիր . ազլըն մը շիւպհէ էթտիրիյօր : Պէն
տէ սէնին կիպի օ մուպարէք ազլըն Թարաֆ
լըսըրմ , պէնիմ տէ գալպիմ ծնուն չըրաղը
արը : Պէն ազլը տինտէն ազիզ ԹուԹա
րըմ՝ , զիրա տինին Թէմէլի ազըլ տըր : Պէ
նի տինլէ . պէնիմ տինիմ էալընըզ պիր
մատտէյէ մէպնի տիր . վէ պահ նէ տիր : Մ
զըլ կիտէ պիլտիյի դատար կիտէրսէ , տին
տիր . էօգ , էարը Եօլտա էյլէնիւ , իլէրի կիթ
մէյէ իսպաթլարը վար իքէն , կիթմէզ տու
րուրսա , ազըլըգտան չըգար : Պիզիմ իս
պաթլարըմըզ ըսա , էօյլէ աշիքէար տըր քի ,
իթիգատտա գուսուր էթմէյէ՝ ազլըմըզտա
գուսուր օլմայը , վէ Թանըրը ծնու ազըլ տէյի
գապուլ էթմէզ . էօյլէ ազլէ հագ վէրիփ
տօզըու տուր տէմէք , քիւֆը էթմէք տիր :

Արջի տինի սէվէլիյիզ , լաքին ազլը տին
տէն էվվէլ սայըփ , տինտէն զիյատէ իքրամ
էթմէլիյիզ . էյէր գըզընը սէվէրսէք , տօզու
րան անասընա իքրամ էտէլիմ : Մզըլ քէօք
տիր , Ֆիտան տըր , տին ծնուն չիւէյի տիր .

1 Պու պապտէ Եունկուն Տիւ տէտիյի՝ ինճիլի շէրի .
Փին էօյրէթտիյի տինին հագգընտա տէյիլ , էլլա Թա .
պիաթին ազլէն կէօթէրալիյի տին իչին տիր : Հաթթա
իւչիւնճիւ ճիլտին 77 էիւզիւնտէ Պանա Լանըրըն գու
դարաճափ՝ իլիմ սէնիլ . սինիմ սիր տէր :

Ճիշդն սօլար, էօլուր, լաքին ազըլ՝ եարատան
 կէօլիւ փետերի կիպի էպետէն եաշար՝ Տին՝
 Փազըլեթ օլույօրսա, ազըն գուվլեթի իլե
 տիր : Քրիսթիանըղա պիւհթան էթմէ .
 ազը սալթ սէն սէվէրսին սանմա : Մլաշըն
 տա հեր շէյտէն զիատէ սէվտիյի ազըլ տըր .
 կիւնաշըն տա ինթիգամընը ազըլտան ալըր .
 սէվապը տա վէրիբսէ, ազլա իթաաթ էտէ
 նէ վէրիբ : Սէն տէ ինան տա, ինսան ազըլ
 կէօսթէր : Սնան տա, ալլաշըն քերէմէրինի
 տատ . ինան տա, եիւրէյինի օյնաթմայարաք՝
 Ճէսարէթլի կէօղ իլէ մէզարա պագ : Տի
 նին էօլուրսէ, սալթ ազընըն եարալարըն
 տան էօլուր . լաքին ազըն էօլուրսէ, էճէ
 լին մուսիպէթլէրի տաճա շէտիտ օլուր, օզ
 լարը զէյիլըլ օլուր, քիշէյի գաթ վէ գաթ
 էօլտիւրիւր :

Ս՛ար իմտի պունտան անղա, օ պիզի ա
 գըլտան եատ էտէնլէր՝ նէ շերէֆլէրէ, նէ
 թէշէքքիւրլէրէ լայըգ տըրլար : Մլը տա,
 ազըլ օլանըտա սէվէրիղ տէյի էօլիւնիւրլէր .
 պիզի սէվտիբլէրի՝ տէվլէթիմիզի էօղ էթմէք
 իչին տիր, վէ պիզի եութաճագ էճէլ կիրտա
 պընը՝ հեր կիւն, հեր սաաթ կէօղիւմիզ էօ
 նիւնէ գօմագ իչին տիր : Պու քէնտիլէրինէ
 պէյէնմիշ ֆէյլէսօֆլար՝ ազըլ խօրլամագ ի
 չին, փութ կիպի թափընըրլար, փութ մէս
 նէտինէ գօմագ իչին էօլտիւրիւրլէր : Պի

1 Չիւնքի քիշի ախրէթէ կէօշտիւքտէն սօնղրա, հեր
 շէյի աշիքեար կէօրիւր, տինէ հաճէթ գալմաղ . լաքին
 ազըլ՝ ճան ըլա պերապեր էպետէն եաշար :

այնիհի պիր զամաննն փատիշահլարնա էօյլէ
 էտեղլէր իմիշ, սաղ իքէն թէփէլէրլէր, սօնդ
 րա փու թ տէյի թափրնըրլար ըմբշ: Եւթէ օն
 լարնն հիւնէրի պու տուր: Տիւ իլէ հագգը
 վազ էտեղլէր, քիպիրլէրի իլէ կիւն կիպի
 կէօրիւնէն հագգըն էօնիւնէ գալնն փերտե
 չէքէրլէր: Վըսսաճրդ աղըլլարլլա Ֆէյլէ-
 սօֆլուգ թասլարլար, վէ ապըլլարննն քէօր
 գանտիլինէ Փօտուլանրփ, խալգա տա կիւ-
 նէշ պու տուր, պունա թափրննն տեղլէր:

Եւ մուհապպէթի իլէ գանլարա պուլա-
 նան քէրէմ սահիպի. պունլար ու թանմա-
 տան՝ էտէպ էօլ էրքեան սէօհպէթի էտեղ-
 լէր. ինսանլարա էօլ էրքեան՝ սէնին էէնի
 գուրտուղուն տուր: Վիւթիւն իլմի էտէպ՝
 սէնի սէվմէքտէն իպարէթ տիր. սէնի սէվ-
 մէք օլմատրգճա, օ քիպիրլէրինտէն նաշի՝
 ազիզ տէտիքլէրի սօկրատ գատար ալիմ օլ-
 սալար, էինէ գէմանէնին էն մէշհուր տէլի-
 լէրի տիր:

Ինսան էվլատրնա՝ իսիմլէրտէ էն ազիմ
 իսիմ, քրիսթիեան իսմի տիր. պու ճիւմլէ
 իլէ ատամ վար քի, անննտաքի մուպարէք
 հաչ նիշանընը պիր մէքրուհ ըհզպէթ տամ
 զասը տըր կիպի, սիլէր չըգարըր: Սէլէքլէ-
 րի թիթիլրէմէք թութարսա պէօյլէլէրի
 կէօրտիւքտէ տիր: Ինսան էվլատր պու տէ-
 րէճէտէ էտէպսիլլիլէ տիւշէրտէ, մէլէքլէր
 էանընտան գաչար, հիզմէթինտէն իպա է-
 տեր. վէ պէօյլէ պէտ պախթատամը՝ շաշ-
 գըն վէ մահզուն՝ իւմիտի քէսիք՝ էիւզիւ
 իւսթիւնէ պրագըրլար:

Ա Լ Թ Ը Ն Ճ Ը Կ Է Ճ Է

Է Ճ Է Լ Ի Ո Ի Ն Ո Ի Թ Մ Ա Կ

Ա պէսիմ թագէ ներկիզէմ. սէն սա-
պահ չի՛հի կիպի փարլաղ ըտըն, չի՛հ կիպի
պիր սապահ կէօրիւնտիւն, վէ գուչուզ օլ-
մատան՝ չի՛հ կիպի կէօյէրէ ուչտուն: **Ե**յ
էվլատ, ագ սաչըմլա սանա շայրրտ օլմու-
շում, սէնին կէնճիլին, վագըթսըզ էօլու-
միւն, պանա տէրս վէրիյօր: **Ս**էնէլէր սաչը-
մը աղարթմըշ, պէն տահա պաշըմը էիւք-
սէք թութայօրում. տահա քէնտիմէ կիւ-
վէնիյօրում: **Ե**լլէրին էօլմէսինէ պագըի,
քէնտիմէ գագըլան մէզարը կէօրմէյօրում:

Սազըա էվլատլար պապալարընըն իւ-
թիւնտէ նէ այրփլը էքսիքլէքլէր կէօրիւր:
Պիր իիթիյար ատամ՝ ալթմըշ էրլըզ թագ-
սիրաթը վէ պէտ խոյլարըլլա՝ տէլի գանլըլա-
րըն էքսիքլէլինի պուրմագ, կիւլէճէք շէյ
տէյիլ մի: **Ե**օիրիւմիւզիւ թէքմիլ էտէն՝ ի-
քինճի չօճուգըլուղումուզ, էվլէլէքինտէն չօգ
ագըլսըզ տըր: **Պ**էտ ամէլ իլլէմէյէ գուտ-
րէթիմիզ գալմայընճա, խայըր ամէլ վագ
էթմէյէ պաշլարըզ: **Վ**էնտիմիզի սէվտիր-
մէք սէվտասընտան վագ կէլմէյէ մէճալուր
օլուփ, քէնտիմիզի սայտըրմագ սէվտա-

սընա տիւշեր, նասիհաթ էթմէյէ պաշա-
րըզ . կէօքսիւմիւզիւ կերէ կերէ էլէ նասի-
հաթ էտերիզ : Աքին պիզ կէնճլերին թագ
սիրաթընը եիւզինէ վերտիյիմիզ եերտէ,
ծնլար պիզտէ՝ քէնտիլերտէն զլյատէ գապա-
հաթլար կէօրիւր քի, իսթիյարըզըմըզ
տահա չիքքին կէօսթերիբ (ա) :

Ա՛նպա եաշընը պմըշ առամ ըլա, գա-
փուսունու պէքլէյէն էճէլին արասընա,
տիւրիւ իսիւեալէր նէ սիհը ին կէլիբ կի-
րիբ : Ա՛նէլ՝ գափուսուն չալար, քէնտի իշի-
տիր գօրգար . պու ճիւմլէ իլէ եինէ չափու-
ճագ գալպինի րահաթ էտեր, ույգույա եա-
թըր : Շ ու տինեատէ տուրումուշուզ, պիբ
ճէնք մէյտանը կիպի, պինլերճէ էօլիւլերին
իւսթիւնէ, պինլերի տահա կէօղիւմիւզ էծն-
իւնտէ տէվրիլիբ . էճէլին՝ էթրաֆըմըզա
աթտըզ օգլարտան, հէր պար սագընըր
տուրուրուզ . չօգ տէֆ՝ա պիզէ րասթ կէլիբ
եարալանըրըզ . պու ճիւմլէ իլէ եարալը փա-
րալը գանլարըմըզ ագրփ տուրտուղու եեր-
տէ, եինէ քէնտիմիզի էօլմէզ սանըրըզ :
Վուրումուշ քիւթիւքլերիմիզին իւզերին-
տէ՝ հէր կինն իւմիտ ֆիլիսլէրի չիլէնիբ .
տօղտուղումուզ տէվր՝ էօմրիւմիւզիւ էօլ-
միւշ իքէն, պիզ օ տէվրտէն սօնղրա տահա
եաշայրփ, պիբ տէվրին տահա պաշատըզըն
կէօրմէյէ իւմիտ էտերիզ : Շ էօլէ քի ագրէ-
պի չալարընա ույմնգ՝ պօղուգ սաաթ կիպի,
ինսան ըլա թապիւթին հիւքմիւ՝ աալա պիբ
պիբինէ ույղուն կիթմէզ : Անսան՝ սաաթ

տաճա ալթրտա տրր սանրր, օյուսա օն ի.
քիյէ վարմը:

Եւաշտաշարմը՝ աննընն պուրուշուղու-
նու պիղէ նաֆիլէ կէօսթէրիւր. սէնէլէր
վիւճուտումուղու իփրանտրմը՝ օլտուղու-
նու՝ օ սաճիճ այնալար նաֆիլէ խապէր վէ-
րիւր. իչինէ պաղար, քէնտիմիղի կէօրմէյիզ:
Եւճէլ գօմշուլուգտա մէյտան ալտրղընա պի
գայտ պագարրզ: Վօմշումուղուն եարր թէ-
նինի զապթ եթմիշ, օպիւր եարրսընը տա
գափմաղա պիւ ղալէպէյէ տաճա Տաղըրլա-
նըյօր. պիղ՝ շու իխթիյարըն եաշայաճապ
Տալի գալմամը, էօլէճէյի եաղլաշմը տէ-
րիզ. պիղիւմ տէ եաշմըզ իլլէթիմիզ օնտան
էքսիք տէյիւ իքէն, քէնտիմիղտէն Տիւ վէս
վէսէ էթմէյիզ: Եւճէլ իւսթիւմիւղէ կէլ-
տիքճէ, պիղ կէօրմէյ օլուրուզ. կէօյա էօմ
րիւ չօգ գուլանմաղլա՝ էօմիւր քէնտի մալի-
միզ օլուր. վէ սէնէլէրին չօղլուղուլա՝ էճէ-
լին իւզէրինէ պիւ Տիւքիւմ քէսպ էտէրիզ
կիպի:

Եւճապ պիւ էօլիւմ տէօշէյինին եաննտա
պուլունուրսապ, ճան չէքիշէն տօսթուն իւ-
զէրինէ պաղարրզ. եիւրէյիմիզ աճրր, եա
սօուզ սօուզ տէօրտիւյիւ էճէլ թէրինի սի-
լէրիզ, եա պաշընը թու թմաղա եարտրմ է-
տէրիզ. էօրիւն գանտիլի արատա պիւ՝ գաիֆ
ըլըղն կէօսթէրտիքճէ, եիւրէյիմիզ թիթ-
րէյերէք՝ տաճա ալաճաղը նէֆէսլէրի Տի-
սապլարրզ, վէ սաաթլար վուրտուզճա, է-
ճէլին սէսինի իչիտէճէյիզ սանրրըզ: () զա-

ման սեզին՝ զալգար, եւրեյիմիզի պիր գարա եաս գապլար. կէօզիւմիւզէ խօշ կէօրիւնէն շէյլեր՝ հեփ կէօզիւմիւզտէն չըգար, հեփան նէֆալերիմիզ տօնար, արզուլերիմիզ հեփալերտէ կեզէրքէն, հեփ եերէ հնէր: Տօսթումուզու աղար, քէնտիմիզտէն գօրգարը: Տիւշիւնիւրիւզ քի, չօղա վարմազ՝ պիզ տէ պու օյունա չըգըփ, պու կէօրտիւշիւմիւզ մուսիպէթլի սէյրի՝ պիզ տէ ախէրէ էթտիրէճէյիզ: Աիհայէթ էօլէնին կէօզիւ պիզի արար, օ նուրու ագմըշ կէօզիւ կէօզիւմիւզէ իլիշի, սօն վէտայը ալըրըզ. օ աճլլա գալսիմիզ երմշամըշ, ըսրճագ պալմումու կիպի, էհէլին գօրգուն՝ Թասվիլին ալըր. վէ կէօզլերիմիզ՝ պիզէ նիսպէթ՝ եաթաճաղըմըզ եերէ պագար: Անճագ պիր ճիւզի վագըթ մէզարը տիւշիւնիւրսէք, եինէ տէր ագապ ֆիքրիմիզտէն չըգարմազա պազարը: Ֆիքրիմիզէ օ աճլլա պասըլան Թասվիլի՝ եալը քէնարընտաքի գումուն իւզերինէ չիզիլմիշ կիպի, տէնիզին պիր տալղասլլա պօզուլուր: Աէօզիւմիւզիւն եալը տահա եանաղըմըզն իւզերինտէ իքէն, եիւզիւմիւզ կիւլիւմնէմէյէ պաշար. վէ եիւրէյիմիզին աճըսը եինէ հիվէլքի տէլիլքէրէ Թէպտիլ օլուր. չօգ սիւրմէզ, էն աղիզ տօսթումուզա՝ իւզերինտէքի մէրմէրտէն սօուգ օլուրուզ, վէ էօլմէսինին հէյէթինի եերի իլէ խաթըմըզտան չըգարըր, մէզարը իւզերինտէ օթլանըփ, Թօիրաղըմը էշէլէյէն գօյուն կիպի պի գայտ օլուրուզ (Բ):

Ը ալիւ ինթիյարլար , ա՛ սկնիմ աթա-
 Տըմն շաչքընլըղըմն հիսսէտար ատամլար ,
 տօսթլարընըն մէզարընտան չըգան սէսէ
 գուլագ վերմէյէն ատամլար , չիւնքի էլին պա-
 շընա փաթլայան էճէլ Թօփու սիզին գու-
 լաղընըզա կիրմէյօր , պարի քէնտինիզի սիւ-
 ղիւն . ա՛ այագլը մէզարլար , էճէլն կէլտ
 խապերինի քէնտի իւզէրինիզտէ օգույուն :
 Լա սէն , լօրէնցիոս , կէնճիլիինէ կիւվէնմէ :
 Ըճէլ նիշան ալմատան վուրուր : () Լտու-
 ղուն եէրտէ գավի տուր , հէմ կէօզիւնլէ
 հէմ գուլաղընլա մուգայեէտ օլ : Ույանըգ
 տուր , սիլահընը գուշան , կէնճիլք մըզրաղը-
 նա տայանմա քի , ույգուն կէօթիւրիւփ տէ օ
 գալիմ տիւշմէն կէլիփ սէնի ույգուտա ղաֆիւ
 պասմայա (4) :

Վիչէ ատամլար շիմտի Թօփրաղըն ալթըն-
 տա եաթըյօր քի , կէչէն սէնէ ճէսիմ մաս-
 լահաթլարտայտըլար , վէ հալա շէօհրէթիւ-
 թի խալգըն տիլինտէ սէյլէնիյօր : Սէն նէ-
 տէն էմին օլույօրսուն . էճէլ պէնի առէմ
 իլէ միւթարէքէ մի էթտի : Ընսան գանըն-
 տան տօյմուշ , գըլըճընը տիվարէ մի աստը :
 Հաշա . հալա էլինտէ սալլայըփ տուրույօր :
 Պու սէնէ նէ եափրագլար՝ աղաճլարընտա
 կէչէն սէնէտէն զիյատէ գավի օլաճագ , նէ
 ինսանլար՝ օլան էօմիւրլէրինտէ :

Ը օլէճէք օլտուղումուղու՝ պիզ նիճէ ու-
 նուտա պիլիյօրուզ . վարըփ մէզարլարտա
 Թիւրպիլէրտէ օգումնաղա նէ հաճէթ . կէօ-
 ղիւմիզ էօնիւնտէ օլան՝ էն սէվինճիլ շէյլէր

պիլէ խապէր վերմէյօրմու : Հէր աթըմըմըզ տա էճէլին տիւրիւ սուրէթլերինի կէօրմէյօրմույուզ : Սէնաաթքեարն էլլ՝ էթարաֆըմըզ օ սուրէթլերէ տօնատըր : Սաավիրճինին ֆըրչասըր, օյմաճընըն գալէմի՝ պէզէ մէրմէրէ ճան վէրիըր, տիվարլերիմիզին էիւզիւնիւ ծնար ըլա էօրթէր :

Ղճտատընտան քիպար օլան ատամ՝ աթալարընըն սըրայլա տիզիլի թասավիրլերինէ պագար խօշանըր . զուրուրունա գաուզ սալլար միւտահէնէճիլէր կիպի, օ թասավիրլերի էթրաֆընա տիզէր . պագտըզճա պէպիւրլէնիըր : Բէնքլերինին կիւզէլլիլինէ պագար, գօնաղըմըր տօնաթտըր՝ շէսլէթտիմ սանըր : Շազըն ատամ . տէմէզ քի, էվիմի եաս թանգըմըլլա տէօլէտիմ, պիր սիւրիւ էօլլլերին արասընտա եաշայօրում . ծոււ հիչ տիւշիւնմէզ :

Պու եաշատըղըմըզ տիւնէամնէ տիր . պիր պիւյիւք մէզար տէյիլ մի . թօիրաղը եավան վէ պէրէքէթսիզ, գուվվէթի էօլէնլերտէն ալըր : Պիզ հէր գուլանտըղըմըզ շէյի էօլ միւշլերտէն ալըրըզ . նաֆագամըզ պիլէ, գուրտլար կիպի, էօլէնլերտէն պէքլերիզ : Հանկի թօիրագ տըր քի գուվվէթինի էօլ միւշլերտէն ալմայա . գաղմամըզ սափանըմըզ կէչմիշլերիմիզին քիւլիւնիւ գազըր իշլէր, պիզ մահսուլ վագթի ծոււ տէվլիրիըր, էքմէք եափար գարնըմըզ տօյուրուրուզ : Սարլալարըմըզն էիւզիւ՝ մէմէքէթին էհալիսիւնին թօիրաղըլլա էօրթիւլիւ տիւր : Տիւն .

Եամրզըն եիւզիւնիւ զապլայան՝ հէփ պիր վագըթ եաշայանլարըն թօփրաղը տըր . պիզ պէնի ատեմ երզընթըր իւզէրինտէ օյնա շըփ տուրոյօրուզ , հիչ աճը տույմայըզ :
 () յունպագլարըմըզըն օյնատըղը՝ եէրալթը նա կէօմիւլմիւշ մէվէքէթլէրին իւսթիւ տիւր : Ղանըմըզըն պաղլարը չէօզիւլիւփ , հավլարա տօզրու ուչմազա պաշայընճա , պրագտըղըմըզ թէնի՝ էնասիր պէօլիւշմէյէ պաշար . կիւնէշ թէնիմիզին նէմինի չէքէր , թօփրագ վէրտիյի թօփրաղը ալըր ըիւզկէար տա պագըսընը հավլարա սաուրուր : Տիւն եանըն հէր թարաֆընտա ինսան երզընթըր սը վար . էճէլ հէր եէրտէ տիր . Փագաթ ինսանըն Ֆիքըրինտէ տէյիլ :

Եօլէն՝ սալթ ինսան տէյիլ , եափտըղ շէյէր տէ էօլիւր . սաղլըղընըն խայալինի կէօսթէրէն թասվիր զայ օլտուգտա՝ քիշի պիր տահա էօլիւր . մէզարը զայպ օլուր : Տէվէթլէր պսթար . հանի բօմա տէվէթի . հանի եունանի տէվէթի . ատլարը գալտը . վէ օգուտուղումուզ իլիմէրին եարըսը՝ ծնլարըն աճընաճագ մէզարընըն թարիխլէրի տիր :
 Եյ էճէլ , էճէլ , տալտըղըմ տիւշիւնճէ՝ սէնին գարա տէվէթինին գափուլարընը էօնիւմէ աշայօր . ըշդ վէրէճէք պիր եըլտըզ էօգ . սէնին գանլը գույուլարընա տօզրու պագարըմ . վայ , նէ սայըսըզ թաճար թախթար . նէ քիւմէ քիւմէ երզընթըր երղընլարը . նէ էօլմէզ գըյաս օլունմուշ փատիշահլար՝ երզընթըլար ալթընա կէօմիւլմիւշ . նէ

մէմտուհ մարիֆէթլեր՝ շէօհրէթի պաթմիը, շէրէֆի ունուտուլմուշ . նէ մէշուր տէվիրլեր՝ տէնիզ տալլասը կիպի , պօշ կէօլկէլերի կէօզլում էօնիւնտէ պիր պիրին պաստըրարադ եուվարլանրի կէչէյօր . պիլէլերինաճէ սիւրիւքլէտիքլերի սիլիլէլեր՝ իչլերինտէ չալ գանրփ տուրույօրլար : Դօլմիւշ մէշուր ա. տամլարըն կէօլկէլերի՝ էօնիւմտէն կէչէյօր . վէ էտինտիյիմիզ շէօհրէթ նէ պօշ շէյ իմիշ տէյի , պիր պիրի իլէ տէրտլէշիյօրլար սանըր սըն : Շէր կէչէն՝ տիւնէա ալիմլերինէ , տիւնէա պիլիւքլերինէ , աճրգլը կէօզ իւլէ պիր քէրրէ պագըրի կէչէյօր :

Իլահի , շու ահէսթէ ահէսթէ կէլէն՝ նէ աճաիպ կէօլկէ տիր . պու հէփսինի պաստըրտը : Կիթտիքճէ պիլիլիյօր էայրլլօր . օ նէ աճաիպ պիլիմ տիր , օ նէ պիլիւքլիւքլիւք տիր , պօշ էէրլերի պիւթիւն թուլթուու : Գօրգուլմտան զիհնիմ շաշտը , գանրմ տօնտու , տամարլարըմ թուլթուլտու : Ի՛հ , թանըտըմ , թանըտըմ , էօլմիւշ տիւնէանըն դօճա կէօլկէսի տիր . շէվրէսինէ չամուրու չալը տօլանմըշ , կէօնիւ գըրըգ , գալպի մահ գուն , չուգուրունա տօղրու էյիլմիշ պագար , պաթան տէվլէթլերինի աճըր , սուտա պօղուլան սիլիլէլերինի աղլար : () սուտա պօղուլանըն եէրինէ կէլէն տիւնէայէ , էագըն վագըլթտա աթէլէ էանաճաղընր՝ աղլայարագ խապէր վերի : Աքին վէրտիյի խապէր՝ նաֆիլէ տիր . գուլաղընա կիրմէյօր :

Իատըր ալլահ ինթիգամընա գուլլանտը

ղը կնասիր՝ սույ ուլա աթէշ տիր : Իքիսինի տէ այրը վարթալարտա գափամըշ, իքիսի տէ օլտուգլարը եհրտէ պիր պիրինէ տիշ պիլէր, մէյտան օգուր : Սէֆէր, գըթըզ, վէպա տիւնէայր կիւնահտան չիվիրէմէյինճէ, հագ թապա պիրէր պիրէր պու իքիսինի կէօնտէրիր : Իքիսի տէ թանդըընըն փայի թախ թինտէն երլորըմ կիպի Փըրլայրփ, եագըփ երզըփ զարգ էթմէյէ սէյիրտիրէր (Դ) :

Գօրգունճ հագ պէնի չաղըրլոր, սէսինի իշիտիյօրում. գուվվէթի պէնի ճէլպ էտէյօր . մատտէ Ֆիքրիմի աչայօր . մատտէնին պիւյիւքիւյիւ պանա գլաղուզ օլտու :

(Ե) Կէճէնին եարըսընտա՝ ինսան էվլատը թաթըր ույգույա տաւըշ, սէֆալի ըիւյ ալէր կէօրիւփ, խօշ խայալաթ իլէ մէզէլէնիփ տուրուրքէն, պու աճախպ սէյրան՝ չագմագ չէլլինտէն աթէշ Փըրլար կիպի, եախօտ կիւէրչիլէ թութուշուր կիպի, ափ անսօրզ գարանըզլարտան տիշարը ուղըայաճագ : Եարատան պիր իշարէթ էթտիքէյն՝ աթէշին եագըճը գըվըճըմլարը եուվալարընտան տիշարը ուշար : Կլլամէթ մաղարալարը ալըրփ, շիմէքէր, երլորըմլար փիւքիւրմէ չըգար, գույրուգու երլորզար հավալարա աթէշ վէրիր : Եթէտէն պիր ըրմագ տըր՝ եուգարտան աշաղա ագար : Տաղարըն թէփէսի թութուշուր, պիւթիւն տիւնէա մէթէշ փիւքիւրմէյէ պաշար : Տիւնէանըն եարատըրըշընտան պերի՝ էֆլաքէ սէր չէքմիշ գայալար էրիր, աթէտէն պիր սէլ օլուր ա

գար : Կէօքտէն երլտրզլար տէօքիւլիւր . տիւնեանըն տէօքտ թարաֆընը աթէշ գապլար : Տիւնեայը երգմաղա թայեխն օլան մէլախթ՝ տիւնեանըն իւզէրինտէ կէզինիւր , հէր թարաֆա աթէշ սալար եաթըր : Լնսան էվլատը գօրգուսունտան՝ ույանըր պադար քի պիր էպէտի կիւն պաշլամըշ , տիւնեայը վահշէթ ալմըշ , գօրգու վէ ճէլալէթ քէմալէ էրմիշ , պիր պիրինի սէշկին կէօսթէրիյօր : Տէրին կիրտապլար կիւրիււ տէյերէք փաթլար աջըլըր , իջէրինտէն թու թուշմուշ՝ մատէն քիւքիւրտ՝ աթէշ փիւս քիւրիւր . հէփ եագըրփ գաուրմաղա պադար . ինիլտէյէ ինիլտէյէ եայըլըր , եագաճագ շէյարար : Լսթէ եանտա կէօք գուպպէնին պիր ուճունտան պիր փարլագ հալա աջըլըր , սահիպ գուտրէթին կէլէճէյի եէրի կէօսթէրի : Պու թու թուշան տիւնեանըն իւզէրինտէ՝ պիւթիւն ազամէթի իլէ քէնտի կէօրիւնիւր : Մէլախթէնին պիրի էօնիւնէ տիւշմիւշ , տաղըլան կիւնէշին փարլալարընը սիւփիւրիւր : () ճան ալամէթինտէ օլան թապիաթ՝ էճէլ կէջիտինտէ տահա ճէնքլէշիր տուրուր : Շ ու սօն ինիլթիլէրի տիլլէ լօրէնցիտս . ահ , նէրէտէյիզ պիզ : Շ ու իւզէրինտէ կէզտիյիմիզ տիւնեա՝ պու աթէշ թուֆանընտա էրիյիփ պաթայօր : Պիզնէրէյէ գաշալըմ , թանղըրնըն հուզուրունտան նէրէյէ սագլանալըմ :

Կէլէն կիւնլէրին կէլիփ կէշմէսի , լծօփ . րաղըն հիջէրտէն չըգմասը , ինսանըն լծօփ .

բազման եափըմասը , հէփ պու կիւն իջին
 իմիշ : Մըզուէրիմիզ պու կիւնիւ տիւշիւն
 տիւքճէ , նասըլ կէվէեր , էլինի տիւնեատէն
 չէքեր կէօլէրէ ուզատըր : Մըթըզ զայրի
 շէյ տիւշիւնէմէյօրում . քէնտիմի օ կիւնտէ
 սանըյօրում . էթրաֆըմտա տիւնեա սալլա
 նըյօր . տիւնեա սարսըլտըգճա , ճանըմ տա
 պերպեր սարսըլըյօր սանըրըմ : Մէլէքէր
 սիւրիւ սիւրիւ կէօքտէն աշաղա էնէյօր ,
 եուգարտա եերէրի պօշ գալըերօ : Մշթէ
 հաքիմ՝ պիր նուրանի թախթ իւզերինտէ
 օթուրմուշ կէլիյօր . էպէտիլիյին թիւքէն
 մէզ միւտտէթի սէջիլիյօր . էիւրէքէր չլը
 չըպազ օլմուշ աշիքեար կէօրիւնիւյօր : Պիր
 նուր շաֆգը վուրտու , Ֆիքիւրէր հէփ աջըւ
 տը աշիքեար օլտու :

Սայ , շու չիւքին հէյպէթլի մէլէք քիմ
 տիր . պիր տերին գույուտան չըգտը , քիւֆը
 իւ լանէթ օգույարազ , զէնճիրլէրին սիւ
 ըիւքէյօր . մուրտար պաշընը տիքմիշ , երւ
 տըրըմ չալըգլարըլա պուրուշմուշ սուրաթը
 երլտըրըմին աթէշինտէն դարարմըշ : Մլա
 հըն տիւշմէնի տիր , ինսանըն խասմի տիր ,
 ղազապընըն իլամընը ալմաղա կէլիյօր . պիր
 պօրա պուլուտու իլինտէ թութուշմուշալէվ
 կիպի , զալիմ կէօզէրինի տէվիւրիփ , էթ
 րաֆա գըվըլըմ սաչարազ իլամընը տիւնե
 յօր : Վօրգուսուն չէքտիյի թանըրըյա պէտ
 տուա օգույօր . կէօյա ճէհէննէմէ սիֆթաճ
 տիւշէյօր , տաճա ազապը եէնի պաշլայօր կի
 պի տուրույօր :

Մէֆիւ վագթ , հօնինստէն կիտէն մէ-
 շակ սեօնմիւշ . տիննեայը եագան եանդընըն
 ըջըղնյա ինրի կելլօր : Միւրիւ սիւրիւ եվ
 լատարընը չաղըրը . սէսինի իշտինձէ՛ եեր-
 լերին իչի սարսըրը , կելլի կէչէն սիւրիւնրի
 հեփ տիշարը վերիը : Միւրիւնր գօրգուփ
 թիթրէյերէք չուգուրարըն պրագըփ չըգար :
 Վագըթ հեփսինի թօփլայլի , սիւրիւյն
 կէթիւրիւր , պէնզլերի սօլուփ , էլլերի այ-
 ագարը թիթրէյերէք էպէտիլլիյէ թէսլիմ
 էտէր : Իշթէ օ զաման տիննեայէ հիւքիմ է-
 տէն վագթ՝ թախթտան էնէր , հիւքիւմ
 ասասընը գըրար , տիննեայլա պաշլատըրը
 տէվլէթի՝ տիննեայլա թէմամ էտէր :

Տէվլէթ էպէտիլլիյէ գալըր : Ինսանա պիր
 զաման էպէտիլլէք ըիւյայրտը , շիմտի էպէտի-
 լիքտէն զայրեսի՝ հեփ ըիւյա օլտու : Մեր-
 համէթ վագթի կէչտի , պունտան սօնդրա
 հեփ պիթմիշ տիր , արթըգ տէօնմէք եօգ :
 Եպէտիլլիյին պայրագարը՝ պօշ եերլէրտէ
 Կոյրուգլու երլարզար կիպի սալլանըփ տու-
 ըուր : Եպէտի նէֆէս իլէ էթէն պօրուլ-
 ըրնըն սէտասը՝ տիշ տէնիզին ֆըրթընասըն
 տան զիյատէ էթէր : Ինսան էվլատարը ,
 կէչէն օյունլարըն սօն ֆասլը թէմամ օլաձագ
 եերէ , սիւրիւ սիւրիւ ճէմ օլուր : () նէ
 մէյտան տըր , օ նէ աքէր տիր մէյտանը
 տօլտուրույօր : Տէր տէվրին սէյիրճիսի՝ պու-
 սըր օյունտն սօնունու պու մէյտանտա սէյր
 էտէձէք : Տէփ սուս օլմուշար , սօնունա
 պագայօրլար . . . էպէտի հաքիմ այաղա գալ-

գար, հմրինի հիւքմ հտեր, հհմքէնտի իզ ղէթինին ինթիգամընը ալըր, հհմ ֆազլւ լէթին:

Հաքիմ հիւքմիւնիւ նութք էթտիքլէյն, թիւքէնմէզ հպէտիլք նէ աման պիլըր, նէ զաման վէրիւր, պիւ կէօզ եումմատա՝ տիւն եանըն ապէրինի իքիյէ պէօլէր. իքիսինէ տէ եէր կէօսթէրիւր, գափուլարըն աչար: () պիւքիւլմէզ գօլույլա՝ կիւնահքեարլարըր դանըր գույույա աթար, իւղէրլէրինէ չաթըր չաթըր պիւր պիւյիւք քիլիտ վուրուր: () սէ ֆիլ տերտիմէնտէր պիւրի պիւրի իւսթիւնէ թէքէրլէնէ թէքէրլէնէ, տէրինտէն տէրինէ տէօքիւլուփ կիտէրլէր:

Ապին կէօքտէ իչիտիլէն սէսլէր՝ ծնլար կիպի տէյիլ տիր: Աէօյլէրի տօլտուրան՝ մէ զարտան չըգմըչ պիւր սիւրիւ մէլաիք տիր. հէփիսինին սէսի պիրլիքտէ գուպպէի ասու մանի էօթտիւրիւր: Տիւնեա գուրուլտուղու զաման՝ էօյլէ լաթիֆ սէտալար իչիտիլմիչ տէյիլ: Աարատան ալլահ աչիքեար կէօրիւ նիւր, էօնիւնտէ նէ փէրտէ վար, նէ պուլուտ: () ազիզ բուհլար պիրտէն պիրէփար լամաղա պաշլայրփ, եարատան ալլահ պաշլատըրըր մասլահաթըր թէքմիլ էթտիյինէ թէչէքքիւրլէր հտէրլէր: Աէօրիւնէն տիւն եա նուր ուլա տօլու. ճէննէթին իզգէթի՝ հպէտի ահէնկինի պաշլար օ զաման պէն նէ եափարըմ: () գութլուր բուհլար ըլա, ճէննէթ իլահիսին օգումադ՝ աճապա պանա տա գըսմէթ օլսաճաֆ մը:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Միմիջարարուն էն պիւյիւք գապահաթի՝ էճելի խաթըրտան չըգարմագ տըր : Եաշայա եաշայա՝ էօրմեզ օլտոււմ զանն էտէրէր : Պու թագօիրաթ պէնտէն ուզագ օլտուն : Պու զիւրմաէ օլանլար էօլմիւշ տիւր , եիւրէք լէրի կէօմիւլիւ տիւր . վէ մեզարարը տիւնեա տըր : Մի թիյարըլուն շէրէֆի՝ էճելի արգուլէմէք տիր . պու ար . զու հեմ կէչէն էօլմիւնիւն էյլլիլին կէօթէրիւր , հեմ կէլէճէք տեվլէթինէքէֆալէթ հատեր : Կլէլէճէք գըրմէ թիմիզիքէնտիմիզէքէնտիմիզ խապէր վէրմէլլիլիլ : էճէլին աճըր՝ պուճուճուա տէֆ օլա պիլիւր : էճէլաէն գօրգ . մամագ իչին , սըգճա սըգճա խաթըրմըգա կէթիւրմէլլիլիլ : Պու մուպարէք ֆիլիլիտէն թիլթալինէն ատամ՝ կէճէնին գարանըլընտան պէթէր գարանըլըգտա օլուր : Ղաֆէթ եօգուճու պաշընտա՝ ուլգուլյա տալան ատամը՝ պիր թիւզ . կեար էստիքէյն , թէքէրէր չուգուրա աթար , պիր տահա չըգամաղ օլուր :

Իօրէնցիոս , սէն շիմտի սորարսին քի պու էճէլ Լաֆ . զըլա՝ նիլին տուրմայլի գուլալըմը թաճիզ էտէյօր . սունն : Տիւնէ պէնի . էճէլ թէֆէքքիւրիւ՝ ինսանը եէր . տէն գալըրըրփ , տօղոււ տուրաուրաճագ պիր տէսթէք տիր . ճէհէննէմին գօրգուճճ կիրտապընա գափագ տըր . վէ պիզի մեզար չուգուրուճա զահմէթսիզ էնտիրիւր՝ պիր մէրտէվէն տիր : Օ հէյպէթլի էպէտիլլիլ մապարալըլա չէվլըրիփ , պիր զար աթըրմըլա օյնալըփ , թէհլէքէյէ գօյ . ան ատամ , վէ էպէտ-էլ-ապատ թէպտիլ օլմաղ իքի տիւրլու նէթիճէյէ պիգայա օլան եիւրէք , նանըլ էթ . սէն էափըլմըլ տըր : Պիւթիւն զաթիլի պիր տագիգա . նրն թէհլէքէսինէ գօյոււփ , էպէտիլլիլ գուճար օյնամագ նէճէսաթէթ տիր : էօմիւրմիւղուճ հէր կէլէն տէմի՝ կէ . չէնին աշաղը մեզարը գափար : էճէլ գօրգուսունու պիզ պասսըրտըլմըլա , իզվալէր զալէպէ էտէր : Փաթիլ լէթի հըֆիզ էտէն՝ անճագ կիւնահըն արար սըրա կէլէն պէլայը տիւշիւնմէք տիր :

Տիւնեատէ տէլլիք էքք թի , էճէլ տիւշիւնճէօինտէ սաթթէ շէքլի թէպտիլ օլմայա : Տիւնեա պիլլիլիլիլիլ քէն . տիր շալըրըր , գալպլէրի ճէլպ էտէն գուվլէթի քէսի .

վեր, օ հեղափոխականներին վատի չօգտուր. կեղծաբանները մտաբանողները թերթիկներ գուրար. լաբին հեղափոխականները կրպակները շեղեր տիր, պիր բուռն կեանք հասկանալի, հավայտ տաղալը թարուամար օլուր: Սահիհ պրակները պաշտա շեյ տիր: Տիւնեա պրակներին պրն էպրիսինէ պեղեղեր, կիւնտէն կիւնէ քիւնքիւր, ը չըլը աղար աղար քեպիւր. սահիհ պրակները եհնի սօղան այ կիպի, կիթոնքճէ պիւնիւր վէ ըլըլը արթար: Տիւնեա պրակներին կեճ հասարակէլը, չափուք թեքմիլ օլուր. վէ մասագար օլուրը չափուքադ պիթեր. ղիւրա մեզարա կիրախեան սօղուա, սէն սէ պիւրսին քի, իւնքմա՛ ճէմիյեթէ կալի, իմթիհանէ տուրմաղ: Իճէլ օ պրակներին երգիւնիւ աչար, վէ բապրթատըլըլըլըլը թանղընըն էօնիւնէ գօր: Վաբին սահիհ պրակները պիզի մեղափոխեր ճէնէթէ կեթիւրիւր:

(Բ) Տօթլարըմըլըն էօլուրիւ պուրուա կիպի իւղերիմիղէ հնէր, նէմիյի իլէ սեվտալարըմըլըն աթէլնի սէօն տիւրիւր, վէ քեամիլերին պիլէ կեօղիւնիւ քեօրլէյէն պիւնիւրիւք թիւթիւնիւնիւ պաստըրըր: Իօնիւմիւզտէ էօլէն մօթլար՝ օրտու լաղըմ ճըրը կիպի, պիղէ էճէլ էօլընու տիւղերիւր, թապիաթին ըհտա էթտիլի՛ գօրգու իբրահ էնկէլէրինի գալալըմ, էօլու աչարլար, վէ էօլիւմ կեղտիլի՛ պիղէ Ֆըրթընատան գալըմ սըղընաճագ լիման էտերլէր: Տօթլարըմըլըն հէր պիւրիլին էօլմէսի՛ քիպիմիղըն պիւրէր գալէմի տիր տիւշէր. օնլար տիւշտիւքճէ, պիղ աչաղան ուչարըլ. օնլարն տարօտու պիր կիւն տէ պիղէ գըսմէթ օլաճագ տէյի, պիւնիւրիւք իւրըմըլը ուչաուզու հավալարտան աչաղա էնտիրիլ. տիւնեա տէն հիջ օլուրի, թօփրաղըն ալթընա կիրմէտէն, էիւղիւնիւ էալամաղա մէճպուր օլըրուղ: Իօլէն մօթլարըմըլ՝ պիղէ խալըլը խապէր կեթիւրիլ սալըլար տըր: Խասթիւք գաիֆիլիլինէ տիւշտիւքերի՛ պիզիմ Ֆայտէմիլ իլին տիր. տիւնեա տէն կեօլտիւքերի՛ պիզիմ՝ իլին տիր: Օնլարն չէքտիլի սղըլը, էօլումիւ, պիղ նաֆիլէյէ կեղտիլիմ մի: Իթրաֆըմըլը սօլալըմ. գալալիմիզի Ֆաղլիլէթէ մօթմանէ տավէթէ էտէն ճանլարըն՝ պիղ նամքեօրլէյիւմիւղ իւլէ մահգընմու էտէլիմ: Մեղարլարընըն սէսիլ, լաբին մանէվի ըհալէրիլի ըհալ մի էտէլիմ:

Ալաւս մօթլարըմըլը կըմիզտէն նիլին ալըր. պիզտէն ինթիգամ ալմագ իլին մի. հաւա. պիզի աչըտըլը իլին:

Ազլամըդ եա հաճէթսիդ տիր, եա ազլուն տրը, էճէլի
 Ֆիբրինտէ թուժմաղա գայտ էթմէդ, հագ թաալա տա՝
 իսթրորդտան չբգմասուն տէյի, տուժլուգ գալէմի իլէ
 գալսիմիզէ եազոր: Լսքին տինետ սիհրինտէն պիզի
 նէ ազլամըդ այրա պիլէյօր, նէ տուժլուգ մուհապպէ-
 թի: Օ աման պիլմէզ զամանա պագ, սանա շու գատար
 եազրն կէլլօրքէն, եինէ սէնին Ֆիբրինտէն ուզագ տրը:
 Պիւթին էօմիւմիւզիւ, պու էլլէմ մաալահաթա սարֆ
 էտէճէյ իքէն, պիզ սալթ Ֆիբրիմիզէն չբարմաղա
 գուլանըյօրուգ: Իճէլ տուրմայրփ դափուժուզու չալար
 էճէլ կիպի սահիհ շէյ եօդ, վէ ինսանա հէր շէյտէն էլ-
 զէմ իքէն, նէ գաման իսթէրսէ կէլսին տէյիփ, պիգայտ
 օլաճագ միաֆիրմի տիր: Պէլլ - քէնտիքէօր միւլահա,
 զաարլըզմըլ էճէլ հէր կիւն իւզէրիմիզէ տավէթ է-
 տիփ, զօր ուլա, չաղըրըրքէն, սիւրիւ սիւրիւ գլաղուզ-
 արը կէլիփ, կէլյօր տէյի իսպէր վէրլլօրքէն, եինէ
 պիզի զաֆիլ պասայօր: պու տճաիպ զաֆլէթին սէպէ-
 պի նէ տիր: Վէլլէքէր ինսանըն էթտիլնէ պագարլար,
 թաաճճիւպ էտէրլէր: Տիւնտանըն սէֆալարը պու գա-
 տար չօգմու տուր քի, գօրգու տիւշիւնէճէք պիր տէմ՝
 պիր տագիգա պուլուժմայօր: Եօգաս ինսանըն տէրտի
 գայղար օլ գատար չօդ տուր քի, էճէլ գայղար ճա-
 նրնա թէսիր էթմէյօր: Իճէլ գայղար իսթրորդտա
 գալմաստըլ՝ աճապա վագթին կէչտիլի տույմըլմաթը-
 ղընտան մը տրը: Պահատըր սամսուռն կէօղէրինի օյ-
 ան սէվտիլի իսային տալլա կիպի, պիզիմ տէ ազլամըզ
 քէօրլէյէն՝ աջբ օլտուղումուգ սէվտալար մը տրը:

Էյ շաշգըն իխթիյարլար, օթուրտուղունուզ էէրտէ
 աէօրթ էանընըզ երղըն ըլա քիթապլար տիզմիշ, քէն-
 տինիզի պիր պօշ իլիմէ ալտըրմըշընըլ քի, թէմէլի-
 նի արարտան, պիր թանթանալը ճահիլլէքտէն զայրի շէյ
 աէյիլ տիր: Սիզ ալիմլէք թապալանըրտան զետտէ ա-
 լիմ օլմագ իսթէրմիտինիզ: Սիզէ պիլմէտի ֆարղ օլաղը
 էյրէնին: Ալէմին էօմիւլ՝ սիզէ պիր աղիմ մէտրէսէ տիր:
 սիզէ լազլմ օլան իլիմ օնտա էյրէնիլիտինիզ. օ մէտրէսէյէ
 կիրմէսի փէք գօլայ տրը. եօլու իսթիւնտէ այաղընըզ
 տօալաճագ չալը եօք: Թապիտաթին, թէճրիւպէնին հէր
 պար կէօղիւնիզ էօմիւնէ գօտուղու հագ տէրպէրի գու-
 լագ արտընա աթման: Օ տէրպէրտէն ալա պիլէճէյիլիզ
 մէյվէլէր էպէտի տիր: Ֆիբրտաէն խարըճ պօշ իլիմէրէ
 տալմագտան վաղ կէլին: Ատընըզ սէօյլէթմէք սէվտա-

արնտա , քէնտինիղի պիր .քիպր իլէ պէսլէյորսուռուռ զի , աարնըզ շէրէֆ պուլաճաղընա՝ խօրլանլօյր . շանընըզ պրթարդճա , Ֆաղիլէթիլիզ էքսիլյօյր : Իլմինիղին նուրու՝ մասիլթապըն ըջըղընա պէնզէր , հէմ սօլուգ տուր , հէմ սօուգ տուր : Օ սօուգ միւլահաղալարընըզտա՝ դալ պիլիզ պուզ կիպի տօնա դալըր : Քէնտինիղէ լազըմ օլանտան զայրի՝ հէր շէյի պիլմէք , հէր շէյի էջրէնմէք սէվտասընտա օլան զէքի ատամլար , ույանըն , կէլըն պէնիմէ պէրապէր , պիր տէ էճէլըն զարիպ հալընի միւլա հաղա էտելլմ :

(Գ) Կէչէն սէնէ տիւնէա մէյտանընտա օյուռնա պաշայան մէչհուր ատամլար՝ պու կիւն նէրէտէ տիր . օ էթտիքլէրի թաֆրալար նէրէտէ դալըր . արդալարընտաքի քիւրքէր քէփէնէքլէր նիլճէ օլտու : Տիւնէանըն էն ազլմ պիւյիւքիւքլէրի , պիլէ էճէլ տահա Ֆասիհ լլասան իլէ սէօյլէր : Օ ատամլարըն արգասընտաքի դաֆթան՝ քէֆլին պէվնիին էօրնէյի տիր : Օլան վիյնէթլէրիմիզ մէզար իւզէրինէ սալըմը շիչէք կիպի , էճէլ խապէր վէրիր : Եհէր ալթընսայն սէֆինէ չրգարմաղա չալըչան գօրգուսուռ խըրք պրզար կիպի , պիզ տէ մէզարլարըն իլինտէ զէվգ էտէճէք շէյ արարըզ : Իօմրիմիւզտէ էթտիլիմիզ սալթանաթ՝ էօլէնէրին պրագտըը մէրասըն մէյվէսի աէյլիմի ագըլարզ պէօճէք կիպի , տահա մէզարլարըն իւզէրինտէ սիւրթիւնիւփ , քէնտի զանիմիղի , էագըլաչան գըմմէթիմիղի հիչ տիւչիւնմէյէլլմ մի :

(Դ) Իյէր սույուլա աթէչ պաշգա պաշգա մաղարալարտա մահպուս օլմասա , պիր պիրի իլէ էօյլէ զալմաննէ ճէնքլէչէճէքլէրտի .քի , իքիսինին պիրի մահվ օլմայընճա պիթմէզ իտի . լաքին հազ թասալա օնլարըն խըչմընր դուվ վէթիլի պաշգա նիլէթէ սագըլամըչ տըր :

(Ե) Շու ինսանա օլաճագ գըմմէթէ պագարմըսըն լօրէնցիու : Թասիլաթ մահվ օլաճագ , ինսան էվասար թէքըրար սուլաճագ : Տիւնէատէ օյուռնա չրգան ատամլար՝ օյունըրընը պիգարար տիւնէայլա պէրապէր թէպտիլ էտիլի , իլէտիլքլէրի կիւնահըն ալթընտա ալէմի ինլէտիրէլր . աճ , աճ , պիր էէնի թուֆանա տահա պօլըրուրուսա , տիւնէա նասըլ ինլէյէճէք . լաքին օ թուֆան՝ ցու թուֆանը օլաճագ տէյիլ :

Տիւնէանըն իւզէրինէ պիր էէնի կէօք դուրուլաճագ քի , ինսանըն կէօրտիւլիւ տիւչիւնտիւլիւ շէյ աէյիլ : Իւզէրինէ շիմիթի ճանաըզ էրլաըզարը իտարէ էսէն ճանը

երկրորդ ար տիգրէ՛ճէք . . . պամպաշգա սիր կիւնէ՛ն զա-
 ճաք : Պու կիւնէ՛շ՝ պէյթ-իւլ-լահ 1 շէհրինաէ տողան
 է վլատա պէնդէրմի : Հայ հայ , օ թէն արան սալահ նէ գա-
 տար թէպսիլ օլմուշ : Օ գաղուլթա 2 տաղընտա ինլէյէ-
 նէ պէնդէրմի . լաբին օ սուր , օ սպրլար չէքէն սիրա
 'Նամըլ տէյլշիլիշ . հէյպէթլի ազամէթիինին էօնիւնտէն
 կէլէն սալընա պագ . սիրէթիւն ճէննէթ ըիքտապընտա ,
 մէլաիքէ էթրաֆընը գուշաթմըշ սալթանաթլա կէլէյոր :
 Ղօրէնցիտա , տիւնեանըն մուտէթիմտէ կէօրիւլէ՛ճէք
 շէյլըրին՝ կէրջի պու սօնու տուր , լաբին քեամլլատա
 մըն ֆիքրինտէ իլթի օլմալլ : Քեամիլ առամըն գալպիլին
 թահրիք էտէ՛ճէք սիր շէյ վար ըսա , պու տուր . սիր ա-
 տամ նէ գատթր ուշուշուգ օլտա , պունու տիւշիւնտիւք-
 տէ ալըր , տալարը էճէլ ուշգուսուստան ուշանըր :
 Շիմտի վագթին վար իքէն , տիւնեատէն դամլի տայա-
 նաճաք պիր շէյ արա , եօգաս էպէտ-էլ-սպրա սալթար
 կիտէրմին : Սալահ տառամըն եիւղիւ գօրգուսուստան սա-
 րարրատ , գապահաթլը օլան նէյէ կիւվէնիւր : Պու գը-
 ամէթ կիւնիւ իչին տիր , գըյամէթլէրէ գարար վէրիւ-
 ճէք , վէ իւմիտէր գաթ օլաճադ՝ աղիմ կիւն իչին տիր
 քի , էպէտիլլէք Փադաթ թանպընըն սէնէլէրինի սայմա-
 զա թայեին իքէն , թօզտան թօփրագտան էափըլըր էա-
 նա ինսանըն իւզէրիննէ էնտի : Պու մահէր կիւնիւ տահա
 ուզամը . խայր . իշթէ սէնտէ պաշլատը : Ալլահ թարա-
 ֆընտան սէնին շէրիաթինի Փասլ էթմէյէ կէլէն քէնտի
 զեմէթին՝ փօսթուստա օթուրմուշ , քէնտի իլամըն սա-
 նա փիշին վէրիր : Գըսմէթլէրի գաթ էտիփ , Փասլ էտէ
 ճէք պէօլլէ պիր աղիմ կիւնէ՛՝ էալընըլ ինսամը մը պի-
 գալտա տըր . ինսանըն աղը վար ըսա , հէր տիւշիւնճէսի
 պունա պինա օլմալլ : Մէլէքլէրին վէ մէլէքլէր փատիւա-
 հընըն պէօլլէ տըգաթլա պագտըրը շէյէ՛՝ ինսան էվասը
 կէօղիւնիւ է ումար մը : Օ շէրիաթ մէճիսիլինին էթրաֆըն-
 տա , մէլաիքէ սաֆ սաֆ նուրանի չէմպէր կիպի , ճիւնալ-
 ըրինէ կէօրէ՛ պիրի պիրի իւսթիւննէ տիգիլիփ , կէօղէրի ին-
 սանըն իւզէրինտէ , թագտիր օլաճապ գըսմէթիինէ պէքլէյ-
 էճէքլէր : Եարատան քէնտի շանընըն ինթիգամընը ալ-
 մալա , պու կէօրտիւլիւ թէտարիք՝ ինսան իչին սիր : Ի՛

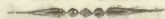
1 Բէն-զէնէմ :
 2 Գագալա :

սանճն հաւիտի ինասն լաբա պէյտն էյլէ, Բաղիտի Ռեճորիս է. որիք, ալէմէ ալէպէար էյլէ տէյի, Ճէմիի մախուգաթ ըէ. ճա հոտէճէք: Ինասնըն էպէտի գըրմէթի օ սասաթա պա. գարբէն, էջլէ պիր կիւնիւ խաթրընտան չըգարմագ. սալթ ինասնամ մը մախուս տուր:

Օ կիւն պէնիմ հէր պար խաթրըմաս տըր. լաքին նէ զաման կէլէճէք: Մէլէքլէր պիլէ խասկեր վէրէմէղ. օ մուսիպէթի սասաթի ծնլար պիլէ պիլէմէղ, զերա պիր գարանլըգ պուլուտ արտընտա տըր. մախուգաթտա կէօրէն էօգ. անճագ էագլաշարըր սահիհ տիր: Աագ. Թիիի պիլմէք զլամաղ, լաքին էէրիիի պիլմէք կիւճ տէյիլ. էյ ազիմ կիւն, ինասնըն հէմ իւմիտիի, հէմ գօրգու. սունու թամամ էտէճէք կիւն, էիւրէքլէրին հէպիտիլ. աջփ, գըրմէթլէրէ գարար վէրէճէք կիւն, հէր շէյի սէն պիթիլիփ, հէր շէյի սէն պաշալաճագսն: էյ ազիմ կիւն, նէրէտէ սին, նէրէտէ. սէնի' նէ վագըթտա պու. լա պիլիլթուր, նէ էպէտիլիլթաէ: Պու իքի տէվլէթ սա. հիպի' պիրի կէչէնէ հիւքմ էտէր, պիրի կէլէճէյէ. կէօյա իքի տէվլէթի պիր էթմէյէ գարար վէրմէք իշին, վէ թաճլարընը վէրէն թանլըրըն ազամէթիի արթը. ըրփ, զագապընը իճրա էթմէք իշին կէլիլ կիպի, իքիտի սէ հուտուալարընըն պաշընա կէլիլլէր. օրատա կէչէճի վագթ' թախթտան էիմիշ փատիլաճ կիպի, արթըգ էա. շամաղա իրթիլէապ էթմէղ. քէնտի գըլըճընըն իւզէրի. նէ տիւշէր, լաքին քէնտի էալընըգ էօլմէղ. օ հէր մա. սուլունու էօլտիւրէն' պաշ տիւշմէնի էճէլ տէ պիլէտին. ճէ ճան վէրիր:

Օ զաման էպէտիլիլին տէվլէթի պաշար. օ խաթրընը էրգարըմըգ վագարըր սուլթանըն օ կիւնքի զագապը հագ. տըր: Պէնի իչէրի ալըն տէյի' գալալիմիլին գափուսունու անջ մը չալընը: Իչէրի սլմըն զսայտըգ, իքրամըմըգըն ալ. թընտամ մը գալըրուր. էճրիիի էօտէյէճէք մալի' մի էօղ ուտու: Ալլաճ էօրուլլա պիլիլ անջ մը չալըրմըն տըր. պիլ իսէ' պիր Ֆէնա տիւշ կիպի ծնու կէրի աթար, տիւշմէնլէրիին էն էանասընա իքրամ էտէրտիք: Շիմտի ծնուն կիւլէր էիւզիւնտէն զայրիտի' հէփ տիւշ զարու: Շիմտի իլթէ գափուսու աջլար. պիր գափու. քի, տիւն. էառէն էիւզ պին գաթ պիւլիլ.ք: Հաքիմին աղզընտան հիւքիւմ չըգարդայն' էպէտիլիլ կէլիլ, քէթիլէլէրի պիր քիւքիւրտ գուլուսունա աթար, վէ էյիլէրի պիր միւֆէրրիճ պաղէյէ գօր: Օտուն սծնղա նէ զուր. օն.

տան սօնորա օրաճազ եօգ . օ սօն ֆասըլ տըր . Ճէննէթի
 Ճէննէթ էտէր . Ճէհէննէթի Ճէհէննէթ : Վէ էլնտէքի
 հիքմէթի անախթարը վուրուփ , էպէտի քիլտինի պոյ-
 լը պօյունճա չէվլիփ , կէրէք գութոււարը , կէրէք
 գութսուզարը , եէրլի եէրինի գափար : Վէ գափան-
 տըզարը եէրտէն , նէ պիրէրին , նէ օպիրէրին էպէտ-
 էլ-ապատ չրգաճաղը գալմազ :

Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

Է Ճ Է Լ Ի Ն Հ Ս Լ Ի

ԷՃԷԼ նէ օյնագ տըր, նէ զալիմ տիր .
(*) պարի տերտղիւրի, իխթիյարարը ալա
կէօթիւրսէ . . . Թապիաթին իլերիսին ալա
ճաղընա, հիւքմիւնիւն իգթիզասընա պաղ-
լանսա . սէնէլէրին տէվըինէ պէքէսէ տէ,
վիւճուտուճուզ իփրանըփ, քէնտիլիյիստէն
թօփրագ քէսիլտիքտէն սօնդրա, կէլսէ սիւ-
փիւրսէ մէզարա աթսա, Ֆէպիհա : Խայր .
օ մէրհամէթսիզ՝ կիւճիւմիւզ գուվվէթի-
միզ փէք եէրինտէ իքէն ալըր կէօթիւրիւր :
Խօմիւր՝ պաշըմըզա պէլայրսա, պիզէ պրա-
գըր . եօզ էյէր էյլիսիսէ, չէքէր ալըր : Փա-
գըրը պրագըփ՝ զէնկինի ալմագ, տէրտիմէն
տի պրագըփ՝ տէվվէթլիյի ալմագ, օ զալիմին
զէվզի տիր : Վիչէ գուվվէթի եէրինտէ առ
ամլարըն քէֆինինի՝ պիւթիւն էօմիւրլէրի
էօլիւմտէն իպարէթ ալիլ ատամլար՝ սագաթ
էլլէրիլլէ տիքմիլ տիր : Պէլի իքի գաթ օլ-
մուլ՝ նիչէ իխթիյար պապալար, թագէ էվ-
լատլարընըն մէզարը իւսթիւնէ կէօզ եաշը
տէօքէր : Խլթէ պէն, իլթէ պէն : Վ՝ նէր-
կիզէմ, սէնին մէզարընը պէն գագըմնատըմ-
մը . կիւնլէրինին պահարընտա՝ էլիմլէ սէնի

մէզարա պէն գօմատումը . . . ահ, սէնին եւ շընը հիսապ էթմէնին ասլը նէ . ազ կիւնին զարֆընտա չօզ եաշատըն, զիրա Փազիլէթին չօղ ուտու : Վիշինին եաշը՝ կիւնէշին տէվըրնտէն հիսապ օլմազ, իլլա քէնտի Փազիլէթինտէն : Վիշինին Փազիլէթի օլմատրգճա, եիւզ եաշընտա տա էօլտէ, եինէ կէնճ էօլիւր : Վիշինին պօշ կէջրտիյի սէնէլէրի, մէզարը թարիիւնտէն իխրաճ էյլէ, օլ գատար էքսիք եաշամըշ տրը :

Վիշինին գալպինտէ Փազիլէթ գալմազ սա, ալթուն կէօզիւնէ տահա փարլազ կէօրիւնիւր : Վիշի ալթունտան իմթիլա օլուր ամմա, գարնը տօյմազ : Լազլիզ քի կէօզիւմիւզ քէօր տիւր . իգպալ նէ օլտուղուն թանըմայօրուզ : () եիւզիւ կիւլէր գալպի խաին Փահիշէնին զէվզի, շաշգըն աշըգլարընը զէվզէնիփ, էզիյէէթ էթմէք տիւր : Լայլէ ատամլարըն չէքտիյի՝ պիւր աճաիպ հալ տրը . էթտիքլէրի սէֆալար աճընաճազ շէյլէր տիւր :

Պախթ տէտիյին պիւր դուշ միսալի, եալ տրզլը գանատլարըն աշար հավատա տուրուր, վէ չըրփընտրգճա սաշտրղը քէրէմիլէրի, սէն թագսիմ էյլէ տէյի, գազայէ պըրազըր : Պիւր սիւրիւ ինսան էվլատը՝ գափայըմ, թուլթայըմ, էլէ կէթիւրէյիմ տէյի, հավայա տօղրու կէօզիւնիւ տիքմիշ, գօլլարըն ուզաթմըշ, աուճլարըն աշմըշ պէքլէր : Պախթըն քէրէմիլէրի տէօքիւլտիւքճէ, պապ խալզ նէ խըրս ըլա պիւր պիւրինի չիյնէր :

Պագ, գօճա՝ գարըսընը նասըլ ունուտուր .
 տօսթ՝ տօսթ ունու նասըլ չիյնէր, էվլատ՝
 պապասընը նասըլ էգէր : Պուլուփ, էլ ու-
 զաթ մաղա նէ գատար զէքի օլուրլար . էլէ
 կէթիրմէյէ նէ գատար ճէսարէթլի օլուր-
 լար . էլլերինէ Փըրսաթ կէչտիքլէյն, հիչ
 պիր շէյէ էլլումէլէր . հագգը ատալէթի պի-
 լէ պասարլար, հիչ ինսաֆ էթ մէլէր : Տիւ-
 շերլէր քեարըն փիշինէ, մանսըպ, պիսիւք-
 լիւք արամնտա պէղլի վիւճուտ էտիփ, թափ
 ու թուվանլարը քէսիլիփ երգլլըրլար :

Հփսիսին խըրսը պիր տիր, լաքին գըս-
 մէթլէրի պաշգա տըր . պիրի թիզ միզաճ
 տըր, արզուսուն էլէ կէթիրմէյէ աճէլէ էթ-
 տիյինտէն, մուրատընա վասըլ օլամազ . պի-
 րի էլէ կէթիրիյօրքէն տիւշէր, էլլինտէն գա-
 չըրըր . օ պիրի թութար, էլէ կէթիրտիմ
 տէյի սէվլինիւր, սէֆասընը չըգարըյօրքէն
 սքօսինէ տէճնէր, զաֆիլ պիր գայ չըգար,
 մալինի գալըրըր էյլէ պիր ատամա վէրիւր
 քի, նէրէտէն կէլտիյին օ տա պիլմէզ : Այ
 հալինէ օ ատամըն քի էիւրէյի մալինէ եափը-
 չըգ օլուփ, այրլլըրքէն էիւրէյինին փար-
 չասը տա պերապեր գօփար : Տէրտիմէնստ
 խասիս, իշինէ եարամազ մալինին պաշը ու-
 ճունտա չիւրիւր էաթըր տա, պիր լօգմա
 էքմէյէ ահ էտէր : Պիր պիրինին գանընը ի-
 չէն ըագըպլար, նէրէյէ սիյիրտիյօրսունուզ,
 ըահաթընըզ պօզման, էտինտիյինիզ մալին
 սէֆասըն սիւրմէյէ պագըն տինէյէն
 քիմ : Խըրսըլարը՝ կէօզլէրինի քէօր էթ միշ,

գալլկերին տէքի խուսումէթ, զօր ուլա էվ
լէր երգըմը տավարա տիւշերիւր : Երու-
սումէթ գարդասը պէօյլէլէրի կէօրտիւքէյն,
սէվինճին տէն գանատարըն չըրփընըրի, կրօփ,
կրօփ տէյերէք՝ լէշին պաշնա գօնար, քէ-
միքլէրինի սօյար : () շաշընլար պու հալ
իլէ սարայլարտան չըգար, տիլէնէ տիլէնէ
վարըր պիր տամ ալթընա գափանըր : Պա-
զըլարընը տա պախթ՝ տէօքտիլիւ քէրէմ
լէրին ալթընտա էգէր : Եթիճիճի քէլամ
իգպալն գուլլանա պիլէն փէք ազ տըր : Ե
քին էճէլ կէլիփ պու Ֆարգլարը գալթըրտըգ-
լայն, հէփիսինի պիր Փագըրըղա գօր : Տէ
փիսինին իսմինի պիր կէօզլիւ թօրպասընա
տօլտուրուր . եաշարը, փայլէրի, լիյազաթ,
լարը, հէփ պիր պիրինէ գաթար էլը իլէ
գարըշտըրըր, վէ հիչ այըրմազ, ըասթ կէ-
լէնի չէքէր չըգարըր : Եօգ, էյէր պիրինի
այըրաճազ օլուրսա, վայ հալինէ ծնուն : Եք
այըրտըղը՝ էճէլի քէնտիտէն փէք ուզագ
գըլաս էտէն տիր :

(Թ)անդըրընըն էճէլէ պույուրտուղու, զա-
ֆիլ օյանլարը վուր, սաղլարը զիյատէ իւր-
քիւտէճէքլէրի վուր տէյի, թէմպիհ էթ-
միշ օլմազ կէրէք : Պազ շու գօրգունճ թէն
պիհէ՝ էճէլին էթտիլի իթաաթը : Պազ,
ինսան էվատընը նասըլ ալտատըր, էմնիյէէ-
թինի նասըլ զէվգէնիլ : (Թ)ախսմինլէրիմի-
ղի տախմա եալան չըգարըր, սայընթըլարը-
միզը շաշըրըր : Եիլէ ատամլարըն էօլտիլի-
նէ թաաճիւպ էտէրիզ : Եճտըղըմըգտան
զիյատէ շաշար պագարըր :

(բ) Պախթ աչքդ լողը պիր մուսիպէթ կէօսթէրիր : Պիր տէվլէթ՝ պիր նէքպէթէ պէշարէթ տիր : Պախթ ըլա էճէլ պիր զուլումքեարլոզ շիրքէթի էթմիշ սանըրսըն : Պախթ էճէլէ թէտարիք էթտիյի գուրպանլարը նէֆիս թաամըլա պէսլէր, վէ կէրէյի կիպի սէմիրթտիքտէն սօնղրա, չիէքլէր իլէ տօնատըր, գուրպան էէրինէ կէօնտէրիր : Վաչ տէֆ՝ա պախթը կէօրտիւմ, գարանղոզ տամ ալթընտա, ատը պէլլիսիզ ա տամլար արայըփ պուլուփ, պիր համլէտէ մալ իչինէ սօգար, տիւնեանըն մալինի տէվլէթինի էլինէ վէրիր, նագարընը իւսթիւն տէն այրումազ, պալալէրէ գալտըրըր, կէօզ էօնիւնէ գօր, վէ խալզ պոււնուն իգպալինէ պագըրփ, հասէտ էթտիյի էէրտէ, օ տա պու էէնի տէվլէթինէ քէնալիյի ալտըրմը՝ սէվլէնի տուրտուղու էէրտէ, պախթ պոււնու պիրտէն պիրէ իգպալին տամընտան թէքէրլէյիփ, էճէլին գըլըճը ալթընա աթար : Պէօյլէ պէօյլէ նիչէլէր օլմուշ տուրքի, սապահքի իգպալինէ հասէտ էթտիյիմիզ ստամըն ազլամ էօլլիսիւնիւ աղլամըրը :

Եֆլաքէ սէր չէքմիշ պիր մէշէ աղաճը, պաշընը սալլար տուրուր . օլտուղու օվանըն պիր էանընա կէօլկէ էտիփ, կիւնէչի քէսէր . կիւնէչին ըսըճաղընտան գաչան գօյուն սիւրիւսիւ կէլիփ կէօլկէսինէ սըղընըր . գայլարա, պօրալարա չօզ սէնէ գարշը գօմուշ : Եպքին պիր քէրրէ պալթանըն կէօզիւնէ ի յիլէտի, պիւյիւքիւյիւնիւ կէօրտիւքլէյն քէօք .

իւնէ սաթաշար : Ս ռ ր ա վ ու ր ա ա գ ր պ է թ
տէ վ ի ր տ ի : () օ վ ա յ ր կ է օ լ կ է ս ի ի ն է է օ թ թ է ն
աղ ա ճ , ի ն է յ է ի ն է յ է է ր գ ր լ ր . կ է օ լ կ է ս ի ն ի ն
է է ր է ր ի ն է տ ա լ ար ը ն ր է Կ թ ը ր ր . կ ի ր ի ւ ւ
թ ի ւ ս ի ւ ն տ է ն է ան ը ն տ ա ք ի օ թ մ ան է օ թ է ր ,
շ ան թ ա ար է թ ր ա Ֆ տ ա ղ լ ար ա ա ք ս է տ է ր :
Պ ի ա յ ն ի Տ ի է ճ է լ տ է ի ս ա լ գ ը ն կ է օ ղ կ է ն ի ւ
գ օ Ր Կ ու թ մ ա գ ի չ ի ն , է ի ւ ք ս է ք պ ա շ ար ը ,
պ ի ւ յ ի ւ ք ք ի մ ն է լ է ր ի գ ու ր պ ան է տ է ր . վ է գ ր
լ ը ճ ը ն ր գ ը ն ը ն տ ան չ ը Կ ար ան՝ օ կ ի ւ վ է ն տ ի յ ի
մ ի գ ի գ պ ա լ ար ր :

Ք ի յ ի ն ի ն է օ թ ի ւ ն է գ ա տ ար կ է օ ղ է կ է օ .
ր ի ւ ն ի ւ ր օ լ ր ւ ր ս ա , մ ի ւ տ տ է թ ի օ գ ա տ ար գ ր ս ս
օ լ ր : Վ ը գ ը մ ն է կ ի ւ գ է լ ի տ ի . օ ն է կ է օ ղ է
ր է մ ա լ լ ք ի տ ի . է ա շ ա յ ա ճ ա գ է վ լ ա տ տ է յ ի լ ի .
տ ի . ի ւ ս թ ի ւ ն է պ ա գ ա ր գ ճ ա ս է վ ի ն ի ր ի տ ի մ . . .
ա՛՛ , ս է վ ի ն ճ ի մ չ օ Կ ս ի ւ ր մ է տ ի : Պ է օ յ լ է պ ի ր
կ ի ւ գ է լ է վ լ ա տ ր՝ պ է օ յ լ է չ ա փ ու ք ի թ ի ր է ճ է յ ի մ ի
Տ ի չ ի ն ան մ ա ղ ը տ ր մ : () է ի ւ գ ի ւ մ է կ ի ւ լ ի մ .
ս է յ է ն է ան ա գ լ ար պ է օ յ լ է չ ա փ ու ք ս օ լ ա ճ ա ղ ը ն ա
ա գ լ ը մ է Կ թ մ ա ղ ը ար : () պ ի ւ լ յ ի ւ լ տ ի լ ի
ս է օ յ լ է մ է գ օ լ ա ճ ա ղ ը ն ա՝ ք է ն տ ի մ ի ի ն ան տ ը ր ա
մ ա յ օ Ր տ ու մ : Ղ ճ է լ պ է օ յ լ է տ ի ր . է ն կ ի ւ գ է լ
է օ թ ի ւ ն ար տ ը ն տ ա ս ա գ լ ան ը ր : Ղ ն թ է ն տ ի ւ
ր ի ւ ս թ վ ի ւ ճ ու տ ու ն ա լ թ ը ն տ ա կ ի ղ կ է ն ի ր՝ պ ի
զ ի է օ յ լ է ա լ տ ա տ ր ր : Շ ա շ գ ը ն ա տ ա մ , ճ ան
ա ճ ր ս լ լ ա տ է օ ք է ճ է յ ի կ է օ ղ է ա շ ը ն ր՝ է յ ի վ ա գ .
թ ի ն տ է ի ս թ ը ր ը ն ա պ ի լ է կ է թ ի ր մ է գ :

Պ է ն կ է օ ղ է ա շ ը տ է օ ք է յ օ Ր ու մ տ ա՝ թ է .
ս է լ լ ի պ ու ը լ յ օ Ր մ ու յ ու մ ա՛՛ , ղ ա յ ր է թ ի մ
ն ա Ֆ ի լ է տ ի ր , կ է օ յ լ ի մ ա լ տ ան մ ա յ օ Ր : Տ է ր .

տիմոնէն ուզագ զաշմաղա՝ Տէր նէ եօլ թու-
 թայօրսամ, եինէ տօլաշլօի օրայա չըգայօ-
 րում: Իշթէ եինէ պու էթտիյիմ միւլահա-
 զալար՝ գաչընտըղըմ Ֆիքիրլէրէ վարտը...
 մութըլը պիր պիրինին աճըսընը կէօրմէյէն-
 լէրէ... ահ, տիւնեատէ եա պիր օլմադ օլ-
 մասա, եա այրըլմադ օլմասա: Ի՛նէրկիզէմ,
 կէրչէք, սէնի տիւշիւնտիւքձէ եիւրէյիմոնէ
 գան կիտէր: Աէրչի սէն պէնիմ էվլատըմ
 ըտըն, անճագ վիւճուտուն պէնտէն այրըլ-
 տը: Ի աքին ծնունչա՝ պէն, իքիմիզ պիր
 վիւճուտ ուտուգ... պէլի. օ եաշամըշ օլ-
 սայրտը, պէն պու տէրտլէրի տօյմագ ըտըմ:
 Աէրկիզէմի անասընտա պուրիւրտում, Ֆի-
 լանտրոտու ունուտուրտում: Ի՛հ, ազիզ եօլ
 տաշըմ, օ սէնի պանա, պէնի սանա պաղլայ-
 ան պաղնիճէ օլտու: Աու պապտէ իքի եիւ-
 րէք պիր օլմագ տէյիլ, պիր պիրինէ գարըշ-
 մագ տըր քի, պիւթիւն այրմանըն գապիլի
 եօգ: Ի՛ձէլ գըլըճը վուրտուզու զաման,
 պիր եիւրէք տիր՝ իքիյէ պէօլիւնիւր. տիւն-
 եանըն խայրը ուզուրու՝ օ եարատան ագար
 կիտէր. օ իքի փարչանըն էն գութսուզու՝
 էօլէնին իւսթիւնէ եաշայան տըր. օ գանը
 ագան փարչա եիւրէք տիր քի, չըրփընտըգ-
 ճա աճը տօյար. օ փարչա տըր քի, էօլիւ-
 միւնիւ՝ էպիյէթլէր իչինտէ թամամ է-
 տէր... ահ եիւրէյիմ, տուր, տուր...
 օ եարայա տօգանմա:

1 Եունիկուն էչի լուսէա:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Սէն տէրսինքն հիշ օյմազատ, պարի ինտան էօմէք իջին տօյմուշ ուսա, էաշամադ իշին տէ տօրմուշ օլտու, զոչնու էճէլ թանլըլփ, վուրտու զոչնու հադ իւզրէ, ու տալէթ իլէ վուրսուն տէրսին: Սէնին իօթէտիյին պշ տուր. էճէլ կէնճ ասամը կէօթիւրիւր. իգպալն քէմաւ տէ օյանը կէօթիւրիւր: Էճէլ զուլուաքեար զասիթ կի պի, էօրֆ դուլանըր, վէ քիպրինին իֆթիխարը, կէօ զէ կէօրիւնիւր նուֆուսար գուրպան էթմէք տիր:

(բ) Թասպիւթմաէ էնասիրին պիր պիրինէ զրատ օ լուփ, ասիմա ճէնըլէշտիյի կիպի, էճէլ տէ էօմիւրէ զրտ տիւշմէն տիր: Պիր իգպալն ասամա լասթ կէլըր փալէ լագ, տինճ, շաղ օլտուզուն կէօրիւրսէ, նէֆսինէ եէ տիրէմէզ, քէնտի տէվէթինին դանունու թութուդ լուգ, ուշուգըլգ տուր. զէվգ սէֆա, պիւյիւքըլգ սէվտասը ընտա էտաագ տըր. էօլլէ ատամլարը կէօրիւր սէ, քէնտի տէվէթինէ պիր լըլսանէթ աստ էտէր: Էճ ճէլ էօմիւրտէն իքրաճ էթտիյինտէն, պիր էօմը նէ գա տար շաղ օլուրսա, օլ գասար զիյատէ տիւշմէն օլուրտ էօլլէ էօմրիւ էէնիփ, քէնտի հիւքմիւնիւ արթըրմայը քէնտիյէ շան սայար: Տէքք էթմէքտէն խօշունըր, զսֆիլ ավսամագ իսթէր, ֆուտուլանաճագ պիր շիքեար արար. նէ գասար ումուլմաղ վագթատս պրասարսա, էէյիթըլիյի օլ գասար զիյատէ օլուր: Գօրգույու ֆիքրի միգտէն չըգարմագա՝ նէ տէքլէր գուլանըր: Էլ մէմլէքէ թինտէ թէպտիլ կէզէր փատիշահար կիպի, էօմիւր շէք լինէ կիրիր, աղընա էօմիւր տէտիրիր:

Թէտպիրըրինէ էարայաճագ դըսաֆէթըրին հէփի սինէ կիրիր: Տէվէթինին հուտուտու՝ թօմա գարթալը նըն՝ ուշուփ կէզտիյի էէրլէրտէն պիւյիւք իքէն դանաս թի եօգ, տահա պիւյիւթմէք իսթէր: Կէրօն շասար՝ կիպի, կեսաճ քէօշէք դըսաֆէթինտէ կէզէր, կեսաճ արասպաճը օլուր արասպա սիւրէր: Գաստ էտիփ էէլի վուրտուզու ասամը փարալամայընճա, օնու թանըմագ

1 Գուրմուլ գուշու՝ թօմա Կէլէնիին տէփի իփի:

2 Թօմա լասարը քըր:

Միւմբին սեյրիւ քէնտինին զաթի գուրու քեմբ շէքլնէ պէնդեմէյեճէք գլլաֆէթիէր կիրմէյե պագար : Եքսէրիյե սիւլահհիմ վէ սեմիզ գլլաֆէթէ կիրիւր : Մութլու օ կէօրիւնէն գլլաֆէթինէ գափրմայանլարա : Պիր կէօղիւ էճէլտէ , պիր կէօղիւ կէօյլէրտէ օլան ատամ , հէմ էօլիւր ատամարը , հէմ էօլմեզ տիր : Չիւնքի պէն ջօդտան պէրի էճէլնի տէքլէրնի տիգդամթէ կէօղլէյիփ տուրուրում , կէօրտիւմիւ , էօգսա տիւշլումեմի կէօրտիւմքի , շիրին վէ կիւլէր եիւզլու կէօրիւնմէք իչին , օ հէյակեթլի շէքլնի պրագլփ , այնանըն էօնիւնտէ քէնտիյե տիւզէն վէրիւր խալ : Հայ հայ . շու զարիպ սէյրա . նը խաթրմայան ջօգարմայրմ : Տիւշ պիւլէ օլսա , էինէ է . ճէլնի հայլնի անդլամմազա էարար :

Պիր տէլի դանը ճէմլիէթինտէ պուլունտում , էճէլ մէճիտէ կէլմէք իսթէտի , թապիսթ գափուլու աջմատը , լաքին էօնիւնէ պիր հէքիմ տիւշմիւշ , էլինտէն թուլմուշ իչէրի սօդտու : Իչէրի կիրտիքլէյն , քիմ օլսուլուում պէլլի օլմայան տէյի , հէքիմէ էօլ վէրտի : Վէ պիր շէքլմէթլի իսթիյար մուամլէճիյէ վարըփ , քէնտի իչին պիր սէֆիհ տէլիգանը դուրպան սէմիրթմիշ իմիշ , մաս պէսեղ քէնտինին գուրու քեմբ գաֆարընը վիւճուտունու թէսիմ էթաի . վէ մնուն էէրինէ պու միրաս . էէնտինին իսֆիֆ թավընը , գորիֆ գլլաֆէթինի , դուրդուն պագլըն թագընլփ , արգատընա պիր աջըր քիւրք սլար , իւզէրինտէքի քէֆին պէղնի էօրթաիւ : Ելինտէքի կէրիլի էայ սօղըուլուր , պիր կիւզէլ ջուլըզ օլտու , վէ գէհիլլի օգլարընը շիվէքէար մահպու պէնին կէօղլէնտէ սագլար : Պու գլլաֆէթլէ օ գալիմ թէպտիլ շիքէար արամազա ջօգար : Նէրէյէ կիտէր տէյի սօրուադարն . հէյ , նէրէյէ կիթմեզ , ջօգ կիթաիլի էէրի իսթէրտէն , սէֆանըն օլտուղու էէր տիր . էյէր սէֆանըն թուլթաուղու էօլ ագըն իսլաֆըլլա , կէճէլէր կիւնտիւզի գօվարտըլընտան զիյտուէ , էճէլ սէֆայը գօվարար :

Չէպք սէֆա ագլըքէօրլէյիփ , վէ ըսպըլթասըզ շագլըգ . քէմմիլլիյն էէրինէ կէշտիլի դաման , էճէլ տէ էէրինէ կէօրէ . սօֆրա պաշընա կէչէր , հօրա պաշը օլուր , զարլարը եուվարար . վէ մուսիպէթլի գատէհին սլլմէ սլլմէ սօլտուրուր , օ ճիւմպիւշլիւ էարանլարըն աջընա . այ գատէհ վէր գատէհ իշտիլի էէրտէ , վէ էճէլ մուտա տէյիլ , քէնտիէրտէն ուզագ սըր կիսի , մլար է

ճէլը զգլգլենալիքէրի եերտէ , էճէլ տէ օնլարը զէվզէլն յիր : Աէ գաֆալար տուճանլանրի , գորգուլար աէֆ օլուփ , էիւրէքէր շէնլէնալիսլ պլրլէ , տիւնէանրն աէֆալարընը մէճլիսէ տալէթ էտէրլէր , Ֆիքեր տէ օ աշգ ըլա , էճէլին իւղէրինէ պիր պիւլիւբ քլիւա վուրուր . օ զաճան էճէլ օ էլրէթի դըլաֆէթինի գապա զաֆիլ պրազըփ զ դաշլարընը չաթար . . . զալալըլար , գորգուլարնուտան կէրի կէրի գաշարլար , վէ պլրի պիրի իւսթիւնէ աէփիլիւփ , գաթի իւճիա ճանլարընը թէսլիմ էտէրլէր :

Ղաֆիլ պուլունաուգլարը , վէ շէքսիքլէրի գորգու , հէման կիւէրլէլէլէլ տթէշ տօգանուրգտա թու թուլուփ , փաթլարլի , փարլարլի , կիւրիւլտէլիփ , վուրտուլու գատար սիւրմէլ :

Էլ լըրէնցիոս , էճէլ նէ զաճան կիւլէճէլինի պիլմէգլսի տէլի , ճանրըն թաթըլ էմիլիէէթաէ ուլուտուրմուստուն օ օնուն թէհլիքէլի օլմասը՝ վագթի պէլլի օլմասըլը տըլա՝ Ապտէսի մալում աէլիլ տէլի , պիւլթիւն էօմիւրլէրինի Ֆէնա կէշիրէն աաալար կիսի օլմա :

Ներկիլէնին էօլմէսի՝ կէրլի վագթթարը ըտը , լաքին պիլլինմէլ շէլ աէլիլ իտի : Ահնճլէք շէնլիլի արասընտա՝ էօլէճէլի խաթըրնուտան չըգմալ ըտը . կէօղիւ տէ , Ֆիքերի տէ , կէլէճէք թագափրիստէ իտի : Պալաթ էճէլ իլէ իթթիֆագ էտիփ , գըղըմըն կէօղիւնիւ պաղալըլի ալ տաթմագ իլէն , էօնիւնէ փարըլթըլը տիւրլիւ օլունճագլար տէօքէր , ալթուն կիւմիւշ կէօսթէրի իտի . լաքին էվլատըմ էինէ կէօղիւնիւ ինսան էվլատընըն սօն տէմիւն տէն ալըրմալ ըտը : Աէ էլէր տիւնէա էիւղիւնտէ իգ պալ տէտիքլէրի շէլ պուլունա պիլլիսէ , պալաթ պիլ էանտան թագէլիք շալըլգ . պիլ էանտան գըղըմըն իգ պալլինի քէմալ մերթէսլէլէլ վարարըլօրլար ըտը : Էճէլին օգու՝ պէօլլէ պիր փարլագ գալըանը վուրուփ տէլէ պիլ տի մի . հայ հայ . հաթթա օ զալիմին օգունու մլինա , տըլ կիպի շէքէն՝ օ փարլագլըլ արը : Աէօյա պիւլիւքլէլէք թէապիլլէրիմիղի ալթ իւսթ էտիփ , ինսան էվլատընը միգուարընը պիլտիլրի կիպի , ճէսարէթիմիղի զապթ էթմէք իլէն , պէօլլէ միււէք քէտ ալագ կէօնիւլլիւլիւք տէրլէրի վէրի :

Տիւնէա պիւլիւքլէլլէնին վագարնա՝ լըրէնցիոսաա հա հայրան օլուր մու . տահա օ էիւքսէք հալալարտա , պիր նիմ ըիւղիւտար ըլա գըրըլթ տէվլիլէճէք՝ ինճէճիլ պիր կէվրէք տալըն թէփէսիտէ , էուվասըն էափաղա

հեղինակներ մի : Տէյէլումքի էճէլ երեքսէբտէ օյանյարա աշարաքիւղէր գատար ետգըն օլմայա . Լաքին տիւնեառտէ րահաթըղգ՝ Թամարն պիթախի եէրտէ պաշլասըրը եալան մը տըր : Կնասնը սէֆիլ էտէն՝ հօգլուգ սէյիլ տիր , իլլա օլանտան պըգգընըդ տըր :

Էյ Թամարեար տէլը գանը . էյ իգպալէ աշըգ աւամ , կէլէճէք գըսմէթինէ պիգայա ճահիլ , գալպինէ ֆախտէլը գօրգու վէրմէք իչին , իշթէ պէն էճէլն գօրգունճ հէյէթինի կէօղիւն էօնիւնէ գօտում . շինտի սէնին Թէմէլաիզ իւմիալէրինի գաթ էթմէք իչին , իգպալն կիւլէր երեզիւնիւ գարըըննա ըէամ հտէյիմ :

Էյեր շու պէյթըլէրիմ հագգ ըսա , Ֆէլէքքիւշէի օգլասարգճա՝ էճէլնի երգլաշտըրըր : Սէն ալթունա տահա Թամա էտէրմիսին , քէնտի Թէլէֆինէ գարըը վարմաղա տահա կէօնիւն չէքէրմի : Էճէլն դէվգի՝ նիշանըն փարլաղընը վուրմագ տըր , վէ աթաղը կիւրիւթիւլիւ օլմաը , հէմ գօրգուսու վուրուրքէն տույուլմաը : Էճէլն սալթ պոյաղը խալգտան եուգարը օլան պաշլարա աթաղը օգլարը Թօփլասամ , Թէրքէշիմի տօլտուրուրում . օնտան սօնպրա օ Թէրքէշի՝ կէօքտէ օգ աթան պուրճուն եանընա ասամ քի , ինսան էվլատընը կէօղիւնէ կէօրիւնսէ :

Կէրջի պու պիր գօրգունճ եըտըզ կէօրիւնիւրտիւ , Լաքին չօգ խաղըրը օլուրտու . Ֆէլէյին Թէհլէքէի վէրկիւլէրի իլէ իլէրի կէլմիշ առամը , պու տիւնեա ֆըրթընասընտան սէլամէթէ չըգարմաղա եարարաը . օնուն ըլըղըլա՝ էքսէրլյեա օթուրթտուգլարը տէօրիւնթիւլէրի կէօրիւրլէր խի . եանի , Թէհլէքէլէրի արթարգճա , քէնտիլէր էմիլյէթիւրին արթըրմագտան , վէ հալա օլան իգպալէրի իլէ քէօրլէնիվ , կէլէճէք գըսմէթըլէրինի խաթըրտան չըգարմագտան , կէրի տուրուրլար ըտը :

Ս Ե Ք Ի Զ Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

Է Օ Լ Մ Է Զ Լ Ի Ք

Կերէք, ներկիզէ գատար կէնճ էօլմէ տի՛. Ֆիլանտրոս կիպի ափ անսրզ էօլմէտի: Հայ Հայ, Թէսէլլամ պո՛ւ մու տուր: Մ՛Տ, Հաթթա տէրտիմին էն պիւյիւյիւ պու տէյիլմի: () արատա կէչէն վազըթլար տէրտի մի կիթտիքճէ աղըրլաթտը: Մէ գատար կէճ իթիտիմ իսէ, իթիտիյիմին աճըսը օ գատար պիւյիւք օլտու: Նաշատըգճա եիւրէքլէրիմիզին պաղը սըքըլլի, իքի եիւրէք պիր պիրինէ տաՀա գավի պաղլանտը: () պաղլար գըրըլմաղա պաշլայընճա, եիւրէյիմ տէ եարալանմաղա պաշլատը, այրըլըգ աճըսը սարտը պէսի, վէ էօլլէ պիր աճըքի, սէնէլէր սիւրէյօր: () նուն խասթէլլիյի աղըրլաշտըգճա՝ պէն տէ պիլէսինճէ տէրէճէ տէրէճէ էօլլըրտիւմ: Պիր ճէֆաքեար զապիթ էլլինտէ՝ սաաթտան սաաթա էզիյէէթի արթար միւճրիմ կիպի օլտոււմ. գուվվէթի ազար ազար քէսիլի, սօն նէֆէսին վէրիլըքէն, աման տէյի Հայգըրարագ՝ աճըսընը պէլլէ էթտիյինէ պէնզէտիմ:

1 Եունկուն էհլէ լուսեա:

Վիշի կիւնլերինին սօնրունա պէօյլէ ա-
 թըմ' աթըմ' եղլիեէթ շէքերէք կիթմէք՝
 պիր զալիմ շէյ տիր . պաշընա կելէճէքտէն
 պի խապէր, էօմրիւնիւն սօն կիւնլերինի վէս-
 վէսէ վէ գօրգու արասընտա, սէնի մէզարս
 կէօթիւրէճէք՝ պիր ուզուն գույթու եօլտա
 սիւրիւքլէնի կիթմէք՝ չօգ մուսիպէթլի շէյ
 տիր . իւմիտ թէսէլլասը ազար ազար քէսի-
 լի, իւմիտ գաթ օլտուգճա, վէ իւմիտ էթ-
 տիլի շէյլէր հէփ կէօլկէ օլտուղուն վարա վա-
 րա անղլատրգճա, քիշինին գալպի նէ գարա
 եասա կիրիյօր . պէլի, էօմրիւմիւն սօն կիւնլէ-
 րինտէ, գութսուզ թալիիմ պէնի պու հալէ
 գօտու . պէնիմ պու մէյուս վէ մահգուն փի-
 լիյիմտէ, տէրալի կիւնլերիմի պէօյլէ սիւ-
 րիւքլէտիմ: Մ՛Տ, օ քէնտի նէՓսիմէ օլան
 մուհապպէթին, օ ինսանըն վիւճուտունա
 եափըքգ արսըզ միւտահէնէճի պէնի ալտա,
 տամատը, տէրալերիմի պանա իղմազ էթտի-
 րէմէտի:

Չօգ տէՓ'ա կէօղիւմիւ իւզերինէ տիքէր
 պագարտըմ, Ֆիքրիմտէն կէչէն մուսիպէթ-
 լէր՝ պագըլըմտան անղլաշըլըրտը: Վաչ տէ-
 Փ'ա էօլմիւզ գըյաս էթտիլիմ եէրտէ՝ պա-
 գարտըմ քի, օ սօլմուշ աղարմըշ տուտազլա-
 րըլլա եիւզիւմէ կիւլիւմնէյօր:

Նիւրէյիմին աճըսընը թէսէլլա էթմէք
 իչին, քէնտիյէ զօր էտէր, եիւզիւմէ կիւլէր
 եիւզ կէօսթէրիւր, քէնտի աճըսըն պասթը-
 րըր, պանա պէլի էթմէզ իտի: Մ՛Տ, պէ-
 նիմ աճըմըսա, օ պէնի թէսէլլա էթտիլի

զաման՝ տաճա զիյատէ արթար ըտը :] ԸՃԵԼ
 իչերիսինտէ կիզէնմիշ, էօմբիւնիւն թէմէ-
 վնի՛ կիզլն կիզլն տուրմայրփ գազըր ըտը :
 Պիր մամուր վիլայէ թի տիւշմէն ասքէրի մու-
 Տասարա էթմիշ կիպի, զալիմ էՃԵԼ տուր-
 մայրփ՛ խասիմանն լազըմիար գազըր, օ զաիՓ
 վիւճուտուն խարապընա գաստ էտէր, թըպ
 իլվինին էտէ պիլէՃԵՆԻ իմտատը զէվզէնիւր
 տուրուրտու : ՄՆ, կէՃԵ Երտըզլարը, սիզ
 պէնի Փէլէքգէտէ կէօրմէյէ արըջգ սընըզ,
 Ֆէրեանտ ու Ֆիղանիմի տաիմա իշիտիոսի-
 նիզ, տէրտիմին խայալէրի՛ Եաթըփ ույուգ-
 լատըզըմ՛ Եէրտէ, գաչ տէՓ՛ա Եիւզ Եաու-
 թըզըմը սարսըփ, պէնի թաթըլ ույգուաման
 ույանտըրմըջլար պիլիւսինիզ : Սէօզիւմիւ
 անտըգլայն, ճան ալամէ թինտէ էՅլիմ՛ կէօ-
 զիւմ էօնիւնէ կէլիր : () ուզուն կէՃԵլէր-
 տէ, պանա պու գալան էօմբիւմտէն աղիզ
 ճաննն՝ սաաթտէն սաաթէ սէօքիւլտիւյիւնն
 պագտըգճա, իշիմտէն գանլար կիտէրտի :
 ՄՆ ալլաՅ, օ Եանընը պէքլէտիյիմ կէՃԵ-
 լէրտէ՛ էօմբիւ թիւքէնտիյինի կէօրտիւքէ,
 նէ աճըլար չէքմէմիշիմ : Սաաթտէն սաաթէ
 ըէնկի սօլուփ, էօլիւ պէնզի պաղլարտը :
 Սէզարըմըն պաշընա քէնտիմ վարրփ, գօր-
 դունճ՛ էպէտիլլիյի կէօրտիւյիւմ կիւն, օ գա-
 տար Եիւրէք աճըսը չէքմէտիմ : Սագտիլիւն
 զարը՛ պէնիմ Տագզըմա՛ էՃԵլտէմի, էօմիւր-
 տէմի տաճա գարար էթմէտէն, կէօզիւմ
 էօնիւնտէ Եուվարլանտըզըն կէօրտիւյիւմ
 զաման, օ գատար կէօնիւլ ազապը չէքմէ-

տիմ: Օ արբւմ էօմիւրտէ տուրտու, լաքին
եազըգ էլիմէ նէ կիրտի. աղբը աճը չէքմէյէ
պիր ուզուն վագըթ գազանտրմ:

Ընճագ աճըտըղըմըգ ատամլար զայ օլմուշ
տէյիլ, էօմրիւմիւզիւ կէօզ եաշըլլա կէչիւր-
մէնին ապը նէ: Ֆիքրիմիզի մէզարլարընըն
էթրաֆընտա կէզտիրիփ, քէնտիմիզի պի-
հուտէ աճըլարա պտըրմաղա նէ մուճիպ:
Հիչ քիշիսին ճանը, օ ճէննէթ նուրունուն
փարչասը, մէզարտա սէօնէրմի: Լօգ, էօգ-
օնուն (ճէննէթտէ ատը նէ օլտուղուն պիւ-
մէմ.քի ատընը վէրէմ) օնուն էօլէճէք փար-
չասընտան զայրի շէյի էօլմիւշ տէյիլ. էօլէն՝
Փագաթ եաշամասընա մանի օլան՝ իւզէրին-
տէքի գապա փօսթ տուր. օնուն հագգընա
տէրտաէն պէլատէն զայրի շէյի էօլմէտի:
Լաշայան քէնտի տիր. էօլիւ սըրասընա պէն
քէնտիմի գօմալըլըմ: Թանղըրընըն մէրհա-
մէթինէ պէն միւհթաճըմ: Հայ հայ, մէ-
զարլարտա նէ չօգ ատամ վար: Մէզարիս-
թան նէ պէրէքէթիւ եէր տիր: Լնսան եա-
շամաղա օրատա տօղար: Պու եաշատըղըմ
եէր՝ պիր թէնհա չէօլիսթան տըր. կէօզ
եաշըլլա սուլանըր՝ պիր սագիլ սէլվիլըք տիր.
պէն կէօք գուպպէնին ալթընտա, աղայրփ
սըղլամաղա մախտուս՝ պիր գարանլըգ զըն-
տանտա մահպուսում: Լհիմին օլտուղու
եէրտէ հէփ վարըգ տըր. հէր շէյ սահէհ
տիր, հէր շէյ պագի տիր: ()րատա հիչ պիր
շէյ թէպտիլ օլմազ. հէփ պէր գարար, վէ
պէր տէվամ տըր (*):

Ի այլէ օլտուգտան սօնդրա, մէզարը իւզէ ըինէ պիր հպէտի փերտէ չեքելմ. օ ար. Թըզ մէզարտա տէյիլ: () կէչիտ հէր նէ զատար գօրգօւլոյուսա, կէչտի, գօրգօյու սաուշտուրտու: Ըրտը սըրա պագայէ տօղ ըու՝ պագայրմ: Կէօզիւմէ եէնի նիլամար կէօրիւնիյօր, օնլար ըլա Թէսելլա օլայրմ: Ը ազիզ կէճէ, սէն Ֆիքրիմի աչ. ինսանա՝ ինսան լիյազաթընը կէօսթէրէյիմ. պուլայքի նէշամըն զաՖի ինսանըն լիյազաթընը կէօսթէրէյիմ տէր իքէն, պիլիքիլիյիւն Թէնզիլ կէմէյէ: Ույան էիւրէյիմ, ույան, հագ աչլիլա ԹուԹուշտա եան: Պուլայքի պու պէյթիլէրիմ ճան կիպի ալա օլա, ճան կիպի էօլմէզ օլա: Իւահի, նէ սէօյլէյօրում: Պէօյլէ Փանի մէտհլէրի՝ հիչ ճան իրԹի. քեապ էտէրմի: Իսայր. պէնիմ իւմիտիմ տահա ալա շէյտէ տիր. պէյթիլէրիմին իւճքէԹինի հպէտիլքտէն իսթէրիմ:

Աէլամ, եա էօլմէզ ինսան. սանա էօլիւր տէմէք՝ քիւֆր էթմէք տիր: Ինսան նուրա նի գափուլարտան՝ կէչիփ հպէտի կէնճիլիյէ վասրլ օլաճաք: Ինսան կիպի պիր զաիֆ մախուզու, վէ պէօյլէ խապէրսիզ զուհուր էտէն միսաֆիրի, ճէննէթ կէօրիւնճէ, Թա, աճճիւպ էտէճէք: Պին շիւքիւր սանա եա գատրը ալլահ, եա սահիպ քերէմ, շիւքիւր լէր օլտուն սանա քի, Թիւքէնմէզ հպէտիլիլի՝ Թօփրաղըն Փանի էվլատընա վէրմիշլին: Աէնին քերէմինի հիքմէԹինի կէօրմէքտէն Ֆիքրիմ էօրուլաճագ օլուրսա, էօրղունըւ.

ղուն նկ իկ սաուշտուրսուն : Մ՛Տ ալլահ, օն տան սօնղրա տահա՛ սէնի սէվմէք, սանա սէճտէ կթմէք Փաղիլէթմի օլուր ումուշ, խայր ամէլ մի օլուր ումուշ : Վալլաիմիզէ Փէրահ տէյիլմի, պոյնումուզա պորճ՝ օլմնոզ մր :

Հայ Հայ, էյէր էօրմէզ օլտուղում՝ տէրտ չէքմէք իչին իսէ, էյէր էպէտիլէք՝ տէրտիւրիմի էպէտի կթմէք իչին պէնի էպէտէն եաշտըօրսա, պէնիմ՝ քիպրիմ՝ նէրէտէ գալլը . . . լաքին ալլահ քէրիմ տիր, ափվ էտէր : Օ իմմէթ՝ գալլաիմիզի տիրէթիւփ ր պիզ Փաղիլէթ քէսպ կթտիքճէ, օ տա կիւնահքեար իսիմէրիմիզի՝ ճէննէթ տէֆթէրինէ գայտ էտէր : Վէլլ, քէրէմինտէն շիւպհէմ՝ եօգ, էճէլտէն եիւզիւմիւ տէօնմէմ. գալլաիմի եինէ շազ էտէր, խաքի փայինէ եիւզլէր սիւրէրիմ :

Ղանլարըն՝ ճիւմիէսինէ՝ եարատան պիր ըուհ ուլա հայաթ վէրմիշ, հէփսինին ըուհու՝ պիր ազիզ փունարտան չըգմըշ տրր : () ըուհլարա քէնտի գաթըլմըշ, լաքին հէփսինէ պիր թարզ տէյիլ. հէր պիրինէ՝ հիքմէթինին իգթիզասընա կէօրէ, վէ գուրտուղու թէտպիրին միւնասիպէթինէ կէօրէ գաթըլմըշ. վէ հէր պիրինէ՝ քէնտի պուրճունտա թայէին կթտիլի՝ տիրլիւ թէճրիւպէլէրի կթտիքտէն սօնղրա, էյէր քէնտի ալա հալլէրինտէ, վէ չըգտրգլարը փունարըն փաքլէյինտէ գալմըչար ըսա, թէքրար օ փունարա տէօնիւփ, էպէտի ըուհա գարըշաճազլար տրր :

Եւ այտամ, սէն գուրտ տէյիլ սին, պէօ-
 ճէք տէյիլ սին. քէնտինի թանը, պիյիւք-
 լիյինէ պագ, քէնտի գըմէթինի պիլ:
 Վեամիլիյին գափուսու օ տուր: Պէն Ֆիք-
 րիմի թօփլայլի, քէնտի զաթիմէ պագտըդ-
 ճա, պիր եապանձը քիպար զատէ կէօրիւ-
 րիւմ, թանդորտան այրլըրձ՝ եէր եիւզիւն.
 տէ կէզէր պիր զաթ սանըրում: Վէնտիմէ
 պագտըդճա կէօնլիւմ պիւյիւր, աշգըմ ար-
 թար. տիւնեատէն իքրոսճ էտէր, եիւզիւ-
 միւ տէօնէր, Ֆիքրիմի էպէտիլլէյէ գալտըրը-
 րում: Պու Ֆիքր իլէ թապիաթ թէպտիլ օ-
 րուր, կէօզիւմէ տաճա թէքմիլ կէօրիւնիւր:
 Տիւնեա պիր գարըջգ գարանլըգ եէր կէօ-
 րիւնիւր. տիւնեա թիւքէնմիշ, եէրինտէ ը-
 շըգար եանայօր սանըրում: Կէօզիւմէ Տէր
 շէյ պիւյիւք, Տէր շէյ ալա կէօրիւնիւր: Պա
 գարում, պէն քէնտիւմ իմ, լաքին պիր պաշգա
 զաթ իմ. զաթիւմ տիւրլիւ Տալէրտէն կէչէր,
 կիթտիքճէ կիւզէլլէնիւր, կիթտիքճէ ալա օ-
 րուր: Կէլէճէք զաման կէօզիւմ էօնիւնէ
 պիր ալ գըսմէթլէր գօր քի. վագթի Տալտէ
 գալըն փէրտէ ալթընտա տըր, թախմին իլէ
 պուլունմազ: Սանըրում քի թապիաթ գօլլա-
 րըն աշմըձ՝ ճանըրմ գուճապար, պէնի պիլմէ-
 տիյիւմ եէրլէրէ կէօթիւրիւր: ՎՏ, պիր կիւն
 պէնիւմ էմսալիւմ օլսան՝ օլմուլթուլ զաթլէրէ
 բասթ կէլէճէք օլուրսամ, նէ աշգ ըլա սա-
 րըլլի, նէ սէվինճ իլէ գուճապլայաճաղըմ:
 Պաշգա նիզամտէ, պաշգա թապիաթտէ,
 սիւրիւ սիւրիւ ճանլար կէօրէճէյիւմ քի, պա-

նա կիւնէչի ունու թտուրաճազլար : Պու կիւնքի կէօրտիւյիւմ տիւնեատէն ալա՝ պիր տիւնեա կէօրէճէյիմ քի , էլպէթտէ պունու եէրի իլէ խաթրմտան չըգարտաճազ :

Եւ կօլմէզլէք , սէնին նէ օլաուղունու քիմ՝ թարիֆ էտիփ , խազինէլէրինի նազլ էտէ պիր : Սէնի շու գատար պիրիւրիմ քի , սէն պիր թիւքէնմէզ էօմիւր սիւն , վագրթլար կէչտիքճէ՝ սէնին թէլին ուզանըր , վէ եոււմաղըն աալա պօշանմազ : Սէնին թէլին՝ պու էօմրիւն միհնէթ արղաճընըն զիւրիւք թէլինէ պէնզէմէզ : Եւ կիւնէչին ըջղընըր կէօրտիւյիւմիւզ փէք ազ զաման տըր : Պիր տէրտ չէմպէրի իջնտէ՝ կեահ պօզուլուր , կեահ եափըլըր , տէօնէր եաթըրըզ : Պու եաշատըղըմըզ էօմր՝ իլաճ գուվլէթի իլէ պասըլըր պիր ուզուն խասթէլէք տիր : Ղանըմըզ տա թէնիմիզ կիպի ալիլ վէ գապուն տուր : Եւ ալա ֆազլիլէթիմիզտէ՝ տաիւմա սէվապընը թէնզիլ էտէճէք թագսիրաթ վար . էն պիւյիւք սէվինճիմիզ՝ թէքմիլ սլմազ միւմքին տէյիլ . ֆագաթ տէրտ չէքմէյէ գուվլէթ վէրէճէք թէսէլլալար տըր : Օաթիմիզ հէնուզ պաշամըչ պիր թասլազ վիւճուտ տուր : Սէ պիզ կիւնիւմիւզիւն տահա շէֆագընտայըզ , տահա չին սապահընտայըզ : Տօղաճազ էվլատ պու քէմալսիզ էօմրէ նէ գատար եազըն ըսա , պիզ տէ սա հիհ էօմրէօ գատար եազընըզ . վէօ էօմրիւն գափուլարընը աշաճազ՝ եալընըզ էճէլ տիր քի , պիզի պունտա մահպուս թու թան զէն :

Ճիրի գրարար : Ենասան Էվլատը ԷՃԵԼԻՆ ԷլԻՆ-
 տէն գուրթուլուփ , օ Էպէտիլիք մէյտանննա
 ջրդաճագ օլուրսա , շու նի մէթլըր Տէփ պէ-
 նիմ տիր տէյի , աճապանէ սէվինճ ԷտէՃԵՔ :
 Ղան Թօփրագտան այրըլուփ , գարանըլգտան
 ջըզըլուփ , պէօյլէ պիր եհնի կիւն կէօրէՃԵՔ
 օլուրսա , ափ անսըզ Թէպտիլ օլուփ , նէ սէ
 վինճ տույաճագ տըր : ԿէՃԵՆԻՆ իւրըիւն-
 Թիւսիւ , ԷՃԵԼԻՆ գօրգուտու , վէ ջէքտիյի
 տէրպլէրին աճըսը , տաճա իւզէրինտէ իքէն ,
 ափ անսըզ օ տէվլէթի կէօրտիւքլէյն , սէ-
 վինճի նէ գատար Թէսիրլի օլաճագ : () նէ
 սէվինճ Թիթիրէմէսի տիր , օ նէ Թաթը
 սարսըլմա տըր : ԿՃԵԼԻՆ նէ գատար տուա
 ԷտէՃԵյիղ . . . Էյլէն Էա քէրիմ ալլաճ , Էյ-
 լէն . սէն փէք Ճէօմէրտ սին . ինսան Էվլատը
 պու գատարա տայանամաղ . . . պու ազիմ
 տէվլէթի պէն սալթ տիւշիւնմէյլէ քէնտիմի
 շաշըրլլօրում . Էիւրէյիմի գօրգու կիպի պիր
 Թիթիրէմի ալլօր . կէօրէՃԵյիմ տէվլէթ-
 տէն շիմնիտէն գօրգայօրում : Կէօզիւմիւզ
 Էօնիւնտէ նէ սայըսըզ Տիքմէթլըր տէօնէ-
 ՃԵՔ . նէ պիլմէտիյիմիղ շէյլէրի կէօրէՃԵյ-
 իղ : Ենասան Էվլատը Տէր շէյի պիլմէք սէվ-
 տասընը՝ օրատա գանտըրաճագ տըր : Պու
 տիւնեանըն գափալը սըրլարընը՝ օրատա ա-
 շիքեար կէօրիւր : Շիմտիքի Տալտէ Թա-
 պիաթի Էօրթիւփ , քիշիսին Ֆիքըրինի Էօ-
 րան պուլուտլար , վէ ալիմէրին կէօզիւնէ
 պիլէ տիւնեայը պաղսըզ նիզամսըզ կէօթԵ-
 րիփ , տիւնեանըն նիզամ պաղլարընը գըրըզ

տէօրիւք զէնճիր փարջալարը տըր գըրաս էթ տիրէն փերտէլէր՝ հէփ եըրթըլըփ , զէնճիրին հաղալարը՝ պիր պիրինտէն այրը գըրաս օլունան եերլէրտէ , հէփ պիր պիրինէ կէչմի՝ թէքմիլ զէնճիր օլտուղու , պիր պաշտան պիր պաշա աշխբէար կէօրիւնէճէք տիր . հէր էօյիւ եերինի պուլուփ , թէքմիլ օլաճադ : Ս է պու ազիմ եէքիւն՝ հէր քէօշէսի նուր օլուփ , կէօզ էօնիւնէ տէս տէյիրմի կէլէճէք : () մահալտէ պիր եիւքսէք եէրտէ տուրուփ , հավալարըն իջնտէ օ չալգանան սայըսըղ տիւնեալարա նազար էյլէ , տօլաշտըլարը եէրտէ՝ չիզտիքլէրի նուրանի իղլէրէ պագ : Պու քիւրէլէրին՝ էն խաֆիֆինին պիւյիւքլիւյիւնիւ խայալ էյլէ . ծնտան սօնդրա էն քիւչիւյիւնիւն՝ էօյիւսիւզ պիւյիւքլէր իլէ օլան միւնասիպէթլէրինի հիսապ էյլէ : Բտա պալըղընըն տիւլ կիպի պիւյիւքլիւյիւնիւ , քիւմէսի իլէ փարլազ փարլազ եութուփ տա , եութտուղունու տույմատըղը՝ ուֆաճըգ հայվանլարա ըուսար էյլէ : Պէօյլէ հէյպէթլի վիւճուտլար տա տամարըմըղտա ճէվէլան էտէն գանըն զէրրէլէրի կիպի , օ կէզտիքլէրի էօյիւսիւզ տէրեալէրտէ զայպ օլուփ , կէօրիւնմէզ օլուր : Հայ հայ , պինա պէօյլէ պիւյիւք տիր , միմարը պէօյլէ հիքմէթլի տիր : Իմաի պու հիքմէթլէրին հէյիսի՝ պիր պագըշտա կէօղիւն էօնիւնէ կէլիտէ , սէն նէ օլուրսուն : Իյեր պիր շէյէ հայրան օլմագ՝ քիչիյէ սէֆա վէրիքսէ , օ սաաթտէ գալպինտէ նէ ֆէրահ տույաճագ .

սրն : Պու ազլըն էրմէտիյի տիւնեալարը՝
 գուտրէթիւնիսն օյունճաղը կիպի, էլլինտէն
 տէօքէն գատրըր ալլաճըն աղամէթիւնի կէօր.
 տիւյիւն սաաթ, գալպիւնտէ նէ աշգ տօղա.
 ճագ : () փարլայան բուճլար Տասըլ օլտուգ.
 լարը փունարըն էօնիւնտէ, պիզիւ տաղլարը
 մրգտա կիւնէշէ գարշը աշըլան շիչէքէր գա.
 տար կէօրիւնէճէք : Պու ճէննէթ կիւնէշի
 նէ տիր քի, եարաթտրղը գուլարա էօլլիւ.
 սիւզ սայըսըզ տէվլէթ սաշայօր, վէ ասըլ
 տէվլէթ՝ քէնտի ճէմալին կէօրմէք տիր : Պու
 մատտէյի սալթ էճէլ Տալ էտէ պիլըր : Տայ
 Տայ, պու սըրրա վագըֆ օլմագ, պու գա.
 տար սէֆայէ մալըք օլմագ՝ փէք գօլայ շէ
 տիր . . . պիր էօլմէյէ միւճթաճ տըր :

Տալա Տէր պիրի պիրէր մէքեանտա տա.
 դընըզ, Տէր պիրի քէնտի ճիւսիւնէ կէօրէ՝
 տիւրըլու գուտրէթլէրէ մալըք, սայըսըզ ճան.
 լար, Տէփ պիր էէրէ ճէմ օլուփ, Տէփիսիւնի
 մասլաճաթի պիր, էպէտ-էլ-ապատ պիր էիւ.
 ըէյիլէ գօնուշմագ՝ նէ թաթըլ էօմիւր տիր :
 Ղէննէթիւն ազատ էճալիսիւնտէն օլուփ, է.
 շինտէ օլան մալին՝ էօլմէզ սաճիպի օլմագ,
 Տէր պիրիմիզ գուտրէթիմիզէ կէօրէ՝ սէֆա.
 մըզ արթըփ, եարատանըն էսրարընա վագըֆ
 օլմագ, Ֆիքրիմիզ էլէ ալլաճը զսպթ է.
 տիփ, եարաթտրղընըն սէպէպիւնի տօյուփ,
 նիյէէթիւնի անղլամագ, վէ եարաթտրղը
 շէյլէրի քէնտիյէ բուպար էտիփ, կէօղլումիւ.
 զիւ պիր Տիքմէթտէն պիր Տիքմէթէ կէզ.
 տիրտիքճէ, գատրըր ալլաճըն թէրթիպլէրի

նէ աղըլ երտիրմէք, չօգ պիւյիւք տէվլէթ տիր :

Պէլի, էպէտիրլքտէն զայրիսի հէփ պօշ տուր : Պունտան սօնդրա տա՛ա ճանը հօլ մէզ օլտուղունա ինանան ատամա՝ տիւնեա տէ սահիհ տերտ էտէճէք շէյ զալըրմը : Եարըն պիր տէվլէթ է փատիշահ օլաճըղընը պիւնէն էսիր՝ պու կիւնքի չէքտիյինտէն շիքեայէթ էտէրմի : Եյաղընտաքի փրան զայը շիմտիտէն ունուտուր, խայալինտէ թախտա օթուրմուշ՝ հիւքիումէթ էտէյօրում սանըր : Եյլէք սահիպի ատամ՝ պիր չօճուգ փատիշահ կիպի տիր, փատիշահըղը զապթ էթմէյէ եաշընըն պալիղ օլմասընա պէքլէր :

Վիշինին ճանընա գուվլէթ վերիփ գալ տըրմաղա՝ պունտան զիատէ նէ Ֆիքիր օլա պիլիը : Եւօրիւմիւղըն տէրտլէրինտէ պիղէ տայանըի թէսէլա էտէն՝ եալընըղ պու Ֆիքիր տիր. զամրմըղ զասավէթիմիղ խաֆիֆլէնիր. տիւնեանըն եալան կիւզէլլիյի կէօղիւմիւղէ կէօրիւնմէղ օլուր. տիւնեայը՝ թու թուլմուշ կիւնէշ կիպի ուզագտան սէյիր էտէրիղ : () պիւյիւքլուք քիւչիւքլուք մաս գարալըղարը գալգար. Ֆիլէյին նէ միւստա տէսի գալըր, նէ թէրսինէ տէօնմէսի : Հէփիսի պիր, պիր ըիւթպէտէ կէօրիւնիր. պիւյիւք, քիւչիւք, զէնկին, զիւյիւրտ, հէփիսի պիր խամուր օլուր, գարանըղտա պիր պիրիւնտէն սէչիւմէղ : Պունլարը սէյր էտէն ատամ՝ պուրճլարըն էն եիւքսէյի՝ զուհալ

սէյեարեսինտէ օթուրմուշ կիպի, տիւնեայր տէս տէյիրմի կէօրիւր, նէ տէրէլէրիմիզտէ չուգուրլուգ կէօրիւր, նէ Թէփէլէրիմիզտէ եիւքսէքլէք :

Վանը գոյու իջնտէ պիր Փաղըր մահ պուս՝ գոյունուն նէմիլիլինտէն, ալլագ հավասրնըն պօղուգլուղունտան պօղուլլոյօրքէն, պիր մէրհամէթ սահիպի վարըփ Թօմրուզուն աչսա, գոյուտան չըգարըփ, պիր խաֆիֆ հավալը, լաթիֆ րիւգկէարը, վէ միւճէս սէմ կիպի սէյրանկէահ նազարէթլի պիր տաղ Թէփէսիննէ չըգարսա, օ տէրտիմէնտին եիւրէյի՝ սէվինճինտէն չըփրնըր, նէֆէս ալմաղա պաչլար, եիւրէյինի պասան փաս չէօղիւլիւր, վիւճուտու Թագէլէնիւր, էօմրիւ նիւ եաշատըղընը տոյար, եէնիտէն տիւն եայէ կէլըր : Պի այնիհի պիր ճան՝ ինսանը րէղիւ կտէն պաղլարը գըրըփ, հատտէն աշըրը էթտիյի պօշ սէֆալարը Թէրք էտիփ, ալլագ նէֆալէրի եէնիփ, սերպէսթ վէ խաֆիֆ՝ ազլըն գուվլէթիննէ ույարսա, տիւն եատէ օլտուղունու Թանըր, էօլմէզ իւմիտ լէր իլէ քէնտիյի պէսլէր, ալլահը պիլէ էլէ կէթիրմէյէ Թալիպ օլուր : Սէ ֆիքրինի հագգա գալտըրըր, Թէսէլլա օլաճագ ազիմ՝ ֆիքրիլէր գուրար Փազիլէթ տէտիքլէրի՝ զօր ուրա կէլըր գալլինտէ եէրլէշլըր :

Ղյլէ սահիպի ատաւ՝ էլի իլէ կէօլիւ Թուլթար, պասարըղ եէրէ՝ տէօն տէյի էմր էտէր, տիւնեա պաղըր ալթընտա քէնտի տույմատան տէօնէր : Ալէլէճէք իգպալլինին

իւմիտի իլէ քէնտիլի սէվինճէ ալտըրըր տու
րուր : Տիւնեստէն չըգար , էպէտիլիյէ կի-
րիր : () Նտան սօնղրա Փանի սէֆալարըն
հիչ պիրի՝ արզուսունու էյլէնտիրէմէզ . նէ
կէօզիւ՝ փարլայան կիւնէշի կէօրիւր , նէ գու-
լաղը՝ կիւրլէյէն կէօյիւ իշիտիր . Փըրթընա
րիւզկեարլարը՝ էթրաֆընտա նէ դատար ,
սէրթ էսսէ , քէնտի զըսմէթի՝ ըրիզկեար-
լարա հիւքմ՝ էտէնին էլինտէ օլտուղուն պի-
լիր . ծուուն էթէյինէ էափըրըր , էաչը էըլ-
լարը կէչէր . քէնտի հիչ պիրին տույմազ :
Խօլիւմ սաաթինտէ նէ աճըր տույար , նէ
աղըր : Խճէլին կիրտապընա՝ կէօզիւ աչըզ ,
էիւզիւ կիւլէր , սէվինէրէք աթըլան՝ պէօյլէ
ատամ տըր : Պունա դարչըլըզ , էպէտիլիյի
ինքեար էտէն ատամ՝ ասուտէ վազիթտէ
պիլէ էիւրէյի թիթիւրէր :

Լ՛Տ : Ղանըմըղը շու միհնէթ տիւնես-
սընտա հապս էթմէյէլիւմ . շիւնքի շու չիյնէ-
տիլիմիզ թօփրագ՝ պիր կիւն պիզի պասա-
ճագ տէյի հէր տէմ գօրգուսուն չէքէյօր-
սագ , պարի էօնիւմիւղտէ աչըզ օլան՝ կէլէ-
ճէք վագթա սըղընալըմ քի , քէնտիմիզի սէ-
լամէթէ չըգարալըմ : Տիւնեսայլա պերապեր
պիզի տէ պէտ վէ Փանի շէյլերէ տօղրու
սիւրիւքլէյէն ազընթըյա գարչը գօյալըմ .
տուրալըմ պիր քէրրէ , կէլէճէք զըսմէթիմի
զին ալալըղընը տիւշիւնէլիւմ , վէ Փիքրիմիզի
պին սէնէ սօնղրայա կէօթիւրիւփ , շիւտի-
քի ատամտա օ զամանըն ատամընը կէօրէ-
լիւմ : () զաման կէօզիւմիւզիւ քէնտի իւզէ՛

ըմբռնել չե՛վիրիփ, էօլմէզ ատամ օլտուղումու-
զա պագտըզճա, նէ գատար սե՛վինճ տույա-
րըզ: Պիզի ասըլ քէնտի հալիմիզէ գօյուփ,
օլտուղումուզ հէյ'էթտէ կէօսթէրէն օլ
միւպարէք այնէյէ պագտըզճա, նէ գատար
թէքէպպիւր էտէրիզ: Վիշի կէլէճէք վագ-
թինի պիլիփ, գըսմէթի օլաճազ սաստէթի
Ֆիքըրինտէ իշլէթմէք՝ չօզ թաթլը շէյ տիր:
Ալէ պիր թէրթիպ էտէլիմ. պիր ատամը իքի
սայալմ. պիրինի պազիյէ գօյալմ, պիրինի
Փանիյէ. պագիտէ օլան Փանիտէքինի թէ-
սէլլա էթսին: Հէմ սէօյլէշէնլէր պիզ օլա-
լմ, հէմ սէօյլէշտիքլէրի հիքմէթլի մատտէ-
լէր պիզիմ հագգըմըզա օլտուն, հէմ գալպի-
միզտէ պիր պիրի իլէ սէօյլէշտիքլէրինի տին
լէյէն՝ եինէ պիզ օլալմ:

Սօրէնցիոս, (Բ) պունլարը տիւշիւնտիք-
ճէ, իշէրինտէ պիր մուպարէք զուրուր տույ-
այօրմուսուն. օլմայա քի պաստըրասըն, զի-
րա օ պիր հագ զուրուր տուր: Վիպը էտէ-
ճէք եէրտէ՝ սագըն մահճուպ օլմա: Աէրլի
ինսան քէնտիյի նէ գատար խօրլասա՝ ալ
տըր, լաքին նէ գատար տա ազիզ թութաս՝
հագ տըր: Փագաթ հիւնէր եանըլմամատա
տըր, կէրէք իթիպարը, կէրէք հագարէթի
եէրինտէ գուլլանմալը: Փագիլէթէ քիսը
էյլէ, ճանընը ազիզ թութ: Տիւնէտտէ
Ֆիքըրին սէֆալարընա՝ նէ շէյ պէտէլ օլա պի-
լիր. քէնտի էօլմէզ օլտուղուն պիլիփ, պիւյ-
իւքլիւյիւնիւ թանրյան, վէ քէնտիյէ իթի-
պար էտիփ, գըսմէթինի պիլէն ճանա՝ տին:

եատե նկ շէյ թեչպի՛ճ օրունա պիլըր , տեվ
լէթմի , փատիշահլըգմը :

Պու ճիւմլէ իլէ , ինսան նկ տելի տիր քի ,
հէր արզուսունու պու տիւնեատե կեօմէր ,
էօլչիւսիւզ իւմիտլերինի պու թօփրաղըն
ալթընա գօր , վէ պիր օթուզ սէնէնին զար-
ֆընտա , պիր էօլմէզ ճանը պուրատա էօլ-
տիրիւր : Ե ու տիւնեանըն իչինտէ էսիր օլ-
մուշ , զընտանընա կեօնիւ վէրիր . եիւզիւ
իւսթիւնէ սիրթիւնէյի իրթիքեապ էտէր .
չէքտիյի սէֆիլլէքտէն խօշանըր : Պու սէ-
նէլերին հէփիսի պիր անտե կելիփ կէչիփ ,
կերէք վազթ , կերէք տէրտ , կերէք գազա ,
կերէք էճէլ մահվ օլտուղու զաման , թան-
ղըրտան ալաճաղը պի հէմթա միրատան ,
էպէտի էյլէքլերտէն , պիր պիգայտ սերսէմլլյ
իլէ վազ կէչէր : Պիր ճան՝ ճահտընը գուվ-
վէթինի պէօյլէ զահմէթլի օյունճազլարա
թէլէֆ էթտիյին կէօրիւրսէմ , պախթը՝
կեահ էիւզիւնէ կիւլիւփ , կեահ գօրգու վէր-
տիրքէ , օ սէֆիլ՝ սէվլինճտէն գօրգույա ,
գօրգուտան սէվլինճէ պիր գարար տէպէլէն-
տիյին կէօրիւրսէմ , տիշ տէնիղին ֆըրթը-
նասընտա պիր չէօփ չալգանըյօր , եախօտ
պիր պէօճէք պօղուլոյօր սանըրըմ :

Եյ թէնէ թափընան ատամ , սէն քի էօմ
րիւնիւ պու սէֆիլ տիւնեայէ միւնհասըր
էթմիշին , շու թասվիր էթտիյիմ գութու
ատամըն հալինէ պազ տա , սէնին թութ-
տուղուն էօլ՝ ազըլլը էօլումու տուր , ծնտան
ֆէհմ էյլէ : Պիր արզու՝ իսթէրսին կելըր .

օնու պրագըր , պիրինի տահա արարսըն , օն
 տան տա չափուճազ ուսանըր , օնու տա
 պրագըրսըն : Պէջլէ պէջլէ պիրի պիրի ար-
 տը սըրա պին շէյէ հասետ էտերէք էօմրիւ-
 նիւ կէշիրեր , հիչ պիրինտէն կէծնլուհիւ
 գանտըրամազսըն : Վաքին տէյէլիմ քի հէր
 արզուն էէր պուլուն . էինէ օ գարա սասթ
 հէր նէ գատար կէճիքսէ , էլպէթտէ պիր
 կիւն կէլըր , վէ խըջմ ըլա կէլըր : Մլաճ , օ
 քէֆին պէնպինի տօգուտուզուն մէքիք՝ նէ
 չափուք կիտէր կէլըր : Հանի օ իլք սէնէլէ-
 ըրմիզին ըիւյալարը , նէրէտէ գալտը . վա-
 գըթլարա պաթտըր կիթտի , վէ հիչ կէլմէ-
 միշ կիպի՝ պիգտէն ուզազ գալտը : Պու կիւ
 նիւմիւզ էլիմիգտէ պիր գուշ տուր , գանաթ-
 լարըն չըրփընըօր ուչաճազ : Հէր կիւնիւ-
 միւզ էլիմիգէ կէլըր կէլմէզ , գանաթլանըր
 ուչար կիտէր , Վագըթ նէ գատար չափուք
 ուչար՝ էն ուզուն էօմիւրլէրի , էն իգպալլի
 կիւնլէրի թամամ էտերսէ , էճէլտէ օ գա-
 տար չափուք սէյիրտիր կէլըր . էլտէ էպէտի-
 լիքտէն զայրի շէյ գալմազ : Վպէտիլիք քի-
 մլն տիր . տէվլէթի քիմէ վէրիր : Վէնտի
 գալլինէ սօր . Ճէվապընը օնտան ալ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(ա) Քեամիլ ատամնն փէք ճանտան արգուլէտիյի գուծուռ էօմր մէմէքէթի նէրէտէ տիր . աֆիթապըն ըջըք փէք զտիֆ տիր, օրայատէք վարամաղ . երլորդալըն էն եհիքսէյի՝ օրատան չօգ աշաղա տըր : Էճէլ էճէլ, օ գատըր էճէլ, պիղի սալթանաթլա գալորըրդի, օ գուծուռ տիյարէրէ՝ եալընըլ օ կէօթիւրէ պիլըր :

Վագրա օ պիղէ հաղըրլանան տէվէթի տիւշիւնտիւքա ճէ, Փտուլլանտըրըմըղանէ գատար հադգըմըլ վար : Օ տէվէթ՝ թամաըմըղն հավալարտա գուրտուղու խայալլ տէվէթ տէյիլ : Օ պիլր սաշիհ տէվէթ տիր .քի, ագլըլա պուլուռնուր, Փաղիլէթ իլէ էտինիլըր . վէ պիղի մէլալքէ իլէ պիլր տէրէճէյէ դօր : Էօյլէ օլտուգտան սօնըրա, նէ կէճիքիյօրուլ . այագ պալաըրըմըլ նէյնէ գըրմայօրուլ . քեախնաթիւն պիլր պուռաղընա սօգուլու, հալաը պուլուռա պուլուռա պուլուլար ըլա տօլու, կէրէի հասսէլէր հագգընա փէք ինճէ տիր, փէք թէմէլ տիր . լաքին ճէննէթ ճանկարը հագգընա փէք աղըր, փէք պօզուք հավալը՝ պու տարաճըգ հիւճրէտէն չըգըլի տա, ճէննէթ գօգուլու՝ թէմիլ հավա ալմաղա, ճէննէթ սուլարը իշմէյէ, նիշին զայրէթ էթմէյօրուլ : Պու տիւնեանըն պիլիւքէլըի՝ կիւնլէրինի եօգլուգտա սէֆիլլըքտէ կէչէրիյօրքէն, պիղ մուգաֆֆէր վարըլի, վագթ տէրեսաընն սօն գըրըսընա պիլր ան էվէլ եանաշագ, Փաղիլէթիւն տէվէթ իւ իգպալ իլէ հիւքմ էթտիյի եէրէ վարսագ, խօշ օլմըմըլ : Ա՛հ, օ գուլթուլուլուլուլուլուլ էչրէֆ կիւնտէ, գատէր ուլահ նասըլ աշիքեար օլաճագ, պու կիւն Ֆիքրիմիղի շաըրան էյրի պիլիլիւ շաըրմա եօլարընը՝ նասըլ տօղուռ կէօրէճէյիլ :

(բ) Ա՛հ, էօլմէլ օլուլի եաշամագ մը . խաթըրմա կէտիքճէ, ճանըմ գուտրէթ իլէ տօլար . իշիմ կիւճիւմ պու մասլահաթ տըր : Պու Ֆիքրիլէ տալարսամ, էիւլ սէնէ կէչաէ տօլյամ, վարուրդճա զիյատէ տալարըմ : Քիշինիւ գալպիւնէ պուռնան զիյատէ նէ շէյ տօգուլու պիլըր . կէօք կիւրիւլթիւսիւ գուլալըմը սարտըլը կիպի, պու Ֆիքրի տէ ճանըմը սարսար . ագլըմ շաշար գալըր . շիւքր իւլէ ահ էթմէքսէն էիւրէյիմ թիւքէնիլը :

Պու Ֆիլիւր վար իբէն, ճան՝ մեզարնն. քէնարննտա ուլուգ
 ւամազ . աթըլըր, վագար ըլա պալալէրէ չըգար, աղիւմ
 թամաւնը պէսլէյէճէք՝ վաթան հաժասը ալըր, վէ եա
 րատանըն ճանլարա թագաթիւմ էթաիլի աթէշ թուժու
 շուր պէվլէնիլը : Օ զաման երլարղլարտան աշաղա հիշ
 պիւր տիւշիւնճէսի օլմաղ : Աշգըլը հատտէն աշըրտըմ,
 էջլէմի . եօգ, եօգ . պու աշգա վարամայան ճան՝ կէվ
 շէք տիւր . պէջլէ աշգը օլանլար չօք օլմուշ տուր . պէջ
 լէլէր օլմասայտը, պոււնճա շէհիտլէրին գանը տէօքիւլ
 մէգտի . վէ պիւր գան տէօքէն օլմուշ ուսա, պիւրինին էթ
 սիլինի՝ հէր քէա տէ էտէ պիլիւր : Տիւնեա Ֆըրթընասըն
 տա չալգանտըրը եէրտէ, պէջլէ պիւր էօլիւսիւզ էպէտի
 տէվլէթին գըմէթինի սիւշիւնիւփ տէ, աշգ աթէշի իլէ
 թուժուժմազ ատամ օլա պիլիւրմի : Պագ պիլզն նէ թախթ,
 նէ թաճ հաղըրլանմըշ տըր : Ճան՝ պու սապիլիք վագ
 թինտէ, պու չօճուգըուգ ճէհալէթինտէ, նաֆիլէ չա
 ւըշըր, նաֆիլէ էօրուլուր . պու էպէտի տէվլէթին չա
 գիւմ ֆաղիլէթլէրինէ ագըլ էրտիրէմէզ :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ԿԵՃԷ

ԷՕԼՄԷԶԼԻՔ

ԹԱՊԻԱԹՏԷՆ ԻՍՊԱԹԼԱՐ

Հէփ տին տիր : () Ճէննէթ մէլէյի՝ սաղ
էլինտէ ախրէթ , սօլ էլինտէ տիւնեա , տէրա
լէ ինսանլարը թէսէլլա էթմէք իլին , կէօք
տէն տիւնեայէ էնմիշ : Ինսանա էլ թու
թուի , հալինի ալա էտէր . թապիաթինի
պիւլիտիւր . Փազիլէթինի թահգիգ էտէր :
Իճէլին հիւքմիւ ալթրնտա՝ միւշէվիլէշ վէ
Ֆանի տիւնեատէ , ինսանա պիր ճան վէրիւ
քի , թանդըր կիպի իճրալար էտէր : Պիզիմ
տայանաճաղըմըզ գալլի թէմէլէր՝ գատէր
իլէ էօլմէզլէք տիր . պագիսի պիր չալքանթը
լը մուհաննաթ տէրեա տըր քի , կէզտիյիմիզ
եէրտէ էարըլըր , պիզի էութար :

Իէֆուէր զաթիմին էօլմէսինի իսթէր :
Պօշ վէ ապէս տալա , զուրուրտան իպարէթ
քիւֆիւր տիր : Ճանրմըն աչըզ օլտուղու
եաշամագ տըր : Եաշամագ ըլա էիւզիւմ
ագ չըգաճագ : Տահա եաշամագ , տախմա
եշամագ , պիր արզու տուր քի , էիւրէքտէն
չըգմագ . . կիւզէլ ամմա , եաշայրփ տա նէ

օլա պիւրիւրիմ : Ա՛Տ լօրէնցիոս , գալտոր կէօ-
զիննիւ գալտոր , շու էպէտիլիյէ պագ : Ա՛ռ թ-
լուլուզա պագ , փունարըն աջմըլ տէվլէթ
իգպալ սաչայօր . ինսան էվլատը , օ՛ պիր սա-
աթ էաչայրի կէչէն կէօլիէ , օ՛ գուվլէթինի
կիւնտիւզլէրտէ զայպ էտիի , հէր ազլամ
կէճէնին ույգուսունտան գուվլէթ տիլէնէն
զապուռն զաթ , շիւքրիւնտէն սէվինճինտէն
գալլինի աչգա ալտորմըլ , պինլէրճէ սէնէ-
լէրինէ եէնիտէն եէնիյէ սէնէլէր գաթըլան
էպէտիտէ , կէօզլուէ ույգու կիրմէզ , հայ-
րան օլուր տուրուր , թիւքէնմէզ էպէտիլիյի
սէյր էտէր , էպէտիլիյին էօլիւսիւզ խազի-
նէսինէ սահիպ օլուր , վէ թանդըլա իպա-
տէթ էթմէք աչգըլա , քէնտիյի տէ պիր
թանդըր սանըր : Ա՛ն պու տիւնէատէ էօմ-
րիւնիւն պիր աէմինէ մալիգ տէյիլ սին : Ա՛ն
պաղչէնտէ աչըլան շիւքէ կիպի նազիք , վէ
րիւզկէար կիպի կէչիճի սին , Օնտա վարրի
էպէտիլիյէ մալիք օլաճազ սըն . վէ հէր շէյի
գալտոր պիր ալլահըն վէրէ պիլէճէյի էյլիք-
լէր՝ հէփ սէնին օլաճազ : Այայր . թանդըր-
նըն ճէօմէրտիլիյի ինսան ազլոնա սըղար շէյ
տէյիլ . վէ ինսան էվլատը էյիք Փազլիլէթ
սահիպի իսէ , նէ պիւլիւք զաթ օլտուղու
անղաչըլմազ : Ալլահա կիւվլէնէն իսայր սա-
հիպի՝ հէր նէ իւմիտ էտէրսէ , չօզ տէյիլ
տիր գօրգմասըն :

Այ ազըլ . Փազլիլէթլէրին մուպարէք
փունարը , եիւրէյիմ սէնին տիր . պէնիմ իգ-
պալիմ՝ սանա իթաաթ էթմէք տիր . էօմ-

րիւմ օլտուղձս սէն պիլէմճէ եաշա, վէ
 պանսա էօմրիւմտէն աղիզ օլ: Պէնիւմ էօլմէզ
 օլտուղումս թէքէֆֆիւլ էտէն սէն սին.
 պէնիւմ իթիգատըմ՝ թէվէքքէլի իթիգատ
 տէյիլ: Պանսա տինի կէօսթէրէն նէ տօղտու
 ղում եէրին իգթիգասը տըր, նէ տօղուշու
 մուն թալիի: Տասա Ֆիքրիւմ աչըլմատան՝
 կէօրտիւյիւմէ մէյլ էտիփ, չօճուգլուգտա օ
 լան թէրպիյէմէ էսիր կիպի պաղլանսը՝ սը
 գը թէրպիյէ չըրաղը տէյիլ իմ: Նաշըմ պա
 լիզ օլուփ, աղըմ ֆասլէ գատըր օլտուգ
 լայն, հէր Ֆիքրիւմ թէֆթիշէ գօտում:
 Ղըլն սասիճ վէգնէսի իլէ, հէր շէյին սա
 հիճինի խիւաֆընը վէգն էթտիւմ: Ղըլմըն
 պէյէնմէյիփ այըրտըղը զիւիւմէրի Ֆիքրիւմ
 տէն աթտըմ: Պէնիւմ էվվէլքի գըյասլարըմ
 րասթ կէլէ շէյէր իտի, պիւր ալըշմայըտը.
 շիմտի իրատէթիմէ գարար վէրտիյիւմ՝ հէփ
 սէպէպլէրի իլէ ֆասլ էթտիյիւմ մատտէլէր
 տիր: Իքրամս լայըգ՝ հէր շէյտէն զըյատէ
 ագըլտըր: Սագըն, տին աղըլ շիւրիւտիւր
 տէմէ: Քիշինին աղըլ օլմատըղձս, տինի
 սէվապ օլամազ: Ինսան էվլատընըն աղըլ
 եարատան ալլաճըն աղըլնտան հասըլ օլմուշ
 տուր: Հագ թաալա էյլիք սահիպինէ սէ
 վապ, վէ կիւնաս սահիպինէ աղապ վէրէ
 ճէք օլուրսա, կէրէք սէվապը, կէրէք ա
 զապը քիշինին աղըլնա վէրիր: Ղըլն ինսան
 աղըլ օլտուղունու կէօսթէրմէք իսթէրսէն,
 էօլմէզիլիյէ ինսան: Լօլմէզիլիյէ ինսան քի,
 մութուլ օլասըն, էճէլտէն գօրգմայասըն:

(*) Տարըն տիպինտէ ճէվՏէր մատենի
 օլուփ տա, տաղ պի գայտ օլտուղու կիպի,
 պագը ատամ տա իչէրիսինտէ օլան էօլմէզ
 ճանա պի գայտ օլուր. պիր տէ գըլամէթ
 կիւնիւ մատէն աչըլըրտա, ճէվՏէրի կէօրիւր
 ամմն, իթ իրտիլինի կէօրիւր. օլտուղու
 թէՏլիքէյի անղար ամմն, չուգուրա տիւ
 շէրքէն անղար: Պագը պոււնլարտան պէթէր
 լէր տէ օլա պիլըր քի, զիմմէթինի քէօրլէր,
 քէնտիլի Տայվան սըրասընա գօմնղա չարը
 շըր, քէնտի խըրսըլլա քէնտիլի խըրփալար:
 Պիր եանտան կերէք ազը, կերէք զիմմէթի
 տուրմայըփ գարշը կէլըր, ճանը խըրփալաթ
 մազ իսթէմէզ, Տաթթա ալգըշլամաղա պաւ
 գար, պին միՏնէթ իլէ ճէնքլէշըր, Տիչէրէ
 գարշը գօր. օպիր եանտան քէնտիլէր Տիչ
 լէրէ կէօմիւլմէք սէվտասընտա օլուրլար. ան
 լարընտան էօլմէզլէք եազըսըն սիլիփ, օ ի
 չըլէրինտէ եաշայան ճանա, վէ եարատան
 թանղըրյա քեաֆիր օլուրլար:

Իքի էպէտիլլէյին ազիմ սաՏիպի՝ եա ազիզ
 ալլաՏ, օ իքի էպէտիլլէյին պիրի՝ սէն ըուՏ
 լարը ինսանլարը եարաթմատան կէչմիշ ի
 տի, օպիրի սէն եաշատըգճա սիւրէճէք:
 Սէնին կէօղիւն Տէր շէյի կէօրիւր, էլին Տէր
 եերէ էրէր, նէֆէսին պիւթիւն թապիաթէ
 ճան վէրիը զըզտըրըր: Սէն եա գատըր ալ
 լաՏ, սէնին գուարէթինին քերէմի, վէ քէն
 տիլի պիլէն ինսանա էօմրիւնտէն ազիզ օլան
 ճանըն էօլմէզ օլտուղունու՝ պէն թարիֆ
 էթ տիլիմ էերտէ, սէն պանա գուվվէթ

վեր : | աքին օ ճաննն գըմէթինի պիւմէյէ՝
քիչ սէնի սէվմէլի տիր :

| Եւմէզլիյէ ինանմայան՝ քէնտի քէնտիյէ
եալան սէօյէր , սէօյէտիյի եալան օլտուղու-
նա պիւթիւն թապիաթ շէհատէթ էտէր :
| Երին վէ կէօյիւն հիքմէթլէրի էօլմէզլիք-
տէն խապէր վէրիր : | Գըմըզ սէօյէր , կէօն-
լիւմիւզ արզուէր . հէր պիր շէյ՝ եա կէօս-
թէրիր , եա արզու էթտիրիր : | Պու էլէմ՝
հագգըն իսպաթլարըն՝ գատէր ուլլահ նէ
գատար չօղալթմըշ : | Եյէր պու՝ հագ օլմա-
սա , հէր շէյ պօշ օլմըտու : | Պու պապտէ
իսպաթլարըն չօղըղու Ֆիքրիմէ սըղմայօր :

| Կա ատամ , անղլամագ իսթէրսէն , կէլ
պիլէմճէ քեաինաթէ կիր : | Կէլ շու մէտրէ-
սէտէ հիքմէթի իլահիյի տէրս էյլէ . պագ
քի էօլմէզ օլտուղունու իքրար էթմէտէն
չըգա պիլիբմիսին : | Թապիաթ տէտիյիմիզ՝
պէր գարար եարատաննն պի գարար էլ է-
մէյի տիր քի , հիչ պիր շէյ զայ օլմատան ,
հէր շէյ տուրմայրի թէպտիլ օլան տէվրին
էսէրի տիր : | Կիւնիւն պաթմասընտան կէճէ
չըգար , կէճէնին գարանլըղընտան կիւն տօ-
ղար . երտըղլար տօղար պաթար , էինէ տօ-
ղար : | Եր կէօյէ պագար , օ տա օնիզամտա
տէօնէր . կիւզէլ եազ՝ կիւլէր էիւզ իւլէ կէ-
լիւ տաղլարմըգա եայըլըր , հավայէ րաիհա
վէրէն չիչէքլէրիմիզի՝ ըսըճագ գատէմի իլէ
գըրլարա սաչար . եափճա եափճա ալեանագ-
լարը սօլմնղա պաչլար , պէնզի սարարըր ,
կիւզ այլարըն սօլուզ րէնկինէ էիւզ թու-

Թար, կիւղ այլարը ինթիյար օլուր . գարտան տօնտան սաջարը աղարմը՝ փեր ինթիյար գըշ կելիր . Ֆըրթընայար իւղէրինէ օթուրմուշ, պուզար ըլա տօնանմըշ, կելիր ճան չէքիշէն կիւղու գաջըրըր, տիւնեանըն մահսուլ մալինի սօյար : Ըզար ազար օ նազըս ինթիյար աշըպէթ էըմշար . լաթիֆ ըիւզկեարըր ըլա պի նազիր պահար տօղար, պահարըն կիւէր եիւզիւ տիւնեայը կէնճէլ տիր . պեօլէ պեօլէ սէնէնին պիր տէվըի Թամամ օլուր . պիրին տահա պաշլամաղա, պահար տէօնէր Թէքրար գըպլէնին ըսըճագ չէօլէրինտէն պերի՝ եազ այլարընը տապէթ էտէր : Հէր շէյ գուրուր, Թէքրար չիլէն մէք իչին . Թէքերէյին հէր փարմաղը պիրի պիրի արտը սըրա էնէր, Թէքրար եուգարը չըգմագ իչին : Ս ախուլգաթըն հէր շէյի պի չիմինտէն չըգար, պիր դայրի գալըպա իֆրաղ օլուր : Հէր Թարաֆտա էօլիւմտէն հասըլ օլան էօմիւր՝ տուրմայրի պու եէքիւնտէ ճէվէլան էտէր . վէ քեաինաթին էօլչիւսիւնիւ պիր գարարտա ԹուԹար, պիր զէրրէ պիլէ զայ օլմաղ : Ս է պիր մախուլգ էօգ քի, հաղ Թաալա եարաթտըղընա փիւշման օլա, եախօտ պիր եարաթտըղընը եօղ էտիի տէ, պիր վէրտիյի գարարը՝ պիր տահա Թէպտիլ էտէ :

Ինսանըն էօլմէղ օլտուզունա՝ պունլար հէի աշիքեար ալամէթ տիր : Ինսան կէշէր, լաքին զայ օլմաղ : Ղան ըլա Թապիաթին Ֆարգը շղ տուր քի, Թապիաթ պիր չէմպէ-

րին իշխնտէ պիր գարար տէվը օլուր, ճան պիր ալէվ կիպի, թիւքէնմէզ պիր չիզիտէ տուրմայրփ եիւքսէլըր, իլէրի կիտէր: Եմաի թէն օլան շէյլէր էօլմէզ օլուփ, ճան էօլիւր օլտուղունա՝ քիմին ագլը եաթըր: Եարա տըրմը շէյլէրին հէփսինտէն ալասը՝ հէփսինտէն խօր մու օլմայը: Հէր շէյ ինսան ի չին էօլուփ տօղայօրքէն, պիր տահա եաշամամագ իչին, սալթ ինսան մը էօլմէլի: Եօլլէ իսէ ինսան գըամը եէտիյի պուղտայ դատար պիլէ եօզ: Ենսան եաշամանըն տէվլէթինի, էօլմէնին մուսիպէթինի, պիլէն իքէն, զալիմ՝ թագտիր՝ եօզ օլմագ նէքպէթինի՝ եալընըզ ինսանա մը գըամէթ էթմիշ:

Բեաինաթտէ պիր իքինճի գանուն վարքի, թապիաթ պիր վէճճ իլէ այրըլմանազ: Տէրէճէ թարիզինտէ, թապիաթ՝ մէրտէվէնին հէր գատէմէսինէ պասար, հիչ պիր շէյ Ֆէվթ էթմէյերէք, հիչ պիր շէյէ զօր էթմէյերէք, հէր տերէճէսինի պիր տուլուլմագ ուսուլ իլէ կէչէր. արատա օլան՝ պիյիւքիւքտէ քիչիւքիւքտէ պիր պիրլէրինէ զատ շէյլէր, իքի պաշտան պիր պիրինէ պիթիշիր: Եքէքիւնին հէր փարջալը պիր պիրինէ ույար, արատա նէ պօշ եէր դալըր, նէ այրը արալըզ. փարջալար պիր պիրինէ կէչէր, վէ կէչմէ օլտուղու պէլլի տէյիլ. հէր թարաֆը պիր, վէ պիր պիրինէ պաղլը տըր: Պիր եանտա պաթթալ ալարէ եաթան թէն՝ ճանլանրփ եաշամաղա պէքլէր: ()պիրի ճանլանրը ամմա՝ հասսէսի

եօգ, եարը եաշար: Տաճա ծպիրի հաստէսի տէ վար, պիւթիւն եաշար: Հայվանտա տա պիր իլգա կէօրիւնիւր: Իլգա տէտիբլէրի ազլն շէՓազը տըր, իպթիտաօր տըր: Ի՞ գըլ տէտիբլէրի ինսանտա կէօրիւնիւր. լա. քին ծնտա տա թէքմիլ տէյիլ: Պու սուրէթ տէ ինսան գըսմընտան՝ թա էճէլէ միւպթէ լա օլմայան ալա բուհլարա վարընճա, զէն ճիրին հալգալարընը պիր պիրինէ թազըրի, նիճէ պիր էթմէլի: Իօյլէ իսէ ինսանը՝ պիր եանը էօլիւր, պիր եանը էօլմէ՛ղ՝ պիր էէքիւն շէյ օլտուղունու իգըար էյլէ, էօգսա զէնճիր գըրըլըր, ծնտա գալըր. մախուգաթ մէրտէ վէնիստէ պօշ էէր գալըր: Կէօրտիւնմիւ մատ տէնին նէթիճէսինի. հաթթա միւնասի պէթ ալան տա պու տուր. վէ տօղրու էօլտա կիտէճէք ատամա՝ պունտան սահիհ տէլիլ օլամազ:

Իօլմէղլիյէ ինանմայան ատամ՝ էճէլ ի լէ աճտ էթմիշ կիպի տիր: Թապիաթին շէ հատէթինէ ինանմազ. եալան տըր, տէր: Տէվլէթինի թէփմէք իչին ազլնը ինքեար էտէր. ինսանըն պիւյիւքլիւյիւնիւ ճէլալէ թինի խօրլար: Ի քքին քեամիլ ատամ էօյլէ տէյիլ. « տիւնեա պիւթիւն քիւլ քէսիլին, » պաշըմ՝ իւզէրինտէ տէծնէն եըլըրզար » հէփ տէօքիւլիւն տէյի՛ յլլահ էմր էթ. » միշ օլտա, վէ պէն ալթընտա էգիլսէմ պի » լէ, էինէ ճանրմ սէլամէթ տէ տիր: Ղա. » նրմ տիւնեանըն եըզընթըրընը պասար ջը » գար, վէ ալէմին եանըրփ քիւլ օլտուղու

79 եկրտէ, ճանրմ'ալէ՛վ կիպի հավայէ ուչար :
 79 Լնսան է՛վատը ճիհանըն խարսպընս պա-
 79 գար կիւլէր . երլտըրըմ' պիլէ քէնտիյի
 79 վուրտուգտա, ճանը էօլմէզ օլտուղունու
 79 խսպեր վէրիը : Լնսան՝ սույու սէրթ տէ-
 79 միր տիր, էճէլին օգու կէչմէզ, պուրնու
 79 զըրըրը տիւչէր, ինսանը եարսալայա-
 79 մազ 79 . քեամիլ ատամ պէօյլէ սէօյլէր',
 պէօյլէ տիւչիւնիւր :

Լէլ լօրէնցիոս կէլ, (Բ) պագ ինսան է՛վ-
 լատը պայտղը պիր զաթ մը տըր, պիւթիւն
 էօլէճէք շէյ մի տիր . սէնիւնլէ պուլուտըրա
 տօղրու չըգալըմ' տա, ինսան է՛վատընըն
 գուտրէթինի սէյր էտէլիմ : Տիւնեանըն իւ-
 զերինէ պիր կէօզ կէզտիր, հէր նէ եանա
 պագարսան, ինսանըն էօլմէզ օլտուղունուն
 իսպաթընը կէօրիւրսիւն : Պագ նէ թիւքէն-
 մէզ հիքմէթլէր վար : Լէ ուճու տէօնմէզ
 օվալար, հէփ իչէնմիշ, մահսուլ վէրմիշ : Լէ
 սիւրիւ սիւրիւ գալիյօնլան՝ իչի տօլու մալ, տէ-
 թեա եիւզիւնտէ ուչայօր : Տէրեալէրի հիւք-
 միւնէ ալմը՝ իսթէր զէվգինէ գուլանըր, ի-
 սթէր զազապընա : Տէրեայը, ըիւզկեարը
 վէ երլտըզարը քէնտի մէրամընա գուլա-
 նըր : Լնասիրէ սահիպ օլմուշ՝ իսթէտիյի
 կիպի իչէտիր, լժապիաթ քէնտի մէմուրու
 օլմուշ՝ քէնտի էմրի իլէ իչէր . հէլէ թա-
 պիաթ ինսանա պիր գարշը գօսուն, էօլու-
 նու գափամաղա, քէնտի գատար էպի տաղ-
 լար գայալար կէօսթէրէ կէօրսիւն . հիւքիւմ'
 սահիպի ինսան տըր, ինսանըն էմրինէ՝ աար

բա տէ՛վըրիւր , տէրէ իսէ տօլար : Պազ շու
 տաղարըն՝ Թէփէսինտէ մուալլազ տուրան
 շէն շէ՛Տիրլէրէ : Պուլուտլարա չըգմը՜ զուլէ-
 լըրինէ պազ , Տէր պիրի տիքիլի Թաշարա
 պէնգէր , էթրաֆ քէօյլէրինի եէր եէր կէօ
 րիւր , տիւնեանըն ըէսմինի շէնլէտիր : Տա-
 Տա էօթէքի Տիքմէթէ պազ . տէնիզին օր-
 Թասընա եիւրիւմիւշ շէ՛Տիրլէր , տէնիզ չաւ
 գանտըգձա , վագարը կէօլէլէրի սույուն
 եիւզիւնտէ սալլանըր եաթըր : Պունլար նէ
 օլաձազ . ինսան էվլատը տէնիզին եիւզիւն-
 տէ չօզ մէմէքէթլէրի սահիպ օլմուշ . տէ-
 նիզին սալլալարը էթրաֆընտա ինլէր եա-
 Թըր , օ գավի տաղարա չարփտըգձա՝ կէրի
 աթար , էթրաֆը պօշ քէօիիւյ իւլէ ազա-
 րըր : Ինսան չու Թանըրը կիպի տէրեայէ
 էմր էտէր , շուրաբա պար , պո- էէնի սինօրո-
 նէնի տէյի ըսմարլար : Եթգիւնիւ տաՏա էօյլէ
 Թարաֆընա տօղըու շէվիւր , պազ տիւնեա-
 նըն օ Թարաֆընտա նէ ալա սէնաաթլէր ,
 նէ կիւզէլ մարիֆէթլէր վար : Թանըրըյա
 իՏտա օլունմուշ սայըսըզ իպատէթխանէլէ-
 րի պազ , գուպպէլէրի էֆլաքէ չըգմը՜ : Եթ
 վագարը քէմէրլէր վար , տէվըր՝ կէօյիւն
 պիր գաթընա չըգմը՜ : Պիր եանտա ազար
 սուլար՝ աղըրըզ Տիքմիւնիւ ունութմուշ ,
 Տալալարա չըգրի , Թօլ կիպի սէրփիլլյօր :
 () պիր եանտա շէտիտ ըրմագլար՝ վարըփ
 պիր չուգուրա Տապս օլուփ , տուրղուն սույ-
 նլա՝ օվալարը էօրթէյօր : ՏաՏա էօթէ-
 տէ , ինսան էվլատը տաղարը եարըրի , պիր

պիրինտէն ուզագ տէրեալերի պիր պիրինտ
 չէքիփ , սուլարընը՝ աչտրղը եօլարա պէնտ ,
 վէ մէմէքէթ ինին իչինտէ իքի տէնիզի պիր
 էտէյօր : Պիր տէ քէնտի գալլինի եօգլա :
 Շ ու սէֆէր շէյթանը պուրնուտան գան
 տամլար՝ գըլըճ էլինտէ գուտրէթ վէ շէօճ-
 րէթ արտընտան ալայ սլաղամը՝ Տէյպէթլի
 թապուրլարը կէօրտիւքճէ , սէնին զայրէթլի
 կէօնլունէ պիր աչգ կէլլիօր մու : Շ ու ին-
 սան գանսլլա սուլանսը՝ օվալարա պագ : Տէ-
 րեալերին օրթասընտա կէմիլերտէն կիւրիււ
 տէյիփ Փըրլայան ելլարըրմլարը կէօրիւյօր-
 մուսուն : () կիւրիւթիւ ինկիլթէրանըն սէ-
 սի տիր , ալէմէ՝ պարըլըն տէյի էմր էտէյօր :

Խայր , ինսանա պիր շէյ տայանմազ : Նէր
 աչըլըր , իչինտէքի խազինէսինի ինսանա
 թէսլիմ էտէր : Ինսան կէօյիւն էօլլիսիւն
 պիլիր , օ թիւքէնմէզ օվալարտա գաչան երլ-
 տրղը պուլուր : Քէաինաթին տէվլրինի պիւյ-
 իւտիւր , մէյտանընը արթըրըր : Նէթիճէի
 քէլամ թապիաթ ինսանա եէնիլըր , Տէր
 սըրըրնը ինսանա վէրիր : Ինսան՝ Տիւնէրի էլէ
 Տէր թարաֆտա թապիաթի եէնէր , զապ-
 թընա ալըր : Պիւթիւն տիւնեա ինսան ագ-
 լընըն , ինսան գուտրէթ ինին պիր աչիքեար
 էսէրի տիր : Ինսան քէնտի մէքեանընտա
 նօգսան պուլտու , նօգսանընը քէնտի թէք-
 միլ էթաի : Պիր եէնի եարատըճը , էպէտի
 եարատանա պիր աղ վաղըթ գարը չըգար ,
 ճիհանը թէքմիլ էտէր պու Տիքմէթլերի
 կէօրտիւքտէն սօնղրա , պու եէրտէ էօլմէզ

զաթլէր եաշամըշ, հայրան օլտուղում՝ օն լարըն էլ հմէյի տիր տէմէ՛զմիսին :

Այ ատամ, քիպրինի փեք ալգըշատըմ, հիւնէրինէ փեք պէպիւրլէնիյօրսուն : Պուն տան պիւյիւք պիր շէյ տահա իսթէրմիսին . տինլէ քէնտիյի պիլմէյէն սէֆիլէ պուն լարըն հէփիսի պիր նէֆէս տիր . (Գ) անըլ պիւյիւքլիւք՝ մէշըէպտէ տիր : Աճէլ՝ պուն լարըն հէփիսինի մահվ էտէր , Փագաթ մէշըէպ պիւյիւքլիւյիւնիւ հըֆղ էտէր , վէ շէրէֆ վէրիր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(ա) Ըու աշգըմա օգույուփ , գըլմէթէ շայէսթէ պունճա հագ մատտէլէրի պէյան էթտիլիմէ նիսպէթ , տահա տիւնեայը պիր գալըն չար կիպի պիւրիւնիւր քիմ սէլէր պուլունա պիլլըմի . վէ տիւնեատէն էօթէյէ՝ պուլուտտան գարանլըգտան զայրի շէյ կէօրմէզ , վէ սնոնոնու սայմագ ատամ պուլունոնոնու քի Փոտուլուգ գօլունա եամագ եաղըլլփ , ըագաս չըգա . վէ թա քիմ՝ այաղընա պիր սաման չէօփիւ ըասթ կէլլփ թէքէրլէնէ . վէ ըագա լարըն թիւրքիւլէրին թամամ օլտուղու գանլը գույույա՝ թէփէսի իւսթիւնէ էնիփ կիտէ : Պունլարտան մնտա մէզայա կիրմէքտէն պէթէր՝ հիշօլմագ մուսիպէթիինի , քէնտիլէրինէ սըղընաճագ էէր ատա էտիփ , էօլմէղլլգ իւպաթլարընա գարըլ՝ պիր մուրտար զայրէթ իլէ սիլա՛ն չէքէնլէր տէ պուլունա պիլլըմի : Ըէյթանի տէքէլ՝ տօլապլար գուլունըփ ճէհէննէմ աթէշի փիւպքիւրէրէք , հագգը էէնէլիմ տէյի , ճէհէննէմնէ հիլլէ գալմագ , հէփ մէյտանա սէօքէրլէր . տիւնեատէ պէօյլէ ատամլար տահա պուլունմագ միւսթիլլըմի :

(Բ) Լաքին ինլէալէր լօրէնցիոսուն գալպինէ սու գանմայօր , տիւնեա պիւյիւքլիւյիւնիւ՝ աշէքէար կէօրիւ .

նէն հազգա գարշը գալգան էթմիշ : Իպէտիւրիք Թամաշը
 ըր կէօղւնէ կէօրիւնմէյօր . երլտողլարտան եուգարը
 կէօրէճէյի տէվէթ՝ գալգինէ Թէսիր էթմէյօր . Թամաշը
 նրն արատըղ՝ տահա կէօրիւնիւր շէյլէր տիր : Գապիւ
 օյաա , սէնին պու Թամաշնը պէն քէօրլէրիմ , վէ պու սէ
 նի պաշտան չըգարան տիւնեանըն պօշ իզգէթինի , Թէ
 մէլիզ շէրէֆինի , սանա գարշը շէվերիբիմ : Պու տիւն
 եայը սանա սէվտիրէն շէյլէրին հէփիսի՝ օխրէթի խա
 պէր վէրիր , սէն քէամիլ առամ ըսան , մուալէճէնի եինէ
 իլէթինին սէպէպինտէ պուլուրտուն :

(Գ) Պոււտան պիւլիւք նէ օլուր . ինանմայանլարա
 պիր ահ : Հայ հայ , պու տիւնեատէ պիւլիւք շէյլէր վար
 Գոյաա էտէնլէր , նէ քիւշիւք առամլար տըր : Հէլէ շիմ
 տիրէք պոււտա տուրալմ . պիր աղտան սանա տահա գա
 վէ իսպալթրմ վար սէօյլէյէճէք : Հէւմ էճէլտէն պիւլիւք ,
 հէւմ մեզարաա կիւլտիրիւր :

ՃԻՂՏԻ ԷՎՎԷԼԻՆ ՍՕՆՈՒ

The first part of the history is a general account of the state of the world at the beginning of the world. It is divided into three parts: the first part is a general account of the world at the beginning of the world; the second part is a general account of the world at the beginning of the world; the third part is a general account of the world at the beginning of the world.

THE HISTORY OF THE

The second part of the history is a general account of the world at the beginning of the world. It is divided into three parts: the first part is a general account of the world at the beginning of the world; the second part is a general account of the world at the beginning of the world; the third part is a general account of the world at the beginning of the world.

THE
LIFE OF
MRS. MARY
MARTINEAU
BY
HER DAUGHTER
MRS. MARY
MARTINEAU
WATSON

Ահօք երևելնտէ տիգրիւ պունճա շահալէրի՝
պիր սէն եալան մը ջրգարաճար սրն :

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԻՅԼԷՍՕՖՈՒՆ

Ֆ Ի Ղ Ա Ն Լ Է Ր Ի

Ե Ա Խ Օ Տ

Ե Ո Ւ Ն Կ Ո Ւ Ն Կ Է Ճ Է Լ Է Ր Ի

Ինչպիսիք ԼԻՍԱՆՆՏԵՆ ՖՐԱՆԿՍԸՁ ԼԻՍԱՆՆԵ՛՛ ԼԸ ՔՈՒՐՆԵՐ
ՆԱՄ ՖՐԱՆԶԱԸՆԸՆ ԷՅԼԷՏԻՅԻ ԹԷՐԶԻՒՄԷՏԵՆ, ԸՄԹԱՄՊՈԼ-
ՏԱ ՏԱՆԻՄԱՐԳԱ ՊԱԵ ԹԷՐԶՈՒՄԱՆԸ ՊԱՐՕՆ ՅՈՀԱՆՆԷՍ ԷՐԷ-
ՄԵԱՆ ԻՇՊՈՒ ԼԻՍԱՆԻ ԹԻՒՐԳԻՅԷ ԹԷՐԶԻՒՄԷ ԷՅԼԷՄԻՇ ՏԵՐ

ՃԻԼՏԻ ՍԱՆԻ

ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԵՐԸՆՏԱ ՊԱՍՄԱ

1858

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM 1630 TO 1880
BY
JOHN H. COLEMAN
PUBLISHED BY
LITTLE, BROWN AND COMPANY
NEW YORK
1888

ԵՈՒՆԿ ՖԵՅԼԷՍՕՓՈՒՆ

ՖԻՂԱՆԼԵՐԻ

Ե Ա Ի Օ Տ

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԷԼԵՐԻ

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ԿԵՃԷ

ԷՕԼՄԷՉԼԻՔ

ԻՆՍԱՆԸՆ ՀԱԼԻՏՏԷՆ ԱԼԸՆՄԸՇ ԻՍՊԱԹԼԱՐ

Է՛յ նամտար փօփ . էօլտիւնմիւ սէն . սէնին զիհնին էօլմէզլիք գուտրէթինի իսպաթ էթմիշ իքէն , սէն պիւթիւն պիւթինէ զայմը օլտուն : Հաշա . հալա եաշայօրսուն . ուղը օլա , ուղը օլա . գարշը գըլըլա կէչիտին մուպարէք օլա : Է՛յ ազիզ , պէն սէնինէ վիւտայէշմէմ , զիրա չօղա վարմազ՝ կէլիփ սէնի պուլաճանղըմ : Պու կիւնէշին տէվըինի պրա գըլի , պիր տահա ալա կիւնտէ , տահա գուլու իգլիմտէ , կէլիփ սէնինէ թաթլը թաթլու

ը գօնուշաճաղղմ : Ենսան պիր քերրէ Էճէլէ տաւար , Էօլմէղ օլուր Էօյլէ չըգար : Ե Էզար՝ քիլչլի եէր պլթընտան տէվլէթէ Էրտիրիր պիր Էօլ տուր : Ենսանըն շէրէֆլի թէվարի խի իքի պէօլուք տիւր , պիրի ուղուն , պիրի գըսսա : Պու գըսսա Էօմը՝ քիթապըն պաշը կիպի տիր : Ե ուգատտէրիմիղին պիւթիւն թարիխի Էպէտիլք ճիլտիստէ տիր :

Ե խրէթի ինքեար Էտէն ատամ տէր քի “ տիւնեատէ կէօրտիլիւմ ” Տէփ պիրի պիւրի արտը սըրա կէօլկէլէր տիր քի , պիր սաւթին իլինտէ սօղար , Էօլուր , Էօլէնին եէրինէ պինի տաՏա կէլըր : Տէփ պօշ խայալէլէր տիր քի , պիր սէօնէք թանղըրընըն նէֆէսինտէն Տասըլ օլույօր : Ե ագթլէրին սէլի իլէ եուվարանրփ Տիլէրէ տէօքիլուր՝ պիր սիւրիւ Փանի վիւճուտարըն Էպէտի ճէվլէլանը տըր , տէր :

Ե իճէ , պու սիւրիւքլէնտիլիմիղ տէրեատէ պիր գուրու գայա Էօգ մու քի , ինսան Էվլատը պաթըրի կիթմէտէն , գօրգուսու աւրասընտա օնտա պիր նէֆէս ալըփ , թալիինի վէլն Էտէ . վէ սօղմուշ օրմագ պիր շէյ օլ տուղունու տիւլիւնէճէք՝ պիր գուրուր փէյտա Էտէ : Պու գատար կիւզէլ վէ գըլմէթլը գաթլէր՝ պիրի պիրի արտը սըրա պաթըրի գայ օլտուղու եէրտէ , քեաինաթէ տայանրի գուվլէթ վէրէճէք , վէ պիր լըզըլ Ֆէնէր կիպի , Էճէլին տաղըթտըղը Էվատլէրի Էթրաֆընա ճէմ , վէ տէվլէթէ նաիլ Էտիլի , գափուսուն շէնլէտէճէք՝ պիր Տիւքիումէթ

սասիպի եօզմու : Հէր մէվճուտ օյանա մէր
քէզ օյաճապ պիր գուտրէթ եօզ մու տուր :
Հիչէրէ էմր էտիփ , պունճա վիւճուտլար
չըգարտան , պիր կիւն էլինի ուզատրփ տա օ
վիւճուտլարը էճէլին փէնչէսինտէն ալմազ
մը : Պիր կիւն տէօնիւփ մէզարլարա՝ էթ
տիյինիզ ալլարը վէրին տէյի էմր էթմէզ
մի . սուտա թօփրագտա պիր ազ վագըթ
իչին եաթան էմանէթլէրի՝ կէրի իսէէ
մէզմի :

ՍէզՏէպսիզի՝ թապիաթ ինանտըրամազ
սա , կէօրտիւյիւնէ տէ քէօր օլուրսա , տուչ
տուղունա՞ սէօզիւ նէ : Եարատանըն՝ մախ
լուգաթրնտա սէօլէտիյի ազ ըսա , քէնտի
գալպինէ տանըշտն . քէնտիյէ պագսըն , քէն
տի գաթինտէ օգուսուն : Եօլմէզլէք նիչա
նէլէրի . քէնտի իւզէրինէ պասմա օլմուշ տուր .
գապաճաթինի էիւզիւնէ վուրան Տաքիմ՝
քէնտի իչէրիսինտէ տիր : Սապիաթ քէնտի
էվլատընը ալտաթմազ : Սապիաթին գալ
պիմիզէ եագտըզը՝ մասալ տէյիլ տիր . ինսա
նը ինսանա եալան էտիփ ալտաթմազ :

Պօյունըրընը գալտըր , օթու պօլ պիր
չայրա կէօթիւր . սէսլէրի չըգմազ , քէյֆլէ
րինճէ օթլանըրլար եաթըրլար : Պօյունուն
պու սէֆասը՝ սասիպինէ վէրիվիչ տէյիլ :
Ինսան Տիչ պիր շէյտէն խօշուտ տէյիլ
էօմրիւնիւ կէօնիւ ազապլըյա կէչիւրի : Ես
թէր փատիշաճ , իսթէր չօպան , իքիսի տէ
ճալինտէն շիքէպէթ էտէր . փատիշաճ չօպա
նա ճասէտ էտէր , չօպան փատիշաճա : Եքիսի

նին հայր պիր պիրինտէն նէ գատար ուզագ
 տըր : Պիրի՝ տէվլէթինին իքի պեօրլւյիւ-
 նինն արասընտա տերեայլերէ մալիք . օպիրի՝
 տիննեա եիւզիւնտէ պիր եապանի եերտէ ,
 սազտան չամուրտան աճէլէ չաթըլը պիր
 դուլիպէսի վար , օ տա գըլտան եաղմուրտան
 պէլքի հըֆզ էթմէզ : Պու պեօլէ տիր
 տէյի , եարատան ալահ գօյունլարըմն պէն-
 տէն զիյատէ քերէմ էտէրմի տէյիմ : Հա-
 շա . օ պէնտէքի խօշնու թսուզուգ՝ ճանըմըն
 էօմէզ օլտուղունու անղլատըր : Թապիւ-
 թին իլգասը տըր քի , իգպալինտէ օյան գու-
 սուրու արար : Ինսան էվլատը կէրէք թախթ
 իւսթիւնտէ , կէրէք տամ ալթընտա , զաթի-
 նին պիւյիւքլւյիւ սէպէպի իլէ կէօնիւլ ա-
 զապը չէքմէք՝ աննընըն եազըսը տըր : Վի-
 շինին չէքտիյի ըահաթսըզըզ՝ զաթինին
 պիւյիւքլւյիւնիւ խապէր վէրիր . օյան սէ-
 Ֆիլլէյի՝ գութլու օլմագ իչին տօղմուշ օլտու-
 ղունու պիլտիրիր : Պուրասը քէնտի վաթա-
 նըմըզ տէյիլ . պու պիր զուրպէթ տիր , թա-
 պիւսթատէն կէչէրքէն չէրէզէնիրիզ , լաքին
 գարնըմըզ տօյմագ : Սէֆալարըմըզը նէ գա-
 տար արթըրսագ , պու գարըն տօյուրմագ
 պերէքէթէրին իչինտէ , եինէ աճ գալըրըզ .
 էն ալա զէվգիմիգ՝ գալիմիգտէ եինէ պիր
 արզու պրագըր : Իյիյի պուլամատըզըմըզ
 հալտէ , ըահաթ տուրաճաղըմըզա , Ֆէնայլ
 իրթիքեապ էտէրիզ : Բօմն տէվլէթինին
 պսաը՝ , տիւնեանըն փատիշահը իքէն , տէվ-

լէթինի թէրք էտէր, գալիբի ատասընա գա
 փանըր, քէնտիյի քէօթիւլիւյէ վէրիր: Այ-
 լէ պիր փատիշահը ընդիլ էտիտի խարապս
 վէրէն՝ հէվաի նէֆս պէլասը տըր:

Պիր կիզը գուվլէթ իլէ, ալլահ հնսանըն
 էիւրէյինի կէլէճէք վագթէ տողու տիւր-
 թէր, վէ պու պիր գուվլէթ տիր քի եհնմէք
 միւմքին տէյիլ: Աօրուլմազ իւմիտիմիզ՝ գա
 նատլարը տաիմա աչք, կէօզիւ հէր նէ
 կէօրսէ, իւթիւնէ սէյիրտիր. կէօզիւ տօյ-
 մազ պիլմէզ, չէքտիյի զահմէթին սէմէրէ-
 սինտէն ասլա խօշնուտ տէյիլ, բահաթըմը-
 զը խայալը շէյլէր իլէ պէսլէտիր, սահիճ էյ-
 լլէքէրի՝ գազանըն մէճհուլ էյլլէքէրինէ ֆի-
 տա էթմէյէ պիզի մէճպուր էտէր. էլտէ օ-
 լան էյլլէքէրի այագ ալթընա ալտըրըր. սէ-
 ֆալէրիմիզի՝ սօղարքէն պօղար, մէզարէ կի-
 տինճէյէտէք պիզի գօվալար. վէ իւմիտսիզ
 լլէք գատար կէօնիւլ ազապը չէքտիրիր: Պիր
 շէյին արզուսու նիլին սէֆասընտան թէսիր-
 լը օլուր: Պիր արզու՝ նէտէն տիր քի էլտէ
 օլան տէվլէթտէն թաթլը օլուր: Ահտէն
 տիր քի, պիր արզու իճրա օլտուդլայն, սէ-
 ֆասը ունուսուլուր: Հայ հայ. ալլահ պի-
 զէ պու տիւնէատէ իւմիտտէն զայրի էյլլէք
 պրագմամըշ ըսա, էլլէթտէ օպիր տիւնէա-
 տէ տահա ալալարըն սագլամըշ տըր: Պիզ
 տէ, ալլահըն պիզի չէքտիյի՝ օ կէօրիւնմէզ
 սէմթէ մէյիլլիյիլ:

Հէլէ տուր, սանա ճանընը տահա էյի
 անղլատայրմ: Պիզիմ՝ գուտրէթլէրիմիզ պու

տիւննեատէ չօճուգլուգտա կիպի տիր , ամէլ
 լերինստէ քէմալլեյեթ եօզ , հիչ պիրի քէն
 տի հալլերինէ կէօրէ տէյիլ տիր : Պազ ին
 սաննն ազլը հայվաննն իլքասընտան նէ գա
 տար Ֆարգլը տըր : Պիրի քէմալլեյեթե
 գատըր , ազար ազար սայըսըզ տերէճէլեր
 տէն կէչեր , իլերի կէլըր . օպիրի չափուճադ
 գուրուլուր , թէքմիլ օլուր : Լքըլ մագսու
 տունա եավաշ եավաշ չըգար . իլգա տեր
 ազապ էլէ կէթիրի : Հայվանլարտա՝ հեր
 հայվան քէնտի ճինսինէ մախսուս օլան գա
 րարը՝ պիր գաչ կիւնտէ պուլուր , էտինէ
 պիլէճէյի էյլէլերին էօլլիւսիւ տօլար , վիւ
 ճուտու թէքմիլ օլուր , գարարնտա գալըր :
 Պինլերճէ սէնէլեր տահա եաշասա , պիր
 ղիլատէ շէյ էօյրէնէմէզ , էտիփ իլլէտիլի՝
 թէքրար թէքրար օ հարէքէթլեր տիր . նէ
 արզուլերի արթար , նէ սէֆալերի : Լաքին
 ինսան էվլատը կիւնէշ գատար էօմրիւ օլ
 սա , հեր տախմ պիրէր եէնի շէյ էօյրէնտիքս
 տէն սօնղրա , տահա էօյրէնմէք արզուսոլլա
 էօլլուր :

Պիզիմ սէվտալարըմըզ տա գուտրէթլե
 ըիմիզ կիպի տիր . սէվտալարըմըզ՝ վար օլան
 գուվլէթլերինի՝ պու տիւննեատէ իճրա էտէ
 մէյեճէլերինի պիլըրլեր : Կերչի էօնլերինէ
 չըգան պօշ շէյլերէ սարֆ էթտիլերի գուվ
 վէթ ազ տէյիլ տիր . լաքին օ խաֆիֆ օյ
 ունճազլար՝ օլան գուվլէթլերինէ նէ տէնկ
 ծլա պիլըր , նէ օլան գուվլէթլերի՝ օ օյուն
 ճազլար ըլա րահաթընա գարար վերէ պիլըր :

Հէման քիչինին իչերիսինտէ պիր Ֆրըթընա փէյտա էտիփ , քէնտիլէր տուրմայրփ չալ զանտըղճա , քիչինին էօմրիւնիւ տէ պերա պէր չալգարլար :

Չէզար իմփէրաթօր տիւնէանըն թախ թընա՝ ճիւլուս էթտիքտէ հէփսի պրօ ճոտէյի սօրտու : Իչթէ թամա պէօյլէ տիր . հէմ քէարընա իթիպար էթմէզ , հէմ քէնտի շէրէֆինտէն քէնտի իպա էտէր : Ղա նըմըզ գըզըփ տա օ աչգ ըլա քէնտիմիղէ պիր չօզ գըլմէթ գուրարսագ , էիւզ էրլ իթիպարէ գանաաթ էթմէյիզ , վագթիմիգտէ օ լան ատամլարըն մէտհի՝ ինտիմիգտէ պիր շէյ տէյիլ , էյէր ալտտան կէլէնլէր տէ մէտհ էթմէզտէ : Իչէրիմէզտէ պիր էօլմէզ իլպա վար , պիզ իսթէսէք իսթէմէսէք , պիղէ կէլէճէք վագթի տիւչիւնտիւրիւր . կէլէճէք վագթին ատամլարը պիղի մէտհ էտէճէք տէյի սէվլինիրիզ : (Էրէֆիմիզ՝ կէօլկէմիղի տօղաճագ սիլսիլէլէրին արասընտան կէչիւրիքէն , պիզ տէ արտը սըրա կէզէր , օ սիւ սիլէլէրտէն տէ էօթէյէ կիթմէք իսթէրիզ : Խմտի էյէր պիզ էօլլուր օլսագ , պէօյլէ էօլմէզլլէք ըիւյալէրի կէօրիւրմիւյիւզ : Կէօղիւ միւլգ քէօր , թէնի արար . թէնին կէօլկէսինտէ տուրուրուզ . էօլմէզլլէք տէյի՝ շէօհրէթի թու թմուշտուրմուշուզ , օյուսա շէօհրէթ տէտիքլէրի , էօլմէզլլէյին սուրէթի տիր :) Նուն իչին շէօհրէթի տէ էտինտիք :

1 Բօմա չասարլըղընա :

լէյն, ծնտա տա լէզզէթ պուլամայրզ . ծոտն տա խայալի վիւճուտու՝ թուլթանըն էլինտէ գալըր :

Պու ճիւմէ իլէ հէր արատըղըմըզ շէյտէ էլիմիզ պօշ չըգարբէն, վէ արգուլէրիմիզի գանարըմնղա իւմիտ էթտիլիմիզ շէյլէրտէն տախմա ուսանըրբէն, էինէ պու եաշամնգ արզուտունու Ֆիքրիմիզտէն չըգարամայրզ : Պու արգուլու՝ թապիաթ Ֆիքրիմիզէ տա հա ալա շէյլէր իլին դօմուշ, պիզ իսթէմէ սէք պիլէ, թապիաթ Ֆիքրիմիզտէ սազար : Ղինեա ալիմին փիրրոսա վէրտիլի ճէվապը փէք չօզ մէթ հէթմիշէր : Վաբին իճրասը միւմքին օլմայան նասիհատ շաշկընըզ տըր : () գահրաման պիւթիւն տիւնէայը Ֆիթհ էթմիշ օլտա, էինէ թամնը տօյմնզտը : Մն ունն օլան տուրամնղ . իլէրի կիթմէյէ պա գար : Վէրիսինտէ պիր համարաթըզ վար, զապթ օլմնղ . պիր իլզա վար, ճանընը տուր մայրի տիւրթէր : Տէլէք քիշիյէ նէ գա տար միւսասատէ էթսէ, ճանըն հարէքէթի նի զապթ էտէմէզ . ճան էինէ հարէքէթ տէն գարմնզ, տահա զիյատէ զալէպէ էտէր : Վէջլիւնիւն էն Փազըրընըն, փատիշահ կիպի թամնը վար . պիր զէնճիրպէնտ էսիլ թաթի իւզէրինտէ օթուրմուշ փատիշահը :

Նրնաուտըղ գրալը փիրրոս, վէզլիլի զինեա Ֆէյ լէսօփա, էտէճէյի Ֆիւթուհատը նազէ էտիփ, օ գաման էիւզիւմիւզ կիւլէր, ըսհատ էտէրիզ տէյինճէ, զինեա տէճիւլի, փատիշահը, շիմտի նիլին կիւլիւլի, ըսհատ էտէմէյէճէյիզ տէմիշ :

գատար վագար սաթար : Վաբուզողոնոսար
 փատիշահ կիպի , որոր որ փոփրէիիփն հիւ-
 ձիւէրիւէ որոք տէյի չաղըրըր : Օիրա օ տա
 քէնտիյի փատիշահ կիպի էօլմէզ սայար :
 Վիշլէյէ եալան կերչէք պիր պիւյիւքիւք
 լազըմ . սասիհի էօղուսա , պիր խայալիսին
 գուրար :

Վիպիր՝ ինսանըն իւք սեվտասը տըր :
 Վիւճուտու սագլամագ , ճինսինի արթըր-
 մագ , սեֆայէ վերիւմիշ խէ , ճանըն տա
 պիւյիւքիւյիւնիւ արթըրրփ սագլամագ քիպ-
 րէ վերիւմիշ տիր : Տիւնեամըզը շէնէտէն
 քիպիր տիր . մարիֆէթէր իճատ էտեր ,
 Ֆիքիրէրի աչար , ամէլէրի թասհիհ էտեր ,
 հեր թարաֆտա րահաթըմըզ փաքէլիփ ,
 թէքմիլ էթմէյէ չալըըր : Տիւնեատէ հեր
 նէ կիւզէլ շէյ կէօրիւրսէք , հեր նէ գատար
 ազիմ վէ հայրան օլաճագ շէյ վար ըսա ,
 հէփ քիպրին հիւնէրի տիր : ՎՏթիյաճ վէ
 րահաթըզ սեվտասը՝ շերէֆիմիզին պինա-
 սըն գուրար . լաքին փաքէլիփ , տօնատրփ ,
 թէքմիլ էտէն ուսթա միմար՝ քիպիր տիր :
 Ֆաղիլէթ պիլէ քիպր իլէ օլուր : Վիպրին
 պիր կիզիւ իլգասը վար քի , քիշլէյէ ղայրէթ
 վերիր : Վաքի զաման ալիմէրինի՝ ալիմ է-
 տէն քիպիր տիր : Վիպիր քիշլէյի թերպիյէ
 էտեր , թերպիյէյէ շէշի վերիր : Ղանտա
 պու գատար քիպիր օլմասա , տիւնեատէ նէ
 Ֆաղիլէթէր էքսիք օլուրտու : Վլին իթի-
 պարը ազլմըզա էարտըմ էտեր . զիրա սալթ
 աղլմըզա գալսա , ազլմըզ պիր միւտահէ-

նէճի տիր քի , պիզի չօգ տե՛Ք'ա պլտատոր .
 քէնտիմիզի էլէ պէյէնտիրմէք սէվտասը ,
 զըւիւմէրիմիզի ալէմին հազ վէզնէսինէ գօ-
 տուրուր : խալզըն հիճլի գօրգուսու՝ զայրէ-
 թիմիզի արթըրըր : Ս է Փազիլէթիմիզ
 մէյտանա չըգտըգտա հէմ պիւյիւր , հէմ օ-
 լան գուվլէթինի կէօսթէրիր :

Թապիաթին հէր կէօնիւտէ պէսլէտիյի՞
 շէօհրէթ իթիպար սէվտասընը պիզ նիլին
 իգրար էթմէյիզ . նէտէն գօրգարըզ : Պիր
 էյլիք սահիպի ատամ՝ սրրըմըզը անղայրլի
 տա , քէնտիմիզի մէտհ էթտիրմէք սէվտա-
 սընտա օլտուղումնուղու տնյտուզլայն , պիզ
 էն ալա Ֆիլիլէրիմիզտէն պիլէ ութանըրըզ :
 Օ ահիր , թէն պիր աճաիպ հիւնէր իլէ ճա-
 նը թէրպիյէ էթմէնին եօլունու պուլմուշ :
 Լարատան ալլահ գանըմըզա ճէվէլան վէր-
 միշ : Վիշի քէնտիտէն խարըճ զաթէ քէն-
 տիյի պէյէնտիրմէյէ թէնէզզիւլ էտինճէ ,
 թէն գանա էմը էտէր , շու ատամըն իրթի-
 քեսայրընը եիւզիւնէ վուր , շահիտլէր էօնիւն
 տէ եանազլարընը գըզարտ տէյի , գանը քի
 շինին եիւզիւնէ սէյիրթտիրիր : Պունա նէ
 հաճէթ . հէր ամէլիմիզէ լայրգ օլան մէտհի
 զէմնի թագսիմ էտէճէք՝ պունլարտան ա-
 զիմ վէ պունլարտան ատիլ հաքիմ՝ գալիւ
 միգտէ օթուրմուշ տէյիլմի :

Պիզիմ էօլմէզ օլտուղումնուղու Ֆիքրիմիզ
 տէ իշլէտէն քիպիր , զէվզ սէՓա էթտիրի-
 միզ էէրտէ պիլէ , արտըմըզ սըրա կէլիւ . կէ
 լէճէք պիւյիւքիւյիւմիւզիւ տօիմա խաթըր-

մրգա պրագլըր : Չիւնքի ինսան մութուլու օլ մնպ իչին եարատըլըր տըր , վէ ինսանըն էն պիւչիւք տէվլէթի սէֆա տըր , ութանսաճապ օլտուգտան սօնդրա , սէֆասը թէքմիլ օլ մնպ : Պու հալ իլէ քիպրիմիզ էն աղիմ սէֆալարըրըգտա պիլէ , պիզէ էզիյէթ էտէր . օնուն իչին իգպալին տէ՝ Փազիլէթին օլտուղու կիպի՝ միւրաիլէրի վար : () լան իգպալիմիղի էօյիւնէ պիլմէք իսթէրիզ , լաքին ինսանա լայըզ շէյ օլմատըղընտան , սէֆասըրը չըգարմաղա էիւզիւմիւզիւ սագլարըզ :

Եիւրէյիմիզին պինասընտա պու նաղիքլիլին սէպէպի նէ տիր . հասսէլէրիմիզտէ օլան ինճէ տույմագլըզ նիչին տիր . վէ Փազիլէթ շաշըրլի , գլաղուզու օլան ագըլտան այրըլտըգտա , վիւճուտու մուզտա էէտէք օլան գուտրէթլէր՝ տէր ագապ իմտատա կէլ մէսին սսլը՝ նէ . ճանըմըզըն պու վապարը պիր մասգարալըգ մը տըր : Ղանըմըզ տիւշտիւքլէին , ղաթի տէրէճէսինտէն տիւշիւրմէմէք իչին , եարատանըն պու թէտպիրլէրի պօշ շէյ մի տիր , թէրթիպսիզ շէյ մի տիր : Պու շէտիտ սէվտալար գուտրէթլէրինէ միւնասիպ օլան իճրայը էթ մէսինլէրմի :

Եյ սուպ իսօճա , սէն Փասըլլարընը տօն մուշ թապիաթինտէն պահս էտէր , սէվտալարըն հարարէթինի զէմմ էտէրսին , պիր էօլմէզ ճանըն ալա հարէքէթլէրինի՝ պուլանըզ փունարլարտան կէլըր՝ մէքրուհ շէյլէր տիր տէյի , ըէզիլ էտէրսին : Արէէք կիւնահս պունարտան հասըլ օլուր , լաքին ֆէնա գուլ

լանըլըրսա . եօգսա անըլ տօղու շարրնտա եա-
րատանն էլինտէն փաք վէ կիւնասսըզ չըզ-
մըշ տըր . մուպարէք նուր փունարընտան
չըգմըշ գըվըլճըմլար տըրքի , հէրքէսի ճան
լաթմագ իչին վէրիլմիշ : Սէվտալարըմըզ պու
տիննեատէ տօղրու եօլլարտան չըգըփ , եա-
նըլտըգլարը նէ գատար Ֆէնա օլսա , եաղն-
ըլլարընտա պիլէ պէօյիւք շէյ օլտուզլարըն
անղլարըմ : Թախթընտան էնմիշ փատիշահ
կիպի , սէֆիլլիքէրինտէ պիլէ էվվէլքի վա-
գարլարը կէօրիւնիւր . վէ եաղնըշ եօլա
սափտըգլարընը՝ հէր նէ վագըթ ագըլ խա-
պէր վէրիփ , տիգկինլէրին չէքէրսէ , եինէ
տէօնիւփ էվվէլքի մէրթէպէրին պուլուր-
լար :

Սէվտալարըմըզ ապա պօշ տուրմագ իս-
թէմէյիփ , տայմա հարէքէթտէ օլտուզլարը
Ֆէնա խույ տէյիլ տիր . զաթլէրինտէ քէօ-
թիւլիւք օլմագ տէյիլ , հաթթա պիլյիւք-
լիլիւն կէօսթէրիր . անճագ քէնտիլէրին
գանտըրաճագ նիհայէթսիզ շէյլէրէ մաիլ
տիրլէր : Ղանըն հալինի նէ գատար արաշ-
տըրսագ , վէ սէվտալարըն կէրէք մէյիլլէրի-
նի , կէրէք գուտրէթլէրինի նէ գատար թէֆ-
թիշ էթսէք , ճանըն էօլմէզ օլտուղունուն
նիշանէլէրինի՝ օլ գատար աշիքէտըր կէօ-
րիւրիւզ :

Եարատան ալլահ քեաինաթին հէր թա-
րաֆընտա գուտրէթ իլէ արգույու՝ շէլինէ
կէօրէ վէրմիշ . հէր մախլուզ քէնտի տէվ-
րինի թէքմիլ տէօնէր : Եմտի պու նիզամըն

պօղուլտուղունու՝ Տիչ պիր շէյտե կէօրտիւյ-
իւմիւլզ էօզ տա , սալթ ինսան Տազզընտա
մը պուլույօրուզ : Ինսան էվլատը մէնդիլինի
թէքմիլ էտե պիլիրքէն , էարը էօլտա նիչին
զալըն : Աինէշ էարլմ տեվրինի թամամ
էթտիքտէն սօնդրա , տերեալէրին ալթը-
նա կիրիյօր : Իօյլէ օլտուգտան սօնդրա ,
Տէր մախլուգա անալըզ էտէն թապիաթ՝
պիգէ կելինճէ նիչին էօյէլք էթսին : Ին
մէալըզ շէյի թամամ վէ թէքմիլ էթմէյէ
մուգայեէտ իքէն , էն ալա էլ էմէյինի էարը
պուչուգ պրագըրօր : Իճօզ , էյէյ ինսան էվ-
լատը տօղմատան էօլիւփ , տաՏա պիր թաս-
լըզ սուրէթ իքէն պօղուլաճազսա , գօրգու-
լար իչինտե տե էօլմէք՝ զէյատե շէյ տէյ-
իլի :

Տայ Տայ , էօյլէ օլաճազ օլտա , շու պիւյ-
իւք ատամլն , շու ալիւլալա ազլէ մալիք ,
ազըլ խազինէսի ալիմին , տինետա էիւզիւն
տե թանդըրնն թասվիրի կիպի օլան զա-
թին՝ քիւլինտէն զայրի պիր շէյի գալմնու
լտը : Թանդըրնն պու մուպարէք թասվիրի՝
սուրէթ պուլուփ , կէօզէ կէօրիւնէճէյի վա-
զըթ , էճէլ կէլիր րէամինի պօզար , էպէտի
կէճէլէրէմի աթար : Երա պիր պիւյիւք ա-
տամլն , էա պիր ալիմ , էա էյլք սաՏիպինին
ճէնագէսինի մէզարա կէօթիւրիւրքէն , տիւ-
նետտե էթտիքլէրի խայր ամէլլէրի Փիլքրի-
միգէ կէթիրիփ , կէօքտէն էնմիշ ճանլար
տըր տէյի Տայրան օլուրսազ , զաՏիր տիւ-
լինտիւրէրիմիւզ Տէփ տիւլ տիւր , վէ ծնլա

ընն պու հայրան օլտուղումուզ պիւյիւքիւք
լերի՝ վարըր չիւրիւր հիւլերտէ վայ օլուր
էյլէմի (ա) :

Ս ան էյ ատամ վար , վար սէնտէն պիւյ-
իւքլէրինի քէնտի ախօրլարընտա արա . վար
սէնին օ խայալի պիւյիւքիւքիւնիւ , օ մաս-
գարա տէվլէթինի , ծնլարըն խանքի փայինէ
թագտիմ էյլէ : Սէն ծնլարըն էսիրի սին ,
ծնլար սէնին փատիշահըն : Հասսէլերէ տախր
օլան շէյլէրտէ՝ ծնլար սէնտէն իւսթիւն
տիւր . նաՓազալարը օլան չիմէն՝ այագլարը
այլթընտա չիլլէնիր : (Յլար թօփրաղա թի-
մար էթմէյէ միւհթաճ տէյիլէր , գարընլա-
րը ծնտուզ տօյար : Իչէճէք սուլարընը՝ թա-
պիաթ թէտարիք էտէր . տէրէլէրին սուլա-
րը տուրմայրի ագար , սուսուղլուզլարըն դան-
տըրըր : Րուպալարը պիլէլէրինճէ տօղար , պի-
լէլէրինճէ պիւյիւր : Ս արըփ պին զահմէթ
իլէ՝ էլ վիլայէթինտէն գումաշ կէթիրմէյէ
հաճէթ տէյիլ : Սլգագ մէմէքէթլէրին մալ-
նի գաիմագ իչին , պի կիւնահ գանլարը տէօք-
մէզլէր : Բէնտի մալլէրինի թապիաթ սագ-
լար , մալլէրինէ սահիպ օլմաղա՝ գարտաչլարը-
նը թէլպիսլիք մէհքէմէսինէ չէքմէյէ միւհ-
թաճ տէյիլէր : Պիր օթու պօլ չայըր՝ քէն-
տիլերէ ճէննէթ պաղէսի տիր . իչինէ կիր-
տիլէյն , չէնիսին ալարագ՝ թաթլը թաթլը
կէվլէլէնիրլէր : Հիչ պիր արգուլէրինէ եօգ
եօգ տուր : ՍէՓալարը կիւնահսարը , վէ հիչ
պիր ճէՓասը եօգ . հէր սէՓալարը հէմ պի-
ղիմքինտէն էյի , հէմ պիղիմքինտէն էմին

տիր : Բ՛զատելիք թեհչիքէլի շէյ տիր . ազա-
տելիյի սէչէ պիւէն՝ էանըլա տա պիւլի : Լ՛ն-
ճազ թապիւթ իլգասը էանըլմազ . զէհրէ
ասլա սունմազ . վէսվէսէ , գօրգու , պօշ իւ-
միտ , աճը , վէ իւմիտ քէսիքիլի , կէլիփ ըա-
հաթիսի պօզմազ : (Յըլարըն սիւրտիւյիւ սէ-
ֆայը՝ պիզիմ ալիմէրիմիզ նաֆիլէ արար :
Պու նէֆսէ թապի էօմրիւն սահիհ Ֆէյլէ-
սօֆուլու՝ էալընըզ ընլարտա տըր : Սէն ա-
զապլարընտան պիւյիւք՝ կէօնիւ ազապլարը-
նըն տէյիւմէնի ազլըմըգտա տուրմայրի տէօ-
նէր : Ահօզ էաշը տէօքմէք պէլասը՝ էալընըզ
ինսանա վէրիլմիշ տիր . վէ տէօքէճէք սէպէպ-
լէր սիւրիլիլէ տօղար : Հայվանլար ինսանտան
մու թլու տուր , էօմրիւ օլուու դճա մէշազ դաթ
չէքմէզ : (Յըլարըն չէքտիյի ֆապաթ պիր ազ-
ըր տըր : Բ՛ըը քէսիլիլիլէյն՝ շիքէայէթ էտէ-
ճէյի գալմազ . կէչէն աճըլը ունուտուր . կէ-
լէճէյի տույուփ գօրգմազ . էճէլ պիլէ գօր-
գու թմաստան կէլըր . կէլիլիյի սասթտա տույ-
արլար . վէ պիր համէտէ աճըլարը հէմ
պաշլար , հէմ պիթէր : Ինսան էվլատը քիպ-
ըինտէն տիւնէայէ սըղմազ . կիւնէշի իտարէ-
էտէր , էըլարըլարը թարթար , գահրաման
մը , Ֆէյլէսօֆմու , հէփիսի պու ըահաթ
էօլիւմէ հասէտ էտէր : Ինսան էվլատը
սաղ իքէն՝ պէօյլէ մուսիպէթլի հալէր իլէ ,
հայվանլարտան ֆարգ օլույօրքէն , էօլտիւք-
տէն սօնըրա վարըփ թօիրազլարընա գարը-
շըփ , հէփիմիզ պիր մի օլալըմ :

Ինսան ըլա հայվան պէյնինտէ օլան պու

նահագ ուղղունսուզուզլարը, պարի կէլէ-
 ճէք զաման իսրահ էթմէլի տէյլմի. պու
 պիղիմ կէօզ եաշլարմըզը՝ կպէտիլիք սիլմէ-
 լի տէյլմի: Եյեր ինսան էվլատունն գրամէ-
 թի պույուսա, նէ թալիսիզ պաշը վար Ը-
 մըշ: Ըլլահա քիւֆր տէ էթսէք զարարը
 էօզ, գօրգմայալմ: Ինսան պիր գօրգունձ
 ճիպիլէթ օլույօր քի, եարատանննա՛րէզա-
 լէթ: Տիւնեանն սուլթանը ինսան՝ թա-
 պիաթին պինազիր թասվիրի օրթասընսա,
 պիր ջիքին լէքէ օլույօր: Օ կվգ սեֆա,
 պերէքէթ, զանիմէթ, հէփ քէօթիւլէր ի-
 ջին իմիշ, էյիլէրին գըսմէթի՝ տերտ իլէ
 կէօզ եաշլըմըշ: Տէրտէ ազ մուսթահագ
 օլան՝ էքսերիյեա հէփսինտէն գութսուզ օ-
 լույօր: Եյ՝ ատիլ ալլահ, սէն կիւնահըն
 պէօյլէ զաֆէրինի, Ֆազիլէթին հագարէ-
 թինի կէօրիւր տէ, պի գայտ տուրնըմու-
 սուն:

Եյ՝ Ֆազիլէթ սահիպի, էյեր մէզարըն ջու-
 գուրու հիջէրին գափուսույուսա, սէնին սըտ
 գըն, սէնին սէվլինձին նէրէտէ գալըր: ()
 լէքէսիզ գալլինի պիւթիւն կիւն գայըրըփ է-
 սիրիէտիյին նէյէ եարար: Են քէնտինի քեա-
 միլ էէրինէ գօմուշսուն հա... շաշգըն սըն, շաշ-
 գըն: Շ աշգըն սըն քի կէօլկէլէր իլէ կիւլէշի-
 օրսուն: Ֆազիլէթ, քեամիլիք, հագ, վահ,
 վահ. պէօյլէ իսիմէրի՝ տիւնեանն հէր տէվ-
 րինտէ, ազիզ վէ մուպարէք սայարլարտը,
 իթիպար վէ մէտհ էտէրլէրտի... ջիւնքի
 ճանլարմըզ էօլէճէքսէ, պիլ իւզէրլէրինէ

աղայայալում: Պուսյար ճան եագրձը վուհում
լեր տիր . մուսիպէթտէն իպարէթ սըր շէյ-
լեր տիր , եհնի չըգմա ղազապար տըր քի ,
պուսյարը տա ինսանլարըն օպիր պէլալերինէ
գաթմալը : Քեամիլլը պէնիմ նէմէ լա-
ղում , էլէմիմի արթըրըր : Փազիլէթ նէմէ
եարար , ճէֆատէն ղայրի մարիֆէթի եօգ ,
սալթ տերտլերիմի գասարտըր :

Փազիլէթ նիչին իշէյիմ . իւճրէթինի
նէրտէ ալաճաղում : Իւճրէթի օլմատըգտան
սօնղրա՝ Փազիլէթ նէ տիր . Փազիլէթին էն
ալա սէպէպի՝ քէնտի իթիպարը տըր : Պու
իթիպար՝ քիշի էյլէ սիւլուք էթտիլինէ ,
գալպինին շէհատէթինտէն հասըլ օլուր :
Իյլէ սիւլուք էթմէք՝ անճագ սէվապա
նաիլ օլմագ իչին տիր : Իօյլէ իսէ՝ Փազի-
լէթ , խայր ամէլ իշէմէք՝ քէնտի սահիհ
մէնֆաաթիմիզ իչին տիր , քէնտի էյլլիյի-
միզլ արամագ տըր : Ղան էօլէճէք օլտուգ-
տան սօնղրա , ինսանըն սահիհ մէնֆաաթի
նէ շէյ օլուր : () սուրէթտէ պիզ պու տին .
եատէ մէնֆաաթ օլաճագ շէյլերէ եաիըշա-
լում : Պազը քերրէ պու տինեատէ քէօթիւ
ամէլլն տօսթլուղու օլուր . վէ փէք աղիմ
տէվլէթիմիզ օլա պիլըր : Իօյլէ օլտուգտան
սօնղրա , պէտիտոյու սըգը թութալում , էլ
տէն չըգարմայալում : Վասպահաթ Փազի-
լէթտէ տիր քի , ալը վէրտիյի էյլլէյն սէ-
ֆասընը չըգարթմագ : Պու մինվալ իւզրէ ,
ագըլ ախրէթի ղնուլթտուղայն , հասսէ-
լերէ էսիր օլուր : Ս է ինսանըն կիւվէնէ .

Ճէք իբի շէյի գալըր . պիրի պէտխույ , պիրի պի գայտ թէմպէլլէք :

Տուր էյ պահատըր եխիտ , տուր : Աէօք սիննիւ կէրմիշնէրէյէ կիտէյօրսուն : — Ա ա թանըմը տիւշմէնտէն գուրթարմաղա . վա թանըմ ուղուրունա շէրէֆիմէն էօլմէյէ կի տէյօրում : — Աիւզէլ , էյէր էօլմէզ օլտուղունա ինանըրսան , եխիտլիյին ագըլլըլըգ տըր , սէօլիւմ էօգ : Ա օլմէզ օլտուղունու պիւ տիքտէն սօնղրա՝ գօրգմա , էճէլէ գարք կիթ : Ա պիւն Տէր շէյին՝ էօմրիւնլէ զայ օ լաճագսա , էազըգ էիյիտլիյինէ : Աէլ , կէլ վարլի շաչըն կիպի էօլէճէյինէ , կէլ ճէ սարէթսիզ օլ տա էաշա : Ա խրէթի ինքեար էտէն էիյիտ՝ էա քէնտի քիպրիստէն , էա է լին իպրէթ ինտէն , էա քեար թամաընտան , էա ինթիգամ սէվտասընտան , վիւճուտունու էա քէնտի թէլէֆ էտէր , էա էլէ թէլէֆ էթտիրիսէ , զնտան պիւյիւք աեղլլէք օլամազ : Այ սէֆիլ մնիլէ խիւլէա գուրպանը , պրագ վաթանըն երգըլըրն , պաթսըն , սէն քէնտինի ֆըրթընատան գուրթարմաղա պիր թախթա փարչասը պուլ . — էօգ վաթանըմա պօրճույում . փատիշաճըմըն էմրի տիր . էօլմէլլիյիմ : — Ա աթան , փատիշաճ նէնէ լազըմ : շէր իւմիտին գանընլա պէրապէր ագըրի կիտէճէք օլտուգտան սօնըրա , սանա ալլաճ պիլէ լազըմ տէյիլ : Ամն գանընը տէօքմէյէ ալլաճ էմր էտէր իմիշ . իւճրէթինի վէրմէտիքտէն սօնղրա , սէն օ միւրիւվլէթսիզ էմրինէ նիշին իթաաթ էտէ

Ճէքսին : Ս իւճուտունու սագլա տա իԹա-
աԹսրզ օլ, մանի տէյիլ :

ԻԹաաԹսրզ օլմագ տէյիլ, հաԹԹա իլք
էմբինէ իԹաաԹ էԹմիշ օլուրսուն : Իլք էմ
րի նէ տիր . աբաս, չէնպինի սէվ : (Բ) Պու
պապտէ սերպէսԹ օլաճագ զաԹլէրտէ սեր-
պէսԹիյէէԹ գալմայօր : Պիզիմ էօմբիւմիւ-
զին պահասը մուԹլուլուգ օլմալը տըր :
Եօգ, էյէր ՖազիլէԹ՝ քէնտի ԹէլէՖիմիզ
իլէ օլաճագսա, ՖազիլէԹ տէյիլ, գապա-
հաԹ տըր : Խալզ քէնտի քէնտիլէրին գուր-
պան էԹտիքլէրինէ՝ նէ գատար էօյիւնսէ-
լէր, սէն էինէ քէնտի գանընա կիրիւր, քէն-
տի գանըն օլուրսուն :

ՖազիլէԹին մուպարէք Թաալիրինտէ՝
պիր կիւզէլլէք վար քի, պիզի ճէլլ էտեր .
վէ պու տիւնեատէ պիլէ Ֆէրաս վէրիւր սէ-
Ֆալէրի վար : Ելքին զաԹինտէ օլան էյիլք-
լէրի փէք մուպալաղա սէօյլէմէյէլլիմ : Պու
տիւնեատէ ալորղը իւճրէԹ՝ չէքտիլի սրղըն-
Թըլա պէտէլ տէյիլ տիր : Եյէր ծնտան վիյ-
ատէ ումաճաղը եօղուսա, ՖազիլէԹտէն ի-
սէ, պիր Ֆաիտէլի գապահաԹի, վէ քէնտի
մէնՖուաԹիմիզի տահա էյի սայմալըլզ :
Ելլահա ինանմագ նէյիէ եարար, էյէր վէրի-
ճէյի սէվապը ագապը ինքեար էտէրսէք .
օնա սէճաէ իԹտիլիմիզ պօշ տէյիլլի : Բի-
չինին գալլինի Թահրիք էտէն՝ իւմիտ իլէ
գօրգու տուր : Պու իքի շէյի՝ կէլէճէք
վազըԹտան գալտըրտըղընլա, շիմտիքի վա-
զըԹտա քէնտինի սէվմէքտէն զայրի շէյ

գալմազ : Ա) ար մէմլէքէթինի աթէշէ վեր • պապան էօլմէյօր , պունճա զաման տրը սէնին եէյէճէյին միրասըն իւսթիւնէ օթուր մուշ եաշայօր • վնը թէփէլէ , վիւճուտունու զալտըր : Տիւնեանըն երգըլմասը պէնիմ տէվլէթիմի արթըրաճապ օլտուգտան սօնըրա , թաշ թաշ իւսթիւնէ գալմասըն :

(4) Չիւնքի Փազիլէթին էճրի եօղուսա , օնէ միւրիւվլէթսիզ թանղըր տըրքի , ինսան Փազիլէթ ուլուրունա պէզլի վիւճուտ էթսին տէր : Քիչինին զիմմէթի կիւնահտան իբրահէտիփ , գալպինի էօրսէլէմէնին ալընէն : () զատտար զիմմէթի իչէրիմիզտէ նէյէ պէսլէյօրուզ քի , պիզի տուրմայրի հէմալտատըր , հէմսախթէ սէֆալար ըլա ալտըրըր : Այէր օ մուպարէք զիմմէթ տէտիյիմիզ՝ թապիաթին ագըրըզ իզասըրսա , ազըմըզ նիչին օնա ուլուփ տա , պիզի իտարէ էտէճէք եէրտէ՝ խարապ էթմէյէ չալըշըր : Աօգ , էօգ , մատամ քի պու տիւնեատէ պազը տէֆա Փազիլէթ պիզի խարապ էտէյօր , կէրէք քի ինսանըն թէնի էօլտիւքտէն սօնղըրա , պիր եաշայաճապ շէյի օլա : Չիւնքի ինսան մէզարտա մահվ օլաճագոսա , չիւնքի պու տիւնեատէն զայրի շէյի օլմայաճագոսա , արգուլէրի էօլէ թիւքէնմէզ իբէն , քէնտի նիչին պու գատար ազ եաշայօր : Պու զամանըմըգտա՝ կէյմիշ զաման , կէլէճէք զաման , պիզէ նիչին պու գատար թէլաշ վէրիւր : Ալէլէճէյի Փէհմէթմէք՝ գօրպու շէքմէք իչին մի տիր : ()

լան խորաքիմիզ՝ տերտիմիզի տույմանգ իչին մի տիր . Մ՛Տ լուսեա , ներկիզէ , Ֆիլանտրոս , նէ տիր պու չէքտիյիմ այրըզգ աճըսը . տօսթլուզ պիր սաաթ իչին իսէ , տօսթուն եաշայաճաղը պէօյէ ազ ըսա , պու եիւրէք աճըսը նէ տիր : Տիւնեատէ տէվլէթ իսմի իլէ , պու պէլալէրի չէքմէնին ասլը նէ : () պուլամատըղմըղ տէվլէթի տուրմայրի արամանըն ասլը նէ : Պիզ հիչ օլաճագ օլ տուգտան սօնդրա , հայլանլար ըհաթլա . ըլլա էթ տիյի սեֆայը՝ պիղիմ Ֆիքրիմիզ նէ տէյի պիզէ հարամ էտէր : Մսան էվլա սը՝ պէլալէրին էն պաշըլարընա պրաղըմը՝ քէնտի Փաղիլէթինէ գուրպան մը կիթսին : Նաշա , էօյէ ժլուգլայն ալէմին նիզամը պօղուլուր , մախլուգաթըն սըրասը պիր պիւրինէ կէչէր , քեաինաթ զէնճիրի պին եէրինտէն գըրըլըր . պիւթիւն տիւնեա պօղուլուր , մահվօլուր : Մէ եանա տէօնսէն՝ հէփ մուսիպէթ տէն իպարէթ , ագըլ տա չարէսիզ գալըր եըզըլըր :

Լճօգ , եօգ , քիչի թապիաթինի ինքեար էտիփ , գալպինտէ Փաղիլէթի էօլտիւրմէտիքճէ , հիչ օլմագ սէվտասընտա օլամագ : Նիչ օլաճագ օլտուգտան սօնդրա , թանդըր նըն էլինտէն տէ խէլա սօլմալը : () զաման տիւնեատէ թանդըր նէյէ լաղըմ . իալգա գօրգու վէրմէք իչին մի :

Մյ զաթինտէն այրըմը՝ տէրէճէսինտէն տիւշմիւշ , աղըրն ատամ . նէ ագլըն վար , նէ ումաճաղըն . սերպէսթիյեէթ թաս .

լար, հսիրլիքտէ եաշարսն. տիւնեանն հէմ սահիպի, հէմ ըէզալէթի, կիւթտիյ. իւն գոյունլարտան պէթէր՝ գոյուն ագըլը. ագըլ տէլիլիյէ թէպտիլ էտէր, էյլլը ալաթ. լարըլա քէմիլը էտէրսին. վէ եարատաննր վէրտիյի. քէրէմլէրի՝ քէնտի խարապընա գոււ լանրըսն. մէրամըն պույուսա ա՛ զավալը, նէ գութուոզ երլտըզ ալթընտա տօղմուշ. սուն. նէ ուղուրսուզ սաաթտա տիւնեայէ կէլիշին: Սէնին Ֆիքրինի խայալինի հան. կի ճին պուլանտըրմըշ քի, հէմ ինսանը, հէմ ինսանըն էյլլէքէրինի, պէյլէ խարապ էտէճէք զիւիմիւ գուրմուշսուն: Պէլի, սէն անթըգ էօլմիւշիւն, սէնտէ եաշայան սալթ հայվան տըր: Ս արին ումտուղուն հիլլը սահիհմի տիր, էյի պիլիւրմիսին: Ղանըն պուղու կիպի հավայա տաղըլըփ, զայ օլա. ճաղընա սահիհ խպաթըն վար մը: Սյ զավալը, ախրէթի ինքեար էթմէյէ՝ չօգ ճէ. սարէթէ միւհթաճ՝ սըն, քէնտինի ինան. տըրընճայատէք, չօգ զահմէթլէր շէքէրսին: Ս արին հէր նէ գատար չաղչան, նէ էպէ. տիլլը խաթըրընտան չըգար, նէ հիլլիյէ նալլ օլա պիլիւրսին: Սէն քէնտի զաթինի շէքլին տէն չըգարա պիլիւրսին, լաքին խարապ էտէ. մէզսին: Ս ասպիաթ քիթապընտա սահիֆէ. լէրի փարէքէնտէ օգուրսան, քէնտինի շա. չըրըրսն. քիթապը պիւթիւն օգու քի, իլզամ օլասըն. ճանընըն էօլմէզ օլտուղունու անղլայասըն: () զաման հէր շէլ աշիքեար օլուր, վէ ալլահ անղլաշըլըր: Ս օլմէզլը՛

տիւնեանն նիգամբնր վէ միւնասիպէթինի պէյան էտէր : Հէր շէյ աշիքեար օլուր անը լաշըլըր , վէ պու եարատըլըշ՝ նէ պիւյիւք շէյ օլտուղու կէօրիւնիւր : Ղարատըլըշն ա նախթարը , վէ սէնէլէրին վէնճիւրի օ տուր . հէր վագթի պիր եէրէ կէթիրիւր , միւտտէթէ լէրինի պիր նէթիճէյէ պաղլար . վէ պու նէ թիճէ տէտիյիմիզ՝ մութլուլուզ օլտուղու տուլուլուր : Վէրէք տիւնեայր , կէրէք ինսան լարը , վէ կէրէք ատապը , պաղլայան օ տուր . վէ տիւնեայլա ինսաննն նէթիճէսի՝ պու ա տապէ պաղլը օլտուղու կէօրիւնիւր : Պունլար հէի կէչէճէք տիր , վէ մուգատտէրլէրի եա շամագ օլան րուհլար “ պու տիւնեալար նէ րէտէ փարլամըշ ” տէյի օ զաման սօրաճագ լար :

Սէն էօլմէյիփ , տախմա եաշայաճաղըն՝ սանա աճախպ կէօրիւնիւյօր . եա պիր սաաթ պիլէ եաշաման՝ տախմա եաշաման գատար աճախպ տէյիլմի : Սիւճիգէթ եաշամագտա տէյիլ , եաշամաղա պաշլամագտա տըր : Ղե լահը թապիաթտէն այրը , հէր կէօրտիւյիւն էսրար օլուր : Ղլահը թապիաթէ տախիլ էթտիքտէն սօնղրա , թաաճճիւպ էտէճէք շէյ գալմագ :

Սիւճուտլարըն պահասընը արթըրրփ , միւթէպէր էտէն՝ սալթ եաշատըղլարը միւտտէթ տիր : Սիր աղիմ՝ րուհ՝ սալթ պիր կիւն եաշայաճագ օլա՝ նէ իշէ եարար . մահվ օլտուգտան սօնղրա , իսթէր պիւյիւք օլտուն , իսթէր քիւլիւք , իսթէր տիւշսիւն ,

խժեռ գալստն, նէ օլուր: Եւքին պի
 էօլմէզ զթժ՝ ալլահն նազարնտա օլմադա
 լայրզ տր: Եօլէ զաթին հեր Ֆիքրինէ՝
 ալլահ հեմ շահտ, հեմ հաքիմ օլմազ, վե
 մուգատտերինի թերթ իպ էթմէք լայրզ տր:
 Հազ թապա ինսանն մուգատտերինի կեօ
 րինմէզ փերտէ ալթ ընտա սագլամը տէյլ:
 փերտէնին պի ուճունու գալարմը, կպե.
 տիլքտէն պերի, տիւնեանն եիւպիւնտ
 քէնտիյի պիղէ կեսթ երմիշ տիր: Ճանրմը
 զըն էօլմէզ օլտուղունա, վե գլլմէթինէ պ.
 հա էէթ իշմէզ օլտուղունա, հեր թարափտ
 քէնտի վարլլը իւկերինէ եեմինլը էտեր:
 Պու հազ մատտէլերի ինսանա իսպաթ
 էթմէք իչին, ալլահ նէլը էթմէմիշ: Տիւն
 եայր պունուն իչին եարաթմը, պունուն ի
 չին սույա պօլմուշ, տիւնեանն երգրգարը
 նը պունուն իչին թամիր էթմիշ: Տիւնեա.
 նն փատիշահլարնը եարատրի էօլտիւր.
 տիւյիւ, տէվէթլերի գօլուփ գալարլտը,
 հեփ պունուն իչին տիր: Եւքի զամանտա
 ալիմ ատամլար կէօնտերի, իլմի առապլերի
 իլէ տիւնեայր թերպիյէ էթտիրտիյի, կէլէ.
 ճէք զամանտան խապեր վերմէյէ՝ փէյլամ.
 պերլըր կէօնտերտիյի, պու սէպէպ իչին ի.
 տի: Տիւնեայէ սալիհ ճանրար կէլմիշ, շե.
 հիտլըր գանլարն տէօքմիւշ. վե տիւնեատէ
 թապիաթին հիւքմիւնէ գարլը՝ հեր նէ միւ.
 ճիզաթ օլմուշ ուսա, հեփ պու նիյէէթէ
 տիր: Եւճէլէ միւպթէլա ինսանլար՝ էօլմէ.
 տէն կէօլերէ չըպըշ ըսա, ալլահ քէնտի

պիլէ պու գարանըդ տիւնեայէ կնմիշ ըըզ
վէրմիշ իսէ, սանա էօլմէզ ճանրնն զըմէ-
թինի պիլտիրմէք իչին տիր: | Եօլմէզ ճանր-
նն գըմէթինի սանա էօյրէթմէք իչին, աւ-
լահ կէօյտէն չըզըփ, քէնտի մուպարէք էմ-
ըինի՝ սանա քէնտի կէթիրտի,

Ե՛յ մէզհէպսիզ ատամ, օլ ազիզ էմրի՝
մէքրուհ այաղընլա շինէմէտէն իսէ, եիւ-
զիւն գօյու եէրէ գափան տա, գօրգ քի սա-
նա էպէտի էօլիւմ կէօնտէրմէյէ: () Ը միւ-
պարէք էմրինի նէ սալթանաթլա պէյան
էթտի. կէօքլէրի կիւրիւլտէտէրէք, շիմէք-
լէր եըլտըրըմյար փարըլտատարագ նիտա էթ-
տիրտի: Պիւթիւն տիւնեա սէսինի իշտիփ
թիթիրէտի: Մ սինա տաղը, սէն քի թէ-
մէլլէրին սարսըլըփ, այլահ աղիմիւլլան հա-
զըէթլէրինին կէլտիյին տույտուն վէ իզրար
էթտին. վէ տաղըն նուր ուլա դապըլ թէ-
փէսինէ կնէն՝ ա էօրֆիւլ պուլուտ, պէն տէ
սիգէ շահիտ իմ: Իսրայէլին էօլու իւզէրին-
տէ իքի եանա մուալլագ տիվար օլուփ, տիւշ
մէնի պասըփ, զարգ էտէն սուլար. վէ նա
բուգողոնստրուն նաֆիլէ եագըփ՝ զազալը-
նը իճրա էտէմէյէն ալէվ. վէ իւչ նէֆէր
մէքրուհ կիւնահքեարլարըն այաղը ալթըն-
տա աչըլըփ, իւչիւնիւ տէ եութուփ գափաւ
նան կիրտապ. վէ սիզ տիւնեաննն ճիւմէ
էնասիրի, ինսաննն ճանր էօլմէզ օլտուղու-
նա իսպաթ իչին, հագ թաալաննն էթտիյի-
նի նագլ էտէր՝ ճիւմէսինէ շէհատէթ է-
տէրսինիզ. պէն տէ սիզին շէհատէթինիզլ

զապուլ էտեր, սիլի թաստիզ էտերիմ: Ան
ան մէզհէպսիզ, տիւշիւն քի տիւնեա եարա-
տըլալտան պերի, վագըթլար տեվը օլմազա
պաշայալտան պերի, թա պու սէնին տին
սիզլէք սաաթինէ կէլինճէյետէք, հագ թա
ալա սէնի իլգամ էթմէյէ չալըշօր, տիւ-
շիւն պիր քէրրէ տէ գօրգ:

Աքի Ֆէյլէսօֆլարըն քէօր վէ միւթէ.
քէսպիր չըրաղը, սէն օ տինսիզ մէզհէպսիզ
խօճալարընա ինանըրսըն. փութլարըն եա-
լան խապերէրինի տինլէրսին. վէ ծնւարա
պերապէր՝ ճան էօլիւր տէյի վաշ էտերսին:
Աքին եազտըզլարը շէյլէրի օգույուփ հայ-
րան օլտուղուն եէրտէ, օլան իլիմլէրինի ա-
ճըմազմըսըն: Աշտըզլարը խայալի իլիմլէր
տէ նէ ալա Ֆիքիրլէր վար, նէ նասիհաթ-
լէր վար. շէօյլէ քի շուարա գըումը քէնտիլի
նէ գատար աշգա ալտըրսա, օ մաթուհլարըն
իլիմ ճիւնունիյէէթինէ վարամաղ. սէօյլէ-
տիլէրի Ֆէթվալէրէ պազ. « քեամիլ ա-
տամըն հասսէլէրի աղըը տույմաղ. թէնինի
փարալայան պըչագ քէնտիլի պիր զարար
վէրմէզ. իզլիյէէթ, իշքէնճէ քէնտիլի սէ-
ֆա տըր, խօշունա կէլիր. փուփլա շիլթէտէ
տէ եաթսա, գուրու թօիրագտա տա եաթ-
սա, իքեսի տէ պիր տիր », տէրլէր: Պու
սէօլլէր՝ էօլտիւքտէն սօնղրա հիչ օլուրուզ
տէյէն ատամլարըն ապընա եագըշըրմը: Ան-
լի, պունլարը քէնտիլէր փիշին խապէր վէր-
միշլէր իսի, լաքին նէ օլտուղուն պիլմէզլէր-
տի, իճրասըն կէօրտիւլէրսէ՝ թասաճճիւպ

էթտիւնէր : Վէնտի քիպիրէրի իլէ Էօյիւն տիւքէրի ելիխտիլի քրիսթիեանլար Էօյիւն մէյերէք իճրա էթտի : Վրիսթիյանլար Էզլիէէթ ալթընտա դայրէթ կէօսթերիւի , աթէշէր իչինտէ ՖէրաՅ Էտէրէրտի : Գասիտ զիւիւմտէ իզրար Էտէն Ֆէյլէսօֆլար կէօրիւփ , Տէմօնլարա Թաաճճիւպ էթտիւնը , Տէմօքէնտիւնէրինէ : Վէնտի Ֆիքիւրէրինտէն իճատ էթտիքէրի եալանլարըն իճրա օլտուղուն կէօրիւփ շաշտըլար . վէ Տազըն գուվլէթի քէնտի քիպիրէրինն եալանլարընտան Էքսիք տէյիլ իմիշ տէյի , իզրար էթմէյէ մէճպուր օլտուլար :

Վէլ իմտի պագալըմ , սյու ազըլտան խարըճ Ֆիքիւրէր , վէ ինսանըն զաթի Թապիւթիստէն պաիտ զիւիւմէր , նէրէտէն չըգայօր : Վունլար պիր էօլմէյ ճանըն իլգասը տըր քի , քէնտի գուվլէթիստէն մէրթէպէսինտէն շիւպՏէ Էտիփ , օ վէսվէսէ իլէ խապէր վէրտիլի ինսանըն ազլը Էէթիշմէյէճէք Տազմատտէլէր տիր : () Տէվաի նէֆս իլէ գարարմըշ ճանլարտան՝ արատա պիր չըգան գըվըլըմլար տըր քի , Տամաղաթ գարանլըղընտա ճան պէ ճա փարլար ըտը : Վալլէրինտէ եաթան Ֆիքիւր՝ ալա զիւիւմէր իճատ էթմէք սէվտասընտա , քէնտի ինսանտըղլարը շէյի ալէմէ վազ Էտէրէրտի : Վիր կիւն ինճիլ կիւնէշի կէլիփ , Էճէլ կէօլկէսինի տաղըտրփ , ճանըն էօլմէյլիլի աշիքեար էթտիլի զաման իճրա օլաճագ մատտէյի , պունլար փութ իմամլարընըն էթտիլի կիպի , օ

լաճագ շէյի փիշին խապէր վերմէյէ ազըլեօ
րուփ , իՖթիխար էտերլէրաի : Սէօյլէտիք
լէրի շէյլէր՝ անճագ պիր էօլմէզ ճաննն տիճ
շիւնն պիլէճէյի շէյլէր իտի . վէ մուպահէ
սէյէ գօտուգլարը հագ մատտէ՝ պիր վազը
իշ օլտու :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Հազ թաալա ինսանա լաղըմ՝ օլան խապէրլէրի
հէփ կէօտերլըր , լաքին ինսան գուլլագ արտընա պրա,
գըր : Գալլիմիզին գափուսուսու չարմաարգ պիր կիւն,
պիր սաաթ կէտիլի վաթ մը : Եճէլ՝ հէր աթըմըրդա
էօնիւմիւղէ չըգար , վէ հիզմէթինն էօյլէ մուգուր տուր
քի , պու էօլճուլուլուսուլուն նիհայէթիլի հէր տաթի
գա կէօղիւմիւղ էօնիւնն գօր :

Հիւ ճէննէթ էվլատը օլան՝ իւմիտէրիլի պու տիւն
էտյէ պաղարմը . պու տիւնէանըն մալի սէֆաար չըքին
տէ՝ րահաթ էտէ պիլիւմի : Հաշա . էիւրէքլէրիմիզին
րահաթարզըլը՝ պէնիմ պու օգուսուլում էպէտիլիլ
խապաթ էտէր , վէ ախրէթի ինքէար էթմէք՝ շիւպհէ
քէարըն սալթ պաշընտա օլա պիլըր . էօգուս գալլիլ
շիւպհէսինին էալան օղուղունու հէր սաաթ էիւղիւնն
վուրուր :

Փանի օլան սէֆա՝ պաթի ճանլարա լալըգ շէյ տէյլ
տիր : Գուտրէթլէրիմիզ պու տիւնէասէ պիրէր ալ ոյ
անըր , լաքին մահսուլ վէրմէյէ պու թօփրագտան չը
գըմ , տահա պէրէքէթիլ էէրէ վարլի տիքլմէլի , օնտ
տահա ալա նուրլու կիւնէլին աթէշի իլէ չըլէնիփ , չի
չէքլէնէճէք տիր : Ա՛հ ալահ , պրագմա քի պէօյլէ էօլ
չիսիւղ տէվէթէ օլան աչգըմ էօլչիւլու օլուն : Ինսան
փէք աչգ ըլա արայաճալը խաղինէլէր , պիղիմ գուտրէթ
վէ շէրէֆ թէտպիլլէրիմիզին վարամայաճալը՝ ախրէթ
մատէրլէրինտէ տիր : Փաղլէթ սահիպինէ ճախը օլան
իւճրէթ սանտըլը՝ օնտա սըր . օնտա վէղնէ քէնտի թա .

րա՛ջընա սյադար . արժող ամէլի . քեզթիւ օշննյար թա-
րա՛ջընա աղմազ : Էպքի բոճալըլար՝ օլաճադ շէյին խա-
պէրինի գուչարըն ու ճմարնտան սորարող . սէն լօրեն-
ցինոս , քէնտի մուգատտեղինի՝ իւմիտէրինին ու ճմարնա
սօր , տահա էյի խապէր ալըրըն :

(Բ) Բըդ վէրմէք վէ գըղարմագ՝ կիւնէլին թապիա-
թինաէն օլտուղու կիսի . պիլմէյ իլէ սէվմէք տէ ճանըն
թապիաթինտէն տիր . վէ էյեր ճանըար հիչ օլուրաս ,
տիւնեատէ սէվիլէճէք փէք աղ շէյ գալըր . վէ իլմիմիդ ,
պիտիյիմիդ փէք աղ շէյ օլուր : Պիր հագ շէյ պուրմա-
ղա իյնէ իլէ գուլու գաղըրըզ . անճագ Ֆիքրիմիդ աղըն
օլտա , փէք սէվտիյիմիդ շէյլէր՝ նէ իքրահ էտէճէք շէյ
օլտուղունու անղարըզ : Հայվանղար ըլա միւշթէրէք օ-
լան շէհվէթիւրիմիդ տօյունճայատէք պէսլէնիյօր տա ,
գուարէթիւրիմիդին էն ալսար օլան՝ պիլմէք՝ վէ սէվմէք
աճըգ շէքտիյինին ապը՝ նէ տիր : Եիւզտէն պու գատար
կիւղէվ կէօրիւնիւփ , միհնէթտէն զայրի մահաուղու օլ-
մայան եէրտէ՝ պիղէ պու իքի մուպարէք գուարէթ՝
սալթ Փօտուէ սէֆիլիյիմիդն մասգարա էթմէք իլին մի
վէրիլմիւշ . պու օլամաղ , զիրա ինասնտա պիլմէք վէ սէվ-
մէք հագգընտա՝ պիր տօյմազ արղու վար , պու իքի գու-
րէթին տէ մերամը թիւքէնմէզ . էօյլէ իսէ իքիտինտէ
արղու էտէճէք թիւքէնմէզ շէյի օլմալը : Ինասնտա
պունճա քէրէմ , պունճա տէվէթ օլուփ տա , հէփտին-
տէն զիատէ Էաշամաղա լայըգ իքէն , նիլին վարըփ աա
հիլէրտէ զայ օլաճաղըմըշ : Հասսէլէր հագգընտա հայ-
վանտան պէթէր օլան ինասն ըլա , հայվանըն պէյնինտէ
օլան զարիպ Ֆարպը՝ Էալընըղ էօլմէղլիք թարիֆ էտէ
պիլըր : Պու միւշթիլ՝ անճագ էպէտիլըքտէն չըգան նուր
հալլ էտէ պիլըր : Էյ էօլմէղլիք էյ . պու պիլմէճէլէրի
Էալընըղ օ՛ պուլա պիլըր : Հայվանը հիչ էտէր , ինասնը
քէնտի ալա մերթէպէսինէ դօր : Էօլմէղլիք օլտուղու
էէրտէ , Ֆաղիլէթ պիր պօշ մտալ տէլլ տիր . հէր Փա-
ղիլէթին պիրէր աղըր ճէհիղի օլուր . Էիւրէք իւմիա իլէ
չաղ օլուր : Վէ պու ճիւմիլ իլէ եէնի էօմիր շէրպէթի
աճը կէլիբսէ պիլէ , իլնտէ ճէննէթ սէֆասընըն լէզլէ .
թի տահա չօգ օյմնղա , սէվէ սէվէ իլիբիր : Մհ . ալլահ
նիլնն պու գատար ճէօմէրա տիր . էթտիյի քէրէմ ագըլ
լարտան խարիճ տիր . տիւնեա Էիւղուտէ ճէննէթ սէ-
ֆասը սիւրմիւշիւղ տէյի , պիղէ ճէննէթի միւքէտֆաթ
վէրիյօր :

(4) Է՛յ լըրէնցիտ, սէնին ինստճը եիւրէյին տահա սիրէնիբրմի. զերա պէնիմ սէօյլէտիյիմ հագ մատտէլէրէ շեւսհէ էթտիրէն միւֆտիս' սէնին եիւրէյինտէ կիզէն, միշ տիր. ագըն գապահաթի եօգ, գապահաթ սալթ գոր պա կէօնիւտէ տիր: Շու մուաննիտ գալպինտէ, սանա գարըռ ումմատըլըն շահիտէր պուլամ, սէյէճէյին գալլըրմը: Պէտ սէվտալար տիւնէա եիւզիւնտէ ճանը էսիր էթմիշ իքէն, օնլար պիլէ՛ ճան ճէննէթ վարիսի տիր տէր լէրսէ, իսքեաթ օլմըրմուսուն. վէ էօլմէգըլյի պիզէ շեւսհէ էթտիրէնէր, անճագ իսպաթընը էթտիրէն շէյլէր օլտու դունու կէօսթ էրիրսէմ, տահա շեւսհէն գալլըրմը: Իսթիտա պիւլիւքըլէք սէվտալընտան պաշլա, օնու կէօզիւն էօնիւնէ կէթիր Թէֆթիշ էյլէ. էթտիյինտէն ութան տըրը, ըսպըթմարը էաշամարը, ուսանճը, օյմօզ թա մար հէփ պիր եերտէ ճանըն էօլմէզ օլտուդունա շէհա տէթ էտէր:

Փէք մէշուր ատամը եագընտան պիր Թէֆտիշ էյլէ տէ, պագ շէօհրէթիին զըզգանըրմըսըն. արդուսուլլա, արըու էթտիյի շէյին արասը նէ գատար ուլուռնուսուզ օլտուդուն կէօրիւր ութանըր, կէօրտիւլիւ իշէրտէն իսպ էտէր, էտինտիյի շէրէֆ կէօզիւնէ կէօրիւնմէզ. նիլլիմէ եա զիմմէթի քէնտիյի տահա սլա շէրէֆ էտինմէյն տա վէթ էտէյօր գալպինտէ տույար, օնուն իցին: Աէրի զիմմէթին սէսի փէք եալաշ սըր, լաքին փէք սազըր գու ըտըլարա տա քէնտիյի իշէթտիրի:

Թամար տէրսէն, պագ նէ սէօյլէր. գուրմուշ քի մալ իլէ ազըլըլըգ պիր շէյ տիր: Չօգ զաման սէն տէ պէօլէ սէօյլէմէգըլի իտին: Նէ մանի, էօյլէ օլտուն: Թա պիտթիմիգտէ տէ տախմա հարէքէթ էտէր պիր իլգա վար քի, պիղի պու շէյ տիրթէր: Անճագ պու իլգալը խտարէ էտիփ, արայաճաղըմըգ սահիհ մալ նէրէտէ օլտուդունու սալըզ վէրէճէք ագըլտըր. լըքին ագըլ պու հիզմէթիին էաա էթմէգտէ, էախօա օ սէօյլէր տէ պիղ տինլէմէգտէք, էօլու մուզըլ շալըրըրըզ: Քէօրմարիֆէթ տինգէ ալթունտան գըմէթի խաղնէ պիրիգարիճէք էօլտան չըգարըլի, պու ստաթլարըմըլը պիր մէճհուգ իթիթլարըգ գայըլարըլա էօրար, վէ պու տիննէտտէ էպէտէն էաշայաճալըլ կիպի, պիզէ տիննէա զսիրիւ լէրի կէօրտիրիւր:

Ագըլըլըլըն պիր Թէմպիհի տիր “ արդուլէմէ ” տէր, լաքին պու Թէնպիհի կիւնէշ կէօրէն շէյլէրին հագընտ

տըր : Սէն կէօղիւնիւ Ֆէլէքտէն եռւգարը գալտըր , օրատա արդու եասագ օլմտորընտան մնտա , թէնպի՛ն զրուշ տուր : Օրատա թամա՝ պիր բապպանի Ֆաղիլէթ զուր . սխրէթ տէվէթինի պիզէ այը վէրէն տին եօրու նու կէօսթէրիւր : Պու տիւնեանըն սըրընը Ֆագ.աթ ախ, րէթ աջա պիլըր : Ինսան գալպիիտէքի տոյմալ քեար թամար՝ նէտէն կէլիյօր . էօրիւնիւն թիւքէնմէզ օլտու զունա խապէր տէլիլմի : Ինսան Ֆաղիլէթ գանատըլլա կէօլէրէտէք ուշմագ իչին եարատըլըշ օլմասա , կիւնազ կիրտապընա տիւշմէյէ աէ պու գատար գուարէթի օլմաղար : Աէրչէք , թամա ըլա պիւլիւքիւք սէվտասը՝ փէք աշը մէյվէլէր վէրիւր Ֆիտանլար տըր , լաքին պու ճիւմ լէ իլէ քեօքլէրի էօլմէղլըքտէ տիր . էօլմէղլիյ իլէ պէս լէնիր , վէ աէրտ , պէլա , վէ զմմէթ իսթիրապը կիպի եասպանի մէյվէլէր կէօսթէրիւրէ , սին՝ ծուրաըն զէ՛հիր լի էօղիւնիւ քէսէր , պիր խօշ թաթըլըլա աճըլարըն գարըլար . վէ օ սյարընմըշ էօղլէրինի մութըուլուգ գատէհինաէ փարըլտատըր :

Սէօլէյէճէյիւմ շահիւլէրին իւչիւնճիւսիւ՝ կէլէճէք վաթթին աէվէթինի զէվգէնիր , վէ սանա պու աիւն՝ էատէ եարանտան պիր ճէննէթ վաս էտէր : Անճագ էալանը սէվալիյինէ նիսպէթ , ագըպէթ պիր կիւն տօղրու սէօլէր . պու նուն աար սէֆա տըր : Սէն պու սէֆանըն սէսինէ , վէ օ խալլը պաշտան չըգարան եիւզէ կիւլիւ ճիւնիւն տալէթինէ էօգ աէտիյին էօլուտու : Պու կիւն տինլէ , սէնիլլէ տութանի սէօլէյէճէք :

Հասսէլէրին էն պիւլիւք սէֆասընը տուլուփ տա , ութանըփ խէճիլ օլմայան տասամ՝ ինսանըգտան չըգմըշ տըր : Աէրչի սէֆա պիր էլլիւք տիր , վէ ինսան ծուրն ի չին եարատըլըշ : լաքին էթտիյի սէֆա ճանընըն ըլութ պէսինէ լայրգ օլմալը , ութանաճագ շէյի օլմամալը , վէ թիւքէնիփ սնու կէլմէմէլի :

Իլթէ տութոււմ , շահիւլէր թագրիր էթտի , սէն աէ տավայը տիւլէտին . իմտի պու տավա զիմմէթ մասքէ մէսի սէճիլլաթինաէ գայտ օլտուն , զիրա պու՝ պիր աէվ լէթին եարաընը Ֆէթհ էթմէքտէն պիւլիւք պիր մաս լաճաթ տըր : Վէագ՝ միւհրիւնիւ սլատըր , վէ պագ նէ հիւքմ էտէյօր :

Հէփինիլէ մալոււմ օլտուն , վէ սիգ հագգա ինսանըյան մէզհէպտիլէր , պիլիւքի . ինսանըն թապիաթինին սըրընըր աշքէար էտիփ , զաթինին միւշքիլինի հալլ էտէն

էօլմեղլը տիր • էօլմեղլը օլմատրգ՝ա, ինսանը մէլի օւ
լան շէյլերին նըսփընա մանա վէրիվմեղ • էօլմեղլը օլմա
տրգ՝ա, ինսանընհէր Փաղելեթի ըրեյա մտգուլէսինտէն
տիր : Ինսանըն կիւնահը պիւլէ զաթինին պիւլիքլիշիւնէ
շէհատէթ ետէր : Մալէ, սեֆայէ, շէրէֆէ՝ օլան գան
մաղ սեվտասը՝ Թիւքէնմեղ էյլիքլէր իշին սօլմնու օլտու
ղունու խապէր վէրիր : Վէ տիւնեա էյլիքլէրինին Թահ
րիք էթտիյի սեվտալարը գանտրրաճագ՝ Թիւքէնմեղ շէյ
լէր օլմասա, սեվտա տետիյին՝ Թանղընըն պիր տպէս ի
ճատը օլմուշ օլուր : Օ սեօլ աղնամաղ սեվտալարըն խըր
սընա՝ պու տիւնեանըն էյլիքլէրի միւնասիպէթ ալմայօր •
վէ էօլիւսիւզ արղիւլէրի՝ պու տարաճըգ տիւնեատե
իճրա օլմայօր : Սեվտալարըմըն գարթալ գուշու կիպի
եռվալարընտան եռգարը ուլմաղա պագտըլարը, ճէն
նեթէ չըգմաղա հագգըրըղ օլտուղունու աշքեար կէօս
Թէրիր :

Էյ սոււգ իւլէմա, սիգ պուզ կիպի տօմուշտունուզ,
հէր աթէշի ճէհէննէմանէ չըգմըշ սանըրսընըղ : Սեվտա
լար՝ կէրչի տիւնեանըն պօղուգըւղունա ետիր օլմուշ
տուր, լաքին պօղուգըւգտան հասըլ օլմուշ տէյլիլէր :
Հաղթեթի առէմ՝ ճէննէթտէն գօլիւլմտան, պու ա
թէլլէր օնտա տա եանարտը, անճագ օրատաքի սեվտա
լար տահա քեամիլ շէյլէր հագգընասայօր : Օնտան սօնղ
րա սեվտալարըրըլ՝ Փօտուլ մեշքիգ փատիշա հընըն խըշի
կիպի, գատէր ուլլահըն խըշընա կէլիփ, աղըսըղըլա
սիւշտիւլէր խօրլանտըլար • գաթէրինատէ օլան՝ ալա շէյ
լէր արղուսունու ունուտուփ, չամուրըրտա չալգանմա
ղա պաշտտըլար, վէ տիւնեէվի պէտ շէյլէրէ մէլ էտիփ
Թապիաթէրին խօրլատըլար : Մնճագ եինէ ագըլա գու
լագ վէրսեթեր, էվլէլի մերթէպէլէրինէ չըգա պիլիւ
լէր, վէ հավլանըն միւլահագասըղ սեվտասընա ուլուփ
տիւնեալը աթէշէ վէրմետէն էվլէլ օլան մերքէլէրինի՝
եինէ պուլա պիլիւլէր :

Պու սեվտալար հէր նէ գատար աղմըշ օլա, աղըն
լըգըրը պիլէ, եարատան ալլահ պու աթէշի գալըլէ
րինտէ եագտըլընտա, պիր Թէրթիպի օլտուղունա եինէ
պիր իսպաթ աղը : Էօլմեղլընի աղը խապէր վէրմես
պիլէ, սեվտալարըրըլ Թիւքէնմեղ արղուլէրի իշի
Թիւքէնմեղ շէյլէր օլտուղունու կէօսԹէրիր, վէ օնուն
լա պիր էպէտիլիք միւլտտէսի վէրիրէր : Էպէտիլիք պու
տիւնեանըն հէր գարսնըգ շէյլինէ ըլըգ վէրմըշ տիր • 0

չէլէրի ըջդլաթմաղա քէնտիլի կէտաթէրի: Էյէր ին-
սանը էօթէղ նազարըլա պադարսան, հէր շէյ անղաշը-
լըր: Ինսան գարանլըգտան ջըգար, ագլը ըջդլանլըր, հէր
թադարֆը տիւրպիլն կիպի սէյր էտէր: Եօգ, էյէր էօլուր
հիշ օլուր նազարըլա պադարսան, հէր էանըն գարան-
լըգ օլուր. մուսիպէթտէն ղայրի շէյ կէօրէմէլանի, վէ
մէյուսա ագլընա տէրտտէն պէլատէն ղայրի շէյ կէլմէգ:

Պագ ալիմ լօրէնցիոս նէ սէյլէր և Գօ ագլը խաթիրապ
չէքսին: Շիմոթի ագլըլար ղաթիֆ տիր. ագլը ագլը էմ-
քի ղամանըն ագլըլարըլմըշ. պէնիմ իթիպարմ' օնլա-
րըն ֆէթվասընա ալը: Աթիլանըն քէմէր ալթը մէտրէ-
սէսի թէրպիլէ էթալիլի ալմ' ջըրագլար ըլա մէշհուր
օլմուշ իքէն, ինսան հագղընա պու սէնիլն էօլիւն-
տիւլիւն էօլմէղլիլի ինքէար էթմիշ, տէր: Պէլի էյլէ Ե-
միշ. լըքիլն ինքէար էթտիքլէրի Եէրտէ, իսթէմէյէրէք
խապաթ էթմիշէր: Սէյլէտլիլմ' Եամլէ մի տիր սանղօր-
մուլն. տիլլէ տէ պագ' սանա հագղը նալըլ իսպաթ է-
տէրիմ: Ինսանըն սայըգլամալարը, թագսիրաթլարը, վէ
պէտ խուլլարընա վարընձա, հէփ էօլմէղ օլուուղունա
խապաթ ալը:

Լօրէնցիոս, տահա ղայրի իսպաթլար խաթիրմիսին.
փէք էյի. պարի ագլընը սիր սիւրիւ սուալէր իլէ էօ-
րայլմ'քի, էյէր ինսանըն էօլիւնիւն սօնու մէղար ըսա
հիշ պիրիլի հալլ էտէմէյէսին: Եա հիշ պիր միւրտտէ է-
րէմէյէն իւմիտ' թանղըլընը վատէրիլնէ Եալանտան քէֆա-
լէթ էթմէնիլն աղլը նէ: Սգլ ըլա կէօնիւլ նիշիլն տուր-
մալըլի ձէնքլէշիյօր, էյէր օնլարըն նիղանիլն իւճրէթիլի
պիղէ ալը վէրէճէք պիր ախրէթ էօղուսա: Վիւնահ
գօրգուսու, ղիմմէթիլն կիւնահա օլան խուսուլմէթի, նէ
տէն կէլիյօր: Վիւնահտան գօրգտուղուլուղ, կիւնա-
հըն ձէգասընա, վէ կիւնահտան սագղըմաղա պիր խա-
պէր տէլիլ մի: Պիր կէլէճէք էօմիւր վար տէյիլ հէր շէյ
Եա խապէր վէրիւր, Եա վատ էտէր: Վէ պու տիւնէա'
ախրէթի փիլիւն խապէր վէրիւր պիր փէյղամպէր տիր:

ՕՆ ՊԻՐԻՆ ՃԻ ԿԵՃԵ

ՀԻՉ ՕԼՄԱԳԼԸԳ

Ի՞նչպիսիք է ալան ըսա պիւլէ, փէք սէվ տիյիմ շէյ տիր: Պու իւմիտ վերէն էալան՝ գասավէթ էթտիրէն կերչէքտէն էյի տիր: Պարի ծնուն վերտիյի իւմիտ՝ հիչ տէյիւ իւ սէ պու տիւնեանըն սէֆասընը չըգարտըր: Կէլէճէք վագթին հօմրիւ՝ շիմտիքի հօմրիւ միւզէ ճան վերիր: Կէլէճէք հօմրիւ այրըր-սագ, շիմտիքինտէ մէշագգաթտէն զայրի շէյ գալմագ: Ըխրէթի ինքեար հտէն ատամ՝ է պէտի միւտտէթինի իքիյէ պէօլէր, վէ հօթէ քի հօմիւրտէն այրըլմագ իչին, պու հօմրիւ նիւ թէլէֆ հտէր. քէնտի զաթինի սագաթ-լայրի, տերտինի մէշագգաթինի արթըրըր: Սայ էյեր օ իքրոհ էթտիյիմ հիչէ գուր-պան կիտէճէքսէմ: Սայ պու նէ իւմիտ քէ սիքիյի տիր, պու նէ գարա էաս տըր՝ գալ պիմէ ճօքտիւ: Խայայիմի նէ գօրգունճ ֆի-քիրլէր պաստը եիւրէյիմի տաղլատը. տերտ լերիմ եինէ այագլանտը: Ը մէյմէնէթսիգ տիւնեա, ա՛ մէրհամէթսիգ ֆէլէք, ինսան էվատընըն ֆիղանընը տինէյին:

Կէլէճէք վագթին ըահագթի իւմիտի իլէ՛ պէն տէրտէրիմէ թէսէլլա՛ պուլույօրտում: () տա հիչ մի իմիչ: Եւջլէ իսէ՛ պու սրգըն, թը չէքտիյիմտէն զայրի իւմիտ էտէճէք վագթիմ՝ եօգ: Հայ վահ հայ, պու նէ՛ տիւշիւշ տիւր. իւմիտիմ պէնի նէ՛ պալալէրէ չըգարմըշ ըտը տա, օնտան աշաղա՛նէ՛ տէրին վար թալարա տիւշտիւմ: () կէօրտիւյիմ՝ պիր տիւշ իւտիւյսէ պիլէ, ա՛ զալիմ տօսթ, պէնի նիչին ույանտըրտըն: Ը՛հ, նէ՛ Ֆէնա ույանտըրտըն պէնի: Պրագ, պրագ, պէն էինէ տիւշիւմիւ կէօրէյիմ: Ը՛հ. կիւնէշ թու թուլույօր, կէօղէրիմ գարարլուօր. գար նըմ աճ՝ սըրթըմ չըպլագ՝ գարանլըգտա գալ տըմ: Հէր ֆիքրիմէ կէլէն շէյ՝ էիւրէյիմէ պիր խըշտ վուրույօր: Տահա էյի օլմագ իհ թիմալինի տիւշ կէօրմէք՝ նէմէ՛ լագըմ ըտըքի, շիմտի տէրտէրիմի տահա զիատէ աղըր լատլուօր: Եէֆիլ եաշայրի, թէքրար հիչ օլաճագ օլտուգտան սօնղրա, տօղմագ նէմէ՛ կէրէյիտի: Եւջլէ իսէ՛ եարատանըն քէրէմի գըլաս էթտիյիմ՝ ուգուպէթտէն զայրի շէյ տէյիլ մի իմիչ: Պու իֆթ իխար էթտիյիմ աղըլ՝ պանա թէլաշ վէրմէքտէն զայրի շէյէ եարանայաճագ մըրմըշ:

Եւյ թամա էթտիյիմ պիլկիճիլք, սէնտէն սըտղըմ սըրըլըր, տէօն, էիւղիւնիւ կէօրմէյիմ: Եէյէր պիլմէք՝ կէօնիւլ ալապը չէքմէյիմիչ: Եէնին այնէնտէ քէնտիմի կէօրիւրսէմ, հիչ օլմուշ կէօրէճէյիմ: Պիր ալիճէնապ եարատանա պագմաղա հէվէսիմ

վար ըտը, երեքսելիքի քէնտիյէ գատար վար մաղա ճէսարէթ էթմիշ իտիմ. վէ ազամէ-
 Թինի էօրթէն փերտէնին պիր ուճունու գալ տըրմը՝ պազը հիքմէթլէրինի կէօրէճէյի-
 տիմ. . . . էյ վահ, էյ վահ. նէ կէօրտիւմ. . . .
 պիր գալիմ հիւքիւմտար, էօմրիւ պէնիմ
 իւսթիւմէ պրագմը, տէվլէթի քէնտիյէ
 սապլամը, տէվլէթ իդպալ իչինտէ քէնտի
 զարգ օլույօր. պանա պարի պիր գէրրէսին
 օլուն կէօսթէրմէզ քի, քէնտիյէ Ֆէնա
 սէօլմէյիմ: Վլինտէն հէր շէյ կէլըր տէ,
 կէօղիւ էօնիւնտէ պէն սէֆիլլիք չէքէրիմ,
 հիչ աճըրքի բահմ էթմէզ: Վյ գարանլոզ
 կէճէ, գարարթ, գարարթ գարանլոզընը,
 շու թանղըր կէօղիւմէ կէօրիւնմէսին. կէ-
 լիքի երեքէյիմի օյնաթմասըն: Վիր զաման
 թէսէլամ ըտը՝ ծնունլա շազ օլուրտում. լա-
 քին շիմտի իքրահ էթտիմ. օ հիչէրին սա-
 հիպի, օ եալընըզ եաշայան խույսուզ գա-
 լիմ՝ վիրանէլէրտէն խօշանըր, տէվլէթինի
 պիր չէօտէ սիւրմէք իսթէր իմիշ:

Վրափտըղը շէյլէրի կէօրմէյիմ. ազամէ-
 Թինի կէօրիւքի, երեքէյիմ օյնամասըն: Տիւն
 եանըն կիւղէլլէյի կիւճիւմէ կէլիյօր. պապ-
 տըզճա տէրտլէրիմ արթայօր: Վէն միհնէթ
 իչինտէ օլտուգտան սօնղրա, տիւնեանըն կիւ-
 վէլլիյի նէմէ՝ եարար. տիւնեանըն տէվրինի
 տօլաշըքի կէօրմէք, իչինտէքի հիքմէթլէրին
 էն պիւյիւլիւ՝ քէնտի սէֆիլլիյիմ օլտուղու-
 նու, աղայա աղայա իզրար էթմէք իչինմի
 տիր: Վլինտէքի մախլուգաթ տէ, չէվրէսինի

տօլաշան զաթտէն զայրի՝ ազլէ մայլիք եօզ
իքէն, ճնտան զայրի տէ ելէմզէտէ օլմատը
ղըն անղլամագ իչին մի տիր . եօգսա ըահաթ
նարար, ասլա ըահաթ պուլամազ . պիր ու
չուն էօմիւր պէլասընա տիւշմիւշ, ազըպէթ
իքրահ էտիփ, էօմիւրտէն իպա էթմէք իչին
մի տիր :

Ը Ֆազիլէթ, սէն տէլլիլիք սին . ինտանա
իլէնձ սին, ազըմա գապահաթ սըն . սէնին
ուղուրունա չէքիլէն զահմէթ ին էճրի եօգ :
Տին տէտիքլերի պիր մասալ տըր : Ը մա ին
սանըն պօրճու . պօրճ նէ իմիշ : Քիշի պու
եայան շէյլերի Ֆիքրինտէն չըգարմագտան
զայրի նէ պօրճու վար : Ելուրէյիմի թահրիք
էտիփ, պիր էշրէֆ զուրուր փէյտա էթտի
րէն՝ օ եալանձը իւմիտլերի, օ պէնի պաշտան
չըգարան արգուլերի, կէրի աթմագտան զայ
րի նէ պօրճում վար : Պէն նէ շաշգընըմը
շըմ . քէնտիմի պիր էպէտիլիք վարիսի սա
նըրտըմ : Ս ար էյ պօշ խիւլեա վար, տու
րուփ պէնի թահիզ էթմէ : Պու գատար գա
փըլտըղըմ՝ իւմիտսիզլիյէ տիւշմէք իչին մի
իմիշ : Ը Տտ օլտուն, պու էօմրիւմտէն էօ
թէ էյէ՝ արթըզ պիր շէյ արզուլէմէյիմ, զիրա
հէփտի պօշ ումուշ : Ը քըլ, իլըմ, պէնտէն ու
զագ օլտուն, ճանըմը հասսէլերիմ իտարէ
էթսին : Ը տիւնեա սէվտալարը, պունտան
սօնղրա պէնի գաղայէ պրագըն : Ը համա
գաթ, թալիիմ իւզերինէ պիր Ֆաիտէլի փէր
տէ չէք . պէնիմ թանղըրլարըմ սիզ սինիզ,
ըահաթըմա սիզ հիւմէթ էտին : Պիզ հայ

վան կիպի եաշար, հայվան կիպի հօլուր իւմիւշիւզ: Այ ատամ, սէնին մուգատտեղին տիւնեատէ պիր ազ օյնաշըփ, սօնդրա չիւրիւմէք տիր: Տիւնեանրն եարամազը՝ սաղ իքէն, քեամիլ ատամըն երգընթըսընտան գալգընրփ տա, հօլտիւքտէն սօնդրա եան եանա եաթրփ, քեամիլ ատամըն րահաթը գատար րահաթ հթմէք՝ նէ րեզալէթ տիր, նէ կիւճէ կէլէճէք շէյ տիր:

Պու նէ սէմէք տիր. ինսան՝ տահա օլմա տան՝ գապահաթ սահիպի մի օլմուշ. ինսան գըսմընըն նէ աֆլ օլունմազ կիւնահը վար քի, պիւթիւն ճինսի իլէ եօղ օլմաղա մուս. թահազ օլմուշ: Այալընրզ ինսանա՝ հէփիւ նիզ հօլուն, հէփինիզ սէֆիլ օլուն, աէյի պեօլէ եաուզ հմըին ապը նէ: Աօդսա տիւն եա վատիշահարը կիպի, ալահըն տա սէվլ լէթ մասլահաթլարը վար, րոյյասընտան քէթմ հտեր, վէ կթտիյի գուլումտան շիք եայէթէ իզըն մի վէրմէզ: Այ ալահ, սէն գատըր սըն, զիրա պէն սէնին՝ գուտրէթին տէն զայրի շէյ կէօրէմէյօրում: Ապըն գապահաթ տէտիքլերի՝ էլի սէֆիլ հթմէք իսէ, տիւնեայը եարաթտըղըն, սանա գապահաթ տըր: Աօդսա պէն սանա՝ պէնի եարաթ տէտիմմի իտի:

Աա եպէտիլլի պանա վէր, եա պէնտէն ֆիքերի ալ: () թ կիպի պիթիփ, օթ կիպի իթմէյէ պանա ֆիքեր լաղըմ տէյիլ իտի: Ղանտա ագըլ զեյատէ շէյ տիր: Սէն պանա ագըլ վէրտիյին՝ սէրտլերիմի տույմազ ի,

չին իսէ, վէ մէշագգաթըմը արթըրմագ, վէ
 էճէլտէն գորգմագ իչին իսէ, էթ տիյին էյ-
 լիք պունուն նէրէսինտէ տիր: Պէնի Տիչէր
 րահաթընտան չըգարլի տա, էօմիւր մէշագ-
 գաթըլա էզլիյէէթ չէքտիրէճէլինէ, էարա-
 տըլմամը զաթլէրին էանընտա նէյէ պրագ-
 մատըն: Պէնի՝ ատամ էարատաճաղընա,
 պէնիմ էերիմէ պիր պէօճէք զիյատէ էարա-
 տայտըն: Պանա էյլիք էիւզիւնտէն զուլմ
 էտիփ, Ֆիքրիմի պանա էզլիյէէթ օլուն
 տէյի վէրմիշսին, էօմրիւմիւ էօլմէյէ գուտ-
 րէթիմ օլուն տէյի վէրմիշսին:

Պէնին թերթիպինտէ՝ պիզէ տերտ չէք-
 տիրմէք իգթիզա էտերսէ իտի, տէօնիւփ
 թէքրար սէֆիլլիյիմիզէ նիսպէթ էթ մէնին
 ասլը նէ: Պաշըմըզըն իւթիւնն էըլտըլար
 ըլա տօնանմը զուպպէ չէվիրմէք լազըմ մըլ-
 ըտը: Սուսիպէթի գօնտուրմաղա՝ պէօլէ
 պիր պի նագիր սարայ իգթիզա էտէրմի իտի:
 Աերի շէնլէտիփ, թօփրաղա պէրէքէթ վեր-
 տիյին, ինսան էվլատը էէշիւ չիմէն իւս-
 թիւնտէ՝ գօգուլու չիւէքլէր արատընտա, կէ-
 րէք տերտտէն մէշագգաթտէն սօլտուղընու,
 կէրէք էտէմէյէճէյի սէֆալար խայալի իլէ,
 ահ ու վահ էթ տիյինի, սէն սէյր էտէսին
 տէյի մի իտի: Աէօք էիւզիւնտէ փարլայան
 քէվէքէպի նիզամա գօմուշ ուսան, ինսան էվ-
 լատը չէքտիյի տերտին միւտտէթինի՝ էըլ-
 տըլարըն տէվրինտէն Տիսապ էտիփ, վագ-
 թիւնի շաշըրմասըն, վէ կէօրտիյիւ միճնէթ-
 լէրին պիր տէմիւնի զայպ էթ մէսին տէյի մի

էմր էթմիշին : Մ՛Տ, ա՛հ . պիզիմ պու գա-
 րա պախթըմըգա՝ գարանըզ եերլեր տահա
 էյի եազըշը՛րտը : Պիզի պիր գանըզ գուլույս
 աթմալըտըն , պիր գարանըզ ինէ գոմալը-
 տըն . . . սէնտէն ուզա՛գ , սէնտէն ուզա՛գ օլ-
 մալըտըզ : Սօյլէ պիր գարանըզ զընտան
 տա օլսայտըզ , հալա եիւրէյիմիզէ ճէսարէթ
 վէրիի , արզուլերիմիզի թահրիք ետէն , վէ
 պիզի զօր ուլա զուլումքեար սահրպիմիզէ
 տօղըու չէքէն , պու փարլազ գուպէնին ալ-
 թը գատար տերտ չէքմէզ խտիք : Պու աշգ
 լարըմըզըն , պու իւմիտլերիմիզին արասըն
 տա , գուրալար պիզի եեր ալթընա տավէթ
 ետէր , վէ մերհամէթ սիզ էճէլ իւզերիմիզէ
 պիր էպէտի փերտէ չէքէր : Ալէլ էյ էճէլ ,
 կէլ , ինսանըն պիր տանէ տօսթու . եարա
 տանըն պանա ինամ էթտիյի պիրիճիք քե-
 րէմ . կէլ , մէշագգաթըմը գաթ էյլէ , շու
 եապանի չէօլտէ եէթէր սիւրթիւնտիւմ ,
 մատամքի պիր րահաթ կէօրիւփ , թէնէֆ-
 Փիւս ետէճէք եէր եօգ , կէլ պէնի շուրա
 տան գալտըր : Մ՛ էճէլ , սէն տէմի թէպ-
 տիլ օլտուն : Պիր զաման սէնտէն էօթէյի
 պիր էօլմէզ կիւնէշ կէօրիւրտիւմքի , կէլիփ
 շաֆգըլա մէզարըն գարանըզընա նուր վէ-
 ըրրափ . շիմտի մէզար հիլէրին օրթա գա-
 փուսույումուշ , սէնտէն էօթէյի նէ տերին
 գանըզ գուլուլար կէօրիւյօրում : Ղէննէթ
 խիւլեսարնտա կէզէն ատամա՝ նէ էօրփիւ-
 ճէհէննէմ կէօրիւնիւյօր : Չէլէ պագ , հէլէ
 պագ , սողընը նէ պիւյիւք ալմըշ , պէնի եու-

Թաճազ : Շ ու քէնտի քէնտիյի Թանըյան
 ճանը , պիր պագըչլա տիւնեայր կէօրիւփ ,
 երլարզլարը կէզէն ճանը , Ճէննէթին էհա-
 լիսի իլէ գօնուշուփ , ծնլարըն օլտուղու մէր-
 Թէպէյէ՛ քէնտի տէ չըգմազ սէվտասընտա
 օյան ճանը , պիր նէֆէստէ եուԹաճազ . պու
 հիբմէթլի ճան՝ կպէտի էճէլ գույուսունա
 պաԹաճազ : () էճէլ կէճէսի տիւնեանըն
 իւզէրինէ կնիփ , ասումանըն գուպպէսի՛ ին-
 սան գըսմընըն մէզարընը կօրԹէճէք օլուր-
 սա , օ պիր գափանըփ պիր տահա չըգըմայ-
 աճազ մէզարըն իւզէրինէ՛ պու պէյթլը
 եագըչըր :

Ս օւրատընա էրմէյէն
 տէվլէթինէ կիւլմէյէն
 Փանի տիւնեա սուլթանը :
 Պ աչար իքէն տէվլէթին
 Թէմամ էթաի միւտտէթին
 իսաին Ֆիլէք գուրպանը :
 Ղ իհանէ տօղտու սուլթան
 եէր իլէ օլտու եէքսան
 Թէնի իլէ հէմ ճանը :
 Պ ութսուզ ինսան էվլատը
 կէլտի տէրալին աղլատը
 հիչտէ գըլար մէքեանը :

Շ ունտա պիր ազ տուրալըմ տա , էյ-
 էր Թէվարիխիմիզ պույուսա , իւզէրիմիզէ

աղայալում : Եւջլէ իսէ պիզ պիր խայալը . կեօյկէ գատար պիլէ Եօղուզ , Տիչլէրին տի . պինտէյիզ : Թապիաթ տէտիյիմիզ՝ պիր չըպ . լազ սօֆրա տըր , իւզլէրինտէ մուսիպէթի . միզտէն զայրի շէյ Եօզ : Պու նէ գօրգունճ շէյ տիր : Տիւնեա ինլէր , Թանղըր երգար . Եէր Եիւզիւ պիր սալախանէ , Եարատան սը զանմըշ պիզի գըրար կէչիւրի . պինլէրճէ պին զաթ Եարաթմըշ , Փագաթ Տիչլէրի կէչմէ . նին աճըսըն տոյուրմազ իչին : Լ՛ճապա Եա . ըատան պիր Եօվքէ արասընտանը իշէ գալչ . մըշ քի , քէնտիյի ըէզիլ Ետէճէք՝ պէօյլէ պիր տիւնեա Եարաթմըշ :

Ս ազ կէչլիւմ շու քիւֆիւրլէրի , վազ կէ լչլիւմ . ա մէզՏէպսիզ ստամ , շու գատար սայըսըզ զաթի նանըլ Թարումար Էտէյօր . սուն : Լ՛ազը՛գ տըր . շու գատար կիւզէլ վէ մուպարէք մախլուգաթըն գանընա կիրմէ . Եազը՛գ տըր : Լ՛արատան օնլարը սէնտէն էյի իտարէ Էտէյօր . գուրտլանմըշ աղաճ քիւ . Թիլիւ կիպի , չիլէնէն Փիլիսինի՝ չիչէքտէ իքէն գուրութմազ . պու քեախնաթտէ Տիչ . պիր շէյ զայ օլմազ : Լ՛լլաՏ Տիչլէրին ալլաՏը տըր տէմէք՝ ալլաՏը Թախթընտան Էստիր . մէք տիր , ալլաՏը Տիչ Էթմէք տիր : ՍաՏիՏ պիր ալլաՏ՝ Տէր շէյի Եարատըրի , Տէր շէյի սազլայան տըր : Լ՛լլաՏ քէրէմ սաՏիպի տիր : Կալպինին խօշանաըղը՝ Տէր քէսի մութլու Էթմէք տիր : Սութլուլարը ար . Թըրմազ իչին՝ ինսանլարըն սայըսընը արթը . ըրթօր : Պէլի , ազիզիւմ Փիլանտրոս , սէնին

էօլմէզ օլտուղունա գալլիմ շէհատէթ է-
տէր, զիրա Ֆազլիէթլէ եաշատըն, սէֆիլլը-
տէ եաշատըն : Սանդըր սէնին էօմրիւնիւն
Ֆազլիէթլինին իւճրէթինի վէրէճէք օլնա-
սայտը, սէնի եարաթմազ ըտը :

Եյ պիր գաչ սաաթտան պրագաճաղըմ
տիւնեա, պէնիմ գըսմէթիմ սալթ սէն օլայ-
տըն, թանդըր պանա նէ քէրէմ էթմիշ օ-
լուրտու : Սէնին խազլինէլէրին պօշ տուր . օ-
լան մայլնտէն՝ տօսթու օլանտան զայրի զէն-
կին եօգ : () տա էլիմիղտէն նանըլ գայար :
Սուսեամ, նէրկիղէմ, Ֆիլանտրոսում, իւչիւ-
տէ գուճաղըմտան մէզարա աթլատըլար : Սէ-
եանա պագսամ, տիւնեա էթրաֆըմտա փար-
չա փարչա երգըլըօր, պէն երգընթը իչինտէ
գալըօրում : ՍՅ, աՅ, պուստան սօնդրա
կէօղիւմ տօսթարըմըն օլտուղու եէրտէ
տիր . պու սէֆիլ տիւնեատէ կէօղիւմ գալ-
մատը : Տօսթարըմ կիտէլի, տիւնեա տա-
հա սէֆիլ օլտու : Քեամիլ ատամ՝ պու
տիւնեանըն սէֆիլ հիւքմիւնիւ թէնինէ
պրագըր, ճանընա՝ կէլէճէք էպէտիլիլին
տէվլէթինի վէրիւ . պիւթիւն զաթինի ախ-
րէթ ուղուրունա պէզլ էտէր, թէսպիրլինի
պասիրէթինի ծնա պինա էտէր, աչքը ծնտա
օլուր, վէ մութլու օլմաղա իւմիտ էտէր .
հէր իշինի ալլահա հավալէ էտէր, վէ նէ
պաթթտան, նէ ինսանտան հիչ պիր շէյ մաթ-
լուպ էթմէզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Լ

Լօրենցիոս , պէն պիլիբիմ սենտէ քիպիր վար . պարի
 քիպրինտէն պիր մէյվէ չըգար : Քիպրին կէօգիւ եօքե
 մէքտէ տիր . հիչ օյմնագտան գօրգար : Օլուփ տա օյմագ
 տան գալմագ , հիչ տօյմամագտան պէթէր տիր : Սէնին
 զուրուրուն վար ըսա , պիր գուրտու սանա պէնդէթմէ
 նին ապլը նէ : Սէն էյէր սեֆայէ մարլ իսէն , սեֆալարը
 մաս՛վ էտէճէք թարիքէ սիւլուք էթմէնին ապլը նէ : Մա
 լէ սեվտան վար ըսա , իւֆիայէրին մէգար թէհլէքէպինէ
 պաղալուփ տա , էպէտի Փագըրըղը իրթիքէապ էթմէ
 նին սէպէպլը նէ : Պիւլիւքլուք սեվտասը , սեֆա արզու
 սու , մալ թամար , վէլ-հասըլ սեվտալարընին հէփիսի
 ճանընըն էն պիւլիւք արզու էթտիլի շէյ՝ էօյմէք
 օլտուղունա իսպաթ ողը , վէ ախրէթտէ մալք օլա
 ճաղըն սեֆայը , մալլ , տէվէթի խապէր վէրիր : Էյիր
 թապիաթտէն գալպինէ եաղըլըլ օյան՝ պու իլք ար
 զուլու քէօրլէմիլ իսէն , էյէր էպէտէն եաշամաղա
 վէ էպէտէն մութըլու եաշամաղա իրթիքէապ էթմէգընէն
 վէ էյէր եաշամալը վէ մութըլուլուլու պու պուլամայա
 ճաղըն տիւնէաստէ արարսան , եազըգ . քէնտինի ինսան
 լըգտան չըգարմըլըն : Սէն պէօյլէ , եարատանըն իգտա
 մընա գարըլ գօյուփ , էօմիլէն օլտուգճա ալլահ ըլա
 ճէնքլէնէճէք գատար ազընըլըլըն վարմը : Իպլէս պու
 գատար զալիմ իքէն , սէնին գատար թաշ էիւրէքլի տէյ
 իլ : Սէնին պիւթիւն վարըղըն պիր աուճ թօփրագ օլ
 մաղա գալըլ մըսըն : Թապիաթ՝ սէնին հիչ օյմայը արղու
 լէտիլինի կէօրտիւքճէ , թիթիլրէյիպ սարսըլըօր : Պու
 արղու՝ կիւնահ եարալարլըլա ճան չէքիւլէն զիմնէթին՝
 սան ինիլթիսի տիր : Պու նէ զէհիր տիր սէնին տամալըլ
 ընա իլչէմիլ : Թապիաթին իլք արղուսու՝ թիւքէնմէզ
 պիր տէվէթ արար . սէն հիլէրի արղուլէյօրսուն , պէս
 պէլլէ թապիաթինի ջիւրիւթմիւլ , քէնտինի ինսանլըգ
 տան ըէտտ էթմիլպին :

Սէնին եօլուն իթիգատըն պուլուսա , թամալիլի
 ըհամ էթմէյէ սանա նէ գարա պօյալար պուլալըմ . հէր
 նէ գատար սիյահ եազսամ , սալընապէնդէտէմէմ : Պէօյ

լէ՛ իւմիտէրի դամ էտիւփ, գուտրեթլէրիմիղի՛ թէքմիլ օրմասան մահվ էտէն, վէ պաշլանմըշ մէլէքլէրի՛ պիթմետէն քիււ էտէն շէյթանի՛ թարիգի՛ սէնին շէյթանըարա եար օլան խայալին՛ հանկի՛ ճինին եարտըմլլա իճատ էտիփ, ճէհէնէմի շէնլէթմիշ :

Իօլմիւշ եօգ . ույումուշ եօգ . թօփրաղը ճանըտան ճանըար հալա ույանըգ աղըար, հէփի հավատա կէղէյօրըար . լաքին նէրէտէ վարըփ դարար էտէճէքլէր . . . գըյամէթ պօրուսու տիւնեայր էօթաիւրիւփ, պիղի ճէմ էտէճէք օլուրաս, եարտանըն թաիթը էթրաֆընա պիլըփիփ, ամմէնին փէտերլ ալա հըն նուրօւյլա՛ հէփիթիղ նուր կիպի փարըլտայրփ, էպէս-էլ-ապատ գուճաընա սարըլաճաղըլ : Էյէր ճան՝ Ֆիքրինի կէօյէ դարըլումաղա պու թարիգի օլմասա, պու տիւնեատէ չօգ եաշայամաղա տը . Իւմիտ քէտիքլի իլէ չափուք թէլէֆ օրուսու :

Հիւ օլմադ գօրգուսու՛ քիշինն էօփիւնտէ հէր Ֆիքրէ կիրիր : Պու տիւնեանըն սէֆասը, (էյէր օ տա վար ըտա), հէմ ճէֆալարը թասիք էտէր, հէմ միւտտէթի ազ սիւրէր, հէմ պիր քէրրէ կէտիքտէն սօնղա, պիր տահա կէլմէղ : Պէօյլէ պիր խայալն տիւնեատէ սօղմագ իսթէյէն պուլունուրմու : Պիր տիւնեա քի, իշինտէ օլմագ պիր կէօլիէ տիր . տույմագ պիր տիւշ տիւր, հէմէ գօրգուլու տիւշ տիւր . պիր տիւնեա քի, իշինտէ տէրլ տիւնիտ ինասն՝ պիր ուֆագ գըվըճըմ՝ կիպի, թանղըլ նըն ղազալը՝ հիշէրտէն ֆըրլաթմըշ, հէման պիր սէմ փարըլտայրփ, շիւպհէլէրտէ միւշէվմէշ ուշուշաուգտան սօնղա, ագըպէթ էթրաֆընը գուշաուան դարանըգտա դամի դաֆիլ սէօնէր, վէ օ մուգատտերի օլան էպէտի մէ զարա կիրիր : Էյ լըրէնցիոս, շու սէօղլէրին գուվլէթինէ կէօլն էրէյօրմու, եօգտա էինէ ագլնն Ֆիքրին հիշէրտէ ինթիգամտա մը տըր : Վէրէք սէնտէ, կէրէք սէնտէն տիւշարը՝ սէնի հէր թարաֆտան սըգըշարան իսպաթլար տան, իգթիղա էտէն նէթիճէ պու տուր քի, էյէր ինտան էօլմէղ իտէ, ճէննէթտէ պիր ալաշ վար :

Պու պիր էպի մասալ տըր, տէր լըրէնցիոս, պէլն էսքի տիր . լաքին հագ տէտիքլէրի՛ երըլանմաղա գուվլէթտէն տիւշմէղ . վէ էյէր պու իսպաթնն հագ օլուուղունն կէօրմէսէն, շիմտի էպի տիր տէյի եէրմէղ իտին : Հագ տէտիքլէրի՛ սէնին ճանըն կիպի էօլմէղ սիր . վէ մասալ տէտիքլէրի՛ սէնին պօշ սէֆալարըն կիպի կէշիճի տիր : Ագընը պաշնա կէթիր, թանղըլնըն քէրէմէրիին քէն .

տի նեքպէթինէ ալաթ էթմէ, վէ ճանընըն էօլմեղլի-
նի՝ լանէթէ թէպօրլ էթմէ:

Պանա ինանմա, քէնտի կէօղէրինէ ինան, ալաճըն
եարաթարզը շէյէրէ ինան: Ճանըն նէ գատար միւհիմ
շէյ օյաուզոճու՛: օ սիւրիւ սիւրիւ շահիտլէրէ սօր:

Ճանըրը էօրիւմտէն գուրթարմագ իչլին, աղիմ տեվ
լէթինին շու քէօշսիմտէ, հագ թաալա նէլէր էթմէտի-
(համա ու սէնալէր օյուուն): Ճանըն պահա եէթիլմեղ
գըյմէթի՝ եարաթըրըն անախթարը տըր: Եարաթըրըն
սըրընը սէպէպինի պէյան էտէր: Տիւնեանըն հէր տեվ
րի սէվքանը՝ ժուուն իւղէրինէ տէնմիւշ սիւր:

Պիզն պու հագ իր հալթիլուէն տեվլէթէ երաթիմք ի-
չին, գարանլըգտան այաընլըգա, էքսիլլըքսէն թէքթիլ-
լիյէ, իսթիրապտէն րահաթէ գօմագ իչին իտի.քի, ալ-
լահըն էվտար ճէհէննէմին գարանլըգ գուպպէսի ալթը-
նա էնտի. օ մէլուէն իպլիս, պու էօրֆիււ սէյեահը՝ անի
անսըգ օրատա կէօրիւնճէ, էէրէ գափանսը: Ա՛լօրէն-
ցիոս, իպլիս գատար եճգմուսուէն: Շաշքընլարըն զէվգէ
պալըը մուպարէք թէվրատա գանուճու՛ պու նիլիէթէ
եազըլըրը տըր: Ախրէթի ինքեար էաէն մեզհէպսիլլըր,
սիլ օ. քիթապա էլ վուրմատան, իպլթիտա գըրգ կիւն օ.
րուճ էսին:

Գատըր ալլահըն մուրատըրը իճրա էթմէյէ, ճէննէ-
թին մէրաիքսի նէ գատար իհթիմամ էտէյօրտա, ճէ-
հէննէմին տէ շէյթանլարը օ գատար զըտորնա շապա-
լայօր: Աւայ. շու կէօղիւմէ կէօրիւնէն նէ սիլ: Ույան,
լօրէնցիոս, ույան, Ֆիքրինի աշ, վէ շու սուրէթէն կէօ-
րիւնէն պիւշիւքիւքէրի հիչ էտէն աղիմ Ֆիքրի՝ ճանընա
սըլտըր: Նէ սիլ օ. իքի տիւնեա ճէնլըլէյօր, էվրօփայ-
լա աֆրիգա տէյիլ. իւայր. էհալիսի էօլմեղ՝ էօյլէ տիւն-
եալար տըր. հավալարտա գանալարըն աշմըշ, շու տա-
րաճըգ տիւնեանըն իւղէրինտէ, պագ նէ հարարէթլէ
տէօյիւշիւյօրլար: Տէօյիւշտիւքէրի քէնալիլէր իչնիմի տիլ
իւայր, սէնին իչն տիլ. ինսան իչն տէօյիւշիւյօրլար:
Պու իքի գօլ իսասմին պէյնիմտէ օլան էպէտի սէֆէրէ
սէպէպ՝ ինսան էվրատըն էնֆտի տիլ: Գավրասըն էթ-
տիլլէրի՝ ինսանըն դըրմէթի տիլ: Պագ նասըլ վուրու-
շույօրլար. նէ թապուր թապուր սիլահըր րուհըար սիլ
պիլրի իլէ կիւլէշիօր. հավա շալքանլի տալքալանլար:
տիւնեալը պիլ. ֆըրթընա սարմըշ, սարալի էաթըրօր:
Ելլըյ իլէ քէմլէք՝ իքի մուաննիտ տիւմէն տիլ քի պա-

ըըընաք միւսքին աւելի . ինսան նէ շաշգըն տըր քի ա .
րայա կիրիփ , պիր պիրի իւէ պարըտորմտտա կէզըր :

Պու Ֆիքըր՝ տիւզմէ տիր զան էթմէ . կէօյլէրտէ պիր
սէֆէր օյտու . հագ թաալա ելննի ուզատըրի , ոսումա
նին փարլագ գուսպէսինտէն աշաղա աարլը ետյըրը աշ
տը , վէ զազապ օյլարըրը ճէհէննէմին կիրտապլարնա
Փըրլաթտը : Կէօյիւն կիրիւլթիւսիւնէ գարըր , ճէհէն
նէմ տէ կիրիւլտէյիփ , պիւլթիւն աթէշննի տիշարը սաչ
տը : Տահա ինսան էվլաար՝ պու ճէնքլէրին սէպէպի ազ
շէյ աիր տէյի տուրուրմու : Պու գարղաշալըգ՝ հէփ քէն
տի մէնֆաաթի իչին իքէն , քէնտի տահա պօշ ավարէ
տուրուրմու : Պէլի , ույուշուգլուղուշու հիչ պիր շէյ
տէֆ էտէմէյօր : Օյտան սօնղա տահա ագլընըն էրմէ
տիյի սըրլարա , ճանը սրգըլըն իմտի , պու պապտէ քէն
տի ույուշուգլուղու հէփսինտէն պիրիւք սըր տըր : Ին
տի գումը մէլէքլէրէ պու գատար զահմէթ վէրիփ տէ ,
քէնտի հագլարնա քէնտիլէր պու գատար պի գայտ օլ
տուգլարը չօգ աճախպ շէյ տէյիլի :

Կէօղեմիւ հէր նէ եանա շէվրեսիմ , սիւրիւ սիւրիւ
էէնի իսպաթըր կէօրիւրիւմ : Ֆիլվագը թանղընըն ին
սանը պու գատար թէսահհիւպ էթմէսի նէաէն կէլիր :
Ինսան էպէտի սէֆա վէ էպէտի ճէֆա շէքէ պիլէճէք
հէմ շէրէֆլի , հէմ գօրգուլու գուարէթէ մաղիք օյտու
ղուշուան կէլիր : Իւզէրինտէքի թօփրաղըն ալթընտա պիր
էօրմէզ ճան վար : Մէլաիքէնին պու գատար զայրէթէ
թարաֆ էթտիյի՝ օ ճանըն հագղընա տըր : Ճէննէթ
ճանլարը սիւննէայէ նազար էտէրսէ , օ ճանլար իչին տիր :
Ճանըն գլլմէթի՝ օնլարըն խաթըրնտան չըզմազ . հէր ճա
նըն ճէննէթտէ թարաֆտարլարը վար , վէ հէր Ֆիքըրի
թէֆթիշիլէրի վար . ինտանըն թօփրաղընը , օ չիւքին
չամուրու , կէօղէտիր մէլէքլէր վար . վէ սէվաալարընըն
հէր պիրինի կէօղէտիր նէվպէթճիսի վար : Վագթլէր
տէվը օլմաղա պաշայալտան պէրի , ինսանըն գըրմէթի
հագղընա հագ թաալա օթուրմուշ տիվան էտէյօր :

Լօրինցիոս , էյէր էիրէյիլն էլմաստան փէք տէյիլ ի
տէ , շու հագ սէօղիւ տինլէ , խաթըրնտա թուլթ : Շու ի
քիտէն խալի տէյիլ տիր . եա ճէննէթ պիր պահա եէ
թիլմէզ շէյ տիր . եախօտ թապաթտէ կէօրտիւլիւմիւզ
շէյլէր , հէփ խայալ աըր : Պաւ սուրէթտէ շու կիւննէլն
ալթընտա օլան շէյլէրտէ , վէ կիւննէլն նուրուշտան եու
գարը՝ կէօղեմիւղու նազարընըն եէթիշմէտիլի շէյլէրտէ

նէ պաղ վար, նէ թէտպիր վար, վէ նէ պիր մերամ վար, վէ ճիհանրն եէքիւնիտե, ագլըմըղա պիր գարանլըգ կէ ճէտէն զայրի, պիր հիտէն զայրի շէյ կէօրիւնմէղ: Պու տիւնեանըն մանասըզ պիւշիւքլիւքլէրի՝ ճէննէթին միբա պինա բուպար օլուսուրմու: Սէնին պիր տագիգալըգ պիր պօռ սէֆան, քէնտիմի կպէտի ճէֆալար թէհլըքսինէ գօտուզունա տէյէրմի: Պաշընա կէլէճէք օլուրսա, խէ լասինէ պինլէրճէ տիւնեալար վէրբրսին. շիմտի քէնտի նի օ էպէտի պէլատէն էսիրիէմէյէ, պիր օյունճադ շէլի վէրմէգվիսին:

Լօրենցիսա, էյէր կէօրիւնտէ նուր վար ըսա, ալլահ պէնտէն էանա օլուսուզունու կէօրտիւն: Թապիւթ՝ կէ ընէք զաթի անվլի իլէ, կէրէք նիզամընտան խարըճ հիք մէթլէրի իլէ սանա պու հագ խապէրի վէրտիյինի կէօր տիւն: Պաշըն իւսթիւնտէ կէօլէր ինան էօլմէր քիւ տէլի չաղըրուղընը, վէ եէրլէր ինան էօլմէր քիւ տէլի ճէվապ վէրտիյինի իլէթտին: Պու տիւնեա՝ իլմի իլահինին թէքմիլ թարիգի տիր. ծնա ագլ էրտիրմէյէ, մտորէ սէլէրին թալմիինէ հաճէթ աէյիլ: Քիշի ֆագիլէթլի օլ տուգտան սօնըրա, իլմի իլահիտէ թէքմիլէն ալիմ օլուր: Պիր ըհնճպէր առամ սափանը էլնտէն պրանգմասան, իլմի իլահինին փէք ալիմ՝ իւլէմասընտան օլուր. շիմտի նէ տէրսին. եա իթիգատ էթմէյէ, եա իթիգատ էթմէգ սէն՝ ագլընը զիմմէթինի ինքեար էթմէյէ՝ սէնի մէճպար էթմիմի: Ագգըա ինանմաղըգ նէ տիր. հէր շէյտէն զիյատէ ճէսարէթէ միւհլթաճ պիր իշ տիր: Քիշի ալլագլընըն պու սօն տէրէճէտինէ վարմաղա, ագլընը տա ին. քեար էթմէլի, արը նամուսու տա: Պու էաէպսիղլիլի կէ կէթիրմէյէ, քիշի քէնտիլէ չօգ զօր էթմէլի, չօգ ճէնքլէշմէլի. վէ իւճրէթի նէ տիր տէրսէն, նէտամէթլէ ըէգալէթ:

Թանդընըն հագգընա հիքմէթ հօգ տուր, լըքին թանդ ըրը գալըրրօրգլայն, հէր շէյ հիքմէթ օլուր. վէ հէր օ լան՝ օ սէնին քիպրինին ինանմաղը հիքմէթտէն պիւշիւք հիքմէթ օլուր: Պու մէշքեուք թարիգի թուծմանըն սալը նէ քի, օսլիրինտէն չօգ անղալըմաղ արը: Հիքմէթ օլմասրդ՝ հիշ պիր շէյ կէօրտիւշիւմիւղ հօգ. հէր կէօր. տիւշիւմիղ պիր սըր սըր: Պիղիմ ագլմըգ օ գատար գըս սա տըր, վէ ալլահ օլ գատար պիւշիւք տիւր քի, քիթապ. լարտա օգուտուզումուգ էն հիքմէթլի շէյլէրի՝ էն սահիհ օլանլար սըր տէլի ինանմաղըրգ: Տին, իթիգատ՝ ագլընը

ղը եօրսէլէմէյե տէյիւ, իլլա րահաթըանորմաղա եարարո-
ւագըլ նէ տիր . սահիհ թարիֆինէ պագարսագ, ճանըն
սօրրու հարէքէթի տիր : Ատամ օլ, ատամ օլ, վէ ճէն-
նէթ մէլէյի օյմաղա չալըլ :

Ախրէթի ինքեար էթմէք, հէր պէտ ամէլն Ֆիտանը
տըր . պէտ սէվտալարըմը կէլըր ընու գըզալըրըր ջիլէն
տիրիր : Քիշ Ֆիաղիլէթ եօլուտոս տուրմաղա արթըգ
կիւվէնէճէյի գալմաղ . քէնտի քէօթիւ իսթիտաանինն է-
լնտէ գալըր, գապահաթտան գապահաթա եուվարաչ
նըր եաթըր :

Ֆիաղիլէթ տէտիքէրի՝ Ֆիագաթ էպէտիլլէ Ֆիտանըն
տա ջիլէնիփ ջիշէքէնէ պիլըր . վէ պիր ալաճ չիւրիւ-
տիւքէյն, մէյվէսի տէ պէրապըր չիւրիւտիւյիւ կիպի,
եախոս անաւը էօլուքէյն, րահմիտէքի էվլատ տա պի-
լէսինճէ էօլուիւլէ կիպի, էպէտիլլէ իթիգատը տա
էօլուքէյն, Ֆիաղիլէթ տէ պիլէսինճէ էօլուր : Ճանը-
նըն էօլմէզ օլտուղունու պանա ինքեար էտէն ատամ
հէր նէ սէօյլէրսէ սէօյլէսին, եարամաղ ատամ օլտուղու-
նու պանա իգրար էթմիշ օլուր : Իօյլէ ատամ քէնտի գապի
լնէճէ, քէնտիտէն ղայրիլի սէվմէյէ պօրճլու տէյիւ . էլէ
նէ օլուրսա օլոււն, օ սալթ քէնտիլի պիլըր :

Պէօյլէ ատամլար պուլոււնուրմու . պէլի . ատամ վար
քի, էօլէճէք օլտուգլարընա գանաաթ էթմէյիփ, մահվ
օլմաղա հասէտ էտէր, օլուսա ալլահ տախիմա վար օլմաղ
գուտրէթի իլլէ ալլահ սըր : Պու իթիգատալարընըն ալլը-
նը սէպէպինի սօրսան, սանա սըր վէրմէղլէր, լաքին պիր
սըր շէյ տէյիւ տիր . վայ ագըլ պիւյիւսիւ վայ : Պու մէզ
հէպիսիղլէր ճանլարընը խօրլարլար, թանղըլա տօղու
ճըգմաղ իչին ալըգլարը գանատը, իլք ատամը ալա-
տան երլան կիպի գըրըփ, էէր էիւղիւնէ եախըլըփ,
թօփրագ ջիյնէմէյէ իրթիքեապ էտէրլէր, վէ օ մէքրուհ
թարիգէ տալտըգճա տալարլար :

Ատամլըգտա՝ ատամ շէքլնտէն ղայրի շէյլէրի եօգ .
քէնտիլլէր տօղու էիւրիւր, պաշարը կէօյէ պագար, լա-
քին մէյլէրի էէրէ տիր . էիւրէքլէրի էէրտէ սիրթիւ-
նիւր : Սէֆայը մտահ էտէրլէր, ճէֆայէ գուլ օլմուչար .
ագըլ թասար՝ ագըլն տիւշմէնլէրի, քէնտիլլէրինի մաս
թուգաթըն էն ալլաղը էտէրլէր . վէ էօյլէ էտէրլէր քի
լուպիաթլէրինն ալա թիւթպէսի՝ ըգալէթլէրինի ար-
թըրըր :

հիչ պիր սէօյլէտիքէրի՝ օպիրինէ ույմաղ . պիր մու-

խաղձէթ մէջմասար արըլար: Կէլ լօրենցիոս, շու մէք
 րուհ եօլտաշլըգտան չըգ. սուրբ Էվրէմոն քիթապընը
 պրադ. ¹ սա, սուրբ պօղոս քիթապընը օգու, զիրա ծոնն
 ճանը հէմ ագլ ըլա, հէմ քերամէթլէ կէջլէրէ չըգըփ,
 շօգ զաման էլլէնմիշ տիր: Ագլընըն սերպէսթիյէթիմի
 գուլլանմագ՝ պիւթիւն շէյին պիր այրը փարաաորնա ի-
 լըմէլլէ օլմազ, իլա Ֆիբրին կէզէ պիլէճէյի մէմէքէթ-
 լէրէ՝ ճանընը սալըփ կէգալրմէլի: Ինսան գրամընըն գա՝
 տրը օլտուզու տէվլի ճէսարէթլէ աօլաշըփ, պու հաստիկ
 հուսուտու եօգ քեանաթիւն շէվրէսիլի կէզմէլի. մէն,
 զիլլէրին, վագըթլարըն, հէր քեօշէսիլնէ կիրիփ, օլան
 հէքմէթլէրինէ կէօզ ալըշալըմալը: Վէ պի այնի քէտտի
 մէմէքէթիւտէն ուղադ օլանը տուլմագ՝ թամարնա մաս,
 լա հաթընա լաղըմ օլան փաաիշահ կիպի, հէր սըլալարընը
 տուլուփ անղամալը. եէքիւնին նիգամընը պու թէքմիլ
 տտիրէտէ միւթալաա էթմէլի: Օնտա հագ օլան մատ,
 տէլէր աշլքետար օլուր, վէ պիր պիրինի արգալար, պիր
 գալի թէմէլ, պիր միւհքէմ գուպպէ եափարլար քի,
 հագըն պիւթիւն իսպաթը՝ ծոտա թէքմիլ օլուր. պիլօ
 գուպպէյէ սոստորգճա, այալըմըզ ալլընտա գալիլէ-
 նիր. քիշի թէթիլի էթաիքճէ, Ֆիբրի աջըլըր, իլըամ
 օլուր:

Իլթէ ինսանա եաքըշան՝ Ֆիբր սերպէսթիյէթի
 տէյի՝ պունա տէրլէր: Ագլընը պէջլէ իլլէտէն աաամ՝
 պիր զէրրէյէ գանաաթ էթմէզ, կէօղիւնիւ պիր սաաթ-
 լըգ մէնղիլ տօյուրմազ: Կէօղիւնիւ եուգարը գալտրը,
 կէճէնիլն շու կիւզէլիլինի սէյր էլլէ: Պիր կիւն ճանը-
 նըն վարըփ կէզէճէյի՝ շու փարլայան քիւրէլէրին եանըն-
 տա, պու տիւնեանըն փաաիշահ չըգալըլ նէ տիր: Նա
 ալըահըն սուրբէթիլնէ եարաաըլմըլ ինսանըն եանընտա՝
 օ քիւրէլէր նէ տիր: Օ ասուամանըն աարաճըգ մէյտանըն,
 տա, պիրի պիրի իւսթիւնէ սրգըշմըլ կիպի կէօրիւնէն
 սիւրիւ սիւրիւ էըլտողաթ՝ ճանըն իլլնտաէ կէնիշ կէնիշ
 կէզէ պիլտիքլէրինտէն մնտա, տահա ծնարտան իրի քիւ-
 րէլէր, տահա եարաաըլմաորգ եէնի տիւնեալար սըլա
 պիլլըր:

Պու զէրրէ մագուլէսի տիւնեայէ պիլի պաղապաճագ
 պագարըմ, տասթլարտան զայրի եօգ: Լուսեա, նէրկի

1 Սանթ-Էվրէմոն նամ պիր Քրիստա պէյպապէտիլն իսփ իլէ՝
 Գիւն գարշէ եաւըմըն պիր Գիւնապ վար:

զէ : Ֆիլանորոս , իւշիւ աէ տիւնեատէն ուչտու : Ճէ-
 հէննէմ գափուճուսու կիպի¹ մէզար՝ իւչաղզըր պիրտէն
 ալըփ , օ իւչ էօլէնին սէսի իլէ ճանըմը տալէթ էթտի
 վէ օգուսուլըմ հագ պէյթլէրի էօթաիւրտիւ : Իլթէ է-
 պէտիլըք տէրեատը լորնիցիոս , սէնին ազիղ աօսթուս օն-
 տա կէզէյօր : Այլը ճանըր շու տիւնեատան , շու ճան-
 լարըն չաթըփ փարալանտըրը գայատան քէս փալաւարը
 նը , տէմիրնի ալ , էէլ քէնլէրնի աչ , թիւղկեարըն էօնիւ-
 նէ տիւչ , կէօզիւնիւ էըլաղըս տիք աէ սահիւ հօմրէ աօգ-
 բու բէվան օլ :

Ինսանըն թապիաթի իքի օլտուլունտան , էօմրիւ աէ
 իքի տիւրլէ տիւր , էօլիւմիւ աէ . սն էօլիւմիւ փէք մու-
 սիպէթըն տիր : Թէնիմիղն էօմրիւնիւ կիւնէչ պէսլէր .
 կիւնէչնի . քէրէմի իլէ մէտարըլա կէչնիթիղ : Ճանըմըըն
 էօմրիւ տոհա ալա նաֆագայա միւհթաճ տըր : Օ սա
 կէչնիէճէլինի կիւնէչի էարատանտան ալըր : Պիղ ճէն-
 նէթին կիւնէչնտէն էիւլ չէվլիրսէք , տիւնեանըն կիւ-
 նէչի աէ պիղտէն էիւլ չէվլրտիլ զաման , պիր էպէտի
 գարանլըղա տիւչէր , իքի գաթ էօլիւրիւլ : Պու էօլիւմ
 սն նէֆէսինի կիւնաչ իչնտէ վէրէնլէրնի գրամէթի տիր :
 Պիղն էրգմաղա , թանլըր զօր էթմէյէ հաճէթ տէյիլ , պիղ
 քէնտի . քէնտիմիղի խարապ էտէրիղ : Պու պիր սահիւհ
 թարիղ տիր քի , ալըր շէյ էէրէ էնմէք , թապիաթին
 հրէքմիւ օլտուլու կիպի տիր : Ալլահ ըլա ինսան պիր օլ-
 մագ իչն , իքիսինին պիրի թէպտիլ օլմագ իգթիղա է-
 տէր . զիւր ըլըլ ըլա գարանլըգ պիր էէրտէ տուրմագ
 միւմքին տէյիլ : Էօյլէ օլտուգսան սօնղըս , ալլահ թէպ-
 տիլ օլաճագ տէյիլա :

Էյէր պու իքի գաթ էօլիւմ սանա գրամէթ օլաճագ օ-
 լուրսա , սագըն ալլահ զալիմ տիր աէմէ . ալլահ ինսանը
 գուլթու էթմէք իսթէր , էյէր ինսան գապուլէ էտէրսէ :
 Ալլահ ինսանա վէ ագըլ օյան մտիլուգաթըն ճիւմլէսինե ,
 քէնտի փիւր մէրհամէթ մուրտտընա գարըլ գօյաճագ
 պիր ազիմ , լաքին թէհլէքէլի գուտրէթ վէրմիլ : Աէ պու
 գուտրէթ փէք էլըէմ խի : Չիրա օնուղ կէրէք ինսան ,
 կէրէք մէլէք , ճանսըգ գուգլա կիպի , նէ մհասէ շայէս
 թէ էօս պիլըրէր , նէ հիճվէ մուսթահագ : Քէնտի տէվ
 լէթիսի տէ , նէքպէթինի տէ քէնտի իրատէսի իլէ էափա

1 Ճէհէննէմ գափուճուսու գէպիլի . փոսթէրէնիւնլէրնի մա-
 սուլալըլա , իւլ պաշու թփէր փիր :

պիւժէք՝ ազլէ մալք օլան զաթին թապիաթինսէն տիր : Էջլէ օլմասա , ազլլ նաֆիլէ օլուրուու : Քէօթիւ օլմա , զա գուարէթիմ օլմասըն տէմէք՝ էյի օլմաղա դատր օլ մալքմ տէմէք տիր : Ալլա՛հ պիղլմ էյի օլմամըզ իսթէր : Էյլլի պիղէ սու՛նար , ալըն տէյի տավէթ էտէր . լաքին ճէարի եօգ : Քէնտի էպէտի գըսմէթինի եափան՝ քիշի քէնտի տիր . կիրտապա տա տիւշէրսէ , քէնտի քէն տիյէ աթըր . վէ ճանընըն էօլմէզ օրոուգու՛նու՝ էճէլ տէն խապէր ալմաղա պէքլէյէն՝ էլպէթտէ տիւշմէլի տիր , գուրթուլուշու եօգ :

Օպիր տիւնէանըն էօրիւնտէն շիւսի՛հ էթմէնին աւ լը՛ նէ , էպէտէն եաշամագ թապիաթին արզու էթտիլի շէյ տիր . կէօնլիւն հէր արզու էթտիլի շէյէ՛ ազլլ ջափուճադ ինանըր տա , պու արզուսունա նի՛ջին դարը կէլըր : Էյէր տինին շիւսի՛հտէ իսէ , պիլ քի սէնտէ պու արզու էօլմիւշ տիր . վէ սէպէպլը՛ նէ տիր : Սէպէպլիլի պէն սէօլէյիմ . ախրէթտէն գօրգու՛ն ճլաուգլայն արզուն գալմազ , արզուն օլմատրգլայն ինանմամանըն էօլունտ՝ արարսին : Պէօլէճէ իթիգատըզլըզմը՛ գապահաթի միղ մէյտանա ջըգարըր : Լօրէնցիոս , լօրէնցիոս , կիւնահընասն տա ութամագասն , պարի լքի եիւզըլէյիւն , տէն ութան :

Ախրէթտէն գօրգմադ . նի՛ջին . հէմ ինանմագ , հէմ գօրգմադ . մասալ մը տըր պու , ըիւյա մը տըր . 2 հայ հայ , սէնին գօրգուլարըն՝ պէնիմ սէօլէտիքլէրիմ իսպաթ տըր : Ինանմագլըգ քէնտի քէնտիլի եալան ջըգարըր . պիր էպէտի էօմիւր վար տէյի , իսթէմէյերէք իգրար էտէր : Չօգ աճաիպ հիքմէթ տիր . տինսիլլէ՛ տիւնիմիղէ պիր թէմէլ օլույօր , կիւնահընըն իգրար օլույօր , վէ մուրթատ առամլար՝ փէք տինտար իլլի իլահի իւլէմար օլույօր :

Լօրէնցիոս , քէնտին քէնտինէ զըտ , հէմ իգրարը՛ հէմ ինքեարը պիր եէրտէ էթմէյի վազ կէլ : Օ եիւզին . տէքի միւրաիլլէ փէրտէսինի երըթ , զիրտ նաֆիլէ տիր , էսթէ իւզիւ կէօրիւնիւյօր : Կէ՛ սանըրսըն . միւրաիլլէ սալթ տինտէմի օլուր . պէտ իսույուն տա միւրայիլլէրի վար . վէ պիղլմ միւլհիւտիւլէր՝ շէյթանըն միւրաիլլէրի տիր : Քէօթիւլիւյիւն սոն տէրէճէսինէ էրմէյէ եիւրէքտէն ահ էտէրլէր , ա՛մա իսթէտիքլէրի գատար քէօթիւ օլմամայր : Ախրէթ Ֆիքրի՛ զիարէթէ կէլիփ , զօր ուլա գալպէլէրինէ կիրտիլի զաման , շէյթան կիպի ճէսարէթտէն

գալըրար , թիժիբիբէրէր , իման կեթիբիբէրէր : Պունտան մուրտար միւրախիբ օլա պիլիբի : Ինսան գըւմնա ուուն տան մուլիբ միւրախիբ օլա պիլիբի . պէօլէ մէքրուհ , պէօլէ մէլուն միւրախիբ օլունմու :

Սէօլէախիբէրիմի գարըլումուդ իջին , ալզըն միււճիւ տիւլիւբէր պունմալա՝ ագլընը եօրմատան ըսա , մէշիւ պինի թասհիհ էյլէ տէ , հագգըն սէֆասընը չըգար : Ան ճագ պու մէշըէպինի թասհիհ էթմէտէն նէ հասըլ օլուր սէօլէսէմմի . կիւճէնմէղմիսին : Սէնին մէշըէպին նէ գա տար փաք օլուրսա , տինին օլ գատար գալի օլուր : Ալ ըսհտան զայրիսինի ինքեար էտէն պիր տինալի՝ զաթին սէ էհլը ըրզ առամ օլուրգտան սծնղա , ինճիլը շէրիֆին նուրոնլա ճան կեօղիւ աջըլը , մէ վարա վարա ագըպէթ քրիթթիյան օլուր : Պու թէպտիլաթ օլուրգտայն , պէ նիմ սէօհպէթէրիմ հէփ նաֆիլէ օլուր . զիրա էօմէգլը՝ իլզամ օլան ճանա այան աշիքեար կեօրիւնիւր : Քրիւ թիյան օլան կիւնէշին իւսթ թարաֆընա կէշէր : Քէն տի նուր իջինտէ եիւղէր , էծնիւնէ հիշ պիր պուլուա չըգ մազ , մէ իւմտինին զայրէթի՝ քէնտիյի փիշին ճէննէթէ չըգարըր : Կէլ ըրնիցիսա , կէլ , շու փարլայան կիւնէթին իւզէրինն չըգ . հիշ պիր կիւճիւբ էօգ . քէնտի տամէթ էտէյօր , սէնի չէքիմ , քէնտի չըգարըր տարիէյէ կեթիւրմէյէ քէնտի աշաղա էնէյօր : Մուպարէք թէվրա թը իպատէթիէ օգու , էօլմէգլլիս իսպաթլարը՝ ծնուն հէր սահիֆէսինտէ աշիքեար սըր : Մուպարէք քիթասպ , տիւնեսա պիր եէրէ կէլուէ եափամազ , մէ տիւնեսա աթէ շէ եանսա , ծնա պիր շէյ օլմազ : Բապպանի եաղըլարը , մէլաիքէնին գալպինն պասմա օլմուշ՝ պօղուլմազ եաղըլար տըր . ալէմ խարասպ օլսա , ծնուն պիր եաղըսը զայ օլմազ :

Ճէննէթին սէճտէ էթտիյի շէյի՝ սէն նէ շէքիլ խըր փալայա պիլիբսին , ա էտէպսիզ . սէնի պէքլէյէն մէլէք , էթրաֆընա կէօզ եաշը տէօքէյօր : Պէնիմ օգուտուղում հագ մատտէլէրէ , մէլէքլէր տէ ինսանլար տա աֆէրին օղույօր , լաքին օ ղէքի ագըլար կիւլումէյիփ ղէվգլէ նիյօրար , սաթարըմ՝ կէճէ ըիւյալէրի տիր տէյի ղէվ գէ ալըյօր : Այն օ պօղուլգ էիւրէլէրուէն՝ նէ գարա պուղուլար չըգըմ , ագլըն մէքեանը օլան գաֆայը գա ըարտըրօր : Մարիֆէթ պիլիւ քիպրէ կէթիբիյօր , քիպիր տէ՝ օլմասըգ քէօթիւլիւբէրէ : Օ արսըզ մէղհէպսիզլը՝ օ ղէքի ագըլարըն ալամէթի տիր . մէղհէպսիզլըյի՝ եիյ .

խորք չնկնիլ կիսի ազըն պաշարունա թագընընջար և թանդրդա մեյտան օգուհայը մեշք հոհըէր ։ Օ մուհիշ հմնիյեէթ ույգուսունու , քէնտիլէրին խարապա վեր մէյլէ պուրուրար ։

Լօրենցիոս , էյէր սէնին թուծտուղուն թարիգ սա հիհ իսէ , սէնին իսպաթլարըն պէնիմ սայըգլատարըմ մատուէլէրի ետլան չըգարըջօրսա , վէ էյէր ինսանըն վա տէսի պու տիւնեատէ թէքմիլ օլուրսա , սէն պիր ալազ ատամ օլմայը իսթըրնտան չըգարմա , օլմայա քի եանը լա սա ֆաղիլէթ եօլունա տիւղէսին . ֆաղիլէթլէ սէնին զիյանըն չօգ օլուր . հիչ օլմանըն քեարը՝ կիւնահ տըր ։ Մուծլու պու թարիքէ քի , էօմիւրտէ թէսէլլա պրազ մազ , իւմիտի էօլտիւրիւր , վէ պէտ ամէլն քիշնին պօյնունա պօրճ գօր ։ Ե՛յ մէզհէպսիղէր , էյէր թուծտուղունուզ էօլ սօղընուլուսա , պիր ալազ դայրէթսիզ չըրազլար փէյտա էթմէյէ , քէնտիլնիլն թէփէլէմէնին ապլը՝ նէ ։ Թապաարըլընը ֆաղիլէթ աշգը . գարատը մուհապէթի , նէրէսէ գալըր ։ Հէլէ պու իքի շէյ սիլտէ օլմաարըլնա , պէն եէմին հոհըրիմ ։

Սիգէ նէ եափուփ սա թէօվպէյէ կէթիրմէլն . պու տէրին ֆէլլէսօֆլարը պու պէյլթլէրիմ էօլա կէթիրըր աէյիմի ։ Ե՛յ էր պունըարա Խեօլպէյէ իեմը րիւտիւ աէմիշ իսէմ ¹ , պիլլին քի օ իւնվանտա օլան իւմիտ քէօէսի՝ սիլլին հագգընըզա տըր , պէնիմ հագգըմա աէյիլ ։ Սիզ պու սէրնամէթի եալան չըգարմամազ շէրէֆիլնէ դայրէթ հտին , պէնիմ աէ շէրէֆիլմ՝ սիլլին իւսթիւնիւղէ սէվի . նիսի , ալլահա շիւքիւրէր էթմէք օլուուն ։ Լաքին սիլլին իլլէթիլնիզ՝ էրլլանմըշ պիր մուաննիա իլլէթ սիր քի , սալըգ վէրաիլիմ թէսիլլն իլլաճ՝ քեար էթմէյէճէք ։ Պու ճիւմլէ իլլ տահա սիլլ իսքեաթ էթմաիլիմէ ադլըմ եաթմազգա տա , իւմիտիսի աէ քէսմէմ ։ Լաքին ինչա ալլահ չօղա վարմազ , պէնիմ կէճէ սայըգլատըգլարըմ , սիլլին էիւրէքլէրինիլն ույգուսանն ուլայնաբըրը , վէ սիլլին քեա միլլէրինիլլէ քեամիլ օլմանըն էօլունու էօյրէտիր ։ Չիրա էօլմէք ճանրար , տէվլէթ վէ իգպալ իլլին եարաարըմը ճոնար , նաֆիլէ եէրէ ճանընըն էօլէ պիրմէսինի իսթէ մէնին ապլը նէ ։ Պրա՞գ ստամ , պրա՞գ , պրա՞գ քի էօլէմէյէն եաշասըն , վէ սէն թանդընըն նիյեէթիլնի թէր .

1 Ինիլլէպէփէ ալլուճը Եէփիւճի կէճէլէրին սերասթի . թօվպէյէ կէլմիշ տինսիլ րիւր ։

Թիպինի վէ՛ ետփառընը Թէքմիլ էյլէ ան, մէլաիքէնին սեվինճինի արժըր . վէ սէն սէ պիր կիւն օ սեվինճէ հիւ սէտար օյմալա ըիզա վէր : Պէնիմ պու պէյթէրիմ պէյ- հիլմէք շէրէֆինէ՛ պի իզն իլլահ պուռննուլա նաթլ օլուր . վէ ճէնէթին մէլաիքէսի սեվինէ սեվինէ Բէօլպէնէ Իէսիւ- Պի պիսիւ տէյի , սէնն էտէրէր :

Ինսան էվլաթը՝ տինէ Ֆաղիլէթէ նիջին պու գասար գարը տըր . պագ սէպէպի նէ տիր . պիզիմ՝ կէօզիւմիւ- ղէ կէօրիւնէն՝ վագթի հալ տըր . կէլէճէք վագթ՝ քիշի- նին գալպինէ կէվէք տօգանըր : Ես ինսան օլմանըն եօ- լու պո՛ւ մու տուր . հաթթա ինսանըգ պուռնուս զըս- տիլլա օլուր :

Պէն սէնին սեյլէյէճէյինի պիլըրիմ . պու տիւնէանըն սէֆալարընը հարամ էթմէնին ապը նէ տիր տէյէճէք- սին : Խաջըր պէնիմ մերամըմ օ տէյիլ . հաթթա սէնին սէ- Ֆանա մէթանէթ վէրմէք տիր : Ըու իւմիտին պիղէ էթ- տիյի էվլէթէ պագ : Թամարն թուծտուզու հազըր շիք- էարը գաջըրարը , էլնտէքի մէյվէ եիւքիւ տալը՝ գոյ վէրտիրիւր , էլտէ Թաճըր պիլէ օլսա պըրագտըրըր տա , ուզագտա օլան շէյէ տուլու ուչուրուր , վէ պին զահ- մէթլէ , պին Թէհլէքէ իլէ արատըր . նէյի՛ . . . րահաթըր : Ես տիւնեա էյլքըրիին իւմիտի՛ օ մանասըգ էօմիւր- սիւզ էյլքըրի էտինմէյլէ , չէքիլէն զահմէթի մէշագագ- թը՝ սէֆայէ Թէպտիլ էտէ պիլիյորտա , ճէննէթ իւմիտի նէ ետիմազ քի , ալը վէրէճէյի էյլքըր , քէնտի ըիզա- մըգ օլմատըգճա՛ էլիմիզտէն գաշմուզ . պիր էօլչիւսիւզ տէվլէթ իւմիտի , ինսանըն Թարիֆ էտէմէյէճէյի , վէ վագթլուարըն Թիւքէտէմէյէճէյի , տէվլէթին իւմիտի նէ ետիմազ :

Պու իւմիտ՝ տիւնէանըն էն գըլմէթլի մալի տիր . ին- սան՝ ինսանտան ալա պիր շէյ օլուռնճայա գասար , տիւն- ետտէ պուռնտան զույրի խաղինէսի եօգ : Սէվտալարըմը- ղըն հէր նէ իւնվանը խիմէրի օլսա , էինէ իւմիտտէն էվլէլ տաթուռուզ եօգ :

Իջլէ օլտուգտան սոնըրա , ինսանըն պիւթիւն տէվլէ- թի՛ պիր իւմիտ , վէ պիր խայըլը տարէթ տիր տէյէլիմ : Ինչա ալլահ պէնիմ պու ինթիլյար էթտիյիմ մատտէ պը- տուր , էպքիմիշ շէյ տիր տէմէյլէր : Ե՛յ շիիր տիւմէնլէ- ըլ՝ ագիւ առամլար . սիզ շիիրին հիւանիւնէ նազընա իր- թիքեապլնըգ եօգ . շիիր սիզին Թէվլաթ տէտիլինիւզ քի- Թապըն պիր միգտարընը տոնաթմըշ օլտուզուռու խաթ-

ընդա կէթիւրին : Ծաղումունուզ օրունքն , փէք հագ
 մատտէր պէյթանէ տէ խօշ կէօրիւնիւր : Սիգ աղըր պաշ
 լըլըլը կըյերանիդ , հագգընըգ վար . վէ էյէր էպէտիւր
 մատտէսի՝ սիր պէճիտ վէ աղըր մատտէ խտէ , աղըր պաշ
 լը ատամ՝ օգուտուղում պէյթէրէ գուրագ վէրսին իմ
 տի . վէ պունսան պէյլէ , տահա միւրահագալը , տահա
 աղըր պաշը օրուն :

ՕՆ Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

ԿԷՃԷՆԻՆ ՎԷ ԹԵՆՀԱԼԸՂԸՆ ՖԱՒՏԷՍԻ

Թէնհատէ օլմագ եալընըզ գալմագ տըր
գլլաս էտէն ատամ՝ նէ Փաղղիէթ տիւշիւնէ
պիւրը, նէ զիհնիսի իլլէտի պիւրը, վէ նէ գալ
պինտէ աչգ օլուր : Լոյլէ ատամ պունլարըն
հիչ պիւրիսի էտէմէզ : Լոզտա, պիր ալլահ, ,
պիր տէ քիլինին քէնտի ազը, ծնլարտան
էյի ահպանպ մը օլուր . նէ խօշ գօնուլմագ
տըր օ . օ նէ թաթըլը սօհպէթ օլուր : Վիւ
շի տիւնեատէն ուզագ կիթտիքճէ, ծնլար
եագըն կէլըր : Պիր գաչ կիւն տահա գալտըր,
ծնտան սօնղրա հէփսի պիզի թէրք էտէճէք .
ինսանա ալլահ ըլա քէնտի զիմնէթինտէն
ղայրի շէյ գալմայաճագ : (Նլարը սէն իլք
կէօրիւշիւնտէ՝ եիւզ եիւզէ կէլիփ, ծնլար սէ-
նի թանըլմատըզ պիր եապանճը նազարըլլա
պագաճագլարը նէ գօրգունճ շէյ տիր . Վանլգ
գալգ, ծնլար ըլա տօսթլաչալըմ, էպէտի
պաղլար ըլա պիլէլէրինճէ պաղլաննալըմ : Լը-
զուլէրիմիզի գանտըրմաղա՝ տիւնեանըն պունն,
տան զայրի վէրէճէք շէյի եօգ : Պունտան
պաչգա արզու էտէճէք՝ պիր շէյիմիզ տահա
վար ըսա, պիր սատըգ տօսթ տուր . լաքլին
նէյէ եարար քի, տօսթլար տա էճէլէ միւպ

Թէլա տըր : ԸՏ խաին արզու . տօսթում վար տէմէք՝ Թաթը շէյ տիր . լաքին վար ըտը տէմէք՝ նէ զալիմ եիւրէք աճըսը տըր :

Եւ Ֆիւլէյէ գալըլը՝ Թագսիրաթէ մաիլ շազըն շուարա , պէնիմ սիղիննէ իշիմ եօզ : Ըգընն գազընն ասկերի , տէլիլիլին պի գարար աշըզլարը . սիզ տիւնեա խիւլեալերի իլէ օյնաշըրսընը : Ըշգընը նէշալէնտիքճէ , կիւնիւն աֆիթապընը իմտատէ չաղըրըրսընը . պէյթլերինիզի կիւնէշին ըշըընտա սէօլլերսինիզ . վէ սէսինիզ Թապուտուն իչինտէ պաթընճայա գատար , պու պօզուզ տիւնեանըն սէֆալարընը օգուր տուրուրսունուզ : Պէն՝ կէճէտէն իմտատ ումարըմ , մուպարէք գարանըղընը արարըմ . օգուտուղում պէյթլեր՝ սուրուր կիւֆթէլերի տէյիլ . վէ աչըրմ՝ ազըլ տաիրէսինտէն չըգմազ շէրէֆինտէ տէյիլ :

Ըշըզ շուարա աչըրընը չօզ տէֆ՝ա րէզիլ էթմիշ տիր . չօզ տէֆ՝ա հասսէլերէ եան չըգըփ , խօր շէյլերի մէտճ էտիփ շէրէֆ վէրմիշլեր : Ըիւրին Թէսիրի կիւզէլլիյի՝ պէտխույա սիփէր օլուփ , աճ , չիքքինլիլին էօրթմէք իչինմի տիր (*) :

Պու քէօթիւ ատէտ նէրէտէն չըգայօր . ինսանըն գալլի լէթ շէյէ մէյլլ տիր , լէթսի պիր պիրինէ զըտ : Ենսանտա պիր զուրուր վար , եիւքսէքլերտէ կէզմէք իսթէր . պիր տէ սէֆայէ խօշանմազ վար քի , քիշէյի՝ հայվան կիպի եէրէ եափըշտըրըփ , հայվանըն հասսէլերինէ հիսսէտար օլմայը՝ տէվէթ

ատտ հտէր : Ենսան գըսմը հէմ մաղըուր տուր , հէմ սէֆայէ մախ տիր . հէմ ալա օւլայրմ , հէմ սէֆա հտէյիմ տէր . Ճանխլա պալալէրէ չըգար , Թէնի իլէ եէրլէրտէ սիւր . Թիւնիւր : Աքին Թէնին սէֆալէրի փէք զապա տրր . ագլըն նագիք տիմաղընը պօզար : Ենսանըն իչինէ պագ . պէտ ամէլին պէտլէյինի էօրթիւփ , կիւզէլ կէօսթ էրմէք իչին , իսթ խտատինի Ֆէնայէ սարֆ հտէր : Հիլէպազ ագըլ Թէլլիս կիպի եէնի էօզիւրլէր պուլուր . էթտիյի սէֆա հէր նէ զատար եագըլմազ օլսա , իճրա էթտիրմէյէ պագար : () հիլէպազ եալանձը՝ սիհիրի իլէ կէօզիւփիւզիւ պաղլար , էթրաֆըմըզը խայալաթէլէ Գուշատըր , վէ թաթըլ թաթըլ աղուլար էութտուրուր : Ղան՝ վարա վարա ույուշուր , կէվէէր , հէմ գուվկէթտէն գալըր , հէմ պիւյիւքիւյիւնտէն : Բզար ազար պէտ խույա ալըլըր , զապահաթտան խօշանմաղա պաշար , սէֆա էտէյօրում զաննի իլէ քէնտիյի ունուտուր : Ավվէլքի քիպրի՝ գար չը գօմազ օրուր . վէ պիր զաման իքրահ էթտիյի շէյ՝ զարարսըզ օրուր : Ենսա սէվինէ սէվինէ պէտ խույա տալար , զիմմէթինի տէ ունուտուր . վէ զապահաթիւնէ զատար հատտէն ալըրը օլսա , էօզիւր պուլուր , քէնտի քէնտիյէ աֆվ հտէր , հիչ իքրահ տույմազ : Պագ ագլըն շու մէքրուհ հիւնէրինէ , քիչիւնին հէմ մէշրէպինի պօզար , հէմ էիւզիւնին փէրտէսինի երրթար , հէմ գալլինտէն հիճապը՝ գալտրըրըր : Քիչի խօրլանտըզձա

խօշանըր, ընդալէթի՝ շան ատտ էտեր : Հա-
րամ, մէքրուհ քիթապ եազան՝ էտէպսիզ
լէյնէ պէպիւրլէնիր . ութանմազ պէտ ամէլ
խայր ամէլէ լայրզ օլան մէտհի, քէնտիյէ
իւճրէթ մաթլուպ էտեր :

() շէհվէթտէն իպարէթ իլիմ՝ տիւն,
եայր նէ հարամ քիթապլար ըլա տօլտուր,
մուշ : Սիէնին մէտտահլարը՝ ազլըն մէտտահ-
լարընտան չօզ զիյատէ տիր : Վիշինին իս-
թիատի՝ պէտ ամէլ լէքէլէրինի տաիմս
պիրէր կիւզէլ շիէլիլէ էօրթէր : Վէ հէլը
ըրզ քիմսէլէր՝ հիճապ գուշաղըն կէվէտիփ,
սէֆա գատէհինին պիրի պօշանտրգճա՝ օպի-
րին տօլտուրմաղա պազար : Վիշի քէնտի
ազլընը նիճէ պէօյլէ խօրլայա պիլիր . ատընը
էօյլէ ընդալէթլէ նիճէ սէօյլէտէ պիլիր :

Աքին էօյլէ միւֆսիտլէր՝ քէնտի քըմէ-
թինի պիլէնլէրին տէ ատընը պօզմասըն :
Պէտ խոյու պազը մէտհ էտէնլէր վար ըսա,
Փազիլէթի տէ մէտհ էտէնլէր ազ տէյիլ :
Պու տիւնեա ասըլ քէնտի հալինտէ, թա-
պիաթին օրթասընտա պիր նօգթէ օլտու-
ղուն՝ պիր ատամ կէօրիւփ, վազթին տար
մէնզիլինէ իթիպար էթմէզ, քեաինաթտէ
օլան տիւնեալարա պազար, վէ տէրէճէ տէ-
րէճէ զաթլէրին էպէտի փունարընստէք ջը-
գարսա, կէրչէք իթիպարէ լայրզ օլուր :

Վիշի Ֆիքը իլէ պու սօն տէրէճէյէ ջը-
գընճա՝ պու տիւնեանըն պիւյիւքլիւյիւնէ,
կիւզէլլէյնէ նիսպէթէն ասըլ պիւյիւքլիւյիւ՝
մէշրէպտէ արամազ իգթիզա էթտիլինի
անղլար :

Եւ յ լօրենցիոս, պէնսիմ պու սէօզէրիմոն՝
 պօջ էլլէնճէլէր պուլուրում սանմն : Պու
 պէյթլէրիմոն հարամ սէվտա փարալայա-
 ճադ շէյ պուլամնազըն : Աէ պէտ խույու
 մէտհ էտերիմ, նէ ասլլ պիցիւքիւք տէտիք
 լէրի շէյի՝ ինքէար էտերիմ : ԱրիՓ զարիՓ
 մէնգըպէլէր արամն . շիլէքէր իլէ տօնան-
 մըշ կիւզէլ միւճէսսէմ կիսիլ թագլիտլէր ա-
 րամն : Պունտա ազիմ տէրսլէր վար, սահիհ
 թասվիլիլէր վար, վէ էճէլ գարանլըզ կի-
 պի կէօզիւմիւ գարարտան փերտէնին ալթըն-
 տան պէրի, կէճէլէրտէ երլարզլարըն տօլան-
 տըզը հավալարտան պէրի, ճանըմն տէյէն՝
 էպէտի հադ սէօզէր վար : Անին սօն սա-
 աթիտէ սէն արամնտան, ճանընըն էօնիւ-
 նէ չըգաճադ՝ հադ շէյլէր վար : Այա ազիզ
 կէճէ, կէլ սէն տէ գարանլըզընը պէնսիմ շի-
 զէճէք միւճէսսէմիմէ գաթ քի, պէնսիմ մէ-
 րագի նազլիմ իլէ ըհնքլէրինէ կէօլկէ վէ-
 րիփ, պօյալարընը տահա գույթու կէօսթէր-
 սին : Անճադ սիզ էյ սէվիլիլ տիվանէլէր,
 սիզ տաիմն կիւլմէյէ հէվէպի սինիզ, էյէր
 մասալահաթլարընըզըն էն ազիմինէ պիւ ազ
 մուգայէէտ իսէնիզ, պու տէՓ՝ա ինշա ալ-
 լահ, պու մէրագի պէյթլէրիմ գուլաղընըգա
 կիլիւր : Աօզ, էյէր սէօզիւմէ սիզ պէյէն-
 մէգսէնիզ, պիլին քի քէամիլ օլննլար պու
 հադ սէօզլէրիմէ հէմ պէյէնիւր, հէմ գը-
 մէթիսի պիլիւր, հէմ պանա հադ վէրիլիւր
 քի, պէնսիմ ինտիմտէ ահմազլարըն մէտհին-
 տէն չօդ գըմէթլի, վէ չօդ շէրէՓլի տիւր :

Քէնտի շանընը արայրփ, եաղտըղը քիթաւ պըն մէյվէսինի՝ սալթ քէնտի շէրէֆինէ պաղլայան միւկլիֆ՝ շանա շէօհրէթէ լայրգ տէյիլ: Լօյլէ ատամար՝ տէլի կիպի սալթ սէսէ մաիլ տիրլէր, կէօլկէ արտընա կէզէրլէր, շաչընլարըն սայըսընը արթըրմատան զայրի մարիֆէթլէրի եօգ:

Լյ ալիմ լիչֆիլտ՝ ճիւմէտէն էվվէլ սէնին մէտհինտէն մահրում օլմայրմ, պանա հէփսինտէն զիյատէ սէնին պէյէնմէն լազըմ: Պու ճէսարէթի էթտիյիմ՝ քէնտի պաչըմա տէյիլ. թագէ նէրկիզէյի թանըրտըն, սէնին եապանճըն տէյիլ. գան վէ Ֆազլիէթ պաղլարը՝ իքինիզի պիր եէրէ պաղլամըշ ըտը. պու պէյթլէրիմի գապուլ էթմէնի՝ օ տուր սանա րէճա էտէն: Սէնի մէտհիմ իլէ մահճուպ էթմէմ գօրգմա. վէ սէնին մէտհինի սիւքեութ էթտիյիմ՝ անճագ էպէտի եարատանընքինի օգումագ իչին տիր:

Պու մուպարէք փունարըն քէնարընա պէնի կէթիրէն՝ սէնմիսին էյ եաշայանլարըն փէտէրի. եաշայանլար տօղմատան՝ հէփիսինին մայէսի սէնտէ մէվճուտ ուտու, վէ կէլէճէքլէրին տէվրի՝ հալա կէօղիւն էօնիւնտէ աշիքեար տըր: Սէնի կէօրիւնմէզ էլլնլէ պու փունարըն քէնարընա գօյուփ, ճէննէթ շէրպէթի իլէ պէնի մէճնուն էտէն՝ սէն միսին. եօգսա ինսանլարըն ըահաթընա մէմուր էթտիյին, վէ ինսանըն ճանընտան՝ խօր վէ

1 Եունկուն գայըն փէտէրի տիր:

Տագիր տիշինճէլերի տէֆ էտիփ , Ֆիքրի նի պալալերի գալտըրմաղա թայեին էթտիլին մէլաիքէնին պիրի մի տիր : Ընճագ հագա օլան սուսուզուզում տահա գանմըլ տէյիլ տիր ամնն , սէնին լութ ֆունլա՝ ճանրմ չօգտան պերի երլտըլարըն ըլըզնտա , թէրպիյէ եօլլարընը՝ ֆէրաս ըլա տօլաշըի ֆաիտէսին կէօրիւյօր :

Պէլի , քիշնին հէր շէյտէն զիյատէ զիհ նինի աջան՝ երտըլարըն ըլըզ տըր : Քիշին Ֆիքրի՝ կէճէ ույանըր : Ղանըն կէօզիւ գարանլըգտա աջըլըր , ըլըզ գարանլըգլարտա կէօրիւր : Վիւնտիւզիւն՝ տիւնեանըն հարէքէթի զալէպէ էտէր , շամաթասը քիշիյի սէրսէմ էտէր : Վիւնիւն ըլըզ չօգ տուր , կէօզերի գամաշտըրըր , գալպալըգ տիւրթէր գագըշտըրըր , քիշի հասսէլերին սէրիսօշ լուզունտա չալպանըր , ազըլտան ուզագ գալըր . վէ ճանըն ֆիիլի մէճհուլ օլուր , կէօզէ կէօրիւնէն շէյլերի գաիլըլըր , քէնտիյի շաշըրըր , քէամիլ օլմատան էօլիւր : Վաքին կէճէ՝ ճան աղատ տըր , քէնտի քէնտիտէ օլուր : Վէճէնին սուս վագթինտէ սէվտալար եաթըր , Ֆիքիրլէր թօփ օլուր , քիշնին գալպինէ զիյատէ թէսիր էտէր : () զաման թէնին ճանա հիւքմիւ օլմալ . ճան էսիր կիպի թէնին հիւքմիւնէ պաղլանմալ , իլլա քէնտի իրատէսի իլէ Ֆիքիրլէր գուրուփ միւնասիպ կէօրտիյիւ թէրթիպէ գօր : Ֆիքրի սալթ տիւնեայէ գանասթ էթմէլ . կէօլլերի տէլըգար , ծնտան թէքրար եէրէ էնէր : Պի

այնի եօրդուն կէմիճի կիպի, տէրեւօ օրթաւ սընտա տէմիր աթար ըահաթլանըր :

Կէճէնին գարանլըզ փէրտէսի էնտիքճէ, թանդըրնըն էլինին կէօրկէսի տիր՝ տիւնեաւնըն պօշ շէյլէրինի ինսանտան սագլամագ ի չին էնէր սանըրըմ : () զաման տիւնեանըն պի գարար օյունլարը կէօզիւմիւզ էօնիւնտէն գալգար զայ օլուր . տիւնեպլա արամըզտա պիր թիւքէնմէզ պօշ մէյտան գալըր : Տիւնեա չալգանթըրնըն շամաթասը՝ տէրինտէն պիր կիւրիւթիւ իշիտիլըր, նէ իտիյի պէլլ տէյիլ, հավայը էօթտիւրիւր, պիզ թէհլիւքէսինտէն էմին՝ ուզագտան չալգանթըրն տույարըզ, պու ըահաթ էմնիյէէթտէ ճէննէթ իլէ գօնուշուր, ալլահ ըլա սէօյլէշիրիզ : Տէրս էտէճէյիմիզ քեաինաթ՝ քէնտի գալ պիմիլտէ օլուր : Պանըմըզ զիմնէթ սատրի նէ էնիփ չըգտըգճա, տիվանտա օթուրմուշ պիր փատիշահ կիպի, կէչէնի վէզն էտէր, կէլէճէյի թէրթիպ էտէր : Թագսիրաթըմըզը օզլամագ էօզ, պէտամէլ Տէյլէպազըզըլարընտան ութանըր . կիւնտիւզիւն՝ կէօզիւմիւզիւ ալտատան գաթթան՝ իւզէրինտէ էօզ, ճանըն հուզուրունա չըր չըպլագ չըգար : Կէճէնին գարանլըզը հէր շէյի գարարթտըզը կիպի, պէտ Փիիլին տէ իւսթ գաթթանըն գարարտըր : Պէլլ, կիւնահսըզըզ կէճէնին կէօրկէլէրինտէ սըղընըր, օ գարանլըզլարտա ազըմըզ կէլըր էիւրէյիմիզէ օլան հիւքմիւնիւ էլէ ալըր : Բլլահը ինքեար էտէն՝ կէճէ ալլահտան վէսվէսէ էտէր . լաքին ինսանրի

իզորար էտէն՝ քէնտիյի ալլահըն հուզոնրուն տա սանրը : Այա՛ ազիզ կէճէ, ինսանա նա սիհամ վերիբ տոսթ՝ սէն սին, վէ Փազիլէթին էքսիյինի թամամխարսըն :

Փազիլէթ նէ գատար կիւզէլ իսէ, օլ գատար տա նապիք տիր, գալապալըղա կիրտիյի պիրլէ գաիֆ թապիաթի ինճինմէմէք միւմքին տէյիլ : Տիւնեա թագսիրաթլարընա եազըն վարըփ տա լէքէլէնմէմէք փէք նատիր տիր : Սապահըն փազլիյինի լէքէլէմէտէն՝ Ֆիիլինի Փազիլէթինի ազշամա վար տըրան ատամ՝ փէք ազ տըր : Կիւնտիւզիւն՝ պազը Ֆիքերլէր տաղըլըր, պազը նիլեէթլէր պօզուլըր, պազը գուրունթուլար՝ կերի աթարսըն՝ եինէ կելիր, էլպէթտէ էօյլէ օլմամագ միւմքին տէյիլ : Տիւնեանըն շամաթասը, հարէքէթի, կիւնիւն այտընլըղը, կէօրիւնէն շէյլերին տիւրլուսիւ, խալգըն գալապալըղը, հէփ Ֆիքրիմիզի տաղըտըր . ճան շաղըրը, քէնտիյի զայպ էտէր, քէնտի մասալ հաթըն իհամալ էտէր, հիւքմիւնիւ պրազըր, վէ պիզի պէտ խույուն, Փէնա իպրէթին զալէպէսինտէ, սիլահսըզ վէ եարտըմըզ պրազըր :

Իպրէթ տէտիքլէրի պիր միւֆսիտ տիր քի, ալըմըզը տէքք իլէ քէնտիյի շէվրիր : Փէնա իպրէթտէ պիր ճէլպ էտէր գուվլէթ վար քի, գարչը գօմաղա ճէսարէթի օլան փէք ազ տըր : Թամամ աթէշը՝ թամամ իպրէթինտէն թութուշուր : Վեար սէվտասը՝ եումուրճագ մարաղը կիպի, եիւրէքտէն եիւ

րէյէ թէսիր էտէր : Վատտարըզ վէ փէր-
 Տիգսիզլիք խոյլարը՝ հավայը էօյլէ պօղար
 քի , էթրաֆընտա նէֆէս ալանը պուլաշ
 տըրըր : Ինսան ինսանա խայընըղը՝ կիւլէր
 եիւզ իւլէ էօյրէտիր : Վէօթիւ Ֆիլիւէր
 պիր պիրինէ գարըշըր , մայէլէնիր , պիզի
 պօզար : Կէօղիւմիւզէ զաֆիլէն պիր շէյ ի-
 լիշսէ , չօզ տէֆ՝ա գալպտէ եա պիր զաֆիւ
 աշգ , եա արզու , եա հասէտ փէյտա էտէր-
 թէհլիքէսիզ նէ կէօղիւմիւզ պագա պիլիր ,
 նէ գուլաղըմըզ իշիտէ պիլիր , հէր հասսէ-
 միզտէ թէհլիքէ վար : Պու գապահաթ մէտ
 րէսէսինտէ՝ եա քէօթիւլիլէյէ չըրագ եա
 զըմալը , եա էյիլիլէյէ խօճա օլմալը : Պէտ ա
 մէլէ եա շէրիք օլմալը , եա տիւշմէն : Պիրի
 նի էթսէք՝ գալպիմիզլին փաքլիլինի լէքէլէ-
 րիզ . օպիրինի էթսէք , րահաթինի իթիլի-
 րիզ : Գալապալըզտա էմնիլէէթ օլմալը :
 (Յուռն իչին քեամիլ օլանլարըն թապիւթ
 իլգասը տըր , թէնհա եէր արար , եալընըզ-
 լըղա հասրէթ էտէր , կէօլիլիլէ եէր արզու-
 լէր :

Ղլահ ալիւմիւլշշան հազրէթլէրի կի-
 ճէյի եարատըրի , երլարզլարը ասուժաննէ տիզ
 տի իսէ , ճանլարը ույանտըրըրի , Ֆիքիրլէրի
 աչըրի , ինսանա քեամիլիք աշգը վէրմէք իչին
 տիր : Վաքին արսըզ ինսան՝ հէր շէյտէ եա
 ըատանըն հիքմէթլի թէտպիրլէրինէ գարը
 կիտէր , գօտուղու նիզամը պօզար , թապիւ
 թին էյլիլէրինի ալթ իւսթ էտէր : Ինսա-
 նը ֆալիլէթ եօլունա գօյաճագ՝ թապիւ

Թին հեքմեթի էսրար փերտէսինի , ճեսարեթ էթտիյի գապահաթա սիփեր էտեր : Եսրամազ գըամը՝ կիւնտիզին եիզլունիւ սագլար : Վէսիճի խըրըզ՝ կեճէ գարանըզը պասընճայա գատար , ինէրտէ եաթըր ույուր . շիմտի հէփիսի ույանըգ տըր , ալլայաճապարը եօճունուն եօլունու պեքլէրլէր . գարանըգտա պաշարընը գալըրմըզ կեղէյօրլար , կեճէնին իւրքիւնթիւսինիւ՝ եարամազըգլարիլարթըրըյօրլար , ելըտըզլար պիլէ կէօրիւփ գօրգայօր : Սասիս ատամթօփրաղը էշիփ , մալինի կէօմտիյիւ եերտէ , խըրըզ էօթէտէն կէօղլէր . քէնտի էօթէյէ կիթտիքլէյն , խըրըզ գազըր , մալի չըգարըր . Ֆագըր ատամսապահ գալգար քի , պիր փարասը եօգ : Պու սաաթտա զալիմտիւշմէնլէր ույանըր , կիզլի Ֆէսատլէրիւնի շիմտի թէրթիպ էտեր , պիր ատամա գաստ էթմէյէ՝ գարանըզ կիպի միւնասիսը վագըրթ եօգ : Վանլար ազըտըփ , տէվլէթլէր երգմաղա գաստ էտէն եարամազլար՝ թէրթիպլէրինի գարանըգտա գուրարլար : Պու սաաթտա . . . հէփիսինի սէօյլէյիմի սէօյլէմէյիմի : Ելըտըրըմլար նէյէ պօշ տուրույօր : Պու սաաթտա օլմտըզ էտէպսիզլիք եօգ : Տօսթ տօսթա խըյանէթ էտեր . ինսան ինսանա , գուլեարատանա խուսուլմէթ էտեր : ՄՏմազ ինսանլար պէօյլէ պէօյլէ հէմալլահա աւսի , հէմքէնտի քէնտիլէրինէ խասամ օլուրլար : Ս է ինսան հուզուրունտա՝ իչլէմէյէ գօրգուլի ութանտըզլարը գապահաթի՝ ալլահըն հու-

զուրուհտա գօրգուսուղ հիճապարզ իշերէր: Կէօյին երտրզարը՝ եարամաղարա հիզ մէթ էթ մէք իշինմի եարատրւրը. նուրաւ ընը կէճէնին գարանլղընա գարըտրրի, եարը այտընլղգ եարը գարանլղգ էթ տիքէրի՝ վուրան եարամաղը սագլայրի, պրչաղընը իշ էթ մէք իշին մի տիր:

ՄՏ, օ զէ հիրլի պեօճէքէր՝ նէմիզէ լա զրմ. ծնլար զէ հիր իլէ պէսլէնիր, գարանլղգ տա սիւրթիւնիւր, կէճէլէրի զէ հիրէր: Տիւնեայէ պիր զաման ալա զաթլէր կէրլի, ասուամանին զէվգինի ծնլար չըգարմըչար, վէ էյի եօլա գուլլանմըչար: Ղանլարրնտա գուվլէթ վար ըմը. կէօյլէրի միւթ ալաա է տերլէր իմիշ: Մնասն գրամընըն Ֆիքրինի ա չան օ էսքի զաման իւլէմասը, ասուամանին քէվքէպինտէն խապէր սօրարլար, նասիհաթ իսթէրլէր, վէ ճէվապլէրինէ իթաաթ է տերլէր իմիշ: () ազիզ պղատուն, օ ալիմ ա ըիստոտէլ, օ մէշուր շիշերուն, վէ սէնէգա Ֆէյլէսօֆլար՝ տիւնեա տուրտուգճա ատլար սէօյլէնէճէք. ասուամանըն թիւքէնմէզ օ վարարնտա մէլաիք կիպի կէզերլէր իտի՜ Տիւնեատէն իպա էտիի, Ֆիքիրլէրին պա լալէրէ գալարրմայը՝ ծնտա մէշգ էթ միշէր իտի: () մէշրէպ զապիլէրի՝ կէճէլէրտէ ալ լահա զիյարէթ էտիի, պիլէսինճէ գօնու շուրլար ըտը: Մլլահըն հուգուրուհտա ճան լարը միւշէրրէֆ օլուր՝ էպէտի իւմիտլէր իլէ պէսլէնիր իտի: Վալպլէրի շազ վէ միւղէլէնէ՝ թանղընըն միւքեայէմէսինտէն չըգրի,

ինսանլար արասընա կերիփ, կիւնլերինին շէ-
րէֆլի տաիրէսինի տաճա զիյատէ զայրէթ
իլէ տէվը հտէրլէր, Ֆազիլէթ թարիզինտէ
տաճա զիյատէ էմնիյէէթ իլէ կէզերլէր իտի:

Մ'աճիթապ' հէր տէվիրտէ կէճէլէրէ ը-
շըզ վէրրտի. հազ թաալա մաճիթապը՝
կէճէ թէֆէքքիւրէ տուրան քեամիլլէրէ ը-
շըզ վէրսին տէյի էարաթմըշ. քեամիլլէր
հազզը այրն այտընընտա արար պուլուր: Մ'ը
մի հիքմէթի կէօքտէն սիֆթաճ էնտիրէն՝
աթինա ալիմինէ՝ պազ. ինսանլարըն Ֆաի-
տէսի իլին իլմի հիքմէթի էէրէ էնտիրտի,
վէ հիքմէթինէ մուզապէլէ՝ քէնտիյէ էօտ
իչիրէն նամքէօր ինսանլարըն մէնֆաաթինէ
ջալըշոր: Կէճէնին էըլտըզլարը՝ պու ալիմին
ֆիքրինի տաղըթ մայալըմ տէյի, պաշը իւս-
թիւնտէն սէսսիգճէ տօլանըփ, պու տա պիր
կիւն պիզիմ պուրճու մուզա չըգաճազ տըր
տէյի պապտըզլարը էէրտէ, քէնտի թէն-
հատէ օթուրմըշ՝ քէմնիլլիլէթէ տուալար
տոււուփ, նասիհաթլէր ալրրտը. պիւթիւն
կէճէ սապահլարստէք գըմըլտանմազ, զէն-
ճիր իլէ պաղլանմըշ կիպի տալար տուրուր-
տու: Կիւնիւն տօղտուզոււնա կիւճիւնէ կէ-
լլրտի: Մ'ֆիթապ մախմուր կիպի մաշրիզ-
տէն չըգտըզլայն, տիւնեա շամաթայլա, պօշ
լազըրտըլարլա տօլար. ֆէյլէսօֆուն ճանը
նա ըշըզ վէրէն՝ փաք վէ միւֆէրրիճ նուրա,
աֆիթապըն պուլանըզ շաֆզը իալէլ վէրիը

պուլանտրըրտըր . Ֆիբրինի թար ու մար էտէր , քէնտիյի տիւնեա կիւրիւլթիւսիւնէ ալտըրըրտըր :

Եւ Տինտիսթան էհալիսի , պօշ շէյլէրի հէվէս էտէն , կիւնէշէ թափրփ , կիւնէշին շաֆգընտա տէպէլէնիփ էաթան շաշգընլար , կէճէնին հալի՝ պէնիմ ինտիմոնէ տահա չօգ ալա տըր , տահա չօգ մուպարէք տիր : Աիւնիւն թէլէֆինտէն արթա գալմը՝ ա մուպարէք թէնհա վազըթ , իօշ կէլտին , սէֆա կէլտին : Եւ լաթիֆ էարը կէճէ , գուտումուն մուպարէք օլտուն : Եւ՝՝ , շու սաաթտա գալպիմին սէվինճի՝ նէ գատար փաք , վէ սէֆալի տիր : Ղանըմին Ֆէրահը՝ թէքմիլ Ֆէրահ տըր : Պու կէօրիւնէն գարանլըգտա մահպուս տէյիլիմ , էօգ , էօգ : Պու գարանլըգ՝ իւզէրիմէ պիր միւֆէրրիֆ սայէպան օլմուշ , պէն ալթընտա զէվգ էտէյօրում : Եւ թաթլը գարանլըգ , սէնին սայէնտէ Ֆիբրիմ աջլլայօր , խայալիմոն տիւրիւլթէֆէքքիւրլէր տօղայօր : Աիւնիւն ըշըը՝ պու Ֆիբրիլէրի կէվշէտիր պօղար : Ֆիբրին նուրու կիւնէշին շաֆգընտան չըգմազ . իլա հէր օլանը էարատան , վէ թէկլէրէ հարէքթթ վէրէն նուրտան չըգար , ճէննէթ թէֆէքքիւրիւնիւն էնտիյի փունարտան չըգար : Պէնիմ պէյթլէրիմին փիրի՝ օ թէֆէքքիւր տիր . կէճէլէրտէ կէլիփ պանազիյարէթ էթմէյէ թէննզղիւլ էտէր . . . անձազ Ֆիբրիմէ նէ շէտիտ շէյլէր կէթիլիլ . շէտիտ , լաքին էլզէմ շէյլէր տիր : Եւ թէ էի .

նէ կէլտի, կէճէնին լաթիֆ սէֆասընը պօզ-
սու : Լ՛Տ, ա՛Տ, Ֆիքրիմի պիր եերէ կէօ-
թիւրիւյօր քի, եիւրէյիմին թաղըթըը
թէպտիլ օլույօր . . . ա՛Տ, նէրկիզէմին մէզա-
րընա կէօթիւրիւյօր :

Լ՛Տ, նէ գարա եաս տրը՝ եինէ անսըզ
իւրէյիմէ շէօքտիւ : Լ՛Ճապա թապիւթ
զաիֆլիյի մի տիր, եօգսա էճէլ ըիւզկեարը
մը տըր. տամարլարըմն կիրիփ, գանլարըմը
տօնտուրույօր : Պէնիմ կիպի պէօլէ ան ան-
սըզ պիր ուճտան պիր ուճա տիւշմէք՝ Տէր
ինսանըն Տալի մի տիր : Տայ Տայ : Օա-
Տիր . . . Ինսանըն Տիչ պիր սասթի օպիրի-
նէ ույմազ . կեաՏ եիւքսէքէրտէ ուչուշու-
րուզ, կեաՏ տէօնէր չուգուրլարա տիւշէրիզ .
տախմա պիր գարարտա գալմազ՝ պիզիմ գուվ
վէթիմիզաէն աշըրը շէյ տիր : Ճանըմը օ-
թուրտուղու եերէ նէ պաՏալը քիրա վէրիւր :
Լ՛գըմըզըն վէրտիյի նասիՏաթէր՝ նէ պօշ
մասգարալըզ տըր : Պուտրէթիմիզ օլմատը
ղընա պիզի գանտըրըփ, տէրտէրիմիզի աղըր
լաթմազտան զայրի իշի եօգ : Պու գարան-
լըզ վիլայէթտէ, պու ֆըրթընալը տէրեա-
տէ, պիր ճանտա նէ գատար զայրէթ օլսա,
գատէրէ գարշը նաֆիլէ կիւլէշիր . օլուզու
զաիֆ Տալտէ, պօշ եերէ չալըշըր տէվիւիր,
տէրտէրիմի պաստըրամազ . եախօտ պիր
միգտար պաստըրսա պիլէ, չօգ տայմուամազ,
եինէ երգըլըր : Պիզիմ իֆթիխարըմը՝ աը-
գամըլը եերէ կէթիւրմէմտէ տիր, տուր-
մայրի գալպընըրըզ, լաքին գալգտըզճա տա
տիւշէրիզ :

Ինսանտա ինսանտան զլյատէ շէյ արամազ
 նաֆիլէ տիր . Ֆիքրիմիզէ պասիրէ թիմիզէ
 պու գատար Փոտուլանտըղմըղա նիսպէթ ,
 պարի թէճրիւպէմիզ պիզլի հէր սաաթ եւ
 լան չըգարմասա , պիզ գուրուփ եափտըգճա՝ օ
 պօզար : Պիր զաման ճանրմըն աճրսը՝ մէզա
 ընն քէնարընտա Ֆիքրիմի էսիր էթմիշ ի
 քէն գուրթուլտում , վէ հավալարա ուչուփ
 կէօյիւ էլիմէ թուլթայօրում կիպի , վէ հէր
 տերտի էլէմի պաստըրըփ , էպէտիլլյէ նաիւ
 օլմուչում կիպի , ինսան էվլատըրընա իզ
 զէթին էպէտի գափուլարըն աչըփ , ճէննէ
 թին տէվլէթինէ հէր քէսի տավէթ էտէյ
 օրտում . պու կիւն գուվլէթտէն գալմըչմ ,
 օ պալալէրտէն՝ անսըզըն պիր էլէմ տերեւ
 սընա տիւշտիւմ . . . անճապ օրատա կէօմիւ
 լիւփ գալաճապ տէյիլ իմ ա : Իօմրիւնտէ
 աղլամամը ատամըն հալի՝ նէ սէֆիլ օլուր :
 Պէն կէօզ եաշմտա խազինէլէր պուլոյօ
 ըում : Պէն քէնտիմէ էլէմին սալթ տերտինի
 ալըփ , պահա եէթիշմէզ Փաիտէլէրինի
 թէփէր շաշգընլարտան տէյիլ իմ : Իօյլէ
 ատամըն չէքտիյի նաֆիլէ օլուր : Իօյլէ ա
 տամը՝ Ֆէլէք պօշ եէրէ թէքրար թէքրար
 վուրուր թէտիպ էտեր . նաֆիլէ տիր , էօյլէ
 ատամըն ազլը պաշընա կէլէճէյի էօզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Աղբւլ անբլ փուծփերէսթ տիր քի , հայվանը
Թանկըը էտեր , պիզ վարըը չամուր իչինտէ մուրտար սէ-
Փալար արարըը : Ալբադ կէծնլւմիւզ , պայըը Կուշու կի-
պի եուվասընը եերտէ էափար : Զէվէ իլէ քիպիթ՝ զաթի
պիր պիրլէրինին պաշ տիւշմէնի իքէն , վէ ինսանըն գաղ-
պինտէ տուրմայլփ ճէնքլէշմէյէ Թայեին իքէն , ագլըն
հինէրի իլէ պարըշփ , ուղուրսուզ պիր իթթիֆադ էշ
տէրլէր . վէ էլ էլէ վէրիպ , շէն Թապիւթլի , վէ Թա-
պիւթ սահիպի , շէհրէթլէրի իլէ , ինսանը հէր էտէպ-
սիզ վէ օրանսըզ սէֆայէ տալտըրըըըը :

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ԿԷՃԷ

ԳԱՍԱՎԷԹ ՎԷ ՖԵԼԱՔԷԹ

Լօրենցիոս չպիր ահ նէ տէյեր, պիլըրմի-
սին : Սէնին կէօզ եաշը իլմինի օգուտուղուն
վա՛ր մը : () պիր իլմ տիր քի , մէտրէսէտէ
էօյրէնիլմէզ : Տիւնեատէ քեամիլլիք տէտիք-
լէրի՝ պիլկիճիլք տէյիլ տիր : Պին տիրլու-
իլմէ հիզմէթ էտիփ , էօյրէնտիյինի ազլընա
սինտիրմէյէն օրանսրզ ալիմի աճըրըմ (*) .
էլին հիւնէրինի եէր եութար , պիրի պիրի
իւսթիւնէ Ֆիքրինի տօլտուրուր . էօյրէն-
տիյի՝ ազլընա նաֆագա օլաճաղընա , իմթի-
լա էտէր , էճէլինէ սէպէպ օլուր : Պէրէ-
քէթսիզ զանիմէթ իչինտէ Փագըրլըզ չէ-
քէր . քէնտի թարլասընը թիմարսըզ պրագ-
մըշ , էլին մահաուլունու տէվչիրմէյէ տիւ-
չէր : Եօյլէճէ օգումուշ ատամլն ճանը աճ
գալըր , ազլը փասլանըր , վէ գայաթի արթ-
տրգճա՝ քիպրի տէ արթար . իլմ իլէ պիր
քեամիլ ատամ օլաճաղ իքէն , թէքմիլէն
պիր ահմագ օլուր :

Եյ գասավէթ էյ , չըրագլար սէնին մէտ
րէսէնտէ քեամիլ օլուր : Եճէլ պիր տօսթու
էլիմիզտէն ալընճա , տէր ազապ գալան-
լար պիզի թէսէլա էտէր . լաքին ազըրըլ

տօսթլուգ , կէօյա կէօզիւմիւզիւն եաշընը
էօյլէ չափուք սիլմէյ իլէ , պիղէ պիւ Տիգ-
մէթ մի էթմիշ օլուր : Ինսան էվլատը քէն
տիյի պիղէ՝ էճէլի կէօնտէրէնտէն զիատէ մի
տօսթ սանըր : Գասսավէթի պիղէ կէօնտէ-
րէն թանղըր տըր , գալպիմիզտէն պէտ խույ-
ուն սախթէ րաՏաթինի գալտըրըփ , էէրի-
նէ Ֆազիլէթ էմնիյէէթի գօմնգ իչին կէօն-
տէրիր :

Ֆէլաքէթ տէտիքլէրի պիղէ տօսթ տուր :
Կէճէնին գարանլըղը՝ կիւնտիւզիւն ըլըղնը
սէօնտիւրիւփ , գուպպէի ասումանտէ սայը-
սըզ էրտըղլար փարլատըղը կիպի , իգպալին
նուրու կէօզիւմիւզիւ գամնաշտըրըփ , կէօրէ-
մէտիյիմիզ Տագ շէյլէր տէ՝ զէվալին գարան-
լըղնտա կէօրիւնիւր :

Ֆազիլէթ մէվսիմի՝ մուսիպէթ վագթի
տիր : Բէպքին աճը կէլիփ ճանըմըղը եագ-
տըգտան սօնղրա , քեամիլլիք կիւլէ կիւլէ կէ-
լի , կէօզ եաշլլա երմնամըշ էիւրէյիմիզտէ
թօխումունու քէօքլէտիր . վէ էքինճինին էլի՝
էրլըն իւմիտ թօխումունու էքմէտէն , տէր-
տին Փախտէլի սափան տէմիրի՝ նէմ թօփ-
րաղը սիւրէր աչար : Ը՝ նէրկիղէմ , սէն
խաթրմա կէլտիքճէ՝ էիւրէյիմնտէ տույտու-
ղում աճը մուպարէք օլուն : Չէքտիյիմ
էիւրէք աճըսընտան պաճ ալայըմ տա , սէլօ-
րան կէօզ եաշլմա մալիմի արթըրայըմ : Ղա-
նը գասսավէթտէն գուրթարան՝ խասիյէթլի
Ֆէքիլէրի , վարայըմ շու տէրտ թարլասըն-
տան տէվլիրէյիմ : (Բ) Թու Տաֆ շիշէք կի-

պի, տէ՛մէտէր պաղլայրփ, սէնին մէզարնը
 տոնատայրմ. վէ ի՛հթիմալ քի վագըթլար
 կէչսէ պիլէ, օ չիլէքէր սօլմայա (4) : Պիր
 քերրէ տէ էօլմիւշէրին մէզարնա ագան
 կէօզ եաշննն փունարնա վարալում. կէօզ
 եաշննն հէփիսի պիր փունարտան չըգ
 մայօր : Պազը աճը տույար ճանլար վար
 քի, աճը պիրտէն պիրէ տօգանըր, պուլա
 չըգ մարագ կիպի թէսիր էտէր, կէօզ եա
 չը եիւրէյինէ տօլար, շիշիւր, կէօզլէրինտէն
 տիշարը սէլ օլուր ագար, կերչէքտէն աճը
 տույար . տինեատէ էն ազիզ շէյինի իթիր
 տիյինի անղար : Եօյլէ աճըաննն եիւրէք
 աճըսը՝ էօլէն տօլթունուն էն պիւլիւք մէտհի
 օլուր : Ե էօյլէ ատամլարնն աղլամասը՝ եիւ
 րէքլէրինին աթէշինի սէօնտիւրմէք իչին
 տիր : Պազըլարնն աղլամասը սուրէթէն տիր :
 Տիւնեատէ պիր շէյ սէվէ պիւտիքլէրինի՝ խաւ
 զա կէօսթէրմէք իչին, պազը քերրէ մահզուն
 օլմայարը իգթիզա էտէր : Պազը տա փէք
 եիւրէքլի ատամլար վար, աճըրը տույմաղա
 վագթէ միւհթաճ տըրլար : Կէօզլէրինտէն
 եաշ չըգարմաղա՝ քէնտիլէրէ զօր էտէրլէր,
 վէ ատամ էօնիւնտէ օլմայը տըրլար քի՝ աղ
 լայա պիլէլէր . էթրաֆ պագայօր տէյի աճը
 տույարլար . թաշ եիւրէքլէրի՝ էթրաֆըն
 նագարըլա երմշար, կէօզլէրինտէն տէր ա
 գապ եաշ սօգմաղա պաշար . վէ նասըլ աճը
 տույա պիլլյօրուզ տէյի քէնտիլէր տէ շաշար :
 Իխպրին տէ կէօզ եաշըսը վար : Պազը
 լար՝ էօլէնին շերէֆինէ հիսսէտար օլմագ

իջին եասլը գուրուլուրլար . ալլակ բահնի էյ-
լէյէ . լօֆ աբամ ըբը . իֆրաթի ասլուոմ ապոո ,
տէյէրէք , էօլէնին մէտհինտէն քէնտիլէրէ
հիսսէ չըգաճադ մատտէլէր նագլինէ կիրիփ,
էօլէնէ տօսթլուդ էիւզիւնտէն՝ քէնտի մէտհ-
լէրինի էտէրլէր , հիչ ութամմազլար : Պա-
զը կէօզլէր տէ վար , աղլատըղըն կէօրէնլէ-
րի զէհիլլէր . չէհրէնին կիւզէլլիլի՝ ատամը
կէօզ էաշլլա տա ճէրպ էթմէյի պիլըր : Աի-
ջէ տու գարըլար՝ էփեսոս փութունա թագ-
լիտ էտէր : Պալպլլէրի ճէրպ էտէն էիւզլէ-
րինէ եաս պիւրիւնճիլիւնիւ պիր ուսթա-
լըղա էօրթէրլէր քի , պագան կէօզ իլիշիր ,
տուզազա թութուլուր : Աէօզլէրինին էաշը՝
էանագլարընտան աշաղա՝ էլմաս տանէսի կի-
պի , փուրչագ փուրչագ էուվարլանտըգճա ,
էիւզլէրինին կիւլ ըէնկի տահա կիւզէլլէ-
նիր : Աէվտա վէ սէֆա իլինտէ էօմիւր իփ-
րանտըրմըչ պի նագիր կղէոպատրա՝ ալթուն
թաս ըլա միւճէվհէր զէհիրի իչէրքէն , պու-
աղլայան տուլար գատար շիվէքեար տէյիլ
իտի :

Իղլամանըն տա իքի էիւզլիւլիլիւ վար՝
աճըզլըղը թագլիտ էտէր , էիւրէյինտէքի

1 Եփեսոստա Մնահիտ տէսիլլէրի փութ : Էպի զա-
մանտա փութփէրէսթէր՝ պունա փաքլիք փութու-
տէյի թափարլար ըտը :

2 Մըսըր սուլթամըր կղէոպատրա՝ օղու անտիոքոս ու-
լա պէրապէր փատիշահըգ էտէյօրքէն . տէվէթի էալը-
նըղ պէն զասլթ էտէյիմ տէյի , օղունու զէհիրլէյէճէք
օղու . օղու պունու տոլլտուղլայն , քէնտի իչին հա-
զըրատըր զէհրի անասընա իչիրտի :

սէվինճի կէօսթէրմէմէք իչին, եալանճը եիւզիւնէ պիր եաս փերտէսի չէքէր: Պազը լար տա կէօզիւնիւ հօլունիւն թապուտունա տիքէր, հօլէնին եերինտէ քէնտիյի կէօրիւր, հօլէնի ունուտուր, քէնտիյի աղլար, վէ տա հա էօլմէտէն՝ քէնտի հօլուսիւնիւ գալարըրը:

Ի աքին էճէլին ազրթտըղը՝ պու կէօզ եաշ լարընըն քեամիլլիյէ նէ՝ Փախտէսի վար: Պէտ խուլարըմըզը արթըրմատան ղայրի ի շէ եարամազ: Աէօզ եաշըմըզ նէ գատար եիւրէքտէն օլա, եինէ Փաղիլէթէ Փախտէսի եօզ: Աէօզ եաշընը իտարէ իլէ ագրտըլի, իլէ եարատա պիլէն քեամիլ՝ փէք նատիր տիր: Պու մուպարէք կէօզ եաշընը՝ փնսան էվլատը տէլի կիպի նաֆիլէյէ թէլէֆ էտէր: Լազըզ, եազըզ, եիւրէք երմհագլըղը կիպի պիր կիւզէլ իհսան՝ ինսանա սալթ նաֆիլէ եերէ վերիլմիշ: Լիւրէք՝ աճը տույտուղու եերտէ, ճան՝ կէօզիւնիւ տիքէր, շաշըն շաշըն թապուտա պազար, կէօրտիւյիւ շէյի հիջ գայտ էթմէզ. պիր մէյեիթին սուս տիլի՝ քէնտիյէ նէլէր սէօլէտիյին անղլամազ:

(Դ) Պու քէպքին եիւրէք աճըսը՝ եազ կիւնիւ Փըրթընասը կիպի կէլիր, ծնուն կիպի տէ կէչէր: Իպթիտասը հէր նէ գատար քէպքին կէօրիւնսէ, չափուք երմհար: Իպթիտասը ըզբըրա ըզբըրա աղլարլար ըտը, սօնղրա արատա պիր՝ ահ էթմէյէ պաշլատըլար, շիմտի մէրհումուն չէքտիյինի՝ պօշ վազթտէ էյլէնճէ տէյի նագլ էտիլլէր: Եյեիթ չանը գուլաղըմըզտա էօթտիւքճէ:

գարա խապէր եարըընա չըգարըզ : Չաննն սէսի քէսիլտիքլէյն, պիզիմ տէ եիւրէյիմիզ տէն կէլէն սէս քէսիլիւր, չաննն էօթմէսի կի պի չափուճազ հավալարա տաղըլըր կիտէր :

Եզգրգ քի Փէլէք ինսանն գաւթ, րօզրու, Քէնտինէ րայան րոտը տէտիյի եէրտէ, ինսանն տայանտըղը թաթըլը րահաթի պօզար . ինսան Փէլաքէթին ալթընտա գուվլէթլէնիի գալգաճաղընա, երգըլըր եէրէ եափըլըր, թօզա թօփրաղա պուլանըր, թէքրար պիր տայանաճազ եէր արար, օ տա երգըլըր . վէ պիր սէրվինին թէփէսինտէն տիւշտէ, եինէ էօնիւնէ կէլէն սազ թէլինէ գանաաթ էտէր, ծնա սարըլըր, եէնի պաղար ըլա օնա պաղանըր : Պիր տուլ գարը աղայլփ Ֆիղան էտէր, սէվկիւլիւ էշիմի իթիրտիմ տէյի թէսէլլա գապուլ էթմէզ . տիւնեատէ քէնտիյէ լայրգ պիրի տահա պուլունմազ օլուր : Եաքին չօզ կէլմէզ, եաս րուպալարընըր գարիֆ պիչիմէ գօր, տիւնեա եիւզիւնտէ տահա էօլէճէք պիր զայրի էշ արամաղա չըգար : Հաթթա պիր թանըմտըղը ատամա վարըր, էսքի վէրտիյի սէօզիւ իփրանուրը մուհապպէթլէ եէնիլէր, վէ պու սօնորաքի գօճասըլլա քէնտի տէ կէնճէլմէք իսթէր : Պիր էսքի ասմա քիւթիյիւ պուլտուղու թազէ գարա աղաճ Ֆիտանընա սարըլըր կիպի, եարը գուրու.մուշ տալլարընտան եէնի չիչէքլէր տէքէճէյիմ սանըր : Սահզուն աւրեւեա թէսէլլա օլաճազ պիր տէլլ գանըլըր եար պուլունճայա գատար, էօլէն գօճասընըր

պէօյն աղլատը : Ս է տէրն գանըսը կէլ տիբէյն , հէմ կէօղիննին եաշընը սիտի , հէմ աճըսընը սէվինճէ թէպտիլ էթտի . վէ պիր քաչ կիննին զարֆընտա , գարա եասը տիւյին բուպալարընա թէպտիլ էթտի : Ս օրենցիոս տա կիւզէլ գլարիցասընը պէօյն աղլատը . տիւնեայէ կէթիրտիյի պիր սէվ կիւլիւ էվլատը՝ անասընը տիւնեատէն չըգա ընճա , լորենցիոսուն կէօղ եաշը տինմէզ օլ տու : Ս աքին աճ պէնիմ նէվ ճիվան ներկի զէմ , պէն սէնի աղլատըղըմ էօյն տէյիլ տիր : Սէնին աճըն եիւրէյիմտէն չըգմատըղընա՝ Ֆէլէք շահիտ տիր : Սէնին աճըն հէր տիւ շիւնտիւյիւմ Ֆիքրէ գարըչըր : Սէնին էօ լիւմիւն պանա պիր նասիհաթ խազինէսի տիր : Սէն օնտան Փաիտէլէր չըգարաճաղըմ , վէ սէնին մուպարէք մէգարընը միհրապ էտիսի , քեամիլլիյէ իհտա էտէճէյիմ՝ Տիւն եատէ Ֆիքրի տիւշիւնճէսի օլմայան ճան՝ սահիպսիզ պօշ էվ կիպի չափուք երգըրըր :

Սնսան չէքտիյի Ֆէլաքէթին հիսապընը՝ պիր պիր վէրէճէք տիր . զիրա պիզիմ Ֆէլաքէթ տէտիյիմիզ՝ Ֆէլաքէթ տէյիլ տիր . իլլա պիզի Փազիլէթ էօյունա գօմազ իչին , գազանըն մախսուս թէտարիք էթտիյի գամ չըրտը տըր : Սէլի , Ֆէլէյին պանա ինայէթ էթտիյի քերէմէրին էն ալասը՝ պու եիւրէյիմի եարալայան օզլար տըր : Ֆէլաքէթ

1 Աւրելեա , չիչերօնուն նագլի իւզրէ՝ էօտալըգտա տըր սէօյննմիչ պիր գարը տըր :

պիղի իսլահ է տե՛մէ տիքտէն սօնպրա , ալլահըն
քէրէմ գափուլարը գափանըր , չարէսիզ խաս-
թա կիպի հէքիմնիզ գալըրըզ : Հագ օլան ա-
ճըր՝ տոլյանյան ատամ , եախօտ աճըլա տայ-
անամայրի , քէնտիյի գասավէթէ ալտըրան
ատամ , րահաթ կէօրմէյէ լայրգ տէյիլ : Ար-
րինին եիւրէյի փէք , օպիրինին ճանը կէվ-
չէք կէօզ եաշընըն գըլմէթինի պիլ ա-
տամ : Կէօզ եաշընը պզլ ըլա գուլանըր-
սան , հէր տամլասը պիրէր Փաղիլէթ տիր :

Եւ հիքմէթ սահիպի ալլահ . քէնտիյի
գասավէթէ ալտըրըփ , տէրտլէրինէ սէպէպ՝
թանդըր տըր տէյի , շու թօփրաղըն իչնտէ
ատիլ հաքիմնտէն շիքեպէթ էտէն ատամ՝
էօզրէ լայրգ տէյիլ տիր : Եվլատընը սէվէն
փէտէր շէօյէ էյլէ , շանդան սաֆըն տէյի թէն-
պիհ էտէր . լաքին հէր զաման սէպէպլինի
սէօյլէմէզ : Եվլատա տէվլէթ օլան՝ փէտէ-
րինին էմրինի իճրա էթմէք տիր : Հագ
թաալա մուրատը ալլիեէսինէ թէքմիլէն
էթտիքլէրի իթասթըն տա իւճրէթինի վէ-
րիր : Անին հէր վէրտիլինէ թէշէքքիւրիւմ
վար , եա րապպի , էօրֆիւնէ պիլէ թէշէք-
քիւր էտէրիւմ : Աէվկիւլիւ լուցիամըն էօլիւ-
սիւնիւ աղլատըղըմ էէրտէ , էինէ սանա
թէշէքքիւր էտէր , պէնիւմ տէ էօլիւմիւմ
եազլաշտըղընա սէվինիւրիւմ : Անին զազա-
պըն կիւրիւլտէտիյի զաման , երլտըրըմըն պի-
զէ տէ տօգուճա պիլիւր տէյի խապէր վէրիր .
պիղի տէօյէն էլին՝ տէօյէրքէն գուվլէթ վէ-
րիր . սէնին զազապըն տէտիյիմիզ պիլէ՝ պիր

էյլք տիր : Աման ալլահ , տերտլերիմէ աղ-
լաշորղըմ՝ տէլլիք տիր , գապահաթ տըր ,
թեօվպէլէր օլունն :

(Ե) Տէրտ մի . էյ քերէմ սահիպի ալլահ ,
տէրտ սէնտէն օլամաղ : Աէն տէրտ եարաթ-
մըշ տէյիլ սին : Տէրտի ինսան եափայօր .
սիրիւսիւյլէ եարատլօր : (Կ) Ա էրտիյին
սերպէսթիյեէթի՝ էլինտէ ալաթ էթմիշ ,
օնունլա եափայօր : Աէն պու սերպէսթիյեէ-
թի՝ օնուն իլին վէրմիշ տէյիլ սին . սէն ճէ-
հէննէմին գափուլարընը գափամըշ ըտըն ,
էթրաֆընս օլմատըգ գօրգուլար գօմուշու-
տունն , տէօրթ թարաֆընտա հմրինին էօրֆ-
լիւ սէտասընը հօթտիւրիւր իւտիւնն : Ա ա-
քին ազղըն սերպէսթիյեէթ՝ օնլարըն հէ-
փիսինի պաստըրըփ , ինսան էվլատընս ճէ-
հէննէմին գափուլարընը աշտը : Տէրտիմիլի
եափան ուսթաքեար՝ քէնտիմիլ իլ : Չէք-
տիլիմիլ հէփ քէնտի պէտ խօլլարըմըլ , քէն-
տի իսեանըմը , քէնտի տէլլիլիմիլ տիր , օն-
տան սօնղըա տէօնէր թապիաթէ պիւհթան
էտէրիլ : Ալլահըն հէր եափտըղը էյի տիր :
Պօրգու վէրտիլի՝ մէրհամէթինին նիշանէ-
սի տիր : Աէօնտէրտիլի տէրտ՝ պիլէ նիմէթ
տիր , Ֆաղիլէթէ տավէթ էտէր : Ա ճէլ՝ պիր
էյլք տիր , պիլի էօլմէլ էտէր . վէ էճէլ օլ-
մասսա , Ֆաղիլէթիմիլ նաֆիլէ օլըրտու :
Պիր եիւզտէն գահը օլան՝ օպիր եիւզտէն
ինպէթ տիր : Աէնճէ Ֆէնս օլան՝ ճանս
խայըրը օլուր : Աէթէճէի քէլամ՝ տիւնեա
տէ նէ սահիհ տէրտ վար , նէ սահիհ տէր-
տիմէնտ :

Պու նիզամ տիւնեանն Տէր շէյխնտէ պէօյէ տէյիլմի : Պիզ տիւնեանն կիւզէլ շէյէրինտէն , կիւզէլ Տավարընտան խօշլանըրը : Լաբին զուհուր էտէն Ֆէնա տէվլէրի , գօրգունճ կիւնէրի տէ սասիպին տէն պիլմէլիյիզ : Սազիլ գըշ էյեամը՝ էվ վէլ պահար գատար իգթիզայլ տըր : Պիզի սօլուգ փարըլթըսլլա գօրգուտան երլտըրըմ՝ կէօգիւմիւղէ նուր վէրէն կիւնէշ գատար լա զըմ տըր : Տավատա պիրիքէն տուրղուն պուղուլար չիւրիւյիւփ , Տավայլը պօզար , էօլէթ փէյտա էտէր , օ պուղույու տաղըտըփ , Տավայլը փաբէլէն Փըրթընա ըիւզկէարլարը Ֆահտէլի տիր , պատի սապահ կիպի , Թաթլը օլուր : Լէր ալթընտա մատէնլէր Թուլթուլուփ , աթէշ փիւսքիւրմէսի՝ պիզիմ խայրըմըզ իչին տիր . ալէվէրի էէր ալթընտա սըգըլտա գալտա , տաղլարըն տիպինտէ իշէյիփ , տիւնեանն Թէմիլէրինի սարսա պիլըր : Լթնա տաղը՝ աթէշինի փիւսքիւրմէտէ՝ ինսանա հիղմէթ էտէր : ԼՏմազ խաշ գըն կէօրիւփ տէ գօրգտուղու գույրուգու երլտըղա՝ ասլընը պիլէն միւնէճճիմ կիւլէր : Կիւնէշ Թուլթուլտուգտան սօնղրա , գարարտան փէրտէնին ալթընտան չըգընճա , տահա փարլազ կէօրիւնիւր :

Կիւնէշ Փաղիլէթէ ԹէշպիՏ օլունուր : Սազթի իգպայտէ փէրտէ ալթընտա կէօլ

1 Կափօլ մէմէքէթինտէ սիչիւա ատասընտա պիր տաղ տըր՝ աթէշ փիւսքիւրիւր :

կելի օլուր . Ֆելաքէթ կելըրսէ փերտէսին երըթար , պուլուտ ալթընտան չըգար , թէք միլ շաֆգըլա կէօրիւնիւր : Իգպալ սեր խօշուղուլա կելէն սէվինճ՝ պիզի ալտա տըր . իգպալ կիպի պօշ տուր , իգպալ իլէ կելըր կէչեր : Իաքին Ֆելաքէթտէ կելէն սէվինճ՝ քիչինին ճանընը եիւքսէլտիր գուվ վէթ վերիր : Պու ճէնք մէյտանընտա ֆաղիլէթ ճէնքլէչըր եէնէր : Ղիլերտար փէչ լիվանըն Ֆելաքէթ իլէ ճէնկի՝ պիր սէյրան տըր քի , եերլերի տէ , կէօյլերի տէ Տայրան էտէր : Վիչի ինսանըզ պօրճուճու Ֆելաքէթ ճէնկի իլէ իճրա էտէր . իգգէթի ըաճաթի ծնունլա էտինիր : Պիր եիլիտի ճէնքտէ կէօր , պիր ուսթատ գլաղուզու Ֆըրթընտա սէյր էլլէ . ֆազիլէթ սաճիպինի տէ Ֆելաքէթ վազթինտէ կէօր :

Պիզնէ տելլիլիզ քի տերտտէն շիքէայէթ էտերիզ . տիւնեատէ էն տերտիմինտ ատամ՝ կէօզ եաշընը կիւլումնէյերէք տէօքմէլլի (է) : Վասավէթի վազ կէչէլիմ պիրատէր , գասավէթի վազ կէչէլիմ : Վասավէթ էթմէք՝ եարատանըն անընըմըգա եպտըղը եազըյա քիւֆը էթմէք տիր : Լիւրէլիմիզ տաիմնա ֆերաճ վէ ըաճաթ թուլալըմ , վէ Ֆելաքէթ վազթինտէ շազ օլալըմ : Ֆիլէք՝ տօսթումու Ֆելաքէթ մէտրէսէսինտէ թերպիլէ էտիր , Ֆելաքէթի գուլլանմայը , վէ զէվլինի չըգարմայը էօյրէթմէտիքտէն սօնղըրա , իգպալ տէվլէթ կէծնտերմէյէ :

Իսայը , պուճտան սօնղըրա ինտան օլմագ՝

պաշա պէլա տրը տէմէյիմ: Պունտան պէօյ
 լէ ինսան էօմրիւնէ գօնան ճիւղի պաճը՝
 շիքեայէթսիղ վէրէյիմ: Օ իրա եա ինսան
 լըղը ըէտտ էթմէլի, եախօտ էօմրիւնէ պաղ
 լը օլան տէրտլէրի գապուլ էթմէլի: Իգպա
 լէ չըգաճաղ իրք գատէմէ՝ տիւնեատէ չօգ
 Ֆէլաքէթ չէքմէք մուգթաղի օլտուղունու
 պիլմէք տիր:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Շու օգուումուշ ստամա պագ. պաշը՝ այագը
 քիթապիւանէ տիր. վէ հէր պուլտուղու կիւպրէյի
 լապնա սէօքմէյլէ, պէրէքէթինի արթըրըմ սանըր.
 Երուա թօփրաղը պօզայօր, թօխումու չիւրիտիւյօր.
 Հասըր վագթի, թարայը եապանի վէ ղէհիրլի օթլար
 պասըփ, իչէ եարայաճագ մահսուլա՝ նէ եէր գալլօր.
 նէ գուվլէթ:

Զինն նէ սէօլէր. քեամիլ օլմագ ագըլըզարա մախ
 սուս սուր տէր: Քէնտի սէօղէ կէլմէղ սիր Փօտուլ սուր
 քի, ապա Փաղիլէթ գանուուունա պաշ էյմէզ. վէ հաթ
 թա էլինսէն կէլսէ, Փաղիլէթի պէտ ամէլ եէրինն կէ
 չիւրի: Պայաղը խաղը պիլէ ութանտըրաճագ շէյլէր ի
 լէ էօյիւնմէքսէն խօշնըր. պէն ագլէ պալլը տէյիլ իմ
 տէր: Ագը՝ տէվլէթ մապահաթինն գարըջըր զօրպա
 նազարըլլա պագար. չօզլար ըլա պէրապէր օլաճագ
 խայըր իրթիքեապ էթմէզ: Քեամիլ օլմաղա պէն թէնէզ
 ղուլ էթտիքսէն սանիւրա, օլա պիլմէք շէրէՖի պանա էլ
 վէրլը տէր: Վէ պու հալ իլէ քէնտիսէն խօշնութ.
 քէնտիլի ղէվգէ սէՓայէ վէրլը: Պլրի ույգուտան ույ
 անմազ, օսիլրի եէլիլի իչմէտէն վէճուտիլի իփրանաըր
 մըշ. . . քեամիլ ատամ՝ պու ղիհին սահիպէրինի տէլ
 տէն պէթէր սայար. . . քիչիքեամիլլէյի պէօյլէ թրէ.
 նիր: Քիչիլի ալա էտէն քեամիլլէք տիր. մէլէքէրին սի
 լէ պուունան ղայրի նէ հիւնէրի վար:

(Բ) Պիր միգտար տիւշիւնձէլէր տէվլըրէյիմ քի , Կոն Կէրէքէթմիզ վէ Կէտ տուալը թօփրագտա հասըլ օլ մուշ իքէն , ալընրի ճէննէթ պալէտինէ տիքիլրսէ , սօլուփ սարարմազ , հաթթա թաղէլէնիլ , տահա կիւզէլ օլուր : Օ տիւշիւնձէլէրի աշան կիւնէշ՝ ագըլ սըր ագըլ Կիլր կիւնէշ տիլր քի , տիւնեատէ տէ փարլար , ախրէթտէ տէ . անձագ պու տիւնեատէ՝ նուրու փարլագ լըլը տիրէթտէքինտէն էքսիք օլուր :

(Գ) Մէն երւրէյինին իլինի եօգլատըլըն վաթ մը : Կէօզ եաշընն փոււսարընը կէօրմիւշմիւսին : Կէօրմիւշ տէյիլ իսէն , կէլ Կէրապէր վարալըմ կէօրէլմ . եաշ փոււսարըլընը թէֆտիշ հտէյիմ . սըլարըն հէր պիլրի պիլրէր տիւրլու տիւր . ճանտա տիւրլու աղամագ օլտուգու կիպի , կէօզ եաշընն սա պաշգա պաշգա հաուղարը վար :

(Դ) Քէօր սէվտարըմըլ՝ պօշ եէրէ պիլզ օրանսըզ կէօզ եաշարը տէօքտիւրիւր քի , օ կէօզ եաշարը քէտտիլէր կէօզ եաշընա միւհթաձ տըր : Տէրալէրիմիզ տախմա պիլզէ պիլր րուհանի սէվինձ փոււսարը օլաձագ շէյ իքէն , պիլզ հիշ պիլր խայրընը կէօրտիւշիւմիզ եօզ : Տիւնեանըն եարըլընը սօլաշ , կէօրիւրսիւն քի , էձէլին կէօղմիւշիւզ տէն տէօքտիւրսիւշիւ եաշ՝ քիպիլմիզի սուլպըլմ , ագըլ սըլըլըլըլըլը արթըրմագտան զայրի իշէ եարամագ :

(Ե) Տիւնեալար՝ եարատանը մէտհ էթտիլի եէրտէ . պիլր Կէնի տտէմիւն շիքէայէթինիմի տինլէմէյի . շիւքիւրլէր իլահիտի օգուշանլարըն ահէնկինի . պիլր ինսան էվլատը թէշէքքիտինին փէրտէսիլ Ֆիլանլըլա պօզսուշմու : Պու թագիլր սէնին հագգընա օլա պիլըր լօրէնցիտաք լաքին պէն իպթիտա քէնտիմէ հտէյիմ , զիւր փէք մուս թահագըմ : Թանլըրըն հէր էմր էթտիլի , հէր ետփուղը էյի տիլր . պանա գըսմէթ էթտիլի տօսթլարը էլիմտէն ալան՝ եինէ ալահ տէյիլմի : Թանլըր պիլզէ տօսթ վէրիլրսէ , պու Ֆանի տիւնեատէ պիլզէ տէվլէթ օլուոն տէյի տիլր . տօսթու էլըմիգտէն ալըրա , պիլզէ տիրէթէ թէտարիք կէօրմէյի՝ խապէր օլուոն տէյի տիլր : Տէվլէթիլիզէ մէթանէթ վէրմէք իլին պիլզի թէքտիլր էտէր : Պիլզէ կէօնտէրտիլի պէլալէր՝ պիլզի տահա պիլիւք պէլալէրտէն սագլամագ իլին տիլր : Էձէլ պիլզի էօլիմտէն գուրթարըր , քիպիլմիզի էնտիլր , գալպիլիզէ պիլր Ֆախտիլ գօրգու վէրիլր . վէ Ֆիլքրիմիզի Ֆագիլէթ եօլունա շէվլըմէյի մէձպուր էտէր : Ալահըն էյլէքէլրինի հէր եէրտէ պիլզէլմ : Ալահ ինսան իշին տիւնեատէ պիլր

Ճէննէթ ետփմը ըտը , պիր տահա ալաւընը տա ախ-
րէթտէ հազըրլայօրքի , կիրէն ինտանըն պիր տահա չը-
գաճաղը եօգ :

(Դ) Ինտանըն սերպէսթիյեթի ճէննէթին պիրքը գը-
ղը տըր . լաքին ճէննէնէմ ծուռ պաշտան չըգարմը : Էյ
ալլահ . միւճիղաթ արարըզ . սէնին մուհապէթինտէն
սունղա , միւճիղաթ սէյէճէք շէյ գալըրմը . սէնին էմ-
րին ագը եօրմայարապ . եօլ կէօսթերէճէք գլալըրզ
տուր . սէնին թէմոնիզըրին՝ թապիաթ գանուհուհուն
պաիա , լաքին լազըմ կէլէն մուգթէղասը տըր . սէնքէ-
րէմ էտիփ , ծնարը պիղէ պէյան էթտին . վէ պէյան
էթմիշ օրմասան , էինէ հաֆըր հաֆ , լաքին թէհլէքէտի
ղեյտաէ օրուրտու : Սանա քիւլլէյէն թէվէքքիւլ էթմէյէ,
ալ սէպէպլէրիմիզ մի վար : Սէնին էթտիյին՝ թէշէքքիյէ
էեր գամմըշ . թէրթիպինտէ դուսուրսուղուպտան վայ-
րի թագսիրաթ եօգ . ետփարըն շէյլէրտէ , էտէպսիզ
կիւնահընմըրըրտանաճապ , վէ ախ շէքեայէթին Ֆէրեատ
էտէճէք , պիր սէպէպի եօգ : Ճէննէթ՝ ասուամանի մա-
գալէրինին ահէնկի իլէ սէնի մէհհ էթտիյի կիպի , ճէ-
ննէնէմ տէ Ֆիրեատինին գօրգունճ ինիլթիս իլէ մէտհ
հտէր : Եմ սէն , հէր էյլլէյին փուհարըն , հէր էերտէ
քէրէմ սահիպի սին , ինթիգամըն պիլէ ինայէթ տիր .
սէն պէնի ազպտան գուրթար , էօլլուտէն իսէլաս էյ-
լէ , ճէննէնէմ աթէշինտէն սագլա :

(Ե) Գրեաթիր գասավէթի գալպիփղտէն չըգարում .
էօմիլուիւղիւ շաղ կէշիլէլիմ . խուսուսա Ֆէլքէթ վագ-
թինտէ սէվինճիլ օլալմ : Գայը արասընտա պիր էէնիւ
մէզ րահաթ սէվինճ՝ վայրէթին շէլէնկի տիր . օ պիր չէ-
շէք տիրքի , Ֆէլլէյին գարա էէլէրինէ տայանըր , վէ
Ֆէլքէթ գըշընըն փէր շտիտ ղէմհէրլսինտէ պիլէ ա-
ջըրը : Ինտան օրմագ պէլա տըր սէյէն քէաթիր՝ մէլէք
օլամուգ :

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ԿԷՃԷ

ՃԱՆԸՆ ՊԻՒՅԻԻՔԼԻՒՅԻԻ

Քիչի քէնտի իւզերինէ քէօր օլուփ, ճանընըն պիւյիւքլիւյիւնիւ քէնտի զաթիւնտէ կէօրէմէտիքտէն սօնդրա, տիւնեանըն աղիմ թասվլերինէ կէօլիւնիւ տիքիփ պագմանըն նէ՛ Ֆաիտէսի վար : Պիր ալայ ազլըլզ մաիւ լուգաթ՝ քէնտիլէրէ Տայրան օլուփ պագան ագիւ զաթէ, պագ նէ՛ սէօլէրլէր : Ալըն պիր զէրրէսի՝ օ փարլայան էրլարզլարըն սիւրիւսինտէն չօգ փարլագ տըր . ինսան էվլատը՝ պիւթիւն քեաինաթը, վէ էարատան ալլաՏը պէրապէր՝ ազլընա սըղտըրա պիւլըր . ինսանըն ճանը օ Տիքմէթլէրին Տիփսինտէն պիւյիւք տիւր տէրլէր :

Այ լօրէնցիոս, քէնտինի սըգմա, արզուլէրինի արեւըր, էիւրէյինի պիւյիւթ, վէ քէնտի պիւյիւքլիւյիւն գատար գուտրէթ կէօսլէր : Անի էիւքսիլտիճէք իլգայը, վէ ալա սէվտալարընը, պրագ քէնտի Տիքմիւնէ . ծնլար սէնի ազըլ տիւնեասընա գօմաղա չալըշքօր . Տագ ծնտա՝ սէնի պէքլէր, սանա՝ պիւյիւքլիւյիւնէ լայըզ շէյլէր կէօսլէրէքճէք : Անին պէօլէ պիւյիւք ճանըն՝ պու տիւնեանըն էօլիւսիւզ թարթըրըլ քիւգիւքլիւյիւ .

նէ գատար նիճէ, քիւզիւլիւփ պիւզիւլէ պիւլլյօր : Տիւնեայըլա հիշէր արասրնտա օլան մէնզիլլին պիւթիւնիւ՝ սէնին Ֆիքրինէ սըղա պիւլլըքէն , պիր զէրրէ մազուլէսի շէյ՝ սէնին Ֆիքրինի նասըլ սօլտուրա պիւլլյօր : Ան էօլմէզ ինսան սըն , պիր տէմ էօմրէ՝ նիճէ գանսաթ էտէ պիւլլյօրսուն : Պու գըսսաճըգ էօմիւրտէ արզուլէրինի նիճէ գանտըրա պիւլլյօրսուն : Իօյլէ իսէ սէֆիլ օլտուզունա թաաճճիւպ էթմէ : Ինսան պիր էպէտի տէվլէթ իլին եարատըլըր , լաքին օ տէվլէթ արզուսու մէրամը պիւլլիւք օլան ճաննա մահսուս տուր : Ուֆազ շէյլէր խօր շէյլէր , պիզի Փազիլէթտէն ուզազ տիւշիւրմէյլէ , տէրտէ , սէֆիլլիյէ եագլաշտըրըր : Մազիլլէթ տէտիլլէրի տար էիւրէյէ սըղմազ , հաթթա պէտ ամէլ տէտիլլէրի՝ ճանըն տարըզը տըր , Ֆիքրին գըսսալըզ տըր :

(ա) Ըթէշին ալէվի եէրի եալամազ , էիւքսէքլէրտէ եափըշաճազ շէյ արար : Վէզալիք ճանըն տա կէօզիւ էիւքսէքլէրէ պազար : Ս է պիզ ճանըմըզը տիւնեանըն Փանի շէյլէրինէ էնտիրիփ , պիր կիւն պրազաճազըմըզ շէյլէրէ պագմաղա ճէպը էտէրսէք , ճան՝ քէնտի թապիաթինէ գարշը զօրա կիրիր , պիզ տէ ճէզասըն շէքէրիզ : Պիզ իզ զէթէ նաիլ օլմաղա պագաճազ իքէն , իզզէթին եէր էիւզիւնտէ սիւրթիւնէն կէօլլէսի արտընա սէյիրտիրսէք , էլպէթ տէ քէնտիմիլլի խօրլարըզ : Շ ու տէրտիմէնտէ պագ , ազլընը թէրք էթմիշ , թէնինէ ույուփ , էօլու-

նու շաշրմբշ, սույուն իջինտէ փարալայան այս հայրան օլմուշ, էլէ կէթ իրիրիմ տէյի սույս աթըլըր, չամուրա սափլանըր. պու. շաշըն՝ դօշ կէօյկէլէրէ թամա հտէն առամ տըր :

(Բ) Հայ թամա հայ. հեմ էյինին հեմ ֆէնանըն թիւքէնմէզ փունարը. սէն ինսա նա գուշուն գանաար կիպի սին : Վուշ պիր քերրէ եէրտէն գալգա պիլտիքլէն, պիր քէրրէ հավայա չրգարգլայն, սէյիրտիր պուլուտ լարատէք չրգար : Աէր եիւղունտէ ուչար քէն, գանաթ քէնտիյէ աղըրլոգ տըր, մէն զիլինէ էնկէլ օլուր : (Գ) ամա տա քէլալիք պլ չաղարտա խօր շէյէրէ իլիշիրսէ, ինսանը եիւքսէլթ մէք տէյիլ, այսղընա քէօսթ էք օլուր, աղըրլատըր երգար :

Աէն թամանա գափրլմըշըն, պիւյիւք լիւյիւ փայէտէ արարսըն : Պագայրմ շու եիւրէյինի փարալայան ագ պապանըն փէն շէսինտէն սէնի գուրթարա պիլլրմիյիմ : Այէր ազլըն սէնի պսղլայան զէնձիրլերի գըրա պիլլրսէ, ազատ օլուրսուն : Աէնին գափրլըփ տա հէվէս էթտիյին շան՝ պիլլր միսին քի սահիհ պսշ պէլասը տըր (Գ) : Փատիշահ սարայլարընտա նէ վար, սէօյլէ պագայրմ : (Ե) պիրլէրտէն եիւքսէրէք հափիս խաննէլէր, աշաղաքի տէրտիմէնտլէրէ հիւքմ հտէր՝ սօյգատէ քէօլէլէր : (Զ) տուգլարը սարայտա էսիր կիպի էզիյեէթ իչինտէ եա շայրփ, սարայտան չըգարգլարը կիւն՝ գապու հաթլը կիպի էօլմէք իչին չըգարլար (Դ) : Աիւքսէք եէրլէրպէ իքէն էտէպսիզլիլէ

խալգտան իձ իպար տիլենիւրէր . լաքին չօգ տէՖ'ա օ թամն էթտիքէրի իձ իպարը՝ խալգ վէրմէյէ իմթինս հտէր :

Փատիշահարն օլտուն , ըիճալինին օլտուն , իսիմէրի պիւյիւք տիւր : () Մլարն պազը քէրրէ քէնտի լլյազաթլէրի , պազը տին , վէ պազը նիզամի ալէմ , պիզէ սուրէթէն իթաաթ էթտիրի : Վէ խաքի փայնէ եիւզէր սիւրմէյէ մէճպուր օլտուղումուզ օ թաճը գուրպանլար՝ խալգն սալթանանթլա տօնատրփ , պաչընա թաճ կիյտիրիփ , էն էտնա ըայասընն հիզմէթինէ թայէին էթտիյի ատաիլար տըր : լաքին օնլարն տա պիզիմ՝ իձ իպարըմըզ հասէտի վար ըսա , Փազիլէթ էօլունտա եաչասընլար . զիրա իձ իպար տէտիքէրի՝ լայրգ օլանա մախուուս տուր : () պիր իարաճ տըր քի ատամն վէրիլըր , փատիշահա վէրիլմէզ : Լիւրէք՝ Փազիլէթին ըայասը տըր . Փազիլէթին հիւքմիւ ալթընտա տըր , Փազիլէթէ պիաթ հտէր : Մտամը պրազըփ տա փատիշահըն ըուպասընա իքրամ էտէր՝ շաչընլարտան զայրի էօզ տուր : Քիչի սաթըն ալաճազը աթըր պազըփ անղլամագ իչին , չուրունու հաչասընը իւսթիւնտէն էնտիրիըր էօյէ պտգար տա , պիր փատիշահըն պիւյիւքլլիլիւնիւ անղլամագ իչին , արգասընտաքի ըուպանըն սալթանանթընա պազմագ՝ շաչընլըզ տէյիլ մի : Վիր ալայ եապան ատամլարընըն սերտարը , արգամտաքի քիւրքիւ նէ սաթըն ալթըրմ , նէ էյրէթի ալթըրմ , էճտատըմ :

տան միրաս տըր տէյի Փօտուլանըր : Պէն պէօլէլէրէ պագար կիւլէրիմ : Պէն սամնուր քիւրք կիյմիշիմ տէյի, ճանրմ՝ քէպէ կիյէ նին ճանրնտան պիւյիւք տիւր տէմէք տէլիւք տէյիլմի :

Պիր էօլմէզ ճան՝ տիւնեանըն պիր փատի շահլըղընա Փօտուլանտըղըն կէօրիւրսէմ, բումա իմիէրաթօրու ներոն՝ տիւնեայէ հիւքմ էտէրքէն, տէվլէթիսի պրագըփ տա պիր նէյզանըն շէրէֆինէ թալիպ օլմասընա պէն, զէտիրիմ : Վիշինին քիպրի՝ ահմագլըգտսն կէլիր . Փօտուլատամ՝ քէնտի.քէնտիյի թա նըմաղ քէօր տիւր : Վէօզիւ օյուլու գուշա պէնզէր . պուլուտլարա դատար չըգար, վէ գարանլըգտա օլտուղունտան՝ տահա զիատէ ճէսարէթլէ ուչար :

Եյ Փօտուլատամ, թամա էթտիյին տէրէճէ նէրէսի տիր . Ֆէլէք միւսասատէ էթտի, իշթէ մուրատընա էր : Ե իմտի քէնտի նէ պագ . պագ, տահա պիւյիւք օլտունմու : Եյեր պիւյիւք օլտում տէրսէն, օ քիպրին տէն՝ ալչագ օլտուղուն անղաշըլըր : Եյլէ իսէ՝ սէն էլլէրտէն էիւքսէք օլմաղա՝ պիր տար աղաճընա միւհթաճ ըմըշտըն : Եյաղըն նէրէյէ պասարսա պասսըն, սէնին շու պիւյիւքլիւյիւն նէտէ տիր, սանա իթիպար էթմէյէ՝ օնա պագմալը : Պիր ճիւճէյի ալաման տաղլարըն թէփէսինէ չըգար, կերշի էիւքսէլիր, լաքին պիւյիւմէզ : (Մա նիսպէթէն տէրէ իշինտէ պիր տիքիլի թաշ՝ չուգուր էէրտէ օլուր, լաքին պօյու քիւլիւմէզ :

Վէնտի պոյունու պիւյիւքլիւյիւնիւ ետիան՝
ինսան քէնտի տիր : Վիշնին պիւյիւքլիւյիւ՝
քէնտի Ֆագիլէթի իլէ Էօլլիւլլը :

(Ե) Պիր ազիմ լիյադաթ՝ քիշլիյէ էն ա.
լա տերէճէ տիր : () զաման պիւյիւքլիւյիւ
սէն արամաղա հաճէթ տէյիլ, պիւյիւքլիւք
սէնի արար . փատիշահտան պիւյիւք օլուր.
տուն . էլլէք սահիպի օլուրտուն : () Էնկին օլ
մաղա՝ խաղինէլէրէ միւհթաճ տէյիլ սին . շան
չէօհրէթ էտինմէյէ՝ ինվանլարա միւհթաճ
տէյիլ սին : Ֆէլաքէթ վադթինտէ շէրէֆին
սէնտէն պրըլմազ . զիրա շէրէֆ՝ տէօնէք
Ֆէլէյին օյնազլըղնա պաղլը տէյիլ տիր :

Հազրէթի Հափվայը ալտատան երլան կի
պի , էյրի պիւյրիւ Եօլլարտան սիւզիւլլափ ,
մալ իչինէ կիրէնլէրի աճըրըմ : Սիւրթիւնէ
սիւրթիւնէ շէրէֆէ նաիլ օլուրլար . ծնտան
սօնղրա տէօնէրէր քիպիրլի պաշարընը պիգ
տէն Էուզարը գալտըրըփ , պիզի խըրփալա.
մազ իսթէրէր : Ֆէլէքտէն Էօտիւնճ ա.
լլափ , Էճէլին պիր նէֆէսի իլէ քէօրլէնէ.
ճէք շէրէֆ՝ Փանի տիր , իթիպարսըզ շէյ
տիր : “ () կէօղէրիմիզի գամաշտըրմազ
իսթէտիքլէրի փարլազ սօյունթուլարընը
պիր կիւն Էճէլին էլլինէ թէսլիմ էտէճէքլէ.
րինի՝ զալիպա ունուտոյօրլար : Պու Փանի
տիւնեանըն շէրէֆ նիշանէլէրի՝ պիզիմ զա.
թիմիզտէն տէյիլ տիր , հէփ իւզէրիմիզտէ
էյրէթի , ույտուրմա գապուգ տուր : Պիւյիւք
օլանլարա՝ Ֆէլէյին վուրտուղու շու պա.
գամ պօյայը սիլէլիմ . արգալարընտան օ պօշ

զիյնէթ գաֆթանընը սըլըրալըմ տա , ճան-
լարընըն տէրունինէ կիրիփ , ճան օլմայանլա-
րը հէփ այըրալըմ . ծնտան սօնղրա սահիհ
պիւյիւքլիւքլէրինի քիւչիւքլիւքլէրինի՝ գա-
լանտան պահս էտէլիմ , , :

Գահրաման Փաթիհլէրին մէջուր զա-
զալէրի՝ քեամիլ ատամըն ազլընը թաղիթ
էթմէզ : () խալզըն ճանըլա օյնայան զա-
լիմէր՝ ահմագ խալզըն արասընտա թախթ
իւզէրինէ չոզրփ , քէնտիլէրին խալզա կէօս
թէրտիլին կէօրիւր . լաքին օ օյնատըզլարը
մուսիպէթլի օյունլարը՝ կիւրիւթիւյլէ գու-
րուփ , միլէթլէրի քէնտի գանընա զարգ ,
վէ տէվլէթլէրի թալան վէ թա՛ր ու մար
էթտիլինէ՝ քեամիլ ատամ պագար , հէմ ա-
ճըր , հէմ զէվլէնիւր : Մէլէրին Փասլ
էթմէյէ՝ մէզարլարընըն իւթիւնէ վարըր .
օրատա փէրտէյի գալտըրըփ պագար քի , օ
տիվ կիպի գահրաման ատամ՝ քիւրսիւսիւն
տէն տէվրիլիլ , քէնտի զաթի պօյունու
պուլմուլ , էյէր Փաղիլէթ քէնտիլի պիւյիւթ-
միւլ իսէ , պիւյիւք օլմուլ . եօգ էյէր պէտ
ամէլէր քիւչիւթմիւլ իսէ , քիւչիւճէք պիւր
չէյ օլմուլ , մարլ միգտարըն պուլմուլ : ()
ինսան գանըլա պէպէնէն ճէլատար , վէ
Փիւթ ու հաթլա պիւյիւք օլուրում գըլաս է-
տէն շաչընլար , ինսանըն պիւյիւքլիւյիւ՝ փա-
տիշահըն քիպրինին պիթտիլի եէրտէ պաշ-
լատըղընը ունուտուրլար տա , իզզէթէ սօզ
լու սէյիւրտիւր իքէն , ըհզալէթէ գարը վա-
րըրլար . թէքէրլէնիփ տիւշաիւքլէրի եէր-

տէ, եւս. գարը գալցայօրուզ տէյի տիւշ կէօ
րիւրէր :

Փուլթփերէսթլէր՝ փուլթլարընըն միհրա-
պընը ինսան գանըլլա մէքրուհ էթմիշէր
տէյի, պունտան սօնղրա զէմմ էթմէյէլիմ:
Քրիսթիյան փատիշահլարընըն՝ ղուրուրա-
րը ուղուրունա Ֆիտա էթտիքլէրի գուրպան
սիւրիւսիւնիւ՝ օ փուլթփերէսթլէր կէօրէճէք
օլա, իքրահ էտէճէքլէր տիր: Այրահաթըն
տիւշմէնի փատիշահլար . էլինիգտէն սիւահ
տիւշտիւյիւ եօգ, րայանըղըն պաշընա մուսի
պէթ եաղարըլի, էճէլի իւղէրլէրինէ տա-
վէթ էտէյօրսունուզ . պիլին քի, տիւնեատէ
սէֆէրին ատընը գալտըրանտան ղայրի Ֆա-
թիհ եօգ տուր: Ֆաթիհ տէտէքլէրի՝ սի-
լահ չէքմէյէ մէճպուր օլուլի, գըլըճը էլինէ
ալըրքէն աղլայըլի, գընընա գօրքէն սէվլիսէն
տիր . փատիշահ էալընըզ օ տուր . վէ էօյլէ
փատիշահըն թախթը կէօյլէրէտէք չըգար:
Աօմրիւնիւզիւն սօն կիւնիւնիւ խաթընըզ
տան չըգարման . կիւնլէրինիգլին էն աղլմի
օ կիւն տիր: Բայալարընըզ մէզարըն էթրա-
Ֆընտա սիգի պէքլէր, տավանըզ Ֆասլ է-
տիր, գապահաթըլը գապահաթըլ՝ օրատան
իլամ էտէճէք: Ապընըն պու հագ սէօղիւ
սարայլարընըզտան տիշարը գօվման, եա-
թագտան գալլաքէն՝ հիզմէթճիլէրինիգլին
գալապալըզընէ գատար չօղ ուսա տա, պիր
փարչա եէր տէ էճէլին կէօլիէսինէ վէրին,
վէ հէր կիւն հուզուրունուզա կէթիրտիլի,
պիլէսինճէ պիր միգտար հալլէթ էտին:

Սիրին միւտահէնէճի տալ զառուգլարն
 քէթմ հեթոյի մատտեղերի՝ պու սատրգ
 մուսահիպ սիզէ խապեր վէրեր . պիւյիւքմիւ
 սիւնիւզ քիւչիւքմիւսիւնիւզ , օ սիզէ տօս
 թանէ սէօյլեր :⁶⁶ Սէն ըայանա էլլէք հտէճէք
 պիր տէմին վար , օնու տա խալգը սէֆիւ
 էթմէյէ թէլէֆ հտէյօրսուն : Բայանըն տա
 փատիշահլարըն տա հէմ իպթիտալարը ,
 հէմ սօնլարը միւշթերէք օլտուղունու տիւ
 շուն : Տօղարքէն թապիաթտէն իւք իսթէ
 տիյին՝ իքի եութում սիւտ իւլէ պիր փար
 չա պէզ տիր . վէ տիւնեատէն չըգարքէն սօն
 իսթէտիյին պիր եաթաճապ եեր իլէ իւս
 թիւնէ պրագաճապ պիր փարչա թաշ տրը :
 Պու պիր պիրինէ եազըն՝ իքի ուճուն արա
 սընա սրգըշտըղըն էերտէ , տիւնեանըն ֆէթ
 հի՝ սէնին թամաընա լայրգ շէյ տէյիւ ,
 տէյի՝ էճէլին կէօլկէսի սիզէ նասիհաթ է
 տեր :

Հադ միւթաալ հազրէթլերի թախթի
 պալասինտէն նազար էտիփ , տիւնեատէ ալ
 չադ կէօնիւ կիպի , վէ փաք տերուն կիպի
 վապարը շէյ կէօրմէզ : Պատըր ալլահըն
 կէօզիւնէ՝ էլլէք սահիպի ատամըն կիզլ
 ամէլլերի կիպի , վէ պիլնմէտիք Փազիւ
 լէթլերի կիպի աղիզ շէյ օլամազ : Հայ օ
 պիւյիւքլէք սէվտասընտա օլան ատամըն շէ
 ըէֆի հայ . թանըլմստրգ Փազիլէթ սահի
 պինտէն նէ գատար աշաղա տրը . պունուն
 նէ հասէտճիսի վար , նէ շահիտի վար . Փա
 զիլէթ ինին խազինէսինի քէնտի հիւճրէսին .

տէ սագլանըշ տըր : Ինսան կէօզիւնտէն սագլանըփ, Թանդըրըյա գալպտէն գօնուշուը, կիւնլէրինի րահաթ կէչիրիր . վէ օ տիննեա եկիտլէրինին զայրէթտէն գալըփ, իւմիտլէրի քէսիլտիյի տար կէչիտէ կէլինճէ, Փագիւլէթ սահիպի՝ եիւրէյի տօլու իւմիտ իլէ վաըըր : Վիշինին պախթը շէրէֆի նասըլ օլուրսա օլտուն, եիյիտճէ ճան վէրէն՝ եկիտլէն եաշամըշ տըր : Լաքին օ եկիտլէր՝ փաթիշահ սարայլարընը տօլտուրանլար տէյիլ տիր :

Պիւյիւքիւք սէվտասընտա կէզէն ատամ՝ Թէնհատէ օլան շէրէֆէ պէյէնմէզ . զիրա Թանդըրտան զայրի կէօրէն եօզ : Խալգըն կէօզիւ իւզէրինտէ օլտուգճա, տիննեանըն եիւքիւնիւ գալտըրա պիլըր : Զօզ տէֆ՝ ա օլ գատար գուվլէթ վէ զայրէթ կէօսթէրիր քի, հիչ աղըրըզ տույմազ, հաթթա եօր զունլուգ ալըօր սանըրսըն : Լաքին պիր տէ պանգմայա կէօր . պիր քէրրէ խալգ պագմազ օլտուն, մէահինի վազ կէչին, պագ նէ չափուք գուվլէթտէն գալըր, երգըըր մահ զուն օլուր . վէ նէֆէսի ելտէն ալըր ըմըշ կիպի, եօլիւմ տէրէճէսինէ կէլըր : Իսթէր քի պիւթիւն տիննեա եալընըզ պիր մատ տէյէ Թէմէլ օլտուն, ինսանլարըն ճիւմէսի՝ կէօզիւնիւ օ մատտէյի տիքսին, վէ օ մատ տէ քէնտի օլտուն :

Հայ Հայ . ինսանլարըն իթիպարընա հառ սէտ էթմէք՝ չօզ Թէհլիքէլը շէյ տիր : Փօտուլուգ քէնտիյի կիլլէյէմէզ, պէտ ամէլ

Լէրին էն շաշգընը օ տուր . մերամբմա եաղըն
 վարըջօրում տեաիքճէ, ուզագ տիւշէր : Լ
 լն մէտհինի արանտըղընը պէլլի էթմէք՝
 մէտհինի արատըղըն ատամըն քիպրինի գա
 պարթմագ տըր : Սիր ատամըն մէտհինի ա
 րանմագ՝ քէօթիւլլիւնիւ իճրա էթմէյե
 սէպէպ վէրմէք տիր . զիրա էլի մէտհ էթ
 մէքտէն իմթինա էթմէք՝ հէր քէսին պիլե
 սինճէ տօղմուշ պիր իլլէթ տիր . սէն ծնուն
 մէտհինի արանրօի , օ իմթինա էթաիքճէ ,
 քէնտի մէզագընը իճրա էտեր : Պօտուլուզ
 էմաւլ գապուլ էթմէզ , հէր քէստէն զլյա
 տէ իթիպարը՝ եալընրզ քէնտիյէ իսթէր :
 Լ պրին հէր նէ էթսէ նաֆիլէ տիր . իթի
 պարը էլէ կէթիրտիմ տէտիյի եէրտէ , ատա
 մա կերի տուր տէրլէր : Ս է էօյլէ ատամա
 գարը՝ ալէմ իթթիֆագ էտեր , քիպրինի
 էնտիրմէք՝ քէնտիլէրէ պիր զէվզ օլուր . վէ
 էյլլէ սահիպի ատամլարա վարընճա , թահ
 մագ գուլու խան կիպի , եարամագ քէսիճի
 օլուր , քիպրի սօյմազա տիւշէր :
 Լնսան զրամը էլի իսթէմէյերէք մէտհ է
 տեր , վէ էթտիյի մէտհէ՝ գաթա պիլտիյի
 գատար զէմ գաթար . տիւնեատէ շէրէֆի
 միլի էօթտիրէճէք՝ տօղու սէօյլէր պօրու
 լար վար ըսա , եալանճընըն տա տիւտիլի
 վար , գուլագլարա ֆիսիլտեր : Հագգըմրզա
 հէր սէօյլէնէնի իշտէ պիլտէք , օ քիպիր ույ
 գուտունտա կէօրտիլիւմիւզ տիւշէրտէն՝
 փէք ֆէնա ույանըրըզ : Տիլտէն տիլէ մէտհ
 օլուրի կէզէն իսիմ՝ նիլէ ճէմիյի էթլէրտէ

կիցը զէմմ օլուր . վէ օ սօլույա սօլույա մէտհ էտէն աղզըն քէնարընտա՝ պիր Ֆիւթնէլի կիւլուշ օլուր քի , շէրէֆիմիդի զէհրէլէր էօլտիւրիւր : Վիշինին քէնտիյէ օլան մուհապպէթի՝ գըզգանձ ճոււհուր էհալիսի նէ պէնզէր , քէնտիտէն պիւյիւք ատամը չէ քէմէզ . քէնտիտէն զիյատէ շէրէֆի օլան ատամըն՝ պիր էլի իլէ պաշընա թաճ կիյտիւրիւր , օպիր էլի իլէ էիւրէյիսի արար քի թու թուփ էարալայա : Չէզարը էօլտիւրէն գանլը կիպի , էօլտիւրէճէյի գուրպանա իւրյանէթլէ պիւթ էտէր . վէ գանընը իլմէք իչին , այագլարընա գափանըր :

Սալթ պիւյիւքիւյէ թամա էտէն շաշգըն տէյիւ , իւլէմատէն տէ պազը ատամըար վար , շան շէօհրէթ էտինէլիմ տէյի քէնտիլէրին թէփէլէրէր : Մարիֆէթլի էօրիւմճէք՝ շաշգըն սինէյի ավլայաճազ ալը , քէնտի վիւճուտունտան էափար , քէնտի տէ էսիր կիպի իւզէրինտէ գալըրսա , պարի իհթիաճընըն իլգասընը իճրա էտէր . զիրա թապիաթինին հիւքմիւ տիւր , էէնիտէն էէյէճէք նաֆադա պուլմագ իչին , օլան վիւճուտունու իփրանտըրմալը տըր : Սաքին իլմէ հիլմէթ էտէն ատամըն՝ չէքտիյի զահմէթին ույգուտուզուղուն վէճհի նէ տիր : Ղանընը թէփէլէյիփ , էէնիտէն էէնիյէ Ֆիքիւրլէր իճատ էթմէյէ , պու Ֆիքիւրլէրի պիր պիրինէ պաղլայըփ , պիր հիւնէրլի զէմին էափմուգա էօրուլմանըն աալը նէ : Չիչ . պիր կէչիճի շէօհրէթ կիւրիւլթիւսիւ : Սէ պու

քէնտի կիպի եռֆ օլաճագ կիւրիւթիւնիւն
ատընա՝ էօլմէզլիք գօմուշ : Հիչ տիւշիւն
մէզ քի, հէր շէօհրէթ սահիպի՝ պիւյիւք
ատամ օլամազ :

Կէրէք ազլ, կէրէք իսթիտատ նէ գատար
չօգ օլսա, ատամը ատամտան պիր սահիճ շէ-
րէֆ իլէ Ֆարգ էտէմէզ : Բզլն իսթիտա-
տըն գանատըլա, իզզէթին նէ գատար պա-
լասընա չըգսապ, գալպիմիզտէ լիյագաթ օլ-
մատըգտան սօնղրա, թէքէրլէնիր տիւշէ-
րիզ . վէ շանըմըզն չըգտըզ թէփէլէր՝ ա-
տըմըզն բէզալէթ եաֆթասընը եաիրըտը-
րաճագ տար աղաճը օլուր : Պու մէհՏուր հէ-
րիֆլէրի կէօրիւրսեմ, օ գալպի ալչապ, մէշ-
րէպի պօզուգ, զէքի ազըլարը կէօրիւր-
սեմ, պիր էօլմէզ ճանըն փարչասը՝ տերէճէ-
սինտէն տիւշմիւշ, թօփրազա պուլանմըշ,
երգընթըլար արաորնտա զայ օլմուշ սանը-
րըմ, հէմ աճըր, հէմ թաաճճիւպ էտէ-
րիւմ : Ս է օ սէֆիլ շէրէֆինէ հասէտ էթ-
մէք ապլա իչէրիմտէն կէլմէզ : Մազիլէթ
օլմատըգճա, իսթիտատ տէտիքլէրի՝ ֆօ-
տուլ ատամըն էլինտէ, պիր կէօզէ կէօրիւ-
նիր ալաթ տըր, լաքին կէօզէ կէօրիւնիւր
գսպահաթլար իչէմէյէ եարար, վէ իզզէ-
թէ բէզալէթ գաթմազա եարար : Տիւնէա-
նըն պիւյիւք պէլարըր էքսէրիյեա պիւյիւք
ազըլարտան չըգար : Պայաղը պիր ազըլ
պիզի էօլէ ազտըրմագ նատիր օլուր : Բի-
շինին Ֆազիլէթի օլմատըգճա, ազլնըն չօգ-
լուղու նէ շէօհրէթ օլա պիլիր : Գալպտի

էրիլիք օլտուգճա, ազլըն տօղըուլըղու նա,
 Քիլէ տիր: ՄէտՏ օլաճապ շէյ՝ քիշինին
 գալսի տիր. գալսի լայրգ տէյիլ իսէ, էլին
 մէտՏինի տավա էթմէյէ՝ ղայրի Տիշ պիր
 սալաՏիյէէթի գալմազ: ՄէտՏէ լայրգ օլմա
 նըն թարիգինի՝ ազլմըզ կէօսթէրմէլի, վէ
 նէֆսէրիմիզ ղայրէթ վէ գուվլէթ վէրիփ
 իճրասըն էթտիրմէլի. անճազ ասըլ նիյէէ-
 թիմիզ Փազիլէթ օլմալը: Նիյէէթիմիզ
 Փասիտ օլուրսա, թարիգինտէ լիյաբաթ օլ-
 մազ. վէ իճրասը գապաՏաթ օլուր: Վրեա-
 միլիք տէտիքէրի՝ նիյէէթին էյլիյինտէ,
 վէ թարիգէրին ույղունըղունտա տըր:
 Փազիլէթ իւին ալտըղը իսթ իտատի՝ պէտա-
 մէլէ գուլանան ատամ՝ նէ պիւյիւք տիր,
 նէ քեամիլ. գուսուր թասաբպ պիր մախլուզ
 տուր, ազըլը զաթլէր պէյնինտէ՝ պիր եա-
 պանի ճանավար տըր:

Եւա ինսանա լայրգ օլան իզգէթ Տանկիսի
 տիր: Եւալընըզ քէնտիյէ մախտուս օլուփ,
 քէնտիտէն աշաղա մախլուգաթլա միւշթէ-
 լիէք օլմայան տըր: ՏիւթուՏաթլա, իս-
 թիտանտլա էտինիլէն իզգէթ՝ էօյլէ մի տիր:
 Նայվանլար տա գուվլէթլէրինի Տիւնէրլէ-
 ըրինի պիզիմ գատար էօյիւնէմէզլէր մի (չ):
 Տիւնէանըն պօշ շէյլէրինէ, թէնիմիզին
 Տասսէլէրինէ, գանաաթ էթմէյլէ՝ պիւյիւք
 օլմապ միւմքին իսէ, Տալտ տաղլարըմըզտա
 օրմանլարըմըզտա քեամիլլէր գաՏրամանլար
 տօլու օլմալը: Աքլին թապիաթ պիզի տօղըու
 էափմըշ, ճանըմըզը եէրէ էյմէյէ իզնի եօպ.

վէ պիղի հայվանտան ֆարգ էտէն սրֆաթ՝
 էանլնըզ պաշըմըզ էիւքսէքտէ տուրուփ կէօ-
 զիւմիւզ կէօյլէրէ պագտըզ տէյիլ տիր :
 Ինսանտա տահա պաշգա նիշանէլէր վար .
 պիրի՝ ինսանտա օլան ազըլ տըր քի , վագթի
 հալի պրագըփ , կէլէճէք վագթին թիւքէն
 մէզ միրասընը , տավա էտէր : () տավա
 էթտիյի միրաս՝ ֆագիլէթ տիր , էօլմէզլըք
 տիր :

Տիւնետտէ էօլմէզ ատամ՝ սալթ պիր տու
 նէ օլանյտը , օպիրլէր նիճէ գըզգանաճագլար
 ըտը . փատիշահլար խաքի փայինէ էիւզ սիւ-
 ընճէքլէրօփ : Շ իմտի պու ազիզ քէրէմ
 ալէմէ վէրիմիշ տէյի , ըէզիլմի օլույօր : Լ յ
 ֆօտուլ ատամ , գարտաշարընը թանըմազ
 սըն . գուլարընը հիչ էսիրկէմէզ խօրլարսըն ,
 ըրզլարընը էըզարսըն . պիլըրմիսին քի էթ-
 տիյին միւրիւվվէթսիզլըք՝ հէփ սանա տըր :
 Վէ սէօյլէրսին . գուլարըն մը . ծնլար հէփ
 սէնին էմնալին տիր . ծնլար ինսան ըսա , սէն
 նէսին . սէն թանղըրմըսըն : Պիր ճինս գաթ-
 լէրին արասընա՝ ֆէլէք պու գատար հատ-
 տէն աշըրը ֆարգ մը գօմնուչ : Պու՝ ինսանը
 պիր աճախպ սուրէթէ գօմնագ տըր քի , էա
 ինսան կիտիյի լիպասըն իչինտէ զայոյ օլույ-
 օր , էախօտ ճանը ունուտուլույօր : Ինան
 պանա , քիպրինին հագ օլմասընը իսթէրսէն
 սէնի՝ հիզմէթինտէ օլանլարա էագլաշտըրան
 շէյլէրէ քիպը էյլէ , էմնալինին ճիւմէսի իլէ
 միւլթէրէք օլան շէյլէրէ ֆօտուլան : Պագ
 սէնին պիւյիւքլույիւն նէտէ տիր . սէնին պիր

էօլմէզ ճաննն , գարտաշարըննն եիւզիւնտե
 էօլմէզ տօսթլարըն , պիր կիւն պիլէլէրինճէ
 պիր օլաճաղըն՝ (Է) պաշգա թէրթիպտե՝
 ըուհանի միւթ թէֆիզլէրին , վէ ճիւմէմիւ
 զին փէտերի՝ ճիւմէմիզի եարատան պիր ալ
 լահ , իշթէ սէնին հազ իզզէթին , վէ սահիճ
 պիւյիւքլիւյիւն պոււլար տըր :

(Ը) Թապիաթին ալթուն եափտըզը թօփ
 ըաղա՝ թանդըր կիպի թափան շաշընլարըն
 տա եիւզիւնէ պագմա : () Հայվան մշշըփպ
 լիատամլար , քեար թամաթլա թէփէլէնիփ ,
 զէնկին օլալըմ տէյի պիւթիւն էօմիւրլէրի-
 նի միւճրիմ կիպի , էզիյեթթաէ կէշիւրիւր
 քէնտիւրին խօրլարլար , ըէզալէթի իրթի-
 քեապ էտէրլէր , այըպ օլտուղուն պիլէ պիւ-
 մէզլէր : () Թաման էսիրլէրի՝ արգալարընա
 լաղըննըզ պիր մատէն տէնկի եիւքլէնիւիշ ,
 թաման արտընընա տիւշմիւշ , մէզարատէք
 Կօվար : Տէլիլէրտէ իքրահ օլունաճազ տեր-
 տիմէնտլէր վար ըսա , պոււլար տըր :

Իյ ատամ , սէնին անըլ խազինէն նէ
 տիր : Ըթուն՝ պէն տէյիլիմ տէր . եիւզիւ-
 միւն փարըլթըսը սէնի ալտատըյօր : Աէրջի
 թօփրաղը զէնկիւլէտիյօրում , լաքին սէնին
 հազգընա ֆագըր ըմ տէր : Աէնին խազինէն
 հինտիսթան մատէնլէրինտէ սազլը տէյիլ .
 խազինէնի սէն քէնտի տէրունինտէ արա .
 սէնին մալին սէնտէ օլան զանի ճանտա տըր .
 Կէյլէրտէ տօզմուշ , պիր կիւն եինէ կէօյլէ-
 ըէ տէօնէճէք՝ ալա , ազիլ , վէ էօլմէզ ճա-
 ննտա տըր տէր :

Սէնին հաստէլերինտէ նէ մալար վար :
 Լէրէր տէ , կէօյլէր տէ քէնտի միլքին
 տիր : Սէն օ հաստէլէր իլէ Թապիաթին հա
 սըլա կէթիրտիլի պերէքէթլէրին զէվզինի
 չըպարըրսըն : Հաթթա օ պերէքէթլէրին
 գըլմէթինի վերէն վէ պահասընը պիլէն՝ սէ
 նին հաստէլէրին տիր : Տըմաղընա խօշ կէ
 լէն մէյվէյէ լէզզէթ վերէն՝ սէնին հաստէն
 տիր . տաղի աշըգըն սէտասընա ահէնը վէ
 րէն՝ սէնին հաստէն տիր . րէնկինէ մաիլ օլ
 տուղուն ալթունու փարլատան , վէ տիւն
 եայր նուրուլլա տօլտուրան , ալթուն պապա
 սը կիւնէչէ ըշըղը վերէն՝ սէնին հաստէն
 տիր : Կէօղիւնիւն պէպէյի՝ օ աճաիպ զերրէ ,
 Թապիաթին եէքիւն րէսմինի կէօրիւր , վէ
 սանա տիւնեանըն հիլքմէթլէրինի եարատըր
 պիր Թանղըր տըր : Հաստէլէրին օլմատըգ
 ճա , աղալարընըն հիւնէրի օլմատըգճա ,
 տիւնեա սանա րէնքսիզ պիլիմսիզ պիր գարը
 շըզ շէյ կէօրիւնիւր : Սաքին օլտուղունուզ
 եէր իլէ պաշըմըզ իւզերինտէքի գուպպի՝
 միւճէսսէմին զէմինի կիպի տիր : Լնսան
 Թասվիրճի տիր , հաստէլէր էլինտէ գալէմ
 տիր քի , միւճէսսէմի չիզէր , շէքիլէրի այլ
 ըրը , վէ րէնքլէրին չէշիտէր : Հադ Թապա
 ինսանը՝ պու շէյլէրէ հօմիւր վէրիւր ճան կի
 պի եարատըրի , մաիլուգաթըն օրթա եէրի
 նէ գօմուշ տուր : Սիլթօն շաիրին նազլի
 իւզրէ՝ հաղըթի հավվա քէնտի գիսվէթի
 նի՝ իլք տէՓա սուլուն իլինտէ կէօրիւփ ,
 հայրան օլտուղու կիպի , ինսան քէնտի եալի

տրըը շէյլերի կէօրիւփ, հայրան օլուր : Այս պու քէնտիտէն տիշարը օլան հիքմէթլերի կէօլթերէն ճանը՝ քիշի քէնտի իչերիսինտէ կէօրմէյէ իրթիքեապ կէթմէմէք օլուրմու :

Վիշնին խայալնտէ տէ նէ մալլեր վար քի, հասսէլերինի իշէթտիյի քեաինաթ տար կէլիր : Խայալ իշէր, ճօշար, պու տիւնեատէն ալա տիւնեալար իճատ էտեր : Երբերի վագթլարը աշար, իսթէտիյի կիւի եիքսէքլերէ չըգար, կիրտապլարա էնէր, հավալարտա կէգէր, պիր Ֆիքրի իլէ տիւնեանըն եարատըլընը կէօրիւր : Պաղէն եարատանըն սէսինի իշիտիր քի՝ տահա եարաւ տըլմամը իմախուգաթը չաղըրըօր : Այարատան ըլա պերապեր հիչլերին գըլըսընա կիտեր կէլիր, տիւնեալարըն աճէլէ գուրուլտուղուն կէօրիւր : Պիր տէ տէօնէր կէլէճէք վագթլարընը կէօրիւր . վարըր ճիւմլէսինի էպէտիլիք գափուսունտա պէքլեր :

Վըլամէթ պօրուսունուն հէյպէթլի սէսինի իշիտիր : Սիլիլէլեր պիրի պիրի արար սըրա ատիլ հաքիմին հուղուրունա չըգըփ, տավալարը ֆասլ օլունտուղուն կէօրիւր : () լմուշու, օլանը կէօրմէյէ գանաաթ էթմէզ, կէօղիւ էօնիւնէ տահա հիչ օլմայաճապ շէյլեր կէթիրիր : () գուտրէթլի խայալ՝ եէնիտէն տիւնեալարա էմը էտեր եարատըր . օնլար տա հիչլերտէն չըգըփ, Ֆիքրին այնէսինէ եազըլըրար : Տահա զիյատէսինի տէ եափար, թանղըրնըն եարատամայաճաղը օլմազ շէյլեր ըէսմ էտեր, կէօղիւ էօնիւնէ կէթիրիր :

Հափըզատէ՛նէ խազինէլէր վար : Ալէմիշ կէջմիշ վագըթլարը հալա մէվճուտ աուրլար կիպի մէյտանա կէթիրիր . կէջմիշ զաթլերէ վիւճուտ վերիր , կէօլկէլերինէ ճան վերիր , կէլմիշ կէջմիշ շէյլերին հօմրիւնիւ , ըհնկինի խայպինէ կէթիրիր : Ալէջէնլերին մուգատտերինի շիմտի թէքրար սէօյլեր . տիւնէա պիւթիւն մահվ օլուփ , ինսան պօշէերլերինտէ եալընըզ գալսա պիլէ , պու հիքմէթլի գուտրէթի՛ տիւնէայը եինէ հիլէրտէն չըգարըր :

Ինսանըն անղլայըջը՝ նէ ապիմ գուտրէթտիր : Խայպին վէ հասսէլերին սուլթանը , հիւքմիւնտէ օլան պու գուտրէթլերի հօլուրունա կէթիրիր , սօրար , սօրուշտուրուր , քիմինի գապուլ էտէր , քիմինի ըէտտ էտէր ()նլարըն թօփլատըզը զախիրէյի թասհիհ էտէր , իշլէր , թէմիղլէր , հագ վէզնէսի իլէ խուլասալարըն վէզն էտէր : ()նլարտան սէնաթլէր , իլիմլէր իճաս էտէր , տէվէթլէր եափար , գանուըլար գուրար : Իւնսիյեթլ պինասընա թէմէլ պրագըր , տօնատըր , չարխլարընը ճանլատըր , վէ պու ազիմ եէքիւնտէ՛ հօմիւր սէֆասընը իշլէտիր : Ալէթի ճիի քէլամ եարատանըն հիքմէթլի թէր . թիպինի՛ պիղէ պէյան էտէն՝ պու անղլայըտըր : Այլէ օլտուգտան սօնղրա , ինսանըն մէջրէպ թէրպիլիյէսինի՛ նէ ուղուրսուզ սէպէպ իլէ իհմալ էտէր :

Ինսանըն գուտրէթլերինտէ նէ աճաիպ գուվէթ վար . քէնտիլերին թէքրար թէք

րար վիճուտէ կէթիրիփ , էքսիքլէրին թա-
մամլամադ իչին , տուրմայրփ չալըշըրլար : Ավ-
տալարընտա ազիմ արզուլէրի , արզու էթ-
տիքլէրի շէյի էլէ կէթիրմէյէ՝ օլան գուա-
րէթլէրի . ինսան քէնտի սերպէսթիյեէթին-
տէ , քէնտի գըսմէթինի քէնտի սէչիփ , քէն-
տի էլի իլէ եափտըղը : Իմտի պէօյլէ պիր
զաթին նէսփ էքսիք . միւտտէթի մի . օ տա
վար . վար , վէ պագը գըսմէթլէրինին Տէփ-
սինի թէքմիլ վէ հպէտի էտէր : Ինսան էօլ
մէզ տիր : Պու էօլմէզլիլին նէ գուսուրու
վար . մութուլուլգ . իսթէրուէ , օ տա էլին-
տէ տիր : Եյ ատամ , Փագիլէթի թանըր-
մըսըն : Սութուլուլու շիմտի վէրէն , վէ
սօնղըրայա վատ էտէն՝ օ տուր : Աօրտիւնմիւ
մալինին խաղինէսինի . Տէմ գազայէ միւս-
թէլա տէյիլ , Տէմ իսթէտիլին կիպի ար-
թըրա պիլիրսին . վէ իթիրիրիմ վէսվէսէսի
էօգ , էմին սին : Պիլիրմիսին Փագիլէթ իլէ
նէ սաթըն ալա պիլիրսին . . . ալա՛ճը :

Անտէ պու գատար մալ օլտուգտան սօնղ-
րա , ալթուն սէսին նէնէ կէրէք : Բլթուն՝
քիչինին գարնընը աճըպտըրըփ , իՏթիյա-
ճընը արթըրմադտան ղայրի շէյէ եարամազ :
Բ՝ զավալլը , էլ իչին մալ պիրիքտիրմէյէ՝
քէնտինի թէփէլէմէնին սալը նէ : Սիւճի
զաթլա աթան՝ պու զաիֆ նապղըն տուր-
տուգլայն , պու էսիր օլտուղուն մալ՝ եաղ-
մայա կիտէճէք , թար ու մար օլաճազ . էլ
էլինէ , տիւշմէն գապղընա կէչէճէք , վէ
սօնղըրատան սաճիպ օլանլար՝ քէնտի խաթըր-

լարը իշին վիճուտ իփրանտորան շաղընը
զեվգլէնէճէքէր :

Օ կնկինլիքտէ ռահաթ էտէրիմ սաննա .
մալին արթորգճա՝ տահա արթըրմագ ար-
զուսու տա պերասկեր արթար : Սէվտանըն
տիւրթմէսինէ քիմ տայանմըշ տըր : Խամ
թամա՝ մէրհամէթսիգ մուպաշըր կիպի ,
տուրմայրի եէնիտէն եէնիյէ սալեանէ պրա
գըր , իշին կերիսի ալընմաղ . վէ ռահաթլան
մաղա թէրթիպ էթտիյին կիւնէր՝ սէն եագ-
լաշտը տէտիքճէ , ծնլար ուզագլանըր : Փա-
գըրըն՝ պարի իճթիյաճընտան ղայրի սըգըն-
թըսը եօգ : Օ կնկինին տերտի իքի գաթ
տըր . իճթիյաճը կիւնտէն կիւնէ արթար ,
արզուլէրի՝ պերէքէթ իշինտէ իքէն , տուր-
մաղ չօղալըր , հէմ իճթիյաճընը տիւշին-
մէլի , հէմ արզուլէրինի գանտըրմալը :

Հատտէն աշըրը զէնկինլիք պիր աղըր
եիւք տիւր . քիշինին տէվլէթինի եա պաս-
տըրըր , եա շաշըրըր : Բահաթլըգ օրթա
գարարտա օլըր : Խնսանըն ասըլ սէֆասը
իճթիյաճտա տըր . իճթիյաճը կէչտիք-
լէն սէֆասըր գալմաղ , ծնտան սօնղրա Փէ-
լէք նէ գատար իհսան էթսէ , հասսէլը
տօլմուշ տուր , ղիյատէ շէյ գապուլ էթմէյ :
Պէրէքէթ՝ ինսանա պէնտ սույու կիպի ,
գափուսուն գըրըրի , պիրտէն պիրէ տէօքիււ
սէ , կերջի իպթիտասը հասսէլէրիմիզէ պիր-
տէն հիւճում էտէր , լաքին շիտտէթի չօք
սիւրմէյ կէչէր : Պիզ թապիաթին գուվլէ-
թինտէն ղիյատէյէ չըգամայըր , գուտրէթ-

լերիմիգտէն էօթէյէ կէջէմէյիզ . իսթէր
 իսթէմէզ ամմէյէ մախուս օլան հասսէլէ-
 րին տաիրէսինէ կիրերիզ : Ըրը պիզէ պիր
 էօրնէք տիր . էմտիյի շիէքէրտէն՝ պալը
 գուվլէթի գատար ալըր , ինսանըն տա հաս-
 սէլէրինին էօլչիսիւ թէքմիլ օլտուգտան
 սօնդրա , օլան շէյտէ թաթլըլզ գալմնազ :
 (Սուռն իչին աճ կէօզլիւլիյիւնին տաիմն
 ճէգասըն շէքէր . սէֆասը օլաճազ շէյտէ՝
 պէլատէն զայրի շէյ պուլմազ : Սէվինճ՝ չօ-
 ղա վարրըսա , աճըլա սէպէպ օլուր . վէ սէ-
 ֆանըն իֆրաթը՝ էօլլւմ կէթիրիր : Իշպու
 հալիմիզին թէհամիլէ էտէճէյի ըահատ-
 լըզ՝ ֆաքաթ վիւճուտումուզուռն սաղլըզը ,
 ճանըմըզըն գուվլէթի , ինսաֆ իւզըէ խայ-
 րըլը սէֆա , վէ եազ կէճէսի կիպի փաք վէ
 թաթլը սէվինճ՝ տիր : Իգպալ գատէհի՝
 մալիք օլանըն էլինտէ լէպալէպ տօլու տուր .
 օնտան զիյատէնէ տօլտուրսա սըղմազ . քէն-
 տի հագգընա տէօքիւլիւր , նաֆիլէ զայ օ-
 լուր :

Սաղրուր մալտար՝ քեամիլ ատամըն կէօ-
 զիւնէ մալինի չօզ կէօսթէրմէյլէ ալտատա-
 մազ . քեամիլ ատամ օնուռն սըրընըր պիլըր ,
 քիպրին եալանընա գափըլմազ : Օլյատէ
 ճէհալէթ՝ ինսանա չօզ իլլւմ էջրէտիր .
 զիյատէ զէնկիւնըլը տէ , զէնկին ատամա՝ սէ-
 ֆասը ազ օլտուզուռու էջրէտիր : Սալ՝ էօյ-
 լէ ատամըն էլինտէ պիր պօշ օյուռնճազ տըր
 քի , տաիմն չօճուզլուզ էթտիրիփ , մէզարա
 վարընճայատէք էյէնտիրիր : Վիշի թա-

պիտան տախրէսինէ պաղլանտրգտան սօնդ
 րա, Փագըր օլմազ. լաքին խայալաթէ պաղ
 լանրփ, Եօլունու շաշըրրսա, Էլպէթտէ սե-
 Ֆիլ օլուր: () զաման քիշի Ֆէլէյի քէն-
 տիյէ սէօզ անղլամազ պալաճազլը Էտէր, քէն
 տի Ֆէլէյէ պօրճու օլուր, զաՖիլ կէլլիփ
 պէնի սըգըլթըրմասըն տէյի Էիւրէյի թի-
 թիրէր: Օ Էնկինլիքտէ տէվլէթ արամազ,
 պիզի թագլիտ Էտէն մայմունուն շաշքընըղը-
 նը թագլիտ Էթմէք տիր. քէնտի սուրէթի
 պյնայա վուրուր, կէրչէքտէն մայմուն զանն
 Էտէր շաշար. կէօզիւնիւ տիքէր պիր էյի
 պագար. թութայըմ տէր թութամազ,
 Էթրաֆընը տօլաշըր Էաթըր, կէօրտիլիւ
 կէօլկէ Էլէ կէլմէզ, տուրմայրփ քաշար, սե-
 պէպի նէ օլտուղուն անղլայամազ:

Ինսանըն խազլինէսի ճան տըր: Ինսան
 տիննէայէ մալիք օլսա, խազլինէսի արթմազ.
 տիննէա պիւթիւն Էրգըրա, պիր շէյի Էբ
 սիլմէզ: Իգընը գուլլանան քէամիլ պախթը
 տա զէվգլէնիր, Էճէլի տէ: Պիլը քի տիւն
 Էանըն շէրէֆի պիթտիքտէն սօնղրա, քէն-
 տինինքի տաճա սիւրէճէք տիր: Ս ազըա
 ինսանըն պիլիբըլիլիւնն նիսպէթէն՝ փա-
 տիշաճ իւնվանը պիլէ նէ տիր:

Տատսըզ Տիսապսըզ սէնէլէր կէչիփ, Էօլ
 րիւմիւզիւն պիր տէմինի Էքսիլթմէմէք. պիր
 սապաճ քի սալա ազչամը օլմամազ. պիր
 մէնղիլ քի կիթտիքճէ կիտէրսին, կիտէ-
 ճէյին մէնղիլ Էքսիլմէզ: Պիր թիւքէնմէզ
 կէլէճէք վազթ. պունլար ալլաճա մախսուս

դուտորէթլէր տէյիլ մի : Այ փատիշահալար ,
 պու դուտորէթլէր ըայանըզըն էն էտնասընա
 տա վէրիլիշ տիր . էոյլէ օլտուգտան սօնը
 րա , ըայանըզ ըլա պիր ըիւթպէտէ օւ
 տուղունուղու քիպրինիզէ անղլատըն : (Ս)
 ար տա սիզին կիպի էօլմէզ տիրէր : Աիզին
 դարընտաշարընըզ տըրլար , վէ ծնլարը սէվ
 մէյէ պօրճլուսուսուղ . վէ էյէր սահի՛հ պիւյ
 իյիւսէնիզ , ծնլարը էթրաֆընըզտա քէնտի
 էանալինիզ նազարլլա պագմալըսընըզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Պէն ճէննէթ աթէշինին փարչասըլմ' աէյի ճան
 էօյիւսիւր . էօյլէ խէ աթէշ կիպի կէօյէ տօղու չըգմա
 ւ , էիմիգտէն չըգաճագ շէյլէրէ , վէ էճէլ պիզի պըրլա
 ճօգ էյլիքէրէ սարլըմմալը . վէ ճանըն պիւթիւն ճահ
 տի ղայրէթի վէ հիւնէրի , կէօյլէրէ չըգմագ իշին , քէն
 տիյէ դանաո վէրէն զաթէ տօղու ուջմագ օլմալը : Ա
 քին քէօր թաման էօյուսու շաշըրտըր , չամուրա տայալ
 րըր . վէ ճէննէթտէն ղայրի էէրտէ պուլունմայան' իզ
 ղէթին իգպալին անըլ քէնտի տիր' էլէ կէթիրախ' տէյի
 պիր խայալի իզգէթ իգպալ իւէ ալտատըր : Պու ճիւմէ
 իւէ խայզըն աղըլըզ տէտիյի պու տուր : Հէր շէյին
 զաթինի թէպալի էտիփ , իիւաֆը հօգ էէրինէ գօր , վէ
 պիր էէնի թարզ աղըլըզ փէյտա էտէր քի , կէօսթէ
 ըիշի քիշիյի ալտատըր , վէ հաթթա աղըլը սըրասընտա
 օլան ատամլար պիլէ իթիպար էտիփ , մէթանէթ վէրիւ
 ըր : Սալթ պիր շէյտէ աղըլը օլմագ' էէքիւնէ իրապէ
 թէն' տէլ օլմագ տըր . պու նիղամ իւզըն էն աղըլը օ
 լան' աղըլըզ տըր , էն ղէնիկն օլան' ֆագըր տըր . պիւյ
 իւքըյէ իըրլմ' վար տէյէն ատամտա' հիշ իըրս էօգ .
 վէ-հասըլ պիր ատամ' թախթ իւզէրինտէ օթուրիւշ
 պիլէ օլա , էինէ խօր , էինէ հագիր տիր տէյէ պիլիւրիզ :
 (Բ) Պիւյիւքիւք սէվտաալ , ղէվգ սէֆա , քիշիյի սա .

Հի՛հ մուծլու էաս պիլերէրմի : Սահի՛հ սէֆա՛՛ փոքրէք
 տէն զայրի շէյ իլէ օլմազ : Վէ եիւրէք րահաթի՛ ալազ
 կէօնիւլտէ օլուր : Եիտիլիք պիւլիւքլուք սէվտասլլաւ
 սէֆա հագդընտա սէօյէշէլմ : Աթինանըն . բէմէր ալ
 թը մէարէսէսինասէ , տէրպէրինի պու իքի մաստէ իւզէ
 րինէ վէրիլէր իտի . եուհանի տէվիլէրինտէն սօնլաւ
 տա պու մատտէլէրի չօք սէօյէշալիլէր . լաքին մասաւ
 հաթ հալա Փապ օլուհմուշ տէյիլ տիր . հալա մուպահէ
 սէսի էլըէմ տիր : Վէ պիւթիւն ինսան գըսմընա տաիր
 պիր մատտէ տիր : Պէն սէնին տէյէճէյինի պիլիլիմ . պու
 իքի սէվտատան ազատ օլան աամ հանի , պունլարտան
 մուհէզէհ օլան էվլլալ նէրէտէ տիր : Սօն տէյէճէյին
 պու տէյիլմի լօրէնցիտա : պունտան զայրի սէօյէյէճէյին
 վաթր մը : Պունլար տա սանա գարչը սըր : Պիզ էօմրիւ
 միւզ օլտուգճա պաթագլարա կիրիփ չըգըփ . թէհլիքէ
 լէր աթլալմի , պօշ կէօլիէլէրին արտը սըլո՛մ մը սէյիր
 տէճէյիզ : Պիր ճիւզի իւլիւֆէ իչին , գարանըն տէրեա
 նըն գազալարընա մէյտան օգոչուլի , խամ թամարն պիր
 մուրտար . քեարը իչին , ճէննէթին իւմիտինտէն , ինսան
 լըգ ըրաթպէսինտէն ըրաճու էասլլմի : Տիւնեանըն վագ
 թի՛ արսէթին էպէտիլլինի կէօրիւնմէզմի էտէյօր :
 Գլընըն պիր գու՛մ տանէսի՛ տէնիզին էնկինլիլինի էօր
 թէրմի : Թօփրալըն պիր բէսէյի՛ կիւնէշին քիւրէսինէ
 փէրտէ օլուրմու : Մալին շէրէֆին պիզի պու տէրէճէտէ
 բէօրլէյէճէք գուվէթիմի վար : Կ՛յ լօրէնցիտա , մալ
 շէրէֆ . բէնտիլէր . բէօր օլտուգլարըն իսպաթ էտէրսէմ ,
 տէյէճէյին գալըր մը : Սէօյէտէյիմէ թաաճճիւպ միւ
 էտէյօրտուն : Մանի տէյիլ , սէն էինէ թաաճճիւպ էթ
 մէտէ օլ : Պու իքի սէվտա՛՛ ինսան գըսմընա ճին կիպի է
 զիյէէթ էտէր . էզ ճիւմիէ սէնին էիւրէյիլինի զապթ էթ
 միւլէր քի , կէօզլէրինի կէօյէրէ չէվիւէմէյօրտուն : Սէն
 նէ պիրինի թամըրսըն , նէ օպլիրինի . ծնլարը սէն պէն
 տէն էյօրէն : Պէնիմ պու սօհպէթիմ՝ մասալահաթը
 մըլտան խարըճ կէօրիւնիւր . լաքին սաըլ պահաթիլիզ
 միւթալլիւք տիր :

(Գ) Սէն պիւլիւքլուք թամարըն թամըմազըն . սէն
 ծուռն սալթ տիշ էիւզիւնիւ կէօրիւրսիւն , զաթի նէ օլ
 տուզուհու կէօրսէն , իքրահընտան թիլլէրին գապթար :
 Սէնին պաշընա Փէլլիլին թագալըր սօրղուճ սալա
 նըփ , սէնի էլլէրտէն սէչէ կէօրսիւն . Փաիտէսիմ նէ քի
 սալլ շէրէֆ օ տէյիլ :

(Դ) Պիր պալա փօսթօա օթ ուրան աուամ[՝] պիր Ֆօ. տոււ արիւնճի տիր. քի, սատագա տիրէնտիրի եւերտե պիւյ. իւքիւք սօթար :

(Ե) Քիշիյի էպէտի շէրէՖէ նաիւ էտէն՝ Ֆաղիւթ տիր: Փարաուն Թէփէլէրի երգըւրգտան սօնղրա, օ շէ. րէՖ էինէ եաշար. — պու հագ մատտէնին Թէմէլ նէ տիր. ճանըն էօլմէզ օլտուլու տուր :

(Զ) Ճան քէնտի ալա ըիւթպէսինի Թանըլփ, տինն. էանըն հայվանի չամուրունսան այրըլըր, քէնտի մէր. Թէպէսինէ չըդարսա, օ զաման հաղըէթի աոէմին էվ. լապարը, գըլարըմըգտա օրմանըրմըգտա կէզէն ալիմ. լէրտէն եիյիալէրտէն Փարգ օլուրլար տա, ինսանա եա. գըշան մագամա կիրիլէր: Պիզ պուհան Թամն էթմէլյ. իզ. պիղի Թահրիք էտէն սէվսա պու օլմալը :

(Է) Մէլաիքին Թապիաթի պէլքի ինսանըն գըլսա էթտիյի գատար ալա տէյիւ տիր: Չիրա տիւշէ պիլէն՝ տիւշտիւքտէն սօնղրա, գալգա պիլէնաէն ալա նիշն օլ. մալըլմըշ: Մէլաիքտէն սօնղրա ինսան աըր, վէ մէլաիք. տէն ուզագ տէյիւ տիր :

(Ը) Պիւյիւքիւք Թամարնտա էանղըշըլըն օլտու. ղուհա՝ սէնի իլըսօմ էթտիրտէն սօնղրա, մալ Թամարնտա տա փէք ագիւ օլմատըլընը իսպաթ էտէյիմ: Կրատընըն աէՖթէրինի սանա Թասիհ էտէյիմ տէ, սօղլույա տա. հա մուլմապըգ՝ պիր եէնիսին կէօսթէրէյիմ:

ՕՆ ՊԵՇԻՆՆՃԻ ԿԵՃԵ

Տ Ի Ի Ն Ե Ա

Պիղիմ տիւնեատէ եաշատրղըմրզըն իւճ
րէթի նէ տիր . շամաթատան սերսեմ՝ օլոյ-
օրուզ , թօզտան թօիրագտան պօղուլոյօ-
րուզ . իշտէն զահմէթտէն եօրուլոյօրուզ .
վէ էօմր իւլէ էճէլին արասընտա օլան գա-
լըն փերտէնին վարիւքըլիւնիւ Տիչ տիւլիւն
մէյօրուզ : Փօտուլատաման պագարըմ՝ էօ-
թէ պերի սերսէրի կէզեր , խալզըն նազարը
նը տիւլէնիր : | Վ՛Տիւ սէֆա օլան՝ զէվզ ուղու-
րունա վիւճուտունու թէփէլէր : Պունլար-
տան տէլիսի՝ մալ , պիւլիւքըլիւք սէվտասընա
սուսայըփ քէօփիւրիւր : Տէր պիւրի պիւրէր
պօշ ջօճուգ օյունճաղընա ազըլ վէրմիւ-
րիւզկէարըն չալգատրղը զէրրէլէր կիպի , հա-
վալարտա չալգանըփ եաթըրլար : | աքին ջօ-
ղա վարմազ , օ կէօզլէրինտէ փարլայան իայ-
ալաթ սաուշուր , իւմիտսիզլէք գարանլըղը
պասար . քէնտիլէր տէ նապէտիտ օլուրլար :
Տայ հայ . ինսան տա , հէվէս էթտիլի շէյ-
լէր տէ հէփ պօշ տուր , հէփ Փանի տիր :
Պու տիւնեա պիր իայալ փէրտէսի տիր ,
իչինտէքի կէզէն ինսանլար պօշ կէօզլէլէր
տիր . արատըզլարը շէյ քէնտիլէրտէն տէ

պօշ սուր : Կերէք պօշ շէյլերէ սէվինէն ա-
տամ, կերէք կիւճ օյունճագլարա ճիտտէն
Եօրուլան ատամ, պիր պիրինէ պէնզէր տէլը-
լէր տիր : Պիրի գուրու շէօլէրի կէզէր , օ-
պիրի շէշէքլի տաղլարը , պիրի վագար սաթա-
րագ , պիրի կիւլուփ օյնայարագ մնջվ օլմա-
ղա կիտէրլէր :

Ի օրէնցիտս , մատամ քի էպէտի ալլահ
Եագլաշըօր , վէ տիւնեանըն պօշ շէյլերի
քէօխլէք շիշէսի կիպի սույուն Եիւզինտէն
տաղըլաճագ տըր . պիզի խօրլայան տիւնե-
իւնվանլարը , սօյ.քիպարըղը , ըիւթպէ պիւյ-
իւքլիւյիւ նէյէ լազըմ : Սէն րահաթը՝ տի-
քէն իւզէրինտէ արայօրսուն . սէնին ճանըն
խայալաթէ գափըլմըշ , վէ քէնտինի թէ-
փէլէտիլին՝ սահիճ զահմէթլէր Եօրղունըլ-
ղունտան սօնղրա , ույուշուր իգպալ ըիւյա-
սը կէօրիւրսին :

Պարի սէնի տիւնեայէ պաղլայան սիհրի
շէօզէյիմ : Սէօլէյէճէյիմ ալէս-սէվիյէ տիր .
լաքին էյէր ալլահ տուամը գապուլ էտէր-
սէ , պէյթլէրիմ ալէս-սէվիյէ օլմաղ : Պիր
քէրրէ քէնտինէ կէլիփ , տահա սահիճ էյ-
լիքլէր արղուլէմէյէ պաշարսան , սէն տէ
շաշարսըն : Ը՛հտ օլսուն , սանա արղու էթ-
տիլին շէյլերի՝ իքրահ էթտիրէյիմ : Կերշի
պու պէնիմ մէրագի պէյթլէրիմէ՝ մէշրէպի
պօզուգ ատամլար պէյէնմէյէճէք , լաքին
տէլիլէր Եիւզինիւ Եքշիտիր տէյի , հագ օ-
լանը սէօլէմէմէլի մի :

Տիւնեանըն թէվարիս քիթապընը՝ պիր

քերքէ աչալում, պագալում նէ պուշուրուզ :
 Ֆէլէյին օյնագլղը , թասպիաթին իճթիյա-
 ճը, Կարըլարըն խայընլղը, Էրքէքլէրին գանստ
 ու զարագը . պունլարտան գանթի նագար ,
 տիւնեա եիւզիւնտէ Էօթէն շէօհրէթ պօրու-
 սու քի , օ տա Էքսէրիյեա պիր մուսիպէթ խա-
 պերի տիր : Հեր սէօյլէտիյի՝ սէյրինէ տու-
 րան խալգա , պէնի ատէմին Ֆէլաքէթ լէրինի
 նագլ Էտէր : Տիւնեանըն Էարատըլըշընտան
 պերի , թէքրար թէքրար սէօյլէտիյի՝ տիւն-
 Էանըն մուսիպէթ լէրի տիր քի սօնու կէլմէգ :
 () տուրմայրփ տէվը օլան սէնէլէր՝ տերտի-
 միզի պէլամըզը Էվլատտէն Էվլատէ նագլ
 Էթմէյլէ Էօրղունլուգ ալըր սանըրսըն : Սա-
 աթարըմըգ Ֆէլէյին չարիսըլա տէօնտիյիւ
 Էերտէ , նիչէ ալիւմ Էօմիւրլէրին թէլը Կըրըւ-
 տըղըն Հեր կիւն կէօրիւրլէր : Հեր սասթը-
 մըգտա պիր մուսիպէթ լի ագապէնին Էանը
 սըրա , պիր տէ կիւլէճէք Փըգրա վար :
 Սագթի Էօմիւր թէվարիսինէ՝ պէօյլէ
 պէօյլէ պէնի ատէմին տէրտ ու պէլասընց
 տէրճ Էտէրէք կէչէր կիտէր :

Եյ թանղըր , սէն քի պիզէ խայըրը կէօլ
 Էաչը տէօքտիւրմէյ իչին , պաչըմըգա միհնէթ
 թուֆանը Էաղըրըրցօրսուն . սէն սէօյլէ ,
 պու տիւնեա նէ տիր : Սէնին Էմրին իլէ հիչ-
 լէրտէն հավայա չըգմըշ պիր խաֆիֆ պու-
 ղու տուր քի , պիր անտէ տաղըլըփ հիչ օլա-
 ճագ : Աիւնլէրի սայըլը , միւստէթի՝ իչին-
 տէ պէսլէտիյի Էվլատար կիպի Փանի , օն-
 լար կիպի Էօլէճէք . վէ սօն կիւնիւ Էաղա-

չլոր : Պու ճիւմէ իլէ ինսան էվլատը , կէ-
րէք քէնտի , կերէք տիւնեա , մէթին տիր
էպէտի տիր կիպի , իւզերինտէ օյնաշըր տու-
րուր : Ս է սէն , եւ էպէտի ալլահ , սէն ծու-
լարա պիր ընյա կիպի սին :

Սէ տիր պու տիւնեա , նէ տիր . Տիչ մու-
նասը եօգ՝ պիր ալայ խայալի վիւճուտլար
մէքեանը տըր : Պիր թարլա տըր քի աշըլան
չիէքէրի՝ մէյլէ կէօսթէրի , լաքին վէր-
մէզ . պիր գօրգունճ չէօլիսթան տըր քի ,
Տէր եէրինի տիքէն պասմըչ , կէզէն սէֆի-
լին՝ Տէր աթըմտա պաղըն գանա պուլար :

Սէ տիր , նէ . պիր Փըրթընալը տէրեա .
իւզերինտէ կէզէնլէր՝ փերվասըզ գուրսան-
լար տըր . օլան մալէրի՝ սույուն եիւզիւնտէ
կէզէր : Տիլէք պիր իւֆուրիւփ , տէնիզի
չալգայաճագ օլուրսա , պիր ումաճագլարը
տահա գալմազ : Պին թէքնէտէ քերէք չա-
լարլար , Տէր պիրինին պայրաղը պիրէր ըհնը :
Նիչ պիրինին եիւրէյի ըհաթ տէյիլ էն լի-
մանըզ վազըթտա գօրգույուլա իւմիտ արա-
սընտա չալգանըրլար եաթըրլար : Նիփիսի
եիւքէնլէրին տօլտուրմուչ , իգպալէ տօղըու
կիտէր : Վաքին իլմի էճնիւնէ փուսուլա է-
տէն , Փագիլէթի քէնտիյէ երլտըզ թու-
թան , փէք աղ տըր : Նէրքէս՝ աղ չօգ՝ Փէ-
լէյին օյնազըղընտան շիքէայէթ էտէր .
կեահ տալզալարըն թէփէսինէ չըզար , կեահ
չուգուրունա էնէր , եօլարընտան ուզագ
գալըրլար : Տալզալարըն արասընտա սըգը-
չըփ , պիր պիրէրինէ զըտնէ Փալէրինին Տիւք

մունէ կէօրէ՝ պիր պիրինս չաթըըփ , Ֆէ-
լէյին Ֆէլաքէթինստէն զկյատէ՝ քէնտի ա-
զըլըզըզլարընըն պէլասընը չէքէրլէր :

Եւ հօրՖիւ տիշ տէնիզ , սէն ինիլտէյէն
տալղալարընըն Վաթանըմը գուշաթմըշ սըն ,
նիչէ ճանլար , նիչէ նէՖէսլէր եութմուշ-
տուն . ինսան էվլատընը եութմաղա՝ աղը
աղըզ պիր կիրտապ սըն , էճէլ՝ մուսիպէթի
գափուտույլա սէնտէ հիւքեումէթ հտէր՝
պիր ալիմ մէգար սըն . պու տիւնէանըն միհ-
նէթինի , էօմիւրլէրին մուսիպէթինի , այնէ
կիպի կէօզիւմ էօնիւնէ գօյօրսուն :

Չաղըմըզըն էվլէլ պահարընտա , վիւճուտ
սաղըղը եիւզիւմիւզտէ փարլարքէն , տամա
ըրմըղտա գուվլէթ ճէվէլան էտէրքէն ,
շաղըզ եիւրէյիմիզտէ չըրփընըրքէն , վէ
էօմիւրտէ թէճրիւպէմիզ էօգ՝ էաշամատա
տահա միւպթէտի իքէն , իւմիտլէրէ գափը-
լըր , արզուլէրին էօնիւնէ տիւշէր , սէվինէ
սէվինէ փալամարը քէսէր , էնկինէ աթըլը-
րըզ : Շաղըն շաղըն կէօրտիւյիւմիւզ ըիւյ-
ալէրտէ , հէր հալա , հէր երլտըզ պիզէ էար
տըր : Հէր քէս աճէմի կէօնիւնիւն արզու-
էթտիլի մուրատէ էրէրիւմ իթիգատի իլէ
էօլա չըգար : Եւքին գատէր տէրեատընը
իսգանտիլ էտէ պիլէն՝ քիւմ : Պու ազըլըզ
տէլի գանլըլարըն չօղու՝ իմտատըրզ հիւնէր-
սիզ էօլա չըգըփ , ազըպէթ թէտապիրսիզ
կէմիճիլիլէրինէ գուրպան օլուփ , թաշա
օթուրտուրլար : Պազըսը կէմիսին էյի գուէ-
լանիլօրքէն , ափ սնսըզ պիր գասըրըա չար :

վար, եօլունու շաշըրտըր, տէօնէճէք իւմի տի գալմաղ: Բիւզկեարլարա տաղալարա գարշը ճէնքլէշմիշ ատամ՝ ճէսարէթ քէսպ էթմիշ տիր, եինէ եօլունու պուլա պիլիբ: () գատար զայրէթ, օ գատար զաճմէթ լիմանը տէյեր: () սըզընթըլար արասընտա լիմանը կէօրիւրլեր: Աքին իշթէ լիմանը պուլուգ տէյի սէվլինտիքլերի եերտէ, եինէ կէօզլերինտէն զայպ օլուր: Տաղալարը նաֆիլէ տէօյերլեր եաթըրլար: Վէնտիլերինի կիրտապա չէքէն Ֆէլէյին սուլարը՝ քէնտի քիւրէքլերինտէն զօրլու տուր, չէքեր պաթըրը: Ա իմանըգ հավատա պիլէ նիչէլեր պաթմըշ տըր: Տաղալար աշըլըր... կէմիլերի տալար... տաղա կէլիբ իւզերլերինի էօրթէր, ատլարլըլա սանլարլըլա տիպինտէ դալըրլար: Իրթէսի կիւն՝ տիւնեայէ կէլմիշ օլտուգլարը պիլէ պէլլիսիզ օլուր: Արտալընտա պրագտըգլարը պիբ գաչ կիւնլիւք շէօճրէթ՝ էլլերին նէսինէ եարար: Պաթմըշ կէմինին պայրաղը կիպի, սուլուն եիւզիւնտէ պիբ ազ տաճա սալլանըր, սօնդրա օ տա պաթար: Պիր չէզար՝ տիլլերտէ սէօյլէնիյօր, լաքին պինի ունուտուլմուշ: Իշթէ պէօյլէ միւլաճաղասըզ տէլի գանլըլար՝ պունուն կիպի պին թարիգ իլէ զայ օլուր: Պիր մուվաֆըգ եըլտըզ ալթընտա տօղմուշ, Ֆէլէյին սէվկիւլիւսիւ՝ եէլքէնլերին տօղտուրուպի, արգու լիմանընա տօղրու կիտէնլերտէ՝ մուրատա երմիշ գաճ քիլի գալըր • վար լսա տա՝ չօդ սիւրմէզ, ծնլար տա շիքեայէ-

Թէ պաշար : Ինսան տրրլար , ինսան էմին
 օլամազ : Ֆիլաքէթտէն գուրթուլմուշար
 ըսա , Թապիաթին էլինտէն տէ գուրթուլ
 պիլըրլէրմի : Ս ագըթլար՝ գուվլէթլէրինին
 Թէմէլինի սէօքէր . սէնէլէր՝ էօմիւրլէրինին
 զաիֆ պինասընա տուրմայրի գազմա վու-
 թուր : Պին գազէտէն գուրթուլսալար , էլ
 պէթտէ էճէլէ չարփարլար , ագըպէթ պիր
 Ֆըրթընատա զարգ օլուփ կիթմէլի տիրլէր :
 () պէպիւրլէնտիքլէրի իշկիւզարլըգ՝ էճէլին
 աճըսընը արթըրմագտան զայրի իշէ էարա-
 մազ : Մ՛Տ , տիւնէայր էտինիլօրքէն պրազըփ
 կիթմէք՝ նէ կիւճ շէյ տիր . պունճա զամէթ ,
 պունճա մէշազգաթ ըլա էտինիլէն տէվլէ-
 թի՝ տատմաղա Տազըրլանլիլօրքէն , շունտա
 իսքեան էտէճէլիմ տէյի , կէօզիւ էծնիւնտէ
 էափըլան սարայտան էօլիւսիւ չըգմագ՝ նէ
 մուսիպէթլի Տալ տըր : Մ՛Տ , ա՛Տ . Թէմէլ
 լի սարայր՝ էրլտըզլարտան էուգարը գուրան .
 լար էափար :

Տիւնէանըն տէրտլէրի իւզէրինէ պիր փէր
 տէ չէքէլիմ տէ , տէյէլիմ քի պախթ պի-
 գիմ էլիմիգտէ տիր . լաքին զէնկին տէտիլի-
 միգ , պիւյիւք ատամ տէտիլիմիգ վազի-
 տէ նէ տիր : Ինսանըն սէֆիլլէյինէ էն
 պիւյիւք իսպաթ՝ ինսանըն էն պախթլըսը
 տըր : Պու կիւն պազարսըն էիւզիւ կիւ-
 լէր , էարըն էն էտնա գուրունտան սէֆիլ օ-
 լուր : Ս՝իւՏթաճ օլտուգու կիւն՝ խաին պախ-
 թը էիւզիւնիւ աչար . էյի կիւն տօսթլարլի-
 լա պէրապէր , նէ օլտուգուն պէյան էտիփ :

քիչինին եիւրէյինի տաղար : Մալ իչինտէ
նէ Ֆագըրըզ չէքիլը . էլտէ հիւքիւմ
վար , գուտրէթ եօզ . օ քիպիր ինվանլարը
ալթընտա՝ սայըսըզ պէլալար սագըլ տըր :
Սէլհասըլպու տիւնեանըն ֆըրթընասընա
գարըզ գօյաճագ՝ Ֆաղիլէթ տէմիրինտէն
ղայրի եօզ : Քէօփիւրմիշ տաղարարնսան
պիլէ իմտատ պուլան՝ եալընըզ Ֆաղիլէթ
տիր : Քիչի Ֆաղիլէթլէ , մէզարա վարտը
ղը վագըրթ պիլէ , սէլամէթ լիմանընա կիրիբ
կիպի վարըր :

Եւ լօրէնցիտ , պէն տիւնեանըն պէլալա
րընը սանա հէփ պիր եերտէ գարըզըզ կէօս
թէրտիւմ : Եւեր հէր պիրինի պաշգա պաշգա
րէսմ էտիւփ , տահա սէչքին կէօսթէրսէմ ,
տահա մուսիպէթլի կէօրիւրտիւն : Ինսանը
հէր պիր չաղընտա պաշգա պաշգա կէօր
տիւքճէ , տահա զիատէ ահ էտէրսին : Աէ
նին օղլունու սէօլէյիւմ , ծնա պագ : Աէնին
օղլուն պապալարըն էն էյիսինէ , անալարըն
էն Ֆաղիլէթլիսինէ լայըզ պիր էվատ տըր :
(Կուն գըրմէթի՝ սանա նասիհաթ օլուն :
Կէրչի ինսանըն եիւրէյի թաշտան եափըրը
տըր , լաքին պապանըն եիւրէյի երմճագ օ
լուր : Աէֆիլ հագ՝ քիչինին էվլատընա տաիր
օլտուղու հալտէ , պապանըն գալպինէ զիյա
տէ թէսիր էթմէք կէրէք . ծնուն իչին սէ
նին տէ գալպինէ սօզանըփ , ինշա ալլահ
Ֆաիտէսին կէօրիւրսիւն :

Տահա չօզ օլմատը , սէնին էվլատըն պիր
զաիֆ վիւճուտ՝ հիջէրտէն տիւնեայէ կէլ

տի . պու կիւն պիր ճահիլ չօճուզ տուր : Տիւնեայէ կելինճէյտէք զահմէթի անասը չէքտի , օնտան սօնդրա սէն պաշլատըն չէք մէյէ :] արին սէնին օ մուհապպէթ ին զայըրման տիւշմէն կիպի զապթ էթմէք գատար տըր : Պու սեվտիյին էվլատը՝ աճա պա կիւնտէ գաչ քէրրէ՝ մնպուզ չէհրէ ին մահզուն էտէրսին :] Ինճապ սէն օնու պէօյէ սէրթ թութման՝ լազըմ տըր , չօճուգուզ սեվտալարընը գըրար : Պիր թաղէ Ֆիտանը թէհլքէսիզ պիւյիւթմէք իչին , էթրաֆընա պէօյէ տիքէն չալըսը չէքէրէր : (Յու տահա քէնտի ազլընա պրապմազ օլմազ . ի տարէ էտէճէք պիր զապթըլ զլազուզա միւհ թաճ տըր : Վօրգույու պիլիյօր . հաթթա կիւնտէ պիր գաչ տէֆ՝ա կիւլ պէնդի սօլար , գօրգազ կէօղէրինտէ էաշարը փարլար : Օ անվալը չօճուզ , կիւնահարզ օլտուզու նէյէ էարար : Տօղան գուտրէթլէրի թէր պիլի ին պաղլանըր . զապահաթ իչլէմէյէ տահա գատըր տէյիլ իքէն , աղլանազ մէշգ էտէր : Վապահաթըլ օլմատան , սէֆիլ օլուր : Հէմ կիւնահարզ տըր , հէմ մահզուն : Ֆազըրըն չէքտիյի նէ զուլում տուր :] արին իղմազ էթսէն , տահա պիւյիւք զուլմ օլուր :] շթէ պիղիմ հալիմիզ պու տուր : Վէլէճէք վազըթ իգապլինին՝ շիւպհէլի իւմիտինի , շիւմիքի վազթին տէրտլէրի ին , էրլարճա չէքիլէճէք մէշազգաթ ըլա սաթըն ալմալըրը : Պու աճըր չէքմէյէ՝ պապա օլմազ լազըմ մր :

() Պլուն պիւլիտիւ, արթըզ չօճուգ տէյ-
 Լը. սէնին թէրպիէն իէ Փազիւթէ մէյ-
 Լը պիր եիյիտ օլտու : Ուսթա զապթըն-
 տան չըգտը, քէնտի պաշընա օլտուղունա
 կիւվէնիփ, զապթըրապթըր պրագտը, տիւն-
 եայէ աթըլտը : Նէլէ շու գատար էօյտիւք-
 Էրի տիւնեայը էլէ կէթիտի. օն սէնէ
 զասմէթ չէքտի ամինա, շիմտի պիւթիւն սէ-
 Փասը քէնտինին օլտու : Վէ Փաիտէ. էվ-
 վէլթի պրագտըղը ուսթատան սէրթ՝ տիւն-
 եայը պուլտու : Տիքրինտէ՝ նէ թապիաթ-
 տէն պին մէշադգաթլա էօյրէնտիյի մէչգ
 դալտը, նէ գալպինին իլհամը. վէ քիթապ-
 լարտա օգուտուղու՝ Փազիւթ տէրպիէրինի
 Տէփ ունութաթու : Վաքին չօգ սիւրմէզ,
 անդլար քի, Փազիւթին աղըրըղը՝ պէտ-
 խույտան չօգ խաֆիֆ տիր :

Վալատընը տիւնեայէ սօզանլար նաճըլ
 առամ տըր : Նէփ տիւնեայէ եափըշմըշ,
 տիւնեատէ սիւրթիւնիւր, պիր սիւրիւ տիւն-
 եա առամլարը տըր : Պու մաճուպ միւսա-
 Ֆիրի՝ չօգտան պէրի արղու չէքտիյի միւֆէր-
 րիճ ճէմիյէթլէրինէ ալըրլար, իքրամ է-
 տէրլէր, օգշարլար, սէվէրլէր, մուհապպէթ-
 կէօսթէրիլէր. լաքին օնլարըն նէ խաին օլ-
 տուղունու չափուք անդլար. վէ տօսթլուգ
 տէտիքլէրի շէյի զէվգլէնիփ, էիւրէք ելւմ-
 շազըղընը թագսիրաթ սայտըզլարընը, վէ
 քէնտի ագըլարլըլա՝ էիւրէքլէրինտէ աճը-
 մադ հասսէսինի քէօրլէմիշ օլտուգլարընը,
 քէնտիլէրէ շան առտ էտէր՝ ալլագ հէրիֆ-

լէր օլտուղունու կէօրիւր : Տագիգաթլը ա-
տամ կէօրիւնմէյէ՝ ութանըրլար . վէ իւ-
զերլերինտէ պիր էքսիք պէտ խույ վար ը-
սա , ընու տա վար կիպի կէօսթէրմէյի՝
քէնտիլէրէ իֆթիխար սայարլար : Այլանը
տօղրուտան զկյատէ սէվէրլէր , տօղրույու
տօղրու սէօյլէյէճէք եէրտէ պիլէ , թէք եա-
լան սէօյլէմիշ օլալմ տէյի , տօղրու սէօյլէ-
մէզլէր . սանըրսըն քի , պէտ ամէլ իշլէտիք-
լէրի եէրտէ եիւրէքլէրի խայր ամէլ Ֆէրա-
Տը տույար :

Այ լօրէնցիտս , սէն պունլարա թէհամ-
միւլ էտէ պիլլըրմիսին : Այլանճըրլըգտա սաչ
սագալ աղարթմիշ , ատամ ալտաթմա-
տա մահիր օլմուշ , շէյթանլըգտա թէֆէն-
նինն էթմիշ հօգգապազլարըն արասընտա՝
էվլատընը կէօրիւրսէն , հօվքէնի զապթ է-
տէ պիլլըրմիսին : ()նլար թաշ եիւրէքլէրի-
նէ պիր եալտըզ վուրուփ , խըյանէթլէրինի
կիզլէրլէր , խաին թէտպիրլէրինէ պիր գալըն
փէրտէ շէքէրլէր . վէ սէֆէր թէտարիքի
կէօրտիւքլէրի եէրտէ պարըշըգ սօհպէթի
էտէրլէր . տիլլէրի ֆիթնէտէն իպարէթ ,
գալպլէրինտէ սատագաթ եօգ : Տիւնէատէ
կէզմէյէ պաղլայալտան պէրի , պիր պիրինէ
չաթլի սիւրթիւնմէտէն՝ եիւրէքլէրի նասըր
պաղլամըշ՝ տույմազ օլմուշար : ()ղունուն
սատրգ տօսթլարըրլը տէյօրլարմը : Այլանճը
հէյլէպաղլար . . . պիլլ . . . տօսթլարը տըր-
լար , իշլէրինէ եարայընճայա գատար : Աքին
հիսսէտար օլմատըգլարը հէր պիր էյլլինն՝

Եւրէքէրնստէ զբզգանձըզ վար, զարար վերէճէք պիր Փրբսաթ պուլտոնգլայն, պաշ տիւշմէնէրի օլուրլար : () Ղլունու աճրբըմ քի, հէր քէսին պաշընա կէլէն՝ ծնա տա զբւ մէթ օլույօր : Սէնին էվլատըն գօնուշմատա թաթըլ, տօղուլուղու սեվէր, տիլի եիւրէյինէ ույղուն, հէր քէսէ կիւլէր եիւզ կէօա թէրիւր, պիր էլի կէօքսիւնտէ, պիր էլի ճէպինտէ . քէնտիյի մէտհ էթտիրմէտէն չէքի նիր, տօթունտան սըրրընը էսիրկէմէզ, եիւրէյինի աչար : Ս՝ ահ, վահ . աչըզ եիւրէյ իլէ օ Եարամաղլարըն արասընտա կէզէյօր, հէր պիրի պիրէր օգ վուրույօր սանըրըմ :

Տիւնեատէ Եաշայրփ, եիւրէք օյնաթմալարը չէքէ չէքէ՝ խալգտան էմնիյեէթի գալտըրրփ, տիւնեանըն տօլաշըզ Եօլարընտա, վէ գալպէրին խղանէթ թարիզլէրինտէ, վէսվէսէ իլէ կէզմէյի էօյրէնինձէյէ գատար, նէ ահ ու վահլար չէքէճէք . մուլու, էյէր ծնու տա էօյրէնինձէյէտէք քէնտի Փաղլլէթինի իթիրմէզսէ : Օ իրա տիւնեանըն պօղու գլուղունտան սազընմազ իլմինի էօյրէնմէյէ, պօղու գլուղա Եազըն վարմալը, վէ Եազըն վարտըզլայն էքսէրիյեա քիշլյէ սիրաէթէտէր : Սու պապտէ քիշի քէնտիյի հըֆզ էթմէնին պիր թարիզի վար . ճանընը փէք թուլուփ, քէնտիյի զապթ էթմէլի : Ղօգ սա պիր տէլի գանըլ՝ վարա վարա պազը քէօ թիւ իլլէթլէր փէյտա էտէր քի, ճանընըն զաթի այարը թէնզիլ օլուփ, պի էյէի հալին պահասընտան տիւշէր : Ղէմէ ույուփ,

հէր քէս իլէ իւնսիյէէթ հտէ պիլմէք իլին ,
մէշրէպինի պօզուփ , քէնտիյի ալապլամագ
իգթիզա հտէր : Ս է ըրզսրզլըզա շէօհրէթլի
իւնվանյար ըլա շէրէֆ վէրիլէն տիւնեատէ ,
ինսան ատրնա օլան ըէզալէթէ՝ եաշամանըն
եօլունու պիլմէք տէտիքլէրի տիւնեատէ , վէ
փէք զէքի ազըլ՝ փէք պիւյիւք գապահաթլա-
րա եարայան տիւնեատէ , քիշի պու ըէզա-
լէթլէր պահասլըլա տըր քի , պիւր թէմէլլի ի-
թիպար սաթըն ալա պիլիւր : Չօգ տէֆ՝ ա մէ-
լէք ազլը կիպի ազլ՝ շէլթան կիպի պիւր ճան-
տա եաթըր . վէ տիւնեանըն սօն տէրէճէտէ
պօզու գլուղու՝ պունտան պէլլի տիր :

Պիր հէլլէլի մուրտար փօլիթիգա էօյրէթ-
մէլէ՝ մաքեալէլ տէտիքլէրի ատամ՝՝ Ֆիք-
րինի պու գատար եօրմագ նաֆիլէ իտի :
Ինսան էվլատը քէօթիւլիյի ուսթասըզ
էօյրէնմիշ . մաքեալէլ քէնտի քիթապլարը-
նը եանդմտան , նասիհաթլէրինի ինսանյար
չօգ էվվէլ ամէլէ գօմուչար ըտը : Տիւնեա
քիթապլընըն հէր եիւղիւնտէ պիւրէր ֆազի-
լէթ իսմի կէօրիւրսիւն , լաքին սալթ իսմի
եազլըլ տըր , գուսուրու պէյազ տըր : Ա՛-
միյէէթլէրտէ շէհրէլէր կէօրիւրսիւն , լաքին
կէօնիւլլէր եօգ , վար ըսա տա կէօրիւնմէգ :
Կէօնիւլլէնիւ աշիքեար կէօսթեդէն շաչըն՝
խալգա զէվզ օլուր . զիրա սալթ էքսիքլլինի

1 Մաքեալէլ պիր ալմ՝ վէ ագիւ միւլլէֆ տիր . Լ՝-
քին փօլիթիգա հադգընտա եազտըլը հէի հէլլէտէն ի-
պարէթ տիր :

կէօրիւրէր , զէ քէնտի սայղըսըզլըզը քէն-
տիյէ քէար գալըր : Պէն պիր ատամ Թա-
նրտըմ , եիւզիւ տաիմա կիւլէրտի , լաքին
տամարնտա պիր սէյաճ զէճիր գայնարտը .
սաղ իքէն ըասԹ կէլտիյի շաչգնա փօճ փօճ
էտէրտի . էօլտիյիւ գաման՝ եաշամասրնա
սէպէպ օլան տօսԹա՝ լանէԹ օգուտու : Վ
րէնցիու , սէն պու եարամազլարըն եանընտա
էվլիյա կիպի սին :

Սաիր տէվլէԹ գափուլարընտա կէզէն ին
կիլԹէրրալըյա պիր աճաիպ սէյրան տըր .
պիր տէվլէԹ ին պիր պիրինի գըզգանըր իքի
խատէմէսի՝ պիր էլ չափուքուղույա քէնտի
էվլէրինի եափարլար . պիր պիրինին եիւզիւ-
նէ կիւլէրէք , պիր պիրինին սըրընըր անզլա-
մազ իչին , դարազլարընը ԹաԹը լազըրտը-
լար ըլա եալտըզլարլար . իքիսի պիր պիրինի
ալտատըյօրում տէյի էօյինտիւքէրի եէր-
տէ , իքիսի տէ տէքքէ կէլըր . պազը քէր-
րէ . . . էյ ատիլ ալլաճ . . . իքիսի պիր պիրի-
նէ գուրպան կիտէր : Շայ օ մուրտար սէ-
նաաԹլէրինէ՝ քէնտի ըէզալէԹլէրի իւճրէԹ
օլտուն : Վ աքին տիւնեայը իտարէ էԹմէյէ
օԹուրմուշ իքի էճը ըրզ ատամ՝ պու ալ-
չազլարը ըուսվայ հտէն Թարիգի իրԹիքեապ
հտէրմի իմիշ : Վ յըք էԹտիքէրի ատամլա-
րըն Թէշէքքիւրիւնտէն՝ քէնտիլէրին մաճ-
րում հտէրլէրմի իմիշ : Օ իրա էյըք հտէ-
նին գալպի կիզլտէ օլուրսա՝ Թէշէքքիւրիւ
նէրէսի իլէ տույար :

Վ իշի եիւրէյինի էօյլէ իճԹիյաԹլա կիւ-

Լճմէք՝ աշխբեարէ չըդարմագ տըր : Մուծ-
 լու սանա էյ գալլի տօղրու ատամ, եալան-
 տան իբրահ, վէ տօղրույա տախմա ըիայէթ
 էտէրսին : Խալգըն սանա թագսիրաթ տըր,
 տէտիյի սատէ տիլին՝ սանա իՖթիխար տըր :
 Գալլինի կիզլէմէքտէն իպա էթմէք՝ պիւյ
 իւքլիւք տիւր, ինսան օլանա լայրդ ամէլ
 տիր : Խուլուսի գալլա՝ ճանըն գուվլէթի-
 նէ ազամէթինէ պէշարէթ տիր : Ինսան
 արասընտա մուտարա էտիւի, Ֆիբրինի անդ-
 լաթմամագ լազըմ տըր տէրլէր . լազըմ
 առնա, եօլլու շէյ մի տիր, սօրարըմ : Ըն-
 ճագ պու լազըմ տէտիքլէրի լազըմտան գուր
 թուլմաղա՝ պիր սաղ թարիզ վար . պիր ալ-
 չագ ատամա միւհթաճ՝ օլան իշ՝ սահիհէն
 լազըմ օլմատրղընը քիշի Ֆիբրինէ գանտըր-
 մաղը : Փօփ ալիմ՝ պու սօն սէնէլէրտէ տէվ
 լէթին իտարէսինի հօգգապաղար էլինտէ
 կէօրիւնճէ, պէօյլէ սէօյլէր իտի : Մոււն
 կիպի տիւշիւնէն վար մը : Հագիգաթ օ-
 նոււն կիպի տիւնէանըն պօզուդ եօլլարընտա
 տօլաշըփ տա, ճանընը լէքէլէմէմէք՝ նատի-
 րաթտէն տիր :

Տիւնէանըն գօնուշմասը՝ հէր նէ գատար
 Ֆէնայրսա, էինէ ճանա շէրէՖ վէրիբ տէր-
 լէր : Տիւնէանըն ճանա օլան Փաիտէսի պօշ
 տէյիլ տիր . կէրչի Փաղիլէթի քէօրլէյէ պի-
 լիւր, լաքին պէտ ամէլտէն տէ իբրահ էթտի-
 ըէ պիլիւր տէրլէր . նէթիճէի քէլամ, տիւն-
 եայը էյի կէօրիւփ, էյի անղլամագ՝ ինսանը
 թէրպիյէ էտէր տէրլէր իսէ, պէն տէ տէ-

րիմ՝ քի, պու իքի ուճուն օրթասը փէք թէհ
 լիքէլն եէր տիր : Վեամիլ տէտիյիմիզ ա-
 տամ՝ տիւնեա եիւզիւնտէ թանդըր տէյիլ
 տիր . Փազիլէթին տէ զաիֆքէօշէլէրի վար,
 տէօյիւշէճէք ճէնքլէրի վար, ինսանըն փիշի-
 նէ տիւշմիւշ գօվալար՝ եաուզ տիւշմէնլէրի
 վար : Փազիլէթէ տօսթ օլանլարըն պու շէյ-
 լէրտէն թէշէքքիսի՝ կէրչի ազ տըր, վէ
 թէշէքքի էթսէլէր տէ՝ փէք կէճ էտէրլէր .
 լաքին պու ճիւմլէ իլէ՝ էյէր Փազիլէթին
 տօսթու օլանլար աղլաշըրսա, աշնալըզ օլ-
 մայանլար նիճէ կիւլիւմէյէ պիլիլ : Վեա-
 միլլէյին աղլայաճագ շէյի վար ըսա, ճասիւ-
 լիք՝ ըահաթը նիճէ տավա էտէ պիլիլ : Եա
 ճասիլի տէ քեամիլի տէ սըզընթը չէքմէք
 իգթիզա էթտիքտէն սօնդրա, տիւնեատէ
 ըահաթ էտէն՝ շիքէայէթի ազ օլան ըսա,
 վէ ըահաթըզ՝ սապր էթմէտէ իսէ, վէ չօզ
 տէֆ՝ա էն եադըն տօսթլարըմըզ աֆվ վէ
 իղմագիմիզէ միւհթաճ ըսա, պէօյլէ էօմ-
 ըիւն, պէօյլէ տիւնեանըն նէսինէ՝ էօյիւն-
 մէլի :

Սութլու տիւնեայը ազ թանլըյան ատա-
 մա : Ը ու իսաին տիւնեա, տօսթլարընա սա-
 տադաթ էթտիյի էօզ : Մ՛հ, շու իսասիս
 տիւնեա, պու գատար ազ վէրիի, վէրտիյի-
 նի տէ տէր ագապ կէրի ալըր : Պու ճիւմլէ
 իլէ թանըմասը Փէնա տէյիլ, եա ալտանըրփ,
 եա ուղուրունա գուրպան կիթմէմէք իչին,
 թանըմասը էյի տիր : Նաքին կիւճիւք՝ թա-
 նըրփ տա սէվմէմէքզէ տիր : Վիշի տիւն-

Եայր նէ գատար աղ սէվերսէ , զէվզինի օ
 գատար զիյատէ չըգարըր : Վեամիւ առա
 մին սըրըր՝ իշթէ պու քէօչէտէ տիր : Ե
 ըննցիոս , սագըն օլ տիւնեանըն սէսինէ գա
 փըլմա : Տիւնեանըն սէսի՝ տէնիզ մէլէյինին
 սէսի կիպի թաթը կէլըր , լաքին ծուռն կի
 պի տէնիզին օրթասընտա պիր Փըրթընա
 զայաթըլա մէշչուր օլմուշ պիր տէօքիւն
 թիւ իւզերինտէ սէօյլեր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Նի՛ճէ , պիւթիւն թապիաթ պէնտէն թարաֆա
 մը օլմուշ : Եէրի կէօյիւ սանա գարը թագրիր էթմէյէ
 պէն մի թահրէք էթմիշմ : Ճանըն էօլմէզ օլուգատան
 սօնլա նէն գալըր : Հէր շէյին , լօրէնցիոս , հէր շէյին :
 Էօյէ օլուգատան սօնլոր , պու էօլմէզ ճանը՝ մութը
 էթմէլ : Եօգաս էօլմէզ ճանլար գութսօնգ մու : Քիշի
 նին եիւրէյինի օյնաթաճագ պունտան պէթէր նէ օլա
 պիլըր : Պու Ճիւմէ իլէ , լօրէնցիոս եինէ տիւնեայէ սա
 ըլմըշ տուրուր : Մալի միւքի տիւնեատէ տիր : ԻՖթի
 խար էթտիյի շանը շէօհրէթի՝ ծնտան ալըր : Պանա տիւն
 եա առամը տէսինլըր տէր : Էօյէ պէտ շէօհրէթէ՝ լօրէն
 ցիոս , նի՛ճէ Փօտուլմանա պիլըրսին : Քէնտիյէ տիւնեա
 սառամը տէտիրմէք՝ էվմէլ զամանտա քիշիյէ շէօհրէթ
 տէյիլ . բէզալէթ իմիշ : Ինտանլար ըիւթպէլէրինտէն տա
 հա տիւնմիւշ տէյիլ իքէն , ճէննէթ լաֆընտան ութան
 մալ իքէն , սէվտալարընը թահրէք էտիպի , գալպէրինի
 սէվմիտիրէն՝ քրիսթիյան իսմի խոի :

Պէնիմ էօնիւմէ տիւնիւպի , պէլթըլըրմի թէրթիպ է
 տէճէք՝ սէնին արգուլէրինի թահրէք էտէն ուղուրտուզ
 շէյլըր տիր : Մամմ , տիւնեայէ նէ փէք պէյէնմիշլին :
 Պիւլիւքիւք թամար՝ ճանընը նէ փէք սարմը . զէվք սէ
 ֆա սէվտար ծնտան պէթէր : Կէօիտիւնմիւ գալպիւնէ
 ադան զէհրին փուռարլարընը : Իշթէ սէնին ֆազիլէթի :

նի հօլախընդ օղլար, պու-իւզիւ տիւր: Պէյթըրիմի պու-իւզ մաստէնին իւղէրինէ պինս էտէրիմ, վէ տիւնեանըն աղլընը քեամիլլիյինի աէ խաթըրմտան ջըգարմամ:

Ս' լօրենցիոս, սէն նէ աղլա հիլզմէթ էտէրալն . զէվզ, մալ վէ պիւլիւքըիւք արալարընտա պէօրիւտիւք . լէրի տիւնեայը, սէն ճէննէթտէն էյի սայայօրտուն: Պու-իւզ ճին նէվպէթէ էաթմըշ, քիշնին դալալինի ջալդայ-ըլի, նէֆէս ալարմայարադ էղլիյէթէ էաէրէր: Տալեա թօփու կիպի քիշիլի էլտէն էլէ աթըլի, օլ դատար էօ-լարլար քի, տօլաշա տօլաշա՝ պաշը տօլանըլի սէրսէմ օ-լուր . րահաթըզ արայըլի, իւմիտսիլըքտէ եղլըս գա-լըր: Իլթէ լօրենցիոսուն՝ մէլաիքէ պիլէ լայդգ կէօրիւ-մէյիփ, էալընըլ ինսանս մատ օլունան տէվէթտէն ալա սայալըլ տիւնեա՝ պու տուր . սահիպի քէնտի կէօրտէն էնիփ կէթիլալիլ տէվէթէ, քէնտի առալէթի իլէ էմր էթտիլի, վէ միւճիլգաթըրի իլէ պէյան էթտիլի, վէ էօմ-րիւ վէ հօրիւմիւյլէ փիշքէշ էթտիլի տէվէթէ, լօրեն-ցիոս պու տիւնեա դատար իթիպար էթմէյօր: Վալընըն պէյնսիլի պու տիւնեա սըր: Տիքիտէն էիւզ էատըլը իւղէրիտէ րահաթըզ արայօր: Պի ալնի, էյի թէրթիպ օլունամալըշ հէքիմ շէրպէթի կիտի, ըիշէրի թէպէն է-տէճէյինի, տահա զիյատէ գապարսըր, խայալննէ գօր-դուճ տիւշէր կէթիլիփ, ուչուգլանս ուչուգլանս՝ քի-շիլի ույանըգ օլաուլունտան զիյատէ ույգուսունտա էօր սէլէր: Պիլըրիմ, պուիլար պին քէրրէ սէջլէնմիշ սէօզ պաշը տըր տէյէճէքսին: Էօյլէ տիւր, էօյլէ . լաքին մէֆ-հուսունտա օլան հադ՝ անղաշըլընճայա գատար, հէր գաշ քէրրէ սէջլէնսէ սզ տըր:

Տիւնեայը պիւր քէրրէ էյի թանըրդտան սօնըս, էլ պէթտէ էա իալահ օլուփ, գալպիմիզի ճէննէթէ տօղ-րուլթմալլըրզ, էախօտ տահա պու տիւնեատէ իքէն պի-լէ, աղլըլ ուսուլլու շէլթան օլմալլըրզ: Կէլ իմոի պա-գայըմ՝ շու գատար սէվտիլին տիւնեա, օրապըթատըլ մուհապպէթիլի տէյէրմի, զըրա իսթէր քէսիշ, իսթէր հիւքքիտտէ էսիւր գալ . հէր նէ էթտէն, պէլաքնտան գուրթուլամաղըն, Ֆադաթ իքի սուրէթիլն պէլասը պիւր պիլիտէն Ֆարգըլ տըր: Կէօրիւնիւ գալարըլի, սահիհ տէվէթի, սահիհ տօսթըլու, պու էէքրտէն եուգարը արամայան առում՝ պու տիւնեատէ սօսթ ուն տէվէթին կէօրկէսիլի պիլէ պուլամազ:

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԿԵՃԷ

ՍԷՅԱՒ ՎԷ ՔԵՆՏԻ ՔԵՆՏԻՅԻ ԷՕԼՏԻԻՐՄԷՔ

Ս Էն տերսին քի (*) “ պիւյիւքիւք սէվ տասընտան վազ կէչտիւմ, օ պիր տելիլիլիմիւք քի՝ մալի փէք չօղա օլույօր : Լաքին օ կիւլէր եիւզիւ սէֆայր նէ եափայրմ : Լնսան գըսմընա՝ ծնու հանկի մուրապրթ խօճա եա սագ էտէ պիլմիւք : Լնսան սէֆայէ էսիր տօղ մուշ տուր : Լնսան էվատը՝ սէֆայէ մալիք օլմագ իչին , Թաճը Թախթը Փիտա էտէր , հիչ պիր Թէհլիքէյի սայմազ , հէր պէլայէ աթըլըր : Լյա էօլիւրիւմ եա գալըրըմ տէյի՝ սէֆէրէ կիտէն ճէնքճի՝ եիւզ աղար տըրսամ , սէֆա էտէրիւմ իւմիտինտէ տիր : Պիւյիւքիւք սէվտասընտա օլան ատամ՝ շէրէֆէ նաիլ օլուրսամ , սէֆա էտէրիւմ սանըր : Թախթ իւթիւնտէ օթուրմուշ փա տիշահլար՝ սէֆանըն Փէրմանընա իթաաթ էտէրլէր : Աէֆանըն ճէլլինէ քիւմ տայանըրի , հիւքմիւնտէն քիւմ չըգա պիլիւր , տէրսին :

Աէֆա աչգը պիր սէվտա տըր քի ինսան տան այրըլմազ . քիչինին Փազիլէթի նէ գատար զալիպ օլա , պու սէվտայը անճագ Թալիգա գօյա պիլիւր . Լաքին Թէմէլլինտէն տէֆ

էտէմէզ : Աէֆա՝ ինսանըն էն պիւրիք տէվ
լէթի տիր տէյի, թապիաթ պունտան զիյաւ
տէ սէօլէյէ պիլլը մի (Բ) :

Աա սանա քիմ տէր քի թապիաթին սէ-
սինի տինլէմէ, սէֆատէն իմթինա էյլէ
տէյի : Աէֆա տէտիյին ճէննէթ մահսու-
լու տուր . ճէննէթտէքի ըուհլարը ալլահըն
մութուլուղունա հիսսէտար էտէն՝ սէֆա
տըր : Տիւնեատէ տէ սէֆա վար : Պիւթիւն
տիւնեա սէֆանըն իհեասը տըր : Աէֆա օլ
մասա, տիւնեանըն էիւղիւ պիր սագիլ շէյ օ-
լուր : Աչինտէքի վիւճուտլար քէչէլէնիփ, աօ
նուփ, ույուշա զալլըրտը : Աէֆա տէտիրէ-
րի տիւնեանըն ըուհու տուր : Տիւնեա օնուն
լա եաշար, տիւնեայը զըմրլտատան, էճէլէ
գարչը տուրան, սէֆա տըր :

Տույմագլըզ հասսէսի օլան զաթլէր՝ հէփ
սէֆանըն պէնտէլէրի սօզար : Ինսանը՝ սէ-
ֆա օլմատըղը էէրտէ, սէֆանըն կէօլկէսի
հսիր էտէր : Աքիւն սէֆայը ֆագիլէթտէ
արայան՝ նէ գատար նատիր տիր : Պէտ խույ
սէֆասընըն տիւրիւսիւ՝ գալպլէրի չալգայան
սէվտալար կիպի չօզ տուր . ինսան գըսմը՝ եա
ասըլ սէֆա էտէճէք շէյի էանըլըր, եա
սէֆանըն հուտուտինի թէճաուզ էտէր :

Օ իրա տիւնեատէ զապթարըղըզ պիր տիւր-
լիւ տէյիլ տիր . ազլըն պէյէնմէտիյի սէվտու-
լարըն հէփսինէ զապթարըղըզ տէնիր : Ավ-
լատընը թէրպիյէ էտէն պուսայա պագ .
քէնտի պէլքի տահա մուրտար խուլլարա
միւպթէլա տըր :

Պիրի մայրն թաթը լողոնն գափը ըր, և
 սըլ սահիպնին էլինտէն գափար, հարամ
 ըլա կէչնիր: () պիրի քէնտիլի ինթիզամն
 գուլ էտէր. քիմի աչգ, քիմի զարազ պա-
 թագարարը՝ գան ըլա սէֆա էտէրլէր: Վէ
 թիճէի քէլամ սէֆա տէտիլէրի՝ էլիլէրին
 տէ՝ քէօթիլէրին տէ նիշանկեաճը տըր:
 Լարամնազ քէսիճինին սիլաճա տավրանտը
 զը՝ սէֆա իչին տիր. մէմէքէթ զապիթի՝
 ույգուսունու բաճաթընը ֆիտա էտիփ, կէ-
 ճէլէրտէ պիր քէօր ֆէնէր իլէ մահալէյի
 տօլաշտըզը՝ սէֆա ուղուրունա տըր...
 Խալգը տէրսէն. թամնքեար ատամ՝ սէֆա
 իչին ույգուսուն սաթար, մայրնին եանը պա-
 շընտա էօմրիւնիւ իփրանտըրը:

Ըջլնա պէյէնմիշ մուրապրթ, սէֆայը՝
 սէֆայա իօր պագմատա պուլուր: Պազը տէ-
 ֆա տէրտտէ պէլատէ պիլէ սէֆա պուլու-
 րուզ: () զաման տա սէֆայը՝ չէքտիլիմիզ
 միճնէթտէ, տէօքտիլիմիզ կէօզ եաշըն-
 տա եա պուլուրուզ, եա պուլմնղա իւմիտ է
 տէրիզ: Շ ու ապտալ գալէնտէր՝ տիւնեայը
 թէրք էթմիշ, չէօլէրէ չէքիլմիշ իսէ, սե-
 պէպի նէ տիր. օ տա սէֆայէ պիր գուրպան:
 Սէֆա տէտիլիմիզ՝ տիւնեատէ սէվապըն
 տա, կիւնաճըն տա աթասը տըր: Բէզալէ-
 թի տէ իրթիքեապ էթտիրիր, ուղուպէթի
 տէ. էօլիւմիւ պիլէ կէօղիւմիւզէ ալտըրըր:
 Պու ալէմին սահիպի՝ պէնիմ տէ էֆէնտիմ
 տիր. պէնիմ տէ պու մէրազի պէյթլէրիմ
 տէն միրամ՝ սէֆա տըր:

Պիլիբրիմ, պիզիմ քեամիլլեք թասլայան նազիք միզաճ միւրախիւերին կիւճիւնէ կելլը . սէֆանըն մէտհինի էթտիյիմ՝ թէհլլեքելլ շէյ տիր տէյի, ճէսարէթիմի զէմմ էտիփ, եիւզլերին էքշտիյորլար : Ընսանըն թապիւթինտէ՝ սէֆայէ օլան մէյլլ էէթիլմէզմի քի, պու տա մէտհի իլէ կելմիշ, տահա զիյատէ թահրիք էտէյօր . պու նէ միւլահազասարզլլզ տըր տէրլէր : Եյ զէմանէ քեամիլլերի, (էյէր հատտէն զիյատէ քէմալլիէէթ թասլայանլարա քեամիլ տէնիլրտէ) : պէնիմ շու միւլաիմ ճէվապարմը տինլէյին : Ընսան զըսմը հասսէլերինէ ինանմըշ տըր . պիզ՝ օնլար եալան տըր տէյիփ խալզը ալտատամայըզ . ալտատա պիլէէք պիլէ, ատամ ալտաթմապ էօլլը շէյ մի տիր : Հաշա . զիրա տօղրունուն կէօրէճէյի իշի՝ եալան կէօրէմէզ : Եյլէ իսէ տօղրուճա՝ իգրար էտին քի, պալ թաթլլ շէյ տիր, լաքին իջինէ զէհիր կիրիլրտէ, ատամը էօլտիլրիւր : Ելիճէ . սալթ ֆաղիլէթի մի մէտհ էթմէլլ : Ընսանտա ֆաղիլէթտէն զայրի մէտհ էտէճէք շէյ էօզ մու : Եյլէ իսէ նիշին սաղլլը խասթէլլեքտէն էյի սայարլար : Թասպիւթին սէվտիյի շէյ՝ էլլէթտէ էյի տիր, պիզ սէօյլէմէյէ հաճէթ տէյիլ : Ելէ քէնտինի սազըն տէյի՝ կէլէճէք վազըթտան պէրի՝ գուլաղընս սէս կէլմէտիքճէ կէօրտիլիւն սէֆա՝ ֆաղիլէթտէն կէլմիշ տէյիլ իսէ պիլէ, սէն էինէ կերի գալմա :

Ելէֆա տէտիլլերի՝ էօմրիւն մուալէճէսի

տիր : Երազտանն քերէմէրինէ թէչէք-
 քիւր տիր : Երազտան՝ գալլիմիզէ պիր լա-
 թիՖ հասսէ վերմիշ օլմասայտը , էթտիլի
 քերէմէրէ թէչէքքիւր էտէրմի խտիք : Սէ-
 Ֆա տույմայան քիշի՝ նամքէօր տիր : Ընսան՝
 սէֆայը պէչիքտէ իքէն պաշլար տույմադա .
 տօղտուզլայն սէֆանն չէչնիսին տույար , վէ
 էօլլենձէյէ գատար՝ աշգը գալլինտէն չըգ-
 մազ . քեամիլլէք սէֆայէ տիւշմէն տէյիլ ,
 սէֆայը չիւրիւթմէք իչին օլմուշ տէյիլ ,
 հաթթա սէֆայէ եար օլուրի , էօլ կէօս-
 թէրմէք իչին տիր :

Թապիւթ ինսանա էպէտէն սէֆա էյլէ
 տէյի չաղըրըր : Շէր թարաֆտա հասսէ-
 լէրիմիզէ սէֆա էթտիրէձէք շէյ կէօսթէ-
 րիր : Տիւնեանն պերէքէթինի պիզիմ ի-
 չին եափար : Գատիմի պիր տիւյիւն թութ չ
 մուշ , ինսան էվլատընա նէֆիս չէչնիլէր իլէ
 էպէտի զիաֆէթ էտէր : Ղէօմէրտ էլի իլէ
 սէֆա գատէհին տուրմայրի տօլտուրուր ,
 վէ հազ թարաֆընտան ինսանա սունար :
 Տավէթինի գապուլ էթմէմէք նէ տիր պի-
 լըրմիսին . պիզէ սէֆա էթտիրմէք իչին ար-
 զուլէրի , արգու էտէձէք շէյլէրի , վէ չէչնի
 տույաձագ հասսէլէրի պիր պիրինէ ոյտու-
 րան ալլահըն նիմէթինի ինքեար էթմէք
 տիր : Եօգ , էօգ . եարատանն քերէմէրինի
 գապուլ էտէլիմ , քէնտի կէօզիւ էօնիւնտս
 սէֆասըն չըգարալըմ , վէ տույտուղումուզ
 սէֆա՝ քէնտի քերէմինէ թէչէքքիւր օլտուն :
 Ընձագ հասսէ գատէհինի օրանարզ իլմէյէ-

լիմ : Ինսանա լայրգ՝ տահա գուսուրսուզ սէ
 ֆալար վար : Ազլընը թէրպիյէ էթմէք ,
 ճանրնըն գուտրէթէրինի իչէթմէք , ֆիբ-
 ըրնի ֆաղիլէթէ արըշտըրմագ , վէ էյլիք էթ-
 մէյէ պէր գարար աչգը օլմագ , քիչի պուն-
 լար ըլա գալպինէ ֆէրահ վէրիփ , տաիմա
 սէֆատէ օլուր :

Ի օրենցիոս , սէն պիր պէճիտ շէյ տիւշիւնս
 տիւշիւն եօգ , ամմա էյէր սէֆա հագգընտա
 պիր տիւշ կէօրիւփ , սէֆանըն թապիաթի-
 նի պիր ճիւզ՝ ի տիւշիւնէ պիլիրսէն , պէյթ-
 լէրիմէ գուլագ վէր տէ , սէն նէ փէրհիգքեար
 մուրապըթ ատամ օլտուղունա շաշարսըն :
 Աէֆա տէտիյին նէ տիր . պիր միւֆերրիհ
 իամ իլէ անըլըր ֆաղիլէթ տիր : Տահա էյ-
 իսինի սէօյէյիմմի . ֆաղիլէթ պիր ֆիտան
 գալէմի տիր , սէֆա ուճունտաքի չիչէյի տիր .
 վէ քեամիլ եպիկիւրոս ֆէյլէսօֆուն խա-
 յիմէրինին պու պապտէ սէօյէտիյի իֆթի-
 րա տըր :

Ինսան գըսմընտա գութլու օլմանըն սըր-
 ընըր շիմտիյէտէք պուլմուշ եօգ : Վուրու-
 արգոնլա գութլուլուգ պուլունմագ : Վութ-
 լուլուգ տէտիքլէրի՝ նէ պէտիսույուն ալագ-
 լըղընտա հասըլ օլուր , նէ ալագ ատամըն
 պօզուգ գալպինտէ : () պիր սէնաաթ տըր

Ի Իֆթիրա տէյիլ , զիրա եպիկիւրոս ֆէյլէսօֆ՝ ֆա-
 զիլէթ տէյի զէվգէ սէֆայէ տէր . պիր ատամ՝ նէ գա-
 տար զէվգ սէֆա էթսէ , օլ գատար ջօգ ֆաղիլէթ սա-
 հիպի օլուր տէմէք իսթէր : Աաքին պու պիր պահա տըր
 քի , եունկ ֆէյլէսօֆ քէնտի տէ գապուլ էթմէյօր :

քի, մէջգ էթմէյէ միւհթաճ. վէ մէջգտէ
միւտալէմէթ էթմէյլէ օլուր: Օխրա պիր
քէրրէ արասընը սօնութուղլայն, էվլէլքի
չէքիլէն զահմէթին մահսուլու զայ օլուփ:
մէջգտէ օլան գուսուրուն արտը սըրա տէրտ
իլէ պէլա կէլիր: Պախթըմըզ՝ պիղ արամա
տան՝ քէնտի կէլիփ պաշըմըզա շան շէրէֆ
եաղտըրա պիլիր. մալ՝ այաղլըլա կէլէ պիլիր.
լաքին քէմալիյէէթէ պիղ գարշը վարմալըլո:
Լնճագ կէօղիւմիւզիւ գօրգութմայալըմ.
քէմալիյէէթի արամազ էլզէմ իսէ, զայրէ-
թի օլան ատամագ՝ էլէ կէթիրմէսի տէ շիւպ.
Տէսիղ տիր: Տիւնէանըն սաիր էլիքլէրի կէ-
պի, պազը արայանտան դաշար մագուլէտէն
տէյիլ տիր. քէմալիյէէթի արայան ապա
պօշ չըգմագ:

Սէֆանըն աթասը քեամիլիք տիր. թայ-
ասը թէրպիլէ տիր, խօճասը սապը տըր.
պունլարտա միւտալէմէթ էթմէյիլէ թէք-
միլ սէֆա օլուր: Սէֆանըն թախթը՝ սա-
լիհ ատամըն գալպի տիր. ծնտա վագարիլա
օթուրուր, ճանըն հէր գուտրէթինէ թաթ-
լը թաթլը հիւքմ հտէր: Վախուսունտա օ-
լան էթպաի՝ Փազիլէթլէր տիր, էթրաֆըն
գուշատըփ, քէնտիյի մուհաֆագա հտէր-
լէր: Սէ պու իսիմլէրինտէն գօրգտուղու-
մուզ Փազիլէթլէր՝ հէփ ինտանըն տօսթարը
տըր: Ինտանըն էլիլիինէ չալըլըրլար. վէ է-
տէճէյի սէֆանըն փէհի վէ փունարը տըր-
լար: ()ըլարըն պիզէ էթտիյի թէնպիհ նէ
տիր. պիղիմ քէնտի իսթէտիյիմիզ տիր:

Սութուլուղա լեյապաթ փէյտա էտին քի , մութուլ օլասընըզ տէրէր : Ա՛յ թաթը սէֆա , ա գուտրէթլի աղիզ գանուն սահիպ . ինսանլարն ազը օլուփ , սէնի աղըլ աշղըլա սէվսէ , սէնին մուրատըն՝ ծնլարն պէյէն տիյի շէյէ մութապըզ օլուրտու , վէ հէր էմրին՝ ծնլարն արզու էթտիյի շէյ օլուրտու : Տէվէթ տէտիքէրի՝ սէնին էմրինէ իթաաթ էթմէք տիր : Տէրտ պէլա՝ սէնին էմրինէ իթաաթ էթմէմէնին ճէզասը տըր :

Պիզ աղըմըզա՝ էարատանըն սէնի տիւն էատէ մէմուր էթտիյի թէտպիրէրինի պօզաձաղըզ : Սէն կէօքտէն էնտին իսէ , ինսանը հայվանա պէնզէթմէք իչին տէյիլ , իլլա ինսանը մուշէրրէֆ էտիփ , էարատանընա էազլաշտըրմազ իչին տիր : Ա՛ ճէննէթ մէլէյի , սէն կէլիփ արամըզա կիրտիյին՝ Ֆէրասընլա աղըմըզա գուվվէտ վէրիփ , պիզէ էարտըմ էթմէք իչին տիր : Ալիւր իպթիտա Փագիլէթէ էլ թութարսըն , օ տա գարըլըղընա սէնին հիւքմունիւ ալգըշար թագվիյէէթ վէրիւր : Աօմիւր , մէզՏէպ , վէ իւնսիյէէթ , հէփ սէնին սայէնտէ էաշար : Տըմաղըմըզա լէզիզ կէլէն նաֆագանըն թաթըլը շէնիսի՝ վիւձուտումուզու պէսլէմէյէ պիղի թասրիք էտէր . էլին պիղի մէտՏ էթտիյի՝ խօշումուզա կէլտիյինտէն , քէնտիմիղի խալզա պէյէնտիրմէյէ ճաստ էթտիրիւր , վէ հէփիմիղի իթթիֆագտէ թութար . պուտէվլէթի սալիՏ ատամ օպիր տիւնէատէ պէքէր իքէն , պու Փանի տիւնէատէ պու

լուսի, պուլտուրան քերեմ սաշխախնէ շիւքիւր
էր եթմէք պօրձու՝ քէնտիյէ սէֆա օլուր :

(4) | Կ մութլուրուզ ֆիտաննը սու-
լայրայ չիլէնտիրէն մուպարէք սէֆա փունա-
րը , ճանըմըզա տուրմա ազ : | աքին օ փու-
նարը աչըփ ագրտան՝ անճագ ֆաղիլէթ տիր-
գապահաթ՝ պէրէքէթինի գուրուտուր : | Ֆ-
րաթ ըլա Թագսիրաթ՝ սէֆայը պէտ ամէ-
լէ Թէպտիլ էտէր , վէ ճէզասընը չէքտիրիր .
օրանսըղլուզ պաշըմըզը սէրսէմ էտէր , աղըր
աճը փէյտա էտէր , էճէլէ սէպէպ օլուր :
Պէնիմ պիր տիւշմէնիմ օլսա , էօչիւսիւզ
օրանսըղ սէֆատէ օլսուն տէմէքտէն ֆէնա
տուա օգույամամ : Տօսթոււմ , սէֆա գատէ-
հինի Թօրթուսունատէք տէվիրիրսէն , տի-
պինտէ աճըսըն պուլուրսուն . շաքին էօչիւ-
սին շաշըմայրփ , Թանղըրըյա , ինսանա , վէ
սանա գարըը օլմատըգտան սօնղրա , տօյա
տօյա իչ . նէ գատար զէյատէ քէյֆ՝ օլսան ,
ալլահա օլ գատար եագըն օլուրսուն : | Ղահ
պիլէ՝ սիւրտիւյիւ սէֆանըն նէտամէթի օլ-
մամնղլա ալլահ տըր :

Սագըն , պու հալի պէտ ամէլ սէֆալա-
րընտա տա պուլուրոււմ սանմա : Պէտ ամէլ
սէֆասընըն մէյվէսի՝ մութլագա ազապ տըր ,
գուրթուրուշու միւմքին տէյիլ : Ինսան էվ-
լատը Թանղըրընըն Թէրթիպինի պօզուփ ,
գատէրին էլինտէն գուրթուլա պիլիրմի՝
| Երի կէօյիւ եարատանըն Թէտպիրինէ գար-
ըը սէֆա փէյտա էտէրիմ տէմէք՝ տէլիլլե
տիր : Պիր սագըր եափան ուսթա՝ ահէնկինի

ույտուրմագ իչին փերտելերին էօլէր, նիզաւ
մընա գօր . սաղը չալան ատամ՝ էլպէթտե
փարմագլարընը օ նիզամա ույտուրմալը :
Քէզալիք ինսան էվլատը տա էթրաֆընտա
օլան շէյլերին սէֆասընը՝ եարատանըն գօ-
տուղու նիզամտա գուլլանըրսա պուլուր :
Ինսանըն եաշամասընը՝ եարատան ալլահ
ճան ըլա թէնին իթթիֆագընա գօմուշ,
սէֆայը տա՝ ճան ըլա ֆաղիլէթին իթթի-
ֆագընա : Ֆաղիլէթսիզ սէֆա՝ նէֆէս ալ-
մատան եաշամագ կիպի, գապիլիպի շէյ տիր :
Ֆէլէք՝ նէ քէօթիւ ատամա տէվլէթ վէրէ
պիլիթ, նէ էյի ատամըն տէվլէթինի էլլինտէն
պլա պիլիթ (Դ) : Անն ֆաղիլէթըն օլ տա ,
պագըրընը թանդըրյա հավալէ էյլէ :

Ը ամաթատան խօշանան ատամլար ,
ֆիքիթ տաղընըզըղընա կէզէն ատամլար ,
սիզ սէֆա էտէյօրուզ տէյի էօյիւնիւրսիւ-
նիւզ . սիզէ տիւնեանըն զէվլէինի չըգարըր
ատամլար տերլէր , օյուսա պէլասընը չէքէր
ատամլար սընըզ : Աէօղիւնիւզ տաիմա կէլէ-
ճէք վագիթտէ տիր . նիչին . շիմտիքինտէն
խօշնուտ տէյիլ սինիզ , ծնուն իչին : Քէն-
տինիպտէն էօյլէ ուսանմըշընըզ քի , չէք-
տիյինիզ տերտի սըրը էտէմէզ , հէր սաաթ
աշիքեար էտէրսինիզ : Բահաթըզ սիզէ պիլ
աղըր էիւք տիր : Ճան սըզընթընըզ սիզի
էօրսէլէր եաթըր , իչերինիպին սըզընթըրա-
ընը ույուշտուրմագ իչին ճանընըզ ալլն-
տըրըրսընըզ . նաֆիլէ շէյլէր . տերտիսիզի
աշիքեար էտէր , լաքին եարանըզա մէճէմ
օլմագ (Ե) :

Ինսան գրտնր գութուլ օլա , կէճէլէրին սուս վագթինի՝ չօճուգ օյունճաղը էլլէնճէլէր իլէ կիւրիւթիւյէ պօղմազար : Պէօյլէ օրանարզ քէյֆլէր՝ քէնտիյէ պէյէնմիշ խաֆիֆ միւրթէքիպ ճանլարա մախսուս տուր : () քէյֆլէր պիր խասթա սէսի տիր քի , պազիճէ սինիրլէրի սարսըլլի , պիր աղ գուվ վէթ սուրէթի կէօսթէրիր կէչէր : Պիր պը տըգլանմա տըր քի իպթիտասը կիւտիւրիւր , սօնդրա կէօգիւնտէն եաշ չըգարտըր (Կ) : () րանսըկ կիւլմէք՝ քիշինին Ֆիքրինի տաղըտըր , էլլէ թաճիզ էտէր , վէ չօգ տէֆ՝ա Ֆօտուլմուլուղ տէլիմիյիզ տէյի՝ քէնտիմիզի քէնտիմիզ գապահաթլը էտէրիզ : Պազը քէրրէ եիւրէյի եանան ատամ՝ տէրտիմի տույմայրմ՝ տէյի , քէնտիյի էօյլէ սէֆալարա վէրիր : Պէօյլէ պօշ շէյլէրի՝ կերչէք սէֆա տըր սանմայալըմ : () նլար պէտամէլ քէյֆի տիր . պօշ պիր շէյ իլէ մաշվ օլուր . օ քէյֆ կէչտիյի պիրլէ՝ ինսան կէվլէր , վէ եվվէլ քինտէն պէթէր մահղուն օլուի , տէրտինի տահա զիյատէ տույար : Պու րապըթասըզ քէյֆ՝ չամուրլու սէլէ պէնզէր , սուլարը պիրտէն թաշըի , տալղալանըր , եուվարլանըր , շամաթայլա տաղըլըր , պիր պաշար , պիր տէ պիթէր . վէ օ պաստըղը օվալարտա՝ պիրէսինճէ սիւրիւքլէտիյի չամուրտան դայրի շէյ գալմաղ : Ֆէլաքէթէ գարըր գօյաճագ , ֆազըրըղա կիւլէր եիւզ իլէ ըիզա վէրէճէք , էճէլլէն գօրգունճ եիւզիւնտէն իւրքմէյիմ , րահաթ եիւրէյ իլէ գապուլ էտէճէք՝ պու քէյֆլէր տէյիլտիր :

Վուծուլուզ տէտիբլերի՝ հաստէլերին
 տուշտուղու կէջիճի քէյֆտէ տէյիլ տիր, եւ
 լա ճաննն պէր գարար օլմասընտա տըր :
 Չարգանթը իչինտէ օլան ճան՝ պէր գարար
 օլմազ : Վիր սէֆա տախմա պէր գարար օլ
 մազ իչին, կէրէք քի թէմէլի գավի, վէ
 իպթիտասը թէրթիպլի օլա : Վօյլէ սէֆա-
 տա Փօտուլուզ, էտէպսիղլիք օլմազ . իլա
 քիչինին թապիաթինտէ պիր թաթլուլուզ օ-
 լուր, եիւղիւ կիւլէր, եիւրէյի երմշագ օլուր,
 հէր քէսի աճրը . վէ էօյլէ ատամըն հալինի՝
 քէնտիյի պիլմէյէն շաչընլար՝ գասավէթ
 պէշարէթի տիր սանըրլար : Վէթիճէի քէ-
 լամ, քէնտի մահճուպ, աղըր պաշը, վէ
 եիւրէյի շազ օլուր : Վնսան դըսմընըն պուն-
 ճա տէրտի արասընտա՝ քիչի պիր դամըրզ
 սէվինճ կէօսթէրմէք տէնքսիղլիք տիր : Վիր
 ատամ արսըրզ արսըրզ կիւլմէք՝ էլլէրէ խօր
 կէօրիւնիւր . վէ տէրտլինին տէրտլինի մաս-
 դարա էթմէք տիր : Վաքին պիր ասըզ չէհ-
 րէ՝ տահա խօր տուր, քիմսէնին պէյէնիֆ
 իթիպար էտէճէյի չէյ տէյիլ : Վարատան՝
 գուլունու գուծլու էտէճէք օլմասա՝ եա-
 րաթմանգտը . էօյլէ օլտուգտան սօնղրա պէօյ-
 լէ պիր քէրէմ սահիպլինին էօնիւնտէ մէյուս
 չէհրէ իլէ կէզմէնին ապլը նէ : Պանը մէ-
 թին օլան ատամ՝ պու իքի ուճուն օրթասը-
 նը պուլուր, վէզնինի շաշըրմազ . գասավէթ-
 տէն սէվինճէ՝ գարարըն պօզմայարազ վա-
 րըր . վէ պիր էօլու սէվինճտէն պիր խայըր-
 լը գասավէթէ տիւլէճէք օլա, թէտրիճի

Թէտրիճի էնէր : Վեամիլ ատամ՝ ասլանէ
գասավէթլի մէյուս չէհրէ կեսութէրիր , նէ
դալլինտէ օլան Ֆերահը՝ օրանարզ րապը
Թասըզ սեվինճ իլէ տիշարը աէօքէր : Իգ
պալի եէրինտէ օլուր , դալլի Ֆերահ , եիւզիւ
կիւլէր , լաքին քէնտիյի տէլիլիյէ վէրմէզ :

Եյ շաշգըն ատամ , տիւնեա ահպապընը
պրապ , օյունու էյլէնճէյի Թէրք էյլէ : Սաղ
տան օյունտան Թէսէլլա պուլամագսըն . Թէ
սէլլա պուլաճազ շէյի՝ կէլ պէն սալզ վէ
ըէյիմ : Վալլինի մահզունիյեկէթ պասաբ
մը . ճանընը գասավէթ սարաբ մը : Ֆիքրի
նէ պիր հազ մատտէ կէթիր , սեվտալարընըն
պիրինի զավթ էյլէ , պիր ալիճէնապլզ էյ
լէ , ճահիլէ նասիհաթ էյլէ , պիր տէրտի
մէնտին եիւզիւնիւ կիւլտիւր , տօսթունու
Թէրպիյէ էյլէ , տիւլմէնինէ էյլէք էյլէ
եախօտ աշգ ըլա Ֆիքրինի եարատանա դալ
տըր , եարատանը տիւշիւն . տէր ագապ գա
սավէթին տէֆ օլուր , Ֆիքրին Թագէլէնիր ,
բուհլարըն ճանլանըր : Տէֆի դամ էթմէյէ
լալի ըէնք պատէյէ , ահէնքլի սէտալարա
միւհթաճ օլմագսըն . վէ Թամպուրունուն
դըրըլըզընա , պաղընըն գուրուտուզունա՝
աճրմապ Թէսէլլա պուլուրտուն (է) :

Սէն քի կիւլմէյէ հէվէսին վար , պիր տէ
քէնտի իւսթիւնէ կիւլէրմիտին : Սանա պիր
նասիհաթ վէրէյիմ՝ քի սէն տէ շաշասըն :
Վար օտանա գափան , Թէվրաթը՝ էլինէ

1 Աստուածօշոունէ :

ալ օգու . ծնտա եիւրեյինի թէսքին էտե-
 ճէք չօգ հագ մատտէլէր պուլուրսուն : (Ն)
 լարը հագ թաալա քէնտի եազտըրմը զմա-
 սա պիլէ , եինէ ինսան ազլըլա , սէնէլէրին
 տէվրի իլէ պուլունմուշ խազինէլէրին էն ա-
 լար տըր . քեամիլ ատամ՝ ծնլարը օգու-
 տուգճա հայրան օլուր (Ը) : Աքին սէն
 տէլէճէքսին քի , օ պիր սագիլ թարիգ իլէ
 Ֆերահ արամադ տըր : Պէլի . լաքին կիւնէ-
 շին տէ իլք շավգը կէօզիւմիւզէ վուրուրսա ,
 խօշումուղա կէլմէղ . պիզի զէյատէ խօշան-
 տըրաճագ շէլէրին իպթիտասը Ֆէնա կէ-
 լըր : Պիր եօլճու թաթլը ույգույա տալըփ
 եաթըրսա , եօրզունուգ սրզընթըրնտան
 տէյիւմի : Ֆիլէք պիզէ հեր էլլէյի փիշին
 ագճէ իլէ սաթար . սէֆայը տա մուֆթ
 վէրմէղ . ինսանըն սէֆասը՝ գըլըճը էքմէյի
 տիր : Կարատանըն սէֆայէ թագտիր էթ-
 տիյի պահա՝ զահմէթ տիր . քիշինին սէֆա-
 սը զահմէթտէն սօնղրա օլուր : Ալէք աճէլէ
 էտէն՝ (Բ) սէֆասընը պօզար . զիրա ջիյ օ-
 լան սէֆա հիչ տիր : Օ ահմէթէ տայանըրի ,
 ըահաթըն կէլմէսինէ վագըթ վէրմէլի :

Եմտի ինսանըն էտինս պիլէճէյի էլլէլէ-
 րին էն ալասը՝ սէֆա օլտուղունա գարար վէ-
 րէլում . լաքին սէֆանըն սահիհի իլէ սախ-
 թէսինի ֆարգ էտէլում : Սահիհ սէֆա տէ-
 նէճէք՝ ագիլանէ օլան տըր . ազլ ըլա կէրէյի
 կիպի թէֆթիշ էթմէտիքճէ գապուլ էթ-
 մէմէլի : Ֆազիլէթտէն հասըլ օլան սէֆա՝
 գուլանըլմնղլա արթար , վագթլէրի եէնէր ,

վէ ինթիյարըն միւտտէթի էօմրիւ թէմամ
 օլունճայա գատար եանընտան այրըլմայլփ ,
 ախրէթի աչիքեար կէօսթերերէք՝ էճէլ
 գօրգուսունու տէֆ էտէր : Ապէտիլք՝ ագ
 շամ կիւնէշի կիպի ինթիյարըն մէզարընա
 պիր փերթէվ սալլփ , թիւքէնմէզ պիր կիւ
 նիւն իլք շէֆազը տըր տէյի՝ մէզարը միւ
 ֆերրիճ կէօսթերի : Ասթէ սէֆա էպէ
 տիլքտէն իըրաճ էթտիրի , վէ Տիչ օլաճա
 ղըզ տէյի՝ պիր մուրտար սէվինճ վէրի .
 քիշէյէ օլտուղու հալտէ պիր կէջիճի ճիւզ՛ի
 ֆերաճ կէօսթերիսէ , պիր տէ կէլէճէք
 վազթին փերտէսին գալարըլփ , իւքէք
 կէօզլէրինէ՝ էպէտի մուսիպէթի կէօսթէ
 ըր :

Ղան , ճան . (շու միւպարէք իսմէ ին
 սանլար սէճտէ էթսին) . ճան ճէննէթտէ
 տօղմուշ տուր . տիւնեայէ վէրէճէք , էօզ
 պահայա սաթաճագ մաթա՝ տէյիլ տիր :
 Ղանըն մուգատտերի՝ քէնտի պիպիւքլիյին
 Տըֆք էտիփ , զաթի ազատէլիյին սաղլամաղ
 ըտը : Տիւնեատէն պիր քիշի զատէ էօճու
 կիպի , աճէլէթէն կէջիփ , քիպարըղընա
 քիւ կէթիրմէյերէք՝ ազլը ֆիքրի քէնտի
 վաթանընտա օլմալլտը . տիւնեա սէֆալա
 ըրնա պի գայտ , վէ էօմիւր գատէճինի գօր
 դարագ տաթըլի , սուսուզլուղուն գանարը
 մաղա՝ էպէտի սէֆալարա պէքլէմէլի իտի :

Աքիննէ տըմաղը պօզուգ ատամիար վար
 քի , պու ֆանի տիւնեանըն մահսուլարըն
 տան իօշլանըր . ճնլարը հէր շէյտէն էյի

սայար : () Ճէննէթտէն կէլմիշ միսաֆիր-
 լէր՝ կպէտի միրասլարնը պիր կէլիճի սէֆա
 իլէ տէյիշ էտէրլէր . վէ կէլիճնէճէք պուլմա
 ղա՝ էսիր կիպի աուճ աչըփ , սօգազ սօգազ
 տիլէնիրլէր կէղէրլէր : Սօնղրա էա պախթլա
 ըր , էա չաղլարը օ էավան կէլիճնէճէյի քէ-
 սէր , էախօտ ույուշուզ տրմազլարը լէզզէթ
 պլմազ օլուրսա , աճ գալըրլար . պիր տէ ճան-
 լարը օ գրսսա ույգուտան ույանըր , իւմիտ
 սիզլէք տէ պիլէսինճէ ույանըր , ազրպէթ
 տայանամազ օլուփ էրգըրլար : () Նէ
 կիւճ , նէ զաՏմէթլի էօմիւր տիւր : Պու
 ճիւմէ իլէ պազըլար խալբը ալտաթմափ ի-
 չին , էինէ սախթէ վազարը էլտէն գօմազ
 լար , օյուսա քէնտիլէրին ալտատըրլար : | ա-
 քին օյունուն սօնունատէք սապր էտիփ ,
 օ էալանտան կիւլէր էիւզ իւլէ , խայալ փէր
 տէսինին գալգմասընա պէքլէյէնլէր ազ տըր-
 չօղու էօվքէսին զապթ էտէմէյիփ , փէրտէյի
 քէնտի էլլիլէ էըրթար : || է էօյլէ թէՏ-
 լիքէլի կէլիտտէն քէնտիլէրինի սազընտըրա
 ճագ՝ կէրէք թապիաթին , կէրէք քէնտի
 զիմէթլէրինին վէրտիլի խապէրի գուլազ
 արտընա գօրլար , վէ քէնտիլէրին Տըֆզ էթ-
 մէք իչին , զազապը պտըլարը իւզէրինտէ օ-
 լան ալլաՏ էմրի , վէ տիւնէա գանունու տին
 լէմէյիփ , պիր կիւն լա իլաճ տիւշէճէքլէրի
 գօրգունճ կիրտապ՝ Տէր թարաֆտան կէօզ-
 լէրի էօնիւնտէ կէօրիւնիւփ տուրուրքէն ,
 Տէփիսինի պասըփ , խըշմ ըլա քէնտիլէրինի
 էօթէ տիւնէայէ աթարլար :

Վրահի, նէ տիր օ սէս . օ նէ գօրգունճ
 ինիլթի տիր : Հէլէ շու ատամն պագ . . .
 Թիւլէրի տիբիլմիշ, կէօքսիւ եարալը, գան-
 լարը սէլ օլմուշ . . . էօլքէսի տահա կէօ-
 զիւնտէն ագայօր . իւմիտսիզլիք խըշմը տա-
 հա լէշի իւթիւնտէ կէօրիւնիւյօր . . . լօ-
 ընցիտս, սէնին տօսթուն տէյլիլմի շու . ա-
 թալմօն տէյլիլմի . օ խօշ Թապիաթ վէ էհ-
 լի սէֆա ելիտ՝ գաթի իւմիտ օլմուշ, քէն-
 տիլի Թէփէլէմիշ : Վօրթ իւթիւնիւ էօրթ,
 շու գօրգունճ շէյի՝ կէօրմէյէլիմ : Վիշին .
 սագլամանըն ասլը նէ : Վէօզիւնիւ գալտըր,
 պիր քէրրէ տէօրթ էանընա պագ : Շու
 գանլը պըչագլարա պագ, շու զէհիը շիշէ-
 ըրին պագ, շու քէմէնտ իլիլէրինէ պագ, շու
 շիշմիշ կէօյերմիշ եիւզլէրէ պագ : Վէնտի
 քէնտիլէրինի ահէսթէ ահէսթէ էօլտիւրէն՝
 էհլի հէվա զապթսրզլարա պագ . տահա սաղ-
 իքէն զիւրիւմէյէ պաշլամը՝ մէզար գաչգըն-
 լարը, մուրտար Թէնլէրինին պագիլէսինի
 տահա քիպր իլէ սիւրիւքլէյիփ, քէսիք իւ-
 միտլէրինի՝ ազլընլըգ տէրէասընտա պօզմա-
 ղա կէօթիւրիւյօրլար : () նէ գօրգունճ սու-
 ըթթլէր տիր . պագ պիր քէրրէ, Փաղիլէթէ
 նէ քէօթիւ իբրամլար էտէրլէր :

Վիշին ճինլէր փերիլէր, շու քէնտի գա-
 նընա սուսամըլ գանլընըն վիւճիւտոնու
 գալտըրըն : () սիգտէն պէթէր ճիպիլլէթ,
 օ կէօզիւ տէօնիւք, Փիքրի սիյահ, էհէլին
 մէքրուհ տօսթու խըշմ՝ ըլա ուչտուղու եէր-
 տէ, կէլմիշ քէնտիլի ինկիլթէրրա ատասը-

նա չարիմըջ : Ը՛հ վաթանըմ ա՛հ , օ գանը՝
 սէնին ատընը պօզայօր . ա՛հ սէնին ատան
 դարատան ուղագ օլտուղու կիպի , մէջըէպին
 տէ ագըլտա՛ն մը ուղագ օլմայլտը : Արջէբ
 էճէլտէն գօրգմնպ ղայրէթսիղլը տիր , լա-
 քին էօմիւրէ տայանամամնպ տահա զիյատէ
 ղայրէթսիղլը տիր : Ե՛յ վաթանըմ է՛յ , շէ-
 րէֆինէ լէքէ օլան՝ շու քիրի իւզէրինտէն
 գալտըր , վէ պու մուսիպէթլի մէճ՛նունիյ-
 եէթլէրին նազլիյաթի իլէ էվրօփայը իւրբ-
 իւթ մէտէն վանգ կէլ : Պու ճիպիլէթ՝ իզլի
 մին իզթիզասը տըր տէյի պիւհթան էթմէ :
 Անին եարամագլըղընա նէ կիւնէշին մէտ-
 խալի վար , նէ արղըն տէրէճէսինին : Ան՝
 կիւնէշին կէճէսի կիւնտիւզլու պէրապէր օ-
 լան եէրտէն ուղագ օլմայլա , ազլընըն գուվ
 վէթի էքսիլմէզ , վէ եարատան ալլահ՝
 տիւնեատէ Փազլիլէթ գապուլ էթմէզ եէր
 եարաթմըջ տէյիլ : Անին պէտ խույունու
 եափան՝ թօփրաղըն տէյիլ տիր , քէնտի չըլ-
 ղընըղըն տըր :

Պէլի , քէնտի քէնտիյի էօլտիւրմէք՝ տէ-
 լիլիյին պիր նէվ՛ի տիր . լաքին թէմէլի եիւ-
 րէյին Ֆէնալըղընտա տըր , եարամագլըղըն
 սօն գաստը տըր : Ա է սէնէլէրինի միւլահա
 ղասըզ կէշիրիփ , էօմրիւնիւ թէնինէ էսիր ,
 վէ պիր պէտ խույտան պիր պէտ խույա տա-
 լփ չըգըփ , հէր եարամագլըղըն իֆրաթը-
 նը թէքըմիլ էտէն տէլինին՝ սօն գուտուրմա-
 սը տըր : Ե՛օգաս էճէլի ճիտտէն տիւշիւնէն
 ատամ՝ քէնտի քէնտիյի թէփէլէմէզ : Պի-

զիմ պօրձումնուզ շէրէֆիմիզ՝ էճէլի կէօզիւ,
միւզտէն այլըմայարապ, էօնիւ սրրա գաջ
մազ տըր :

Ինսան էօլմէյի տիւշլւնտիւքճէ, քէն
տիյի ԹիԹիրէմէ ալըր . վէ Ֆիքրինի էճէլ
կիրտապընա տօղրու կէզտիրիսի, չուզուրու
նու կէօրէճէք օլուրսա, գօրգուփ կէրի շէ
քիլըր : Եարատան ալլահ էարաթտըրը
մախլուզու պիլըր . ինսան էվլատը էօմիւ
նիւ Տըֆզ էթմէյէ՝ չօդ տէֆ՝ա եաշամապ
սէվտասը քիֆայէթ էթմէյէճէյինի փիշին
ճէ կէօրիւփ, էճէլ կիրտապընըն քէնարընա
պիր գօրգու գօմնուշ, պիր տալ գրլըճ ճատը
կիսի՝ կէլէն ինսանը իւրքիտիւր կէրի գա
չըրըր : Սալիճ ստամը պէօյլէ զապթ էթ
մէսէ, էպէտիլէյէ պիր ան էվլէլ վարայըմ
տէյի, Տիչ պիր շէյ իլէ զապթ օլմնդտը
Տիւնէանըն էն Թաթլը սէֆասընտա՝ ու
տանճտան զայրի զէվգ պուլամայրփ, եաշա
մազ էիւքիւնիւ եարը էօլտա պըրազըրտը
Սալիճէր պէօյլէ օլտուգտան սօնղրա, քէօ
Թիւլէրի նասըլ զապթ էտիփ, Թազտիր օ
լան վազթինէ պէքլէթմէլի իտի : Կապա
հաթըն գասավէթի՝ կիւնահքեարըն ճանը
նը սարըփ, գալպինի զիմմէթ էօրսէլէմէյէ
պաշարսա, օնու քիմ զապթ էտէ պիլըրտի :
() գօրգու՝ եաշամաղա մէճպուր էթմէսէ,
գահըրնտան տէմըր զէնճիրլէրի գըրըրփ, է
ճէլ գույուստունա աթըլըրտըր :
Ի օրենցիոս, էյէր սէն տէ իւմիտսիգ
լէյէ տիւշմէյիմ տէյի, գալպինտէ տահա

բորբու վար ըսա , էլէր մէջարա հայվան կի-
պի կիրիրիմ տէմէղսէն , սէֆանը ինթիխապ
էտէճէյին զաման՝ քէնտի զաթինէ պագ ,
զաթինին եէքիւնինի տիւշին , ծնա կէօրէ
հարէքէթ էյլէ : Սալինի թէնինին սաղը-
ղընա գուլան , (թ) թէնինի ճանընըն հիզ-
մէթինէ գուլան , վէ ճանընը ալլահըն հիզ-
մէթինէ : Արատըլըշտա օլան պու տերէ-
ճէլէրի կէօգէտիրսէն , քէնտինէ պիր երգը-
մազ տէվլէթ եափարսըն . եօգսա պու էլ-
վեմ նիզամը պօղմազ , պիր սիվրի թաշը
թէփէ իւսթիւնէ տիքիփ , գավի տուրտու-
րուրում տէմէք տիր :

Պիր էօլմէղ ճան՝ տէվլէթի նէ պէտխույ-
տա պուլա պիլիր , նէ թէն հասսէլէրինտէ ,
վէ նէ գուրտուղու խիւլեալէրտէ : Ճիւզի
վազըթ սիւրէր՝ կէչիճի պօշ սէֆալար՝ կէօն-
լիւնին պիւյիւքլիւյիւնիւ գանտըրամազ :
Ինսանըն գալպինէ ֆերաս վէրիր փաք սէ-
ֆայը՝ ֆաղիլէթ տէ արայալըմ . օ սէֆանըն
պիթէճէյի եօգ , ֆերասը՝ պիր եանտան
վէրիր , պիր եանտան արթըրմաղա վատ է-
տէր : Պու էօմրիւմիւղիւ՝ ըսհաթլա կէչիր-
մէյէ եարտըմ՝ էտիփ , տէվլէթի՝ էօմրիւն
սօնունտու կէօսթէրիր : Պու ճէննէթ սէ-
ֆասը՝ նէ ֆէլաքէթէ միւսթիւլա տըր , նէ
վազթին տէվրինէ , վէ նէ զալիմ էճէլէ .
հաթթա էճէլ ծնու արթըրըր պիլէ , էպէ-
տիլք ուզանտըգճա՝ օ տա ուզանըր : Պու
սէֆա իւմիտ իլէ պերապէր տիր . վէ ինսա-
նըն թօիրաղընա՝ ճէօմէրտ էլ իլէ , պուն-

Ճաբարպանի հալ վէ հիբմէթլէր գաթան մէվլայէ եազլաշորմագ իջին, պիզի գասա վէթտէն ուզագ թութար:] Ե ալիզիմ լուսեա, սէնին ճէմալին պիլէ տէվլէթիմ արթըրամայաճագ՝ օ սէֆալի մէքեանտէ, աճապա սէնի կէօրէ պիլէճէքմիլիմ:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(ա) Տիւնեայէ մէճճանէն թարաֆ թութան՝ փարազ մէտասը լօրէնցիոս, պագ պէնի զէվզէնէրէք նէ ճէվապ վէրիյօր. Կ Փաղլէթին տէրտէրի օլաուզու նա ինքեարըմ՝ եօգ, սէնին սէօզլեն հագ աըր, լաքին պէս խոյուն տա սէֆասը օլաուզունու նիջին սէօյլմէզ պին: Եյէր թապիաթէ ույմագ, թապիաթին մէլինէ կիթմէք պէտխոյ ուսա, էպի գաման Ֆէլէսօֆլարնըմ՝ հագ օլարագ՝ պու գատար մէտհ էթաիքլէրի թաթը սէֆոյա, սէն տէվլէք աէմէյէ՝ ազըն նասըլ իլէրի վարըր: Պէն օ մէշուր պիւլէրին եօրունա կիթմէք՝ իֆթիխարըմ աըր. պէն աէ ծղար կիսի, թապիաթէ թապի օ լուրում. — Սէն քէնտի թապիաթինէ կիթ: Թապիաթի նին էն աղիզ փարչասը՝ կէօնլեն տէյիլ մի. ինսանա հիւքմ էտէն՝ կէօնիւլ տէյիլ մի: Սէն ծուռ պէտ ամէ իլէ էօլտիւրմիւշուլեն, պարի խայր ամէլ իլէ տիրիլ իմտի: Թապիաթէ ույմագ պունա տէրլէր, էարատանըն սէն մուպարէք սուրէթի օլաուզունու պունուլա կէօսթէր մէլսին. — պիբ փաք կէօնիւլ հա՝ տիւնեա առամը՝ աարըր իլէթտէ գտար, էազըլը կէօրսէ ճանը սըզըլըր, լօրէնցիոս տա զէվզէնիլ կիւլէր: Պու ճիւմիլ իլէ թէօմիզ կէօնիւլ տէ կիւզէլքէրի վար քի, սէնէլէրին տէվլի՝ պօզմաուզընտան մատա, տիւպէրլէյի արթըրըր: Սէն գալպիտի խօշանաբրմագ իլչին, փէք կիւզէլքէրիտէն պէյէնտիլինի աըր »:

(բ) Լօրէնցիոս, սէն սէֆա միւսասիպլէրիտէն սին. տիւնեա իւմիտէ թէքմիլ մէհարէթին վար. քէնտիմի

պիր Տեմովթէնէս¹ սանըրսըն, պէնիմ կէվէք Թէքէ
լիւմիւմէ պէյէնմէդսին, սէֆանըն մէտհինի պէնտէն էյի
էտէ պիլըրմիսին: Չաթինի, ալընը, նէսլինի Թանըրմը-
սըն: Պէնիմ պէյթլէրիմի տինլէ քի Թանըրասըն:

(Գ) Սէֆիա տէտիյին՝ Ֆիրաթ սուլուսուն, առին²
պաղէսի օրթարնտան ագաղը կիպի ագար. սէֆանըն
չալը՝ կէչտիյի եհրտէ եհնիտէն ճէննէթ պաղէրէրի ես-
փար. Լաքին օ պաղէրէր ինսանըն տիւշմէսի իլէ վայ օ-
լուր: Պուստա ինսանըն տիւշմէսի ահտիյիմ նէ օլտու-
ղուն՝ սանա սէֆանըն Թապիւթինի Թարիֆ էթտիյիմ
զաման անղարսըն:

(Դ) Փաղըլէթլէ տինտարըզ պիր մի տիր. տէյիլ
տիր: Տինտարըզ Փաղըլէթտէն պիւյիւք սիււր. Փաղը-
լէթին փունարը տինտարըզ տըր, վէ հէր սէվասըն,
հէր Ֆէրահըն աթապը տըր: Լաքին տիւնեա ստամարը
պու տէրստէն ջէշի ալմաղ, տինտարըզ Լաֆղընա կիւ-
լէր: Տինտարըզ՝ տիւնեատէ հէր էյլէյին Թէմէլ տիր.
ազըլ գուտրէթինին իւք մէյլէսի տիր: Պիզմ՝ Ֆիքրե-
միզտէ ալլահ օլմատըգձա, հիւ պիր շէյի սահիւհ մու-
հասպէթ իլէ սէվէմէյիւ: Տինտարըզ՝ ստամըղըն Թէ-
մէլ տիր. ստամըզ՝ քիշնին իգպալնին պիր միգտա-
քընա սէսէս: տիր: Վէ տինտարըզտա տահա պիւյիւք
պիր տէվէթ մար. ալլահա ինաննագ, մութլուլուզա
տողոււ կիթմէք տիր: Ալլահտան գորգմագ, ալլահա ի-
պատէթ էթմէք, մութլուլուզա տահա եագըն վարմագ
տըր: ալլահը սէվմէք, Թէքմիլ մութլու օլմագ տըր:
Տինտարըղըն պու իւչ էօլու, սէֆանըն իւչ փունարը
տըր:

(Ե) Էյ Ըրենցիտս, վարըմ շաղըլը պիզմ՝ քիլիսէլէ-
րիմիզտէ կէօրմէք, տահա սէնին խաթըրնա կէլմիւշ շէյ
տէյիլ տիր: Քիլիսէտէ իճրա օլտունան իպատէթլէր՝ սա-
նա ուզուն կէօրիւնիւյօր, ճանըն սըգըլըր, Լաքին ալ-
լահա վաճիպ օլան իպատէթի իճրա էթմէք՝ հագ տէյ-
լիմի: Հագ օլտուն օլմասըն, սէն օնու արամագըն, Փա-
գաթ ճանըն սըգըլըր: Տիւննէվէ եհրէրտէ տահա էյի
էյլէնիւրսին. պէյթլէրիմի սանա տինղէթմէք իչնի պէն

1 Ի մի պէլսիւլ մէլուր՝ աթիւս ճամհարսունուն ըիճալին.
Կէն պիր:

2 Դրախպ:

պու գատար զիննեթիւ շէյլէր սէօյլէմէմէլլիմ՝ փէք էյի , խաթըրն էչին , ծու տա էտէյիմ :

(Կ) Կիւլմէք՝ հիչ պիր Թարիխտէ կիւնահ սայըրալըք եօք . մազուր օյսուն , պէլքի սէօղեւմ՝ փէք սերթ կէօրիւնէ : Լաքին կիւլմէք՝ պիր էհլի էտէսլ՝ աղըր ասամին Թապիաթինէ զըտ սըր : Օ պիր քիպիրլը՝ սօշ ասամա մտխուս տուրքի , պիր սաման չէօփիւյլէ գըրադլանըփ , դահգահայլա կիւլէր . Օ պիր կիւլեւշ տուրքի , ազըամագ խապէրի վէրիր : Կիւլէն էվ տէրտ էվ տիր :

(է) Պու պիզիմ տիւնեամըզ կիպի տիւնեատէ՝ օլան սէֆանըն Թէմէլլէրի պոււնլար սըր . սնճագ պոււնլար պիր փաք , նաղիք , էպէտի , վէ րուպպանի սէֆանըն փու նարըրը սըր . ինսանըն սաըլ Թապիաթինէ էագըրըք , ինսանը մէլաիքէ պէնդէտիր սէֆա փոււնարալը սըր . է մին վէ պէճիտ , մէթին վէ Թէքմիլ պիր սէֆա Թէմէլլ տիրքի , Ֆէլէք չարսընը Թէրս չէվիլմէյլէ խալէլ վէրէ մէչ : Գազալէրուէն էմին պիր տէվլէթ տիր , Օ դըմէթիլ ինճի՝ Օ տուր . հէփսինի սաթ , ծու սաթըն ալ : Պին զահմէթ իլէ էտիտիյին , էտիտի գէվգինի չըգարա մադաճաղըն , վէ էլիտէ գալաճաղընա էմին օլմաալըն միւշէվլէշ էյլքըրի՝ աուճ աջըփ տիլէնմէնին սալընէ : Մ սըլ էյլք , սաըլ սէֆա , պիր զապթըր ագըն մահ սուլու տուր : Պու խուսուստա պէնիմ՝ Թէրպիյէմ՝ փէք սըգը սըր զանն էթմէ . պէնիմ մէրամըմ՝ տանա սէֆանըն սահիհինի էթտիրմէք տիր , վէ սաըլ էօլընու կէս Թէրմէք տիր :

(ո) Պէլքի սէն սանըրսըն քի , պու պապտէ սէնին սալթ ճանընըն սէլամէթի վար : Էյէր պու Ֆիբիրտէ ի սէն , օլան ագընա նիսպէթ՝ ագըրըզ տիվանէ սին : Պիր ատամ սէնին շանընը նէ գատար սիյսնէթ էթսէ , զիհնէ , ագըլա վէ հագգա պիր ճիւզի իթիպարը օլտուգտան սօնորա , սանա էլպէթսէ տիվանէ սին տէր : Կնան պանա տօսթոււմ , մուպարէք Թէվլաթ՝ հէմճանը խօշան սըրըր , հէմ կէօնիւ . ծու Ֆասլ կէօղիւյլէ տիրգաթիլ օգուպան ատամ՝ տէր ագապ քրիսթիյան օլուր :

(Թ) Պիզ պիր էիւրէք Ֆէրահընա գանաաթ էթմէյիլ . Թամաըմըզ ծու իթիպար էթմէզ , գափուլու էիւլ զիւնէ գափար : Պիզիմ՝ արատըղըմըզ՝ ճիւմպիւշ տիր , գալի թաշիք էտէճէք , ճանը սարաճագ՝ գորու հարէքէթիլ տիր : Պիզիմ էճէլէ միւպիլէլա հալիմիլ նէյէ գատըր օլտուլընու պիլմէտիյիմիլաէն , սէֆասը՝ օրան

լը օլան շէյի՝ օլ գատար օրանսըզ էթմէյէ չալըլըլըլ քի ագրպէթ հիչ էսէրիզ : Զերա հէր զէվիին իֆրաթը՝ ըս հաթիմիզի պօղար : Տիւնեատէ իսէ, ինսանըն արզու է տէճէյի էյլէք՝ ըսհաթըլըլ արըր :

(Ժ) Գուրիպէսինտէ սաքին գալալի վաք առամ՝ տիւնեանըն ալիմէրինտէն ալմ աիր, կէրէք տիւնեա հագգընա, կէրէք աիրէթ հագգընա : Պու իքի սուրէթտէ տիւնեա առամլարը իքի գաթ տէլի աիր : Էջլէ աիր ամ մա, ինանսըրամազըն : Տիւնեա առամլարը տիւնի թէ մէլէրինէ տէ պու գատար ինանսազ իսթէր : Օյուսա տիւնիմիզին թէմէլէրի կիպի սահիհ շէյ օլամազ . վէ սահիհ օլամազ միւմբին սէյիլ . նիճէ քի պէնիմ տէ օգու սուղուժ պէյթըր մասալ տէյիլ : Պիր էպէտի էօմիւր իւ միտիստէն հասըլ օլանտան զայրի՝ նէ իգպալտէ մանա վար, նէ Ֆագիլէթտէ գուվէթ . հէփսի պու տիւնեա արը : Եսխաս պու տիւնեատէն էօթէյէ շէյ եօգ տուր զլլաս էսէն առամ, էլպէթտէ քէնտի մալինէ իֆրաթ իթրիպարը օլմալը, ահմագըլըլուս խօչանմալը, վէ քիպրի նէ կիւվէնմիչ օլմալը արը : Եօգսա տիւնեանըն հիչ օլ տուղունա իլգամ օլմուշ առամ՝ տիւնեանըն շէյլէրինտէ զէվի պուլամազ :

ՕՆ Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

Զ Ի Հ Ն

Էյ պիր պողուգ տիննեանըն տէլի աջը-
զը, (ա) պու տիննեանըն մանասրզ պիւլիւք-
լիւքլէրինի, ուղուքուզ սէֆալէրինի տահա
էօլինիւրմիւսին : () սէնին պուհուր վէր
տիյին փուլէու՝ իշթէ պէն կէօղին էօնին
տէ սօյտոււմ, հագ մուճունու եանընա եազըն
կէթիրտիւմ, հալինի՝ սանա օյտուճաղը կիպի
կէօսթէրտիւմ : Տահանէ սէօլէյի տէ եան
չըգա պիլիրսին (բ) . . . սէօլէմէյօրսուն ա :
Պու սիւքեուլիսի ազլընըն գանտըղընա վէ-
րէյիմմի : Սայր . զիրա սէնի ուլթանտըրմագ
դօլայ տըր , լաքին իլգամէտիփ , տօղրուսու-
նու իգրար էթտիրմէք՝ փէք կիւճ շէյ տիր :
Սէն զիհնինէ կիւվէնմիշտին , ազլըն գանսա ,
զիհնին գանմագ :

Ընճագ քիշի զիհնինի ազլընա ալաթ է-
տերսէ , պիր խօշ գուտրէթ տիր , իլլա ա-
զըլ եէրինէ գուլանըրսա , իլլէթ օլուր :
Սանասը եօգ Փիքիւրէր իլէ օյալանրի ,
ազլըն եօլունու շաչըրմագ , հիլլէ իլէ տօղ-
րույա գարչը գօմագ , տօղրույու եէնէմէտիլի
սուրէթտէ՝ գաչաճագ պիր եօլ թէտարիք
էթմէք , զիհնին մարիֆէթի պունլար տըր :

Շ աչքն իսպգ պու Ֆասիտ հիւնէրէ պա-
 քար , պիր շէյ զանն էտէր , պէյէնիր հայրան
 օլուր : Սանրը քի զիհն պիր պուլունմազ շէյ
 տիր : Այ լօրէնցիտ , պուլունմազ շէյ քեա-
 միլլիք տիր . զիհն փէք չօգ պուլունուր : Պիր
 առամրն զիհնի օլմազա՝ իսթիտատի եէթի-
 շիր : Պու զիհն ճօշգունլուզլարը՝ պազը քէր-
 րէ շարապ քէյֆի իլէ չօգ իշ կէօրիւր :
 Օ իհնտէ պիր ազ տէլլիք օլմայրնճա օլմազ
 ինսանրն բուհլարընը սարսան շէյլէր՝ հէփ
 զիհնի ույանտըրըր . շէօյլէ քի չօգ տէֆ՝ա
 պէօյլէ զիհնիլ առամլարը գըզգանանլար պի-
 լէ պուլունուր : Ա քիւն սէնին էքրահ էտէ-
 ճէյին շէյ տիր . զիրա սէօյլէտիյին կիւզէլ
 սօհպէթլէրի՝ եանղլըշ անղլար պիր տիվա-
 նէյէ ըասթ կէլտիյինէ աճըրսըն :

Ա քիւն (4) օ հէր շէյին թէմէլինի ա-
 ըայան քեամիլլիք՝ հէր շէյի վէզն վէ բու-
 պար էտէն , վէ հազգը պուլուփ թուլթան
 քեամիլլիք՝ պիր պուլունմազ շէյ տիր : Ա է
 օ քեամիլլիյի սէն գալապալըգտա արամն ,
 օ պիր գաչ քիշէյէ միւյեսսէր օլմուշ պիր
 գըսմէթ տիր : Օ իհն նէ գատար թէհլի-
 քիլի իսէ , օլ գատար տա չօգ տուր , վէ չօգ-
 լուզա վէրիվիշ տիր :

Ինսան պէյնինտէ առամը առամ էտէն՝
 ազըլ տըր . զիհնին մարիֆէթի՝ միւֆսիտ-
 լէր մընաֆըզլար փէյտա էթմէք տիր : Պիւյ-
 իւք թանրմազ , իսթիլալ իսթէր , վէ քէն
 տիյի ֆըրթընա չըգարան շիմէյին եէրինէ
 Կօր : Հէմ տէվլէթլէրէ մազարրաթը վար ,

Տէմ մեզՏէպէ տիւշմէն տիր : Չըլընըլը
 պիլէ իրթիքեապ էտէր . ազըմըզ պունա
 գարըջ պիր գալգան տըր : Օիհն էէլ պայ-
 րազընա պէնդէր , տէճնտիւքճէ կէօզէ կէօ-
 րիւնիւր : Մաքին ազլ պիր աղըր ճէվհէր
 տիր , գաթ ինտէ պիր տէյէր պահա վար : Մէ
 էյէր զիհն իլէ իշէնմիշ իսէ , տահա զլյա-
 տէ փարլար . լաքին իշէնմիշ պիլէ օլմասա ,
 էինէ պահասընտան տիւշմէզ : Մգըլըզ
 զիհն էյլէ տէյիլ , մազարրաթ տըր : Մէ-
 միլէ պիր զլյատէ էէլքէն տիր քի , տահա
 չափուք գարայա աթար : Պիր ատամ շէս-
 թէրֆիլտին ' էարըսը գատար օլսա , պիր
 թէքմիլ տէլի օլըրտու քի , տէլիլէր պիլէ
 էիւզ չէվիլիփ , քէնտի տէլիլէքէրինէ շիւքը
 էտէրլէրտի :

1 Շէսթէրֆիլտ ինկիլթէրրա ըիճալէրինտէն պիր ա-
 լիմ ատամ տըր . լաքին պիր ազըլտա տուրմազ , հէլլէ-
 տէն գաջմազ , պիր օյնազ ատամ ըմըշ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Ահա իմախ տիւնեա աշգը, կեցըէրէ հայրան օ-
լան սէֆիլի խորլայան առամ, շինոի նէվպէթ սէնին տիր,
պիր աղ տա սէն խորլան տա ութան: Սէն նէճի սին-
սէն քիմ սին քի էջիւնիւյօրսուն: Սէնին տիւնեէվի լնյ-
ագաթըն, մասգարա պիւյիւքըլուլուն, պիր թիւթիւն
տիր.քի հավայա չըգար, դարարթըր՝ ուղագտան պի-
ղէ պիր շէյ կէօրիւնիւր, եագընա կէլտիքէյն, տաղըլըր
կէօղ էօնիւնտէ պիր շէյ գալմաղ: Փաղիլէթ սահիպինին
լնյագաթը՝ եիւքսէք տաղարա պէնղէր, կէչէն եօճուն՝
եագըն վարարգճա տիւյիւր, թէփէտի պուլուտարա կի-
րիյօր կիպի կէօրիւնիւր: Ճէննէթ էջլէ առամս վատ օ-
լունմուշ աուր. Ճէննէթին իւմտի իլէ, սէֆապըր պու-
պատ մալիք օլաճագ արը: Ա՛հ, էջլէ առամա՝ օ սագթ
նէ ուղագ կէօրիւնիւր:

(բ) Իլթէ րէղիւլ օլտուն, մուսթահագըր պուլտուն:
Օ սէնին կէօղիւնիւ պաղըլայան տիւնեա՝ սէնին ճէվապը-
նա պէքէր: Սէնին կիպի մէտտահընա չէլէնք հաղըր-
լայօր, աֆէրիլէր օգույաճագ: Սէն տիլիք կիպի սոնս
մու տուրաճագսն: Գօ կէօնիւնիւ րահաթ էթսին. սէ-
նին հիւնէրին զիհնտէ տիր, վէ զիհն՝ անճագ պիր թէ-
մէլի սէջլէյէճէք շէյի օլմաղըր գաման չօք սէջլէր:
Աղըլ կէլիփ աթէչէնի զապթ էտիփ, սու կիպի ագան
լագըրաղարընը քէսէմէղ: Զիհն՝ լագըրտընն ալթըն-
տա գալմաղ, հիչ պիր շէյ պուլմասա, պուղու տաղար-
տան եիւքսէք չըգար սէյէրէք, մասգարալըրա քէնտիյի
գուրթարըր:

(գ) Պիլիբիմ, տիւնեատէ հայլանի ըուհլարտա քէն-
տի քէնտիյէ գըրլտանըր՝ պիր թիլ հարէքէթ վար, պիր
աճախիլ շէրէմէթ վար.քի, էթտիյի հարէքէթտէն՝ ֆի-
քիրտէ պիր սուրէթ հասըլ օլմաղ. Փագաթ խաֆիֆճէ
պիր հէվայի սէվնիճ տօլար, պիր աղ գաման գանաղա-
ըն չըրփըր տուրուր, քիչիյի սէրսէմ էտէր պրագըր:
Ինճէ սինիլէրտէ պիր տիրի օյնայըլ օլուր. լագին օնու-
թահըրք էտէն ագըլ աէյիլ, Փագաթ եօլարընտա ճէվէ-
լան էտէն սուլար ըրէթուպէթէր տիր: էջլէլէրին վիւ-

Ճուտու իֆրաթ նաղիք օլուր, վէ փարէլէրէ էքսէրէյեա
 պիր սիրինէ ուշուռն օլմազ . պիր քէրրէ պօղուլուոգ-
 լայն, շաղլըք տա թամամ օլուր : Մէլէք կիպի կէօրիւ-
 նէն սաամ՝ էարըմ առամ օլուր, էա պիր մուրտար դա-
 սավէթէ տիւշէր, էա պիր դալիմ իւմիտիղլէյէ :

(Գ) Ճէննէթին տէվէթի տիւնէա ագլլըլարընըն
 դալպինէ հիւ թէսիր էթմէյէճէքմի . ճանլարնա տօ-
 գուռան՝ հէման էալան ըլա ահմագլլըմը օլաճագ : Է-
 պէտիլէք՝ պիր տէմտէ էտիսիլըր Ֆիքրի՝ քիշլէյի պէճիտ
 տիւշիւնճէլէրէ դօր . ճանընը պէպէր . քիշլիին զէվգի
 տէ շէրէֆի տէ պու հազ մատտէյի տիւշիւնմէտէ օլուր :
 Ա՝ տիւնէա առամլարը, ճէննէթի տիւշիւնմէյէ ութանա-
 ման : Էպէտի տէվէթ գաղանմագ թէտպիրի՝ ութանա-
 ճագ մատտէլէրտէն տէյիլ տիր : Սիզ իտէ սալթ պուռն
 տան ութանլոյօրսուռնուզ . չօք աճաիպ ըսպըթասըզ շէյ
 տիր : Սիզ քի քէնաիսիղի ագլլըլ էէրինէ դօմուշտու-
 նուզ, պէնիմ շու սէօյլէտիյիմ հազ մատտէյէ գուլպօ
 վէրին.քի, սիղն գօրսուռնուռը՝ հիսապըզ թէտպիր
 լէրէ կիրտիյի էօզ . վէ ագլընըզա կէլաիքճէ կէրի աթար
 պընըլ : Ագլլըլը ահմագլլուտան Ֆարգ էտէն՝ սալթ պու
 մատտէ տիր : Պիրի պու Ֆանի տիւնէա իւզէրինէ թէտ-
 պիրլըր գուրար, օպիրի էպէտի ախրէթ իւզէրինէ :
 Քէամիլ առամլարըն սիղի թարթարը վէգիէ՝ պու
 տուր . վէ էյէր սիղի թարթարա խաֆիֆ վէ նագըս կէ-
 թիրրիլէրտէ, թաաճճիւպ էթմէն : Հայ հայ . սիզ սալթ
 օնլարըն իթիպարընա հաճէթսիզ սիսիզ . էօյլէ տէյիլմի :
 Կէլին, կէլին, շու պէյթլէրիմտէ օգուտուլուամ՝ գօլայ
 վէ ագլէ էազըն թէրթիպէ ուշուռն . շանընըզ շէօհրէ
 թիսիղի սէլամէթէ չըգարըն . վէ պու տիւնէանըն վէվ-
 գիսի չըգարմալա, ախրէթիքրիսի փէհլէյին :

Տիւնէանըն թէմէլլի պիր ճէվապը էօզ վէրէճէք . լա-
 քին կէօրիւնէնէ իլլամ օլմամագ իչին վազըթ կէշիրի .
 վէ մահչէր կիւնիւնիւ էալան չըգարմագ իչին, գաջնա-
 ճագ էօլար արար : Աքրի գալպլէրին օ թէֆթիլի կիւ-
 նիւ, քէնաի թագրիլէրի քէնաիլէրէ գարըզ օլաճագ տըր :
 էյ լօրիսիցիտ, քէամիլ օլմանը էրթէյէ պրագմագտան
 վազ կէլ : Պիր ան էվմէլ ագլընը պաշընա կէթիրմէյէ չա-
 ւը, Վիրա սաաթիս կէլէճէյլնէ կիւվէնիլմէլ : Քէամիլ
 լիյին սանա իլք նասիհաթի՝ պիր սատըգ տութ պուլ-
 մագ տըր . օ տութ ուսա՝ ճէննէթտէն լայրի էէրտէ պու-
 լուռմագ :

Միշ, ա՛ թօփրագ է վառուարը, թօփրագոսն զայրի շէյ
 օլմագ իսթէմէզնիւղ . շինքի սիզէ պէյթէր իլէ վազ
 էտէն՝ ուռհպտնա գուչագ վէրիյօրստունուղ, վէ շինքի
 շիր՝ պէնիմ մէմուր օլտուղում հիլմէթէ շէրէֆ վէրիյ-
 օր քըլասրնտա սընըղ, պէն տէ սիղին մէշքէպինիզէ մէյլ
 էթտիմ . չըգըփ ինճիլ քիւրսիսինտէն սիզէ վաղ էտէ-
 սարէթ էթտիմ : Պէյթիլէրիմի ունուտուն, լաքին մէֆ
 հուսմնտա օլան հագ սէօղէրի իսթըրնըլտա թութուն .
 պէն սիղին մէտհինիզի իսթէմէմ, էյլիլինիզի իսթէրիմ :
 Լաքին պէնի գասավէթէ գօյան սիղին մէտհինէզ տէյլը .
 պաշըմա կէլէճէյի պիլիլիմ, պէն տէ վարըփ կուրցիտա՞
 կիպի էիյիտաճէ չուգուրա աթըլըփ, ատըմը պաթըրայլմ :
 Կիւնտէ պին ճէսիմ շէյ պաթըփ զայ օլտւյօր, քիմսէ ա-
 ճըմայօր : Վա՛ր իմսի սէն տէ՞ էյ էալըն գաթ թապագա,
 տիւշմէլէրինիլն արասըմա տիւշ տէ, գըմմէթինի՞ ալք
 չագգա գուրպան կիթսիլինէ պէսիւրլէն : Ինսան գըս-
 մը՞ զագպալընտան սէնի չօգ էաշաթմաղ, վէ էօլտիւքտէն
 սնիղրա տա ըահաթ պրագմաղ : Ճէհէննէմ՞ գուսպէսի
 ալթընտա, թէնի շէյթանըն սիվանընա չըգարըրլար .
 շէյթան սէնի ըէնտի տէվէթինիլն խաինի, վէ տսթու
 օլան տիւնեայէ՞ քիւֆը էտիճի տէյի, վէ էօգ պահայա
 սիւրիւ ապէր գալտըրըփ, պայրալըն սայըսըղ կէօ-
 նիւրիւ ապէր էաղաղը՞ տիւնեանըն տիւշմէնի տէյի,
 վէլ-հասըլ փրուսիանըն ֆրանչայա տսթըրուղու կիպի .
 ագըպէթ-էնտիշ տիւնեանըն տիւշմէնի տէյի իլամ էտէր
 ճէզանը վէրիլ :

Լօրենցիտոս պագ նէ սէօլէր : Էօլէ իսէ հէփսի տէ-
 լի տիր աէր : Պէլի, հէփսի տէլի տիր . սանա աճախպ
 կէօրիւնէն՞ օգուտուղում նասիհաթիէրէ ուշանլարտան
 մնտասը, հէփ տէլի տիր : Քէտմիլլէլին աթասը կէօնիւլ-
 տիւր, վէ քէտմիլլէք օլմտորգճա, էն նատիր զիհն տէ :

1 Պիւր Թաքիլաթ բօմ շէհրիպէ պիւր մէյասն էէր էաբըմը .
 գաթիմանըն էօլունոս պուլամալըլար : Փոթիլէրէնիւլէրին ապէ-
 ինի իսիւրէն՞ փոթլարպան նասիհաթ սօրալար . փոթլար ճէլ-
 վէրիւ փի, մէմէսէմիլն էն ալիւ շէյիլի իլինէ ախընլար, է-
 գուր փէնաթի փէնաթիյէ գաթիմը : Արաբիտոս՞ բօման իփէ մէ-
 հուր էիյիպի իպի, հէման սիւսիլանըփ, է-գուրա ախընլար, փէ-
 փապ է-գուր գաթիմալըլ փէյի նասիլ էաբըլէր :

լիլք տիր: Տիւնեանն ագրլըլըլը՝ իլիմտէ մարիֆէթ-
 տէ, ճէնքտէ պարըշտա չօդ շէյ էթմիշ տիր, վէ սահա
 չօդ շէյէր էտէճէք. լաբին կերէք իլիմ, կերէք մարի-
 ֆէթ, վէ կերէք սէնին մալնն, էճէլ կէլինճէ հէփ սէ-
 նի թէրք էտիփ, սէֆիլլքտէ պրադաճագլար: Ագրլմն
 փէք ետթտըլը շու տուրքի, սէնին ագրլըլըլըն հէր շէյի
 էտէ պիլքր, լաբին սէնիքեամիլ էտէմէզ: Պէն սալթ սէ-
 նին հագգընա՝ պիր սէրթ դէմքեւորմ գանն էթմէ, °
 էֆէնտին օլաճագ շէյթանա պիլէ՝ տէլի տիր տէրիմ:

ՃԻՂՏԻ ՍԱՆԻՆԻՆ ՍՕՆՈՒ

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԷՅԼԷՍՕՅՈՒՆ

Ֆ Ի Ղ Ա Ն Լ Է Ր Ի

Ե Ա Խ Օ Տ

Ե Ո Ւ Ն Կ Ո Ւ Ն Կ Է Ճ Է Լ Է Ր Ի

Ինչպիսիք Լիսսնիոսէն Ֆրանսոսը Լիսսնիոսէ՛լ Թոմարնէօր
նաք Ֆրանսուլոն Էջլէսիոսի ԹէրաիիՄիսէն, ՂՍԹՊՊՕԼ-
ՏԱ ՏԱՆԻՄԱՐԿԱ ՊԱՇ ԹէրաիիՄսն ԳԱՐՕՆ ՅՈՂԱՆՆԷՍ ԷՐԷ-
ՄԵՍՆ ԻՇՊՈՒ Լիսսնի Թիիւրիոսի ԹէրաիիՄի ԷջլէՄիՇ ՏԻՐ

ՃԻԼՏԻ ՍԱԼԻՍ

ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԱ ՊԱՄԱ

1858

... of the ...

... of the ...

... of the ...

... of the ...

... of the ...

... of the ...

... of the ...

... of the ...

... of the ...

... of the ...

ԵՈՒՆԿ ՖԵՑԼԷՍՕՅՈՒՆ

ՖԻՂԱՆԼԵՐԻ

Ե Ա Ւ Օ Տ

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԵԼԵՐԻ

ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ԿԵՃԵ

ԶԻՄՄԷԹԻ ԶԱՄԻՐԷ՝

Թէն խասթա օլտուգտա՝ ինսան հէքիմ՝
արար . լաքին ճանըն խասթալըլընտա պիր
ույուշուգլուգ օլուր քի , քիշի օլտուղու թէհ
լիքէյի տույմազ : Վօլիւմ տերէճէսինէ կէլ
միշ , եինէ պէն սաղ ըմ գլաս հտէր : Վի-
շի քէնտի իլլէթ ինի թանըրփ տույմազ՝ եա-
րը սաղալմիշ օլմազ տըր : Վստան պէտ խույու
ատէթ հտիփ , եիւզիւնիւն փէրտէսի երը-
թըլըրսա , թէհլիքէսի սօն տերէճէտէ տիր :
Սուրտար կիւնահ՝ թօփուղուն վուրա վու-

1 խղճմտանք :

րա զիմնէթին պաշնըր էզէր, տիլն սէօյլէ-
մէզ օլուր: Ղան վարա վարա գապահաթի-
նի տույմազ. վէ եափճա եափճա պէտ խույ-
լար ասէթ օլուր, Թապիաթ օլուր. վէ քէն
տիմիզի խարապ էթ տիյիմիզ էէրտէ, էօյիւն
իւր իֆթիխար էտէրիզ:

() իմնէթիմիզ պէօյլէճէ պէտ խույ սէր-
խօշուղունտա ույուշուր, մէքրուհ սէֆանըն
գուճաղընա տիւշէր, սէվտալարըն տիզկինի-
նի կէվշէք էլինտէն գայտըրըր, պիզի հէվաի
նէֆտիմիզէ պրագըր. վէ էօլտան չըգտըղը-
մըզը կէօրմէմիշ կիպի, տէօնիւփ՝ պիր կէրի
տէօն պիլէ տէմէզ: Փուփլա շիլթէ իւզէրին-
տէ տէրին ույգույա տալմըշ կիպի օլուր:
Ընճագ սէն ծնուն օ սախթէ ույգուսունա
գափըլմա, չափուք ույանըր: Սէֆանըն ար-
տընա կիզէնմիշ՝ օ հիլէքէար զամմազ, հէր
ամէլիմիզի տէֆթիմիսէ գայտ էտէր, տէֆ-
թիմիսէ հէր էիւզիւնիւ գապահաթլարըմիզ-
լա տօլտուրուր: () էօրուլմազ չաշուտ, կէօ-
զիւնիւ գուլաղընը պիզտէն այրըմազ: Կէօ-
զիւմիւզէ կէօրիւնմէյէրէք էթրաֆըլըզը
տօլաշըր, գալպիմիզին էն կիզլն սէօյլէտիյի-
նի իշիտիր տույար: Են քիւչիւք էքսիլըլի-
միզի իշարէթ էտէր. էն խաֆիֆ խիւլէալէ-
րիմիզ՝ նէ գատար չօգ օլսա, քէպքին կէօ-
զիւնտէն գուրթուլուշու էօգ, հէվաիսի կէօ-
րիւր: Սիր արզու՝ ֆիքրիմիզտէ տօղար տօղ-
մազ՝ օ տույար. պիր պէտ ամէլիմիզ՝ տահա
իճրա օլմատան էն կէօրիւնմէզ էէրինտէն
գափըար: () զալիմին էթ տիյի էօզը պիլէ,

Թամաքեար մուամէլէճինին տօսթլուղունա պէնդէր . քան գոյուսու տէֆթերինի ճահիլ միրասէտիտէն սագլար , Թա էվինի երգաճաղը կիւնէտէք պէքէր , օ կիւն կէօսթերիբ : Պիղի պօշ պրագըր , օ պահա եէթիլմէզ վագթիմիզի Թէլէֆ էտերիզ . Լաքին կերէք պօշա կէշիրտիլիմիզ , կերէք պէտամէլ իլէ մէքրուհ էթտիլիմիզ վագթին հեր տէմինի՝ կէօզիւմիւզտէն ուղագ եերտէ տուրուր գայտ էտեր : Թէվարիիլիմիզի եազորը քեաղիտէր՝ Թուճտան տայանըզը տըր : () Թէվարիիլի էճէլ կէլիփ գապահաթլընըն գուլաղընա օգույաճագ , վէ էպէտի հաքիմ՝ տիւնեալարըն ճէմ օլտուղու զաման , պէմէ աշիքեար էտէճէք (*) :

Իիշինին գալպինէ սէջլէյէն սէս՝ պօշ խիւլէա տէյիլ տիր : Թապիլիթ ծնու իլէրիմիզտէ եափայօրսա , եալան սէջլէմէք իլին տէյիլ : Վէ քիշի քէնտի հագգընա ֆաուլ էթտիլի սիճիլ՝ կերի տէծնմէզ : Ինսան պու տիւնեատէ իլէն , էպէտի հաքիմին վէքիլի՝ գալպինին զիւմէթի տիր . օ ստիլ հաքիմին փօսթուէտա օթուրմուշ , ինսանըն շերիթինի օ քէսէր : Վէ սօնղրա ծնուն քէստիլինի՝ ալէմին հաքիմի մուգարրէր էտէճէք տիր :

Սուլու ծնա քի սրգճա սրգճա ճանընըն տիվանընա վարրի , եիւրէյինի զիւմէթէ աջ մաղա ճէսարէթ էտեր . զիւմէթին Թաղըլէրինէ տայանրի , հիւքմիւնէ իթասաթ էտեր . վէ պիր տահա շիքեայէթ էթտիլմէմէյէ

վատ էտեր : () պիր ճէսարէթ տիր քի , տիննեա սրահատըրլարնա միւյեսսեր տէյլ . վէ փէք նատիր շէյ տիր : Մնան գըսմը մուհաննաթ տըր , գաշընըր , վէ քէնտի հալինի կէօրմէք իչին , խարապընա քէնտի սէպէպ օլուր : Սազը քէրրէ քէնտի քէնտիյի թէֆթի ի թմէք խաթըրնա կէլտէ պիլէ , նիյեէթի էօյլէ կէվշէք օլուր քի , տէր ագապ ունուտուր : Հալինի գալլինէ սօրար , լաքին պիղատոս կիպի գօրգարագ՝ կագ նէ րիբ տէյի եարըմ աղըզ սօրար տա , ճէվապընա պէքլէմէտէն գալլար ագլըն թաղիրինտէն գուրթուլմագ իչին , աճէլէ վարըր Եինէ գալպալղա կիրիր :

Սօրենցիոս , Փէլէք միւսաստէսի իլէ կէլէն էյլլիյէ պիրտէն սարըլմա . պիր ազ կերի շէքիլ , իպթիտա վէսվէսէ իլէ պիր վէզն էյլէ , էյէր էլլնտէ գալաճագ շէյ իսէ , գուլան : Սաքին չիւնքի սէնին էտինէ պիլէճէյին էյլլը՝ քէնտի եափաճաղըն տըր , վէ չիւնքի ինսանըն եափտըղընտա Փաղիլէթտէն զայրի էօլմէզ շէյ էօզ տուր , կպէտէն էլտէ գալաճագ՝ Փաղիլէթին վէրտիյի սէֆալար տըր : Սէն օնլարը էտինմէյէ պագ քի , Փաղիլէթին քէնտի կիպի էօլմէզ օլուն : Սյ , էյէր սէն ագլընըն հիւքմիւնտէ օլուփ , Փաղիլէթին թաթըլ սէֆալարընըն լէզզէթինի պիլէսէն , տիննեանըն պօշ սէֆալարընա թիթըրէյէրէք եապլաշըրտըն . վէ հէր պիրինի կէրէյի կիպի թէֆթի ի թտիփ , զիմէթի նտէն իղին ալմատըրգճա , հիւ պիրինի գալլինէ գօ-

մնազորն : Եւ արին սէն ազլընա ի թաաթ էթ մէտիյինտէն , գալլին պիր զապիթ սիդ վալլայէթ կիպի տիր : Պասիտ արգուլէր սիւրիւսիւ զօրպայէ չըգըփ , տէօյիւշիւփ զըրըլըրլար , ապա ըահաթին օլամաղ . վէ գալպինին օ էյրէթի Ֆէրահը՝ հէր տագիգա պօղուլօր : Վէ Ֆիքիւլէրին արգուլէրին սէն տէն ուզագ՝ էօլլարընը շաշըրըփ , Ֆըրթընա չարգանթըլարընտա , տէօքիւնթիւ արալարընտա սէֆա արամաղա տօլաշըրլար : Եւ օյլէ սէֆանըն մալի՝ փէք պահալը օլուր . վէ պուլլ մասան՝ սանա տահա քեարըլ տըր : Վին պէլլայա էլէ կէթ իրաթէտէն սօնդրա , պին պէլլայա տա կիւնահընը էօտէմէլի սին : Եւ միւնի պուլաշըգ մալ իլէ եիւքլէտիր , էումուրձաղը պիլէնձէ կէօթիւրիւրսիւն : Սուսուղըլզոն գանաձաղընա՝ տահա զիյատէ արթար . վէ հասսէլէրին կէվշէյիփ , գուվէ վէթտէն տիւշտիւքտէն սօղրա պիլէ , էինն տօյմաղ Ֆիքրին՝ տահա իսթէր :

Օ իմմէթին ըէտտ էթտիյի սէֆալար՝ թապիաթին խիլաֆը տըր . էօյլէ սէֆանըն էսէրի՝ տէրտ իլէ ուսանձ օլուր : Հագ թաալա տիւնէայը տա Փաղիլէթի տէ , պիր թէմէլ իւզէրինէ գուրուփ , պիլիմ՝ զաթիւմիզէ ույտուրմուշ սուր : Տէրունի միւնասիւ պէթլէր իլէ կնսանըն թապիաթինէ պաղլա մըշ . պէյնլէրինտէ միւշթէրէք օլան ումուրլէրի՝ պիր նիզամա ըապթ էթ միշ տիր : Վէն ծալարը այլըրըրլու՝ տէյէն շաշըն՝ հէմսըգըն թըսըն չէքէր , հէմքէնտի զաթինի իսարապ էտէր :

Պու մինվալ իւզրէ ճան ըլա թէն՝ տուր մայրի ճէնքէշտիքէրի եհրտէ, էլպէթտէ էյա պիրի եարալանըր, եա օպիրի: Իքիսի նին պիրի սըպընթը չէքէճէք օլտուգտան սօնղրա, էլպէթտէ ըիւթպէտէ էտնա, վէ հասսէսի նօգսան օլան չէքէր: Չիւնքի թէ նին տույտուղու՝ շիմտիքի հալտէ օլան տըր, սըպընթըր թէն չէքէր: Ղան կէչէն վա գըթտա, կէլէճէք վագըթտա կէզէր, օն լարտան պաճալըր. արտընա պագըրի, կէչ միշ սէնէլէրին գարանլըզ կիրտապընա կիր մէք, վէ կէլէճէքէրի փիշին կէօզիւ էօնիւ նէ կէթիրմէք, ճանա մախսուս տուր: Ղա նըն սէֆալարը՝ վագըթլար կիպի, վէ թա պիաթին քէնտի կիպի, գաթը չօգ տուր. վէ զէվգի՝ թէնին զէվգինտէն չօգ Փերահլը տըր. լաքին աճըսը տա թէնինքինտէն չօգ քէպքին օլուր: Աինահըն աճըսը նէ չէքիլօք տուղունու՝ նիգրիսին աղըրլարընտան պահս էյլէ: Պէլի, էյէր ճան էլէ կէլտէ, վէ ին սան շէրիաթի՝ եարամաղըն ճէղասընըր ճա նընա չէքտիրէ պիլտէ, տիւնեատէն սիյասէթ գալպարտը, տար աղաճլարընը տէֆ էտէր լէրտի: Իջլէ իսէ սէն ճանընը սազլա տա, պագըրընը գըսմէթէ հալպլէ էյլէ:

Սագթինին տէմիլերի՝ նապզըն աթմա սըլլա սայըլան էօմը՝ էօլիւ տիւր: Վէնտի քէնտիմիզ իլէ տաիմա ճէնքտէ օլմամագ ի չին, վէ քէնտիմիզի սէվէ պիլմէք իչին, քէնտիմիզի թանրմալըրը: Ինսան իքի շէյտէն եաիրլմըշ տըր, իքիսինին մէյլի պիր

պիրինս պէնզէմէզ : Ղան Փազլիէթէ մէյիւ
 լի տիր , Փազլիէթին կիւզէլլինին կէօր-
 տիւքձէ՛ ազգը արթար . թէնին սեվտասը
 պետխոյա տըր . Փազլիէթէ տիւշմէն նա-
 զարլլա պագար : Թէն էտէպլի օլա , խօր-
 լանըրըմ սանըր . Տապգընա գաիլ օլա , սօյ-
 ուլուրում սանըր . տօղրուլուզ էթսէ , Փա-
 գըր օլուրում սանըր . պիր մէրտլէ էթսէ ,
 էրզըրըրմ տէյի գօրգար : Պու սուրէթտէ
 թէնին ճանա խամ օլտուղունու կէօրտիւյ-
 ինիւլ , խօրլայա պիտիլին գատար խօրլա .
 եօգ , էյէր զըտ տէյիլ իսէ , էքրամ էյլէ ,
 պէսլէ , սիյանէթ էյլէ : Եպին Փազլիէթ
 էմր էթտիքտէն սօնղըա , Տիշ պագմն աթէշէ
 եագ , էրրթըձը գուշարա աթ : Օ իրա օ
 գանլը գուրպանը էմր էտէն՝ քիշինին քէն-
 տիյէ օլան աշգը տըր . թէնի գուրթարմագ
 իչին , Փազլիէթէ իթաաթ էթմէմէք՝ քէն-
 տի քէնտիյէ տիւշմէն օլմագ տըր :

Ֆիւվագը պետ խոյ տէտիքլէրինէ տիր .
 քիշի քէնտի քէնտիյէ օլան մուհապպէթտէ
 եանըլմագ տըր քի , եալան սէֆայը՝ սահիհ
 տէյի պահալը պահալը եութտուր : Փա-
 զիլէթ տէտիքլէրի եինս օ մուհապպէթ տիր ,
 լաքին քէնտի մէնֆաաթինի պիլիւր , քեարը
 օլմատըգձա պագարլըղա կիրմէզ : Պու մու-
 հապպէթ՝ եարատանն քէնտի աշգը տըր .
 կերէք պու աշգ , կերէք ինսանն կէօրէ պի-
 լէձէյի էյլիքլէր , Տէփ եարատանտան սա-
 տըր օլմուշ տուր : Թէնիմիլի սեվմէք՝ քէն-
 տիմիլէ կիզլի տիւշմէն օլմագ տըր , վէ էլին

ղարաղընտան թէ չլըքէլի տիւշմէնլը տիր :
 Իչերիմիգտէ սագը՝ խանէկիր տիւշմէն տիր :
 Պիզ ծնուն նէ օլտուղունու գըլամէթ կիւ-
 նիւ թանըլաճաղըզ . կիւնաճքեար ատամ
 ծնու՝ տօղտուղունա լանէթ օգուլուփ , Տիւ-
 լերի արայաճաղը կիւն թանըլաճազ տրր :

Բլլաճ՝ Տագգը ինսանըն սօն սաաթիսէ
 գօմուշ : Ինսան սաղ իքէն պիր սիւրիւ թագ-
 սիրաթլար , պէտ ամէլլէր արասընտա՝ ճա-
 նը ույուշմուշ օլուր , Տագգըն սէս չըգարա-
 ճազ Տալի օլմազ : Ելքին ալլաճ տիւնեալա-
 ըր եարաթտըղը զաման , օ ճէննէթ մաճ-
 սուլու Տագ՝ քէնտի ըէյի վէ թէրթիպի օլ-
 տուղու կիպի , շերիաթլերինի կէօրտիյիւ
 զաման տա եինէ ալլաճըն ըէյի թէրթիպի՝
 օ օլաճազ տրր : Տագ օ զաման ույանաճազ ,
 սագլանտըղը ճանըն իչինտէն չըգըփ , կիւ-
 նաճքեարըն գուլաղընը՝ էօրֆիւ սէտասի-
 լա էօթտիւրէճէք տիր : Եթէշ օլուփ , իւ-
 զերինէ եափըչաճազ : Կիւնաճքեարա ազալ
 օլմաղա՝ Տագգըն էօրֆիւ պագըչը եէթի-
 շիր . գարչըսընա կէլտիքլէյն՝ իչերիսինէ թէ-
 սիր էտէր , գալպինի ալթ իւսթ էտէր , վէ
 ճանընը եագար (Բ) : Երենցիոս , տօսթոււմ
 զիմմէթին սանա նիսպէթ՝ տիլէ չըգմասընա
 պէքլէմէ : Պու կիւն սէսի թաթլը իքէն , վէ
 սանա Փախտէսի օլա պիլիքքէն , նասիճաթ-
 լերինէ գուլազ վէր : Ել շու տէրսի խաթ-
 ըընտա թուլթ քի , ինսանլար Տէր նէ գատար
 տէլի եաշասա , իսթէր իսթէմէզ՝ ուսու-
 էօլուր :

Հ Ա Շ Ի Ե Է

(ա) Օ զաման թիւքէնմեղ ինիլթիւլըր սաշար . քիշի
գալպիտի ույուլթմանըն սմուլ պուլ տուր , Լօրենցիոս :
Վէրտիտի նասիհաթլերէ գուլագ վէրմէմէնին ճէզասը
պուլ տուր : Սանա կէլէճէք վագըթտա վաա կթաիյի
րահաթլըգ պէջլէ օլուր : Էյ Լօրենցիոս , քէամիլլէնմէյէ
տահա վագըթ վար աէյի տուրնուրմուսուն :

(բ) Ճիննէ շէյթանա նէ հաճէթ . հագգըն նուրու
վար , Ճէհէննէմօ տուր : Կէրչի պուլ աէրտի մէտրէսէ
լէրտէ էջրէթմէղէր , Լաքին Ճէհէննէմին անըլ թարիֆի
պուլ տուր : Սէն քի հագգըն սէսի գուլաղընա կիրմէլ
չու սահիֆէյի օգու օգու տա , պիր փէյլամպէրին սէջ
լէյիփ , պիր րուհպանըն սանա թէքրարլատըլը Իսաուր
Գէլէի ագըւլը Եալայա պիւլը . Լաիս ագըւլը Էօլէմը Փէհ
վապընա , պիր քէրրէ իման կէթիր :

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ԿԷՃԷ

Ֆ Ա Ձ Ի Լ Է Թ

Ինսան էվլատընըն պէտ խուլարընը
ըէամ էթմէքտէն եօրուլտում. պիր տէ
Փազիլէթ սահիպինի նագլ էտիփ, եօր-
ղունլուգ ալայրմ (ա): Պու չիքքին տիւն.
եանըն ըէսմինին եանընտա, Փազիլէթ սա-
հիպինին թասվիրի՝ նէ խօշ կէօրիւնէճէք.
Սիզ քի իշիտիփ հայրան օլաճագսընըզ,
ճահտ էտին ծնլարա պէնգէյէսինիզ:

Ը՛ ճէննէթ մէլէքլէրի, կէլին պանա սիզ
եօլ կէօսթէրին, եէրտէ կէզիփ կէօյտէ եա-
շայան էօլմէզ ինսանը, վէ տիւնեա եիւզիւն.
տէ գալիյօն միսալի տալղալար իչինէ տալըփ
չըզըփ, տաիմա եիւզտէ տուրան Փազիլէթ
սահիպինի մէտհ էթմէյէ՝ սիզ պանա եար-
տըմ էտին:

Փիքրինի թէն հասսէլէրինտէն էօթէյէ
գալտըր, շու քեամիլ ատամա պագ. եիւ-
րէյի տաիմա ըահաթ, գալպինտէ սէվտա
չալգանթըլարը եօգ. քէնտիյի գասսավէթէ
ալտըրմագ. քէնտի իւմիտինէ սրղընմըշ, կէ-
լէճէք զամանը գօրգուսուզ կէօրիւր. ապա
նէ գօրգու քէնտիյի իւրքիւտիւր, նէ գայ-
ղըլ՝ տէրտ էտէր, նէ ճէֆա՝ իւմիտինի քէ-

սէր (բ) : Տիւնեանն իւզէրինտէ կեզէն մուսիպէթլէր քէնտիտէն ուզագ տըր, աթէշ լէրի քէնտիյէ տէյսէզ, այաղը աթընտա սէժսէր գալըր : Տիւնեաննն պու պօշ կիւրիւթիւսիւնէ պագար աճըր, քէնտի րահաթիւնի պօղմազ :

Աշիւրէյնիւն րահաթի եիւզիւնտէն պէլլի . պագըշնտա վագար վար : Միքիւրէրի մէլէք կիպի տուրմայրի կէօյլէրէ չըգար էնէր . եարատաննա սէճտէ էթտիքճէ՝ գալ պիւտէ պիր թաթլը սէֆա տույար : () աշգըլա տուալար սունուփ, եարատաննն քէրէմլէրի՝ իւզէրինէ եաղտըգճա, եիւրէյի մուհապպէթլէ տօլար : Վէնտի պաշընա թէնհայէ չէքիւմիշ, եալընըղճա պիր ալլաս ըլա գօնուշուփ, կէօղիւ քէնտի ճանընտա, սալթ ճանընն մասլահաթիւնի տիւշիւնիւր : Միքրիւնի պու աշգ աթէշի իլէ թուլուշուր եանար . պիւթիւն գաթիւնէ պիր ըուհանի Ֆէրահ եայըլըր ճէվէլան էտէր . պու պալա մէսնէտիւտէն կէօղիւնիւ էնտիրիփ՝ տիւն եայէ պագաճագ օլտա, փատիշահարըն թաճլը պաշընը՝ կիւճ իլէ կէօրիւր . կէօրիւր ալմա՝ փատիշահը տա, հիւքմիւնտէ օլտան էսիր լէրի տէ գօյուն սիւրիւսիւ կիպի, պիր գուլթու տէրէ իլիւնտէ գարըլըգ կէօրիւր : Ա էքէնտիւնիւն ծնարա պէնգէր եէրի օլմատըղընա սէվլիւնի իֆթիլտար էտէր : Ալէլի, ծնարա պագտըգճա, քէնտի Փաղիլէթիւնէ իւանըր, Փաղիլէթ էյի շէյ օլտուղունու թանըր, իգրար էտէր :

Սահիճ Փաղրիլէթէ եայլնրդ քէնտի մաւ
 լիք, ալլահն սուրէթինի թէքմիլ հտեր,
 վէ թապիւթին պաշատրղը աղիմ իչէր՝
 քէնտի Ֆիիլ իլէ թէքմիլ օլուր: Տիւնեա
 նըն քեամիլ տէտիլի ատամլարըն Փաղրիլէթի
 սախթէ սուրէթ տիր, պիր պօյալը պէտ
 խոյ տուր. օ իւսթիւնէ պագըլմազ ալլագ
 եիւրէքլէրինէ, եիւզլէրինի փերտէ կթմիչ
 լէր: Այլէք սահիպի ատամ՝ եիւրէյիսի ա
 շար կէօսթերիր. (գ) ութանաճագ շէյի
 եօգ. տօղրուլուգտան հսիրկէյէճէք՝ էյրի
 պիւրիւ գաթմէրլէրի եօգ: Փագաթ սե
 վապընը կէօսթերմէզ, ճանընըն խաղիսե
 սինտէ սագլար. վէ օլան սեվապը՝ հիճապ
 փերտէսի իլէ էօրթիւլիւ օլտուղունտան,
 լայրգ օլտուղու մէտհին նըսֆընտան մահ
 բում օլուր: Անսանլարըն մէտհինէ գէմ
 մինէ պի գայտ, քէնտի իթիպարինէ գանա
 աթ հտէր, վէ քէնտի զիմնէթինէ կիւվէ
 նիր: Ա է իզգէթ իքրամ կէօրտիլիւ հաւ
 տէ, ինսանըն ինսանլղընը էօրթէն զիլփօշ
 լարըն աղըրլղընա Փօտուլանմազ: () էյ
 րէթի զիյնէթի իւզլէրինտէն աթըփ, քէն
 տի լիյագաթընը ճանընտա արար. վէ ին
 սանտա ինսանտան ալա շէյ կէօրմէզ: Վէն
 տի զաթինէ օլ գատար իքրամը իթիպարը
 օլուր քի, քիպրէ իրթիքեապ կթմէզ:

Տիւնեա ատամընա պիր կիւնլիւք շէրէֆ
 եէթիլիլ: () յլարըն ճանը՝ շիմտիքի օլանտա
 տրը. քեամիլ ատամ՝ հէր Փիքրի արար
 հէր շէյի սօրար. պիր շէյ պունտան պին սե

նէտէն սօնորա նասըլ կէօրիւնէճէք, պահասը նէ տէյէճէք, ծնլարը թասհիհ հտէր: Կէլէճէք զամանլարը կէօզիւ հօնիւնէ կէթիւրի, վէ հէր շէյին շիմտիքի պահասընը՝ օ զամանտան պահա հտէր: Հայ հայ. տիւն. եայր նէ պի գայտ կէօզ իւլէ պագար: Կէօր. տիւլիւ եիւքսէք տաղլար՝ ինտինտէ պիրէր զէրէ տիր: Պիր փատիշահլըղը վէզնէյէ գօր թարթար, եէրտէքի թօզուն պիր տանէսի գատար չէքէր: Տիւնեանըն էն կիւզէլ շէյի պիր պէտ պուզու տուր, կէօզիւ նիւն նազարընը քէսէր՝ զանն հտէր. վէ ճահտ ու զայրէթի կէօզիւնիւ ուզաղա սալլփ, հօլմէզ շէյլէր կէօրմէք օլտուզունտան, հէման պիր նէֆէս հտէր, հօնիւնտէքի պուզուլու տաղըտըր: Ելլէր կիւնէշին փարլազ թապլասընա պագըփ, պինասընա հայրան օլուփ գալտըգլարը եէրտէ, օ իլէրի կէչէր, եարատանա վարըր, եարատանը կէօրիւր... եէրէ գափանըր, սէճտէ հտէր: Եարատանընը սալթ հօյլէ ատամ սէվէր. ինսան հվլատընը սալթ հօյլէ ատամ սէվէր: Տիւնեա ատամլարը՝ գարտաշըմըզը սէվէրիզ տէյի հօյիւնիւրէր: Վէնտի մէնֆաւթլարը իչին հթտիքէրինի՝ վաթան ուզուրունա տըր տէյի միննէթ եիւքլէտիփ, շէօհրէթլէրի իլէ՝ տիւնեայէ թհվաթուր հտէրլէր: Պագ շու եալանճըլարա, տօսթոււմուզ տէտիքէրի ատամը պիլէ սէվմէզլէր: Պիր կիւն զաֆիլ Փըրսաթըմըզ էլինէ կէչէր տէ, տէվլէթ տէտիքէրի օյունճագ մալլէրի՝ էլլ

միզակն ալըրլար տէյի, հէփսինէ տիւշմէն նադարնլա պագարլար: Պիր քիւջիւք վէս վէսէ իլէ, պիր ճիւզի գըզգանճըղ ըլա, տօսթլուգլարը զարազա թէպտիլ օլուր. վէ օլան թամալարը աճըգմըլ աւլան կիպի, էլ տէն գափտըգլարը հարամ ըլա պէսլէնիր: Խայր, ինսանիյեթ տէտիքլէրի Ֆագիլէթ սիզ օլնազ, վէ Ֆագիլէթէ տիւշմէն օլան՝ հիչ պիր թարիխտէ ինսանա տօսթ օլամամըլ: Միւրիւվլէթ իսմի իլէ կէօսթէրտիքլէրի ամէլլէր՝ ալչազ գալպլէր մահսուլու տուր. էօյլէ ատամարըն միննէթ ինտէն գօրգ: Վելի՛ հէր գաչա օլուրսա օլտուն, պէն գութլու օլպլում տէր, վէ տիւնետտէ քէնտիտէն գութլու ատամ օլմատըղընը սա հիհ անղլամայընճա՝ քէնտիյի գութլու սայմնազ. օ զաման հասրէթի էօլիւր. գըզգանճըղ ըլա ըրահաթինի պօզմազ, գարտաշարընսա զարազ էտէճէք սէպէպի գալմազ: Պօրգաճազ էնկէլ էօզ, հէր քէս տօսթ օլուր. էիւրէյի ըրահաթ՝ սէվմէք սէվտասընսա տիւշէր, գալպի մուհապպէթ իլէ տօլար: Եյ էյլէք սահիպի ատամ, էյլէք էտէր՝ էալընը սէն սին: Վէնտի իշինի էյի պիլիւսին, քէնտի իշինէ մուգայէէտ սին. էլլիքինի գափմաղա պապմաղսըն, վէ գարտաշընըն իգպալլինի գըզգանմաղսըն: Ելլէր նահագ կէօրտիւքլէրի իլէ քէօփիւրիւփ գուտուրուրլար, սէն սապր էտէր չէքէրսին. կէօլլէրինի գալտըրըրի, ատիլ ալլահա պագարսըն, ատա աչազա էնտիլիփ, խաթըրընը երզանսա տիւշմէն

տէյի պազմանգսրն : Վ արազ հտէն ատամը՝ տիւշմէնտէն զիյատէ քէնտի զարազը էօր սէլէր : Վ էլ-հասըլ Ֆազիլէթինէ քէտեր էթմէյէն շէյ՝ ըահաթինի տէ պօզմազ : Հայ հայ . ինսանլարըն զատրի , Ֆէլէյին Փըրթընասը , Ֆէլաքէթին սմրսմասը արասընտա , քիշի էպէտի ալլահըն մէրհամէթինէ սըղընրի ըահաթ էթմէք՝ նէ խօշ շէյ տիր :

Վ քին օ հապը՝ մասալա թէպտիլ էտէն պէտխոյ ատամլար , վէ քէնտի իշէրլէրինտէ տույմատրգլարը , վէ ազըլլարընըն էրմէտիյի Ֆազիլէթի՝ օլմազ շէյ տիր տէյէնլէր , շուհիքմէթի պիզէ տէ կէօսթէրսէնիզ նէ տէրլէր (Դ) . թապիաթին մէյլինէ գարշը Գօյան քիմ՝ տիր . պու ազըն օլուփ . ագան սէվտալարըմըզը՝ էարատան քէնտի թէրթիպ էտիփ , գուվլէթ վէրմիշ տէյիլ մի . ինսան էվլատընըն թէմէլիզ թէտպիրլէրինի՝ պիլէճէ սիւրիւքլէյիփ , ազըն պիհուտէ զահմէթլէրինի թօիրազ ալթընա կէօմէն՝ սէվտալարըմըզըն շիտտէթի տէյիլմի տէրլէր :

Վ յ մուհաննաթ կէվշէք ճանլար , օ սիվին խայալի գանն էթտիյինիզ ազիմ՝ ատամ , օ տա թապիաթին արտը սըրա կիտեր , էարատանըն թէտպիրի իւզրէ էիւրիւր . քաքին օնուն թուլթուղու էօլ՝ սիզլինքինտէն այրը տըր : () նուն կիթտիյի էօլ՝ նէֆսլէրին սէվտալարըն ինսանը չէքիփ չէքիշտիրիփ , ազտըրտըզը էօլ տէյիլ տիր : () ատամ՝ ազընա միւթիւ , ազընըն նասիհաթինէ գուլազ վէրիւր (է) , սէօզիւնէ գարշը կէլմէզ , վէ

ազընա իթաաթ էթմէտէ Ֆէրաս տույար :
 Գալպինտէ թամն՝ ըլա հասէտ՝ թաշ ըլա
 չագմագ կիպի , պիր պիրինէ չարիբի թու
 թուշմագ՝ նէ օլտուղուն պիլմէզ : Լ'գը
 տախմա տուրղուն տուր , շաշբրաճագ շէյի
 եօգ , ազընա հէր կէլէն՝ փաք վէ սէչկին
 տիր : Հէր պիրինի պիլա զարալ թէֆթիշ
 էտիր , հագգ իւզրէ Փասլ էտեր : Հիչ պիր
 էթտիյի շէյտէ փիւշմանլըգ պէլասը շէքմէզ :
 Ֆիքրի տախմա ըահաթ տախմա պիր գարար
 տա , ըահաթ նէֆէս ալըր : Հէր գուտրէթի
 պիր պիրինէ ույղուն , պիւթիւն էօմրիւ պիր
 այարը սաաթ կիպի գուրուլու իշէր : Փա
 զիլէթէ գահմէթ շէքմէզ . գալպի ալըշըգ ,
 նէֆսիքրինի զահմէթսիգ եէնէր (Կ) : Փա
 զիլէթ ճաննա եաիրըզգ , իգթիզա հիւբ
 միւյլէ կէօնլիւնէ էմր էտեր , կէօնլիւ տէ
 թապիաթին մէյլինի իճրա էտէյօրուտէյի ,
 Փագիլէթէ իթաաթ էտեր :

Ճան սըգընթըր նէ օլտուղուն պիլմէզ :
 () Ինսանը ահէսթէ էօլտիւրէն զէհիր՝ ըա
 հաթ էօմրիւնիւ թաճիզ էթմէզ : Վէնտի
 տախմա պիր շէքիլտէ , տիւրլիւնիւն սէֆա
 սըն չըգարըր : Լ'րղու էթտիյի շէյի՝ սէնէլըր
 գօճատամագ . պիր եէնի շէյ կէօրիւփ , պիր
 եէնի սէֆա տույմատըրը կիւն ազ օլուր :
 Տիւնեանըն քիւրէսի տէօնտիւքճէ , պիրի
 պիրի արտը սըրա՝ պիր պիրինտէն կիւզէլ , պիր
 պիրինտէն սէֆալլ շէյլէր կէօրիւր : Կէրէք
 սէֆա էտէն՝ էօյլէ ատամ տըր (է) : Լ'օյլէ
 ատամըն իգպալի՝ պիր ալթուն թէլ տիր , կիւն

Լերինին զէնձիրինի փարլազ կէօսթերիը :
 Իօյլէ ատամ՝ նէ կէվշէք օլուր , նէ տէօ-
 նէք : Իգպալի՝ մէթին Ֆապիլէթ իւզերինի
 պինա օլմուշ , պազի վէ փայիտար օլուր : ()
 Թէմէլէ տայանրի , տախմա տօղրու , տախմա
 րահաթ տուրուփ , գուվլէթինի կէօսթէ-
 րիը : Վէնտիտէն խօշնուտ , տերունտէն
 քէնտիյէ պէյէնիը , ճանրլա սէվինիը : Սէր-
 մայէտէ զէնկին , քէնտիյի իտարէ էտէր ,
 վէ զէվպինի չըգարաճազ՝ քէնտիտէ Թիւքէն-
 մէզ սէֆալար պուլուր : Սասալարտա նապչ
 օլան նէրկիզ կիպի , քէնտի կիւզէլլիյինէ ա-
 չըզ , սէֆասը՝ քէնտի քէնտիյի կէօրմէքտի
 տիր : Ֆիքրինի տաղըտաճազ շէյլերտէն
 Կօրգար , պիր րահաթ սէֆայէ տավըշ ,
 պագտրգճա քէնտիտէն խօշլանըր (շ) : Լա-
 լընըզ էօյլէ ատամ վար ը՛ տէյէ պիլիը , վար-
 լըղընը էօյիւնէ պիլիը : Տիւնքի կիւն իզգէթ-
 լի էօմիիւ Թամամ ըտը , կիւնլերինին սայը-
 սը Թէքմիլ օլմուշ ուտու : Լաճէլ կէլէ՛
 Տափա Տազըր ըտը : Շիմտի պիր կիւն տա-
 Տա իլավէ օլտու . . . ծնու տա էվլէլքիլերին
 Ֆէրահըրլա կէշերիը :

Ղահիլին պօշ վէ զարուր կէշերաիյի էօմ
 իւր՝ քեամիլ ատամա մալ տըր : Տէյ տէ-
 վինէ Թիւքէնմէզ գըմէթ վէրիը . քեամիլին
 կիւնլերի պիր նատիր շէյ տիր , սայըսը էք-
 սիլտիքճէ՛ պահասը արթար . Տէլէ սօն սու
 աթինէ Տիչ պահա օլմազ : Լայ փատիշահ-
 լար , սիզ ծնու սաթըն ալմաղա՛ Թաճլար
 Թախթլար վէրիըսինիզ , լաքին տիւնէայը
 վէրսէնիզ , պահասը տէյիլ տիր :

Երկրորդը տէ՛ր քեամիլ ատամ՝ գատար էօյ
 իւնէ պիւլէն վար մը (Ի) : () պիրլէր էճէլ իլէ
 կիւլէշիւր , լաքին պէտ խուլարա եէնիլիւր :
 () յուարն երկրորդի սալթ ճէնք մէյտանըն
 տա տըր . ծնարը զայրէթէ կեթիւրէն՝ շան
 շէրէֆ խիւլեասը տըր : () խիւլեա կէշիւր տէ
 քէնտիլէրինի թասըիք էտէճէք շէյ գալմա
 տըգալյն , օ երկրորդ տէ գալմաղ . ինսան
 զաիֆլիյի մէյտանա չըգար : Լաքին Ֆաղի
 լէթ սասիպի ատամ՝ սալա զայրէթտէն
 գալմաղ , գարարընը շաշըրմաղ , նէ սէֆայէ
 եէնիլիւր , նէ ճէֆայէ ալթ օլուր : Տին՝ քէն
 տի հազըրնա , էճէլ գուլուսունուն աղզընա
 պիր քէօփրիւ պինա էտէր . էճէլն գօր
 գունճ կիրտապընը էօրթէր , վէ պու տին
 եայլա ախրէթ գըլըրնը պիր պիրինէ պի
 թիշտիրիւր : Լօյլէ ատամ՝ էճէլն իւզէրի
 նէ , թանղըր կիպի պիր հիւքմ էտինմիշ
 սանըրսըն . էլինտէ թանղըր գուտրէթի
 վար , հէր իսթէտիյինի եախար . հէր շէյէ
 տայանըր , հէր շէյէ կիրիշիւր , վէ արգասը
 եէրի կէլինճէյէ գատար ճէնքիւլիւր ծն
 տան սօնղրա գօլունտաքի գալգանըն իւզէրի
 նէ էէնպի տէյի եաղըլըր : Լօյլէ փէհիւվա
 նըն էօտիւլիւ ալլահ տըր . վէ էճէլ՝ զայրի
 լէրի էօլտիրիւրքէն , պունու էօլմէզ էտէր :
 Լյալգ՝ պէն տէ ծնուն կիպի էօլէյախմ տէյի ,
 քէնտիյէ տարօս օգուր : () յուն կիպի էօլ
 մէք իսթէրսէն , ծնուն կիպի եաշա . . . պու
 քէօշէյէ կէլինճէ , հէր քէս տուրուր տիւ
 շունճէյէ վարըր :

Այ պօջ ատամ, շու նագլիմտէ՝ քէնտի
 Թասվիրինի կէօրտիւնմիւ : Աէնին միւշէվ
 վէշ կէօնլիւն ճիւ պիր շէյտէ գարար էտէ-
 մէղ : Պիր շէյտէն պիր շէյէ, պիր արզուտէն
 պիր արզույէ տէօնէր էաթըր, նաֆիլէ զահ-
 մէթ չէքէր, ճիւ պիրինտէ զէվգ պուլամնազ
 սրն : Գըսմէթինէ տիւշէն՝ ճան սըզընթը-
 սր տըր : Բահաթըզ սէնի սօգար, վէ ճա-
 նընըն սըզընթըսընա՝ ճէր նէ էթսէն նաֆի-
 լէ տիր : Փէք Թէսիրլի սէֆալարա միւհ-
 Թաճսըն : Տասէլէրին էօյլէ ույուշմուշ տուր
 քի, տէլլիլթտէն դայրի շէյտէն չէշնի ալմազ
 սրն, վէ պէտ խոյ զօրու օլմատըգճա՝ ճիւ
 պիր շէյ տույմազսըն : () սախթէ տէմին
 տէվլէթին սէնին տէյիլ, ճէփ էյրէթի տիր :
 Աէն օ մուհայէէր տէմի տէվլէթի՝ ասլա ըա-
 ճաթ գուլանամնագսըն : () սէնին տէմ տէվ-
 լէթ տէտիյին էյրէթի շէյ՝ օրթատան գալգ-
 տըզլայն, սէնին տէ տէվլէթին էլինտէն կի-
 տէր : () պիր Թաղէ պալըզ տըր՝ էլինտէն
 գայար • պիր պիրինէ ույմազ, պիր պիրինէ
 էաիրշմազ, պին փարչատան պիր շէյ տիր
 քի, արալարը պօջ օլուր : Աէն սէֆիլլէյինէ
 էօրթիւ էթմէք իսթէտիյին շէյ՝ տէլլիլթ
 մէքիյի իլէ սօգուշմուշ պիր մասգարա փէր-
 տէ տիր • Ֆիլլէյին ըիւզլիտարը էստիքճէ՝
 Թէլլէրինի տաղըտըր, պիր պիր ալըր կի-
 տէր, սէնի չըր չըպլազ՝ տէօնէք Ֆիլլէյին
 էլինէ սյրաքըր : Աէնի գապիլ՝ կիպի, տիւն-

եա երեզիւնստէ սէֆիլ վէ տերտիմէնտ՝ սեր-
սերի կեզտիրիւր, քէնտինտէն քէնտին իբրաչ
էտէր, գաչար եաթըրսըն : Սանա տէվէթ՝
տէրտին պիրինտէն գուրթուլուփ, օպիրինէ
ուզրամագ օլուր :

Ընճագ ինսան էվլատընըն գըամէթինի
աճըլուփ, իգրար էտէլիմ քի, պու սիւրկիւն
եէրինտէ՝ իւմիտտէն զայրի կիւվէնէճէյիմիզ
եօզ, վէ ճէնքէլէմէյէ միւհթաճ՝ օլտուզու-
մուզ միհսնէթ կիւնիւնտէ, Փազիլէթ սահիւ
պի՝ պազը քէրրէ պուլուտըն հաւա կէօ-
րիւր . լաքին օնլար կէյիճի պուլուտ տուր,
արատա պիր կիւնիւնիւ պուլանտըրսա պիլէ,
կէճէ կիպի գարարտամագ : Տիւնեատէ րա-
հաթ էթմէնին սըրըր՝ տիւնեանըն էյլէքէ-
րինէ կէօնիւ վէրմէտէն՝ զէվգինի չըգարմագ
տըր, պօշ սէֆալարընա պի գայտ օլմագ
տըր, Փէլաքէթէ սապր էթմէք, վէ տէրտ
պէլա արասընտա պիլէ՝ երեզիւ կիւլմէք տիր :
Փազիլէթ սահիպի ատամը՝ պու տէրտին
իճրասը ետիար (Ժ) :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Գալպիմ կէօյէրէ մէյլլի, թէքմիլէն օլ թարա-
ֆա տօլուլուփ, քէնտինի եըլտըզարա տօլու սիւր-
թէն իւգայէ պրագըրըմ :

(Բ) Զիրա օնուն ինսանա օլան մուհապէթինի՝ հագ
վէզնէ իլէ իտարէ էտէն՝ քեամիլլէք սիր . վէ ալունեատէ
սիւլիւվէտիլի պալլարըն՝ ախրէթէ միւթատլիգ օլան-
լարը ասլա կէվէմէզ :

(4) Էթրթիւնտիւցիւ իրի Էափրազլար՝ քննտինին տիւշիւշ օլտոււրունու խապէր վէրտիլի Էէրտէ Էինէ փաքլիլի չըրչըպլադ կէօրիւնիւր :

(Դ) Պու Էօլմէզ առամը հասըլա կէթիրէն՝ նասըլ ա զաճ տըր : Օ պու տիւնէանըն թարլալարընտա պիթմէզ : Սէն օ աղաճը տօլլա թէշլիհ էլլէ , պագ չիւէլիտէ թա աճճիւպ էտէճէլին գալըրմը :

(Ե) Գանատլարըն կէրմիշ՝ գարթալ գուշու կիպի , հէր սէվաար էպէտիլքաէն ղայրի թարաֆա ուշմազ :

(Զ) Տօսթլարը մէլաիքէ՝ կէօքտէն էնիփ , մուպարէք աթէշի գալլալնտէ պէսէլլէր :

(Է) Քէմալիլիէթին էն ալասը՝ աէվէթին էն ազիմի սիր . Ֆաղիէթտէ նէ խօր , նէ ճիւղի , վէ նէ լէղիւթսիզ շէլ վար : Սգըն հիւքմ էթտիլի՝ թանղընըն էմրի սիր տէլի միւլահաղա օլունտուգտա , գասըր ալլահըն էմրի՝ էն ճիւղի իթաաթըմըղը նէ գատար պիւլիւտիւր :

(Ը) Տիւնէանըն էն ալիմ սէֆասը մութլուլուրուն իւք տէրէճէսինէ պիլէ վարամազ : Օնլարըն ըսալթաւ սըղ սէվինճինին պահասը՝ կէրէճէք վագթին իգպալնի իթիրտիքլէրի տիր . լաքին պոււուն սէվինճի՝ օ իգպալնի փէհի տիր . — պէնիմ սահիհ էօմրիւմ տահա պաշլանմըշ տէլլի տիր աէլի , սալթ պու սէվինէ պիլիր :

(Թ) Էլէր լօրէնցիոս պիր ճէսուր վէ Էէնիլմէզ ղայրէթ սահիպինտէն ղայրիսինէ պէլէնմէզսէ , Ֆաղիլէթի օլան առամըն ղայրէթի՝ հիչ գօրգու պիլմէզ : Ֆաղիլէթ սահիպինին ղայրէթի՝ նաղարը գըստա խալլըն կէօղիւնիւ գամաշարան՝ տիւնէա պիւլիւքլիւլիւնտէն ալա իւճրէթլէր իւմիտինտէն հասըլ օլուր :

(Ժ) Բահաթըն թէմէլլէրի պոււնլար տըր . լաքին պու մէրալլէր տէրալէրինի՝ սէն ամիլէ գամաղա ալըլըգ տէլիլ իսէն , պու թէմէլլէր սէնտէն չօգ ուղադ տըր :

Ե Ի Ր Մ Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

Կ Է Օ Յ Լ Է Ր

ԱՄԱՆԸՆ ՎԷ ՃԱՆԱԲԸՆ ՎԱՐ ՕԼՏՈՒՂՈՒ

Պիր եօջձու ատամ՝ պիր ուզուն վէ զահ-
մէթլի կիւնիւնտէ արատրղը գօնաղը պուլա-
մայրփ, ազշամ օլտուգտա, իլք րասթ կել-
տիյի գուլիպէյի գանաաթ էտէր: Մահզուն
վէ միւքէտտէր՝ իչէրի կիրիր. իպթիտա օ
նաֆիլէ չէքտիյի զահմէթի՝ ֆիլքրինտէ կէգ
տիրիր. սօնղըա րասթ կելտիյի թէսէլլա օ
լաճազ շէյլէրէ գանաաթ էտէր. օ տիւշիւն
ճէլէր իլէ պօշունա չէքտիյի զահմէթլէրի
ունութմաղա պագար: Ույգուսու պասըրփ,
կէօզլէրին գափայընճայա գատար՝ տէֆի
ղամ էթմէք իչին թիւրքիլէր օզուր: Պէն
տէ օնուն կիպի էօմրիւն թագսիրաթլարըն-
տան, տիւնեանըն տէլիլիքլէրինտէն եօրու-
լուփ, միւտաէթիմ նիհայէթինտէ՝ իւմիտ-
լէրիմին պիհուտէ օլտուզունա իլզամ օլուփ,
ազըպէթ քէնտի էսնա տամրո՛ւ պլթընա չէ-
քիլտիմ: Շիմտիյէտէք պէնի տէրտիլ էտէն
արգուլէրի թէրք էտիփ, պու սըղընսըղըմ
էէրտէն չըգմայրմ տէյի նիյէէթ էթտիմ:

Սէ արզու էթտիլիմ էպէտի րահաթ ույ-
 փուսու՝ կելիփ կէօզլէրիմի գափայրնճայա
 գատար , էամրիւմին ագշամընը շազ եիւ-
 րէյիլէ կէչիւրմէք իչին , պէճիտ վէ Ֆաիտէլի
 թիւրքիլէր օգույայում : Իխթիյարլըղըն զա-
 լիմ տէրտլէրի վար , լաքին պէնիմ ազգըմըն
 թիւրքիլէրի՝ օ տէրտլէրի խաֆիֆլէտիր :

(ա) Տիւնեայը կէօզտէն կէչիւրտիմ : Լա-
 լան , դաֆլէթ , վէ տէրտ պէլա ինսանըն փիւ-
 շինէ տիւշմիւշ , պու կզիյեէթլի էամրիւնիւն-
 Տէր տէմինտէ՝ իւսթիւնէ եիւրիւյիւշ էտիփ
 պասարլար , գուրթուլմաղա նէճաթ եօգ :
 Տօսթլարըմըն էօլմէսինէ՝ եիւրէքտէն կէօզ
 եաշը տէօքտիւմ : Լճըլա պիր հալալ էօյչիւ-
 գօտում , հագ սէվինճին թարիգինի կէօս-
 թէրտիմ : Լարատանըն մուհապպէթ հիք-
 մէթլէրինի պէյան էթտիմ : Լտիլ հաքիմ՝
 ինսանլարըն շէրիաթին կէօրմէյէ , ատալէթ
 փօսթունտա օթուրմուշ կէօսթէրտիմ : Ին-
 սանա՝ էօլմէզ օլտուղունու իսպաթ էթտիմ :
 Պու սիւրկիւն եէրինտէ րահաթ եաշայրի ,
 պիր կիւն իւմիտտէն տէվլէթէ կէչմէք իչին ,
 իման կէթ իրէճէյիմիզ հագ մատտէլէրի , վէ
 իճրասընա մէճպուր օլտուղումուզ Ֆազիլէթ-
 լէրի , մուխթասարճա պէյան էթտիմ : Լօմ-
 րիւմին պու մէնգիլինտէն ազգըմ պիր միգ-
 տար էյլէնիփ , չալըշա չալըշա վասըլ օլտու-
 ղում տէրէճէտէ տուրուր , կէչտիլիմ սարփ
 եօլլարա կէօզ կէզտիրիր , վէ ախրէթէ կէօզ
 մէյէ թէտարիք կէօրէճէք վազըթ տըր
 տէյի , պասիրէթիմ խապէր վէրիր : Կէրէի

մէնգիլիմ՝ օլ գատար ուզուն տուր քի, ազը-
մըն գաիֆիլինէ կէօրէ՝ տահա կիտէճէք չօզ
էօլում վար . լաքին մէշագգաթըմըն նիհայ-
էթինէ կազըն վարլլօրում տէյի թէսէլլա
պուլուր, սէվինճ տույարում . օ ըահաթլա-
նաճաղըմ սաաթի տիւշիւնտիւքճէ՝ ֆէրահ
էտէրիմ : Պի այնիհի պիր զայրի էօլճու, էօլ
էօրղունլուղուլլա սօլույարագ պիր թէփէ-
ճիյէ չըգար, տուրուր էթրաֆընա կէօզ կէզ
տիրիր, աշտըղը տաղարա տէրէլէրէ պա-
գար, կէչտիյի չայլարա օվալարա օրմանլարա
պագար . էօլճուլուգտան ուսանմըշ, վաթա-
նընը տիւշիւնիւր . ազլը ֆիքրի էվինտէ,
տահա կիտէճէյի մէնգիլի տիւշիւնտիւքճէ՝
սապըը թիւքէնիր, ազըր արղուսու արթար :
Լ՛հ վաթանըմտան պիր տահա չըգմայըմ,
ալլահ ճանըմը ծնտա ալսըն տէյի, քէնտի
քէնտիյէ շարթ էտէր :

Պէն գասավէթտէ փէք իզըար էթտիմ :
Եահագ շիքեայէթլէրիմլէ թանղըըը փէք
չօզ թաճիզ էթտիմ : Եաքին ազըպէթ
էիւրէյիմ թէպտիլ օլտու . գազայէ ըիզա
վէրիփ, տէրտ իչինտէ կիւլիւմնէմէյէ ալըշ-
տում : Եյ գալպիմին նէշասը, մագամընը
թէպտիլ էյլէ . շիմտիյէտէք տէրտլի պէյթ-
լէրիմլէ իշլէտիյիմ գապահաթի՝ պունտան
սօնղրա թէսէլլա կիւֆթէլէրի իլէ էօտէյէ-
ճէյիմ : Եաքին շիմտէն սօնղրա իսթիյար-
լըգ՝ գուվլլէթիմի քէսմիշ, սէվտալարըմ
հէփ գալմըշ, էիւրէյիմ սօումուշ՝ տիւնեա-
տէն չէշնի ալմազ օլմուշում . գուտրէթլէրիմ

հէփ իկրանմըշ, տօսթլուղա վարընճա կէվ
 շէմիշ. էճէլ տօսթլարըմը պիր պիր գուճա-
 զըմտան ալըփ, շիմտի պաննա տա էլ ուզա-
 տաճաղը զաման, ա՛հ ազիզ կէճէ, շու գալ-
 պիմտէ քիււ օլուփ, արատա պիր ուֆաճըգ
 գըվըլճըմ աթան աշգ աթէշինի՝ սէն եէնի-
 տէն թութուշտուրա պիլիրմիսին : Այու
 պէյթլէրիմէ ֆիքրիմէ կէլըփ սէօյլէտիյիմ՝
 կիւֆթէլէր՝ հէփ սէնին իլճամլարըն տըր :
 () Թէնհա սաաթլարտա ինսանլար թաթ-
 ւը ույգուտա իքէն, պէն սէնինլէ ույանըգ
 տուրուրտում : Ա է պու անէ գատար՝ սէն
 հիւրմէթլի հուզուրուլա պէյթլէրիմէ մի-
 ւին օլմուշ, պաննա եարտըմ էթմիշ իքէն,
 պէն տահա սէնի մէտհ էթմիշ տէյիլըմ :
 Ա՛հ, պու ազիմ պօրճումու էտա էթմէյէ,
 աշգըմա պիր հիւմէթ տահա էյլէ : Ա է սիզ
 ֆէլէյին չարիլարը, սուլթանընըղա վաճիպ
 օլան իքրամը՝ լայրգ իւզրէ էթմէյէ, ահէն-
 կինիզ իլէ պաննա սիզ եարտըմ էտին : ()
 սան սօնըրա շարգիմի ասար, թա մէլաիքէ-
 նին ահէնկի իլէ մէզարտան ույանըփ, պէն
 տէ պէյթլէրիմի ծնլարըն իլահիսինէ գաթ-
 մայընճա, էլիմէ ալմամ : Իսթիյարըն օ-
 րահաթ էտէճէյի տէրտ միհնէթ կիրմէզ
 եէրտէ, կիւնահըն էճէլին կիրէմէյէճէի՝
 կէճէ պիլմէզ գութլու եէրտէ, շիմտիքի սօ-
 լուգ գըվըլճըմ կիպի կէօրիւնէն երլարըլար՝
 օրատա տըր քի, գըյաստէն աշըրը՝ պիրէր
 կիւնէշ օլուփ, կէօզ ալըր նուրլարընը հէփ
 պէրապէր՝ ինսան էվլատընըն կէօղիւնէ սա-
 չաճազլար :

Մէն, սէն, էյ վագարը կէճէ, այէմին ու
 լու աթար, կիւնիւն կիւնէշինտէ էվիւլ
 տողմուշ, կիւնիւն կիւնէշինտէն սօնդրա տա
 հա եաշայաճագսըն, մախլուգաթըն հէփի
 սի, կերէք էօլէճէքլէր, կերէք էօլմէյէճէք
 լէր, հէփ սանա իհթիրազ ըլա պագար:
 Պէն սէնին մէտհինի նէրէտէն պաշայրմ,
 նէրէտէ պիթիրէյիմ: Սէնին գարանլըգ էիւ
 զիւն՝ փարագ էրլտըզլար ըլա տօնանմըշ,
 կէօլկէլը պուլուտլար գաթմէր գաթմէր գա
 պարըփ, սանա իշէմէ գաֆթան օլմուշ,
 կէշտիյին եերտէ էթէքլէրին մէվճ մէվճ
 տաղլալանըփ, կէօք գուպպէնին էիւզիւնէ
 եայլըր: Եյ կէճէ, թապիաթտէ սէնին
 գույթու ազամէթին կիպի հէյպէթլի վէ
 թէսիրըլ շէյ էօգ տուր: Սիննէթտար աշ
 գըմըն՝ սանա պէյթլէր պօրճու վար: Ե իմ
 տիյէ գատար եազտըղըմ շէյլէր՝ սէնին մէտ
 հին իլէ թէքմիլ օլաճագ: Ե իմտիյէտէք
 ըէսմ էթտիյիմ մատտէլէրին՝ իւզէրինէ,
 փիւքիւրմէ էրլտըզ իշէնմիշ՝ պիր գօյու
 ընէք փէրտէ շէքիփ, կիւֆթէմի թամամ
 էտէճէյիմ:

Հայ հայ • ինսանըն մէտհինէ շայէսթէ՝
 պունտան զիյատէ նէ վար: Ղէննէթտէ մէ
 լէքլէր տիւնեանըն եարատըլըշընր օգուր •
 պիզ տէ պիր կիւն օնլար ըլա պերապէր օ •
 գույաճաղըմըզ ազիմ իլահիյի՝ տիւնեատէ
 իքէն պաշայայրմ: Ղէննէթին տէվլէթինէ
 նաիլ օլտուգտա, սէֆասընա տայանա պիւ
 մէյէ՝ հասսէլէրիմիզի պունտան զայրի նէ ի

Լէ Տազըրայա պիլիբիզ : Հագ Թաալա քէն տի ազամէ Թինի ինսան էվլատընա կէօսթէ ըհճէք օլմնղլա , նագարընա գուվլէթ վերմէք իչին , իպթիտա պու տիւնեատէ օլան Տիքմէ Թլէրինի կէօզիւ էօնիւնէ գօր , պիւլիւք շէյլէր կէօրմէյէ՝ կէօզիւնիւ ալըշտըրըր : Վէ պիր կիւն ափ անսըզ կէօրէճէյի տէվլէթին սէվինճիւտէն քէնտիյի շաշըրմամագ իչին , Փիքրինի շիմտիտէն պալալէրէ գալտըրըփ , իգթիզա էտէն գուվլէթի քէսպէթսին տէյի , ճանընը Թաաճճիւպ էտէճէք շէյլէրէ ալըշտըրըր : Իսթէր քի ինսան կէօյէ պագտըրգճա , քէնտի Տուզուրունտա էպէտէն միւթէՏայեիր օլուփ , էտէճէյի իպատէթէ ալըշմըշ օլսուն : Ղանըմըզ տիւնեատէ նէ գատար ալա օլուրսա , ճէննէթտէ օլ գատար տէվլէթ էտինիր , օլ գատար սէֆա կէօրիւր :

Ը կէօյլէրին փատիշաՏը , ինսանա տէվլէթ՝ սէնի կէօրէ պիլմէք տիր , ինսանըն գալլինտէ՝ ճիՏանըն պօշ պլապտըղը էօլչիւ սիւզ եերի՝ եալընըզ սէն տօլտուրուրսուն : Ետսէնին էվլատը՝ կէճէնին պու աթէշլէրինէ պագըփ , քէնտիյի Թաթլը աշգա ալտըրտըղը զաման , տիլինի սէն աշտըն , էլինտէքի սանթուրա՝ սէն աՏէնկ վէրիփ , ճէննէթին մագամընա ույտուրտուն : Պէն տէպու կիւն եարաթտըղըն շէյլէրին էն ալասընը Թարիֆ էտէճէյիմ . ճէսարէթիմէ սէն

1 Տավուտ փէյլամպէր :

եարտում էլլէ . ճանրմը տիւնեաննն հուտու-
տունտան էօթէյէ կէօթիւր . աֆիթապըն
հիւքմ էթտիյի թէնք տաիրէտէն տիշարը
չըգար . վէ գալպիմի տիւնեաննն պու քէօ-
չէսինտէն գալտըրրի , ինսան էվլատընն
վարամատըղը Ֆիքիւրէրէ կէօթիւր : Մէվ
ճուտ օլան զաթլէրին հէր տէրէճէսինի տէվը
էթմէնին եօլունու պանա թալիմ էլլէ քի ,
սէնին օլ թախթըն թէմէլինտէն պաշայրի,
տէրէճէ տէրէճէ սանատէք չըգա պիլէյիմ :
Թապիաթին եէքիւնինէ՝ սահիպինին նա-
զարնլա պագմայը պանա էջրէթ , վէ պու
զայիֆ զիհնիմի՝ կէճէնին պիր երլտըղը կի-
պի փարլաթ : Իլահի . ճանրմտա տույտու-
ղում՝ սէնին թէսիրին մի տիր : Ֆիքիւրին
տիւշիւնճէլէրի՝ պու գարանլըգ եէրտէն տի-
շարը , էպէտի նոլումու սալաճադ :

Իյ լօրենցիոս , կէճէ սէն տէ ույանըգ
տուրույօրտուն , ամմա Փաղիլէթ իշլէմէք ի-
չին տէյիլ : Իվվէլքի պէյթլէրիմտէ սէնին
խայրըն իչին՝ եէրիփ զէմմ էթտիյիմ թա-
մա , վէ տիւնեա սէֆասը , էջլէ զալիմ հիւք-
իւմտարլար տըր քի , գուվվէթինի քէստիք-
լէրի եօրղուն գուլլարնա՝ պիր րահաթ ույ-
գու ույութմաղլար : Մէն ծնլարըն ազլընա
ույմուշ , կէճէնին վէ կիւնտիւղուն նիզամը
նր՝ խաթըրլարը իչին ալթ իւսթ էտէյօրտուն-
սէնի՝ տիւնեաննն օպիր եիւզիւնտէքիատամ
լարըն սըրասընա զօմալը . սէն մէքրուհ էթ-
տիյին կիւնիւ՝ կէճէնին եարրսընտան պաշ-
լայօրտուն , վէ կիւնէշ տօղարքէն՝ սէնի է-

տէպսիզլիյինն պիթմիշինտէ պուլույօր . կինն տօղտուգտան սօնղրա ույգույա տալար սրն , էօյլէնին ըսրճապ աթէշի՝ սանա կիննէ շին սապահ շէֆագը տըր : () հալ իլէ պիր կիննահտան պիր կիննահա սէյիրտիփ կիթտիյին զաման , պիր տէ էյլէն նէֆէս ալ . վէ էյէր պագմաղա ճէսարէթին վար ըսա , կէօզ լէրինի պիր քէրրէ գալտըր , օ խաթրընը երգտըղըն կէօյլէրէ նազար էյլէ : Պաշըն իւ զէրինտէ մինապգաշ չէօքէրթմէ թալման իսթէրսէն , վէ պինլէրճէ պին գանտիլ՝ զէր նիշան նագըշարա գաթըլմըլ՝ պիր միւզէյէնն գուպպէ իսթէրսէն , վէ շու սէֆիլ հալլնտէ զէվզ սէֆա արայրի , կէճէնին դաւանըղընտա օլան սէֆայա հէվէսին վար ըսա , կէլ , շու ալլահ էափուսու գուպպէնին ալթընա կիր , կէլ : () նուն կիպի հայրան օլաճապ սէֆալարըն չօգլուղունու նէրէտէ պուլաճագսըն . սէն սաղըղընա քէտէր էթմէտէն , մալինի թէլէֆ էթմէտէն , շանընա քիր կէթիրմէտէն , օնլարըն զէվզինի չըգաւրա պիլիրսին :

Ըֆիթապըն շիրին գըզգարընտաշընա՛ պապ . գարընտաշըմըն շէֆագլլա գամըշմըլ կէօզլէրինի՝ պէնիմ հաղիմ նուրումա չէվիր տէյօր : Պունուն նուրու՝ աֆիթապըն շաֆգընտան թաթը տըր , փարլար , լաքին կէօզ լէրինի ինճիթմէզ : Սէնի՝ քէնտի ֆախտէն իլին , քէնտի ֆէրահըն իլին , քէամիլլէյէ տալէթ էտէր : Աէօզլէրինի գամաշտըրըրի՝ նազարընը քէսմէզ , իլա ըըզ վէրիփ , կէօյ .

լերին տաճառ իջերիսինէ պագտըրըր . օ թիւ
քէնմէզ նուրանի օվալարա սէնի սահիպ է-
տեր . օլ Տիքմէթ լերին փերտէսին գալտըրըրփ,
կիւզէլլէյինի կէօլկէ ալթընտան տաճառ թէ-
սիրլի կէօսթէրիբ : (Մուն նուրու՝ անձագ
կէճէ վագթինի պէլլի էտիփ կէճէնին վա-
գարընը կէօսթէրմէք իջին , հավալարա պիր
տօնուգ փերթէվ սալար :

Հայ հայ . տերեալերին աղըր սույունու՝
թերթիպ իւզըէ կեահ էիքսէլտիփ , կեահ
էնտիրէն քէվքէպ , վէ կեահ գարայը պաս-
տըրըրփ , կեահ տերեայէ չէքերէք՝ տէվլի
տաիմ՝ իլէ սուլարընը փաք սագլայան քէվ-
քէպ , պիր ճանը տիւնեատէն եուգարը գալ-
տըրըրփ , կէօլերէ տօղըու չէքէմէյէճէք
փ (Բ) :

Կէլ լօրենցիոս , կէլ գալպինի գըզտըր :
Կէլ , Թաման սէնի զէնճիլլէյիփ , էզլէյէ-
թէ գօտուղու՝ շու տար եէրտէն կէօնլիւնիւ
գալտըր : Կէլ , տիւնեա սիհրինտէն քէնտի-
նի խէլաս էյլէ . վէ պիյիւքլիւք սէվտասընը
պաստըրաճագ պիր զայրէթլի ճան կէօսթէր :
Ըթուն տէտիյին շէյի՝ պիյիւքլիւք խաքի
փայ օլուփ տիլէնէն միւրթէքիպ ճանարա
պրագ : Սէն կէլ , մալի ճէննէթին աչտըղը
էպէտի մատէնլէրտէ արա : Ը տէմիրինի ,
տիւնեա գըրսընտան այրըլ , սանա գլաղուգ
պէն օլայրմ . շու գըրսըր եօգ , տէօքիւնթիւ-
սիւ եօգ , կէօք տերեասընտա , արտըմ սըրա
կէլ : () տերեատէ սէնի եօլունտան ալը
գօյաճագ՝ նէ տիւշմէն րասթ կէլիւսին , նէ

Ֆրրթընա : Պիր տահա տիւնեատէ կեզ տէյին ուզուն եօլարը էօյիւնմէ , զիրա սէն տիւնեատէ տահա աճէմի սին : Պաշըն իւս թիւնտէ թապիաթին քէնտի էլլյէ չիզիւ մի՛ էօյիւսիւզ խարթայէ պագ : Ղանըն կէչէճէյի եերէր ծնլար տըր : Կէլ պու եաւ րատըրը քեախնաթին չէվըէսինի պիլէմճէ տօրաշմաղա պաշլա տա , սօնղրա թէքրար տիւնեայէ տէօնէրսէն , շիմտիյէտէք հարէմ տէն տիշարը չըգմըլ օլմատըղընը՝ օ զաման իգրար էտէրսին : Վիշի քեախնաթին եէք իւնինի կէօրմէտիքճէ , հիչ պիր շէյ կէօր միւշ տէյիլ :

Կէլ իմտի պագայըմ ազատ օլտունմու , էյի թամանն սէֆիլ գուրպանը , զէնճիրէրին գըրըլտըմը : Կէլ զէմանէ պրօմէտէօ սու՝ , կէլ սէնինլէ վարալըմ , կէօյէրին ա-

1 Փուծիէրէսթըք մասալարընտանագլ օլունուրքի պրօմէտէօ տէաիքէրի առամ՝ քէնտի էլլ իլէ պիր ին սան եափաճագ օլտու : Տէօրթ էնասիրտէն պիրէր միգասար ալըփ , պիր պիրինէ գարըշտըրըփ , պիրէր միգասար տա ճան գուարէթլէրի , ճան սէվատալարը գաթօր . հաթթա շուարա գալլինճէ՝ էիւրէյինի պիր գաշ հոյվանըն էիւրէյինտէն եօղուրաու . թավշանըն գօրգագըղընը , թիլքինին հիլէքեարըղընը , թաուսունքիպրինի գաուլուրուսու պիր եէրէ կէթիտի : Վէ պու եափտըըր առամը , իլլմ վէ մարիֆէթ փուծու սէյի թափընարդարը աթէնասնամ փուծուն հուգուրունա կէօ թիւրսի : Փուծ պագըփ իֆրաթ սէյէտի . վէ պու ըս թէքմիլ էնասն էթմէյէ՝ փուծլարտա հէր նէ վար տա ալը վէրիթիմ տէտի : Լաքին պրօմէտէօ փուծլարտա օլանը պէն կէօրմէյինճէ , եափտըրըմ առամա միւնա սիւլ օլանը պիլէմէմ տէաիքսէ , աթէնաս փուծ՝ պունու-

Թէչին՝ կիւնահարգան՝ չարալոմ, վարալոմ՝
Ֆելէյին մեշ՝ արէլէրինտէն Փաղիլէթ արէվի
ալալոմ:

Պիբրինի պու հավալարտան էօթէյէ՝ է-
նասիրին պիր պիրի իլէ ճէնքլէշտիյի եէրտէն
եուգարը գալարը: Աաղմուրուն խաղինէլէ-
րինտէն, տօլունուն մաղազէլէրինտէն, վէ
փիւսքիւլ փիւսքիւլ էնէն գարըն՝ սուգ օլա-
լարընտան եուգարը գալարը: Շ իմէլին
ԹուԹուշտուղու աթէշլիյի, երլարըրմըն էյ-
րի պիւյրիւ օղլարընըն տէօյիւտիւյիւ օճաղը՝
կէրիտէ պրապ. ՖըրԹընալար ուՖապ իքէն՝
պէշլէլէրտէ սալլանըփ, սէսսիգճէ պիւյիւյ-
իւփ, գանաթլարընա գուվլէթ վէրէճէք
վապԹէ պէքլէտիքլէրի՝ ըիւզկեար ինլէրին-
տէն էօթէյէ, օ կէօք կիւրիւթիւսիւ, վէ
պէլքի չօղա վարմաղ, կիւնահար տիւնեա-
նըն ալթընը իւսԹիւնէ կէթիւրէճէք՝ ալիմ
շիտտէԹին մէքեանընտան իլէրի կէչ: Ա է
տիւնեանըն ճահիլլըք տէվիրլէրինտէ, մուսի-
պէԹլէրին ուղուրսուզ խապէրճիսի տիր գըլ-
աս էթ տիլէրի երլարըն՝ էօլչիւլիւ տէվրինի
էօթէյէ կէչ տէ, ինսանտան պիւյիւք շէյլէր
սէյր էյլէ (Գ): Անին ճանըն՝ եէրլէրին գա-

կէյէ գալարըր: Պրօմտէօս պագտը քի կէգրտէքի վիւ-
ճուտարըն հէփսինտէ պիր ըուհանի աթէշ վար, հէփի-
սի օնունլա ճանլանմըշ էաշայօր, պու աթէշ պէնիմ
էափտըղմ առամը տա ճանլատըր տէյերէք կիւնէշին
պիր Թէքրլէյինէ՝ ուսուլ ուլա պիր տէմիր չօլըգ ու-
գատըփ ԹուԹուշտուրսու. վէ եէրէ էնիփ, օ չարալըք
աթէշ իլէ էափտըր առամա ճան վէրսի տէյի նազ
էտէրլէր:

լնս պուղուսոյլա շիմտիյէտէք պուրուշմուշ սօլմուշ տուրույօր , շիմտի պունտա աչլըր .
 օ պիրի պիրի իւսթիւնէ տուրան քիւրէլէրին ըջղլլլա կէօղլէրի կէօրիւր : Ա է սէնին գուտրէթլէրին հարէքէթ հտիւի , աչլըրի , իճրայէ պաշայաճաղար . զաթինտէ սանա պիր եէնի գուվլէթ զուհուր հտիւի , պիրի պիրի իւսթիւնէ ալա Ֆիքիրլէր տօղտուղուն կէօրէճէքսին :

Աարատան ալլահ տիւնեայը եարաթտը զը զաման , օ երլտըզարա շարէն ինսան եվլա պէնա ըլլէ Էրէն տէյի էմր էթտի : Ա է սանըրսըն . ծնլար սանա ըջգ վէրիեօրսա , եարամաղըղընը իճրա էտէճէյին մէքրուհ եերլէրին եօլունու կէօսթէրմէք իչին մի տիր . եօգսա սէնին էտէպսիզլլիյինէ հէմիա օլմագ իչին մի տիր : (Յնլար տիւնեանըն եօլարընը կէօսթէրէճէքլէրի գատար , մէշրէպլին տէ եօլարընը կէօսթէրմէյէ թայեին տիրլէր : Այ եօլունու շաշըմըշ ատամ , Ֆաղիլէթ եօլունտան ուզագ գարանըգ եօլարա նէ տիւշէյօրսուն : Աէլա զավլլը , կէլ , շու երլտըզար սէնի չաղըրըօր , շունլարըն ըջղը արտընա կիթ : Աէնի Ֆաղիլէթէ կէօթիւրէլիւմ տէյի սանա հիզմէթ թագտիւմ էտէյօրլար :

Աէօյէ տօղրու պագտըղլայն , ճանա պիր հիճապ կէլիր , պիր թէսիր տույար . թէսիր քիչինին իչէրիսինէ իչլէր , եիւրէյի երեւար : Պու հիքմէթլէրէ հայրան օլուր , կէլէն քեամիլլիյէ գարըը գօմագ . հայրան օլուր .

զունտան սէֆա տույար, վէ տույտուղու սէֆա՝ գուտրէթլէրինի պաղլար Փազղիլէթին էլինէ վէրիւր :

Պէլի . տիւ իլէ սէօլէտիքլէրիմի հէփ գալլիմտէ տույայօրում : Ղանրմ հէման շաղրի , պիր սէֆա տույար.քի , նէ օլտուղուն պէն տէ պիլմէմ . պիր տէ պիր զաֆիլ աշգ տիւրթիւփ , քէնտիմէ կէլիւրիմ : Պիր եանտան թաաճճիւպ , պիր եանտան մուհասպ . պէթ եիւրէյիմի թահրէք էտիփ , թուլթուշ տուրուրլար , եիւրէյիմտէ պիր աթէշ տույարում : Իլա՛հի . օ նէ սէֆահասթ տըր . օ նէ հիքմէթլէր տիր.քի , եարատան թէլէֆ էտէր : Եարատանըն ծնտա էթտիյի՝ նէ տարաթ տըր , նէ սալթանաթ տըր , կէօրմէյէ կէօղլէր կէրէք : Ղանը հայրան էտիփ , պիր թիւքէնմէզ աշգ ըլա պու սէյրանէ պաղլայան , վէ տուրմայրփ պէր գարար սէճտէ էթտիրէն , նէ կիզլի հիւնէր տիր : Վիւնտիւղլին պիր կիւնէշի վար , կէճէնին պիւլէրճէ պին . պագանըն կէօղլինիւ ալըր , վէ քիշիյի՝ եարատանըն գուտրէթինի կէօսթէրէն էօլլարտան՝ փաի թախթի էպէտիսինէտէք կէօթիւրիւրլէր : Վէօքտէն աշաղա սայրսըզ նուր փուճարընտան՝ ըլըզ սէլ օլմուշ , կէլիփ հէփ կէօղլումին պէպէյինէ ագայօր . . լաքին ծնտա տուրմատը , էնիփ եիւրէյիմտէ եանայօր տույարում : Բշգրմ թուլթուշմուշ , զիհնիմ փիւրուշան , պիր պիրիննէ զըտ՝ իքի հարէքէթարասընտա քէնտիմի հէմ եէրտէ թօղլարա պուլանմըշ , հէմ կէօյէ տօղրու հալա .

լանմը սանրօրում : Հայ Հայ . կէօյէրէ պազըփ տա , կիւզէլլիլինտէն աչգ տույմայան վաճը մը . հէյպէթինտէն գօրգու տույմայան պուլուննւրմու : Պազըփ տա , կէօրտիւլինէ գանաաթ հտէն քիմ : () ալէմէ ճանն վէրէն՝ ճանսըզ քիւրէլէրի եափան գուտրէթ սահիպինէ տօղրու՝ Ֆիքըրինի գալ տըրմամազ միւմքին մի : Ն Ֆիքըրէրէ սըղմազ պինա , սէն՝ կէրչէք սէնի եափան թանղըրյա լայրգ շէյ սին . սէնի լայրղըն գատար մէտհ էթմէյէ՝ ինսան տիլի ազ տըր . ինսան ըսա՝ նէ գատար էյլք պիլմէզ քի , շու սաաթտա ույգույա տալմըշ , իպատէթինի ալլահտան քէթմ էտէյօր : Աքին ույանըզ օլան եալընըզ պէն տէյիլ իմ . պէնիմէ պէրապէր կէօրիւնմէզ ճանլար սիւրիւսիւ վար . օլ աղիմ միմարըն իզպէթինի ինսանլարըն ի շիտէմէյէճէյի մնգամտա օղույօրլար : Պիւթիւն քեաինաթ ծնլարըն իպատէթխանէսի տիր , ծնլար ծնտա ալլահա սէճտէ էտէրէր : Վուպպէսինէ պազ , նէ պինլէրճէ ալիզէլէր եանայօր : Պազ , ճանլարա նէ տին , նէ ղայրէթ աթէշի վէրիյօր : Պէլի , պու իպատէթխանէ՝ իչէրիսինտէ կիզլէտիլի թանղըրըզ վազ էտէր : Մ՛՛՛՛ , կէճէնին լիսանի՝ գալ պիմէ նէ Փասիհ քէլամ ըլա սէօյլէյօր :

Տին տէտիքէրի՝ իլմի հէյ՝էթին՝ էվլատը տըր . տինի օլմայան էհլի հէյ՝էթ՝ տիվանէ տիր : Հէր վար օլան վիւճուտ՝ պիզէ թանղ

1 Աստղաբաշխութիւն :

2 Աստղաբաշխ :

ըլը խապէր վէրեր . վէ սըզգաթ էտէն կէօզ՝ ուֆագ շէյլերտէ խապածն կէօրիւր . սէ , պիւյիւք շէյլերտէ՝ ճան քէնտիյի քիւլ լիյէն ալլահա վէրեր , տէր ագապ ալլահ տա ծու զապթ էտէր : Լ՛նի վահիտտէ քիշի նին ճան կէօզիւ աշըլըր , հայրան օլուր , գալլի տոյար , հէվէսի արթար , հէր շէյի անղլամագ իսթէր : Կէօզիւնէ զաթէր ջու զալըր . քեախնաթ տէ եհնի վիւճուտլար կէօրիւր , վէ ախէր թապիաթ տէ եարատըլթը՝ թաիֆէ թաիֆէ ըուհլար կէօրիւր : Աիզ էյ երլաղլար վէ սէյեարէլէր , վէ իլլէրինտէ եաշայանլար , պու նէ շէյ տիր . պունճա հիւմէթէրտէն՝ մէրամ նէ տիր : Պու երլաղլար սիւրիւսիւնիւ գապլայան՝ ա՝ վագարըլ գուպպէ , սէնին հէր թարաֆըն էօլլիւսիւզ , հէր թարաֆըն նիհայէթսիզ , ա՝ ալ-իւլալա ազիմ գուպպէ , էպէտի ալլահ սէնտէ գօնագ էթսին տէյի մի եափըլմըշըն : Աէն նէ սէօյլէյօրում . . . ալլահըն իամինի վէրտիքճէ , ծուուն էանընտա՝ սէնին զիյնէթ ին հիշ օլույօր . եիւքսէքլիյին թէնզիլ օլույօր . չուգուր ըւզուուն տիւզլէնիյօր . նիհայէթսիզ տէվըրին պիւզիլիւփ , պիւթիւն քեախնաթ պիր նօզթէ օլույօր , վէ տիվ կիպի թապիաթ՝ կէօզիւմէ ճիւճէ գատար կէօրիւնիյօր :

Ի պէին ալլահը պրագըպ , ինտանա պագարսամ , էյ թապիաթ , ինտանը սանա ըուպար էտէրսէմ , սէն նէ ջափուք պիւյիւրսին . կէօզիւմէ նէ պիւյիւք շէյ կէօրիւնիւրսին : Տէր ագապ տէվըրին եայըլըր , քէնարըն՝ օր

Թատան օլ գատար ուզագ կիտէր քի, պէն պիր Թիւքէնմէզ օվանըն օրթասընտա, իջի նէ պիր ճիհան տահա սըղաճագ գատար կէ նիշ մէյտանտա գալըրըմ:

Բէզալիք Փըրթընա խաղինէլէրի հէփ պիրտէն ԹուԹուշուփ փաթլատըպլան, հա վա սարսըլըի տալըալանարագ պիր կիրտապ աչըլըր, պուլուտլար պիրի պիրի իւսԹիւնէ եուվարլանարագ կէրի չէքիլըր, վէ հավանըն տալըալարը պիր պիրին տիւրթէրէք՝ չըպըի գուպպէի ասումանի տէօյէրլէր: Ալլահը շիւնիւրսէմ, օ երլտըզլար սէօնէր, նէ նու տիրու գալըր, նէ պիւլիւքիւլիւ: Աքին ինսանը տիւշիւնիւրսէմ, երլտըզլարըն տէվրի պիւլիւր, նուրլարը ալէվլէնիւր, էօյլէ փարըլ տար քի, հէր պիրի ճիհանըն Թանըրըսը տըր սանըրըմ:

Տիւնէանըն ճէհայէ Թ վազ Թ ինտէ, խալք Թ էնին հասսէլէրինտէն զիյատէսինի պիւմէզ իքէն, պէօյլէ նուր վէ իզզէ Թ իլէ միւզէյէն աճսիպ շէյլէրէ Թափընտըզլարը՝ Թաաճ ճիւպ էտէճէք շէյ մի տիր: Այայր, զիրա օ երլտըզլար հասսէլէրիմիզէ պիրէր Թանըրը կիպի կէօրիւնիւր: Ա է տիգգաթ իլէ պա գան աոամ՝ փուԹփիւրէսԹ լիյինըլըք կիւ նահընը աֆվ էտէր: Ա է հաթթա պէնի ա տէմտէ պագըր գալան՝ Թապիաթ գուվլէթիւ նի ամէլէ գօյուփ, էէրաէն գալըրնըրի, կէօյլէրէ պաղմագ՝ օ զամանըն ալիմլէրինտէ պիր Փաղիլէ Թ իտի: Աքին գուվլէթլէրի զաիֆ օլուփ, երլտըզլարտա իլիլիփ, փարըլթըրա-

ընտան Էօթէյէ կիտէմէտիքլէրինտէն, օն-
 լարը քէնտի Թանդըրլարը տըր սանմըչար :
 | ճրենցիոս, սէն սէնաաթտէն խօշլանըր
 ատամ ըսան, կէլ շու կէօյիւն պինասընա
 պագ, պագ նէ աճախպ հիւնէր վար, պագ
 նէ հէնտէսէ իլէ եափըլմը տըր . սայըսը,
 Թարթըսը, Էօլչիւսիւ, հէփ նիզամը, հէփ
 միւքէմմէլ տիր : Պիր ատամ քէնտի զա՛ֆի-
 նէ նիսպէթէն՝ պիր եիւքսէք պինա եափմա-
 զա պաշարոս, չօգ տէֆ՝ա պինանըն Թէք-
 միլ օլմասընը՝ գաղայէ գըսմէթէ հավալէ
 էտէր : Պու պինատա՝ ազլն վէ հիւնէրին
 քէմալիյէթի աչիքեար կէօրիւնիւր . պի-
 նանըն հէր Թարաֆընտա՝ սէնաաթ վար .
 գուվլէթ իլէ մարիֆէթ պիր եէրէ կէլմիչ .
 հիչ պիր փարլայան շէյ նաֆիլէ տէյիլ . հէր
 պիրինին պիրէր հիզմէթի վար : () խտարէ
 սահիպի՝ հիչ պիր Թարաֆա նաֆիլէ մալ
 Թէլէֆ էթմէմիչ . սարֆ օլունան մալ հէփ
 եէրինտէ տիր : () նէ մալ իլէ եափըլմը,
 նէ խտարէ իլէ տօնանմը կէօսթէրիչ տիր :
 Պագան կէօզլէրին էօնիւնտէ՝ նէ տիւրիւ-
 լէրէ Թէպտիլ օլուր, տուրմայըփ պիւյիւր . . .
 շու կէօյ Էօլճուլարընա պագ, նէ չափուք
 մէնզիլ ալըրլար : () յըլարըն եանընտա եըլ
 տըրըմըն չափուքուղու՝ Թօսպաղա կիպի
 սիւրթիւնմէք տիր : | Ըտլարը սըրա՝ անճագ
 Ֆիքիւր եէթիլէ պիւլը : Սայըսըզ չարիւլարըն
 իւզգիւրինտէ Թագըմ Թագըմ չարիւլար, տուր-
 մայըփ եուգարը չըգար . սայըսըզ չէմպիւրէ-
 ըրն իչինտէ՝ հիսապսըզ չէմպիւրէր, պին եէ-

րինտէն պիր պիրինէ կէճմէ Թէքերլէքլէր
տուրմայրփ տէօնէր : Այլէ քի ազլ ըլա
կէօրիւնէն շէյէ՝ քիշինին խայալի փերուշան
օլուր , շիւպհէ էտէճէյի կէլիր : Տատսրզ հի-
սապսրզ տիւնեալար քի , պիզիմ տիւնեամըզ՝
արալարընտա պիր կէօրիւնմէզ նօգթէ տիր .
վէ հէր պիրինին օպիրինտէն ուղազլըզ՝ Թիւ-
քէնմէզ մէսաֆէլէր տիր : Պունճա քիւրէ-
լէրին սրղըփ տէվը օլտուղու էէր՝ նէ ազլա
սրղմազ մէյտան տըր : Պիր տիպսիզ կիրտապ
տըր քի , ինսանըն Փիքըր՝ իշինտէ պաթար ,
ղայպ օլուր գալըր :

Պունլարը կէօրիւփ տէ , պիր նիզամնըզ
շէյ տիր սաննա : Այլէլէր սէնին կէօրիւնէ՝
պիր գարըշըզ փարըլթը կէօրիւնիւր : Հէր
պիր շէյինտէ օլան նազիք պաղլարը , վէ գա-
վի նիզամլարը սէն կէօրէմէզսին : () նէ զիյ-
նէթ տիր , օ նէ կիւզէլլէք տիր . օ գօճա պի-
նա՝ նէ գուվլէթ իլէ գըմըլտանըր . օ պիր
պիրինէ գարըշըզ քիւրէլէրտէ՝ նէ իթթի-
ֆազ , նէ նիզամ վար . Թէրթիպինտէ նէ
աճաիպ զէմին վար , Թարիգլէրինտէ նէ խօշ
միւնասիպէթ վար . մէրամտա նէ ազիմ
մագսատ վար . էէքիւնի նասըլ ալէմին խայ-
րընա իշէր : Արատանըն էմրինէ՝ ինսան
էվլատընտան սատըզ տըր . Թայէին էթտիլի
Թարիգտէն ասլա չըգմայրփ , հէփիսի էմրի-
նի իճրա էտէր : Հէր պիրինին տէվըր՝ պի-
րէր Թարաֆա , տուրմայրփ պիր պիրին գար-
շըլարար . լաքին պիր պիրինին էօլունու աս-
լա քէսմէզլէր : Պիր պիրինէ քինէթլէսիփ ,

Եինէ տէր ազապ չէօղիւլիւրէր : Պիր եերէ կէլիփ , պիր պիրիննն իչինէ կիրիր գըրաս եթտիյիմիզ երլորղլար՝ եինէ ուսուլ իլէ պիր պիրինտէն չափուճազ այրըլըրար : Վէ նիզամլա պիր պիրինէ եազլաչըրսա , օ նիզամըլա տա պիր պիրինտէն այրըլըր : Պունըլըրն պու պօզուլմազ նիզամնրզլըղընը՝ Թարթըլի , Եօլունտա ԹուԹան՝ պիր գավի նիզամսըր : Վաքին նէ աճաիպ տիր . Տէփ կիտիփ կէլմէտէ , Տէր շէյ Տարեքեթտէ , պու ազըլ էրմէզ քիրելէր կնէր չըգար , օ կէճէ կիւնտիւզ տէվը օլան Ֆէլէյին չարիւլարը Տէփ պիրտէն տէօնէր իքէն , տիւնեատէ օլան սուսըւզա պազ , սէս սէտա Եօզ , պիր իզսիզ չէօլէ պէնզէր , նէ պիր մըրըլթը վար , նէ պիր Ֆիսիլթի : () սայըսըզ քիրելէր՝ եարատանըն էօնիւնտէ , պիր սէսիզ իպատէթ իլէ՝ սիւրիւ սիւրիւ կէզերէր . եարատանըն ԹէնպիՏի իւզըէ՝ քէնտիլէր րահաթըզ պիլմէզ , ինսանըն րահաթընը պօզմազ , պաշը իւզերինտէն շամաթասըզ սըրըլըփ , Փազաթ ույգույա եոււմնուշ կէօղէրինէ պիր սօլուզ ըըզ վէրերէր :

ՎՏ , պրաճ իմտի կէօրէյիմ . . . պրաճ Ֆիքրիմի կէզտիրէյիմ . . . լաքին կէօղիւմ նէթիճէսինէ եէթիշմէյօր . Ֆիքրիմ փերուշան օլույօր : () Տավալարա տօղրու՝ խայալիմլէ ուչայօրքէն , եարը Եօլտա գալըյօրում : Վինէ զայրէթ էտէր Տավալանըրըմ . նէ տիւ պերըլինէ տայանըփ , կէրի տուրա պիլիբիմ , նէ իլէրի վարըփ , գաշան նիՏայէթինէ էրէ

պիւրրիմ: Պազ տուչտուզում Ֆերաս՝ նէ
 գատար պիւրիւք տիր. կեզտիյիմ եերէր՝
 նէ թիւքէնմէզ կնկին տիր: Հայ Հայ, ին-
 տան ըլա մէլաիքէնին պիր պիրինէ ըասթ
 կէլտիյի եեր, վէ հեփիսի պիր աշգ ըլա
 թու.թուշտուզլարը եեր, վէ տինէանըն ա-
 տամը՝ ճէննէթին էհարիսինէ գաուշաուզու
 եեր, իշթէ պուրասը տըր: () կէճէ աֆի-
 թապլարըննն պազըլարը՝ նէ ուզագըզտա
 տըր քի, ըլըզնն օ գատար չափուք եայըլու
 սընա նիսպէթէն՝ աճապա տիննեա գուրու-
 լալտան պերի, պունլարըն նուրու՝ տիննէայէ
 եէթիշմիշ մի տէյի, իլմէ հիզմէթ էթմիշ
 ատամ՝ հալա շիւսիտէ տիր. ան, պրագ
 շու գամաշմըշ կէօզէրիմի՝ իհթիրազ ըլա
 պիր ազ տահա կեզտիւրիյիմ: Հատտի հու-
 տուտու էօլլիւյէ կէլմէզ՝ կնկին վէ տերին,
 վէ նիհայէթի կէօրիւնմէզ՝ հիքմէթ տերեա-
 սընը սէյը էթմէտէն հաշա քի կէօզիւմ
 տոյա: () նուր օվասընա պիրի պիրի իւս-
 թիւնէ տիզտիյի եըլտըզլարը՝ անճագ տիզէն
 սայա պիւրի: Լ՛յ թամա, սէն վար պուն-
 տան սօնդրա պու կիզէնտիյիմիզ զերրէնին
 իչինտէ՝ էթտիյին Ֆիւթուհաթլարը էօյիւ-
 նէ կէօր:

Ֆիքրիմէ պիր զարիպ շէյ տահա կէլտի:
 Լ՛ա պու կէօյէրի թու.թան տիրէքէր նէրէ-
 տէ տիր: Տիւնէանըն պու աղըր եիւքիւնիւ՝
 էյիլմէտէն գալտըրան միլ՝ նէրէտէ տիր: ()
 էօլլիւսիւզ վիւճուտլարը՝ համանըն տալլա-
 լարընտա չալգայան՝ նէ ազիւմ գուվլէթ

տիր, նէ հիբմէթլի հիւնէր տիր: Ընայա
 եարատան ալլահ պունլարը ալթուն զէնճիր
 լէր ին մի ասմը: Հաշա, պիր մուրատլըլա՝
 հէր պիրինի քէնտի մէրքէզինէ գոյուփ, պիր
 դարար չարգանան հավանըն օրթասընտա՝
 էլմաս կիպի փէք, վէ էյիլմէզ թէմէլէր իւ-
 զէրինէ օթուրթմուշ: Եարատան ալլահ՝ էլ
 մասը տա երմշատա պիլեր, խաֆիֆ սու կի-
 պի կրիտիփ, հավա կիպի չարգայա պիլեր:
 Պու օ ալլահ տըր քի, հիշի պիւթիւն շէյ
 եափար, վէ իսթէտիյի զաման պիր պիւթիւն
 տիւնէայը պօզուփ հիչ էտէր: Հայ հայ,
 ալլահըն վար օլտուղու՝ շու կէօք գուպպէտէ
 նէ աշիքեար եազըլը տըր: Քէնտի իսմի շէ-
 րիֆինի կէօյիւն եիւզիւնէ՝ նուրտան եազըլ-
 լա եազմը:

Ս ագթլարըն իպթիտասընտան պէրի եա-
 զըլմը՝ օ փարլագ եազըլար (դ) հէմնահիհ
 տիր, հէմ պօզուլմագ: Ընանըն մէքուհ էլի
 եէթիշի պօզամագ: Պու երլտըզլարը՝ զա-
 րիպ սէյրանա թէպտիլ էտիփ, իւզէրլէրինէ
 պօշ խիւլէալէր գուրաճաղըմըգա, պագըփ տա
 կէօսթէրտիքլէրի հապ մատտէլէրի օգույա-
 լըմ: Ենճէնին սուս վագթինտէ պագըփ միւ-
 թալաա էտէն կէօզէ՝ թապիաթ պու հիք-
 մէթլի սէյրան ըլա, պիր ալլահըն վար օլտու-
 ղունու իսպաթ էտէր:

Պունտան սօնղրա ինսան տահա միւճի-
 զաթ իսթէր հա՝ միւճիզաթ նէսինէ լա-
 զըմ. թապիաթտէն իսթիւն, վէ թապիա-
 թի եարատան, վէ տէվրինի թանզիմ է-

տիփ, Թապիաթին ազըպէթի օլան՝ պիր զաթ վար օլտուղունու անղլամաղա, պուն լարտան զլյատէ իսպաթմը իսթէր: Ալէճէնին փէրտէսի արտընտան տիւնէայը սէյը է տիփ, “ շու փէրտէնին արտընտա սագլը էլ քիմին տիր, ” տէյի սօրմազ ատամ վաճը մը: “ Ը ու տիւնէալարա հարէքէթ էթտիրիփ, պէօյլէ պիր ազիմ տօլապըն պիր պիրինէ կէջ մէ զէմպէրէքլէրինի եափան կէօրլունմէզ գուտրէթլի էլ քիմին էլի տիր. պու էօլ չիսիւզ քիւրիէրի եուվալայրփ ԹուԹուշ տուրուփ, սապահ չիհինին տամլա տանէլէրի գատար մը տէսէմ, եանղըն ԹուԹուշ մուշ պիր շէհրին ալէվինտէն չըզան՝ փիւս քիւրմէ գըվըլճըմլար գատար մը տէսէմ, եա գըփ եագըփ տա հավալարա աթան՝ հանկի էլ տիր, ” տէյի, քէնտի քէնտիյէ սօրմայան՝ նանըլ ատամ տըր: Ապի կէճէնին չօլէրի՝ անի վահիտտէ ըլըզանըփ, խալգ ըլա տօլտու. իչի աթէչլէնտի. գալըն փէրտէսի երըթըտը, վէ սայըսըզ եըլտըզար ըլա տօ նանտը: Պու իթաաթլը եըլտըզ օրտուսու նու չէքէն սերասքէր քիմ տիր. հէփսինին ատընը պիր պիր եագար, եէրլէրինի Թայեին էտէր, եօլարընը ԹէրԹիպ էտէր, վէ տէօ նիւփ կէլէճէքլէրի նէվպէթէ՝ գարար վէրի: Պու հիքմէթլի Ֆերման սահիպի քիմ տիր: Աօգլար մէմլէքէթինէ՝ պիր հիպէթլի սէս էտիփ, գարանըզ տա ույգույա տալ

1 Տիւնէա եարատըլմատփն օլան հիչէր:

մը՝ պու երկտըզլարը՝ պիր էմրի իլէ ույան տըրըրի, հեփիսինէ ըհէք վէրիփ, փարլատըրի, թէրպիյէ էտէն տէյիլմի. հէր պիրինէ ա թէշ գուշանտըրըրի, սէնին պէտխույլարընա գարըը, մեղհէպսիզլիյինէ գարըը՝ ճէնքլէշ մէք իչին, հավաի ասոււմանէ սաֆ սաֆ տի զիփ տուրտուրան տէյիլմի: Պունլարա հիւքմ էտէն՝ թապիաթ տըր տէյէ պիլըրմիսին: թապիաթին հիւքմիւ տէտիյին՝ ալլահըն հիքմէթինտէն զայրի նէ տիր: թապիաթ տէտիյին՝ քէնտի քէնտիյէ թէպտիլ օլուփ, սուրէթ տէյիշէ պիլըրմի:

Սիւճիզաթ հա՛: Ե՛յ քեօր ատամ, միւ ճիզաթլարըն էն պիւյիյիւ կէօզիւն էօնիւն տէ տուրույօր: թապիաթին հիւքմիւ՝ պիր ալլահը խապեր վէրիը, էն գըսսա ագըլարա աշիքեար կէօսթէրիը: Սէն իլմի իլահիտէ միւպթէտի տէյիլ սին. սէնին պունտան զայրի միւճիզաթ տէտիյին՝ տալղըն ինսանլարը սարսըրի, ուշուգլուգտան ույանտըրմադ ի չին, գատըր ալլահըն պիր գօրգու վէրմէսի տիր. քէնտիյի ինսանլարա անղլաթմաղա, կէրչի եէնիտէն իսպաթ տըր, լաքին էվվէլ քինտէն զիյատէ իղլամ էտէճէք գուվվէթի էօզ: Պունլարտան զայրի միւճիզաթ ինսանըն խաթըընը խօշ էթտիյի եէրտէ, գապա հաթինի եիւզիւնէ վուրուր: Ե՛յ մեղհէպսիզ ատամ, պու թապիաթի պօզուլմաղ նիզամը՝ տաիրէսինտէ թուլթան էլին գուվվէթի, թապիաթին հիւքմիւնէ գարըը զօյուփո նիզամընտան չըգարըրի, խալէլ վէրէն գա-

տար եօզմու տուր : Պիր կիւնէշ Էափմազ , կիւնէշի պաթըտա ալը գօյուփ , աթէշ փիւսքիւրէրէք պաթըրմագտան ազ գուտրէթէ մի միւհթաճ : Եօզսա եօրղուն մահթապը՝ միւզէյեէն գուպպէնին օրթասընտա մուալլագ տուրտուրմագ , Էարաթմագտան զըյատէ մի տիր : Պու հիքմէթէր պիւյիւք տիր : Եւքն Էարաթմագ տահա պիւյիւք տիր : Եւք պապամըղըն տօղտուղու կիւնտէն՝ պու պիզիմ՝ գութսուզ կիւնէրիմիզէ կէլինճէյէ գատար , միւճիզաթլարըն կէրիսի քեսիլմիշ տէյիլ տիր . վէ օ միւճիզսթ զէնճիլինտէ , հէր կիւն պու կէօզիւմիւզ կօնիւնտէ թագէլէնէն հիքմէթէրտէն զարիպինի պուլամագսըն : Պիզ պունլարա՝ ատէթ օլան պայաղը շէյէր տէրիւ . պայաղը տըր ամմա , կէօրիւփ տէ թէֆթիշ Էթմէյէնէ պայաղը տըր . հայվան կիպի կէօյէ պազըփ տա , սալթ երլտըղըն փարըլթըսընը կէօրէն՝ շաչըն կէօզէրէ՛ ատէթ տիր :

Վիշի տիւնեատէ ալլահա ազըլ էրտիրէ մէյիփ , ափլըճըն Էէթիշէպիշի շէյէ քիանմագ ալլէլէի րիր . հիշ իլէ կէօրիւնէլէն արասընտա Քարֆ Էօֆ րոր տէր՝ զաիֆ ազըլլար պուլունտուղու , աճապա սահիհ մի տիր : Եւ օ գատըր միմար՝ ըսմ Էթտիյի պինայը հատըզ հուտուտուզ պիւյիւտիփ , իջինէ հիւսապսըզ վիւճուտլար սաչըփ , Էէքիւնինի հիքմէթ իլէ տօլտուրտուգտան սօնղրա , տիւնեանըն չուգուրունա՝ իսսան տէտիքլէրի աղըր պէօճէյի՝ Էլինտէն տիւշիւրտիւ իւսէ , հէ-

ման եկը եիւզիւնտէ սիւրթիւնիւփ , պու
 Տիբմէթէրէ կէօզիւ սօուսուն տուրսոն
 տէյի մի իտի : Աօզլէրիմիզի կէօյէ գալտը
 ըրփ , օ գուպպէյէ ճան վէրիը՝ Տիսապսըզ
 երլտըզլարը կէօրիւրսէք , պունլարը եարա
 տանըն գուտրէթիւնի տիւշիւնիւփ , նիչին
 քէնտիմիզի ալտըրփ գալըրըզ : Պիլկիճիք
 իտտիասը էտէն ատամ՝ ագլընըն եէթիշմէ
 տիյի շէյի՝ ալլահտա եօզ տուր տէմէսին
 տէյի , թապիաթիւն պիր թալիմի տէյիլ մի
 պու : Աարատան ալլահ՝ եարաթտըղը շէյ
 լէրտէն աշաղմ Տիբմէթ մի տիր : Աափան
 ուսթա՝ եափտըղը շէյտէն աշաղամը օլուր :
 Տիբմէթիւն փէք ալասը՝ փէք պիլտիյիմիզ
 շէյ տիր իտտիասիլլա , եարատըլմը շէյլէր
 տէն զիյատէ՝ եարատըլմամը լը լը ագըլ էր
 տիրէճէյիզ : Ալլահա ագըլ էրտիրմէյէ՝ կէ
 րէք քի , եա ալլահ՝ ալլահ օլմայա , եա պիզ
 ինսան օլմայալում : Ալլահը՝ քէնտիտէն զայ
 րիսի անղլայամազ : Ալլահ նէրէտէ , ինսան
 նէրէտէ : Պէօյլէ պիր մատտէտէ՝ թաաճ
 ճիւպ էթմէքտէն զայրի սահիճ շէյ եօզ ,
 ինսանըն ագլընը՝ շաշըրտաճագ շէյտէն զայ
 րիսի գանտըրմագ : Ա ու երլտըզլար վար օլ
 տուզունա՝ սատէճէ պիր նագլ իլէ ինանա
 պիլիբ մի իտին : Պու Տիբմէթէր մապալ օլ
 մատըղընա՝ քէնտի կէօզիւն շէհատէթ է
 տէյօր : թապիաթ է եազըլմը՝ պու ազամէթ
 նիշանէլէրի , գատըր ալլահըն եէմիսի կիպի
 տիր , քէնտի վար օլտուզունու՝ ինսանըն ագ
 լընա , տիւնեանըն Տիբմէթէրի իլէ եէմիս

հտէր : Ալլահը թապիաթտէն գալորորտը զընալ , հիչ թաաճճիւպ հտէճէք շէյ գաւմազ . ինսան պիր կիրտապա տիւշէր քի , հիչ պիր շէյ կէօրմէզ օլուր :

Ալլահա ինանմայան ատամ՝ քէնտի իրա տէթի իլէ տիւշէր , տիւշտիւյիւ խօրլուգտան խօշանըր : Այ զավալը , զայրէթ էյլէ , կէօզիւնիւ պիր քէրրէ կէօյէ գալորտ տա թութտուղուն էօլուն չըգմազ օլտուղունու անղա , իւմիտինի քէս : Շ ու սրգըշտղըն տարաճըգ եէրէ պազ . սէնին շիւպհէքեար քիպրինի եէնմէք իչին , պազ թապիաթ էթրաֆընը նէ շէքիլ մուհասարա էթմիշ : Աշիքեարէլէք նուրոյլա փարլայան սայըսըզ տիւնեալար՝ էթրաֆընը գուշաթմըշ , սէնի ալլահա պաղլայան՝ օ տօլանտրղըն նուրանի զէնճիրի կէօր քի , էլինտէն գուրթուլուշուն էօզ : Ա՛ գութլու էսիր , պէօյլէ քիւֆըր էթմէյլէ , վէլի նիմէթինին էլինտէն՝ նէ միւլհիւտիւ թարիգի իլէ գուրթուլմաղա սավաշըսըն : Ահնի մութլուլուղա չէքէն՝ եէնիլմէզ գուվլէթինէ գարշը կիւլէշէ պիլըրմիսին : Ահնի էարատանա տօղրու չէքիփ չէքիշտիրէն հիքմէթլէրին չօզլուղունա տայանա պիլըրմիսին : Տիւնեանըն էթրաֆընտա փարըլտայրի , սէնի օրթալարընտա հապս հտէն քիւրէլէր՝ պիր ալլահը իգրար էյլէ տէյի , սէնի մէճպուր հտէյօր : Ալլ ալլահա տէօն , կէլ : Տահա նանըլ շիւպհէ հտէ պիլլիյօրտուն . էարատանլարընա շէհատէթ էտիփ , սէնի ութանտըրան՝ կէօք եիւզիւնտէ

տիզիլի պունճա շահիտլերի՝ պիր սէն եալմն
մը չըգարաճագսրն : () նկ կիւզէլլը տիր ,
օ նկ զօրլու հարեքէթ տիր , օ նկ ույղուն
լուգ տուր . պիր պիրինէ կէչմիչ՝ օ քերէլէր
ճէմիյեէթինտէ օլան նիզամ , թէրթիպին
տէ օլան րէսիմ , թարիպլէրինտէ օլան ույ
ղունդուգ , նէթիճէսինտէ օլան պիւյիւքլուք ,
նէ աճաիպ կիւզէլլը տիր : Աէքիւննի պիր
տէն՝ ամմէնին կյլլինէ չալըչըր :

Ինսան՝ տիւնեայէ կէօրմէք իչին կէլմիչ :
Ճանընըն րահաթինէ իպթիզա էտէնի կէօ
ղիւյլէ պուլուր : Աալմէ միւհթաճ տէլիւ
հէփ քէնտի քէնտիյէ կէլիւր : Պունչարը կլէ
կէթիւրմէք իչին , իլմի քէլամ , իլմի մանթըգ
օգումաղա , թէվարիխլէր տէվը էթմէյէ ,
թապիաթ պիզի մէճպուր էթմէզ : Աա
պիաթին վէրտիյի տէրս գօլայ տըր . կէօյլէ
րէ տօղրու պիր տիւզ եօլ կէօսթէրիւր , կէօ
ղիւմիւզ տէ , Ֆիքրիմիզ տէ թապիաթի իլէ՝
օ թարաֆա տօղրուլուր , վէ ծնտա պիզէ
պօրճոնն օլանը պոնպոս օգոս տէր :

Ի՛հ , շու երլտրղլարա պագտըգճա՝ կէօն
լիւմ նանըլ աչըլըր , նուրարը ճանըմա թէ
սիր էտէր , Ֆիքրիմի հագ շէյլէր իլէ տօլտու
րուր : Աիւզլէրինէ պագտըգճա՝ փատիշահը
մըզ պիզտէն եուգարը՝ կէօրիւնմէզ իզլէթ
մէքէանընտա օթուրմուշ տուր տէյի , խու
պէր վէրիւր իլլիլէր տիր սանըրըմ : Աէօնտէ
րէն փատիշահտան խապէր կէթիլիփ , ին
սանըն մէնֆաաթինէ կլգէմ տէրսլէր վէր
մէք իչին , կէօլէ կէօրիւննէճէք գատար աշա

ղա էնէն՝ պէօյլէ սալթանաթը իլլիկերէ , տիւնեաննն Փօտուլ ատամը պիր պար գուլագ վերմէ՛ղ մի : Ֆիբրինի ույանտըր էյլօրենցիոս , վէ պիր պագըշտա , մէշրիգտէն մաղըրի պէ , վէ պիր գուլթուպտէն օպիրինէ կէզտիր : Տէ իմտի պագայըմ , պիւթիւն քեօիւնաթի սէյր էթտիքտէն սօնղրա , խէճիլ օլ մանզմըսն , իլգամ օլմանզմըսն : Արագըլտան վագ կէչ ատամ , եա եէրէ գափան ալլահա սէճտէ էյլէ :

Վէօյէ պագմատան ուսանտըն ըսա , եախօտ սէրսէմ սին , պագըրփ տա անղլայամայօրսան , վէ ալլահըն վար օլտուղունա տահա գօլայ իսպաթ իսթէրսէն , իշթէ պու հէփսինէ թէմէլ տիր : Ֆիբրինէ թապիւթին պօզուլմագ վէ եէքփարէ զէնճիրինէ եափըլ : Աքին պունու տա տըգգաթէտէն անղլար : Տիւնեա գալտպալըղնտան քէնտինի չէք , զիրա օնտա Ֆիբրիլէր տաղըլըր , պիր պիրինէ պողլանամագ : Ղանընըն գափուլարընըր գափա , տիւշիւնճէլէրինի հէփ թօփլա , տէօնէք իսայալինի զապթ էյլէ , հասսէլէրինին իւզէրինէ պիր փէրտէ չէք , սէվտալարընըն սէսինի քէս , սալթ ազըն ույանըգ օլտուն , հիւքիւմ ազընտա օլտուն : () զաման հէմ թապիւթին , հէմ կէճէնին սուս վագթինտէ , բահաթընլա տուր տա , պէնիւմ էթտիյիւմ կիպի , սէն տէ քէնտին քէնտինէ սօր արաշտըր . պագ շիւպհէլէրին նասըլ տէֆ օլուր :

Պէն քիւմ իւմ , վէ նէտէն օլմուշում պիւ

մէմ. Փառաթ վար ըմ, ծնու պիլիրիմ: Եւ
 լէ իսէ պիր իպթիտասրզ զաթ օլմնգ կէ-
 ըէք. զիրա հիւ պիր շէյ պուլունմասրզ՝ պիր
 տէմ օլմուշ օլսա, հիւ պիր վար շէյ ասլա պու-
 լունմամսլլտը: Եւ ի շիւնքի պիր իպթիտա-
 սրզ շէյ վար ըսա, նէ տիր, ինսամն մը տըր:
 Եւ լէ իսէ ճէտտիմիզ հպէտի օլմնգ կէրէք:
 Պունն տա նասըլ ագըլ եւթսըն քի, պի-
 զիմ զաթլէրիմիզ պու գատար զաիֆ տիր,
 վէ պիզ պէօլլէ չափուք կէչէրիզ. զաթլէրին
 հէր պիրի պիր պիրինէ պաղլը օլուփ տա,
 եէքիւնի պաղսրզ գալմնգ՝ ագլէ սըղար շէյ
 տէյիլ տիր: Տէյիլիմ քի էօլլէ օլսուն. լաքին
 ծնտան տա տահա պաշգա շիւպհէլէր զու-
 հուր էտէյօր. պու պապտէ պիր էնկին տէ-
 ըեա օրթասընտա գալլօրուլմ, եանաշաճազ
 պիր գըր պուլամայօրուլմ: Եւ տիւնեա օլ-
 սուն, շու փարլայան երլտըզլար օլսուն. նէ-
 ըէտէն չըգայօր. պունլար տա հպէտի մի
 տիր: Ալ պու շէյլէրի տէ հպէտի տէյի-
 լիմ. պու երլտըզլարն իպթիտասըր էօգ մու:
 Եւ լաքին ծնլարն կէրէք տէվըրիստէն, կէրէք
 շէքլինտէն՝ ալա թէտպիրլէր, ազիմ մէ-
 ըամլար անղլաշըլըր. մէրամտան հիւնէր
 վէ ագըլ անղլաշըլըր. պու հիւնէրլէր քէն-
 տի քէնտիյէ օլմնգ ա. ծնլարը եափան
 ինսամն մը տըր տէյիլիմ: Եւ պիլթմի-
 շինի կէօրիւփ, մէրամ նէ օլտուղունա հա-
 լա ագըլ էրտիրէմէտիյի հիւնէրի՝ ինսան
 քէնտի նամըլ եափմըշ օլա պիլլըր: Պիզ իսէ
 շիմտիյէտէք պիւյիւք շէյ սայտըղըմըլ՝ սալթ

ինսան տըր : Եւ օ հատտէն աշըրը աղըր
 չամուր երղընթըլարընը՝ հավայա չըգարրի ,
 հարէքէթլէրինի վէրէն քիմ : Եւ պու պի
 չիմնիզ թօիրագ երղընընա՝ գըմըլտանըրի ,
 տուրտուղու եէրտէն գալգմագ , վէ պին
 տիւրլիյէ պէօլիւնմէք գուտրէթինի վէրէն
 քիմ : Պունլարա՝ հավալարտա ուչմագա
 քիմ գանաթ վէրիիչ : Եօգտա գըմըլտան
 մագ քէնտի զաթլէրինէ մի մախտուս տուր :
 Եօյլէ օլտուղու տուրէթտէ , հէր զէրրէտէ
 գուտրէթ օլուփ , գըմըլտանտըրգձա՝ թօզոււ
 տան պիր տիւնեա եափա պիլմէլի : Եօգ ,
 էյէր թօիրաղըն քէնտի թապիաթինտէ գը
 մըլտանմագ եօղ ուսա , վէ քէնտի քէնտիյի
 հարէքէթ վէրէմէգսէ , օ հիւանիւնէ գարար
 օլմագ գանաթլը քիւրէլէր , օ փարլագ վիւ
 ճուտլար , գըմըլտանմագ թօիրագ երղընըն
 տան քէնտի քէնտիլէրինէ նիճէ չըգա պիւ
 միլլէր : Սօիրագտա գըմըլտանմագ գուտրէ
 թինտէն մա՛տա , Ֆիլքը , զիհն , Ֆիրասէթ
 գուտրէթլէրի աէ մի վար : Ելմի հէնտէսէ
 տէ տէ մէհարէթի մի վար • երլտըղլարըն
 էօլլիւլէրինի , նիզամլարընը , նէվթօն՝ կիպի
 պիր ատամ՝ սատէճէ թախմին էտէ պիլմիչ
 տէյի , ատը էօլմէզ օլմուշ տա , էօյլէ նիզամ
 լարը գօյուփ ույտուրան՝ օ ճանարղ թօիրագ
 մը տըր : Եյէր էօյլէ իսէ , քէնտիյի թօի
 րագտան ագրլլը գըլտա էտէն ինսան էվլա
 տընըն իւսթիւնէ , աճապա օ ագիլ զէրրէ

1 Մէհուր աստղաբաշն :

Լէր նէ գատար կիւլեր: Իմտի էյեր պու քիւ
 րէլէրի եափրի նիզամն գոմաղա՝ ինսան ագ-
 լընտան իւսթ իւն հիւնէրէ միւսթ աճ ըսա,
 վէ պու գուտրէթ՝ հէր շէյին խամուրունտա
 օլմագ միւսթին տէյիլ իսէ, տիւնեանըն իւ-
 ղէրիննէ հիւքմ էտէր՝ պիր ալլահ վար տըր:
 Եօյլէ օլտուգտան սօնղրա պու ալլահ՝ ըուհ
 մու տուր, կէօրիւնմէզ մի տիր, էպէտի մի
 տիր, հէր միւշքիլ պունտա հալլ օլուր: Եւ
 քին պու մատտէ պէնի տահա գարանլըղա
 տիւշիւրմէզ մի: Ելլըմըն եէթ իշմէտիյի շէյի
 նասըլ թախմին էտէյիմ. պիր զաթ քի իպ-
 թիտասը օլմամըշ, վէ սօնու օլաճագ տէյիլ:
 Եէվին, սէվին, ա՛ մէզհէպսիզ, ազատ սըն.
 սէվին. ալլահ էօզ տուր... սէնին պու միւշ-
 քիլին ալլահըն վար օլտուղու հաղգընա օլմա-
 տան ըսա, ինսան սիլսիլէսինին էպէտի օլմասը
 հաղգընա նիզին օլմայօր քի, տահա էիւզ
 պին՝ հալլ օլմազ միւշքիլէրէ միւսթէլա
 տըր: Եօյլէ օլտուգտան սօնղրա, կէլ շու
 պիր միւշքիլի օլան թարաֆը թուլթալըմ
 քի, ծոււն եանընտա օպիրլէր հէփ տէֆ
 օլուր, վէ աղլմըզ եէթ իշտիյի եէրէտէթ՝
 շիւպհէ պուլուտու զալմազ: Ելլըն նասիհա
 թի՛ վէգնէնին պիր պուզտայ զիյատէ չէքէն
 թարաֆընը թուլթ տէր: Պու խուսուստայ-
 սա պիր թարաֆը օպիրինտէն նէ գատար
 աղըր չէքէր: Ելլը սանա՝ պիր ալլահա իման
 կէթիլ տէյի՛ պունտան զիյատէ սէօյլէյէ
 պիլըմի: Պունտան զայրի խուսուսա զահիպ
 օլմաղա՝ էիւզ պին ըապըլթասըզ միւշքիլէր

հալլ էթմէք իգթիզա էտէր : Պու պիր թաւ
 լիգ տիր քի , շաշգըն կիպի հէր շէյէ ինանա
 բագ տինսիզլիյէ տիւշմէք տիր : Ս'ճ , վճճ ,
 սէնին պու խարապընա սէպէպ օլան թարիգ'
 նէ կիւճ' թարիգ տիր , նէ զահմէթլի եօլ
 աուր : Ս'իւճիւտիւլէրին էն զէքիսի , էն
 մուաննիտի , էօմրիւ պիւթիւն պէտ խույ ու
 լա կիւնահտան խարէթ իսէ տէ , մէյտանա
 չըգսըն կէօրէյիմ , օլան էտէպսիզլիյի իլէ ,
 օլան տիւնէա իլմի իլէ , պագայրմ' շիւպհէ
 տէն էօթէյէ կէչէ պիլիւր մի : Մ'լլահ օլմա
 սըն տէյի արգուսու օլա պիլիւր , իշինէ էօյլէ
 եարայա պիլիւր . լաքին թութտուղու եօլ
 տօղրու օլտուղունա' գալպինի ասլա ինանտը
 բամազ : Մ'լլահըն վար օլտուղունա' պիզիմ'
 ազլմըզըն եէթիշէմէտիյի սրլար օլտու
 զու' թաաճճիւպ էտէճէք շէյ տէյիլ . զիրա
 թէնիմիզին ազալէրի' պու բուհա եէթիշէ
 մէզ . լաքին ինսան ալլահը կէօրէ պիլէճէյի
 գատար' եարաթտըղը շէյլէրտէ կէօրիւր :
 Մ'լլահըն ազիմ գուտրէթի հէր թարաֆտա
 կէօրիւնիւր , կէրէք ինսանտա , կէրէք թօփ
 բագտա , կէրէք կէօյիւն հիքմէթլէրինտէ .
 վէ տիւնէանըն հէր քէօշէսինտէն նուրանի
 օզլար աթար քի , տինսիզլիյի եարալար :
 Շու կէօքտէքի երլտըզլար' նիլէ զաման ին
 սանլարա սէճտէ էթտիրէն եափմա թանղ
 ըրլար , պիզիմ' ազղըն ազլմըզը իթաաթա
 կէթիլիւր , ճանըմըզը քիւլլիյէն ալլահըն
 հիւքմիւ ալթընա գօր :

Մ'լլահ կէօյտէ' խալվէթտէ օթուրմուշ

փատիշահ տէյիլ տիր : Վափուսունտա չօզ
 գալապալոզ կէօրիւրիւմ : Թախթընըն էթ-
 րաֆընտա սայըսըզ ճանլար , հէփիսինին հիզ
 մէթի ճինսլէրի կիպի պէօլուք պէօլուք .
 տիւրլու գիսվէթլէրինին ալ վէ մայի ըհնքէ-
 րի , ալթունու ինճիսի , իւզէրլէրինտէ փարլայ-
 րփ , զինէթլի ըուպալարընըն սօլմազ ըհնք-
 լէրինի աչար : Հէփ գանաթլարըն էայմըշ-
 լար , էֆէնտիլէրինին էմրինէ պաղարլար .
 վէ իշարէթ էթտիլէյն , պիր տէմ կէշմէ-
 տէն՝ պիւթիւն քէաննաթի տէվը էտէրլէր :
 Սայըլարընըն չօզուղունու ինսան սայամազ :
 Հէր պէօլուքտէ պիր մէլէք վար՝ պէօլիյիւ-
 չէքէր , զայրէթ վէրիւ , աչքընը արթըրըր ,
 էախօտ ինսան էվլատընըն պիր պիլմէտիյի
 իչի կէօրիւր : Պու քիւրէլէրին տիշարտան
 կէօրիւնէնի՝ չօզ պիւյիւք թէտպիրլէր կէօս-
 թէրիւր քի պիլգէ մալում տէյիլ : Ի՛հթիմալ
 քի , ծնլարըն հէր պիրի՝ էպէտի փատիշա-
 հըն պիր ըիճալինին սալթանաթլա օթուր-
 սուղու մագամ օլա . ծնտա օթուրսուղար
 տա , տիւնէանըն իւզէրինէ՝ թանղընըն էա
 մուհապպէթ , էա ինթիգամ էմրլէրինի իճ-
 րա էտէրլէր օլա : Օլրա սլլահ թէնտէն
 իպարէթ օլանլարը՝ պու գատար իսրաֆ ըլա
 էարատըրի տա , ճանլարը էարաթմազա կէ-
 լինճէ , հէմ քէնտի գուտրէթինին ալա էվ-
 լատլարը իքէն , հէմ ալլահլըղընըն էն թէք-
 միլ սուրէթի իքէն , վէ տաիր մախլուգաթ
 հէփ ծնլար իչին էարատըրլըշ կիպի իքէն ,
 ծնլարը նիչին պու գատար իտարէ իլէ էա .

րաթմալըմը : Շ ու երջարզարըն՝ տիւն-
եայա նիսպէթէն օլան պիւյիւքըւյիւ գատար,
ինսանըն թապիաթինտէն ալա՝ սայըսըզ
զաթլէր օլտուղունու, կէօյլէր պէօյլէ խա-
պէր վէրիւր : Պ ու բուհլար՝ պաշըմըզ իւզէ-
րինտէ տալըալանըր պուլուտ կիպի՝ սիւրիւ
սիւրիւ շահիտլէր տիր . ինսան էվլատը՝ հէր
Ֆիիլինի օնլարըն էօնիւնտէ, պիր սէյր մէյ-
տանընտա կիպի իշլէր . հէր էթտիլինի կէօր-
մէյէ տուրան սէյրճիլէր՝ օմուզ օմուզա չի-
թիշմիլ : Աէօզիւմիւզէ վուրան ըլըղըն հէր
պիր շաֆգըլա, պինլէրճէ մէլէքլէր էնիփ,
կէօզէ կէօրիւնմէտէն՝ ինսանլար արասընա
գաթըմատըղընը նէ պիլըրիզ : Պ ու Ֆիքիւր՝
հիլ տէյիւ իսէ՝ քիշիէ հիճապ կէթիւրիւր, վէ
եիւրէյիմի հէր թարաֆտան կէօրիւյօրլար
տէյի, կէօնլինտէքի կիւնահը պաստըրըր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Լօրենցիտս, պէն տիւնեկվի պօշ սէֆալէրի սա-
նա եասադ էթտիմ իսէ, եէրինէ ուլսրէվի փաք սէֆա-
լէր կէօսթէրտիմ : Շ ու սէօյլէտիլիմ նասիհատլէրի պիր
էյի վէզն էյլէ տէ, պագալըմ օնտան սօնղա տահա
թուլթաուղուն էօլա էօյիւնէ պիլըրմիսին, պէտ խոշլա-
ընա իֆթիլար էտէ պիլըրմիսին : Ինչա ալուհ սէնին է-
սէպսիվլիլին օ տէրէճէյէ վարմադ : Եօգ, էյէր էինէ
էօղունտան աէօնմէզ, օլտուղըն թէհլէքէյի զէվէլէնիւր,
տէլըլիլինտէն ճիտա օլարադ խօշանըրսան, ինան քի-
պէնիմ տէ սէնի աճըսըղըմ ճիտա օլարադ սըր :

(բ) Պ ու տիւնեանըն պօզուգ գըրսընըն ջամուրուլա
ալըրլաշմը ճանընը՝ չէքիփ չըգարըփ, պէտ սէվտալար
վէ քէօթիւ խոշլար ըլա պօզըւմուշ գալպիլի փաքէյէ

ժեյճէքքի : Օսուն չէքիճի գուվլէթի՝ կէօյլերի չք-
 մայրնճա քէսիլիլի : Եւ սէնին սու գատար կէօնիւ-
 վէրտիլին աիւնեա սէֆալարը՝ նէյէ միւնճէր օլուր : Պիր
 միւքէմէլ կօմիւր վէ ալ-իւլ-ալա տէվլէթ Էօմնմէք , վէ
 չիչէյի ապա սօլմաղ վիւճուտա նաիւ օլմոգ Թէքքիւ
 գուտրէթի Էալընըզ հասսէ Թօրթուլարընտան այրըլփ ,
 կէօրիւնմէզ շէյլերի արգու չէքէն՝ ալա ճանրարա մախ-
 սուս տուր :

(Գ) Էպէտիլք իչին տօղմուշ օլտուղունու պիլէն ա-
 տամըն Ֆիքրի , աչքը , արղուսու նէ շէքիւ օլուր . աֆի-
 Թապն տէվլիտէն Էուգարը ուչար , կէլէճէք մութու-
 ռուղունու կէօրիւր , օլաճադ գըսմէթիլի Թախմին Էտէր .
 վէ քէնտիլի էօյլէ ալարըրըլք Էէրաէ , նէ Ֆէրաճ աուչ-
 ար : Մէլաիքտէ պիլէ Թագսիրաթ պուլան Թանղըր՝ պէ-
 նի կէօրիւյօր տէյի , իսթըրնա կէլաիքճէ , Ֆիքրիլէրիլի
 նէ շէքիւ զապթ Էտէր : Հագ Թաալա ինսանըն գալպի-
 նէ կէօղիւնիւ տիքէր . հէր Ֆիքրիլիլն տօղուփ իլէմէսնի
 ճէննէթ տէֆթէրիլնէ գայա Էտէր . օ տէֆթէր գլլամէթ
 կիւնիւ աչըլփ , պիլգիմ՝ նէ օլտուղունուղ՝ ինսանա տա
 մէլաիքէ տէ մալուամ օլաճագ սըր :

(Դ) Ըու կէօք գուպպէնիլն Էիւղիւնտէ սայըրըզ քիւ-
 ըլէր տուրմայրփ տօլանըր , Էարատանըն մէտհի իլէ ի-
 լահիլէր օգուրլար : Ղաքիլն սէպլէրի գուլաղըմըզա վաարը
 օլմաղաս պիլէ , գարըլըզ տէվլէրի՝ մանէվի Էաղը կիպի ,
 կէօղիւմիւզէ Էարատանըն գուտրէթիլն կէօսթէրիփ ,
 պիւր պիլիւնէ կէլմէլէրի իլէ , գատըր ալլաչըն աղիմ իս-
 միլի ըհամ Էտէրլէր : Հայ օ Էաղըլար , Էագընտա օլան
 մէլաիքէ՝ նէ իրի կէօրիւնիւր , ուգագտա օլան ինսան սի-
 լէ օգուլյա պիլլըր :

Տիւնեանըն Էն իւքսէք տալլարըրը կէօղիւն էօնիւնէ
 կէթիւր քի Թէմէլլէրիլնտէն գօփմուշ , տէնիղէ աթըլըրը ,
 սուլուն Էիւղիւնտէ պիլիւր քէօփիւք շիչէսի կիպի , Էա-
 խօսա պիլիւր Թիւյ կիպի , ուսուլ իւղլէ չալլանըլփ տու-
 ըրւյօր . պուլարըն գըրըլտանըլք , Ֆիլէյլին չարիլարը
 նիգամնա զըտտ օլան՝ հավա ըիւզկէարըրընըն չիտաէ-
 Թի իլէ օլույօր իքէն , օ տաղարըն գըրըլտանըլքնա նէ
 գատար Թաաճճիւպ Էտէրսին : Եւ օ սուտան խաֆիֆ
 ունսուրոււն իչիտէ , օ տաղարտան զիյատէ ուսուլ իւղ-
 ը , ծնարտան չօգ չափուք վէ ծնարտան ալա սէպէպ
 իչին չալլանան քիւրէլէրի կէօրիւրսէն , տահա զիյատէ
 Թաաճճիւպ էթմէզմիսին :

Լօրենցիոս, կէճէ թէՖէքքիւրլէրինին աղիւմ ֆիւհ-
րիսթի իլէ, կէօյլէր քիթապընտա էօյրէնիլէն տիւրլիւ
տէրսլէրի կէլ սոնա օգուտայրմ: Պազը տէրս վար քի,
կէճէնին կէօյլէր սըրրընա վագըմօ օյմայան շաշար. պէլ
քի մէտրէսէսինտէ պէօյլէ տէրս օլաճաղընը պիլէ ում-
մազ. քէվքէպինտէ երլարընտա էօյլէ տէրսլէր պուլու-
նաճաղը՝ պէլքի խաթրընա պիլէ կէլմիշ տէյիլ: Աէ պիլ
կիւն պիւքիւլիւ խաթրը կիպի՝ եազըլ տէրսլէրի իլէ ա-
թէշէ աթըլումի, կէօղիւմիւզաէն զայ օլաճագ օյրուրա,
օգուլաճագ վագըլթ գալմազ:

Կէօյլէրտէ նէ օգունուր. ալլահըն, վէ ինսունտան ա-
լա՝ հավալար էհալիսի զաթլէրին վար օլտուզու օգու-
նուր: Աէ պիլ քի, կէօյլէրտէ՝ էպէտիլք եազըլ սըր,
անղա տա տահա զիյատէ թաաճճիւպ էյլէ: Էպէտի-
լիք. քիմին էպէտիլիյի. սէնին լօրենցիոս, սէնին, վէ
պիւթիւն ինսան ճինսինին. վէ պու մէտրէսէտէ սալթ
աինէ եարալմ տէյիլ, ֆաղիլէթ տէ գուվլէթինի պուն-
տա պուլուր: Պունտա հէր պէա ամէլէ գարըլ, պա խու-
սուս ինթիգամա, քիպրէ, թամաա, վէ թէն կիւնասի-
նէ գարըլ թէսիրլի իլաճար հասըլ օլուր:

ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԷՃԷ

Կ Է 0 8 Լ Է Ր

Տ Ի Ի Ն Ե Ս Լ Ա Ր Ը Ն 2 0 Գ Լ Ո Ի Գ Ո Ի

Սուպհանն ալաճ. շու կեօքտեքի քիւրէ-
լէրին գարանլըգ երղընլարընտան ըլըգ չըգա-
րրփ, թապիաթին պինասընը գուրուփ, պիւ-
թիւն քեախնաթի պիր Կըմէթլի Էլմնա կի-
պի, թախթի փայինտէն աշաղա ասա գօյան
ղաթ՝ նէ գուտրէթ սահիպի օլմալը: Պու
քեախնաթ նէ պիպիւքլիքտէ շէյ տիր: Պիր
եէրլի երլարղտան աշաղա՝ պիր աղըր շէյ
պրազ, կէլիփ եէրէ եէթիշինճէյէ գատար,
գաճ պին սէնէյէ միւհթաճ տըր: Պու Էօլ-
չիւսիւզ պինա՝ նէրէտէ պաշար, նէրէտէ
պիթէր: Եաշայանլարըն օլտուղու եէրի գա-
փայլփ, հիշէրի քէսէն տիվար՝ նէրէյէտէք
չըգմըշ տըր: Եարատան՝ պօշ եէրլէրին նէ-
րէսինէտէք կէլիփ, պինասընա գարար վեր-
միշ արշընընը Էլինտէն պրագմըշ: Տիւնեա-
լարը թարթ մնտան, նիհայէթ սիղլիյի Էօլ-
մէտէն տուրուփ, քեախնաթին սօն թէմէ-
լինի տիքտիյի՝ եարատըլըն տիշարը թա-
րաֆըր նէրէտի տիր: Ս է գափուսունտա հիգ
մէթ էտէն ճանլարա՝ եափտըղմնա շունտա

Հուտուտ քեսեր տուրուրում, պունտա իշիմ
 Թամամ տրր, եարատըըը Թէքմիլ օլտու ,,
 տէյի Հուտուտ կէօսԹէրիփ . “ վէ սիզ ազլէ
 մալէք ըուհլար, նէֆէս ալըր զաթլէր, վէ
 քիմինիգէ գարար, քիմինիգէ հարէքէԹ
 վէրտիյիմ” Ճիւմիէ հասսէսիզ մախլուգաթ,
 եարատանընըզը մէտհ էտին ,, տէտիյի սի-
 նօր պաշը նէրէսի տիր :

Եյ կէճէ, սէն, տիւնեանըն իւզէրինէ՝
 կէօլկէլի պիր ըըդ վէրբրսին . կիւմիւշ ա-
 նախԹարընլա նըսըֆ տիւնեամըզըն խազի-
 նէլէրին աշարսըն քի, էօնիւ միւզէ պիր պաշգա
 տիւնեա եարատրփ, էօյլէնին գըզգանճ քէվ-
 քէպինին արտընտա սագլը օլան սայըսըզ էըէ
 տըզլարը՝ կէօլիւմիւզ էօնիւնէ գօր : Շ ու
 հիքմէԹլէրի՝ ԹախԹը Հուզուրունա տիղէն
 գուտրէԹ սահիպինի տէ՝ պանա տէրինտէն
 կէօսԹէրէմէզմիսին : Աէօլիւմիւ կէզտրիփ,
 օ գուտրէԹ սահիպինի՝ սէնին էն տէրին
 քէօլէլէրինտէ արարըմ՝ (*) : Ա՛հ, օ սէճ
 տէ էԹտիյիմ ազիզ ալլահըն պիր շաֆգընը
 կէօրէ պիլսէմ : Ա՛ ուզուրու մէլէյիմ կէճէ,
 օ փատիշահլար փատիշահընըն փաի ԹախԹը
 նէրէտէ տիր, նու ըանի ԹախԹը նէրէտէ փար-
 լար, սէօյլէսէնէ : Աէն ծնա եագըն սըն, պիլըր
 սին : Ա՛ ուպարէք քիԹապլարտան խապէրիմ
 վար, սէն գօյու ըէնք փէրտէնի՝ ծնուն կէօզ
 գամաշտըրըր ԹախԹը էօնիւնէ սիփէր էտէր
 իմիշ սին : Ա՛ փուունտա օլան՝ պազը տէվըի
 պիլսիւք՝ սէյիրտիմի չափուք էըլտըզլար, էօլ
 լարը իւզէրինտէ ծնու հիչ ըասԹ կէլմէզլէր

մի : Աիդ , էյ սիւրէյեա քէվքէպլէր , վէ
 դութպուն աթէշլի արապասընա գօշուլու
 երլտըզար , վէ կէօզիւ ճիւմէտէն քէսքին
 ճէվզա երլտըզը , վէ տէրեալէրին էնկինին ,
 տէ եօշունու շաշըմըշ ինսանը՝ Փըրթընա
 տան Կուրթարըի , սէլամէթ լիմանընա սօ
 Կան երլտըզար , սիդ սալըզ վէրին , եարա
 տանըմը կէօրմէյէ՝ նէ թարաֆա տօղըու
 լայրմ : Մ՛Տ , պէն ոյգումու հէր կէճէ նա
 Ֆիլէ եհրէ սաթարըմ , էֆէնտիլէրինին սըր
 ընը՝ պօշ եհրէ արաշտըրըրըմ . ծնլար ասլա
 սըր վէրմէզ :

Արատանըն էլինտէն չըգան՝ սալթ պու
 կէօրտիլիւմ տիւնեա մը տըր . եօգսա կէօ
 զիւմիւն եէթիւշմէտիլի հավալարտա , պիր
 նէֆէս իլէ եարաթտըղը՝ տահա պաշգա շէյ
 լէր վաթ մը : Շիչլէր գույուսունտան տահա
 սայըսըզ տիւնեալար չըգարմըշ մը : Տիւրլու
 թէրթիպտէ եարատըլմըշ տիւնեալարըն օր
 թասընտա , քէնտի կիւնէշ կիպի օթուրուփ ,
 հէր պիրինէ շաֆգընը սալմըշ , ծնլար էթ
 րաֆընտա քէնտի նուրու իչինտէ՝ զէրրէլէր
 կիպի ուչուշտուղունու , վէ քէնտի նուրու
 նու քէնտիքլէյն , ծնլար եինէ հիչլէր գույ
 ուսունա տէօբիւլտիլիւնիւ՝ օթուրումուշ սէյր
 էտէր մի :

Օսթլէրին սօն տէրէճէսինէ էրմէյէ՝
 ճանըմա պիր արզու կէլէյօր : Ֆէլէյին պիր
 չարիւրնտան պիր չարիւրնա , մէրտէվէն կիպի
 գատէմէ գատէմէ չըգարըմ : Սէրտէվէնին
 ալթ պաշը ինսանա գատար էնէյօր . ինսան

Թուժուժի չըգարն տէյի տիր : Ըրթըգ տիւ-
 շինմէմ . ֆիքրին աչգ քանատընա պինէր ,
 հափիստէն չըգար կիպի , եէրտէն եուգարը
 ֆըրլար կիտէրիմ : Տիւնեա կէօլիւմտէն նաւ
 սըլ ուղազլանըօր , կիթտիքճէ քիւչիւք կէօ-
 ըրնիւյօր : Պէն նէ չափուք չըգայօրում :
 Լչթէ մահիթապը աշտըմ : ասումանըն կէօք
 փէրտէսինէ վարտըմ . Օնու տա կէչտիմ . կէ-
 ըրտէքի պօշ եէրլէրէ կէլտիմ : Լ՛հըլ հէյ՛ե-
 թին կէօլիւ պուրայա գատար եէթիլի .
 հիքմէթի տիւրպինինին վարաճաղը պու-
 րայատէք տիր : Լօլում իւսթիւնտէ հէր
 ըասթ կէլտիլիմ եըլտըգա՝ տուրուրնուրունու
 վէրէնի , տաիրէսինտէ քէնտիլի տէվը եթտի
 ըէնի սօրարըմ : Պիգիմ տիւնեամըգ կիպի
 պինէրճէ տիւնեանըն զայպ օլաճաղը՝ զու-
 հալ եըլտըգընըն էօլիւսիւզ չէմպէրինտէն
 չըգար , գոյրուգլու եըլտըգըն արտը սըրա
 ճիսարէթ էտէր սէյիրտիրիմ : (Յունըւ պէ-
 րապէր կիտէր , քէնտի ըըգվարըլլա փար-
 լայան՝ տիւնեալարըն ճանը , վէ հէր շէյ Օն-
 լար ըլա եաշայան՝ աղիմ կիւնէչլէրին արա-
 սընա վարըրըմ : Պուրասը նէ տիր : Հատ-
 տի հուտուտու եօգ պիր էնկին , հէր եանտա
 աթէչ փիւքիւրիւր փունարլար : Պու տիւն-
 էամըգտան պիւյիւք տիւնեալար , տիւնեա-
 մըգտան եիւքսէք չարիւլարտա տէօնէր : Հէ-
 լէ տահա իլէրի վարալըմ . պէն եօլու տահա
 հէնուզ պաշլամըրըմ : Փատիշահլար փատի-
 շահընըն սարայ գափուսու տուր պու էլպէթ-
 տէ : Պագ շու շաչքընըղա . փատիշահլար

փատիշահը տահասնէրէտէ . տահաս չօգ երբ
սէքտէ տիր : Երես թըրմանըրմ . արէն չըգ
տըգճա՝ օ կերի կիտէր : Հայ հայ . շու ին
սան կիպի պիր պէօճէյի գօնտուրմագ իչին ,
պու հէյպէթը պինայը եափան միմար՝ նէ
րէտէ օլուր :

Հէլէ շունտա էյլէնէլում, պիր ալ թէ
նէֆֆիւս էտէլում . պէն նէրէտէ իմ . եեր
նէրէտէ գալըր : Ա՛ կիւնէշ, սէն նէրէտէ
սին . սէնին տէվը էթտիյին տաիրէ նէ քիւ
չիւք շէյ իմիշ : Պէն պունտա թապիաթին
էն երբսէք թէփէսինէ չըգմըշ, պիւթիւն
չէվրէսինի կէօրիւյօրում : Ա՛ յաղում տիպին
տէ պինէրճէ կէօյլէր , պինէրճէ տիւնեա
լար՝ փարլագ գում տանէլերի կիպի եուվա
լանըի տուրույօր : Պէն պու գատար ուզագ
կէլիքտէն սօնղրա , պու գատար եէնի մէմէ
քէթլէր կէօրտիւքտէն սօնղրա , պու պէնիմ
իգլիմիմէ պէնգէմէյ եերլէրին էհալիսի՝ քիմ
օլտու գլարըն անղլամաղա ճահտ էթմէզմիյ
իմ : Պուրալարա հիչ պիր սաղ ատամ եագ
լաշամմըշ :

Պիզիմ՝ կիւնէշին էն թիզ շաֆգը՝ պէ
նիմ սէֆիլ մէքեանըմտան պուրայա կէլին
ճէ , երգլէրճէ սէնէլէրէ միւհթաճ . պէն
վաթանըմտան պէօյլէ ուզագ՝ զուրպէթ չէ
քէյօրում : Ինսանա թաաճճիւայ էտէճէք
եէնի հիքմէթլէր արայօրում : Հեր շէյին
իթաաթ էթտիյի ազիմ տէվլէթ սահիպի
նին՝ պու այալէթինէ նէ տէրլէր : Ա՛յ ճէն
նէթ գօնշուլարը , սիզ էճէլէ միւպէթէլա՛ մը

սընըզ, եօգսա պիրէր [Թանղըը մըսընըզ, եօգսա ճէննէ[Թտէն կէլմէ [ԹաիՖէմի սինիզ : [Թապիա[Թինիզ հէր նասաըլ օլուրսա օլտուն, եաշատըղընըզ պիր պաշգա էօմր օլմագ կէրէք, սէօլէշտիյինիզ պիր պաշգա լիսան օլմագ կէրէք, օլան Ֆիքիրլէրինիզ ինսան Ֆիքրինէ պէնզէմէմէք կէրէք. . . . եարատանըմըղըն եափտըղը շէյլէրտէ՝ նէ չօգ տիւրլիւլէր վար . . . սիզին տիւշիւնճէլէրինիզ նէ [Թարզ տըր : [Էլէ՝ պունտա ի[Թիպար վաճր մը . ազըլ՝ հասսէլէրէ հիւքմ էտէրմի : հասսէլէր՝ ազըն հիւքմիւնտէն չըգտըղը օլուրմու . ազըն մումու սէօնէրսէ, եօլունուզու կէօս[Թէրէճէք պիր զայրի ըըղընըզ վաճր մը : [Գու[Թլու տէվլէ[Թլէրինիզ հալա ալ[Թուն տէվլիրտէ՝ մի տիրլէր : [Էք ա[Թալարընըզ (է) կիւնասսըզ հալէրինտէ գալմըշ մը : Ֆաղիլէ[Թ սիզէ գօլայ կէլրմի, [Թապիա[Թինիզէ մու[Թապըզ մը տըր : [Դաշայաճագ եէրինիզ սալ[Թ պուրալաճր մը տըր, եօգսա եէր տէյիշիրմիսինիզ : [Էր տէյիշտիյինիզ հալտէ, էօլիւր տէ մի կէչէրսինիզ, եօգսա՝ սաղ մը կիտէրսինիզ : [Եօլմէնիզ նէ [Թարզ տըր . ազըը սըզը խաս[Թէլիք շէքէրմիսինիզ : [Էֆէր մուսիպէ[Թի կէօրտիյիւնիւզ վաճր մը : () ուղուրսուզ սէֆէր՝ շու սաա[Թտա էվրօփայը խարապ է

1 Էսքի զաման շախլէրի՝ տիւնէանըն պիր ըասա[Թ վագ[Թի օլմուշ տէյի գուրմուշար, վէ օ խալալի վագ[Թին ինմինէ՝ ալիւն քէլիւր տէմիլէր :

տէյօր • պիր ալայ չըղըն փատիշահարըն ալթ
 իւթ էթտիյի տիւնեանըն պիր քիւչիւք քէօ
 շէսինէ՝ պիզ էվրօփա աերիզ : () պէսիմ
 տօղտուզում տիւնեատէ եաշըն չօգլուղնյլա
 էճէլին կէլմէսինէ պէքլէմէզլէր : | Կսթիյար
 ըղըն եափաճաղը շէյի՝ վագթինտէն էվլէլ
 փերհիգսիզլիյէ եափտըրըրլար : | Ճէլ պագ
 տը՝ պիզի գըրմաղա քէնտի եէթիշէմէյօր ,
 թէրքէշինի պրագտը , թըրփանընը տիվարէ
 աստը , եերինէ փատիշահարը՝ ինսան սալա
 հանաճըսը նասպ էթտի : Փատիշահարըն
 թամար՝ քէնտի գըլըճընտան զիյատէ իշինէ
 եարայօր : | Քէնտի սիւրիւլէրինի կերէյի կի
 պի սօյտուգտան սօնղրա , պըչագտան կէչի
 րէն , վէ պիր զիյաֆէթտէ պինլէրճէ րայա
 սընըն գանընը իշէն փատիշահար կէօրտիւք
 տէսէմ , ինանըրմըսընըզ :

ՄՏ , աՏ . պիլմէքլէք նիչին կէլիշ կէօ
 զիւմիւզիւ աշմըշ քի , տերտլէրիմիզին սէպէ
 պինի թանըյօրուզ . գապահաթի՝ եըլտըղա
 րըն պէտ թէսիրինէ վէրմէլի տէյիլ մի իտիք :
 | Ինսան էվլատընըն իւզէրինէ՝ քէօթիւլէք՝
 մուգատտէրտէն եաղսա , տահա էյի օլուր
 տու : | Շիշ օլմաղսա՝ խալգըն գըրղընընա՝
 փատիշահարըն սիւննիւ օլմաղտը : | Աթա
 նըմըն տիւշմէնի փատիշահար , պէսիմ կի
 պի պիր ալիճէնասպ տիւշմէնին նասիհաթի
 նի տինլէյին : Տիւնեատէ պիւլիւք օլմագ իւ
 թէրմիսինիզ , Ֆէլէյին չարիւարընտա տէվը
 օլան եըլտըղար կիպի , ատընըզը էօլտիւր
 մէյիփ , էվլատտէն էվլատէ տիլէրտէ սէօյ-

լէթ մէք իսթէրմիսինիզ . պիր զէրէնին իւ-
զէրինէ պիր պիրինիզլէ չէքլշմէյի վազ կէ-
չին . վէ միլէթի ախերէ հաղըրլաարըընըզ
զէնճիրըերի՝ սիզէ սէֆէրի սէվզ էտէն զա-
լւմ ըիճալինիզլին պոյնունա թագըն :

Այ շու ուզազ տիւնեալարըն էհալիսի ,
սիզի տէ էօլմէյէ կէծնտերէնլէր՝ թախթլար
տա՛ մը օթուրուր : Միզտէ տէ եազըի երզ-
մազ խըշմը՝ քիշիյի թանդըը սըրասընա գօր
մու : Գասրամանն օլանլար՝ շէօհրէթլերինի
ինսան գանը տէօքմէյլէ մի էտինիը : Աօգսա
պէլքի սիզ էճէլտէն էմին սինիզ , աղըը աճը
կէօրմէզսինիզ . պէլքի սիզլին միւսէլլէմ զա-
թինիզ՝ պիր փաք վէ խաֆիֆ հալատան
էափըլմըշ , նէ աղըրըզընըզ վար , նէ պօզուէ
մաղա միւպթէլասընըզ . էլպէթ տէ հալալա-
րա չըգար , իսթ էտիյինիզ կիպի մուալլազտա
տուրուրսունուզ : Հայ հայ , սիզլին գըմէ-
թինիզ՝ ինսանընքինտէն նէ գատար Փարզը
տըր . պիզիմ եէքիւն զաթիմիզ իքի շէյտէն
մախլութ օլմուշ , պիրի ճան , պիրի ճանը
էօլտիւրիւր՝ պիր գապա մուրտար չամուր ,
պիր պիրի իլէ իմթիզաճ էտէմէյիսի , կէճէ
կիւնտիւզ ճէնքլէշիրլէր : Պիզ պէօլէ գութ-
ուզ էսիրլէր իզ : (4) :

Միզ նէ ինսանը անղլամըշընըզ , նէ տիւն
էասընը պիլիւրսինիզ : Տիւնեա տէտիյիմիզ՝
քեաինաթին տէլիլէրինին պաղլանտըըը թիւ
մարխանէնին ատը տըր : (Կնտա աղըլ պիլէ
տէլի սիր , չօգ տէֆ՝ա տիվանէ թագլտի
էտէր : Շիմտի պէնիմ պու նազլիմ՝ սիզէ

նէ՛ գատար աճախպ կէօրիննէճէք տիր: Եւ
բառորըշտա պիր ինսան ճինսի օլտուղու հազ
զընա՝ հիչ պիր շէյ իշլթտիյինիզ եօզ մու .
իտրիսին խրտըրըն՝ ալէվլի արապասը՝ պու
սէմթլէրտէն կէչմէտիմի: Ղէհհննէմին շէյ
թանը՝ ճէննէթտէն տիւշէրքէն , սիզին հա
վանըն փաքըիյինի հիչ պօզմատը մը . ծնուն օ
էօլչիւտիւզ կէօլէսի կէշէրքէն , սիզին քիւ
րէնիզի պիր իքի տագիզա օլտուն՝ գարանըզ
էթմէտիմի (Դ) :

Եւեր տիւնեալարը չօղալթմատա խիւա
Փըմ՝ վար ըսա տա , պարի պիր միւշէրրէՓ
խիւաՓ տըր ա . պիր հազ շէյէ մէսնի տիր ,
թէմէլլի՝ ալլահըն աղամէթի տիր : Եւքին
խիւաՓ օլտուղունու պանա քիմ իսպաթ է
տէր : Եւլահըն գուտրէթինէ քիմ էօլչիւ
գօյա պիլըր : Ինսան էվլատը՝ ալլահըն էտէ
պիլտիյինտէն զիյատէսինի տէ խայալինէ կէ
թիրէ պիլըրմի : Եւլահըն գուտրէթինէ պիր
տիւնեա եարաթմագ՝ պիր զէրրէ եարաթ
մագ գատար տըր : Պիր քէրէ օլտուն տէսին ,
պինկըճէ տիւնեալար տօղար : Եւ սուզ
հիճիվքեար , աշգրմա նէ հիճվ էտերսին .
պրագ , շու գարպիմի պիւյիւտիւփ , աշգ ըս
տօլաուրան Փէքիրլէրի՝ քէնտիմ քէնտիմէ
գուրայըմ : Խայալիմ՝ հիչէրին իզսիզ սէս
սիզ շէօլլէրինէ տիւշէրսէ , գարպիմէ գօրգու
կիրիր . օլ սէպէպտէն հիչէրին հուտուտու
նու կէրի շէքտիրմէք իչին , վարըր օլանըարը

չօղալորր , սանրրում՝ Եարատաննն իզգէթի
նի արթըրըրում :

Պէնիմ պու թախմիսիմի թէճրիւպէմիզ
տէ խսպաթ հտէր : Խուրտէպին պիլլուրոյ-
լա նէ ուֆաճըզ վիւճուտլար կէօրտիւք շա-
շայօրուզ քի , խաթըրմըզա կէլիշ շէյլէր
տէյիլ իտի . վէ ազըմըզըն պու կէօրիւփ
կէօսթէրտիյի շէյլէրէ՝ հալա խայալիմիզ
էրմէզ : Եարատըլըշն իքի ուճու պիւ պիւրի-
նէ պէնզէր , իքիտի պիւր վէզինտէ տիր : Պու
պապտէ քիշինին տիւշիւնտիյիլ՝ նէ փէք
պիւյիւք օլուր տէյի վէսվէսէ կէօթիւրիւր ,
նէ փէք քիւչիւք օլուր տէյի : Պու պապտէ
իֆրաթտա խիւաֆ օլմազ , իլլա նօզսանտա օ-
լուր : Սէպէպինի տիւշիւնիւնճէ , էսէրի իֆ-
րաթ կէօրիւնմէզ : Եյ գատըր միմար , սէ-
նին պիւյիւքլիւյիւնտէ՝ ճանրմ խթէտիյի
կիպի էնէր չըգար , տաիրէի մէրքէզլինտէն
ասլա չըգմազ : Սէնին խամին՝ պէն է՛ տիր .
վար օլան՝ հէի սէնին տիր : Սէնին ինտինտէ
պու Եարատըլըշ պիլէ հիչ տիր : Պութիւն
քեալնաթ՝ սէնին հուզուրունտա , կիւնէշին
էօնիւնտէ ճէվէլան էտէն խաֆիֆ հավա
կիպի տիր :

Սէնին գուտրէթին պիւյիւքլիւյիւնտէ՝
խայալիմ չալգանտըզճա ալէվէնիւր : Ե՛ճա-
պա պու տիւնէա՝ պիւթիւն թապիւթին
խարթասընտա , ինկիլթէրրա ատատը՝ տիւն-
Եանըն պիւր քէօշէսինտէ օլտուղու կիպի , պիւր
փարազ նօթէ , լաքին քեալնաթին իչին-
տէ կէօղէ կէօրիւնմէզ՝ հիչ մագուլէսի օլ-

տուղու կիպի մի տիր : Այլ տիւնեա քէն տիտէն չօգ պիւյիւք դարալարտան այրը՝ պիր ատա տէյիլ մի քի , ծնլարըն էհալիսի թանդըրընըն շաֆգընա աահա եագըն , վէ միւսէլէմ՝ ճանլարա մալիք , վէ ինսան կիպի Փազիլէթէ եէթիշմէյէ՝ եաշըն քէօհնէ (Է) պահարընա պէքլէմէյէ միւհթաճ տէյիլէր . իգլիմլէրինին խայրըլ վէ պերէքէթըլ օլմասընտան , պիր անտէ քէմալիյէթէ երէրէր . պու տիւնեա՝ ագըլ եէթիշմէյ իգսիլ մէնգիլէր իլէ օ գարալարտան այրը՝ պիր ատա տէյիլ մի : Այլ նէ օլուըն . սօրտուղում մախլուգաթըն հիլ պիրինտէն պիր ճէվապ էօգմու : Սապիաթին պիր քէօլէօինտէն պիր սէս չըգըփ , շու սօրտուղում սուալէրէ պիր ճէվապ վէրէն օլմայաճապ մը : Այա պէնիմ Փիքրիմ պիր պիւթիւն տիւնեանըն ճէվապընա գանաաթ էթմէյօր , տահա նասըլ մախլուգ ճէվապ վէրսին :

Ապին պու կիրտապլարա տալմանըն ալը՝ նէ : Այրի տէօն էյ Փօտուլ Փիքրի , կերի տէօն . ինսանա վէրիլէն էօլլիլիւ թանըտա , ազ վէրմիշ տէյի՝ եարատանա պիւհթան էթմէ : Աէօզիւմիւզիւն կէօրտիլիւ՝ պիթթէքմիլ եէքիւն տէյիլ մի . կիւնէշին հիւքմէթտիլի եերլէր՝ պիգէ եէթիշմէյօր մու : Շու իգլէթ թաճընա պագ , նասըլ փարլապ տըր : () հավալարըն փատիշահը՝ նուրանի թախթընտան նէրէլէրէ շաֆգ սաչայօր , շաֆգընը Փիքրին եէթիշէ պիլէճիլի գատար չափուք վէ ուզապ սալըփ , իթաաթըլ

երլտրղլարըն՝ էպէտի աթէշի իլէ պէսէյ-
 օր : Պու կիւնէշին վիլայէթի՝ մուպարէք նի-
 վին զալիմ՝ հիւքիւմտարընըն՝ եափտրղը շէ-
 հիրտէն չօգ եիւքսէք տիր . վէ օ վիլայէթի
 երգա պիլէճէք՝ եինէ եալընըգ եափան էլ
 տիր : Լնսան էվլատը կիւնէշին ըլլգ վէր-
 տիյի եէրլէրտէն էօթէյէ կէշիփ , Ֆիքրինի
 շաշըրմանըն ասլը՝ նէ : Վէնտի զաիֆ թա-
 պիաթինէ՝ սէյր էտէճէք պիր հիքմէթ , տօ-
 լաշաճադ պիր էպէտիլիք , տէրս էտէճէք պիր
 ասուման եէթիշմէյօրմու :

Ը տիւնէա ալիմէրի , թապիաթի միւ-
 թալաա էտէն զէքի ագրլար . ա՛նէվթօնուն
 չըրագլարը , պանա պիր տիւրպին վէրին ,
 թախթի էպէտիյէ եէթիշսին . պագայըմ ,
 ճէհէնէմ սուլթանընը զէնճիրէ վուրուփ ,
 ասումանէ թէմէլ օլան գարանըգ դուպայէյէ
 պաղլայան քիմ տիր , կէօրէ պիլիմիյիմ :
 Պիր կիրտապըն օրթասընտա եարատըլմը
 քեախնաթին թէփէսինի կէօրէնի՝ սիգ կէօ-
 րէ պիլտինիզմի : () աղիմ զաթին , օ հէր
 զաթի քէնտիյէ չէքեր ումումի կիւնէշին՝
 տէվրինի պուլա պիլտինիզմի : Եթրաֆըն-
 տաքի ուֆադ երլտրղլարը սէչէ պիլմիշմիսի-
 նիգ : Վափուսունտա հիքմէթ էտէն՝ սա-
 պահ երլտրղլարընը կէօրտիյիւնիւզ վար
 մը : Լնսան էճէլէ միւպթէլա օլտուգճա ,
 թանղըրը ֆադաթ արայա պիլիր , ըքին
 պուլամադ : Պանա թանղըրմը պուլտուրա-
 ճագ՝ իլիմ տէյիլ , տինիմ տիր : Թանղըրը
 պուլաճագ ալիմ՝ զալպի փաք , իպատէթ .

քեար ատամ՝ տըր . եօլունու կէօսթէրմէյէ
 նէ երլտըզա միւհթաճ՝ տըր , նէ մէլէյէ :
 Մլազ կէօնլին մուհապէթի՝ Փօտու
 ազլն վարամայաճաղը եէրէ եէթիչիր , վէ
 տօղու վարըր ճէննէթ գափուսունու չա-
 լար : Սապիաթին էսրարնը , եախօօ օն-
 տան զիյատէ ազըլ էրմէզ թանղըրնըն էս-
 րարնը՝ անղլամազ իսթէյէն ազըլը ատամ
 տէլի օլուր :

Ճէննէթին Ֆէյլէսօֆլուղու էլպէթտէ
 տիւնեանընքինտէն զիյատէ տիր : Մէլէբլէ-
 ըին իլմի՝ ինսանընքինտէն չօգ տուր . պու
 ճիւմէ իլէ օնլարն տաիմա էօյրէնէճէք պիր
 եէնի շէյի օլույօր : Մսան չօգ էօյրէնիփ ,
 չօգ պիւմէք իչին տօղմուշ տէյիլ . իլա կէօ-
 ըիւփ , սէճտէ էթմէք իչին տօղմուշ : Պէլի ,
 պու երլտըզարն հէր պիրի պիրէր իպա-
 տէթխանէ տիր , եարատան ալահ քէնտիյէ
 վաճիպ օլան իւպուտիյեթի՝ հէր քէստէն
 օնտա ալըր : Պէլի , օնլարն միհրապընտա
 պուհուրլար թիւթէր , եարատանըն թախ-
 թընա տօղու չըգարտը կէօրտիւմ . չարխ-
 լարընըն ահէնիլի՝ հէփ պիրլիքտէ մէտհինի
 օգուրտու իչիթտիւմ : Վեպինաթտէ տիւն-
 եէվի շէյ եօգ , պիւթիւն թապիաթ՝ եա-
 րատանա մախուս պիր մուպարէք եէր
 տիր (Դ) :

Իշթէ պէն ճանըմըն հէր գուտրէթինի
 ամէլէ գօտում : Իլմի շիրին խազինէլէրինի
 աչտըմ , հիչ էսիրկէմէյիփ կէօլէրէ սաչտըմ :
 Վալպիւմ նէյէ հայրան օլուն , խայպիմտէ

գուրտուղում մը, և ոչ սա Ֆիլ-վազը կէօ-
ղումէ կէօրտիւյիւմէ մի, քէնտի տէ պիւմէզ :
(Իմտի պիւ տէ կէրի տէօնէլում, կէճէնին
սաաթարրնտա կէտիւյիւմ շէյէրի՝ պիւ տա-
հա կէօղտէն կէչիւրէլում : Պուսարրն հէփի-
սինի ճէմ հտիփ, Ֆիլքրինտէն կէչիւրէն ա-
տամ “ պու կէօրտիւյիւմ նէ պիւրի պիւրի
իւսթիւնէ երղըը տիւնեալար տըր . իչի տօ-
լու զաթէր, ըլզզը քիւրէլէր տիւր . պու նէ
խանէտան տըր . պու նէ խանէ սահիպի տիւր ,,
տէյի շաշըրըփ, եէրէ նասըլ գափանաճաղըն
պիւմէզ :

Եւս ալէմին փէտերի, պէնիւմ կիպի էճէ-
լէ միւսթիւյա պի թապ գուլուն, սէնին ա-
ղիւմ գուտրէթինի՝ նօգսան վէ գուսուր թա-
պիւր էթմէյէ, ճէսարէթ էթտիւյի մի ափլ
էյլէ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(ա) Պիւր պիւյիւք օվատա ալճը էլինտէն գաչան կէյ-
իք, պիւր սու փուհարը արգուլէտիյի կիպի, պէնիւմ տէ
ճանրմ պու տիւնեանըն իզսիզ չէօլէրինտէ, էարատա-
նընը արգուլէր :

(բ) Սիղն հազըլէթի հալվանըզ պօղաղընա փէրհիւ-
քէաւր մըլար : Պիղիւմ իւք անամըզն դըզարը՝ ճինսլէ-
րինի էալան չըգարմաղ . “ հէր շէյի պիւմէք արգուսու՝
թապիւսթտէն կէլմէզմի, պու արգու քիւլիյէ էօղը օլա-
մանը ,, տէյի առէմլէրինէ սօրարար : Եօգսա սիղն տէ
անանըզ կիւնտհա տիւշտիւ իսէ, սիզ թէքրար սաթըն
ալընտընը մը : Սաթըն ալընիւշ ըսանըզ, սիզ տէ պիղիւմ
կիպի, գուրթարըճընըզ իքրամսըզ մըսընըզ :

(4) Միզին թէ՛ճրիւպէ վագթինիդ, ճէնք կիւնէրիւնիդ կէջմիշ մի տիր, եօգսա հալա մէջդ պլթնոտա՝ միււպթէտի չըրագլար մըսընդդ: Միզին տէ արանըզտա, կնսանըարտա օլտուղու կիպի, պպպա միրասինտէն րիւճուէտիմ սաթանըար վար մը:

(7) Ա՛հ, օ ինսան գըսմընըն տիււմէնի, քէչքի եօլու իււթիւնտէ րասթ կէլտիյի քիւրէլէրին պիւրինտէ դաս գաթը գալայտը տա, պու տիւնեայէ կէլմէյէ եէթիւմէյէյիտի քի, շիմտի քէնտիյէ միւք էտինմիշ, մուրտար գատէմի իլէ տիւնեայը գարարթմըշ մէքուհ էթմիշ:

(է) Երլորըսը՝ եարատանըն կէնտէն չըգորգտա, իքրամէն կէրի չէքիլիմ, օ թիւքէնմէղ օլալարա տօլրու ուզանարլար. պիր եանսան իքրամէն ուզագ կիթաիքլէրի եէրտէ, օպիր եանտան պիր թաթը վէ զօրու գուվլէթ եագընա ճէլպ էտէր, եարատանըն նուրոնըլա փալըլտայլի, էթրաճընտա տօլալըլար: Պիր եանտան եագլաշմաղ ճահա էտէրլէր, պիր եանտան օլան ուպուտիյէթլէրի՝ քէնտիլէրին կէրի սիւրէր: Եօգսա հէր պիւրի՝ տօլրուլուրնտա օլան միլէթլէրին պիրինէ, իլէլիլի իլէ կիթմէյէմի թայէին տիրլէր: Կլահի, կիթաիքլէրի նէ արղարը. տիւնեա Ֆիքրի աՓագընտան՝ չօգ էօթէյէ տիր: Կէծտէրիլաիքլէրինն սէպէպի նէ տիր. — Իլթէ պոււնտա ինսան Ֆիքրիինն ճահար թամամ օլուր, իլէրի վարամաղ. պէն տէ էինէ էվլէլի կիպի, եարատանըն թաթթը նէրէտէ օլտուղուտան խտպէրտար օլամասըմ:

Նէ թաաճճիւպ էտէյօրում. եօլումու շաշըմըլըմ: Պէն պիր ասիրտէ տօլմուշում քի, խալգ իպատէթտէն զիյատէ շէյ էօյրէնմէք սէվտասընտա արը: Ճէհէննէմ տէն սագընըլի, ճէննէթի էտինմէյէ ճահա էտէճէյիմիղ տէն զիյատէ, ճէննէթին ճէհէննէմի օլտուղու եէրլէր նէրէտէ օլտուղուտա դարար վէրմէք իտսիսաընտայըլ:

Պու կէճէ սէյեահալընզտա, պու կէօրաիլիւմիւղտէն զիյատէ թաաճճիւպ էտէճէք շէյ դալտը մը: Պէլը, լօրէնցիտա, պոււնտան չօգ զիյատէ թաաճճիւպէ միւհ. թաաճ, չօգ զիյատէ իպատէթէ լայլգ շէյ դալտը: Պէն օ օլալարտա էթտիլիմ սէյեահտան պիր եէնի շէյ պուլուվ կէթիլըմէտիմ մի սանըրսըն: Պագ պէն տահա նէ էօյրէնտիմ: Պու եէրլէրին սահիպի՝ թապիւթին օլալարընտահիւ պօշ էէր դօմամըշ. մահսուլուուղ շէօլէր պրագմա. մըշ: Պու քիւրէլէրին հէփսի՝ մէլաիք օլաճագ գըմէթիլ:

զաթլէր իլէ տօլու տուր : Կէնտի քերամէթլն նուրուլլա հէփսինին ագլընը պէպէր : Փաղնէթլէրինի արթըրըր : Վէ էյեր սեվտալարնս պուլաղըգ հավասընտան քէնտիլէ ըին սագըլոյա պիլըրէրսէ : Վագթի կէլալքտէ՝ հէփսինի ճէննէթէ ճէմ՝ էտէճէք տիր : Պէջլէ սլա զաթլէր՝ էալ րատանլարը խնքի փայինէ գափանըփ : սէճտէլէր էթմէյի՝ քէնտիլէրէ շան վէ Փէրահ առտ էթտիքտէն սօնըլա, ինսան էվատը փէք իպատէթքեար օլուրում տէյի՞ մի գօրգար : Հավըլարտա սէյէահ հէթմէնին ապը նէ . էարտաննա պին թարզ ըլա սէճտէ վէ իպատէթ էտէն՝ սայըրը կըլարըլարը տիւնէալարը սայմաղա նէ հաճէթ : Փագաթ պիզիմ տիւնէանըն լօրէնցիոսլարընտան մատա, պիւթինն թապիւթ՝ էարտանընա պուհուրլար թիւթմ տիրմէյօր մու :

(ւ) Սէնն քերամէթլն կըլնտէն աշաղա, (էալ րապպի), պիր պէրէքէթլն ասմա տալնտէն ասըլը՝ իւզիւմ սալցըրը կիպի, հէր պիրինէ գըլմէթլն էօմէզլըք սոյուու թագափմ էթտիյին՝ տիրլու զաթլէր իլէ տօլու կըլէ սողըլար, նէ պիր պիրինէ շէթիշմիշ տիւնէալար տըր . նէ սայըրըգ հիսապարզ քիւրէլէր տիր . պինլէրճէ պին կէմա կիպի փարըլտայօր : Իլահի, օնէ պիւլիւքըլք տիր, օնէ աղըրըգ տըր . հէփիսի՝ էարտանըն սալ կըլնտէ փարըլայան միւհիւրտէ շիզիլն, վէ էօյլէ սէչիլն, վէ տէրին, վէ սօզուլմազ գալէմ իլէ գազըլ տըր քի, թիւքէնմէզ գուտրէթինին աղիմ սըֆաթընը, վէ գուտրէթինտէն զէյատէ կէօսթէրտիյի աղիմ մուհապպէթինի՝ հէր էարթաթըրըլ րուհա պասմա էտէր : Վէ պէնիմ պու գաւտարտա տուրտուղում՝ ալլահըն պուստան էօթէյէ գուտրէթի օյմատըլընտան տէյիլ, իլա ինսան ագըլ պուստան էօթէյէ վարամատըլընտան սըր : Վէ սգըմըլընն եէթիշմէտիյինէ պու էթտիյիմիզ իգրար՝ պարի գուտրէթինին էօլչիւսիւսիւ թախմին էթտիրէ պիլսէ : Խայր . քիշի սաըլ օլանը անղամատըգճա, նիհայէթ սիզլէյէ ագըլ եէթիշտիրէմէզ :

Ալլահըն պու էօլչիւսիւզ գուտրէթինին լթէֆէքքիւրիւ ինսանըն ֆիքրինի նէ շէքիլ աչար : Սալթ ինսանըն ֆիքրինի տէյիլ, մէլաիքին պիլէ ֆիքրինի աչար . զըրա ալլահըն քէմալյէէթինէ ժղարըն տա ագըլ կըմէզ : Տիւչիւն իմաի, մէլաիքէնին սէճտէ էթտիյի թանղըլըն հուզուրուճտա՝ ինսան էվատը քէնտիլի նէ գատար թահէր էթմէք իգթիզա էտէր, էօմրիւն օլտուգճա իսթ

րնտան չըգարմա : Պսոգ իմոյ լօրենցիոս , երլորղարա չըգարմ , իսպտեթ աթեչնի սնտա թոութուչուրարմ աեյի , սանա ճէսարեթ էթսիյիմ վատի նիճէ իճրա էթաիմ :

Պաշա չըգարմատրմո . էթսիյիմ վատ նաՖիլէ մի օլուու : Սէն էլմատամն տա մը փէք սին : Վեօղիւնէ սօգ տոււղում պունճա սահիչ իսպաթլարը էինէ զեվգէն . նէրէք ըէտտ էտէ պիլիլոմի իտին : Եագըգ լօրենցիոս , էագըգ , օրապըթասըղ սեվինճին՝ փէք աղայաճագ շէյ տիր : Վէլ , պուննան պեօլէ գապլինի պու երլորղար կիպի փագ թութմաղա , երլորղարըն հագգընա , երլ տըղարը եարատաննն աորնա եէմին էլլէ : Իջլէ էտեր սէն , սէն աէ երլորղ կիպի փարլարուն . թատիտէլ պօ զուլմաղ գանուուու իւզրէ՝ տէրէճէ տէրէճէ էանա իբէն ալա օլուրսոուն , գարանիլգտուն ըջըլա չըգարսին :

Պու երլորղար նէրէտէն չըգմը . հիչէրէ սօր : Փութ փէրէսթէրն թափընարը՝ պու փարլագ վիւճուտար , հիչ պիր պիչիմէրի իսպուպէրի եօղ իբէն , գարանիլգարտան պեօլէ չըգմըջ տըր տէյի , հիչէր սանա խա պէր վէրէ պիլիլ : Իպթիտասը պունլար վարթալար եօ սունուուտան պիրիբմիջ թասալգ երընլար ըտը , եուվար ըննրփ պիրէր նուրսուղ քիւրէ օլուուլար . սօնլլա աղար աղար պիր սունուուգ ըջըգ կէօսթէրիփ , վարա վարա փար լամաղա սյաշատըլար . նիչայէթ հէր թարաՖտան կէօզ շէրի գամաշտըրըր նուր ստջմաղա պաշատըլար : Թա պիտթ քէմալլէէէթ տէրէճէսինէ պեօլէ պեօլէ վարըր : Լպքին ճանըն հալի թէն կիպի տէյիլ . ճանըն իլէրի կիթ մէսի , պիր աղ տա պիգտէն օլմալը : Ճան զայրէթ էտեր սէ , ալլաչ տա եարարմ էտեր : Զաթի պիւլլաք օլան ճան՝ տահա պիւլլար . իրատէթի իլէ քիւլլաք գալան ճան՝ տահա քիւլլար : Սէն ինսան օլմաղա ճահտ էլլէ քի մէլէք օլապն : Սէնին զաթիլինի եարըր՝ քէնտի էլլէ նին էմէյի օլա պիլիլ : Սէնի հէվէսէ կէթիլմէյէ՝ պունու տան ալլա նէ թամա օլա պիլիլ : Քէնտի նէքպէթիլտէն ըկալէթիլտէն զայրի շէյն թամա էթմէյէն աաամ՝ հէր քիմ իսէն , պէն սէնի երլորղարա չըրագ էտիփ , կէօլէրտէն սանա պեօլէ աղլմ տէրսլէր ալը վէրտիքտէն սնղրա , էիւրէյիտէ տահա զէրրէ գատար նէտամէթ տուլմամաղ միւմքի՛ն մի : Ս՝ տիւնէանըն մուհաննաթ գուրու , ըապըթասըղ ագընըն էպիրի , թանլըրնա սէճ սէ էթմէյէ տահա ուլթամըրմըսն : Պագ զու ճէհէնէմին

տիպինտէն թիւթէն մէլուն քիւպրին թիւթիւնիւնէ : Քիւ
շէյն մէահէ լայրդ էտէն, տինէ մեզհէպէ Ֆօտուլանմագ
տոր : Քիշէ երւաղլարն վէրտիյի տէրսէ գուլագ վէրիւ
սէ, պալալէրէ չափուք չըգար, վէ մէլէք կիպի գանաթ
լանրփ, շիմտի տահա ագլննն հէթիշէմէտիյի հէրէրէ
չըգար, վէ պու փարլագ երլաղլար՝ այաղլ ալթընտան
ուզագ գալաղլն կէօրիւր :

Ե Ի Ր Մ Ի Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Կ Է Ճ Է

ԿԷՅՑԼԷՐԻՆ ԱՏԱՊ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՕԼԱՆ ՍԷՅՐԻ

Պէլը, կէջլէրին սէյրի՝ (*) պիզի կիւ-
նահտան չէվլըրի, Ֆազիլէթէ եարտըմ է-
տէր . տիգգաթըլնձէ կէօզ տիքիի պագաճագ
օլսագ, ճանըմըզա պիր կիզըլ գուվլէթ թէ-
պիր էտէր տույարըզ . պիր գուվլէթ էտի-
նիրիզ քի, նէ օլաուղուն պիլմէյիզ . վէ պիզ
թալիպ օլմայարագ, ճանըմըզա անսըզըն պիր
զայրէթ կէլըր : Պիր էնկին տէնիզ կէօր-
սէք, պիր կէնիշ չայ կէօրսէք, պիր գույթու-
օրման, պիր պիւյիւք չէօլ կէօրսէք, շաշա-
րըզ . էֆլաքէ չըզմըլ պիր էիւքսէք տաղ
կէօրսէք, ուզագ օվալարա պագար, եախօտ
տէրեալէրի տէօյեր էիւքսէք գայալար կէօր-
սէք, հայրան օլուր գալըրըզ . էէր ալթընտա
գուտրէթ տէն քէմէրլէր չէվլըլմիշ գարան-
ըզ մաղարալար, եախօտ սէնէլէրին տէվըր
իլէ գաղըմըլ չուգուր կիրտապլար կէօրսէք,
պագար թաաճ ճիւպ էտէրիզ . վէլհասըլ
ատէթտէն խարըճ պիւյիւք շէյլէր կէօրիւր-
սէք, պիզիմ տէ ճանըմըզ պիւյիւր, ճէսա-
րէթլէնիւր, պիւյիւք շէյլէր տիւշիւնմէյի
պաշարըզ : Քիշի պէօյլէ քէնտիյի ալտըր-
տըզը սաաթտա՝ սանըրսըն քի, թապիաթ
տէ ինսանա եարտըմ էտէր, գուրտուղու
շէյին եարըսընը եափմըլ կիպի օլուր :

Ընճազ կէօյլերի տիւշիւնիւրսէք պու շէյ-
 ւերտն նէ պիւյիւքլուք գալըր . իլա քի եէր-
 տեքի շէյլերին կիւզէլլէյի իլէ , կէօյլերին
 կիւզէլլէյինի բուպար էտէճէք օլսագ , եէր-
 տէքիւրտն հիչ կիւզէլլէք գալմագ : Այ ին-
 սան հիւնէրի , ինսանըն քիպրի՝ սանա՝ պիւյ-
 իւք շէյ տէր հա՛ . սէն տէ գապարըր , քէն-
 տինի պիր շէյ եէրինէ գօմագ իսթէրսին :
 Թապիաթին եանընտա սէն նէ սին : Թա-
 պիաթին եափտըղը շէյլերին եանընտա՝ սէ-
 նին հաւայա չըգարտըղըն սուտան տիրէքլըր
 նէ տիր . չայլարը հապս էթտիլին գավի
 պէնտըր նէ օլաճագ . տաղ կիպի օյմա սու-
 ըէթլըր , եիւզէր գափուլու շէհերլըր , քի
 սէյրինի էտէճէք ատամ՝ իւչ կիւնտէ տօլա-
 շամագ , սէնին աղիմ պինսալըրըն , եիւքսէք
 քէմէրլըրին , հաւատա ասըլը պաղչէլըրին ,
 Թապիաթին եանընտա պիր իշտէն մի տիր ,
 հէփ չօճուգ օյունճաղը շէյլեր տիր : Պու
 ճիւմէ իլէ կէօրտիւքլէյն իրքիւր հայրան օ-
 լուրուգ : Պիր քէպիր իպատէթխանէյէ կի-
 ըէճէք օլսագ , գալպիմիզէ տօգուճուր . եա
 կէօյլերէ՛ պագաճագ օլսագ՝ նիճէ օլուր :
 Քէնտինի՝ եարատան ալլահըն պինա էթ-
 աիլի աղիմ իպատէթխանէնին գուպպէտի
 ալթընտա կէօրիւրսէն , գալպինէ նէ մուպար-
 ըէք վահշէթ տօգուճուր : Պիր քեամիլ ա-
 տամըն եիւզիւ՝ քիշիլի Ֆազիլէթէ տավէթ
 էտէրսէ , սէօյլէմէյիտի սուս տուրտուղու պի-
 լէ Ֆազիլէթ անղլատըրսա , ծնու կէօրէն ալ-
 տամ հայրան օլուփ , քէմալիյէէթէ ահ է

տերսէ , պիզ կէօյլերէ պազըփ , թանդընըն
քէնտի էլի իլէ եափտըղը՝ օ մուպարէք այ-
նէյի կէօրիւփ , քէնտի պիւյիւքըլիւնիւնէ
սէրինէ՝ պիզէ տէ աքս էթտիրէն այնայէ
պազտըգճա , գալլիմիզ Տիչ գըմըլտանմա-
մազ , Փազիլէթ եօլունա տաՏա զիյատէ
ղայրէթ էթմէմէք միւմքին մի տիր : Վիշի
գանթ՝ի իւմիտ օլուփ , զայրէթտէն գալըրսա ,
թէքրար զայրէթէ կէթիրմէյէ պիր քէրրէ
“ կէօյլերի կէօրտիւնմիւ , ” տէմէք՝ նիչին քի
Փայէթ էթմէյօր :

Եւ նուրանի Տալգալը՝ ելտըզ զէնճիրի ,
ինսանըն գալլինի քէնտիյէ չէքիփ , թախ-
թընըն այաղընա պաղլամազ իչին , եարա-
տան սէնի տիւնեանըն իւզէրինէ սարգըթ-
մըշ սէն պէնիմ ազլըմա նէ տերսէր վէրիյ-
օրտուն : Ելտըզլարըն Տէր պիրինին տէվ-
րինտէ իւնսիյէէթ նիգամըլլա գուրուլու պիր
իթթիֆազ կէօրիւրիւմ : Պիր պիրէրինէ
պիր ումումի տօսթըլը ուլա պաղլը տըրլար .
պիր պիրէրինտէն նուր ալըրլար , նուր վէ-
րերլեր , շաֆգ ալըրլար , շաֆգ վէրերլեր :
Նէփիսի օպիրլերէ ըշգ վէրեր , Տէր պիրի
օպիրլերտէն ըշգ ալըր . Տէր պիրի Տէմ
քէնտիյէ չէքեր , Տէմ օպիրինէ չէքիլըր :
Նէփիսի պիր կէօյիւն էՏալիսի տիր , վա-
թանլարընըն գանուճունա տաիմա միւ-
թիւ , Տիչ պիրի՝ օլան թէրթիպտէն այրըլ-
մազ . ամմէնին մէնֆաաթինէ գարշը՝ Տիչ
պիրի Տարէքէթ էթմէզ : Պունլարըն պիր
գարար պիր պիրինտէն նուր ալըփ վէրմէք

Տիզմէթի՝ ինսան էվլատը գարընտաշարընը տաիմա սէվիփ, ամմէնին խայրընտա՝ թօզ կէօզլիւ օլուփ, հէր քէսէ էյլէ իսթէմէք հազգընտա՝ կէօզէ կէօրիւնիւր պիր էօրնէք տէյիլ մի : Մախլուգաթ պէյնինտէ՝ հասսէսի օլմայանլարտա պիլէ, եալընըզ քէնտի ի չին եարատըլմըշ եօզ տուր : Հփիսինին կէօսթէրտիյի՝ ինսանըն իլք պօրճու օլան՝ պիր պիրինէ էյլէք էթմէք էօրնէյի տիր :

Սէն, ա՛ եապան ատամը, սէնին կէօզլուն՝ գարտաշընտան ինթիգամ ալմադտա տըր . նէ քիւլիւք շէյէ ինճինսէն, գուտուրմուշ պէօճէք կիպի, գէհիրլը պիզլինլէ սօզարսըն . անճազ պիլ քի ինսանըն եիւրէյի տէ՝ օ կէօրտիլիւն քիւրէլէր կիպինիգամլը տըր, վէ սէվմէք իչին եարատըլմըշ տըր : Աքին օնու պօզան՝ սէնին միւֆսիտ մուրատըն տըր . օնուն զաթի օլան մէյլինի ազտըրըփ, քին վէ ատավէթ էթտիրէն՝ սէնին ազղըն նէֆսլէրին տիր : Այ ատամ, թապիաթ սէնի ամմէնին խայրընա տավէթ էտէյօր, սէն օ թաթլը իլգասընա հիչ ույմայաճազմըսըն : Ա՛ զպլմ, կէօզլունիւ Ֆիքրինի կէօքտէն աշաղա էնտիրտիյին անտէ, հէման գարընտաշընըն գանընա կիրմէյէ՝ էլին նիճէ իլէրի վարըր : (Ստան սօնղրա սէպէպի նէ . . . պիր փարմազ չամուր : Շ ու երլտըզարըն սէսինի տինլէ՝ էյլէն, գըյմ, սէն աէ պիլիմ փիլի էյլի+ էյլէ տէյօրլար : Պէլը . օնլարըն նուրուճուն իքի տիւրլու Ֆաիտէսի վար . հէմ կէօզլումիւզէ ըլըզ վէրիւր, հէմ ճանըմըզա :

Լ՛Տ, (բ) շու կեօյլէրէ պագտրդճա, փութ֊
 փէրէսթ Ֆէյլէսօֆլարա օլտուղու գատար
 օլտուն, սանա տա Ֆաղիլէթ աչգը կէլմէզ
 մի : () կէճէ երլտրզլարընըն ըըղլլլա՝ սու-
 րատ կիպի, պղատուն կիպի, սենէգա կիպի
 ալիմէր, կէճէնին սուս վագթինտէ թէ-
 Ֆէքքիւրէ տուրուրլար ըտը : () Նլար պիզէ
 պրագտրզլարը մէշհուր քիթապլարտա եագ-
 տրգլարը հագ մնատէլէրի՝ օ երլտրզլարըն
 արասընտա տէվշիւմիլէր :

Պու երլտրզլարըն սալթ մէտհինի էթ-
 մէյի տուրմա . վէրտիքլէրի տէրսլէրէ տէ ի-
 ման կէթիր : () ինսան խօճալարը, չըրագ-
 լարընը պտաթմադ իչին այլզ երլլզդ այլմըշ
 տէյիլէր . ծնլարըն սանա էօյրէթտիյի՝ նասի-
 հաթլէրէ պագ, ինսան էվլատընըն ազը չօգ
 էրմէտիյի իչին տիր քի, քէնտիյի գութսուզ
 սանըր տէրլէր : Տիւնեատէ իլիմ՝ եէքիւնիւ-
 թէֆթիշ էտիփ, հագգը եէքիւնտէ կէօր-
 մէք տիր . թապիւթէ էյի պագտրգտա,
 թապիւթ քիշինին գալպինէ փէք ալա Ֆա-
 զիլէթ վէրիւր, վէ Ֆաղիլէթի գալի թէմէլ
 իզէրինէ պինա էտէր . կէրէք ալլահ, կէ-
 րէք պիւթիւն տիւնեա տրգգաթիմիզի իս-
 թէր : Ալիւղիւնէ պագամատրղըմըզ կիւնէշ
 սույա աքս էտինճէ, սույուն իչինտէ կէօր-
 տիյիւմիւզ կիպի, եարատանըն տա ազլմը-
 զըն էրմէտիյի գուտրէթինի՝ եարաթտըղը
 տիւնեատէ կէօրիւրիւզ : Պիր էօլմէզ ճան՝
 էօլմէզ թէրթիպլէր գուրար . պիր էօլլիւ-
 սիւզ ըուհ՝ էօլլիւսիւզ մէյտան իսթէր :

Ճան՝ ալա շէյլէր կէօրտիւքձէ ալա օլուր ։
 () ալիմ ատամլարա կէճէնին մէշգ էթ տիյի տէրսլէր՝ պունլար ըտը ։ Ինսան էվլատունն ապլնա՝ կէօյլէրտէն իՆճամ օլան հագ տէրս փունարը՝ պունլար տըր ։

Ճան՝ կէօյլէրտէ կէզմէք իչին էարատըւ մըշ տինետա զէնճիրլէրինտէն գուրթ ուլուփ, հափիսխանէտէն չըզըփ, րահաթ նէֆէս ալաճաղը եէր՝ կէօյլէր տիր . խիլէայէ գափըլմայարագ՝ ասըլ պիւյիւքլիւյիւ ծնտա պուլուր ։ Ս է օ երլտըզլար ըլա տօնանմըշ պաղչէտէ ինսան էապանճը օլմաղ ։ () հիքմէթլէրին տրասընտա, քէնտիյի շաշըրմըշ պիր հիքմէթ տէ քէնտի օլուր ։ () Նլարըն պիւյիւքլիւյիւ քէնտի պիւյիւքլիւյիւնիւ խապէր վէրիւր ։ Պու քիւրէլէրին նէ թէրթիպ իլէ տիգիլմիշ օլտուղու հիւնէրին սըրըրնը պուլուր ։ Ս Նի մարիֆէթ ուսթա կիպի, տիւրլիւ հարէքէթլէրինին թարիգինի անղլար ։ Քէնտիյի պէյէնիփ, քէնտի զաթինէ՝ հագզը օլարագ ֆօտուլանըր ։ () երլտըզլարըն արասընտա՝ քէնտիյի քէնտի մէքեանընտա կէօրիւր . քէնտիյի տահա գուվլէթլի, տահա զինտէ պուլուր . վէ պու սիւրկիւն օլտուղու եէրլէրէ՝ ալիմ վաթանընա ըյրգ նաղար ըլա պագար (4) ։ Սահիհ միւնէճճիմլիփ պու ատապ նիւճումի տիր ։ Պու նէվզուհուր մանա իլէ տիր քի, երլտըզլարըն հիքմիւ ինսանըն թալիինէ թէսիր էտիփ, ասըլ պիւյիւքլիւյիւնէ էարտըմ էտէր ։ Պիւյիւքլիւք էալընըղ ճանտա տըր, ճան տա

պիւսիւքիւսիւ՝ պիւսիւք շէյլերէ պագմանդար
պուլուր . պագտողը շէյլեր նէ գատար պիւս-
իւք , նէ գատար րապպանի օլուրսա , քէն-
տի տէ օ գատար րապպանիլիք սուրէթի
քէսպ էտեր :

Շ ու երլտրզլարըն արասընտա նէ թաթ-
լը մախմուրուզ ուլա կէզլինիյօրում . եօրզուն-
լուզ պէնիմ իչին տէյիլ : Հեր պիրինտէ եա-
րատանըմը րասթ կէլիփ , էօնիւնէ շէօյլէ
չըպագ չըգտրղըմա գօրգայօրում : Այ կէօյ-
լէրին փարլագ էհալլուսի , պու նէ նուր տուր
ճանըմա թէսիր էթտիրիյօրսունուզ : Այլըյի
նիզի պիլէն կէօնիլ՝ նէ գատար թէշէքքիւր
էթսէ՝ եէրի տիր : Աէօզիւմիւ սիզէ տօղրու
գալտըրտրզճա , պիր եէնի սահիհ մատտէ
կէօրիւրիւմ : Աօրենցիոս , սէն տէ պէնիմ
կիպի , գալպինտէ վագթին էօլչիւսիւնիւ պօ-
զար՝ պիր կիզլէ հարէքէթ տոնյմայօրմու-
տուն : Աագթին էօլչիւսիւնիւ պէյան էտէն
չարիլար , պանա էօլմէզլիք իւմիտի կէօս-
թէրիյօր : Պու եօրուլքագ քիւրէլէրին տէվը
էթտիյի նիհայէթսիզ օվալար , պիր նիհայ-
էթսիզ էօմիւր Փիքրի կէթիրիյօր : Պէօյլէ-
ճէ թապիաթին պիր եէնի քէրէմի իլէ էպէ-
տիլիք թասվիրի՝ կէօզիւմտէն իչէրի ճանը-
մա թէսիր էտիփ , ճանըմ էպէտիլիյի զահ-
մէթսիզճէ անղլայօր : Ապէտիլիք պիզիմօ-
լաճագ օլմասա , կէճէնին եարրսընտա երլ-
տրզլար պիզէ էպէտիլիյի խապեր վէրիւր մի-
խտի : թապիաթ պիզտէ՝ արզուլէրին պու էն
շէտիտինի ալէվլէնտիրիփ , պիզի ալտատըր

սանմագ՝ քիւֆը էթմէք տիր (Դ) : Ինսան՝ տինինին իքինճի մատտէսինէ խսպաթը՝ իշտէ պէօյլէ պուլուր . պու պիր մատտէ տիր քի , պիր ալլահ վար օլտուղունու ինսանագ քատար , վէ ալլահըն վարըղընը արամագ՝ խաթրըմըգա կէլմէյէն շէյլէրտէ պիլէ իթիլ քատ էթմէք քատար էլլէմ տիր : Եւ ճանընըն հօլմէզ օլտուղունու սէն պունտա օ գուլյա պիլիրսին :

Եւ էճէլէ միւպթէլա առաւիլար , հագզը՝ պու երլտըզարտա սըգճա սըգճա տէրս էտին : Ֆիքրինիլլէ ծնլարա իթթիֆագ էտին : Պունտան տէրին պիր կէճէտէ , պու երլտըզարտան ալէվլի վէ հէյպէթլի աթէշէր՝ հավալարը եալյարագ՝ կէլտիյինի կէօրմէյէ , վէ պիր թանղընըն պու գուտրէթ նիշանէլերի քարարլի տէօքիւլլի , կէօք էիւզիւնիւ էպէտիլլէ քարը գապլյաճաղը սաաթի կէօրմէյէ , ճէսարէթլի էիւրէքլէր թէտարիք էտին :

Պու ֆիքրին գօրգուսուլլա , օլ գօրգունճ սաաթտա ույանըր կիպի , երլտըրըմ աթէշինէ պէնղէր պիր ըըզ՝ ափ անսըզ փարլյարի , կէօզլում աշըլըր , հայզըրըրըմ . “ սիզ էյ կիւնլէրիմին երլարըմըն երլտըզարը , սիզին նուրանի տէվրինիզ հօմրիւմիւն միւտտէթինի հօլէր , սիզ սաաթլար ըլա պէրապէր տէօնիւփ , ինսանըն ահէսթէ էիւրիւլիւլիւնիւ կէչէրսինիզ : Աիւնլէրիմի սայմայը՝ սիզ պանա էօյրէտին , վէ էիւրէյիմի պունտան պէօյլէ Փապլլէթէ վէրմէյի՝ պանա թա

լիմ էտին ,, տէյի չաղըրըրմ: Պու տէլիճէ
 թագսիրաթլարըմը տահա նըթըրմաղա՝
 արթըզ վէսիլէմ գալմատը: Սէվտալար կէնճ
 եաչըմա տուզագ գուրտուղու կիւնէր , օ տէ-
 լի գանըլըզ հարարէթի պէնի խարապա վէր-
 տիյի վագըթլար արթըզ կէչտի : Սխթիյ-
 արըզ պէնի օ եօլարտան ուզագ տիւշիւր-
 տիւ . վարա վարա սէնէլէր պանա քեամիւ-
 լիյին եօլունու աչտը : Ս այ շու ագ սաչըմա,
 էյեր գանըմ տուրուլտուգտան սօնղրա , տէ-
 լիլիյի տահա սիւրիւփ , իթթիյարըղըն եափ-
 տըղը սելամէթ եօլու՝ եինէ պօզարսա :

Սյ երլտըզլար , սիղ պանա իմտատ էտին :
 Սօգ , եօգ . շու տիւնեալարը եարատան խ-
 լիգ , գուտրէթիլիլ շու աղիմ սաաթի գուրան
 ալահ , սանա նիյազ էտէրիմ: Սան գատըր ալ-
 լահ , շու եափտըղըն սաաթին սայրսրը չարի-
 լարը՝ նէ կպէտի նիգամ ըլա հէփ պէրա-
 պէր տէօնէր : Սյան աշիքեար եիւրիւյիւ-
 շիւ՝ կիւնէրիմիցին կիտիփ տէօնմէյէճէյինի
 պէյան էտէր : Սչ կեօղէրիմի աչ , ա հէյ-
 պէթլի հաքիմիմ . էճէլ կէլիփ գափամնտան՝
 կեօղէրիմի սէն աչ . եարաթտըղըն մախլու-
 գաթտա՝ կէօսթերտիյին տիլսիզ տէրսի օ-
 չումաղա , սէն պանա եարտըմ էյլէ . հէր
 պիրինի՝ տիւնեանըն եալան այնէսինտէ՝
 թէպտիլ սուրէթտէ կէօրէճէյիմէ , կեօղէ-
 րիմի աչ քի , ասըլ օլտուգլարը հալտէ կէօ-
 րէյիմ: Ս աղթ իլէ կպէտիլիլի՝ կեօղիւմ
 էօնիւնէ գօ : Սքիսինին տէ հիտապընտա եա-
 նըլմագ՝ չօգ թէհլըքէլի շէյ տիր , խարապը-

մրգա սէպէպ օլուր: Ան լուծֆուենու վէր
քի, իքիսինի տէ պիր սահի՛՛՛՛՛՛ վէզնէ իլէ
վէզնէ հտիփ, թարթըլարընըն Ֆարգընը
անղայրմ: Ագըլթ՝ կէօզիւմէ զաթինտէ
օլտուղու կիպի, պիր ուչար տէմ կէօրիւն
սիւն, վէ էպէտիլլին թիւքէնմէզ տաիրէ-
սի՝ ճանրմ էօնիւնտէ տէվը օլուփ, պէնի
կէօլէրէ տօղրու չէքսին: Ա՛՛՛՛՛՛, ա՛՛՛՛՛՛, շու
կէօրտիլլիւմ աիւնեատէն կիւղէլ պիր տիւն
եա տահա՝ նէ զաման կէօրէ՛՛՛՛՛՛ իմ: Անին
խաքի փայինտէ՝ եարատըլըն զաթիսինի՝
նէ զաման կէօրիւփ տէ, պուրատաքի թագ
լիտ սուրէթի պէյէնմէտէն վազ կէչէ՛՛՛՛՛՛ իմ:
Շ ու պէնտէն խարը՝ թօփրաղը իւզէրիմ
տէն նէ վազըթ սիլքէ՛՛՛՛՛՛ իմ: Շ ու էթտէն
րուպայր՝ ճանրմ նէ զաման իւսթիւնտէն
աթըփ տա, փէտէրինին գուճաղընա վարըփ,
տէվէթինէ նաիլ օրաճագ:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Կէօլէրին սէյրի՝ քիչէյէ կէօնիւլ ալագըլը կէ-
թիրի, էիւրէք փաքըլյի վէրի, վէ էպէտի շէյէրէ աչգ
կէթիրի: Պունլար իւչ Ֆաղիլէթ սիր.քի, էէր էիւզիւն
տէ էօլմիւլ կիսի սիր, լաքին ճէննէթտէ փէք մագպուլ
շէյէր սիր: Պունլարա հէր նէ գատար հայրան օլսան,
էէրի սիր:

(Բ) Քէչքի քրիսթիյանլարըն տա, հիչ օլմագսա՝
փուծփէրէսթ գատար տին դայրէթի օլայար: Պու տուա
կերի ասիրիմիղէ ըհզալէթ տիր, լաքին փէք հագ տուա
տըր: Իլմիմիզ արթաղգճա, տինիմիզ էքսիլլյօր: Մէշ
լէպ հագընտա՝ պու պիր զարիպ շէյ տիր.քի, հիքմէթ

հագգընտա, կրննէ՞ ըրճագըըընա նիսպէթ՝ պիղի տօն տուրսա, Եախօտ պիր Եերլն Եըըըը պիղն գըըըըրսա, պուճտան զարիպ օլամազ :

(4) Լօրենցիոս, կէօք գուպպէյէ պիղ նէ խիմ վէրէ լիմ : Չիւնքի Եէր՝ Թէնի պէսէտիլի կիպի, կէօլէր ան ճանը պէտէր, Էօլմէզ Էօմրիւնէ նաֆադա վէրիւր, ճանըն նէ Ֆիս Թաամը տէյէլիմ : զիրա ճան ծնտա կէզէր, ծնտա գուվէթ պուլուր, ծնտա սէվնիւր, քէնտիլի ծնտա Ֆիքիւր աշգընա վէրիւր : Եախօտ Թանղըրնըն պաղէպի սէյէլիմ, զիրա ծնտա ագըլա նաֆադա օլաճագ՝ ճէննէթ մէյվէլէրի հաարլա կէլըր : Խայր, շէյիլին՝¹ սինէպէնտի տէյէլիմ, զիրա իւզէրիտէ ճէվահիլէր ըըըտար . Ինսանըարա փէք Էլընմ օլան սուալէրէ, Եանըլմազ ճէվապլէր Խապէր վէրիւր : Վէ էյէր ըահաթիմիլի տէվէթիմիլի իսթէրսէք, սէօղիւնէ ուլմատըըմըզա փէք Ֆէնա Էտէրիլ :

Օ՝ պիր աօիլն² տիր, պիր ճէննէթ տիր քի, պիղիմ հագգըըըզա զայպ օլմուշ տէյիլ³ : Ա՛հ, շու Էօմիւր աղաճնա նի՛ճէ Եէթիշէմէյօրում . օ աղաճ՝ պուճտա պիւթէր, վէ մէյվէսիլի տաթմագ՝ Ինսանա Եասագ տէյիլպուր պաղէնիլն գափուսուճու՝ աթէշտէն զատարէ իլէ մէլաիլ պէքէմէզ . վէ մէյվէսիլի տէվէրէն ատամ՝ Էպէտէն Եաշար :

Շիմտի սէն՝ սէօհպէթի սափըթտըմ սանըրպըն : Խայր . հաթթա անըլ նիշան պըըըմ Եէրէ վըրուուճ : Պէնիմ մէրամըմ՝ սէնիլն իպատէթիմի տիրիլթմէյիտի : Վէ ճէնիլն գարանըընա նէ գատար շիւքը Էթմէլիլիմ քի, ալւն Եայը պիր աղիմ իպատէտիւեան էտէր, վէ պիղէ այլ վէրուհանի Ֆիքիւրէր իլհամ Էտիլի, Եէրիլն պուլաշըգ հալապիլնա գարըը իլաճըր ըլա պիղի իհեա Էտէր : Հէր նէ Թէհիլքէտէ օլադ, Եախօտ պաշըմըզա հէր նէ պէլա կէտնէ, տուա կիպի Թէսէլլի օլամազ . սուա Էթմէյէ տահա նանըլ իպատէթիւեան օլուճն : Պէօլէ պիր իպատէթիւեանտա ալահտան զայրի քիմ օլուճն : Հայ հայ, շու

1) Բահանայաղ Էպիլն :

2) Դրալար :

3) Միլնն նամ ինիլիլա շաիւր, զայպ օլան ճէննէթ զէօր Էնիլ իլէ, հալընիլն ապիլն Գրաիպպան գօլալաուզա գաուլէրի գաաիտէ Էթիլաիլ, պաա Էօլլէնէն ծնա Նիպիլիլն քի :

կէօյ նէ ճանար եափար . պու մուսարեք աթէշէրին արասընտա , լորենցիոսուն ճանը՝ տահա պուզ կիպի սու ուգ ոտրոճումու : Ա՛ կէճէ գըլըլճըմյարը , ա՛ կէօյէր օ ճաղընտան եանան .քէօլ , խուտան լէմ-եէգէլին սիր նէ Ֆէսի իլէ եանար , սիր նէՖէսի իլէ սէօնէր՝ քիււ աթէւ շի , կէլին պանա եարտըմ էաին . պիււթիւն թէսիրինիւ զի լորենցիոսուն եիւրէյինէ տէօքիւն : Չօգտան պէրի սիր օնուն եիւրէյինի շէյթանյար զապթ եթթիւ : կէլին շէյթանը գարնընտան ջըգարըն , քէնտիյի ատամ շէքըն նէ գօյուն : Ղօրենցիոս տահա ինատ էտէրմի . ատամ՝ պիլիլիճըլ .քիպրի՛ հադգա գարը գօմալմ մը մէճպուր էտէյօր սէնի : Պագասնա քի պու ինատ ըլա , օ պիլիլիճըլինի խօրլայօրսուն , վէ աղընըն .քէօրլուչիւնտէն զլյա տէ գալտինին ալադըղընը ալէքեար էտէյօրսուն : Տինի օլմայան եիւրէք՝ նէ խօր շէյ օլուր , նէ ալադ շէյ օլուր : Օ նէ տար եէր սիր .քի , իջին պիւլիւք շէյ ուլմաղ , հէ ման սիր զէրէ իլէ տօլար : Սալթ .քէնտիյէ պէյէնմէյլէ շէլմիւ , էօլմէզ ճանընըն մապահաթըլընը՝ սալթ թէնէ մէշըուլ .քիպրինէ Ֆիտա էտէր : Աղըն եարտըմնա միւհ . թաճ օլմայարագ , սանա աղմ իւմիպէր վէրէճէք իւ գալար սէվապարը .քէօլէր . վէ եարատանըն մուսպ պէթինին թիւքէնմէզ ինայէթլէրինի կէօսթէրէն՝ գա տէր , վէ հիքմէթ , վէ քէրէմ , վէ նիզամտան իպարեթ օլան՝ ագըլ տիւնեասընըն գափուսունու , սէնին հայրան օլմուշ աղընա աջըփ , արզու էթմէյէ լայըգ՝ էպէտի շէյլէր վատ էտէր : Ճան՝ պիւլիւք շէյլէր կէօրտիւքտէ , աջըլըր , փասը շէօղիւլուր , փաքէնիւր , վէ ելուրըլարտան պիւլիւք շէյլէրի սարըմաղա հաղըրլանըր : Պիր ա տամըն ճանը պիւլիւք օլուրսա , էլպէթաէ ըլյագաթ սահիպի օլուր : Բապուանի շէյլէրէ պագարագ , քէնտի տէրապանի օլուր :

(Դ) Ա՛հ , շու կէօք գուպպէ , կէօղիւմիւզ էօնիւնէ , նէ թագըմ թապըմ հագ շէյլէր եայար : Քիլի պաշը պօրճարընը թանըլլի , քեամիւլ օլա պիւտիքտէն սօնըրա , կէօյիւն ինսանա վէրտիյի տէրպէրտէ քեամիլլիլին նէ էքիլէ շէյլ օլուր : Կէօյիւն Ֆիտասի սալթ էօրէթմէք տէլիւ , կէօյիւն սէյրինտէ եիւրէյէ տօգունուր սիր վագար վար .քի , եիւրէքլէրիմիղ զապթ էտէր , գըղըրըր , հէօքիւ ալթընա ալըր : Օ եանան գուլթպուն փարըլթը սընտա ջօգ գուլվէթ վար . ջօգ շէյ սէօյլէր : Օ տիւտիւ վաթի , նէ թէսիր իլէ վաղ էտէր . օ սէօլէմէյն տիլի՛

հէմ տիւնեատէ անղաւըլըր , հէմ երլարղարնն իււթ
 Թարաֆընտա , հէմ ճէհհննէմն տիպինտէ : Ճէհհննէ
 մին քիպրի՝ մեահ հթմէք պիլմէղ իքէն , կեօյիւն կիւզէլ
 լիիննէ հայրան օրմաղա մէճպուր աուր : Հէման տիւն
 եամը ճէհհննէմտէն պէթէր ճէհհննէմ օլոււն : Կէօյլէ
 րէ հայրան օրմաղ , կէօյլէրի մեահ հթմէղ ատաժար՝ տիւն
 եա եիւղիւնտէ պուլունսնմնու :

Սահր շէյլէրէ հայրան օլան լօրենցիոս , մահիթապա
 սալա պիր շէյ սօրտուղու եօգ . շու երլարղարնն պիրի
 իլէ ալա պիր միւնասիպէթ փէյտա հթմիշ աէյիւ . օնուր
 իչինտէ կէզէն փութար սուլթանընա՝ պիր միհրապ գու
 րուփ , տէվլէթինէ աալա պիր ուպուտիյեթէթ էթմտիյի
 եօգ : Չօգտան պէրի տիր պիւթիւն ուպուտիյեթէթի՝
 մահիթապալըգ իտտիասընտա օլան՝ եէր մահիթապալըր
 նա տըր . օ ուլուրսուղ երլարղար՝ միւնէճ՝ ճիւլէրինին
 պաշընը աօլանտըրըփ , ագըլարընը ալըրար , գաւպէրի
 նի պօզարըր , րահաթէրինի սէ շէրէֆլէրինի տէ սէ
 Փա սէտիքլէրի տէլլիյէ Փիտա հթտիրիլէր : Պու պիր
 փութփէրէսթլէք տիր քի , էլլէրինի մահիթապա աղըու
 գալըրըփ , հօփիւփ անլարնա գօյանլարտան պէթէր ,
 վէ հիւրմիւզտ սէտիքլէրի պաշ փութուն միհրապընա
 դանլար սէօքէնլէրտէն պէթէր տիր : Էյ պարի խուտա ;
 սահէհ հիւրմիւզտ սէն սին , ինսան գըստընա՝ իլմի սէն
 էօյրէտիրսին , օգութտուղուէն էն աղիմ՝ քիթապ՝ պու
 կէօյլէր տիր : Եաղըլարը սիւլիւս գալէմի իլէ եաղըլը
 տըր : Կէօղիւմիւզ սէլսին աէյի՝ օ կէօյիւն ալթուն հարֆ
 րարընտա՝ այլար երլարղար փարլար , պիր պագըշա օ
 գունուր , վէ օգո՛ւրքէն անղաւըլըր : Եալընըղ եահուտի
 վիլայէթինտէ՝ եախօտ եալընըղ քրիսթիյան մէմէքէ
 թինտէ օգունսուն տէյի եաղըլըղ աէյիւ . պիր ումուժի
 լիսանտէ եաղըլըղ տըր քի , ալէմ՝ անղալա պիլըր : Ալմի
 օլանըն հագգընա՝ Փասիհ եաղըլըղ . վէ գօյունու կիւ
 սէն , շիֆտի սիւրէն , հարմանը տէօքէն րէնճպէր հագ
 գընա , պայաղը սիլտէն եաղըլըղ տըր . ինսան գըստընա
 սէօյլէյէն էքպէր զաթէ լալըգ պիր լիսան տըր : Կէօյլէր՝
 մուպարէք թէվրաթըն տիպաճէսի թէֆտիրի տիր քի , օ
 գույան ատամա՝ քիթապըն իլք տէրսի կիպի , տախմա
 կէօյլէրէ պագ տէյի խապէր վէրիր : Վէ քիթապըն պու
 տիպաճէսի օգունսպտըգճա , պիւթիւն թէվրաթ՝ անղա
 շըլմաղ խուրտէլէր տիր : Ալէմէ իլմ էօյրէտիր հիլքէթթը
 քիթապ . վէ պու քիթապը կէօղիւմիւզ էօնիւնէ աշան ,
 էյ աղիղ կէճէ , սէնին մուպարէք էլին տիր :

ԵՒՐՄԻ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ԿԷՃԷ

ՀԱԳ ԹՍԱԼԱՅԷ ԻԼԱՀԻ՛

Մէտ՛՛՛ տէտիբլբլբլ շէյի՛ տա՛հա տէվլէթ
գափուլարընտա սիւրթիւնտիւյիւն կէօրէյ-
իմ մի : Սիւտա՛հէնէ մազամլլա պիւյիւբլէ-
բլն գուլաղընը օգշայրի , բէնտիյի ալթոււն
ուլա սաթտըղընա տա՛հա սապր էտէյիմ մի :
Պիւր մէր՛համէթ սիզ զէնկինտէն ըէզալէթ է
պիւր լօգմա էքմէք տիւէնտիյինի , վէ Փազիւ-
լէթ հազգընտա էօլմիւշ՝ պիւր ալազ էիւրէյէ
պուհուր վէրիւի , թաթլը գօգուսոււնու պիւր
էօլմիւշ լէշին էթրաֆընա սաչտըղընը կէօ-
րիւի տէ թէհհամմիւլ էտէյիմ մի :

Ե՛յ ազիզ մէտ՛՛՛ , չըզ սէն օ տէվլէթ գա-
փուլարընտան , օրալարըն սանա զիւլլիւ վար :
Պէտ ա՛մէլ փատիշահլարա միւտա՛հէնէ էթ-
մէքտէն վազ կէլ , սանա ըէզալէթ տիւր :
Կէլ , սէն բէնտի փոււնարընա չըզ , աղըղա-
րա տիւ գօյան , Ֆիբիւրլէրէ գուվլէթ վէ-
րէն , ճանլարա հայաթ վէրէն՝ ազիմ գուտ-
րէթ սահիպինէ տօղրու չըզ : Ե՛արատան ալ-
լահըն հուզուրոււնտա՛ ինսան ինսանա խաթի
փայ օլուր , չամուր չամուրա , կիւնահ կիւ-
նահա պուհուր վէրիւր : Ս է սէն եա՛ ազիզ
ալլահ , սէն ինսանլարը եարատան , վէ ին-
սանլարըն նէթիճէսի իբէն , ինսանլարա գա-

նուն վերիոյ, պիր կիւն ամէլլերինի Փապէ-
տէճէք հաքիմ իքէն, իպատեթլերինտէն
սէն մահրում սուն: Եր հեր շէյին սահիպ
մութլագը սէն տէյիլմիսին. ալմ սէնին տէյ-
իլմի: Պէլի, կիւն սէնին կիւլուշիւն տիւր,
վէ պու փարլագ տիւնեալար ըլա տօնանմըշ
վագարըլ գարանլըգ՝ գաշարընը չաթ տըղըն-
տան օլար:

Ը՛հ, եարատանըմըն մէտհինի քէստիլիմ
կիւն, պէնիմ տէ նէֆէսիմ քէսիլաին. էյլիլի
ունուտան նամքեօրլերտէն՝ պէն թէշէքքիւ-
րիւմիէ ինթիգամ ալա պիլսէմ: Ը՛հ, սէնին
մէտհինի նէրէտէն պաշլասամ քի ասլա պիթ-
մէսէ. կէօղլերիմի հեր նէ եանա չէվլիսէմ,
պիւթիւն թապիւթ՝ եարատանը մէտհ էյ-
լէ տէր: Կէճէնին գարանլըղընը նէ հիքմէթ-
լէր իլէ տօնաթմըշ: Երչէ պին նուրանի տիւն
եալարլա տօնանմըշ գութպուն՝ պիրինտէն օ-
պիրինէ աթ ըլան հէյպէթ լի քէմէր, նէ սալ-
թանաթլը շէյ տիր: Պիլիմ հագգըմըլա օ
նէ սէֆահաթլը սալթանաթ տըր: Երքին
էյ գատըր պլահ, սէնին ինտինտէ հէֆիսի
հիլ տիր:

Սէն անահ, կէչմիլի, կէլէճէլի, վէ շիմ
տիքի զամանը կէօղլուն էօնիւնտէ կէօրիւր-
սիւն, ինսանլարըն պու իւչէ պէօլտիլիւ՝ սէ-
նին էօնիւնտէ պիր տէմ տիր: Հէր շէյի թա-
նըր վէ քէնտի հիլ թանըլմագ՝ եալընըլ սէն
սին: Կերչի սէն կէօրիւնմէզսին, լաքին հեր
շէյտէ քէնտինի պէյան էտէրսին. կերէք էն
ուֆագ եարաթ տըղըն շէյլէրտէ, կերէք էն

քիմի սէյրէք, քիմի գարանլըզ, քիմի այտըն-
 լըզ, քիմի պիր կէօրիւնմէզ զէրրէտէ, քիմի
 հօլչիւսիւզ եէրլէրտէ եայրլը տուրուր: Պու
 հիսապա կէլմէզ եէքիւնիւն եարատանը, սէն
 եարաթտրղըն էն իրի շէյլէրտէ՝ ինսան եվլա-
 տընա նասըլ անղլաշըլմազ սըրը ըսան, էօյլէ
 տէ ուֆագ շէյլէրտէ անղլաշըլմազ սըն: Աէ-
 ճէնին շու քիւրէլէրի հէփ սէնին էլինտէն
 չըզմըշ, սէնին ազամէթինի կէօսթէրմէյէ՝
 ծնլարըն էն քիւլչիւլ եէթիշիր իտի: Աէ
 ինսան եվլատընը ծնլարըն արասընա պրագ-
 մըշ ըսան, պագըփ հայրան օլուփ, սանա
 սէճտէ էթսին տէյի տիր: Աէն ըուհլարըն
 փէտէրի սին, օֆանի թէն փատիշահլարը,
 օսէնին ճէլալէթինին էօրնէքլէրի, վէ գուա-
 րէթինին միւշէրրէֆ էվլատլարը, ծնլարա
 վէրտիլին գութլու գուտրէթ՝ սէնին էմրի-
 նի թանըմայարագ՝ սատէճէ պիր իթասաթ
 էթմէք իչին տէյիլ, իլլա քէնտիլէրինի սանա
 պէյէնտիրմէք իչին տիր: Պու ազլէ մայլք
 զաթլէրին սիւրիւսիւ՝ թա սանա էն եագըն
 օլանլարա վարընճա՝ հէփ պիր պիրինտէն ա-
 լա տըր. գուրուլու թէնլէրին գուրու թօփ
 րաղընա թէսիր էտիփ, սէնին ճան վէրէննու-
 րունուն՝ քիմի ազ, քիմի չօգ փարլազըղը՝
 հէր պիրինին հօլչիւսիւնէ կէօրէ, քիմինէ
 իզա վէրմիշ, քիմինէ ազըլ վէ իտրաք:
 (Նլարըն սիւրիւ սիւրիւ էհլ իւ այալլէրի՝
 սէնին մուպարէք էլինլէ պինա էթտիլին
 տիւնեա սարայընը տօլտուրմուշ: Հէր ճինս՝
 քէնտիլէ թայէին էթտիլին տաիրէտէ օ

Թուրուր . հեր իզլւմ Թապիաթինին Թար
զընա ոյմուշ . հեր հանկիսի եհրինի Թէպ
տիլ էթսէ , էլպէթտէ զայ օլուր :

Եւս էպէտի փատիշահ , սէն նէրէտէ օլուր
սուն . ահ , պէնիմ վէլի նիմէթիմին զօնա
զընը նէրէտէ պուլա պիլիբիմ : Անին օլուր
զուն եհրի պուլմագ իշին կիրտապարամը էն
սէմ . սէնի կիւնէշէ մի սօրսամ : Շ ու ինէյ
էն ըիւզկեարլար՝ Եարատանլարը նէրէտէ օլ
տուզուն՝ խապէր վէրիբլէրմի օլա : Աթթտէ
իշիթտիլիմ կիւրիւլթիւ՝ աճապա ծնուն
սէսի մի տիր : Գայլարըն իւզէրինէ պին
միշ , ալէվլի արապատընը՝ Փըրթընալարըն
շիտտէթինէ մի չէքտիրիյօր :

Իլահի , նէ սէօլէյօրում . ալլահ պէնտէն
պու գատար ուզադ մը տըր : Հաշա , քիւֆր
էթտիմ : Ի տամլար , եհրէ գափանըն , ալլահ
պունտա տըր : Ան ալլահտա իզամէթ էթ
միշ , մէտշինի ծնտա օգույօրում : Աիր կէօզ
գըփմատա՝ պիւթիւն Թապիաթի Եարատան
վասֆ օլունմագ զաթին , պու քեաինաթ՝
Թախթընըն պիր նօզթէսի տիր : Քեաի
նաթի Թութան՝ էլինին կէօլկէսի տիր : Աիւ
լէր Եիւզինիւ պիր քէրրէ չէվիբսէ , տեր ա
գապ պիւթիւն քեաինաթ էրիբ մահվ օլուր :
Տիւնեատէ էն Եիւքսէք օլան շէյ ծնուն ին
տինտէ փէք տերին կիրտապտա սիւրթիւ
նիւր : Հատսըզ հուտուտուզ մէքեանլար
պիր աուճունա սըվմըշ տըր :

Ի քիւն պէն նէյիմ . էճէլէ միւպթէլա
պիր ատամըն աշգը՝ ազամէթ սահպի ալլա

Տըն խաթըրնը ինճիթ մէզմի : Ենսան էվլա-
տը՝ թանդըրնըն եարաթ տըղը շէյլերէ պա-
գըի , հայրան օլմագ քերէմինէ նաիլ օլմուշ
տէյի , զէրրէ գատար տինեանըն իչինտէ ,
պիր զէրրէ տէ քէնտի օլտուղուն ունուտուփ
տա , թօիրաղըն ալթընտան էպէտի ալլահըն
մէտհինի մըրըլտանմագ՝ քէնտիյէ չօգ տէյ-
իլմի : Բլլահա լայրգ օլաճագ Ֆիքիրէրի՝
պէն նէրէտէ պուլայրմ : Ֆիքիրմի նէ եէր
ալթընա էնտիրսէմ , նէ ասումանին գուպպէ-
սինէ գալտըրսամ , թապիաթին հիչ պիր
թարաֆընտա աղամէթինի ըէամ էտէճէք
պիր սուրէթ պուլամամ : Վէաինաթին մնա
լինտէ նուրունտա , սէֆիլլէքտէն գայան-
լըգտան դայրի շէյ կէօրէմէմ : Ե ու երլորգ
լարըն իճամ էթտիյի էն ալա Ֆիքիրէրի՝
պիր շէյ տէյիլ , վէրաֆիքէրի գուվլէթ՝ սալթ
զաիֆիլլէք տիր . թութուշտուրտուգլարը էն
թէսիրլի աշգ էինէ տօնմուշ պուգ տուր :

Ե՛ս մէտհինի օգուտուղում գատըր ալ-
լահ , գալպիմէ իճամ էտէն քերիմ ալլահ ,
իխթիյարլըգտա գուվլէթիմ , ճանըմըն մնա
լի վէ թամար , ինսան էվլատընա էօլմէզլլիյի
վէրէն ալլահ , շու թէշէքքիւրիւմտէ սէնի
նէ իամ իլէ եատ էտէյիմ : Բ՛հ , սանա լայրգ
պիր իսիմ պուլամայօրում , պարի իպին վէր ,
գալպիմէ էն ազիղ օլանը սէօյլէյիմ . . . սա-
նա ինսան տօսթու տէյիմ : Ելթէ աշգըմ
սօն համէսին իճրա էթտի , վէ պէյթլէրիմ
գալպիմին թէսէլլասլլա թէքմիլ օլտու :
Պունտան սօնղրա արթըգ կիւնահտան զայ-

րի շէյտէն գորգմամ, վէ հճէլ գորգուսու-
նու՝ պու սէնին մէտհինէ իհտա հ[թտիյիմ
պերկիւզարըն ալթընա կէօմտիւմ:

Պէյթիւրիմ հագգընա սիզի շէրիաթճը
գապուլ էթմէմ, ա՛ սօուգ ճանլար . սիզ էօյլէ
կէվէէք սինիզ քի, ճանընըզա պիր շէյ տօ-
գունսա, եօրուլուրսունուզ . աշգընըզ հա-
րէքէթ էթսէ գօրգարսընըզ . իպատէթինիզ
տէ տաիմա պիր գարար, պիր աշգ հարարէ-
թի, պիր ճան հարէքէթի զաֆիլ րահա-
թինիզի պօզար տէյի գօրգարսընըզ: Եօյլէ
կէվէէք իւլէմա՝ պէնտէն ուզազ օլտուն . պիր
ճանսըզ սէօյլէյիշ իլէ Փագիլէթ վազ էտէր-
լէր, վէ ճանլարընըն ոյուշտուղու ֆիւ-
թուրտէն ասլա չըգտըզլարը եօգ: Եֆիճէ .
պէօյլէ պիր մատտէտէ քիշինին աշգը թու-
թուշմազ էասա՛գ մըլըմը: Եարատանա սէ-
նա էթմէք՝ սալթ ագլէ՛ մի մախտուս տուր .
զիհնին աշգը կիւնա՛հ մըլըմը: Պու պապտէ
կիւնա՛հ հարէքէթ էթմէյիփ, սօուգ տուր-
մազ տըր: Պու պապտէ ագըլ տէտիքլէրի՛
էալընըզ սէվտա տըր, քէամիլլէք տէտիքլէ-
րի՛ աշգ թաշգընըզը տըր . պիր պուհուր
էանմայընճա, թաթըլ գօգուսուն սաչա՛ր մը:
Ե՛հ, շու իսթիյարըզ՝ աշգըմը նիճէ սէօն
տիւրտիւ, զիհնիմի նիճէ ոյուշտուրտու:
Եազըգ քի էիւրէյիմ տահա փաք տէյիլ,
տիլլիմտէ զիյատէ թէսիր եօգ: Սօուգ օլան
իպատէթ՝ իպատէթ օլմազ, քիւֆը օլուր:
Պիր ճան աշգա կէլիփ, աշգըն աթէշլի գա-
նատընա պինտիյի զաման տըր քի, ճէննէ-

Թին րուհարը տա սէտասընա ճէվապ վէրիփ , ահէնքլի սաղարըն՝ ինսանըն մագամընա ուշտուրուրար :

Վուրաղըմնա ուզագտան ահէնքլի սէտալարը կէլի յօր . կերէք իշիտլի յօրմոյում , եօգսա րիւյս մը տըր : Մագամարընըն ահէնկի կէօյլէրտէն աշաղա կնիփ , գուրաղըմը խօշանտըրտըգլարը սահի՛՛՛ մի տիր . էիւրէյիմի շէնէտէն՝ նէ խօշ սէֆա տըր : Մ՛՛՛՛ , է . ճէլ նէ զաման էօնիւմէ տիւշիւփ տէ , պէնի օ մէճիսէ կէօթիւրէճէք : Պէնի օնլարըն ահպապըղընտան եատ էտէն թօփրաղը՝ է . ճէլ նէ զաման կէլիփ տաղըտաճագ : Հիփ պիր թապիաթտէ զաթլէրի՝ նէ զաման պիր էէրէ կէթիւրէճէք : Ինսան էվլատընըն հապսօլտուղու՝ պու այրը ասատա , պէն տահա չօգ մէնֆի գալաճագ մըրմ : Մութլու շուպաթտըղըմըգ գարանըղը փարալայաճագ կիւնէ . մութլու շու զէնճիւրէրիմիգի գըրըփ , րուհարըն ճիւմիէսինի՝ փէտէրլէրինին եանընա կէօթիւրիւփ , կէօգիւ էօնիւնէ տիգէճէյի կիւնէ : Մ՛՛՛ սալի՛՛՛ ատամ , պօյնուն պուրուգ տուրմա . սէնին մահգուն օլմանա՝ եարատանըն կիւճէնիր : Պաշընը եուգարը գալտըր , ինսան ըլա էօլմէգլիլին արասընտաքի փէրտէնին երգըլմասընա պագ : Լ՛՛՛՛՛՛՛ ճէլին կլինտէն գուրթուլուփ , օթուրաճաղըն թախթ՝ մէզարըն մուսիպէթլի երգընթըսընտան չըղտըղընը կէօր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

Սէն, սէն էպէտի ալլահն իբինճի զաթը, էպէտի ալ
լահն միսի. էօմէզլէք քերէմինի սէնտէն պիւրիզ. սէն
էօմէզլէյի պիր թիւքէնմէզ պահայա սաթըն ալլան: Սէն
պուռնա տիւնեալար եարաթան, լաբին սաթ պիրինի
սաթըն ալլան: Իլահիյէէթին էպէտի սուտուրի. վա-
գըթլարտա էօյնիւլիւ, լաբին զաթինտէ էօյնիւլիւ հիւք-
միւն, ճէվահիրտէն դավի թէմէլ իւզէրինէ պինա օլմուշ,
վէ էպէտ-էլ-ապաստ ճէվահիրէրէրտէն թախթլարտան ա-
լա շէյլէրէ հիւքմ էտէր. սէնին հուզուրունտա մէլէք-
լէր հիճապլարնտան գօրգուլարնտան թիթիրէրլէր:
Վէ սէն իլահիյէէթին իւզիւնճիւ զաթի իբիսինտէն
նէշէթ էտէն շաֆգ, իբիսէնտէն այրըմայարագ՝ իբիսին-
տէն Ֆարգ օլուպ, իբիսի իլէ պերասպէր պիր ալլահ: Սէն,
սէն. ապըլարա սըղմազ շէյ. ինսան թօփրաղընա գարըլ-
արն. քէնտի պիւշիւք լիւշիւնիւ քիւշիւլթմէյերէք ինսան-
լըզ իրթիքէապ էթտին. ինսանըն գալպինէ գօմուսգ՝ սէ-
նին Ֆէրահըն սըր, էյէր գալպի փաք իսէ. տիւնեայր ճէն-
նէթէ պաղլայան տիւշիւմ սէն սին: Ումարմ պու տուա-
մա կիւճէնմէղսին. պու տուամ սանա, օպիր իբի զաթէ...
քիմէ, քիմէ. էյ հիքմէթ. անղաշըմազ իւշիւք, պէյան
օլմուշսուռն, լաբին ագլէ սըղմազսըն. ըրբուտա գարանլըգ,
պիրլէքտէ սայը, պու նէ սըր տըր: Հէմ սէվինճիմիլին
սէպէպի, հէմ գօրգուումուզուռն, քէօթիւ օլանը հաշ Է-
տէր՝ իւշ սղըլը գըլըճ. էյի օլանը իհէա էտէր՝ իւշ
գաթ կիւնէշ: Պաթըսը եօգ՝ ճան կիւնէշի. ուլու թանդ-
ըր, իւշ զաթտէ պիր ալլահ. ազիզ իսմին նէ տիւ իլէ
սէօլէնիր, նէ Ֆիքր իլէ անղաշըլըր: Ազամէթին՝ հէր
ազամէթտէն իւթիւն տիւր. քէրէմին՝ հէր քէրէմտէն
ազիւմ տիր, վէ մէրհամէթին կիպի մէրհամէթ օլամազ:

ԵՒՐՄԻ ՏԵՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ԿԷՃԷ

Թ Է Ս Է Լ Լ Ի

Շու գարանըզարտա ճանրմ ըջոզ պու-
լուփ , կէճէնին իպատեթ կէթիրիր սուսլու
ղու իշամլլլա, հազ մատտեէր թէֆէքբիւր
էտէրէք թէսէլլի օլուփ վարա վարա գասա
վէթիմրահաթա թէպտիլ օլտու : Աջբմ
կէճէ կէզէն մէյմէնէթսիզ գուշարըն ուչ
տուղու հավարտան եիւքսէք չոգտը : Ու-
ճու կէլմէզ աֆագէ եէթիշմէք սէվտասլլա,
էրլարզարտան եուգարը վարտը : Աքին եիւ-
րէք՝ եէլլէրտէ սիւրթիւնտիւքտէն սօնղրա,
ֆիքիր՝ պալալէրէ չոգմանըն ֆաիտէսի նէ :
Ֆազիլէթին նէ գատար տօսթու վար ըսա ,
օ գատար տա տիւշմէնի վար : Ֆազիլէթի
մէտճ էթմէք գօլայ տըր , լաքին իճրասընը
էթմէք կիւճ տիւր : Պագ տօսթոււմ , պօշ
լագըրտըյա իլիշիփ տուրմա , ֆազիլէթի ա-
մէլլէրինէ մէտճ էլլէ :

Թապիաթին քիթապընը պէն սէնին էօն-
իւնէ աչտըմ . էն կէօրիւնիւր սահիֆէլէրինի
կէօղիւն էօնիւնտէ կէչտիմ . վէ հազ օլանը
սէնին գարպինէ գօմազ իչին , հասսէլէրինի
հէվէսէ կէթիրիփ գուլաղընը պանա չէվիրթ-
մէյէ չալըշտըմ : Պու պէնտէն տինլէտիյին
տէրսէր՝ պէնիմ տիր զանն էթմէ : Պէնիմ

պէյթլէրիմ՝ Թապիաթին սէսինին պիր զաիֆ րէտտի տիր աքս էտէր : Թապիաթ սանա տուրմայրի . « պէնտէն պիւյիւք պիր ալլահ օլտուղունա իման կէթիր ,» տէր . « պէնտէ օլան մախուզաթըն ճիւմլէսի՝ ալ լահըն նազարը ալթընտա տըր , հիմայէթի սայէսինտէ տիր . քէնտի էմրինի մախուզաթա պիլտիրմէյէ , պէնի մէմուր էթմիշ , րահմէթինի ճիւմլէյէ քէնտի սաչար : Ին սանյարըն էն կիւնահքեարը քէնտիյէ Թէ վէքքիւլ էտիփ գուճաղընա վարա պիլըր . իմ տատընը տիլէյէն աճիզի՝ ասլա մահրում էթմէզ . վէ քէնտի գուճաղընտա րահաթ արայան սէֆիլէ՝ էլպէթտէ պիր սըղընաճագ էէր կէօսթէրիր : Ե ու Թէսարրուֆուտ տա օլան տիւնեանյարըն էհալիսի՝ հէր նէ ճինս օլտա , հէր նէ տիւրլիւ գուտրէթէ մալլէ օլտալար , հէր Թարաֆտա տէվլէթին Թէմէլի ֆաղիլէթ տիր . վէ սիւրկիւնլէրի նին վագթի Թամամ օլտուգտա , ֆաղիլէթ հէր պիրինի եարատանը հուզուրունա կէօթիւրիւր . եարատան տախի հէր պիրինէ՝ չէքտիյի զահմէթին զանի զանի էճրինի վէրիր : Աէէն զահմէթլէրի խաթըրլարընա կէլտիքճէ , նախ օլտուգլարը տէվլէթին սէֆասը արթար . վէ պաչլայան իգպալլէրինին՝ մինպատ սօնու կէլմէզ ,» տէյի Թապիաթ խապէր վէրիր : Աէօյէ իւմիտ՝ քիլինին գալ պինէ նէ ֆէրահ վէրմէզ : Հագիգաթ , իւմիտ՝ գալպին (*) զաթինէ միւնասիպ շէյ տիր . արղուլէրիմիզի գանտըրաճագ , սէվտաւ

լարմըզը խօշնուտ էտէճէք, վէ ազլմըզը
 իրզա էտէճէք, անճազ իւմիտ տիր: Ա՛հ
 պագալմ սէնին Ֆանի մալինէ. օնլարտան
 սանանէ խայր օլույօր: Ղանընը քէօրէլիօի,
 րահաթինի պօզայօր. արտլարը սըրա սիւ-
 րիյիւօի կէթիրաիքլէրի՝ տէրտ իլէ պէլա
 տըր: Տէրտտէն տէրտէ, պէլատէն պէլայէ,
 պիր գաչ սէնէ Ֆէլէլին էլլէնճէսի օլտուգ
 տան սօնղրա, չըրչըպլազ՝ եիւզիւն իսթիւ-
 նէ գալըրսըն. նէ թէսէլլան վար, նէ եար-
 տըմըն, սօն սաաթինտէ իւմիտ քէսիքլէլի-
 նէ գուրպան կիտէրսին: Տիւնեա՝ եիւզիւ-
 նիւ կիւնէշտէն չէվլիրինճէ, իչինտէ օլան-
 լարը գարանլըզա պրագըր: Ա՛օք եիւզիւն,
 տէ փարլայան նուրլար՝ կէօլկէլլքտէն կէօ-
 րիւնմէզ օլուօի, թէնհա կէճէ՝ էվի երգըլ-
 մըշ տուլ խաթուն կիպի, գարա եասա կի-
 րիր, աճըսընըն շիտտէթինտէն սէսի նէֆէ-
 սի չըգմազ օլուր: Տիւնեանըն չէվլէսինէ
 պիր սիյահ գար չէքիլիր. պիւթիւն թա-
 պիւթ մահզուն օլուր: Ա՛լթէ ալլահտան
 եիւզիւնիւ չէվլիրէն ճան տա պունուն կիպի,
 վէ պունտան պէթէր գարանլըզա տիւշէր.
 գարանլըզ եէրտէ նէ եանա կիտէճէլին պիւ-
 մէզ, թիթիրէր տուրուր. տէվլէթ տէլի
 խայալլէրէ սարըլըր. տէրտտէն պէլատէն
 զայրի շէյ րասթ կէթիրէմէզ: Հէր պիր համ
 լէսինտէ տէրտի թարագի գօր, գօրգուսու-
 արթար: Հալինի քէնտի տէ չէքէմէզ օլուր,
 իւմիտի քէսիլիր, էճէլտէն իմտատ արար,
 մահվ օլմազ իսթէր:

Պէտ խոյ ատամըն թասլատորը սախթ
քիպիր՝ նաֆիլէ տիր . պիզի ալտաթմագ ի-
լին սուրէթէն կէօսթէրտիյի եիւրէք րահա-
թը պօշ տուր : () եիւրէյինի տօլատորը
փէրտէյի պէն երրթտըմ . իլինի կէօրտիւմ .
էթտիյինտէն քէնտի ութանըյօր , վէ կիզլը
կիզլը քէնտի քէնտիյի խօրլայօր : Օ իրա
պէտ խոյ ատէթի՝ գալպին սէսինի պաստը
ըրօր , լաքին քիւլլիյէն քէսէմէյօր :

Տիւնեատէ ինսան եաշամամըլ քի , էճէ-
լը կէլինճէ , օ արթըզ եալան կէօթիւրմէզ
գօրգունճ սաաթտէ , եաշատըլը վագըթ
խօշանտըլը շէյլէր հէփ պօշ ումուշ , հէփ
տէրտ իլէ պէլայըմըլ տէյի իզրար էթմէյէ :
Սէն օ սաաթտէ նէ հագ կէօրէ պիլէճէք-
սին , նէ իւմիտ . նէ րահաթ պուլա պիլէ-
ճէքսին , վէ նէ տօսթ : Ս ալ , օ նէ գօր-
գունճ գարանըզ տըր . օ նէ իւրքէճէք ինիւ-
թիլէր տիր . օ նէ եագըճը ալէվլէր տիր :
Ըրզուլէտիյին պոլ մույուտու . շան շէօհրէթ
սայտըլըն , իլմին մարիֆէթին պոլ մու տուր :
Կէլ , կէլ , սէն տէ էօլիւմ սաաթիւտէ օլան
կիպի տիւշիւն . տիւնեանըն մանասըզ օյուն
ճագլարընը , վէ էպէտի աճըլարտա գարսը
էտէն սէֆալարընը , տիւնեատէ պախթ ա-
րար ալարէլէրէ պրագ . գօ ծնլար՝ մալ , նու-
ֆուզ , վէ շէրէֆ թամալլա ինլէսին եաթ-
սըն . վէ սահիհ մալ արայան քեամիլը՝ տէլը
տիր տէյի զէվլէնէ կէօրսիւն : Ընճագ ֆի-
լանտրօս կիպի , նէրկիզէ կիպի , լուցիա կի-
պի հէնուզ թապուլթտան չըգան ճանըն ,

Հագ՝ կեօզիւ էօնիւնէ կէլտիլքէն , նէ՛ գա-
 տար շաշաճագ տրր : () Նտան ինսան էվլա-
 ար իւզերինէ պիր նագար էտիփ , էօլմէք իգ-
 թիզա էթտիյի խուտուտա , պիւթիւն էօ-
 միւրլէրինի քէնտիլէրին ալտաթմաղա պէզլ
 էթտիլքէրինէ՝ նասըլ թաաճճիւպ էտէ-
 ճէքլէր տիր : Վօմրիւմիւզիւն գըսա վատէ-
 սի թէմամ օլունճա , վէ ինթիգամ ալըճը
 զիմէթիմիզ կէլիփ Ֆէնա կէչիտիյիմիզ
 կիւնլէրին ճէզասընը պիղէ չէքտիրէճէք օ-
 լունճա , օ շաչընլըզ հէփիմիզին պաշընա
 կէլէճէք : () Մուպարէք հագ՝ մէյտանա ջը-
 գըփ , պիղէ տիւշմէն օլտուղուն պէյան էտէ-
 ճէք օլուրսա , ինսանտան ինթիգամ ալմա-
 զա էպէտիլիյի տավէթ էտէճէք օլուրսա ,
 պիղ ծու պունճա զաման թանրմազ իսթէ-
 մէյիփ , կէրի աթտըղըմըզա՝ նէ՛ ազապլար
 չէքէճէյիզ : Ֆիքրիմիզ օ զաման պիղէ՝ չէ-
 քէճէյիմիզ ազապ օլաճագ . լաքին շիմտի պի-
 զի ազապտան գուրթարա պիլիլր : Վէամիլ-
 լիք պիզի թութուփ , պիղէ ազապ օլմատան ,
 պիղ տավըանրի քէամիլլիյի թութալմ :
 Սախուգաթըն հէմ էն ազիմի , հէմ էն
 պօշու ատամ , գուտրէթին նէ՛ գատար պիւյ-
 իւք տիւր , լաքին մուրատըն նէ՛ գատար կէվ-
 շէք տիր : Վօրգունճ էպէտիլք՝ սէնին տէվ-
 լէթինին վէ նէքպէթինին թօխումունու
 գալլինէ էքմիշ իքէն , վէ իսթէտիյինի սէչ
 մէյէ՝ մուրատընը սէնին էլինէ վէրմիշ իքէն ,
 կէօզիւն էօնիւնտէն տըղլայտրագ պիր պէօ-
 ճէք կէչսէ , տէր ազապ Ֆիքրին տաղըլըր :

վէ պու ազիմ մասյա հաթ ընը ունուտուր սունն :
 Լ'դէ մալիք զաթ պէօյլէ մի օլուր . ազլը օ-
 լանըն փէք պէնդէր սուրէթի՝ պու պէտ թաս-
 վիր մի տիր :

Եօգ լըրենցիոս , եօգ , էյէր ինսանլարա՝
 ազլըն պիր ճիւզի հիւքմիւ վար ըսա , վէ կէ-
 ճէնին շու տիսիզ երտրզլարը նուրունտա ,
 խալգ սուտազ գըմըլտաթ մայարազ՝ ըսալը-
 թասըզ ըիւյալէրէ տալմըշ իքէն , պէնիմ
 օգուտուղում պէյթլէրաէ պիր միգտար թէ-
 սիր վար ըսա , սէն պունլարը խաթըրնտան
 չըգարմազըն : Ելէճէնին ախըր քէրամէթի
 պաշայօր , տիգգաթ էյլէ , շու անտ վէր-
 տիյիմ եէմինլի ըէճամը տինլէ :

Եօլիւմ սըֆաթը օլան շու սուսլուգ՝ կիւ-
 նահըն էպէտի գըամէթի օլան շու գարան-
 լըզ , էճէլին սուրէթի օլան՝ ալէմին ույգույա
 տալընլըղը , վէ կէճէլէրտէ քիշլինին Ֆիք-
 ըինէ վէ հասսէլէրինէ տօգունան հէյպէթլի
 շէյլէր , վէ գարանլըգտա ըշըլտայան պու
 էօլմէզ նուրլար , հէփ եարատան ալլահը խա-
 պէր վէրեր , վէ սէճտէ էյլէ տէյի սանա
 ճէպը էտէր : () երգըլան մամուր տէվլէթ-
 լէր , վէ հալա հայաթտէ օլան՝ կէօլու տօյ-
 մազ փատիշահլարա էօրնէք օլաճազ՝ Փանի
 շէօհրէթլէրի պալասընտան տիւշէն՝ մէշհուր
 փատիշահլար , հէփ խապէր տէյիլմի : Լ'հ ,
 լըրենցիոս , շու իլք առամտան պու անէ կէ-
 լինճէյէտէք էօլէն ինսանլարըն խաթըր իչին
 օլսուն . հալա գուլաղըմտա էօթիւփ , պու
 սաաթտա սօն նէֆէսինի վէրմէք իւղրէ օ-

լան՝ սայրսրդ ինսանլարըն ախրէթէ կէօջ տիւյիւնիւ խապէր վէրէն չանըն հագգը իչին օլսուն . վէ սէն տէ արտըմըզ սըրա կէլիօր սուն տէյի՝ սանա օ ճանլարըն վէրտիյի խապէր իչին օլսուն (էյէր սէնտէ տէ սէսլէրինէ գուլագ վէրէճէք գատար ագըլ վար ըսա) լօրենցիոս , քեամիլ օլ : Մէզարլարըն իչինտէ , էճէլին գարա պայրագլարը ալթըն տա , պիրի պիրի իւսթիւնէ չիթիւմիշ՝ խայալլ մէ կէլէն սաքէրին սօլմուշ սարարմըշ եիւզլէրի իչին օլսուն . եէնի մէզարլար գագըմագ իչին , եօրուլմագ մէզարճընըն քիւրէքլէյիփ տիշարը աթտըղը , փատիշահը գօրգուտան , մէզարճըր պէսլէյէն՝ ինսան թօփրաղընըն խաթըր իչին օլսուն , ագլընը պաշընա կէթիր : Աիւնին ըլըղընտան գաշար՝ եասլը ճէնագէ ալայլարը հագգը իչին . օ գարա եասլար , օ սիյահ մուսլար , վէ եաշամագտան գալըշ ինսան թօզունա՝ քիպրիմիզին էթտիյի զլէյնէթլէր իչին օլսուն . վէֆաթ էթմիշ փատիշահլարըն թիւրպէսի , վէ իչլէրին տէ պիր գուլթու ըլըղ ըլա՝ քէնտի պաշընա եանան գանտիլի իչին օլսուն . մէզարլարըն տիպինտէն կէօզիւնէ կէօրիւնիւյօր գըյաս էթտիյին , վէ ինիլթիլէրի գուլաղընա կէլիօր սանտըղըն՝ գուրու քէմիք՝ գօրգունճլէշլէրին հագգը իչին օլսուն . իւմիտլէրի գաթ օլսուղու եէրտէ , էօլմէյի՝ չէքտիքլէրի սէֆիլլէրտէն վէ կէօնիւլ ազապընտան թաթըլ սայրփի , էճէլի տավէթ էտէն՝ գուլթուղ գուրպանլարըն ֆիղանը իչին օլսուն . հասըլը քէլամ

շու մահիթապըն գանա պօղուլաճաղը կիւն , վէ կէօյէր երգըլըփ , երլտըղպարըն պաթաճաղը կիւն հազգը իչին . կէօյիւն սօն կիւրիւլթիւսիւ՝ ալէմին մահվ օլտուղունու խապէր վերտիյի կիւն իչին օլտուն . վէ կիւնուհ քեարլարըն ճէմ օլուփ , իլամլարըն ալաճաղլարը՝ գազա կիւնիւ հազգը իչին օլտուն . ալէմ եինէ գարըշ պուրուշ պիր պիրինէ կէչիփ , օ օլաճաղ էպէտի կէճէնին հազգը իչին օլտուն , լօրէնցիոս , Փաղիլէթ էտինմէյէ պագ (Է) :

Պէնիմ արթըգ նէ սանա պօրճում գալտը , նէ Ֆիլանտրոսա . իքինիզէ տէ պօրճումու էտա էթտիմ : Սաղ օլան տօսթումմա , տօսթլուղումու էտա էթտիմ , էօլմիւշ օլանըն տա մէրամընը իճրա էթտիմ : Օ իրա պիլ քի պէն ծնուն վասիսիյիմ . օ էօլիւրքէն՝ սանա միրաս օլարագ՝ պու հազ մատտէլերի պանա էմանէթ պրագտը : Պէն քէտի պօրճումու էտա էթտիմ , շիմտի սէնինքի պաշլար : Ֆիլանտրոսուն նասիհաթլերինի տինլէ , թանղընըն սէսինէ դուլաղ վէր : Տօսթլուգ սանա Փաղիլէթ ղայրէթի վէրսին , ազլընա եարտըմ էթտին : Տիւնեա սէնտէն՝ տօսթունուն ատընը պօղմայաճաղ աթվարէ պէքլէր : Սէնին պիր օղուն վար լօրէնցիոս . տէվլէթի սէնին էլնտէ տիր : Իպրէթին՝ ինսանլարա չօգ թէսիրի վար , էզ ճիւմլէ պիր պասանըն՝ էվլատընա : Պէտ խույուն իպրէթի Փաղիլէթ ինքինտէն թէսիրլէ տիր . վէ պիր պասա պէտ խույ օլունճա , էվլատըն :

տան խայր օրնայաճաղը՝ հէման մուհազգագ տրր : Ելեր սէնին՝ էվատրնա մուհապպէ-
թին վար ըսա , սէն աթվարընա զարար վէ-
րինճէյէ գատար , էվատրն գօրգուփ թի-
թիրէյօր կիպի կէօզիւն էօնիւնէ կէթիր :
Սէն օնուն սէպէպի հայաթի սին , պագ քի
էօմրիւնէ սէպէպ օլանա լանէթ օղումաղա
մէճպուր էթմէյէսին . վէ էվատրն քէնտի
նէքպէթինի՝ քէնտի էլի իլէ գուրմասըն :
Վէնտինի էվատրն իլին սէվ . էվատրն
պապասընը , վէ Ֆիլանտրոսուն տօսթունու
սէլամէթէ չըգար . քէնտինի մութլու օլմագ
թէհլէքէսինէ գօ :

Սանա ըէճա էսէն՝ սէնին տօսթուն տուր .
չու ախըր կիւնէրինտէ , պայղըն սէս իլէ
սէնտէն իսթէտիյի սօն քէրէմ՝ սէնին քէն-
տի տէվլէթին տիր (4) : Իմտի պէն պու
պալալէրէ ուչտուգտան սօնղրա , չէքտիյիմ
էօրղունյուղա թաաճճիւպ էտէյիմ մի : Պէ-
նի զայրէթէ կէթիրէն՝ եարատանըմըն իղ-
զէթի իտի : Եինէ օ արղու տուր պէնի
թահրիք էտէն : Վէչքի աչգըմը թէքրար
զըզտըրա պիսէմ , Ֆիլանտրոսուն մէգարըիւ
զէրինտէն՝ սանա պիր միգտար տահա հագ
մատտէլէր տէվլիրիրտիմ : Եպին եազըգ ,
Ֆիլթուր կէլտի , կէվլէտիմ . Ֆիլքրիմ թու-
թուգ , գուվլէթիմ քէսիք , ըուհլարըմ սէօ-
նիւք տիւր : Սյգու պաստը , կէօզլէրիմ գա-
փանյօր : Սյգունուն արտը սըրա վարան
րահաթլըգ տրր . չէքտիյիմ պունճա մէշագ-
գաթըն թէտախիւլ օլան իւճրէթինի՝ ինչպ

ալլահ հալաճաղըմ: Այլ թաթը ույգու, չօգտան պերի տիր սէմթիմէ ուղրատըղըն Եօգ. կէլ իմնի կէլ. սէն չիֆթախի զուլիպէսին տէ կէմիախի սալընճաղընտա, ճէնքախի չա տըրը ալթընտա ույուտուրսուն, օնլարըն էօյլէ սագիլ Եէրլէրինտէն զաչընմատըղտան սօնղրա, կէլ պիր տէ պէնիմ կէօղլէրիմէ էն: Ապրին պէնի պունճա զաման թաաիղ էտէն զօրգունճ խիլլեալերի պիլէնճէ կէթիլիմէ. կէթիրիրսէն, թաթը ույգու ըիւյալերի կէթիր. ինսանա Ֆէրահ վէրէճէք, վիւճուտունա գուվվէթ վէ զինտէլիք վէրէճէք բա Տաթըգ փէլէսէնինի՝ կէլ Տասսէլէրիմէ սիւր: Արատա պիր սէն կէլիփ իմտատ էթմէտիքճէ, ինսանըն էօմրիւ տահա չափուք պիթէր: Ինսան պիր կիւնիւն զահմէթին տէն Եօրուլուփ, սէն կէլիր թէքրար թամիր էտէր, իրթէսի կիւնիւնքինէ Տաղըրլարսըն: Աէնին թէգայեիւտիւնլէ էօմրիւմիւզ տուր մայրփ Եէնիլէնիր, վէ թա խասթէլիք կէլիփ, վիւճուտուն չարխլարընը պօզընճայա գատար, Եախօտ էճէլ կէլիփ թէլլնի գըրըփ, տէվըրի տուրունճայա գատար, կիւնլէրիմիղին թէլլ՝ Եումաղընտան չէօղիւլլըր կիպի ուզանըր տուրուր... անապա պէնիմ չարխլարըմըն տէվըրի նէ զաման տուրաճադ:

(Տու Եալընըզ սէն պիլիրսին Ես ալլիմ ալլահ. տիւնէանըն հէր թարաֆընա տաղըտըփ, գարարսըզ գըսմէթլէրինէ տիւրլլը շէքիլէր վէրտիլին թէնլէրին վէ բուհլարըն կէլիփ կէչմէսինի, Եալընըզ սէն կէօրիւր-

տիւն : Եթէր վագթին կէջիճի ըրմանդնտա ,
 իսթէր էպէտիլիին գըրսըզ տէրեասընտա ,
 սէնին մուպարէք սէֆէսինին գալտըրըփ էն
 տիրտիլի կիպի , կեահ Ֆըրթընտա , կեահ
 լիմանըգտա , տիւնեալար ըլա պերապէր՝ հէ
 փիսի այաղըն ալթընտա չայգանտըղըն կէօ
 բիւրսիւն : () Թուրտուղուն էպէտի թաթաթ
 տան՝ մէրհամէթլի կէօղիւնիւ շէվիլը . շու
 թիւքէնմէզ էնկիկըրտէն պերի , շու աալընը
 պիլմէտիլիմիզ թարիգլըրտէն աշաղա , սէ
 նին պիր էմրիկնիլէ մահվ օլան՝ հիքմէթլի
 զաթլըրին պի շիւմար սիւրիւսիւնտէն պերի ,
 գում կիպի կիւնէշլըր սաչտըղըն օվալարտան
 աշաղա , պիր քերրէ նազարընը շէվիլը . շու
 կիրտապտա սէֆէս ալտըրտըղըն պիր աուճ
 թօփրաղա՝ պիր թանղըր նազարըլա պագ ,
 թագսիրաթընա գալմա , Փազիլէթլըրինի
 պիլէ աֆվ էլլէ . զիրա պիգտէ Փազիլէթ
 տախի թագսիրաթ տըր , լաքին տահա խա
 Ֆիֆ տիր : Լէրչի կէճէ կէչէյօր , կիւնլէրէ
 ըջըզ վերէն կիւնէշին շէֆագըր աչըլըօր .
 լաքին չօղա վարմազ , հալա պու աչա պիլ
 տիլիմ կէօղլըր՝ օ կիւնէշի կէօրմէզ օլա
 ճագ . պիր մէրհամէթ նազարընյա սէնին
 լութֆունա լայրգ օլուփ , տէվլէթի նաիլ օ
 լաճաղըմը՝ պանա խապէր վերմէտիքճէ ,
 կէօղլըրիմի գափաթմա : Երաքերէմ սահիպի
 ալլահ , ինտան ազապտան իքրահ էտեր . ա
 զապ՝ կէջիճի պիլէ օլա , էինէ գօրգաճագ
 շէյ տիր : Լ՛հ բապպիմ , լութֆ էլլէ , քե
 րէմ էլլէ . թապիաթին պէնի եազլաշտըր .

տողը, վէ խասթեղիյն՝ թապիաթտէն աւ
 ճէլէ պէնի չէքիշտիրտիյի շու սուգ եաթա
 զա, շու թօփրագ տէօշէյիմէ, պէնի պիր
 էշրէֆ սաաթտէ եաթըր : () զաման թագ
 տիր քիթապընըն պէնի ատէմ Փասլընտա
 եազըլան հագ սէօզլէրի՝ մէզարըմ իւզէրինէ
 եազըլըր . եանի « ինսան ճանը տերտի իչին
 տէ նաֆիլէ չապալանըր . հէր տիրըլիյէ
 տէօնէր տօլաշըր, լաքին նաֆիլէ տիր . քի
 շի րահաթինի Փագաթ սէնտէ պուլըր :
 Պու տինէատէ իքէն րահաթի իւմիտտէ
 պուլըր, էօլտիւքտէն սօնղըա թէքմիլ տէվ
 լէթտէ, » տէյի մէզարըմ էճէլէ տէլլալ օ
 լուփ, պու հագ մատտէյի ալէմէ խապէր
 վէրսին . ագիլէ ալիմէ մէշգ էթսին : Ստորգ
 րիճալ հէր կէճէ փատիշահընըն գուլաղընա
 օգուսուռն : Ս է պէնիմ հասսէլէրիմ սէնին
 սայէնտէ ույուշուփ, տէրին ույգույա տալա
 ճագլարընա եազըն, պու հագ տէրսլէր գալ
 պիմէ տահա զիյատէ թէսիր էթսին քի,
 ճանըմ սէնին գուճաղընտա րահաթ էտէ
 պիլսին : Խայր, տէվլէթէ նաիլ օլմագտան
 իւմիտիմի քէսմէմ : Մլլահ վար . . . ատամ,
 սէվին : Մ թապիաթ, թէշէքքիւր էյլէ,
 ալլահ հէր շէյէ գատըր տըր . . . վէ ալլահ
 ինսանըն տօսթու տուր (ր) : Մլլահըն ին
 սանա օլան մուհապպէթի էճէլին էօլիւմիւ
 տիր, իւմիտսիգըլիյն իլաճը տըր, վէ կպէ
 տի սուրուր իլահիլէրինին սէպէպի տիր :
 Իշթէ աչգըմ սօն համէսին իճրա էթտի .
 էմէյինի թէսէլլայլա թէքմիլ էթտի . պու

լայքի թէսէլլա՝ պէնիմ պու պէյթ լէրիմտէն, օգույանլարըն գալպինէ թէսիբ հտէ : Սօջան գալ աղիզ կէճէ , խօջան գալ : Մըթըգ սէնին գարանլըզ կէօլկէնտէ տէյիլիմ . պիր է պէտի կիւն պաշլատը . ճանըմը սէվինճ ալտը : Պիր ճիւզի մէշագգաթտէն նիճէ շիքեայէթ հտէյիմքի , հիշտէն տօղմուշ իքէն , շէքտիյիմ մէշագգաթըն էճրի՝ էպէտի տէվլէթ իլէ հօտէնէճէք : Մ՝ ճանըմ , պիր աղ տահա վազթիմ վար իքէն , էճէլի տիւշիւնիւփ , հօմրիւն շէշիսինի տահա ալալըմ : Տիւնեա տէ րահաթ եաշայրփ , րահաթ հօլմէնին եօլու պու տուր : Մւմիտ՝ սէվինճիմի պէսլէսին . Ֆաղիլէթ՝ իլիմ օլտուն . պէն իւճրիէթիմի՝ կէօք եիւզիւնտէ շու փարըլտայան երլտըզլարը՝ պաշընըն թաճընտան տէօքէն՝ ճէօմէրտ ալլահտան պէքլէրիմ :

Սէն տէ լօրէնցիոս , ույան . շու կէճէ վազթինտէ , սէվտիյին Ֆիլանտրոս սէնի չաղըրըօր : Մնսան էվլատը ճէննէթ իլէ տէրունէն դօնուշմաղա միւնասիպ՝ իշթէ պու սաաթ տրը . հագգըն նուրու գալպէրէ թէսիբ հտէճէք սաաթ՝ պու սաաթ տրը : Ույան իմտի ույան քի , տաիմն ույանըգ գալասըն : Մ՝ լէմ ույգույա տալընճա , վէ շու փարլայան երլտըզլար մում կիպի սէօնիւնճէ , վէ վնգթի զէման՝ զօրլու սամսն կիպի , զաղապը արասընտա տիւնեա տիրէքլէրինի տէվլըրիփ , երգընթըսը ալթընտա քէնտի կէօմիւլիւնճէ , վէ տիւնեանըն պօշ գալսն եէրինի՝ պիր էպէտի կէճէ պասընճա , սէն եինէ ույանըգ գալասըն :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Է

(*) Սէն քիմ՝ օլտուղունու պիլիբրմիսին : Պիր էօլմէզ ճանըն գըլմէթի նէ տիր պիլիբրմիսին : Վէճէնին շու եանան նուրլարնա պագ . շու սիւրիւ սիւրիւ քիւրէլէրի տիւնեալարը կէօրիւրմիւսին . կէօյիւն շու սալթանաթընա պագարմիսին : Պու կէօրտիւլին երլտըլարա՝ տահա պիլիբրմիսին երլտըլար գաթ , հէփսինի պէրապէր ճանըլա թարթ , էինէ ճան աղըր կէլիւր . եալընըզ պիր ճան՝ պու փարլայան ճանսըզ շէյլէրին հէփսինտէն գըլմէթլի տիր :

(Բ) Լօրէնցիոս , տին նէ տիր , պիլիբրմիսին . ագըն իսպաթը տըր : Սէնին ագընա քիպրինէ նիսպէթ՝ սէն պու տիւնեատէ էն գըսա ագըլը ատամտան աշաղա սըն : Պէն պու իսպաթլար ըլա , սանտ ագըլսըզ տէմէյե մէճպուր օլտուրում , գապահաթիմ՝ վար մը . պէն սանա եագըլմայաճագ լագըրտըլը սալ աղըմտան չըգարմամ : Իմհի . սէնին գալպինէ եա հիճապ , եա գօրգու թէսիր էթմէյեճէքմի : Տահա պիր մուրտար պէօճէք կիպի չամուրտա տօլանըր տուրմուրմուսուն : Իշթէ պէն՝ սէնի մուհաֆազա էտէն մէլէք կիպի գանապանըրի , սէնի եերտէն այըրտըմ , երլտըլարըն օրտուսունա չըգարա տըմ . մէլէք կիպի սէնի էն իրի երլտըլարըն արալընտա կէզտիրտիմ , իքի եանըմըզ սըրա սըրա երլտըլար , պուլըտար այաղըն ալթընտա , սէնի էօլէտի ալտհըն սարալըն կէզտիրտիմ , թախթընա եագընատէք կէօթիւրտիւմ : Սէն տահա օ սէֆա տէտիյին ղէհիւրտէն վազ կէլմէզմիսին . օ սէֆա տէտիյին պիր գայնար քէօպիւք սիւր , գայնամտան տուրտուգըլայն , տիպինտէ պիր աճը էօտ գալըր : Սօնու կէլէն սէֆա՝ պիր էօլմէզ զաթէ լայըզ շէյ տէյիւր տիր : Տօլարքէն էօլէն սէֆայէ՝ սէֆա տէնմէզ : Պիր տէմտէ կէլիպի կէլիպի , գալպտէ հիճապ նէտամէթ պրագան սէֆայէ՝ սէֆա տէնմէզ : Սէն շէրէֆի պու գատար սէվէյօրքէն , օ սօֆու տէտիյին ատամլարը իւրփալայարագ , հաթթա քէնտի նէֆսինի իւրփալայարագ , էպէտի շէրէֆինէ տահա պէօլէ գասա էտէրմիսին :

(Գ) Պու բէճա՝ գապուլ օլտուրմայաճագ բէճա սէյ .

իւ սանըրմ. լաքին հայ ինսան գրամընըն համադաթի հայ. պու պիր րեճա աըբ քի, քելչիյէ հիւ պիր շէյ թէ- սիր էթմէյինճէ, ինսան ինսանա պու րեճայը էտէր: Սանա էէնիտէն իսպաթար կէթիրմէյէ՝ տահա հարա- րէթլէնէյլմի: Ֆիլանտրոս էօլտիւքտէն սոնդրա, սանա էթտիյի նասիհաթլէրի թութտուրմադա, պէն վարայլմ սանա էէնի մատտէլէրմի արայլմ:

(Դ) Պէն սրթըգ մէտըլէրիմի քէսէր, սուս օլուրում: Պէտյէ կէվէք մէտըլէրէ սէն կիւճէնմէգմիսն, ա՛քէրիմ ալլահ, սէն հէմ ալլահ սըն, հէմ ինսան սըն, հէմ ին- սան իլին ալլահ սըն: Ինսանըն տիւշիւնիւփ իսպատէթ է- տէճէյի՝ անճագ սէն պին: Սէն փէաէրինին գուճաղըն- տան էնիփ, կէտլէրին կէտլէնիւ՛ եէր իլէ ուզաշարտըն: Ճան շէքիշէրէք պի կիւնահ ճանընը թէսլմ էթտին: Իճէլն հիւքիւմ ասասըն՝ հաչընըն ադաճընա վուրուփ գըրաըն: Իճէլ ինսան գըսմընա տիշ կէշիւմիշ իքէն, սէն շէքիփ աղղընասան ալլան: Ճէննէթ գափուլարընը քէն- տի տիւշմէնլէրինէ աչաըն, վէ էզլիէէթտէ օլան գար- տաշարընը՝ պու թիւքէնմէղ պօրճա պէտէլ օլան իւճրէթ- լէրին ալմադա կէօնտէրտին: Ինսանըն գապահաթի օլ գատար պիւյիւք քի, էտէմէտի միւմքին տէյիլ իքէն, սէն՝ իւմիտ քէսիքլիյինի էասագ էտիփ, իւմիտսիզլիյի տահա պիւյիւք գապահաթ սայայօրսուէն, վէ սէվնէճի պօրճ գօյօրսուէն. հասլը քէլամ օ վասֆ օլոււնմաղ մու- հապակէթինաէն, պէնի աաէմ արասընտա օլմագտան իօշանըրսըն: Պու նէ լիսան աըբ. ճէննէթտէն մի էն- միշ. ինսան էվատընա, կիւնահքէտար ինսանա, պէտյէ շէյ սէտյէնմիշ մի տիր: Պու սէնին մուհապակէթինէ նիւ- պէթէն՝ տիւնէանըն հիքմէթլէրի հիքմէթ մի տիր: Պու մուհապէթ՝ էճէլն էօլիւմիւ տիւր, իւմիտսիզլիյին ի- լաճը աըբ, վէ էպէտիլքտէ շաղըգ իլահիլէրինին սէ- պէտի տիր: Պու սէօղլէր մէլաիքէնին ահէնըլ մագամըն- տան թաթը աըբ. քիշիյին գալպինէ տէվա օլուր, վէ կէճէնին գարանըլը կիպի գարա տիւշիւնճէլէրէ տալ- միշ պիլէ օլա, էլինէ սէվնտիրիւր շաղ էտէր. թէք- միլ մութուլուղոււ՛ պիղէ փիշինճէ շէշիսին ալուըրը, վէ ճանընը թէնտէն այրըրմատան, պիղի մութուլու- ղա նաիլ էտէր:

ՄԱՀՇԵՐ ԿԻՒՆԻԻ

Գ Ա Ս Ի Տ Է

Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի Ֆ Ա Ս Լ

Էլէր՝ պիպիւքէրին պախթընը , Ֆա-
 թիհէրին շանընը մէտհ էթտիյի եհրտէ ,
 տէվլէթլէրին թալիինի , վէ ինսան գուտրէ-
 թինին օ սալթանաթ իւնվանլարընը օգու-
 տուղու եհրտէ , պէն վազըթլարըն ախրըը-
 նատէք վարըփ , ինսան էվլատընըն կէօղի-
 էօնիւնէ , կէլէճէք զամանտա օլաճագ՝ տա-
 հա աճախպ Ֆասըլլար աչըփ , պիզիմ ճէնք
 մէյտանլարընտան գօրգունճսէյրանլար կէօս-
 թէրէյիմ : Սիլլէթլէրի ճէմ էթտիրէճէք
 պօրունուն հիքմէթլի սէսինի գուլպլարընա
 էօթտիրէյիմ : Ղան չէքիչէն թապիաթին
 սօն ինիլթիլէրինի իլիթտիրէյիմ . տինես-
 նըն գարզալըղընը , եհրին կէօյիւն երզը-
 տըղընը կէօթէրէյիմ : Վալլին հիւքիւմ
 ասասը գըրըտըղըն կէօրսիւնլէր . էօղիւլէրի

տիշարը աթմադ իլին, մեզար տիպլերինին չալգանտողըն կէօրսիւնլեր. էպէտի Հաքիմ կէլիփ, ճիւմլէսինին շերիաթինի Փասլ, վէ էպէտի գըսմէթլերինի Տիւքմ էթտիլին իշիթսինլեր :

Պօրգոյլա սէվինճ արասընտա մուալլագ տուրուփ, ճէսարէթիմէ պագար, պու թէտ պիրի պէն մի գուրտում տէյի, քէնտիմ քէնտիմէ թիթիրէյերէք սօրարըմ: Օիրա կիւնտիւզիւն կիւնէչի, կէճէնին երլտողլարը, Տէր նէ քի կէօրմիւշ իւսէ, պէնիմպու թէտպիրիմտէն չօգ աշաղա տըր: Պէն պու թէտպիրի գուրալտան պէրի, ինկիլթէրրանըն թախթընտա գուտրէթինտէ՝ նէ պիւլիւքլիւք կէօրիւյօրում, նէ սալթանաթ. պէնիմ թէրթիպ էթտիլիմ պէյթլեր՝ պու օլ տուղում տիւննայա սըղար շէյ տէյիլ: Տարի քէաինաթտէ տաղընըգ տիւնեալար, էթրաֆըմը սիւզ գուշատըն. վէ սիւզ մէլէքլեր, զաթընը ըիւթպէնիզ Տէր նասըլ ըսա, օլ տուղունուզ մէքեան Տէր նէ գատար ուզաղ ըսա, կէլին, պէն կիպի պիր աճիզ ինսանա եարտըմ էտին: ՍէտՏինի օղույաճաղըմ՝ էպէտի էֆէնտինիզլին իզզէթի տիր:

Եյ զաթլերին սահիւ պու թլագը, մէլէքլերին գափանըփ սէճտէ էթտիլի թանղըր. սէնին մուրատընըն պիր իշարէթի իլէ, շու կէօրիւփ Տայրան օլտուղումուզ շէյլեր, շու կէօք եիւզիւնտէ ըշըլտայան տիւնեալար, կէճէ գարանըղընտան Տիլէր կիրտապընտան սիւրիւլէ տիշարը ուզրայըփ, պօշ էէր.

լերէ տիգիւմիչէր իսէ, օ գուտրէթինին է, սերինի պանա տա տույուր . հասսէլերիմին չալպանթըսընը, ճանըմըն գարանըղընը տէֆ էյլէ . ճանըմա իչհամ, իգտամըմա եարտըմ, վէ զիհնիմէ պիր գուվլէթ վէր քի, սէօյլէյէճէյիմ մատտէնին պիւյիւքլիւյիւնէ ույղուն օյսուն :

Մտամ, կէօղիւնիւ գալտըր, ճիհանըն կիւզէլլէյինի սէյր էյլէ : Շ ու եեր եիւզիւնէ պագ . օվալարընըն շէնլլէյինէ պագ . էվ վէլ պահարըն չիմէն իլէ չիէյիլէ տէօչէտիյի հալըա պագ . կիւզ այլարըն տօնաթտըղը պիւքին մահսուլարընա պագ : Տերեալէրին ինիլթիսինի տինլէ . լիմանըգտա գըմըլտան մայան կէմիլէրի՝ սիւրիւքլէյիփ եիւրիւտէն տաղ կիպի տալղալարընա պագ : Տաղարըն թէփէլէրինտէ էֆլաքէ սէր չէքմիչ օրմանլարա պագ . տէվլէթլէրէ սինօր քէսիփ, իգլիմէրի այրըան՝ սէլ կիպի ագար չայլարա պագ . տէվլէթլէրին խազինէսի՝ ալթուն կիւմիւշ մատէնի՝ չուգուր տերէլէրէ պագ . էթրաֆընա կէօլլէ սալըշ՝ հիյպէթլի թէփէլէրէ պագ : Շ ու աղիմ շէհիւրլէրէ, եեր կէօթիւրմէզ օրտուլար սսքերինէ, սայըա կէլմէզ տօնանմա սէֆինէլէրինէ պագ . վէ պլիյօն՝ պօղազլարընտա եաթըրի էվրօփայա հիւքմ էտէն՝ աղիմ տօնանմայը կէօր : Այեր պիւթիւն տիւնեայը կէօրմէյէ կէօղիւնիւն նագարը եէթիւմէզսէ, սալթ ինկիւ

1 ինկիլթէրա :

Թէրրա ատարնտա՝ տիւնեանն մուխթա սար ըհսմինի կէօր :

()նտան սօնպրա կէօզիւնիւ կէօյլերին Տիքմէթլերինէ գալարը . կիւն տօղուտուն տան կիւն պսթրսրնա պագ : () կէօք գուպ պէնին շէվրէսինի՝ կէօզլէր կիւՃիւլէ կէօրէ պիլիը . Փըրթընալար՝ խըշմընը իճրա էտէՃէք , վէ թանղըր՝ զազապընը կէօսթէրէՃէք՝ թիւքէնմէզ օվալար : Պուլթպու փարլատան մէշալէլէրէ պագ , հէր պիրի մէվսիմլէրէ էօլ կէօսթէրիփ , սէնէլէրի տէվը էտէր . տիւնեա գուրուլալտան պէրի՝ պէօյլէ ըջըլտայրի , նուրլարը գաթ՝ա թէնգիլ օլմուշ տէյիլ : Տէվիրլէրինին պիթիփ պաշատըղընա պագ . տէվը էթտիքլէրի տաիրէ՝ նէ թիւքէնմէզ մէնգիլ տիր : Պու պինլէրճէ էըտըզլարըն պիրի պիրի իւսթիւնէ տօղանրի կէգտիլի՝ նէ էօլիւսիւզ էէրլէր տիր : Պու պինալարըն պիւյիւքիւյիւնէ , թէմէլլէրինին մէթանէթինէ պագրի հայրան օլմնիլ մը սըն : Պունլար էպէտի էաշամաղա լայրգ շէյլէրէ պէնգէմէզ մի : Հայ հայ . օյուսա հէփ մահվ օլաճագ , հէփ պիշքին թօխում տանէլէրի կիպի տէօքիւլէՃէք . շէօյլէ քի տիւնեաննն օլտուղու մէքեանը , կէօք գուպ պէնին գապլատըղը էէրի , արայրի պուլամայաճագլար : Այ կէօյլէրտէ պու էըլտըղ սիւրիւսիւնիւն պիր իղի գալաճագ , նէ էէրտէ Սթուար՝ սօյունուն հիւքմ էթտիլի

1 Ինկիլթէրրա գրաւընըն սօյ տտը տըր :

եերէրին պիր էսերի : Սազըթլար հիչ օլա-
ճագ . պիւթին տիւնեա սիլինիի , եերինտէ
պիր զերէ պիլէ գալմայաճագ :

Կէլէճէք վագթին պիր տէվըինտէ , վագ-
թի՝ թէզ մի կէճ մի , գատեր տէֆթէրին-
տէ սըր տըր . պէլքի թօփրաղըն եիւզ պին
տէֆ՝ա տահա մահսուլու ալընտըգտան սօնդ-
րա , պէլքի տիւնեա ֆասըլլարը պին տիւր-
լիյէ տահա թէպտիլ օլտուգտան սօնդրա ,
էպի տէվլէթլերին երգընթըսընտան եէնի-
լէր զուհը հտիի , սաիր պուրպօնլար՝ , վէ
էյեր ինսանլար լայրգ օլուրաա , սաիր աննա-
լար՝ կէլիի , սաիր մէմլէքէթլերտէ հիւ-
քեումէթ էթտիքտէն սօնդրա , աղղըն ին-
սան գըսմը՝ իքի պին երլ մուգատտէմ՝ օլան
թարիգտէ չալգանըի , պիր պիրլերինի եէ-
տիքլերի կիպի , շիմտիքի ինսանլար տա տիւն
եանըն երգըլաճաղընը , կիւնէշին սէօնէճէյ-
ինի , խաթըրլարընա կէթիրմէտիքլերի ան-
տէ , օլ մուսիպէթլի կիւն կէլէճէք տիր . . .
ույանըն տիւնեալար , ույանըն . միլէթլեր
սահպլերի , իշլիտին տէ թիթիրէյին . . .

Պիր գալըն պուլուտ գալգըրի կիւնէշի գա-
փար , տիւնեանըն մէմլէքէթլերինի պիր դա-
ֆիլ կէճէ պասար : Սիւզկեարլար գալգըրի ,
օրմանլարը երգար տար տաղըն էտեր . օ մէ-
թին տաղլար գըմըլտանըի , թէփէլերինտէ-
քի սերվիլէր կիպի , հավատա սալլանուսղա

1 Պուրպօն ֆրանչա գրալընըն սոյ առը տըր :

2 Անիա՝ օ վագթին ինկիլիզ գրալիցատը տըր :

պաշար . տերելէր եարըլփ , կիրտապար ա-
ջըլըր . տէնիզ՝ թա տիպինտէն չայգանըր ,
տալըպարը՝ ինլէյերէք աթըլըփ , հօնիւնէ
սէտտ օլան գըլըլարը պասար : Ա՛յն պէյազ
չէհրէսինի՝ գանըլ լէքէլէր հօթթիւփ գըզար-
տըր . կիւնէչին նուրանի քիւրէսի՝ գարանը-
ղա պաթար : Ա՛էօթ տուրմայըփ տէրինտէն
կիւրիւտէր , կիւրիւթիւսիւ տիւնեանըն պիր
ուճուստան պիր ուճունա թէքէրլէնիւր կի-
տէր :

Ա՛իր տէ գազա պօրուսու՝ եարըսը պու-
լուտ իչինտէ , եարըսը աջըգտա գօրգունճ սէ-
տասըն հօթ տիրմէյէ պաշար . կիւրիւթիւ-
սիւ եէր ալթընա իչլէյիփ , տիւնեանըն թէ-
մէլլէրին սարսաճագ . . . գօրգուլարընտան՝
սաղլար հօլուփ , հօլուլէր տիրիլէճէք : Թա-
պիաթի գօրգուտաճագ՝ հօյլէ պիր հէյպէթ-
լի սէս իչիտիլմիչ տէյիլ տիր : Ե՛յթան հա-
վալարտա տուրուփ , եարատան ըլան ճէնք-
լէտիլի զաման՝ , նէ չալընան պօրուլարըն
սէտասը , նէ շէյթանլարըն պաշընա չաթըր-
տայան երլտըրրմիարըն շամաթասը , նէ ճէ-
հէննէմէ տէօթիւլիւրքէն օ գօրպա սաքէրին
ջըղըլըմասը , հօյլէ գօրգունճ տէյիլ իտի :

Ա՛հէքլէր օ գօրգոնլա տէօթիւտիւլէր իսի ,
թօփրագ էվլատլարը նիճէ էմին օլուփ թիւ
թիրէմէյէճէքլէր : Փազիլէթ աէտիքլէրի՝
թէմպէլլի իլէ օլմազ , զայրէթ իլէ սաթըն

1 Միլթօն շաիրին զայ օլու ճէննէի Փասընտան պահս
էտէր :

այլնսր : Ֆաղիլէթի էտինիփ սազլամնազ՝
 գահմէթ մէշադգաթ չէքմէլի, զայրէթի էլ
 տէն գոմամալը : Մէզարըն պէրիսինտոն՝ կիւ
 նահարդ վէ րահաթ տէվէթ օլամազ . գա
 զալար պիր պիրինի գօվալար : Տիւնեատն
 պիզիմ արայաճաղմըզ՝ պարըջըզըզըն րա
 հաթ սեֆասը տէյիլ, իլլա ճէնք իյինտն
 զազանըն րահաթսըզ սեֆասընը արամս
 ԼԹԸԷ :

Քիչի մոռգատտէրինէ ըիզա վէրսէ, թա
 պիաթի տաիրէսինի թէճաուզ էթմէսէ,
 զէվզ սեֆա՝ քէնտիյի պաշտան չըգարաճա
 ղը գաման, վէ կիւզէլլիք՝ եիւզիւնէ կիւլ
 տիւյիւ զաման, վէ մուրտար թամա՝ գուտ
 ըէթի նուֆուզու թաթը կէօսթէրտիյի
 զաման, քիչի պու կէլէճէք վազթի տիւ
 շիւնսէ, վէ օ գօրգունճ կիւնիւն հէյպէթը
 թէթիւմնաթինի կէօզիւ էօնիւնէ կէթիւ
 սէ, իշթէ պօրունուն սէսի գուլաղըմա կէ
 լիյօր, իշթէ էօլիւլէր մէզարլարըն տիպին
 տէն թիթրէյէրէք չըգայօր տէյի, իսայլին
 տէ գուրսա գալպինէ էօյլէ տէրին թէսիր
 էտէրտի քի, տիւնեատն նիյեթէթինի պօզ
 տուրաճագ շէյ պուլունմազ ըտը . վէ ճէն
 նէթ ճանլարընա ըէֆագաթ էթտիմ գըլաս
 էտիփ, տիւնեայէ իքրահէն պագարտը :
 Աօյլէ ատամա էճէլ նաֆիլէ գօրգու վէրիր,
 էօյլէ ատամ՝ եէնէճէլինի սահիհ պիլիփ,
 էճէլէ քէնտի մէյտան օգուր վէ կէօրէճէյի
 սեֆանըն իւմիտինի՝ չէքտիյի պէլալէրտէն
 պահս էտէր :

Պու գըյամէթ կիւնիւնիւ պու գատար
 Գորգուլու հտէն՝ կիւնահ տըր : Սէն կիւ-
 նահտան սագըն տա , պէն օ էօրֆիլու կիւնիւ
 սանա թարիֆ էթտիլիմտէ Գորգու տույ-
 մաղսըն :

Երլան պիզէ զարար վերէճէք օլտուգճա ,
 հէր կիւզէլլիյի Գորգունճ կէօրիւնիւր . պիր
 սըգ չիմէնէ պիլէ եագլաշմաղա Գորգարըզ .
 լաբին տիշէրի տէօբիւլիւփ զարար վերէճէք
 շէյի գալմայընճա , կէօզիւմիւզէ կիւզէլ կէօ-
 րիւնիւր . կէօզիւնիւն շէրէմէթինէ հայրան օ-
 լուրուզ , տէրիսինին տիւզլիւյիւնէ ալաճասը-
 նա , փուլլարընըն մինէ կիպի փարլամասընա
 պէյէնիրիզ . պաշընը տիքէր , գույրուզունու
 գանդալար , վէլ-հասըլ էվվէլքի Գորգտու-
 ղումուզ շէյլէրինէ՝ սօնղրա խօշլանըրըզ ,
 էքրահ էթտիլիմիզ շէյլէրինի սէվմէյէ պաշ-
 լարըզ :

Կէլ իմտի կէլ , ա պէնիմ նէշամ , սէնին
 մէրագի մէշըէպին գասսավէթի սէվէր , գօր-
 Գունճ շէյլէրտէն խօշլանըր . սէն էքսէրիյեա
 մէզարլար արասընտա , գարանլըզ եէրլէր-
 տէ , սէրսէրի կէզէրսին : Կէլ օ Գորգուլու
 սաաթի պանա ըէսմ էյլէ . Գորգույուլա իւ-
 միտսիզլիյին օ սօն տէրէճէսինի , տիւնեա
 գուրուլալը կէօրիւլմէտիք՝ օ էօրֆիլու տէմի
 սէն թարիֆ էյլէ . օ կիւն տիւնեա եիւզիւն-
 տէ նէ թէպտիլաթ օլաճագ , ինսանըն գալ-
 պինի նէ ղարիպ հալլէր չալգայաճագ , անղ-
 լաթ պագայըմ անղլաթ :

Ը՛հ , տիւնեա նանըլ թէպտիլ օլտու .

չօգ աճրյաճագ շէյ տիր : Պիր զաման քէնտի միհվէրինէ եւթմըշ, ազիմ վագար ըլա տէվ ըրինի տօլանըրի տուրուրտու : Սայըսըզ երէ տըզլար էթրաֆընտա տէժնիւփ, ալայ կէօս թէրերլէրտի . քիմի սէնէ մէվտիմլէրինին հիւքմիւնիւ իճրա էթտիրեր, էվվէլ պահա ըրն վէ կիւզ այլարն պիրի պիրի արտը սըրա թաթը թէպտիլաթինի կէթիրեր, քիմի տէրեա էնկինլէրինտէ սէֆինէլէրին կէզտիրեր . պիրի տէրեպլէրին սուլունու կեահ գալտըրըրփ կեահ էնտիրմէյէ թայէին . օպիրի շաֆգըլա տիւնեայէ ըըզ վէրիփ, տիւն եանըն իքի եիւզիւնէ նէվպէթ իլէ նուրուրունու կէզտիրմէյէ մէմուր : Սանդըրնըն պէօյլէ նազարընտա օլան տիւնեա, եարատա նըն պու գատար ըահմէթ եազտըրտըզ եէր, զէվգ սէֆա մէքեանը, շիմտի եիւզտէն տիւշմիւշ, գարանըզլարա պաթմըշ, իւմիտսիգ մուսիպէթէ տիւչար օլմուշ : Սըզ վէրէճէք պիր կիւնէշի եօգ, հաւատա ուչուշան երլտըրըմլարըն փարըլթըրնտան զայրի ըըզ կէօրմէյօր . տաղլարը տէվըրիմիշ, էն մէշուր չայլարընա վարընճա գուրումուշ . պիւթիւն եիւզիւ պօզուլմուշ գարըշ մուրուշ պիր երզընթը, հիւ պիր շէյէ պէնդէմէզ վիրանէ օլմուշ : Սանդըրնըն թախթը պլթընտա՝ գօրգուսուզ օլաճագ հիւ պիր շէյ եօգ :

Եյ տիւնեա էյ . իշթէ սէնին սօն գըսմէթին : Սանա հիւքմ էտէն կիւնահքեար սահիպինէ՝ օ զաման նէ թէսէլան վար է .

տէճէք, յ հալինտէ՛ սրղընաճագ պիր էմին
 եերին վար մը կէօս(թէրէճէք: () ա-
 տամ, օ սէնին փատիշահ լըգարընա Փօտու-
 լանան ատամ, հատտինի պիլիի, քիպրինէ
 րէլէրէ կնէճէք տիր: Երէրտէ սիւրթիւ-
 նէն պէօճէքտէն քէնտիյի Ֆարգ էտէն՝ ալա
 կնտամընա, վագարը թավըրնա, լանէթ օ
 գույաճագ տրր: Երին գուրտու տա քէնտի
 էմնալի օլտուղունու, օ տա քէնտի եափը-
 տրղը չամուրտան եափըլմը օլտուղունու,
 շիմտի անղար: Թփթիրէյն էիւրէյի նէ
 զօրգուլար չէքէճէք: Եյ գատըր ալաչ,
 էլինին էմէյինի նիչին՝ պէօյլէ էիւգտէն
 պրագըյօրսուն: Սէն ա՛ պէնիմ գուրթա-
 րըճըմ, սէն քի սաաթ սաաթ ճան չէքի-
 շիփ, էճէլ աղըրլարը՝ սէնին օլ թիթիրէյ-
 կն տամարլարընըն հէփիսինէ իլէտի, սան-
 ճըլարը սրղըլարը հէր հասսէնէ մըիս կիպի
 սանչտը. զալիմ էճէլ՝ սէնի գարանլըգ մէմ-
 լէքէթլէրինէ պիլէ կէօթիւրտիւ. վէ էճէ-
 լէ միւպթէլա ինսանըն չէքտիյի՝ նէ մուսի-
 պէթլի սըրր օլտուղուն անղատըն. պէնիմ
 օ տար սաաթիմտէ՛ պէնի սէն հըֆը կյլէ:

Փատիշահընա խըյանէթ էթմիշ պիր սէ-
 Ֆիլ՝ ղագապընտան գօրգար, փատիշահըն
 հուգուրունա չըգամնյաճաղընը ագըլ քէսէր,
 գօրգուսունտան՝ էիւրէյի տուրմա գաչ տէյի
 էօյիւթ վէրիւր. վաթանընը թէրք էտիփ,
 տիյարի ախէրտէ վարրփ սէլամէթին արայ-
 աճագ ամմա, փատիշահ Ֆէրմանը էօնիւնիւ
 քէստիրմիշ, շէտիտ էմիրէր լիմանլարը գա-

փամբշ . լա իլաճ՝ վաթանընտա հասպս օլուր
 դալըր . վէ օ սէլամէթինի ումտուղու լիման
 քէնտիյի ճէլատ էլինէ վէրիբ :

Ի օյլէ տէ օ կիւնտէ , ինսանլար՝ մէշրիգ-
 տէն մաղրիպէ , զիւհուրտէն գութուպէ սէյ-
 իրտիփ , ալլահըն զազապընտան գուրթուլա-
 ճապ էէր արայաճազլար : Ըթէշէր՝ պիզի
 էօրթիւն . տէրեալէր՝ պիզի եութուն , տաղ-
 լար գայալար՝ պիզի տիպինիզտէ սագլայըն
 տէյի հայգըրաճապլար : Լաքին կիւնահ-
 քեարլարը տէնիզէր տիշարը աթըրի , մու-
 գատտէրլէրինէ կէծնտէրէճէք . տաղլարտա
 սագլարտա , հասպս էտիփ , ազապ վազթի ի-
 ջին սագլայաճապ :

Կէլ իմտի ա թամա , օլան պիւյիւքլիւքլէ-
 րինի մէյտանա տէօք : Ը՝ զէնկինլիք , հին-
 տիսթանըն մալինի էծնիւմէ տէօք : Լազըլ
 կիպի տօնանմըշ ասմալար պաղը , կէլ շէր-
 պէթինին թաթլըղընը մէտհ էյլէ , Զէհրէ
 կիւզէլլիյի , կէլ օլան շիրինլիյինի կէօսթէր :
 Հայ հայ , էպէտի էյլիքլէր արզուտու խաթ-
 րումա կէտիքճէ , վէ ճանըմ աշգ ըլա թու-
 թուշուփ , հազըթթի էլլէզին էանար արա-
 պասը կիպի , կէօյլէրէ տօղըու չըգտըզճա ,
 հէփիսինտէն իպա էտէրիմ : Լաճէլ գօրղու
 սուսու կիւլիւմէյէրէք կէօրմէք , թէնիմ
 ջիւրիւսիւն տէյի ահ էթմէք , թէնի խարա-
 պա էիւզ թութտուղունա սէվինմէք , մէզա-
 րըն էագլաշտըղընա խօշլանմապ , էյ ազիզ
 տին , պունլար հէփ սէնիլիլէ օլուր . տիւնէա
 էիւզիւնտէ հէփ սէն սին , գուսուրու հիւ

տիր . վէ պէն պու տիւնեատէ՝ ճանրմա ալ
լահրմտան զայրի շէյ կէօրեմէյօրում :

Վ՛ ճանրմ, շու ճանսրզ մախըւզարըն ի-
թաաթ էթտիյի թանդըրյա՝ սէն տէ տուր-
մայրի սէճտէ գըլ : () Կլար թանդըրնըն
թայեին էթտիյի նիզամնա կիթսէլէր տէ ,
նիզամտան չըգսալար տա , եինէ օ թանդըր-
նըն էմրինի իճրա էտէրլէր : Մթէշէր՝ եա-
զըճըլըղըն թէխիր էթմիշ իսէ , սուլար՝ փե-
քիշմիշ տուրմնուշ ուսա , թանդըրնըն էմրի
իլէ տիր : Վանլարա սուսամըշ՝ տէրեա ճա-
նավարլարը , թանդըրնըն մուրատըրնըն պիր
իշարէթի իլէ զապթ օյուր , վէ եապանի թա-
պիաթինի թէպտիլ էտիփ , ինսանա տութ-
օյուր : Սէն աճիզ , ատա պալըղըն գարնըն
տա , կէճէ գարանլըղը կիպի գօրգունճ՝ եեր-
տէ , տիշ տէնիզին տալղալարը՝ պաշընտան
եուգարը կիւրիւլտէյիփ չալգանտըղը եերտէ,
սէն իւշ կիւն կէօմիւլիւ գալտըղընա՝ շէհա-
տէթ էտէրիմ :

Վէօք կիւրլէր , շիմէք չագար , գայ
չըգմըշ՝ տէնիզին եիւզիւնտէ ըիւզկեարլար
ճէնքլէշիր , տաղ կիպի տալղալար քէօփիւր-
միւշ , հավայա չըգտըգճա հէնտէքլէր աչար ,
էճէլ սէյիւտիր , քէնտիյի շաշըմըշ կէմի-
ճիլէրին էօնիւնէ չըգար : Փազըրլար թի-
թիրէյերէք՝ կէջմիշ ամէլէրինի պիր քերրէ
կէօղլէրի էօնիւնէ կէթիրիրլէր , գօրգուլա-
րընտան զայրէթլէրի քէսիլըր , էլլէրի այագ-
լարը պաղլանըր , տիլլէրի թութուլուր , գա՛
թի իւմիտ գալըրլար : Փըրթընայը էնտիր-

մէյէ նէ աղլամաննն Ֆախտէսի վար, նէ եաւ վարմաննն : Ախմիյի մալ իլէ եիւքէլթմիշ-
 լէր, ծնու տա գուտուրմուշ տէնիզէ վէրիւ-
 լէր : Պարի պունուելա օլտուն՝ ճանլարնն
 գուրթարա պիլսէլէր : Մայր, Ֆրրթընանն
 տինէճէյի եօգ . կէմի պաթայօր ղայրի
 չարէ եօգ . քէնտիլէրին գուրթարմագ իչին,
 Ֆագըր փէյղամպէրի թուլթարլար տէնիզէ
 աթարլար : Վիյղամպէր տիպէ չէօքէր, սու-
 շար իւսթիւնիւ հօրթէր կէչէր հօլմիւշէր
 սըրասընա :

Ապին փէյղամպէր հօլմէտի . սահիպի
 մէրճամէթ էթտի գուտրէթլի էլինի ուզա-
 տրի, գուլունու գուրթարտը : Ամր էթտի,
 Ֆրրթընայը էնտիրտի . տալլալարա թէմ
 պիճ էթտի, գուլունա պիր րահաթ եաթագ
 պուլտուրուփ, հօրսէլէմէյերէք սագլաթտը .
 տերեա ճանավարլարնը զապթ էթտի . ճա-
 նավարլար իքրամէն կերի չէքիլիփ, շիքեարը
 կէօրմիւշ իքէն, երրթըճը օլտուզլարնն ու-
 նուլթտուլար . պու եէնի կէլէն միւսաֆիր-
 լէրինէ՝ պիլա ղարազ պագըփ, էթրաֆընտա
 օյնաշմաղա պաշատըլար :

Ալթէ պիր Տիքմէթ տահա . սահիպի սէ-
 սինի տէնիզին տիպինէտէք էշիթտիրտի .
 ա՞ զօճա ատա պալըղը, թանղըր սէնի չաղը-
 րըօր, իշիտիյօրմուսուն : Պէլի . սուս օլուփ,
 սէսինէ գուլագ վէրիւ . սահիպինին էմրի-
 նի իշիթտիքլէյն, սէվինճինտէն աթըլըր,
 տալլալարնն արասընտա օյնաշըր, սուլարը
 Ֆրրթընա կիպի չալգար . կէզտիյի եէրտէ

տէնիզին գումունու սույունա գաթըփ պու-
լանտըրըր . տաղալարընը սալայրփ սալայրփ
գըրա չարփար :

Պիր տէ չնէլերին այրըրփ պօղազըն ա-
չար քի , իչերիսի զէլզէլէ զօրունտան փաթ-
լամըչ կիրտապա պէնզէր . փէյղամպէր իչէ-
րիյէ տօղու պագըփ , էթրաֆընա կէօզ
կէգտիրիր , զալիմ տիչլերինին գըլաղըսընտան
գօրգար . Տէլէ իչերի կիրիր , օ ճանըլ գա-
լիյօն ուլա՝ տերեալերին կեահ էիւզիւնտէ ,
կեահ տիպինտէ կէզմէյէ պաշար :

Պարա եէլ ֆըրթընասը կիւրիւլտէտիյի
եէրտէ , կեահ տաղալարըն թէփէսինէ չը-
գըրփ , կեահ ֆըրթընանըն չալգայամտըղը՝
տէնիզին տիպ սուլարընա գօրգուսուս էնիփ
չըգմազ , պէնի ատէմ պէյնինտէ՝ հալընըզ
պու փէյղամպէրէ գըսմէթ օլմուչ տուր : Տէ-
րեալերին տայանտըղը տիպ թէմէլէրէ , տի-
պին կիրտապ գույուլարընա , եալընըզ օ էն-
միչ : Պու փէյղամպէր՝ իսգանտիլին էնմէ-
տիյի եէրլէրտէ եաշասը , վէ էճէլին թէն-
Տա մէմէքէթլերինտէ սաղ սէլիմ կէգտի :

Պու Տիքմէթտէ իքի կիւն իքի կէճէ եա-
շայրփ , մէրճան օրմանլարընտա , գում օլա-
լարընտա , քիմնէնին կէօրմէտիյի թէփէլէր-
տէ վարթալարտա կէգտի եաթտը : Վաչիւն
ճիւ կիւնիւն շէֆագը՝ գըրլարը սէչտիրիփ ,
սուլարըն էիւզիւնիւ ըչըլտաթմաղա պաշ-
լայընճա , տերեալերին փատիչահճը՝ սույուն
էիւզիւնէ չըգըրփ , եարատանըն էմանէթ էթ-
տիյի , օ նապիք վէ մուպարէք միւսաֆիրի՝
ուսուլ իլէ գարույէ թէպիմ էթտի :

Մ Ա Հ Շ Է Ր Կ Ի Ի Ն Ի Ի

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Ֆ Ա Ս Լ

Իշթէ պէնի ատէմ շիմտի ույանըր . պինւ
լէրճէ սէնէտէն պերի եաթտըղը եաթազ
տան շիմտի գալգար . զն պին սէնէտէն պե
րի տալտըղը ույգուտան շիմտի այըլըր տա ,
պիր եէնի տիննեա գըրսընա տօղըու ուզա
նըր : Պէնիմ աչգըմ՝ քիմի չօպանլարը , քի
մի փատիշահլարը մէտհ էտէնլէրին աչգը կի
պի տէյիլ : Իլլա քէնտի նէշաթինէ ույուփ ,
թիւքէնմէզ էպէտիլիյէ չըգար . սէօյէտիլիմ
մատտէ՝ ալէմէ տաիր տիր , վէ օգուտուղում
պէյթլէր՝ ինսան գըսմընա էլլէմտիր :

Պօրու պիր տահա չայընըր : Պու տա՝
տիննեատէ եաշայանլարըն ճիւղէսի ճէմօլ
մաղա խապէր տիր : Լլէմին ճէմ օլաճաղը
օվայը աչըփ հազըրլայան շէտիտ գայլար գա
սըրղալար՝ էօնլէրինէ կէլէն շէհըլէրի օր
մանլարը , տաղլարը թէփէլէրի եըգըփ տէ
վիրիփ պիր տիւզ մէյտան աչարլար :

Իշթէ մէգարլար աչըլըփ էմանէթլէրին
տիշարը վէրիյօր : Իշթէ թօփրագ ճանլա
նըյօր . գուրու քէմիքլէր , տաղընըգ ազալար
գըմըլտանըյօր , պիր պիրին արայրփ , պուլու
շուփ , պիր օլուփ , էօլմէզ թէնլէր օլույօր :
Բօմա ճոււհուրու ալէմէ հիւքըմ էթտիլի

եկրտէ, քէնտի՝ պօմպէյոսուն՝ Տիւքմիւ ալ
 թընտայրտը: Պօմպէյոս կիսի տիւնեանըն
 սահիսի ատամ, պիր կիւն զայս կթմէլէ՝²
 քէնտի տէ զայս օլուփ, ալէմէ ըուվայ օլ
 տու. պիր աճրնաճագ հարէ տիւշտիւ քի,
 տիւշմէնի պիլէ աճրտը: Պիր խաին էլի իլէ
 գուրպան օլտու. պիր գանճը գանլընըն գը
 լըճընը՝ գանլլա պօյատը, գանընը մուֆթա
 տէօքտիւ: Պմրի օ ճէտուր ճանընը ճէնք ի
 չինտէ վէրմիշ օլայտը: ()պիր էօլէնլէրին ի
 նիլթիսի, ճէնք պօրուլարընըն սէտասը, պու
 եիլիտին սօն նէֆէսի իլէ պերապեր չըգըփ
 էօլիւսիւնէ պիր իքրամ օլայտը: Խայր. հէմ
 իքրամը, հէմ ինթիգամը էօլտիւ կիթ
 տի: Խօթէ եանտա չէզար՝ խասմինին պա
 շլլա տիւնեանըն հիւքեումէթինի քէնտիլէ
 հէտիլէէ էտէն գանլը էլլէրէ՝ թիթսինէրէք
 պագտըղը եկրտէ, պունուն պաշըղ կէօվտէ
 սինի՝ եալը քէնարընտա տալըպար տէօյէր
 եաթըրտը: ()պաշ ըլա օ կէօվտէ, հէր նէ
 գատար տէնիղլէր աշըրը մէմէքէթիլէրտէ օլ
 սա, եինէ պիր եէրէ կէլէճէք: ()Լաղիմ ի
 շարէթ վէրիլիլէլէն կէրէք հավատա, կէ

1 Բօմա ճուճըրունուն գօնսօրտու:

2 Բօմա հիւքեումէթինէ թալիպ օլան չէզար պիր թագ
 ըիպ բօմալըր ճէլպ էսիփ, պիր միգտար ապէր իլէ բօմա
 իւսթիւնէ կէլաիքտէ, պօմպէյոսուն ապէրի խղանէթէն
 եիւղ չէվերիփ, պօզըուն վէրիլ: Պօմպէյոս ճանընը գուր
 թարմագ իլին, պիր կէմի իլէ մալըրա գաշար. մըսըր փա
 տիլաճը պտղոմէոս պունու գարըլամաղա իքի քիշի կէօն
 տէրիլ. վէ կէմիսէն սանտալա գօյուփ, գարայա կէօ
 թիւրիւրքէն, էօլտա թէփէլէրէր:

րէք տիւնեա եիւզիւնտէ , տիրելիփ գըմըլ տանմազ՝ պիր զերրէ պիլէ գալաճազ տէյիլ :

Եազըն կիւզէլ կիւնիւնտէ պիր սիւրիւ արը պիր պիրինէ պաղլը կիպի , հավատա տիւ զիտէր եաթըր , պիր գօնաճազ եեր պէյէն մէզ . լաքին պիր պագըր դապ չալընսա , սէ պինէ մաիլ օլուփ , թագըմ թագըմ էնէր , եագընտա պուլտուղու աղաճըն տալինտէն աշաղա՝ պիր խօշ ասըլըր տուրուր :

Եօյլէ տէ թէնկէր կէնճէլտիյի զաման , ճանը պէլքի գուլթպէ եագըն տօլաշըր տուրուրտու . պէլքի աթէլ կիպի եանան երլարը արըն արասընտա շաշմըլ կէզէրտի . պէլքի թէնինին եաթտըղը եերտէ գարար էթմիշ տուրուրտու . եախօտ հէմ գօրգու հէմ արղու չէքէրէք՝ էպէտի մէքեանընըն էթրաֆընտա տօլաշըփ , գըսմէթինէ պէքէրտի . օ զաման թէնի իլէ պիրլէշմէյէ պէքէյէն ճան՝ կէլիփ էօլմէզ օլմուշ թէնի իլէ , պիր տահա այրըլմամազ իչին պիր օլուր : Եվվէլքի կիպի էօմրիւնիւ իթիրմէք գօրգուտու եօգ . թէնի արթըգ պիր իփրանըր էօմիւր սիւզ շէյ տէյիլ . օնտան սօնղրա վիւճուտղնու էպէտ-էլ-ապատ գըմըլտատաճազ ազալարընը՝ երլար իւզիւփ իփրանտըրամազ :

Պի այնի պիր միմար՝ Ֆիքըինտէ գուրտուղու պինայը՝ մէշէ թէմէլէր , մերմէր տիրէքէր իւզերինէ օթուրթմատան , տէմիր քինէտիւր իլէ , փիրինճ գուշաղար ըլա պաղլայըփ , սէնէլէրին շիտտէթինէ գարըր գօյաճազ՝ պիր մամուր պինա էթմէտէն , իպ-

Թիտա Թեմէլտիզ պիր էյրէթի էօրնէյինի
էափտըղը կիպի տիր :

Պու մուպարէք էպքի քէմէրին ալթը նէ-
լէր կէօրէճէք . տէվլէթլէր գափուսուռնտան ,
էափսօտ օրտուլար իչինտէն չըգան ինկիլթէր ,
րա էլիտէրի՝ Տէր նէ ըիւթպէտէ օլսալար ,
իլիմէրի Փապլիլէթլէրի Տէր նէ տէրէճէ ,
տէ օլսա , վարրփ պիր կիւն գուրտլարը պէս-
լէմէյը , տաղըլլի Թօփրագ քէսիլմէյէ կի-
տէճէքլէրի՝ մէշուր գուպպէնին ալթըն-
տան , վէ տիպինտէ էաթան փատիշահլարը-
նը՝ ըայասը այագ ալթընտա չիյնէր՝ պաշը
Թաճըլ էօլիլէր մէքեանը տիւնէա ալթըն-
տան , պիր սիւրիւ սուլթանլար , վէ սահրպ
գրանլար չըգըփ , իւսթիւնիւ տօլտուրտուգ-
լարըն կէօրէճէք : (Մտա քիշիյէ Թաճ վէ-
րէն զազա գըլըճը տէյիլ , իլլա Փապլիլէթ
տիր : Վիշի էօմրիւնտէ նէ գատար էյի էա-
շամըլ ըսա , տիրիլտիյի զաման տա օ գա-
տար ազամէթլի գալգար :

Սէ ինսանլարըն սիւրիւսիւ սալթ մէզար
իչլէրինտէն , մէզարիսթան Թարլարընտան
չըգաճագ տէյիլ , իլլա էվլատլարընըն սէֆա-
հաթ էէրլէրինէ Թէմէլօլմուշ սիւրիւ սիւրիւ
աթալարըմըղըն քէմիքլէրի՝ պիղիմ սալթա-
նաթլը սարայլարըմըղըն , սէֆամըղա վագֆ
էթտիլիմիզ՝ սէյը վէ էյլէնճէ էէրլէրիմիզին
տիպինտէն տէ չըգար : Այէր էիւզիւնտէ էօ-
լիւ կէօմիւլմէտիք արսա էօգ . տէնիզլին տի-
պինտէքի գոււմպիլէ , ինսան լէշի իլէ գարը-
չըգ տըր : Տիւնէանըն Տէր Թարաֆըլ ինսան

գրընթըսելա տօլու տուր : Մէօ գըյամէթ
կիւնիւնտէ , ինսան գըամը ալայ ալայ՝օ թու-
թուշան մէզարլարտան տիրիլի տիշարը ուզ-
րայաճազ :

Աբին Տէփիսի պիրտէն տիրիլմէզ , Տէփ
պիր Ֆիքիրտէ ույանմազ . քիմի կէօղիւնիւ
զօր ուլա աչաճազ , կիւնիւն ըշըղնտան իւր-
քիւփ , մէզարտան չըգտըղընը աճըլըփ , կէ-
ճէնին գարանըղընը արայաճազ : Քիմի տէ
չօզ գաման թէճրիւպէ չէքիփ , Փաղլլէթի
էլտէն գօմամըշ , նէփսինի էէնմիշ պէտխույ-
լարա գարշը գօմուշ , գավի մուրատը՝ ղէվ-
զին սէփանըն թաթըլըղընա մէյլ էթմէ-
միշ , զալիմին զուլմունտան գօրգուփ , քէօ-
թիւլլէյէ ըիգա վէրմէմիշ . սու գըյամէթ
կիւնիւնիւ գօրգուսուզ կէօրիւփ , Տէր պիրի
էարալանմազ մէլէք կիպի , էաղան էըլտը-
րըմլարըն արասընտան սէլամէթ կէչէճէք .
Րաշաթ էիւրէքլէրինի՝ նէ տէօքիւլէն էըլ-
տըղար գըմըլտատա պիլէճէք , նէ սարսըլան
էէր : Աշրին տաղըլտըղընա , կէօյիւն էըգըլ-
տըղընա , կիրտապլար աշըլարըղընա , վէ տիւն
էայը էըգմնղա սիլաշլանմըշ թապիաթէ՝
րաշաթ էիւրէյիլէ պագաճազլար : Պու ճան-
լարօ կիւնիւն սապաշընա տուա էտէճէքլէր ,
վէ էտինէճէքլէրի տէվլէթ կէճիքտիյինէ
կիւճէրինէ կէլէճէք :

(Նտա պիյիւքլէք քիւլիւլուր . զօրտա
զուվլէթ զալմազ , Փուգարա սէվինիր . կիւ-
զէլլէք խօրլանըր , էիւղիւնիւ սազլար : Քրիո-
թիյան , էաշուտի , միւսլիման վէ փութփէ-

րէսթ , հէփ գարմագարըշ պիր սիրիւ՝ է-
ֆէնտիլերինն հուգուրունա վարըրար :

Մնձագ իւմիա իլէ սէվննձ՝ ճիւմէտէն
զիյատէ՝ ինսանա էյլէք էտէնլերին տիր : Այա
պէն քի չօգ սէնէ տէյիլ տիր , պիր գուրտ գա-
տար եօղ ուտում , պիր զէրրէ , պիր կէօլկէ
իտիւմ . պու երլտըլար սէօնտիւքտէն սօնգ-
րա , կէրչէք պէն եաշայաձագմըլում : Տիւն-
եատէն սօնգրա պէն տահա եաշայլով , մէ-
լէքլէր կիպի կէզէճէքմիլիւմ : Այարատանըն
հուգուրունտա տիվան տուրուփ , պէլքի պիր
կիւն ինսան գըրմընըն սերէնձամընը նագլ
էտէճէք՝ եէնի տիւնեալար եարաթարղըն
կէօրէճէքմիլիւմ :

Աքին պու տէվլէթ պաշլամատան , վէ
ձանլար տահա պու էպէտի մէքեանա վար-
մատան , կէօյլէր կիւրիւլտէյերէք , հաքիմ
տիր էնէր , ինսանլարըն ճիւմէսի հուգու-
րունտա տիգլիլի տուրուր :

Պու ազիմ մասլահաթը հէլէ պիր գապա-
ձա րէսմ էտէյիւմ : Այ պէնտէսի օլտուղում
սուլթան՝ , սէօյլէյէճէյիմէ իպատէթլէ գու-
լագ վէր : Պալլէրէ տօգանըփ , տըգգաթ
էթտիրմէյէ՝ մարիֆէթ եարտըմընա միւհ-
թաձտէյիլ իւմ : Սալղըն ֆիքըրնի հայրէթէ
յօմագա՝ նէ տիւզմէ նադիլէր լագըմ , նէ
եափմա հիքմէթլէր :

Պնագ շու կէլէն ալլահ՝ եալան փութա
պէնղէրմի . հանա . սահիհ ալլահ տըր . ալ-

լահ կելլյօր տէյի եարաթտղը սայըսըզ տիւնեալար սուս տուրուփ պէքլէյօրլար :

Ինսանլար վարըփ գըսմէթլէրինի ալաճագ մէյտանա պագ . էթրաֆընը գօլ գօլ՝ էօլմէզ բուհլար գուշաթմըլ : Հազըէթի ատէմ էվլ լատլարը՝ տէնիզ տալըսար կիպի պէօլլէք պէօլլէք կէլիփ , օ նիհայէթսիզ օվայա եայլըլթօրլար : Հէր տէվլըն , հէր տէվլէթին խալըր կէլիփ օրայա պիրիքիյօր . փատիշահ վէլատէթի թարիխլերինի՝ այլըան տէվլըլէր , հէփ պիր պիրինէ գարըլմըլ : 'Եմօտ' ուլա պուրպօն՝² գալապալըղա գաթըլմըլ . հազըէթի ատէմ էն քիւշլէք էվլատըլա սէլամլաշըօր :

Ելիմ , մարիֆէթ , Փազիլէթէ եարամա տըգտան սօնղըա , պօշ շէյ տիր : Պիր մէշ հուր ատամըն տօղտուղու կիւնիւ պուլմաղա , էճտատընըն թէվարիխինի եազմաղա , նէ վագըթլար զայպ օլմուշ . ալիմէր գալէմի իլէ նէ ճիլտ ճիլտ քիթապլար եազըլմըլ : Տիւնեանըն էվլէլ վագըթլարընտա տօղան օ մէշ հուր քիմնէլէրի՝ պու կիւն ալիմէր կէօղլերի իլէ կէօրիւնճէ , նէ գատար սէվինէճէքլէր տիր : Եպին էյ վահ էյ վահ . օ ալիմէր պու կիւն տահա չօգ էլլէմ մասլահաթա մէշղուլ տուրլար . չէզար՝ պիլէ էօնլէրինտէն կէչսէ պագաճագ վագիթլէրի եօգ :

1 Տիւնեատէ փատիշահըր իճատ էտէն պօղտատ փատիշահը :

2 Փրանչա գրուլը :

3 Բօմանըն իլք իմիէրաթօրու :

() նէ գալապալըզ տըր . նէ եալը քէնա ,
 ըրնտա փարալաննան տալլալարա պէնդէր ,
 նէ օրմանլարտա թիթիբէյէն եափրագըտրա
 պէնդէր . կէօք զուպպէտէ ըլլտայան գան .
 տիլէր սայըլըր , պունլար սայըլա կէլմէզ :
 Պիր տէվլէթի երզըփ պիրինի եափան՝ հէյ ,
 պէթլի օրտուլար , աքերինին էօնիւ՝ զին
 սապահ ճէնք մէյտանընա եէթիմիշ իքէն ,
 կերիսի տահա գարանըզտա եիւրիյէն թա
 պուլլար . սէրսէնին՝ սիւրիւքէտիյի՝ եէր
 կէօթիւրմէզ աքէր . թունուս մէմլէքէթին
 տէ բոմա ճումհուրո՝ մազըրպ տէվլէթինի
 պօզաբքէն , քէնտի պիր պօզուլուփ , էօյէ
 պիր պօզզուն քի , պիր տահա պօզուլա , բօ
 մանըն վատէսի թամամ օլուփ , տիւնէայը
 տէօրտիւնճիւ փատիշահըզտան մահրում
 էտէճէք՝ կաննա օվալարընտա տէօյիւշէն
 աքերին ճիւմլէսի . պէնհայոմ վէ բամիլլի՝²
 օվալարընը տօլտուրան օրտուլար . հէփիսի
 պունտա տըր առմա , խալզըն գալապալըղըն
 տան՝ ծնլարըն չօզուղու կէօրիւնմէյօր . սույ
 ուն տալլասը կիպի , տիշ տէնիզտէ հէփիսի
 զայպ օլույօր :

Ինսան էվլասուլարը , շէրիաթա հազըր օ
 լուն տէյի , հավատա պիր եաուզ սէս էօ
 թէր : Եէր եինէ պաշար սարսըլմաղա .

1 Աճէմ շահը :

2 Պիրի պափէերա մէմլէքէթինտէ պիր գասսալա , օպի
 ըրի Ֆլէմէնք սէմթինտէ պիր քէօյ տիւր քի , իքիսիտէ տէ
 մէշուր ճէնքէր օլուփ , ինկիլիզէր Փրամուգսըզտըր եէն
 միլէր տիր :

խալգտա պիր գօրգունճ՝ խնիլթի իշտիյօ-
րում, ճէ հէննէմին մաղարալարը էօթէյօր :

Ահն էյ ատամ, հէր քիմ խէն, երտըզ-
լարըն էն էշքէֆի ալթընտա տօղմուշ փատի-
շահարըն էն գուտրէթլիսի իտին . պախթ-
լը գըլըճընը՝ դընընտան հիչ նաֆիլէ էէրէ
չէքմիշ տէյիլ իտին . նիչէ տէվլէթլէրի
հիւքմիւն ալթընա ալմըշ ըտըն . սէն քի
ֆիւթուհաթ հիւնէրինտէ “ թանգըր իս-
թէրուէ հիւքմիւնիւ կէօյլէրտէ իչլէթսին ,
պու ճիհան պէնիմ միլքիմ տիր ,” տէր իտին ,
գօրգ իմտի գօրգ , պու սսաթտա . սագըն
կէօզլէրինսի գալտըրմա . . . էյ աշգըմ, սու-
նամ նօրույօր . սայըսըն մը պուլաճագսըն, էօլ
չիւսինմիւ պուլաճագսըն :

Աիր տէ անսըզըն գըրմըզը պուլուտլար
տըր կէօք էիւզիւնիւ գապլար . արասը պիր
ազ կէչէր , օ աթէշտէն փէրտէ էարըլըր , օ
քէնտիյի կէօսթէրմէյէրէք տիւնէալարը ի-
տարէ էտէն ալլահ՝ կէրիտէն կէօրիւնմէյէ
պաշար : () թուրուփ թապիաթի իտարէ
էթտիյի էէր՝ օրասը տըր . օրատան պիր նա-
զար էտիփ , էարաթտըզը շէյլէրի հէփ կէօ-
րիւր . օրատան էարատըր , օրատան պէսլէր ,
օրատան էըգար պօզար . օրատան պիզի սէյր
էտէր , վէ հափատա մուալլագ ասըլը տիւն-
էանըն էիւզիւնտէ՝ գարընճա կիպի սիւրիւ
սիւրիւ ափարէ կէզտիյիմիզի կէօրիւր :

Մլահըն էվատը օ մուպարէք միհրապ-
տան չըգայօր : Մլահ . պու կէօզլէրիմի գա-
մաշտըրան նէ նուր տուր . պիր թախթի րէ-

վան իւզերինէ օթուրմուշ, եիւզիւնտէ՝ տիւնեայը եարաթտողը կիւն կիպի վագար վար, վէ մէլայիքէյի ճէհէննէմէ աթտողը կիւն կիպի էօրֆ վէ հէյպէթ վար: Պէլինէ երլտըգտան գուշագ գուշանմըշ. կիւնիւն նուրու չէհրէսինտէ, կէճէնին գարանդըը դաշլարընը չաթմասընտա, էյէր ինսան էվլատընա պիր իօշ քէրէմ նագարըլլա պագմաղա իրթիքեապ էտէրսէ, ինսանա սէվլէթ տիր, եա մութլու օլուր, եա մութլու օլմաղա պէքէր: Վաքին մանգալաճ էօվլէքի կէօլէրին չէվիրիփ, զազապ աթէշի իւ պագաճագ օլուրսա, վայ հայլմիզէ, մուսիպէթ պիզի պասար: Սօլ էլինտէ գատէր քիթապը, սաղ էլինտէ զաղապ գըրըճը փարըլտայարագ կէլիր:

Վշթէ պու ալայ ըլա տըր քի, էօմիւն վէ էճէլին սահիպի, շիմէքէր երլտըրըմար աբասընտա, կէօլէրտէն աշաղա էնէր: Մէլէքէր սիւրիւսիւ էօմիւնտէն սաֆ սաֆ ալայ կէօսթէրիփ, թաթլը մագամար ըլա իզզէթին օգույարագ կէլիրէր: Նըլտըզլար եիւքսէքիլինէ գատար կէլինճէ, օրատա տուրուր. օրատա պուլուտլար պիր եէրէ կէլիփ, իքի գօլ օլուր. վէ քիմի ալ, քիմի սարը մէվլճ մէվլճ տալղալանըփ, պիր գօլու գարայէ տայանըր, պիր գօլու տէրեայէ: Տէնիզին տալղալարը թութուշուփ, սուլարը գայնամաղա պաշլար, վէ տիպինէ գատար ազ փաք քէօփիւք քէսիլիր: Պու իքի գօլ պուլուտուն իւզերինէ, հաքիմ թախթընը գուրար. կէօյ

լէրին փէք թէմիզ մաի ընկինտէն էթրա-
ֆա պիր զար շէքիլը , վէ օ սիլուր կիպի
գուպպէտէն աշաղա , պուլուտլարըն էթրա-
ֆընտա տալլալանըր տուրուր : Սախթըն
այաղը տիպինտէ , էճէլ զէնճիրպէնտ , զը
ըրգ գըլըճընըն փարչալարը իւզէրինտէ պաղը
եաթըր :

Ապէտի հաքիմ պէօյլէ թախթտա օթուր
մուշ , ըսպպանի ճէլալէթինի օնտա կէօս-
թէրիւր . գաֆթանը փիւր երլտըղ՝ հիքմէթ-
լի պիր իլլէմէ նագըշ . այաղը ալթընտա սիր
նուրանի կիւնէշ փարլար :

() գաման մէլաիքէնին պիրի տին պայրա-
ղըն աչար քի , սալլանըրի տալլալանտըգճա ,
կէօիւն կեաճ պիր թարաֆըն էօրթէր , օ-
պիրին աչար , կեաճ օ թարաֆըն էօրթէր ,
պէրիսին աչար :

Այ հէյպէթլի տալթանաթ վայ . կիւ-
նահքեարըն կէօղիւնէ աղապ սըն : Տուր էյ
միւլահաղասըրգ աչգ , օ արատա գապահաթ-
լընըն խայալինէ կէլէն գօրգունճ ֆիքիլըլէրի՝
աշիքեար էթմէ : “ Ե ու կէօրտիլիւմ՝
տիւշ օլայտը , ճանըմ տա թէնիմէ հիչ օլայ-
տը , եախօտ ալէմէ հիւքմ էթմէք՝ ալլահըն
էլինտէն չըգայտը ,” տէտիքլէրինի սագըն
սէօյլէմէ : () նուն եէրինէ , պու դարիպ սէյ-
րանը կէօրտիւքտէ , քիշի սիր թաթըլ աչգ
տուլաճաղընը՝ նէ վէճ՝ իլէ ումա պիլիւր ,
էյէր պիլիւրսէն , օնու սէօյլէ : Ա՛ճապա սա-
տըգ թէօվպէտէն զայրի եօլու վար մը . պէտ
խոյլարընը իղմաղ էթմէզ՝ սըգը զիմմէթտէն

զայրի վար մը . փիւշմանըզ կէօզ էաշըսը ,
 զապթ , փերհիզ , վէ տուա գուվվէթ քնտէն
 զայրի վար մը : Շ ու սաաթտա պու միւլա-
 հազայր էտէրքէն , ճանրմ պիր պիւմէտիք աշգ
 ըա զայրէթ է կէտի . էիւրէյիմի էարատա-
 նըմն խաքի փայլնէ թագտիմ էտէրիմ . վէ
 պու կէօք գուպպէնին գասլատըղը էէր , կէր
 չի սահիպինին պիւլիւքլիւլիւնէ նիսպէթէն ,
 փէք տար տըր . լաքին պէնիմ հագգըմն
 փէք ազիմ իպատէթ կէաճ տըր , ճնտա էիւ-
 ըյիմի ալաճըմն փիշքէշ սունուփ , քէնտի
 ալագամը քիւլլիյէն դաթ' էտէրիմ :

Եւ սէն . էլլնտէքի վէզնէն իլէ տաղարը
 թարթարսըն , նէֆէսինլէ սու տէրեասընը
 աթէշ տէրեասը էտէ պիւլիւսին , սույունուն
 տարլալարընը աթէշ տաղալարընա թէպտիլ
 էտէ պիւլիւսին . իշթէ թօփրագ էվատարը-
 նըն էն աճիզի , թիթիւրէյիփ աղլայարագ ,
 մուպարէք այագլարընա գափանըփ , մերհա-
 մէթինի նիյազ էտէրիմ : Ա՛ճ , քէրէմ է-
 տիփ , ըիւզկեարլարա էմը էյլէ , կիւնասլա-
 ըրմը վէ կէշմիշ կիւնլէրիմի , ալըփ էօզլարա
 կէօթիւրիւփ ունութտուրսունլար : Այէն կէ-
 ըէք սէնին գուտրէթինի , կէրէք քէնտի
 դաիֆլիյիմի մինպատ խաթըրտան չըգար-
 մայրմ , վէ ճանրմ քիւլլիյէն սէնին օլտուն .
 մուրատըմն սէն հիւքմ էյլէ . սէվտալարը-
 մը սէնին մուրատըն իւզըն' իսթէրսէն թաճ-
 ըիք էյլէ , իսթէրսէն զապթ էյլէ : Եւ վէքէմ
 գասպարաճագ օլուրսա , զաղասպրմ պէտիույ-
 լարըմն օլտուն :

Եւրեյիմէ մերհամէթ վեր, տերտիմէն տէ սէֆիլէ խնտաս էտիփ, երեքինիւ խաֆիֆէթ մէյէ չալըչայրմ. սէնին պու տերուէրի իշարէթ էթտիյին քիթապ՝ տախմա կէօղիւմ էօնիւնտէ օլտուն, էօմիւիւմ օլտուգ՝ ճա՝ օգոււմտան տուրմայրմ: Հէր սէնէ՝ էվիլէ պահարը պիր կէնճ գըզ կիպի չէչէքէր իլէ տօնատրփ, եազ կիւնէրինի եէնի կէլն կիպի կէօսթէրէն քիմ տիր: Պերէքէթլի կիւզ այլարընը մէյվէլէր իլէ տօնատրփ, սօնղրա գըջ կէօնտէրիփ, սօյտուրան քիմ տիր: ()սմանլը փատիշահ՝ տէյիլ տիր, մօս գօվուն չարը (գրալը) տէյիլ տիր, պիգիմ ատամըզտան էվրօփայա՝ պարըջ սէֆերի կէօնտէրէն գրալըցա տէյիլ տիր:

Եւ, տիւնեանըն հէր շէյի՝ եարատանը խաթրմա կէթիւրի. տէնիղին ինիլթ իսինի, կէօլէրին կիւրիւթիւսիւնիւ իշիթտիքճէ, ղազապընըն էօրֆիւ՝ գալպիմէ ֆատիլի գօրգու վէրիւր: Այ ճանըմ, եէր եիւզիւ չի չէքէր իլէ տօնանտըղըն կէօրտիւքճէ, կէօք եիւզիւնտէ երլտըզլար փարըլտատըզճա, եարատանա սէճտէ էթ մէյի խաթրընտան չը գարմա:

Տիւնեանըն հէր հալինտէ, եա՛րապի, կերէք պարըջըզլըզ րահաթ ինտէ, կերէք սէֆերիլք իլթիլալնտէ, զէնկինլք սէֆա սընտա, ֆագըրըզ ճէֆասընտա, ֆիքրիմ սէնին իզզէթ ինտէ օլտուն. վէ հէր ամէլմ սէնին նիյէթ ինտէ օլտուն: Ա է կերէք էթ տիյիմիլ ֆիւթ ուհաթը՝ աամալարըմըզըն

կէօկէսի ալթընտա օգուտուղումուզ վազըթ , Ֆիւթուհաթիմիղին շերէֆինի տէ , պաղարըմըն պերէքթինի տէ սանա փիշքէշ սունմալըզ : Ասմանըն իւզիւմիւնիւ գուրուտան տա սէն սին , գըզարտան տա . եայլար սէնին հմրինլէ կերիւր , օգլար սէնին հմրինլէ աթըլըր , վէ պիղիմ զազի ասքերիմիզ տէրեալէր աշըփ , ալպիյօն՝ գրալիյասընա՝ շիմալ հիւքիումէթինի սէնին հմրինլէ ալը վէրիբ :

Աթֆունու վէր քի , հէր սապահ շէֆագ աթարքէն , գալլըփ՝ տողան կիւնիւմիւտուայրլա պաշլայրփ , պիւթիւն կիւնտիւզիւմիւ սանա Ֆիտա էտէյիմ . ույգուտան ույանըրքէն՝ ճանըմ սէնին մէտհինի օգուտուն , վէ կիւնիւմիւզէ նուր վէրէն աֆիթապըլա պերապէր՝ այագ այագ գուպակի ասումանէ տողու չըգսըն . վէ վարա վարա ծնուն աթէշի արթորգճա , պէնիմ տէ սանա մուհապպէթիմ աթէշի արթսըն . վէ օպաթորգտան սօնգրա տախի՝ եինէ պէն իպատէթտէ տէվամ էտէյիմ :

Շու կէճէյէ իղին վէր , տիւնեանըն իւզէրինէ վապարը փերտէսին շէքտիյի գաման , պանա սէնին ազամէթինի նազլ էթսին : Այաշըմըզ իւզէրինտէ սէսսիզճէ տօլանան կէճէ ելլտըզարը՝ ճանլարա պիր խօշ նուր վէրիփ , թապիաթի պիղէ տահա պիր րահաթ կիւնտէ կէօսթէրսինլէր : Ա՛հ , շու

սաաթտա ֆիքրին չալգանթըըը նէ շէքիլ
 թէսքին օլույօր : Շան երմէայլի , Փազի-
 լէթին թաթը թէսիրինի նիճէ տույայօր :
 Շու երլըրզ քէմէրինին տէվլի իլէ , կիւն-
 լէրին սասիպի վէ փատիշասլար փատիշասը
 թանդըրնըն սարայընա գատար չըբի , ազա-
 մէթինի կէօրմէք , վէ քերէմլէրինէ թալիպ
 օլմագ , ծնտան տա կէօղլէրին էնտիրիփ , ույ-
 գույա տալմըշ տիւնեայը սէյր էթմէք , նէ
 խօշ , վէ նէ ալա մէշղուլիէթ տիր :

Վյ ալլահ , տիւնեանըն թէմէլլէրինի
 սարսա պիլէն՝ սէն տէյիլմիսին : Վէլ իմտի
 օ գուտրէթինլէ շու պէնիմ զօրպա կէօնլիւ-
 միւ զապթ էյլէ : Վէն , տերեալլէրին շիտ-
 տէթինի զապթ էտերսին , պէնիմ տէ հաս-
 սէլլէրիմին ազղընլըղընը զապթ էյլէ . կերէք
 սէֆանըն ճէլպինէ , կերէք ճէֆանըն ճէպ-
 րինէ , հէր պար պիր գարարտա գարըը գօ-
 մաղա պանա գուվլէթ վէր : Ըրզում տաի-
 մն սէնտէ օլտուն . ճանըմտա էանան՝ տին
 աչգը օլտուն . ճանըմը իւմիտտէ սազլա , վէ
 էպէտիլիքտէ սազլատըղըն միւքեաֆաթը՝
 պանա շիմտիտէն պիլտիր : Վւճրէթլէրին
 թագսիմ օլտուղու ազիմ կիւնտէ , գազաքի-
 թապընըն աչըլտըղընը գօրգուսուզ կէօրէ
 պիլէյիմ . վէ ծնտան՝ էպէտի տէվլէթ մէք-
 էանինէ վարրի , պէնիմ սէնաքետար նէֆէ-
 սիմի՝ մէլաիքէնին ահէնկինէ գաթմաղա
 նաիլ օլայրմ :

ՄԱՀՇԵՐ ԿԻՒՆԻԻ

Ի ԻԶԻՒՆՃԻԻ ՖՍՍԼ

Իշթէ գատէր քիթապընըն աջըտըղըն
օգոյաճաղըմ. մէլաիքէնին վէ ասհանսի ֆա
զիլէթին միւննէվվէր վաթանընը սէօյլէյէ-
ճէյիմ. կիւնասհեարլարըն մուսիպէթլի զըն-
տանընը, ազապլար էզիյէթլէր մէքեանընը
նազլ էտէճէյիմ: Իշթէ աշգըմըն սօն համ-
լէսի սյու տուր, էն կիւճ իճրասը պունտա
տըր: Իշգըմշիմսի շէօհրէթին սօն տերէ-
ճէսինէ վասըլ օլաճազ, եախօտ էպէտ-էլ
ապատ պաթրի ունուտուլաճազ: Իշթէ աշ
գըմ ճանլանըյօր, մէնզիլինին պիթէճէյինէ
եազըն զայրէթէ կէլտի. երլտըզը գութուպ-
տէն եուզարը չըգայօր: Իհնտի եուզարը
ուչտուգճա, տիւնեա կէօզիւնէ քիւչիւլիւյ-
օր, կիւնէշ ուզազլանըյօր, սէօնիւփ կէօ-
րիւնմէզ օլոյօր: Կէօյլէրին եհնի փարըլ-
թըրնտան կէօզլէրի գամաշմըշ, ըլըղնա
պագամայօր: Իլէլաիքէնին սուրուր մագամ
լարը գուլաղընա կէլիյօր, սէտալարը թա-
պիաթէ աքս հալիփ, ճէվապ վէրտիյին իշի-
տիյօր:

Կէաս օն պին պօրու պիրտէն չալընըր;
կէաս սէտլէր քէսիլիւր, պիր սուպուգ փէյտա
օլուր: Իլէլաիք վէ ինսան սուս օլուփ տու-

րուր : Այս գարտան հէյպէթըն հաբիմ էթ-
րաֆընա կէօզ կէզաիբըր : Այօլէրին հէր
եանը՝ իզդէթին նուրնոյլա փարլար : Գազա
քիթապընը՝ էսրաֆիլէր՝ էօնիւնտէ թութ-
մուշ տուրույօր , հէման էլինի քիթապա վու-
րուր , միւհրիւնիւ գօփարըր , օ արատա ու-
մումէն պիր ինիլթի գօփար : Ա՛հ , պէնիմ
ճանրմ , սէն տէ օրատա պուլունաճաղմըն :

Ամր էտէր , տէր ագապ ինսանլար սիւրիւ-
սիւ իքիյէ պէօլիւնիւր : Սօլա պագ , սօլա
պագ , հէփսինին պէլն պիւքիւմիւշ , եիւզ-
լէրի քիււ քէսիւմիւշ , չարիւլմըշ եիւզէրին
տէ էօլիւ սըֆաթընսան պէթէր պիր շէյ
վար : Ապգ նէ եիւրէք օյնաթ մասը չէքէյօր-
լար , եիւրէքլէրի նասըլ թիթիբէյիփ ա-
թայօր տա , գօրգուլարընտան եիւզէրինի
էօթէյէ չէվիբէյօրլար : Գուտուրմուշ կէօզ
լէրինի գօրգուլարընտան թիթիբէյէրէք տէ-
վիբիբէրին՝ նէ ճան աճըսը չէքտիբէրին
կէօսթէրի . հէր պագըլարը , հէր գըլըլ-
տանըլարը ճանլարընըն աճըսընտան տըր .
օ իւմիտ քէսիբէյի իլէ տուրուփ տուրուփ
հայգըրըրլար : Ա՛յ , պու պէյթլէրիմի օգույ-
ան ատամ , էյէր կիւնահքեար ըսան , պու
մուսիպէթըն թասավիրի՝ պէնտէն պէքէմէ ,
քէնտի գալպինտէ արա :

Տիւնէատէ եաշարքէն սէնիւլէ պիր իշտէ
պիր արղուտէ , պիր եիւրէքտէ օլան՝ պա-
պան , գարտաշըն , սէվկիւլիւ էհլին , վէ եա

րաննն եօլտաշըն, էպետ-էլ-ապատ սէնտէն
այրըլտըղըն կէօրիւրսէն, վէ գուլթսուզ վէ
սէֆիլ՝ եալընըզ սէն գալաճագ օլուրսան,
օ նէ մուսիպէթ տիր: Ա՛ ազըթլարա ալտըր-
տըղըն պիր կիւնիւ, պիր սաաթի, պիր տէ-
մի, թէքրար էլէ կէթիրմէյէ՝ օ զաման նէ
վէրմէզսին: Այ վա՛հ. տէնիզին ազընթըա-
նը թուլթմայը ում, հալատա Ֆըրթընա
ըիւզկեարլարընը գապթ էթմէյի ում, կիւ-
նէշի տէվըրինտէն ալը գօմայը ում, լաքին օ
տէմի էլէ կէթիրմէյի ումնա:

Պիր տէ սաղա պագ, նէ սէվինճիլ կիւ-
լէր եիւզլէր, կէնճէլմիշ չէհրէլէրինտէ եա-
րատաննն թասվիրի կէօրիւնիւր, եիւզլէրի-
նին ըէնկի, կէօզլէրիննին փարլագլըղը, էօլ-
մէզ նուրլար տըր: () նէ վագարը տուրուշ
տուր. օ նէ ճէսարէթլի պագըշ տըր: Ահօզ-
լէրինի օ էօրֆիլի հաքիմին թախթընա տիք-
միշլէր, փիւր զագապ չէհրէսինէ գօրգուսուզ
պագայօրլար: Այ ատիւ ալահընն իզգէթի.
շու տաղըլըփ թօփրագ օլան ինսան գալըպ-
լարը պունլար մը տըր: Ապքին չէհրէլէրին-
տէ՝ սէվինճիլէրինի պօզար՝ պիր ազ տահա
գօրգու նիշանէլէրի վար:

Հագըէթի ատէմին իլք էվլատընտան սօն
էվլատընա վարընճա՝ հէփ պունտա ճէմ օլ-
մուշ, իքի պէօլիւք տուրույօրլար. պէօլիւքլէ-
րինի այըրան՝ սալթ Ֆագլիլէթլէ գապահաթ
տըր: (էօհրէթ պիր պիւլիւք շէյ տիր տէլի,
ուզուրունա էօմրիւնիւ թէլէֆ էտէն ատամ,
կէօզիւնիւ գալտըր տա, շունտա ինսան գըս-

մընրն շերէֆ տէյի Թափընտըղը շէյին իզի-
նի արա . մէտհի իլէ քիթապար տօլտուր-
տուզարը իշկիւզարըզարըն նիշանէսինի
պուլ : Մէզհէպէր իճատ էտէնէր , Թաճ-
լար գաղանըփ , Թաճլար վէրէնէր , միլլէթ-
լէրինի քէնտի իսիմէրի իլէ սէօյլէտէնէր ,
նիչէ մէշհուր տէվլէթլէրի հիւքիւմէրի ալ-
թընա ալանլար , տաղլարը տէվլիւրէնէր , տէ-
րէլէրի տօլտուրանլար , չայլարա աղաճագա-
րը եօլու կէօսթէրէնէր , միւքէմմէլ տօնան-
մալէրի իլէ տէրեալէրի զապթ էտէնէր ,
հէփիսի պուճտա պիր պիրինի գարըջըգ տու-
րույօր : Հայ հայ , պու պիր հագ մատտէ տիր-
քի , փատիշահ սարայլարընն տիւլարլէրինի
եազըլմաղա լայրգ :

Իլթէ գատըր ալլահըն էպէտիտէն պէրի
կէօզլէտիյի սաաթ կէլտի , տիճնեայը եա-
րաթմաղա , տիճնեանըն խայր վէ շէր վազ ա-
լէրինի վագըթ վագըթ կէօնտէրմէյէ , քի-
մինի եափըփ քիմինի եըզըփ քիմինի հըֆզ
էթմէյէ , շարգ վէ ճիւնուպ տէվլէթլէրինի
եըզըփ , գարանըն հիւքեումէթինի զարպ վէ
շիւմալէ վէրմէյէ գարար վէրտիյի , հէփ պու
մուսիպէթլի սաաթ իչին իտի , իլթէ կէլտի :

Ելուգարտա տէվլէթ մէքեանը պիւթիւն
ազամէթի իլէ կէօրիւնիւյօր . պու կիւնիւն
զլինէթի , ալլահըն էվլատը տիւշմէնի եէն-
տիքտէն սօնըրա , էճէլ գարանըղընտան չը-
զըփ , հալալարտան եուզարը մուզաֆֆէր
չըզարքէն , ճէննէթ գափուլարը աջըլըփ մէ-
լէքլէր զազի օգույարագ գարըլատըզարը
կիւնտէն չօգ զլիյատէ տիր :

Լ՛շագասը պիր գորգունճ եէր, գարանլըգ գարանլըգ իսթիւնէ, ազապլար էզիյեէթլէր պիր պիրինէ զէնճիր օլմուշ. օրթասընտա պիր էնկին քիւքիւրտ տէրեասը, հէր էանտան արկվէնմիշ, տօլանրի տօլանրի շիքեաշընն գափմաղա տիշարը ուղըար: Պու գորգունճ հէյ'էթի կէօրիւնճէ, սալիհ ճանլար սէլամէթ պուլմուշ իքէն պիլէ, գօրգուարընտան էպէտի ալլահըն թախթը էթարաֆընա սրգըշմաղա պաշարլար:

Լ՛շթէ ինսանլարըն իւմիտինի գօրգուսուսու գաթ' էտէճէք ֆասլ պու տուր: Պու ֆասլըն կէրիսի. քիմին հատտի վար քի սէօյլէյէ... հէլէ պէն, գալէմ էլիմտէ թիլթիրէյօր, ազալէրիմ' թութուլտու, տիւնեա պաշմա երգըլլօր Լ՛ման, պու նէ գօրգուտուր: Լ՛շթէ, իշթէ. ատիլ հաքիմ' փիւր զազապ գաշարընը չաթտը. էպէտի էզիյեէթլէրին թապըմը կէօզիւմ էօնիւնէ տէօք քիւլլէյօր: Լ՛ման պագամայօրում. շիմտի պայըլըր տիւշէրիմ: Պանլարըմ տօնտու. նէֆէսիմ' թութուլտու: Պու ուգուպէթին' պէնի սալթ իսայալի էօլտիւրիւյօր:

Պագ կիւնահքեարըն սէսինէ. « շուրահաթ էաթարըլմ' մէզարըն թաշընը՝ հանկի զալիմ' գալտըրտը: Լ՛ միւրիւվլէթսիզ էճէլ, սէնին պանա կէօսթէրտիյին եէր՝ աղ վագըթ իչին իմիշ. պէնի պիր գաշ կիւն գուճաշընտա սապլատըլըն՝ պիր քինկիւզար թանղըրընըն զազապընա վէրմէք իչին իմիշ: Լ՛լէվլէր արատընտա զէնճիրպէնտ օլտում, պէնտէ

պիր սէստէն ղայրի շէյ գալմատը , օ տա՛ ճա-
նըմըն աճըսնտան հայգըրմագ իչին : Ը ու
եանան կէօզէրիմ՝ պունտան պէօյլէ պէնի
գաուրան աթէշին ըջըղնտան ղայրի նուր
կէօրմէյէճէք , :

„ Քէնտի տէվլէթիմ իչին՝ Թանղըրնըն
պանա պաղըշատըղը գուտրէթլեր , ագլմ՝
Ֆիքրիմ , հաֆըզամ , հէփ պանա գարջը ,
պանա տիւշմէն , պանա սիյասէթ էթմէյէ
իթթիֆագ էթմիչլեր : Պունտան սօնղրա
սալթ ազապ չէքմէք իչին մի եաշայաճա-
ղըմ . պիր եօրղունլուգ անայաճագ մը-
ըմ . հիչ թէնէֆֆիւս էթմէյէճէքմիյիմ .
կէօյլերին պիր Թարաֆընտան՝ պանա պիր
իւմիտ քէօշէսի կէօրինմէյէճէք մի : Եւ օ
գատար մէրհամէթլի ալլահ նէրէտէ գալտը ,
Թախթընտան էնտիմի , :

„ Եօգ , եօգ . պունտան պէօյլէ հիչ պիր
իւմիտ եօգ վայ գօրգունճ՝ սէտա վայ .
քիշինին Ֆիքրինի տիպսիզ կիրտապլարա ա-
թար . քէշքի հիչ տօղմուշ օլմայայտըմ , կիւ-
նահ իլլէմէգտիմ , շիմտի պու մուսիպէթէ
տէ տիւշմէգտիմ : Պէնի՝ ճանսըղ մախլու-
գաթըն սայըսընը արթըրմաղա նիչին պրագ-
մամըշար : Պիր չայա տաղա օլսամ , պիր
չայըրա չիչէք օլսամ , նէ օլըրտու : Եւ ին-
սանլարը աճըյան Թանղըր , պէնի՝ եաթ-
տըղըմ Թօփրագտան գարանլըգտան չըգա-
րըի տա , եաշամագ սիյասէթինէ , շու կէօր
տիւյիւմ գարա կիւնէ գօմանըն ասլլ՝ նէ : Եւ
պէտի սիյասէթ տէ եաշաթմագ իչին , Թօփ

րաղըմը սէնին գիւմէթինէ գոմագ լազըմ
մըրտը : Հայվանլար պէնտէն էյի տիր . տօ
ղար , եաշար , վէ րահաթ հօլիւմէ հօլիւր :
Տէրտ միհնէթ ինսան իլին տիր ,, :

,, Լ՛յ ալլահ , սէնին օ իգպալին քէմալին
տէն՝ պէնիմ պու սիյասէթ գույուսունա
պաթաղըմը կէօրմէյէ՝ կէօնիւն չէքէրմի :
Պու աթէշ տէրեասրնտան եուգարը՝ սանա
կեահ փէտէր տէյի՛նիյազ էթտիյիմի , կեահ
գուարէթինէ լանէթ օգուտուղումու , տին
լէյէ պիլիրմիսին : Սէնին իֆթիխարըն պէ
նի էզլիէէթտէ կէօրմէքմի տիր : Լ՛յէր մէ
րամըն ինթիգամ ալմաղ ըսա , երլարըրմա
րընը Ֆըրլաթ , տիննեալար խարապ էյլէ
տէ , պիւթիւն գուարէթինի՛ պէնիմ կիպի
պիր սէֆիլ զէրրէնին պաշընա եաղտըրմա :
Սանուլթ պէնի ունուլթ . պրագ քի սէնին
պիլիւքլիլիւնտէ զայ օլայլմ , եօգսա պրագ
թէքրար հօլէյիմ ,, : Լ՛էճ գալտըն ա՛ զավալ
լը , օ վագըթլար կէչտի , Լ՛ըթըգ կիւնահ
քեարա իւմիտ եօգ : Պունտան սօնղրա ար
թըգ տարղըն ալլահըն զաղապընը՝ հպէտ-էլ
ապատ չէքմէլի սին :

Լ՛սթէ եանտա հօլմէգ սալիհ ճանլար՝ սէ
վինէ սէվինէ չըգրի գուլթու մէքեանլարը
նա վասըլ օլուրլար , վէ ասի մէլէքէրին
պօշ պրագտըղը թախթլարը զապթ հտիփ
օթուրուրլար :

Լ՛ըթըգ պէնիմ պու նագլմի զայրիլէր
թէքմիլ էթսին . զիրա պէնիմ գուվլէթիմ
գալմատը , Ֆիքրիմ եօրուլու , չըգտըղը հա

վալարտա տուրամայօր : Պունտան քիւչիւք
պիր մատտէ պուլարմ, լաքին օգունմաղա լայ-
րգ օլուն : Այլ, տիւնեաննն եանտողընը վէ
էնասիրին մահվ օլտուղունու նազլ էտէյիմ :

Վլլամէթ սաաթի կէլտի . թապիաթ սօ-
նունա եագըն՝ սարսըմաղա պաշլայօր : Այօք
կիրիւլթիւսիւնիւն զաֆիլ զաֆիլ չաթըր-
տամասը՝ խապէր տիր : Տավաննն աթէշ-
լերի թօփլանմաղա պաշլար . եերէ պին-
լերձէ շիմէքլեր էնէր , եեր թութուշուր :
Տավայը գալըն պուլուտար գապար , տիւն-
եայը գարարտըր : Աանղընն թիւթիւնիւ
իչինտէ՝ տիլ տիլ աթէշ ալէվի գարանըգ-
տա փարըլտար . Տավատա պիր սօլուգ ըըգ
կէօրիւնիւր : Տիւնեաննն տէօրտ քէօշէսին-
տէն տէօրտ մէլէք՝ էօլմէզ նէֆէպլերի իլէ
շէտիտ ըիւզկէարլար իւֆիւրիւր : Աանղըն
պիւյիւր , ալէվի եայըլըր , գապարըր չալգա-
նըր Տավայը տօլտուրուր : Աթէշ՝ օ եանտա
գասըրղա կիպի գալգար , շէհիւրլերի օվալա-
րը պիր պիրինէ գաթար . պու եանտա թօփ
կիպի պիր ուզագ այալէթին իւթիւնէ տիւ-
շիւփ տիպի տիւզ եագար : Աթէ եանտա
թէմէլի քիրէձ՝ օլմուշ Տէյպէթլի տաղլարը
տէվիրիփ , երգընթըսըլա տերէլերինի տօլ-
տուրուր :

Շ ու քիւթիւրտիւյիւ իշիթտի՛նմի . տիւն
եաննն թէմէլլերինի էօթտիւրտիւ . թա-
մուր՝ վէ աթլաս՝ տաղլարը երգըլտը , օնուն

1 Արնաուտըրգտա պիր մէշուր էիւքսէք տալ տըր :

2 Թունուստա պիր մէշուր էիւքսէք տալ տըր :

կերել թիւսկոյտի : () հէյպէթ լի տաղա-
րն թէմէլնի թանդը քէնտի էլլէլէ գո-
մուշ ուտու , երգըլաճազ շէյլերէ պէնզե-
մէզտի , պու ճիւմէլէ իլէ տեվըիտի , քիւլ
իւլէ թիւթիւն օլտու :

Փատիշահարն կէլիփ մալ տիէնտիյի ,
տօսթուղունու նիյազ էթտիքլերի , եախօտ
տիւշմէնտէն ինթիգամ ալմաղա՝ իմտատընը
արատըզլարը մէշուր ատա՝ նէրէտի տիր ,
վէօսթէրսէնէ . թանդընըն օ գատար նա-
գարնտա օրան՝ ինկիլթէրրա տէտիքլերի եէր՝
նէրէտէ տիր , պուլսանա : Ա՛հ էթրաֆընը
գուշատան սուլար շու արատա Տըֆզ էտէ-
մէյօրմու : Հայ հայ , սուլար , շիմտի ծուն
էթրաֆընը գուշաթտըզլարը՝ օ պի նաղիր
ատայը եութմազ իչին տիր :

Ա՛յեանըն հուտուտու նէրէտէ իտի , էվրօ
փանըն պէրէքէթ լի գըրլարը նէրէտի իտի
տէյի , մէլաիքէ պիր պիրինէ սօրաճազ . ա-
րապիթման լէօլու նէրէտէք վարըրտը ,
պթցն ճիւվահիր՝ հիտիլթմանըն նէրէտին ,
տէ չըգարտը տէյի սօրաճազլար : Տիւնեանըն
հեր էերի , հեր փատիշահըղը պիրի պիրի է-
չինէ երգըլտի , պիր թուֆանտա երիյիփ տա-
ղըլտի , պիր նիրինէ գարըշաճազ : Թաման սէ
պէպի իլէ պիր պիրինտէն այրը տօնրան տէվ
լէթլեր՝ պու երգըմըլա պիր էերի կէլէճէք :
Լէրտէ կէզէն , սուտա էիւզէն , հավատա
ուչան , վէ հաղըէթի ատէմին իսիմ գօտու-
ղու հայվանաթըն ճիւմէտի , հէփ աթէլտէ
եանտըլար կիթտի :

| աքին տիւնեանն քիւլ օլմասլյա աթէշ
 սէօնէրմի . հաթթա շիտտէթի տահա ար-
 թար . ալէվի հավալանըր կէօլէրէ չըգար :
 Աիւնէշի , այը , երլարզարը հէփ եագար
 քիւլ էտէր : () ազիմ նուրանի գուպպէնին
 նիշանը պիլէ գալմազ : Վատըր ալլահըն ալ-
 թըր կիւնտէ եարաթտըզը՝ իշթէ պիր սաաթ-
 տա մահզ օլտու կիթտի :

ԷՕՄՐԻԻՆ ԹԷՖԹԻՇԻ

Քիշի կէշմիշինի խաթըրնա կէթիրմէ-
 տիքճէ , քէնտիյի էյի կէօրէմէզ : | շին հա-
 րարէթի արասընտա նէ էլի անղլայա պիլիը
 նէ քէնտիյի : Աէօրտիյիւ շէյլէր՝ եա սէվ-
 տալարընը թահրէք էտէր , եա կէօրմէտէն
 ազը պիր եանա գանմըշ օլուր . Ֆիքրի թու-
 թուլուր : | աքին ասուտէ հալ իլէ կէշմիշ
 ամէլէրինի կէօղիւ էօնիւնէ կէթիրիփ թէֆ-
 թիշ էտէրսէ , օ զաման պիր պիթարաֆ սէյ-
 իրճի օլուր , տօղրույա կիւճէնմէզ . վէ էվ-
 վէլտէ քէնտիյէ խասիմ կէօրիւնէնլէր՝ օ
 զաման խասիմիլքտէն չըգար , կերէք էլի ,
 կերէք քէնտիյի պիլա զարազ Փասլ էտէր :
 Վեամիլլէք՝ թէճրիւպէնին մէյլէսի տիր .
 թէճրիւպէ տէտիքլէրի չալըմաղլա օլմազ ,
 իլա չալըշտըզը շէյին իւղէրինէ ֆիքեր իշ-

Լէթմէյլէ օլուր : Պիր չարըղան ատամքեա միլլիյին Թօխումունու էքէր, լաքին ամէլէրինին իւթիւնէ Ֆիքրինի իշլէթմէտիքճէ, մահսուլունու արամազ . երլարընը սիւրիւքլէր, հօմրիւնիւ Թէլէֆ էտէր, անճագ եաշընը այլըջ օլտուղունու՝ վիւճուտինին իլլէթլէրինտէն, սօղտուղու կիւնիւն Թարիտինտէն, վէ խալգըն եիւզ չէվիրտիյինտէն անղար : Հայ Հայ . պիր իխթիյարըն խալգտանն իթիպարը օլմատըգտան սօնղրա, նէսի գալըր . հիւ :

Տօսթում, պիզ սինիւլէ պերապեր եօլա չըգտըգ . վէ քէնտի իսթիտատըմըգտան զիյատէ, պախթըմըզըն իգթիգասը՝ պիզի պաշգա պաշգա եօլարտան կէթիրտի, պիզ մէնգիլիմիզի սօլաշտըգ, շիմտի մէնգիլ պաշընա եագլաշտըգ : Լիթտիյիմիզ ուզուն եօլուն եօրղունլուղունտան, վէ արթըգ Թամա սէվտասը տոլյմատըղըմըգտան, վէ ըուհլարըն հարարէթի Թէսքին օլտուղունտան, շիմտի արթըգ կէօղիւմիզ ըահաթըգ սրամատա տըր : Պու պօշ իշսիզ վագթիմիզտէ, կէչմիշլէրի տիւշիւնմէք Թապիաթէ մութապըգ տըր, վէ Փախտէլլ շէյ տիր : Շ ու տէնիզին Փըրթընասընա պագ, սօլուղանլարը արշա չըգայօր . շու տուրղուն կէօլիւն սոյունա պագ, պիր խաֆիֆ եափրագ պիլէ իւզէրինտէ գըմըլտանմայըլի տուրույօր : Պիրի չարըմըզըն էօյլէ վախթի, օպիրի ըահաթագչամընըն Թասվիրի տիր : Լէնճիլք չարը հարէքէթ մէվսիմի տիր, իխթիյարըգ՝ Թէ

Ֆէքքիւր վագթի տիր : Պաղը պէօճէքէր վար շէքլինի թէպտիլ էտէր , կէօրիւր թա աճճիւպ էտէրիդ . ինսան գրսմը պի այնի ծնլարա պէնգէր . չաղընըն սապաճընտա եիւ զիւ իւթիւնէ սիւրթիւնիւր , չօգ կէճմէզ գուվլէթինի տէնէմէք իսթէր , չապալար եաթըր : Այլէյէ վարընճա գանատլանըր ուչար . ագչամըսը տօնար քէչէլէնիւր , սիւրիւքլէնիւի գարանլըգ քէօշէլէրտէ կիզլէնիւր , ույուուր տուրուր . եախօտ արատա պիր այլըրսա , էօնիւնտէքի մէնզիլ փէք գըսա օլտուղունտան , թապիւթի իլէ տէօնէր արտընա պագար , կէճմիլէրի տիւշիւնիւր : Աիւնլէրինին ագչամընը , էօմրիւնիւն թէ վարիխինի քէնտի քէնտիյէ նագլ էթմէյլէ կէչիւրի : Պու թէվարիխին մէՖՏումու նէ գատար պօշ օլսա , նէ գատար մանասըզ օլսա , ատապ վէ թէրպիյէթէ տաիր պիր մէՖՏում չըգարա պիլիւսէ , օ գատար օլսուն իշէ եարար , կէլէճէք վագըթ տա տաճա քէամիլ օլմաղա մէտար օլուր :

Պու թօիրագտա չօգ շէյ վար : Մէ մանասըզ տօսթըուգլար , նէ նաճագ ատավէթլէր , նէ Ֆիւգուլի իտտիալար , նէ միւրթէքիպ խաթըր կէօգէթմէլէր , նէ ալչագ միւտաճէնէլէր , նէ ըրզա էտէպէ եագըրմագ իշլէր , նէ ագըլըզ թէտպիրլէր , նէ պօշ իւմիտլէր , նէ պիլինմէտիք թարիգլէր , նէ էլտէն գաչմըլ Ֆըրսաթլար , նէ դայպ օլմուշ էյլէքլէր քէմիլէքլէր , նէ իթիպար վէրիւմիշ օյունճագ շէյլէր . պիզէ տիւշիւնիւի թէ .

Փէքքիւր էտէճէք՝ նէ իլէթլէր, նէ էքսիբ
լիբլէր վար . գօնուշմալարըմըզտա նէ թա
մալարըմըզ օլմուշ . էլլէրտէն տիլէնտիլիմիզ
տէվլէթի՝ քէնտիմէվէ քէնտիմիզ ալը վէրէ
պիլէճէլիմիզի՝ հիշ միւլահազա էթմէմիշիզ :
Ալիէ քէրրէ քէնտիմիզի երգարըզ տէյի ,
պիր էյլէք էթմէյէ գօրգմուշուզ : Աքճէ աէ
տիբլէրի՝ քիշինին էլինտէն չըգըփ պիր խայրը
լը իլէ գուլանըլմատըգճա՝ մալ սայըլմատը
ղընը , վէ էլիմիզտէն չըգմատըգճա , սահիհ
քէնտի մալիմիզ օլամատըղընը տիւշիւնմէմի
շիզ : Ալին իթիպարընը նէ խըրս ըլա արամը
չըզ . օյուսա եարատան ալլահըն իթիպարընա
լայրգ օլամատըգտան սօնզըա , սալթ ինսան ի
թիպարը՝ տիւնեանըն օլա կէլէն էն պիլիբ
Փօտուլլուղու տուր : Հայ հայ , ինսանլարըն
մէտհինէ թամա՝ էթմէք կիպի թէհլիբէլի
շէյ օլմատըղընը՝ շիմտի անղլայօրում . էյէր
օ էթտիբլէրի մէտհ տէ Փիբիտէն իբրահ
տէյիլ իսէ :

Համագաթըմըզըն սօն տէրէճէսինի շուււ
տա այան աշիբեար կէօրիլյօրում . մուզաի
գամըղը տէրտլի տէրտլի սէօյլէլիփ շիբէայէթ
էթմէք՝ նէ տէլիլիլիմիշ : Ա՛ուգաիգատէն
շիբէայէթ էթմէք՝ պախթըն եօլունտան
շիբէայէթ էթմէք տիր . չիւնքի մուգաիգա
օլմատըգճա արզու օլամազ , արզու օլմատըգ
ճա սէֆա օլամազ . ինսան էվլատընայսա սէ
Փասըզ պախթ օլմազ , զիրա եարատըլմըշ
զաթլէրին պախթը՝ սալթ սէֆատէն հասըլ
օլուր : Ա՛է համագաթըմըզը հէր շէյտէն

զիյատէ թաստիգ էտէն՝ ազլմըզը արզուլէրիմիգէ պտըրտըզմըզ սըր : Վաճ տէֆա արզուլէրիմիգին շիտտէթինի՝ մասլահաթին հուտուլէ կէլէճէյինէ պէշարէթ սանմըզ . օյուսա տիշարտան պագանլար պիթմէզ շէյ օլտուղունու աշիքեար կէօրիւրլէր իմիշ : Ալլազու պիգի պու գատար քէօր էթտիքտէն սօնղրա , ճան շէքիշէն ատամ՝ տահա եաշարըմ տէյի իմիտ էտէրսէ , թաաճճիւպ էթմէյիլիմ : Աիւզ այլարլն ղազէլ եափրաղը կիպի սարարմըշ սօլմուշուզ , պիր ճիւզ՝ իրիւզկեար էսսէ գօփուփ տէօքիւլէճէյիքէն , տահա հալա քէնտիմիգի հէնուզ շիլէնմիշ կէօգիւն՝ եէնի աշլմըշ եէշիլ եափրաղըն . տան գավի սանըօրուզ :

Պիգի տիւնեայէ պաղլայան տիւլիմլէրին էն գավիտի , վէ էն լաթիֆի տօսթլուզ տուր : Աճէլ պիր քէրրէ օ պաղը գըրտըգտան սօնղրա , թէքրար պիր եէնիսին պաղլամազ նէ տէլիլէք տիր . տօսթուն էօլմէսինտէն կէօգիւմիւզ աշլմըշ իքէն , կէօնլիւմիւզիւ թէքրար օ եալան խիւլէայէ պտըրմազ , տէլիլէք տէյիլիմ : Աօմրիւմ իչինտէ կէօրտիւլիւմ շէյլէրտէ , էճէլին կէօրտիւլիւ իշէրտէն զիյատէ նէ շէյ կէօրմիւշիւմ : Պագ շու զալիմին ֆօտուլլանմասընա : Պիլէմիգճէ նիչէ օթուրուփ գալգան տօսթլարը , պիլէմիգճէ եէյիփ իչիփ , գէֆգ սէֆա էտէն տօսթլարը , պիր զանան պիգ սէվէր , պիգ գուճաղլար ըտըզ , շիմտի գուրու քէմիքլէրինի մէզարըն թօփրաղը սարմըշ : Մէզարլարընն թա.

ըրիւկերի թօփանսա , պիր պիւյիւք ճիւտ օլուր . վէ էյեր էյի օգունուրսա , չօգ նասի . հաթլեր էյրէնիլիր : Լօլէն տօսթլարըն պիզէ պրագաճաղը էն աղիզ միրասլար՝ անճաֆ օ տերսլեր տիր : Հայ Հայ . ինսանըն քեամիլլիլի՝ էքսերիյեա չէքտիյի աճըլարըն աճը աճը մէյվէլէրի տիր :

Լյ տօսթում . պաֆ էօմրիւմիւզ նէ չափուք կէչէր : Ը ու տիւնեա մէյտանընտան ինսանլար պիր պիրինի նէ աճէլէ գագըշտըրըրի գօլլալայօր : Հանի օ պիւյիւք ատամլար , շան շէօհրէթ թարիգլէրինսէ երլտըզ կիպի փարըլտայրփ , պիզի գըզգանտըրան . պիզէ հասէտ չէքտիրէն ատամլար նէրէտէ գալտը : Եխան այըն պի գարար կիւնէշինին կէօլէսի կիպի , եախօտ գըշ կէճէլէրի իւթիյարըն օճաֆ պաշընտա օթուրուփ զէվզ իչին նագլ էթտիյի մասալար կիպի , կէլիփ կէչմէտիլէր մի : Թալաշ աթէշինին գըվըւճըմլարը կիպի , պիրէր պիրէր սէօնտիւքլէրին կէօրմէտիլէ մի . շիմտի քիւլլէրինտէն զայրի նէլէրի գալտը : Պարի օ քիւլլէրինի կէօզ եաշլիլա ըյատաաճաղըմըգա , գարըշտըրայըմ , թէքրար թութուշտուն տա , ծնլարըն աթէշինտէն՝ ագըմըգա ըըզ վերմէյէ քեամիլլիք մումունու եաֆալըմ :

Լյին իթիպարընա հասրէթ չէքերիզ , լաքին տէյեր պահասընը վերտիյիմիզ եօգ : Ուճուզ պահայլա մուհապպէթինի էտին . մէյէ իւմիտ էտերիզ , լաքին իւմիտիմիզ սալթ տիւնեատէ օլտուղունտան , չօգ քերրէ իթի ,

պարտան տա մահրում օլուրուզ , մուհապ-
պէթտէն տէ : Տիւնեա խասիա տիր , վերկի-
լերինտէ հիասպի տիր . վերտիյի՛ սալթ եօզ
տէյեմէյեճէյի շէյ տիր : Վթիպարը՛ զօր ու-
լա ալընըր , լաքին մուհապպէթի ալընմազ .
Ֆապաթ իթիպարընը էլէ կէթիրտիքտէն
սօնըրա , մուհապպէթի տէ ումուլուր . վէ օ
զաման մուհապպէթի փայիտար օլուր :

Վէչմիշ կիւնլերիմի կէօզիւմ էօնիւնէ կէ-
թիրիւրիմ . տէվամսըզ մանասըզ մուհապպէթ
կիպի պիր շէյ կէօրիւրիւմ քի , խալզ օնա
իֆրաթ թափընըօր : Սէօզիւմ՛ պիւյիւք ա-
տամարըն մուհապպէթինէ տիր : Վէ շաշգըն
ըմըշմ . օնլարըն պիր մանասըզ տօսթլուզ
նիշանէսինէ գարշըլըզ , պէն սահիհ մուհապ-
պէթ վէրիւրտիմ . լաքին էթտիյիմէ փիւշման
տէյիլ իմ : Մազիլէթ իճրա էթտիյիմէ
փիւշման օլամամ : Օ իրա գարտաշ մուհապ-
պէթի իքի տիւրլիւ տիւր տօսթում , հանկի-
սի զիյատէ սէվապլը օլտուղունու Ֆասլ էթ-
մէք՛ փէք գօլայ շէյ տէյիլ տիր :

Վարտաշընը աճըմանըն՛ իքի պօրճու վար
իճրա օլունաճազ . պիրի՛ Ֆազըրը կէչինտիր-
մէյէ եարտըմ էթմէք , օպիրի՛ զէնկինի սէ-
Ֆալանտըրմաղա : Օ էնկինլերին՛ սաիրլերին
իւսթիւնէ պիր զիյատէ տերտի վար . եանի ,
մալտէն ումուղլարը տէվլէթի՛ մալ ինատ
էտիփ վերմէյիփ , քէնտիլերին ալտաթտըզը
տըր : Օ անվալլըլար , ազճէ քէսէսինի տօլ-
տուրտուղճա , իգպալ գատէհի տէ քէնտի-
լերի օ էօլիւտէ տօլաճազ սանըրլար : Մն .

Ճագ մուհապպեթի պէջլէ իսրաֆէ տէն
 զէնկինէրտէն՝ շունու հոյրէնտիմ՝ քի, պիր
 շէյին տիպինի արաշտըրմնագ՝ Թէհլէքէլ շէյ
 իմիշ. փէք չօգ արաշտըրմնաղա, պիզիմքէն
 տիլէրէ հեթտիյիմիզ իթիպարը քէսմէյէ
 մէճպուր օլա պիլիյօրուզ: Սէճլիստէ իգ-
 Թիզա հտէն՝ եիւզտէն փէք չօգ իքրամ,
 գալպտէն փէք ազ իթիպար տըր: Պիւթիւն
 հօմրիւմտէ շունու Թահսիլ հեթտիմ՝ քի,
 իթիպար տավասը՝ լայրզ օլանա հագ տըր.
 լաքին լայրզ օլան տա նէ գատար նատիր տիր
 պիլիւրմիսին: Իթիպար՝ վաճիպ իսէ, հտա
 էթմէլի. տէյիլ իսէ տէ, եինէ մուհապպե-
 Թի քէսմէմէլի. քիմսէյի Ֆարգ էթմէյերէք
 ինսանլար պիր պիրինի սէվմէք հմրի՝ պիր
 Թէնպիճ տիր քի, ինսանլար պիր պիրինտէն
 իքրաճ էթմէք մնրազընա գարը՝ պիր Թէ-
 սիրլի իլաճ տէյի ըսմարլանմըշ տըր: Պիր ա-
 տամըն նէ գատար էքսիքլիյի օլա, նէ գա-
 տար գապահաթի օլա, եինէ քիպրիմիզէ
 նիսպեթ՝ սէվմէյէ պօրճլույուզ: Սալթ պօրճ՝
 տէյիլ, ազըլ Թէտպիրի տիր. Էօգսա պիզ
 նէ հագգ ըլա, իալգ պիզիմ էքսիքլիյիմիզէ
 գալման տէյէ պիլիւրիզ: Պիզէ էլին էքսիք-
 լիյինի կէօսթերէն՝ քէնտի էքսիքլիքլիւրիմիզ
 տիր. վէ էլին գուսուրունա գալման տէյի
 պիզէ Թէնպիճ հտէր: Օիրա չօգ տէֆա
 էլին գալպինտէն հեթտիյիմիզ շիւպհէ՝ քէն-
 տի ֆիքրիմիզտէ՝ ծնու պիզէ Թէշպիճ էթ-
 տիյիմիզտէն հասըլ օլուր: Լօյլէ օլտուգ-
 տան սօնդրա, ծնլարա աֆիլ էթմէմէք՝ քէն-

տի գապահաթիմիդի իլամ էթմէք տիր . . .
չիւքը օյսուն պու Ֆիքրի պաննա վերէնէ :

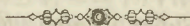
Ունտա պիր Թէֆէքքիւր տահա վար,
ծնա փէք կիւճիւմէ կելիւօր, զիրա գօրգա-
րըմ պաննա եագըշըր օլմայա . պագարըմ իխ
Թիյարլարըն ատէթի տիր, քէնտիլէրինի
էյի ատամ գըլաս էտէրլէր . սագըն, էլէր-
տէն զիյատէ Թէտպիր սահիպի, էլէրտէն
զիյատէ պէտ ամէլտէն սագընտըգլարը իչին
տէյիլ, իլա պէտ ամէլ քէնտիլէրտէն էլ
էքտիյի իչին, էլէրտէն էյիյիզ սանըրլար :
Իւգերլէրինտէ տէլի գանըլըգ Թագսիրաթ-
լէրի օլմատըղընտան, քէնտիլէրինի Փագի-
լէթ սահիպի զանն էտէրլէր : Պուտրէթսիզ
վիլէրինի նուսրէթ եերինէ գօրլար . ճէնկէ
կիրմէտիքլէրինի, վէ տիւճէնէ րասթ կէլ-
մէտիքլէրինի զաֆէր ատտ էտէրլէր : Պագը-
լար տա վար քի, կէնճիլէրինի գուսուրսուզ
կէչիւրի, տէլիլի իթիյարլըղա սագը-
մըշար սանըրսըն : Պու Տէփսինտէն զիյ-
ատէ աճընաճագ շէյ տիր : Սէնէնին մէվ
սիմլէրի կիպի, Տէր չաղըն՝ քէնտի զաթի
Թագսիրաթլէրի վար . ծնլար՝ օլտուգճա պիր
ազ էօզրէ լայըգ տըր . լաքին վագթինտէն
խարըճ Թագսիրաթ՝ պիր ալչագ ճիպիլէթ
տիր քի, քիմնէ էօզը էթմէզ :

Թա չօճուգուղումուզտա, պի կիւնահ
տէտիքլէրի չաղտա պիլէ գուսուրսուզ տէյիլ
իտիք . օ չաղտա պէտ խույլարըմը տօղար-
տը . սճնղրա չափուք չափուք պիլէմիզճէ
պիւյիւր, եաշլարըմըզ աշար, պիզտէն էվ

վէլ մէյտանա չգար : Քեամիւլէյի արզու-
 լէրտիք , լաքին քեամիւլէյին գապուլ էթ-
 մէտիյի շէյի՝ քեամիւլէքտէն զեյատէ սէ-
 վէրտիք , վէ քեամիւլէյին պէյէնտիյի շէյի՝
 վնգթի ախերէ պրագըրտըգ : Պէտ խույլա-
 ըրմըզա չօգ տէՓ՝անիզալէշտիյիմիզ վար, լա-
 քին նիզամըզ՝ քէսիշմէք տերէՃէսինէ վար-
 մըշ տէյիլտիր :

ՏԻՒՐԼԻԻ ՄԱՏՏԵԼԷՐ ԻԻԶԵՐԻՆԷ

Թ Է Ֆ Է Ք Ք Ի Ի Ր Լ Է Ր

Ի Ի Թ Ի Յ Ա Ր Լ Ը Գ

1

Հագ թաալա պիզի պու տիւնեատէ ա-
տէթ օլան միւտտէթտէն զիյատէ եաշատորը
սա, պիզէ քէրէմ մի էթմիշ օլուր: Ինսան
գըսմընըն անէթա եաթըփ րահաթլանաճա
ղը սաաթտէն սօնղրա, պիզ պու զաիֆ տիզ-
լէրիմիզ իլէ տահա այագտա տուրուփ թի-
թիրէտիյիմիզ փէք խօշլանաճագ շէյ միտիր:
Լլահըն պու զատար չօգ եաշաթտղը ա-
տամ՝ պէլքի էլլէրտէն զիյատէ եաշամաղա
լայրգ օլմայան տըր:

2

Իթիյարըն Հագգընա տիւնեա իփրան-
միշ տըր: Տիւնեանըն Հագգընա իթիյար
իփրանմիշ տըր: Երգըլմաղա եիւզ թու-
թան էվի՝ Փարէլէր թէրք էթտիյի կիպի,
տիւնեա տա իթիյարը թէրք էտէր: Պիզ

իշխմիցի պիլեր ատամար օրսագ, արը՝ պալընը
 աւտըղը ջիւէյի պրագըրի կիթտիյի կիպի, պիզ
 տէ վագթի իէ տիւնեատէն չէքիլերտիք :
 Վալապալըղա կիրիփ՝ սագիլ հուզուրումնուզ
 լա խալգա սըգընթը վէրիփ, թաճիզ էթմէ-
 տէն իսէ, կէլ եիւզիւմիւզիւ սագլայալըմ, քիւ՛
 սէյէ կէօրիւնմէյէլըմ : Վէնտիմիզի ըէզիլ
 էթմէմէք իչին, կէօզ էօնիւնտէն փիչինճէ
 գալգմալըղ : Պիզ եաշըմըղը ունութտուզ
 ճա, էլէր տաճա զլյատէ կէօրիւր : Պիզ
 կէնճէրէ ույալըմ տէտիքճէ, կէնճէրին կէօ-
 զիւնէ տաճա իիթիյար կէօրիւնիւրիւզ :

3

Իսթիյարըգտա եէնիտէն տօսթ արա-
 մանըն լութ Ֆնու նէ : Պէնի եութաճագ մէ-
 զարըն քէնարընտա պաղլանան տօսթլուգ՝
 պիր սագիլ շէյ տիր : Պիրէր այաղը չուգուր-
 տա՝ իքի քիչի աղլայա աղլայա պիր պիրինէ
 սարըլմատա նէ զէվզ վար . էօլիւմիւն աճը-
 սընը արթըրմագ տըր . իքի գաթ այրըլգ՝
 աճըսը փէյտա էթմէք տիր : Պու այրըլգ՝
 ճանըն թէնտէն այրըլմագ աճըսը գատար
 վար . — տէլի գանլընըն տօսթլուզուսնա նա-
 Ֆիլէ եէրէ թալիպ օլուրսուն : (Մլար սէ-
 նի արարսա, զէվզինի չըգարմագ իչին արար-
 եախօտ թէվարիի քիթապը կիպի, կէճմիչ
 զամանըն վապալէրինի էօյրէնմէք իչին ա-
 րար : Տօսթու՝ քէնտի եաշտաշըն իիթիյար-
 շարտա արա, էօգսա տօսթ պուլուրոււմտէյի
 իւմիտ էթմէ :

4

Իւմիտ՝ քիշինին հօմրիւնէ տեսձէք տիր․
 չօգ քերամէ թլէր ետփար : Քիշլի տեվլէթ
 սիզ տեվլէթ սահիպի հտէր : Իլք սէնէլէրի
 միզին զէվզի նէ իտի . իւմիտին պիզէ ետրը
 նըն ատըլա , գաթ՝ իյէն էթտիլի պիհուտէ
 վատլէրինտէն՝ կէրէք տեվլէթ մի իտի : Ի ա
 քին իխթ իյարըլգտա իւմիտ հօլիւր :

5

Իխթիյար առամ՝ պօշ իւմիտլէրինի ,
 նուհ փէյղամպէրին կիւէրճինի կիպի , քէն
 տիտէն տիշարը տեվլէթ արամաղա եօլլար .
 օ տա տիւնեատէ գօնաճագ եէր պուլամազ ,
 թէքրար քէնտի կէօնլիւնէ տէօնմէք իգթի
 զա հտէր :

6

Իլլիլիք պիզի տիւնեատէն ուզագ գօվտու
 զու զաման , ետիօտ խասթէլիք պիզի էվի
 միզէ գափատըղը զաման , եալընըզ տուրա
 մազմըրը : () զաման հօլմէյէ թէտարիք
 կէօրէճէք վագըթ տէյիլ մի . ալլահ ըլա գօ
 նուշաճագ զաման տէյիլմի : Քեամիլիք հօմ
 ըիւմիւզէ պիբ կիւն գաթամազ , լաքին եիւ
 քիւնիւ խաֆիֆլէտիտի , էճէլ գօրգուսունու
 էքսիլտէ պիլիր :

7

Ինսանըն ղաճինի տիւշկիւնըլիւնիւնիւ աւիբեար էթմէք՝ եագըլըր շէյ տէյիւտիր . պինաէն ալէյճ ինսանըզը քիւչիւք տիւշիւր . մէյիփ , սալթ տերէճէսինտէ սագլամագ իչին պիւէ օլա , իխթիյար ատամ՝ պաշընը խըր գայա չէքիփ սագլանմալը տըր . վէ տիւնեաւնըն ալթընա կիրմէտէն , իւսթիւնտէն քէնտիյի կիտերմէլի տիր : Ըթաս կէթիրմիշ իխթիյար՝ գալապալըղա փէք չօգ կիւրիսէ , թէճըքէսիզ չըգամագ : Աագըա էօյէ իխթիյարըն պիր տէլի գանլըլա , եախօտ կիւճիւ գուվլէթի եէրինտէ պիր ատամ ըլա տօսթլաշմաղա նէ մասլաճաթ , նէ մուճապ պէթ զըմըր օլա պիլիր . Տէչ : Պիր տէ տօսթլաշմըշ , էօյէ ատամլար ըլա գօնուշմատան նէ չէշնի ալա պիլիր : Պագաթ սաղլար ըլա էօլիւլէրի պիր եէրէ կէթիրմէյէ պէնգէր :

8

Բէնտիյի տաճա տիւնեալը գըլաս էտիփ , տաճա ատամ սըրասընտայըմ տէյէն իխթիյար՝ կիւնիւնիւ Ֆըջը ալթընտա ագլամ էտիփ , սօնղըա չըգարքէն , պաթան կիւնէլի կէօրիւփ , Տէնուզ տօղայօր գըլաս էտէն մախմուրա պէնգէր :

9

Սաաթին գաչտա օլտուղունու սաաթ քէն տի ապրէպի իլէ պիղէ կէօսթէրիփ, քէնտի նին խապէրի օլմատըը կիպի, եաշնը ալ մըշ ատամ տա, էօմրիւնիւն սաաթի գաչտա օլտուղունու՝ իլլէթլէրի իլէ էլէ կէօսթէրիբ, լաքին քէնտի կէօրմէզ: Պու եապըն վազըթ լարտա պիր մէշուր ատամ պունամըշ ըտը պիր այնա էօնիւնտէն կէչտիքձէ՝ « զավալը իխթիյար », տէյի աճըրտը . օյուսա պիլմէզ տի քի կէօրտիյիւ իխթիյար քէնտի տիր : Իշթէ ինսանըն հալի պէօյլէ տիր :

10

Ինսանըն էօմրիւ նէ օլտուղունու թա պուտլարա սօր : Տիւնեայը թանըմագ՝ քէն տիմիղի տիւնեատէն չէքտիրիբ: Ս է էօմրիւն թէճրիւպիլէրի՝ պիղի մէզար ըլա տօսթլաշ տըրըր : Փալամարըն քէսէն կէմի՝ պիր մու վաֆրգ բիւզկետար ըլա եօլ աչըզըըը արատըըը կիպի, պէնիմ տէ գալպիմին պաղարը չէօղիւլտիւ, վէ ճանըմ եէլքէնյէրին տօլ տուրմուշ, կիտէն տէօնիւփ կէլմէտիյի լիմանա տօղրու ըէվան օլմաղա, կիւնյէրիմին սահիպինին իչարէթինէ պէքէյօրում: Իյ եաշտաշըմ իխթիյար, ա՝ տօսթում, ա՝ պէնիմ ագրապամ (զիրա պէնիմ գանտան ագրապամ հիչ գալմատը) կէլ գուճագլայըմ

սէնի . սէն հէր նէրէտէ խէն , իբի գօլումու .
պօյտունա տօլար , սէնի գուճազլարըմ : Ղան
լարըմըզը՝ նէ եէր այրրա պիլըր , նէ թօփ-
րագ : Արամըղտա չալզանան տերեալէր նա .
Ֆիլէ տիր , ճանլարըմըզ պիր տիր , վէ պիր
պիրինէ տօգանըր : Իշթէ պու սանա սօն վէ
տամ տըր : Խօշճա գալ , խօշճա գալ , չօգ
եիւզ երլլարատէք ալլահա էմանէթ օլ :

Ս Է Ֆ Ս .

Տիւնեատէ՝ գալպին զիմնէթինէ տօգան .
մայարագ , գաթը չօգ պի կիւնահ սէֆալար
վար : Եպիկիւրոս Ֆէյլէսօֆ պաղչէլէրինի
սէվէրտի . վէ քեամիլ առամլարըն հէփսինին
զէվգի պաղչէ իտի : Ֆիլվագը պիր առամըն
տէվէթ վէ քեմալիյէթ սահիպի օլմասընա
նէ լազըմ . Ֆիքրինի իշլէտէ պիլմէք , վէ եիւ-
րէյի րահաթ օլմագ տէյլըմի : Հէվէսի օլան
առամ՝ իքիսինի տէ պաղչէսինէ թիմար էթ .
տիյի եէրտէ պուլուր : Պաղչէնին նիզամընը ,
թիմարընը , պերէքէթինի , օլան սէֆասընը ,
եապանի եէրլէրէ , գուրու վէ տիքէնլը տաղ-
լարա րուպար էյլէ . պայաղը խալգըլա , էյ-
լըք սահիպի առամլարըն էօրնէյինի կէօրիւր-
սիւն : Պաղչէ իչինտէ հէր կէօրտիւլիւմիւզ
չէյ եարատանըն քերէմլէրինի խաթըրմըզա
կէթիլիր : Պաղչէ տէտիլէրի ինսանըն է-
լինտէ առին՝ պաղչէսինին պիր սրագիյէէսի
տիր :

Պատի սապահ՝ շիշէյին զանտիլէրինի սիւ
քիփ , արժի կէնգիմիղէ կէթիրտիյի պահար
գօգուլարը՝ Թանդընըն նէ պահարզ քե-
րէմի տիր : ԹուԹամ ԹուԹամ շիշէքէրին-
տէ , կէօքտէն ըահմէթ եաղարզաճ , իլէյիմ
սաղմանըն հէր ընկինի պիրէրինէ պօյամըշ
կիպի , տիրլու չէշիտլէրի նէ խօշ կէօրիւ-
նիւր : Պաղէ իչինտէ քիշինին քէօթիւ սեվ
տալարընը հիչ Թահրիք էտէճէք շէյ եօգ :
Հէփիսի ազլը Թէրպիյէ էտէր , էիւրէյէ Փէ-
րահ վէրիւր , վէ հասսէլէրի խօշանտըրըր :
Լաքին տիւնեա ատամընըն հագգընա՝ նէ
լաէտէ ըէնք վար , նէ կիւլտէ գօգու . . . ըն-
լարըն հասսէսի՝ պէօյլէ պի կիւնահ սէֆա-
լար հագգընա էօլմիւշ տիւր . պէօյլէ նաղիք
շէյլէր տույաճագ հասսէլէրի գալմատըգտան
սօնդրա , հիքմէթլէր իւզէրինէ՝ Փէյլէսօֆա
նէ Ֆիքիւր իլէթմէյէ , վէ պիր չիմէն իւզէ-
րինտէ կէզինիքէն օլան Փէրահը տույմաղա ,
եախօտ պիլուր կիպի պիր պէրրագ սույուն
չաղլըթըսընտա , գամարիյէ կիպի պիր եէ-
շիւ աղաճըգ կէօկէսինտէ , օլան սէֆայը
տույմաղա հասսէսի օլմըմու . տալարընը
եէրէ սարգըթմըշ աղաճըն՝ տումանը իւս-
թիւնտէ մէյվէսին կէօրէ պիլըրմի . եախօտ
պիր շիշէյին եէրտէն Էուգարը պօյ վէրէն՝
քէօրիկէ շահընա տըգգաթ էտէ պիլըրմի :

Ա Գ Լ

Ազլընա պէյէնէն ատամը՝ լազըրտըլա իսքեաթ հտէրիմ տէյի ումնագ, փէք չաղըրըր տա, տաղըն աքս հտէն սէսինի քէսէրիմ տէմէք կիպի տիր: Տախմա սէօղիւն սծուօ սնլարտա գալըր:

Լգըլ՝ սծն տէրէճէ իտտիասընտա օլուփ, ինսան տա սէօղ սահիպի պէն օլայըմ տէրսէ, մարիֆէթ տէյիլ, համագաթ տըր, աճընաճագ, իսլա օլունաճագ շէյ տիր: Այիէ՛ ատամլարըն ազլը պիր աղ տահա աղ օլա, տահա չօգ զիյատէ իթիպար պուլուրլար:

Է Ճ Է Լ

Իսքի մանեօթլարըն՝ եաթաղա գարանլըգտա կիրտէքլէրի կիպի, պիզ տէ մէգարա՝ կէօղիւմիւզ գափալը կիտէյօրուզ:

Իթիյարլարտա ատամ վար քի, նէստորուն՝ եաղընա վարմըշ, տահա պարիսին՝ զարիֆլէյինի էլտէն գօմազ: Պէյնլէրինտէ ատամ վար քի, ճէնագէ տավլէթինի՝ տիւյիւն տավլէթի փայէսիլէ տինլէր. ճէնագէյէ՛

1 Նէստոր՝ մօրա սէմթինաէ պիր մէմլէքէթ գրալլըմըշ. համերոս շաիրին նագլինէ կէօրէ, իւչ եիւզ սէնէ եաղալըշ:

2 Պարիս՝ էսքի սթամպօլլուզ գրաղընըն օլլու տուր. էսքի զաման շաիրլէրինի նագլինճէ, հէմ էիյիտլէքտէ մէշուր տուր. հէմ կիւզէլլէքտէ:

էյլէնճէ տէյի կիտէր, վէ տօսթլարընըն մէյ-
 եիթինի՝ քէնտի էյլէնմէք իչին, վազըթ կէ-
 չիրմէք իչին մէզարա կէօթիւրիւր :

S O U Թ Լ Ո Ւ Գ

1

Քէօթիւրիւրին տօսթլուղու դարանլըգտա
 պաղանըր, փիւրիւզլիւ տիւյիւմիւնիւ այ-
 տընլըղա չըգարմաղա գօրգարլար . ալֆէա
 վէ արէթուզա՝ տէտիքլէրի չայլար՝ սուլարը-
 նը սուլարըն տօսթլուղու կիպի, եէր ալթըն-
 տա, կէօզ կէօրմէզ գարանլըգտա պիր պիրի-
 նէ գաթարլար :

2

Փաք մուհասպպէթ չէչնիսին ալմայան ա-
 տամ՝ պիր կիւզէլ մահպուպէ քիչինին պա-
 շընա նէ տէվլէթ գօնտուրա պիլէճէյինի
 տահա անղլամամըշ տըր : (Ս)ամնօրզ պիր
 սատըգ տօսթլուղուն լէզզէթինի պիլմէյէն
 ատամ՝ պիր ատամըն պիր ատամտան գազա-
 նա պիլէճէյի տէվլէթ նէ օլտուղուն պիլմէզ :

1 Պիրի սիչիւէա ատասընտա՝ պիրի մօրա ատասընտա
 մէշուր չայլար տըր քի, փութփէրէսթ մասալարընտա,
 իրիսինին սուլու եէր ալթընտան պիր պիրինէ գարըշըր
 տէրլէր :

Չօղ ատամ, տօսթու՝ գումարպազըն օյուն
 քեաղտի կիպի գուլլանըր : Գազանմազա
 իւմիտէրի օլտուգձա , էլտէն պրագմազար :
 () յունլարը պիթտիքէյն , ծնու սիւփրիւն
 Թիւյէ աթարլար , եէրինէ պիր եէնիսին իս
 Թէրլէր քի , ծնու տա էօյէ էթսինլէր :

Ք Է Ր Է Մ

Պիր եիւրէյի օլան զէնկին , պիր սիւրիւ
 սէֆիլին աճ Թագսիր գըրըլտըղըն կէօրիւր
 սէ , օ քէնտի ուսանմըլ մալինսի՝ պօշ սէֆա
 լարա Թէլէֆ էթմէյէ կէծնիւ չէքէրմի :
 Վիւմիզին իտարէսինէ պիր նիգամ վէրէճէք
 օլտագ , մասրաֆըմըլը էքսիլթմէյէ պագար ,
 իտարէ էտէյօրուզ սանըրըլ . օյուսա ֆու
 գարայէ եէնիտէն պօրճ էտէրիլ . Թէտա
 խիւլ պիրիքտիրիր , ճէվապընա պօրճիւ օ
 լուրուզ : Վիւմիզտէ զիյատէ օլան՝ ֆուգա
 րանըն հագգը տըր . պիզ իրատըմըլը քեաճ
 եալարըմըլտան Թալէպ էթմէք՝ նէ գատար
 շէր՛ի իսէ , ֆուգարա տա պիզտէ զիյատէ
 օլանը իսթէմէք՝ օ գատար հագ տըր : Վ է
 պու պօրճ՝ գումար պօրճու կիպի տէյիլ տիր
 քի , վէրմէյէնէ զիւլիւ օլմայա :

ԳԱԼՊ ՉԻՄՄԵԹԻ ¹

Ի գալա սերխօշուղու քիշլյի սերսէմ է սէր . գալպին Թագիրէրինի կէվշտիփ , զիմ մէթի ույուշտուրա պիլիր . լաքին Ֆէլաքէթ վագթինտէ պիր գապահատիլը եիւրէք՝ քիշլյէ փէք աղըր եիւք օլմագ կէրէք :

ՊԻԻՅԻԻՔԼԻԻՔ ԻՏՏԻԱՍԸ

Պիւիւքիւք իտտիասը՝ պիր խօշ Թապիաթ իլէ բասթ կէլէ պիլիր . լաքին գըզ գանձըզ գալպտէ քէօթիւիւք կէօսթ երիր :

Ս Է Ֆ Ա Հ Ա Թ

Աթալարըմըզ շիմտի մէգարտէն չըզըփ , արամըզա կէրէ , մէմէքէթին պիր շէնլիք կիւնիւնէ բասթ կէլիք սանաճագլար : Պու սէֆահատ տէլիլիքէրի՝ կիւնտէլիք իլլէթ օլտուղունա ինանամայաճագլար :

Է Օ Մ Ր

Ինսան՝ էօմրիւնտէ վագըթ վագըթ չէք . տիլի տէրտէրի , տօղարքէն հէփ պիրտէն

¹ Խղձմասնք :

կէօրէ պիտէ, իբրահնտան եաշամայր գա-
պուլ էթմէզտի :

Կէչէն սեֆալարընըն տէլիլիբէրինի՝ Տէր
քէս կէօրէ պիլըր . լաքին տահա կէօրմէյէ
իւմիտ էթտիյի սեֆալարըն տէլիլիբէրինի
կէօրմէյէ՝ քիշի Տաղընթի սիւլէյանտան ա-
գըլը օլմալը :

Ե Ի Զ Է Պ Ե Օ Ս

Ե Ա Խ Օ Տ

ՖՍԱԶԻԼԷԹ ՍԱՀԻՊԻ ԶԷՆԿԻՆ

Եւզէպէօս ազըլը տըր . կէրէք Ֆիքրի-
նին , կէրէք հասսէլէրինին սէֆասընը՝ ա-
րատա պիր տէյիշտիրիսի թէպտիլ էթմէնին
էօլունու պիլըր . քէնտիյի հէր տիւրիւ սէ-
ֆիհլէյէ վուրաճագ շէհվէթի վար էքէն ,
նէֆսինի զապթ էտէյօր : Եւզէպէօսուն
մալի վար , կէնճիլի վար , շէն թապիաթ
տըր , վէ մասրաֆը սէվէր . օպիր զէնկինլէ-
րէ պէնգէր՝ պու շէյլէրի վար . անճագ մալի-
նի ֆաղիլէթինէ գուլլանըր : Թապիաթինէ
լաղըմ օլանը , ըիւթպէսինէ վէ զիմմէթինէ
տիւշէնի՝ հիչ էսիրկէմէզ , պօլ պօլ խարճ
էտէր . պէտ ամէլէ ըապըթասըզ շէյլէրի
կէլինճէ , պիր ագճէ վէրմէզ : Եւրատա էյ-
լէնճէլէրի տէ վար . քէնտիյի սըզըա գօ-
մագ . օյունտան էյլէնճէտէն գալմագ . օյուն
քէաղիտի շէյթանըն իճատը տըր տէմէզ .
անճագ տէֆի զամ էտէճէք էյլէնճէլէր ա-
րար . էյլէնճէտէն ուսանաճագ վագթի պի-
լըր , իլէրիսին ալըր . զիրա պիլըր քի զէվգ տէ-
տիքլէրի տէ , պաղը իրի ճիլտ քիթապլար

կիպի, մուխթասար եազըլըրսա՝ զիյատէ
Փախտէլի օլուր :

Ելլէր կիպի պաղէլէրի, կեզէճէք եէրլէ-
րի վար, իլլէրինսէ մաղարալարը սէրսէպիլ-
լէրի վար . օյմա սուրէթլէրի, եազմա միւ-
ճէսսէմլէրի վար, լաքին զէվզլէրին ելլէր-
տէն էյի չըգարըր . ելլէրինսէմէն էյի, էլ-
լէրինսէմէնս պահալը օլտուղու իլլին տէյիլ,
իլլա սահիպինին տէյերի ելլէրտէն զիյատէ
օլտուղու իլլին : Խասպլլիլէրին կիւզէլլէյի՝
եազան ուսթանըն Տիւնէրինտէն տէյիլ տիր .
օյմալարը ճանը կիպի կէօրիւնսէսէ, սահի-
պինին գալպի կիւզէլլէյի տիր քի, իլլին ուս-
թալըղընը մարիֆէթինի արթըրըրի, թա-
պիաթ տէ՝ պայաղը կէօղլէրին կէօրէմէտիլի
կիւզէլլէյի կէօսթէրիր : Կերէք Ֆիքիտէ
կերէք հասսէլէրտէ օլան շէյլէրին կիւզէլ-
լէյինին չօղու, քիլլինին գալպինին կիւզէլ-
լէյինտէն հասըլ օլուր : Կիւնէշ կիպի կիւ-
զէլ շէյ օլամազ քի, պիր շէյի հէմ կէօս-
թէրիր՝ հէմ փարլագ կէօսթէրիր : Վէգա-
լըք Փազլիլէթ կիպի էյի շէյ օլամազ քի
զէվզին սէֆանըն շէշնիսին արթըրըր . հաթ-
թա Փազլիլէթ քէնտի՝ ճիւմէտէն լէզիզ սէ-
ֆա տըր : Վիլի թէնին սէֆալարընըն շէշ-
նիսինի տույմագ իլլին, ճանընըն գուտրէթ-
լէրինի թէրպլէյէ էտիփ, ծնլարը էյլէնտիրմէ-
լի . վէ պիր քեամիլ ազըլ՝ հասսէլէրին սէ-
ֆասընա եարտըմ էտէր :

Ելլէր կիպի պաղէլէրի, կեզէճէք եէրլէ-
րի վար, իլլէրինսէ մաղարալարը սէրսէպիլ-
լէրի վար . օյմա սուրէթլէրի, եազմա միւ-
ճէսսէմլէրի վար, լաքին զէվզլէրին ելլէր-
տէն էյի չըգարըր . ելլէրինսէմէն էյի, էլ-
լէրինսէմէնս պահալը օլտուղու իլլին տէյիլ,
իլլա սահիպինին տէյերի ելլէրտէն զիյատէ
օլտուղու իլլին : Խասպլլիլէրին կիւզէլլէյի՝
եազան ուսթանըն Տիւնէրինտէն տէյիլ տիր .
օյմալարը ճանը կիպի կէօրիւնսէսէ, սահի-
պինին գալպի կիւզէլլէյի տիր քի, իլլին ուս-
թալըղընը մարիֆէթինի արթըրըրի, թա-
պիաթ տէ՝ պայաղը կէօղլէրին կէօրէմէտիլի
կիւզէլլէյի կէօսթէրիր : Կերէք Ֆիքիտէ
կերէք հասսէլէրտէ օլան շէյլէրին կիւզէլ-
լէյինին չօղու, քիլլինին գալպինին կիւզէլ-
լէյինտէն հասըլ օլուր : Կիւնէշ կիպի կիւ-
զէլ շէյ օլամազ քի, պիր շէյի հէմ կէօս-
թէրիր՝ հէմ փարլագ կէօսթէրիր : Վէգա-
լըք Փազլիլէթ կիպի էյի շէյ օլամազ քի
զէվզին սէֆանըն շէշնիսին արթըրըր . հաթ-
թա Փազլիլէթ քէնտի՝ ճիւմէտէն լէզիզ սէ-
ֆա տըր : Վիլի թէնին սէֆալարընըն շէշ-
նիսինի տույմագ իլլին, ճանընըն գուտրէթ-
լէրինի թէրպլէյէ էտիփ, ծնլարը էյլէնտիրմէ-
լի . վէ պիր քեամիլ ազըլ՝ հասսէլէրին սէ-
ֆասընա եարտըմ էտէր :

պագար . պիր պինա եափտըրաճագ օրսա ,
 քիպրինտէն տէյիլ , էլէ էյլէք էթմէք իչին
 տիր . պեսլէտիյի իշճի Փուգարաննն սայըսը
 նը սէվինէ սէվինէ սայար , վէ իչէտիքէրի
 թաշը՝ էքմէյէ թէպտիլ էթտիյինէ խօշա
 նըր : Պիլըր քի՝ թանղըր քէնտիյէ նէ գա
 տար քէրէմ էթմիշ իսէ , խալգ սա քէնտի
 տէն օ գատար քէրէմ ումար : Վ է էլլէր
 տէն պիւյիւք օլմուշ ուսա , էլլէրտէն տէ
 ֆագիլէթլի օլմալը տըր : Վլինտէքի մալ՝
 Փուգարաննն էլինէ կիզլի եօլլարտան ա
 գար : Վէսլէյէն էլլ՝ պեսլէտիյի ֆագըրա
 կէօսթ էրմէզ : Վէնտի կէօրիւնմէտէն՝ գա
 պահաթսըզ տէրաթմէնտին հափիսիտանէսին
 աշար , պուգաղըսն գըրար : Վ է էլլիյինի
 կէօրէնլէր , էլլէք էտէնի պիլմէտիքէրին
 տէն , մահճուպու օլմաղլար : Պիլըր քի ,
 պիւյիւքլիւյիւն քիշիյէ գազասը թէհլէքէսի
 վար , պիւյիւքլիւք քիշիյի պիւյիւթմէտիյի
 հալտէ խօրլար , ըիւթպէսինտէն տիւշիւ
 ըիւր : Պիլըր քի , ֆօտուլլուղուն իճատ էթ
 տիյի ֆարգլարա նիսպէթ՝ թանղըր հէր
 ըիւթպէնին տէվլէթինի պիր պիրինէ պէն
 զէտիր . պէտ-ամէլ զէնկինլէր , ֆայտէսիզ
 մալտարլար , փութ կիպի միւքէլլէֆ փութ
 խանէլէրինտէ նաֆիլէ օթուրուրլար . էլլէք
 սահիպի օլտուգլարընը պէյան էթմէտիքտէն
 սօնղրա , քիմնէ վարըրի թափընմաղ : Վը
 սըր փութ փէրէսթլէրինին թափտըրը մայ
 մունլար կիպի մասգարա , եախօտ թիմասխ
 լար կիպի զիյանքէար փութ օլուրլար : Վն

սանրն տէվլէթի՝ էթտիյի էյլը գատար օ-
լուր . վէ ատիլ թապիաթ՝ էն ազիմ պօր-
ճուն միւքեաֆաթինի՝ քիչինին գալլինին
էն ազիմ ֆերասլլա հօտեր :

Ազգէպետ զէվգի սէֆայր սէվեր , լաքին
ագլլլա իտարէ հօտեր : Օ էվգի սէչեր , քի-
մինէ ազ ըրա սարլուր , քիմինի սագրնարագ
հօտեր , քիմինտէն տէ իբրասէն գաչար :
Վէօթիւ ատամրն զէվգի՝ հտէրքէն էուֆ
օլուր , սօնղրա ֆիբրինտէ նէտամէթտէն
ղայրի շէյ գալմնգ : Ազգէպետուն էթտիյի
սէֆալար՝ պիթտիքտէն սօնղրա տա սիւրէր ;
վէ իսաթրրնա կէլտիքճէ , սէֆայր էթտիյի
վագթ գատար ֆերաս տույար :

ԱՆԼԱՀԱ ԹԵՎԵՐԻՒՆԻ ԷԹՄԵՔ¹

ԻՆՎԱՏԻ ԻԼԵ ԹԵՎԵՑ ԷԹՏԻՑԻ ԳԱՍԻՏԷՏԷՆ ԻԻՐԱՃ
ՕԼՈՒՄՈՒՇ

1

Սանա մեզարրմին քէնարնտան էազայ-
օրում: Իխթեյարդգ պէնի գաղէմիմ իւզե-
րինտէ ույուշտուրմուշ. չաղըմին գըըը աշգը-
մը տօնտուրմուշ, իսթիտատտէն գալմըըմ:
Պիր գալըն տուման՝ կէօզիւմիւն նազարընը
քէսմիշ: Թափսըզ էլիմ՝ մէրամըըը իճրա
էթմէյօր, էազտըղընը էազաըքէն թիթի-
րէյօր, շանրմա զիւլ կէթիրմէմէք իջին,
թէքրար պօզմագ իգթիզա էտէյօր: Եճէլ
զէհրըլ տիշինի պու զապուն թէնիմէ՝ աը-
թըզ կէջիտի. նէյէ պէքէր տէ փարալա-
մագ պիլմէմ: Մէրճամէթսիզ գալիմ, կիւն
լէրիմի ուզատըլի, պանա էօմրիւմիւ տաճա
սիւրիւքէտիյօր: Մուճ փէյղամպէր պիր

1 Պու գասիտէ Եոնկուն սն թէլիֆի տիր. էօմէտէն
իւչ սէնէ մուգատտէմ 1762 սէնէսի թարիխինաէ էազ-
մըշ. փէք ուզուն գասիտէ տիր. վէ էազտըղը շէյէրին
էն էտնատը տըր: Իշ պու թէրճիւմէ կէթսիյիմ՝ թէր-
ճիւմէյէ լայըգ կէօրաիւյիւմ փարչալար տըր տէյի,
ֆրանգսըզճայա թէրճիւմէ էտէն խապէր վէրիր:

տիւնեաննն պաթտողընը, օպիրինին տօղ
տողունու կէօրտիլի կիպի, պէն տէ տօղ
տողում տիւնեաննն՝ կէօզիւմ էօնիւնտէ
Թէպտիլ օլտողուն կէօրտիւմ. լաքին պու
եէնի տիւնեատէ պանա արթըզ զէվզ գալ
մամըլ :

2

Ղէսուր ատամ՝ Ֆիլաքէթին կէօլիւմիւ
զիւ գօրգութ տողու մուսիպէթ փերտէսինի
երըթար :

3

Իլթէ սէնի Թէսէլլէ էտէլիւմ տէտիլիւմ
եէրտէ, պէն Թէսէլլիյէ միւհթաճ՝օլտում՝ :
Ս այ գարա խապեր : Մ չօգտան պերի սէվ
տիլիւմ ըիշարտսօն լաքին պէն արթըզ
կէօլ եաշը տէօքմէմէյէ նիյեթէթ էթմի.
շիւ . . . էօլէ ամնա, պէօլէ պիւր տօսթ ի.
Թիրէն՝ աղամամագ միւմքին մի : Մ լաճ,
պանա սէն գուվլէթ վէր : Ս աճ, վաճ, նէ
աճըլարմտա պէնի Թէսէլլէ էթմիշ իտի :
() զէքի ազը՝ չօգ տէՓ՝ա եազտըղում շէյ-
լէրէ ըէվնագ վէրմիշ, եանղըլարբմը պիւլէ
կիւզէլլէթմիշ իտի : Ս էվտալարը Թաճրիք

1 Պու գասիտէյի՝ պիւր տօսթունու Թէսէլլէ էթմէք
իլին եազտըլ եէրտէ, ըիշարտսօն նամ ալմիւհէ էօլմիւշ
խապերին ալըր :

էտէր, վէ քիշինին գալսինտէ սէվտանըն էյիլէրինի Ֆարգ էտէր, ծնուն կիպի վար մըլ ըտը : Ելերէքէր անսխթարընը թապիաթ ծնա տողարքէն վէրմիշ իտի լաքին եինէ պէնիմ հազգըմա, օ ատամ էօլմիշ տէյիլ տիր : Կէրչի արամըգտա տիննեալար վար, լաքին եինէ պիր պիրիմիգի անդլարըլ :

4

Եսմրիւմիւղին վագ՝ ալէրինի եարատանա հաւալէ էտէլիմ. ծնուն սէչտիլի՝ պիղխքին տէն էյի տիր : Պիզ նիչէ՛ տէՖ՝ա պէլամըլը՝ արգուլէրիմիգին իճրա օլմասընտա պուլմու շուզ : Պէք խայրըլը իշէրիմիգին իւսթիւնէ՛ նէ կէօզ եաշարը տէօքմիւշիւզ :

5

Իսթիյար օլտուղումուզ զաման, շերէ-Ֆիմիզ՝ թանըլմամագտա տըր, վէ մէտհի-միզ՝ խալզըն խաթըրնտան չըգմամըլ տըր : Բեամիւլ ատամ շիչէքէր կիպի էթմէլի, կիննին էօլէսինտէ աջըլփ՝ պիւթիւն կիւզէլիլին կէօսթէրմէլի վէ ագշամ օլտուգլայն գափանմալը տըր :

6

Ըլլահըն գուտրէթինի, ազամէթինի, մուհապպէթինի, պու գըսսա ազլմըլըն

Եւ թիշտիլինտէն պահս է թմէք՝ սույուն պիր
տամասընտան, տիշ տէնիղին տէրինլլինի
սօրմագ տըր. դումուն պիր տանէսինտէն
տէնիղին գըրսընը պահս է թմէք տիր :

7

Ֆազիլէ թսիդատամ՝ Էօլիւ տիւր. Թախթ
իւզէրինտէ օթուրմուշ փատիշահ պիլէ օլ
սա, արդասընտաքի լիպաս մէյէիթ քէֆինի
տիր :

8

Պէն պիր չաղտա եաղայօրում քի, օ եաշ
տա քիմնէ էլինէ գալէմ պլմաղա ճեսարէթ
է թմիշ տէյիլ : Աքին պէնիմ տէ վագթիմ
փէք թամամ տըր. պէն տէ խաթմ է թմէ
լլինիմ. անթըգ էլլմէ գալէմ պլմամալըրմ...
մէյէր մէզարրմա պիր Թարիխ եազմագ ի
չին օլա :

ՃԻՂՏԻ ՍԱԼԻՍԻՆ ՍՕՆՈՒ

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

Պիրինձի կէճէ	7
Եբինձի կէճէ : Տօսթլուդ	30
Իւջիւնձիւ կէճէ : Վազթ	43
Տէօրտիւնձիւ կէճէ : Ներկիղէ	63
Պէշինձի կէճէ : Էճէլ գօրգօւտունա գարշը կլաճ	76
Ալթընձը կէճէ : Էճէլն ունութմագ	112
Եէտինձի կէճէ : Էճէլին հալն	141
Սէքիլինձի կէճէ : Էօլմէզլը	152
Տօգուզունձու կէճէ : Էօլմէզլը : Թապիւթտէն իսպաթլար	171
Օնունձու կէճէ : Էօլմէզլը : Ինսանըն հալինտէն ալընմըշ իսպաթլար	187
Օն պիրինձի կէճէ : Հիջ օլմագլըդ	220
Օն իբինձի կէճէ : Կէճէնին վէ Թէնհալըլըն Փաի տէսի	243
Օն իւջիւնձիւ կէճէ : Գասալէթ վէ Ֆէլաքէթ	260
Օն տէօրտիւնձիւ կէճէ : Ճանըն սիւլիւքլիւլիւ	274
Օն պէշինձի կէճէ : Տիւնեա	300
Օն ալթընձը կէճէ : Սէֆա , վէ քէնտի քէնտիլի էօլտիւրմէք	319
Օն եէտինձի կէճէ : Չիհն	342
Օն սէքիլինձի կէճէ : Չիմմէթի զամիրէ	351
Օն տօգուզունձու կէճէ : Փաղիլէթ	360
Եիրմինձի կէճէ : Կէօյլէր	372
Եիրմի պիրինձի կէճէ : Կէօյլէր . տիւնեալարըն չօգլուղու	408
Եիրմի եբինձի կէճէ : Կէօյլէրին առապ հադգըն տա օլան սէլրի	426
Եիրմի իւջիւնձիւ կէճէ : Հագ Թաալայէ իլահի	439
Եիրմի տէօրտիւնձիւ կէճէ : Թէսէլի	448
Մաչէր կիւնիւ : Գասիտէ . պիրինձի Փասլ	463
Մահչէր կիւնիւ : Եբինձի Փասլ	477
Մահչէր կիւնիւ : Իւջիւնձիւ Փասլ	492

Իմբրիւն թէֆթիւն	501
Տիւրիւ յատուէր իւղերիսն թէֆէքիւրէր	511
Ինթիյարլըգ	516
Սէֆա	518
Ագլ	518
Իճէլ	519
Տօնթուգ	520
Քէրէմ	521
Գալլ զիմնթ	521
Պիւնթիւք խտիասը	521
Սէֆահաթ	521
Իսր	521
Փաղիէթ սահիսլ զէսիլն	523
Ալահա թէվէքիււ էթմէք	527

